ନମୋ ତସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ

ୱିନୟପିଟକେ

ପାରାଜିକପାଠଇ

ୱେରଞ୍ଜକଣ୍ଡଂ

୧। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ୱେରଞ୍ଜାୟଂ ୱିହରତି ନଠଏରୁପୁଚିମନ୍ଦମୂଲେ ମହତା ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘେନ ସଦ୍ଧିଂ ପଞ୍ଚମତ୍ତେହି ଭିକ୍ଖୁସତେହି। ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ – ‘‘ସମଣୋ ଖଲୁ, ଭୋ, ଗୋତମୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ସକ୍ୟକୁଲା ପବ୍ବଜିତୋ ୱେରଞ୍ଜାୟଂ ୱିହରତି ନଠଏରୁପୁଚିମନ୍ଦମୂଲେ ମହତା ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘେନ ସଦ୍ଧିଂ ପଞ୍ଚମତ୍ତେହି ଭିକ୍ଖୁସତେହି। ତଂ ଖୋ ପନ ଭୱନ୍ତଂ ଗୋତମଂ ଏୱଂ କଲ୍ୟାଣୋ କିତ୍ତିସଦ୍ଦୋ ଅବ୍ଭୁଗ୍ଗତୋ – ‘ଇତିପି ସୋ ଭଗୱା ଅରହଂ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧୋ ୱିଜ୍ଜାଚରଣସମ୍ପନ୍ନୋ ସୁଗତୋ ଲୋକୱିଦୂ ଅନୁତ୍ତରୋ ପୁରିସଦମ୍ମସାରଥି ସତ୍ଥା ଦେୱମନୁସ୍ସାନଂ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା [ଭଗୱାତି (ସ୍ୟା।), ଦୀ। ନି। ୧।୧୫୭, ଅବ୍ଭୁଗ୍ଗତାକାରେନ ପନ ସମେତି]। ସୋ ଇମଂ ଲୋକଂ ସଦେୱକଂ ସମାରକଂ ସବ୍ରହ୍ମକଂ ସସ୍ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣିଂ ପଜଂ ସଦେୱମନୁସ୍ସଂ ସୟଂ ଅଭିଞ୍ଞା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା ପୱେଦେତି। ସୋ ଧମ୍ମଂ ଦେସେତି ଆଦିକଲ୍ୟାଣଂ ମଜ୍ଝେକଲ୍ୟାଣଂ ପରିୟୋସାନକଲ୍ୟାଣଂ ସାତ୍ଥଂ ସବ୍ୟଞ୍ଜନଂ; କେୱଲପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ପକାସେତି; ସାଧୁ ଖୋ ପନ ତଥାରୂପାନଂ ଅରହତଂ ଦସ୍ସନଂ ହୋତୀ’’ତି।

୨।[ଇତୋ ପରଂ ୟାୱ ପାରା। ୧୫-୧୬ ପଦକ୍ଖିଣଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମୀତି ପାଠୋ ଅ। ନି। ୮।୧୧] ଅଥ ଖୋ ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ୟେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱତା ସଦ୍ଧିଂ ସମ୍ମୋଦି। ସମ୍ମୋଦନୀୟଂ କଥଂ ସାରଣୀୟଂ ୱୀତିସାରେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି । ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ସୁତଂ ମେତଂ, ଭୋ ଗୋତମ – ‘ନ ସମଣୋ ଗୋତମୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଜିଣ୍ଣେ ୱୁଡ୍ଢେ ମହଲ୍ଲକେ ଅଦ୍ଧଗତେ ୱୟୋଅନୁପ୍ପତ୍ତେ ଅଭିୱାଦେତି ୱା ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠେତି ୱା ଆସନେନ ୱା ନିମନ୍ତେତୀ’ତି। ତୟିଦଂ, ଭୋ ଗୋତମ, ତଥେୱ? ନ ହି ଭୱଂ ଗୋତମୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଜିଣ୍ଣେ ୱୁଡ୍ଢେ ମହଲ୍ଲକେ ଅଦ୍ଧଗତେ ୱୟୋଅନୁପ୍ପତ୍ତେ ଅଭିୱାଦେତି ୱା ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠେତି ୱା ଆସନେନ ୱା ନିମନ୍ତେତି? ତୟିଦଂ, ଭୋ ଗୋତମ, ନ ସମ୍ପନ୍ନମେୱା’’ତି।

‘‘ନାହଂ ତଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପସ୍ସାମି ସଦେୱକେ ଲୋକେ ସମାରକେ ସବ୍ରହ୍ମକେ ସସ୍ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣିୟା ପଜାୟ ସଦେୱମନୁସ୍ସାୟ ୟମହଂ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟଂ ୱା ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠେୟ୍ୟଂ ୱା ଆସନେନ ୱା ନିମନ୍ତେୟ୍ୟଂ। ୟଞ୍ହି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ତଥାଗତୋ ଅଭିୱାଦେୟ୍ୟ ୱା ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠେୟ୍ୟ ୱା ଆସନେନ ୱା ନିମନ୍ତେୟ୍ୟ, ମୁଦ୍ଧାପି ତସ୍ସ ୱିପତେୟ୍ୟା’’ତି।

୩। ‘‘ଅରସରୂପୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ’’ତି? ‘‘ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିୟାୟୋ ୟେନ ମଂ ପରିୟାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ଅରସରୂପୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ’ତି। ୟେ ତେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ରୂପରସା ସଦ୍ଦରସା ଗନ୍ଧରସା ରସରସା ଫୋଟ୍ଠବ୍ବରସା ତେ ତଥାଗତସ୍ସ ପହୀନା ଉଚ୍ଛିନ୍ନମୂଲା ତାଲାୱତ୍ଥୁକତା ଅନଭାୱଂକତା [ଅନଭାୱକତା (ସୀ।) ଅନଭାୱଂଗତା (ସ୍ୟା।)] ଆୟତିଂ ଅନୁପ୍ପାଦଧମ୍ମା। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିୟାୟୋ ୟେନ ମଂ ପରିୟାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ଅରସରୂପୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ’ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ୟଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସୀ’’ତି।

୪। ‘‘ନିବ୍ଭୋଗୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ’’ତି? ‘‘ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିୟାୟୋ ୟେନ ମଂ ପରିୟାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ନିବ୍ଭୋଗୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ’ତି। ୟେ ତେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ରୂପଭୋଗା ସଦ୍ଦଭୋଗା ଗନ୍ଧଭୋଗା ରସଭୋଗା ଫୋଟ୍ଠବ୍ବଭୋଗା ତେ ତଥାଗତସ୍ସ ପହୀନା ଉଚ୍ଛିନ୍ନମୂଲା ତାଲାୱତ୍ଥୁକତା ଅନଭାୱଂକତା ଆୟତିଂ ଅନୁପ୍ପାଦଧମ୍ମା। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିୟାୟୋ ୟେନ ମଂ ପରିୟାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ନିବ୍ଭୋଗୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ’ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ୟଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସୀ’’ତି।

୫। ‘‘ଅକିରିୟୱାଦୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ’’ତି? ‘‘ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିୟାୟୋ ୟେନ ମଂ ପରିୟାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ଅକିରିୟୱାଦୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ’ତି। ଅହଞ୍ହି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅକିରିୟଂ ୱଦାମି କାୟଦୁଚ୍ଚରିତସ୍ସ ୱଚୀଦୁଚ୍ଚରିତସ୍ସ ମନୋଦୁଚ୍ଚରିତସ୍ସ। ଅନେକୱିହିତାନଂ ପାପକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅକିରିୟଂ ୱଦାମି। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିୟାୟୋ ୟେନ ମଂ ପରିୟାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ଅକିରିୟୱାଦୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ’ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ୟଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସୀ’’ତି।

୬। ''ଉଚ୍ଛେଦୱାଦୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ''ତି? ''ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ଉଚ୍ଛେଦୱାଦୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି। ଅହଞ୍ହି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଉଚ୍ଛେଦଂ ୱଦାମି ରାଗସ୍ସ ଦୋସସ୍ସ ମୋହସ୍ସ। ଅନେକୱିହିତାନଂ ପାପକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଉଚ୍ଛେଦଂ ୱଦାମି। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ଉଚ୍ଛେଦୱାଦୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ଯଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସୀ''ତି।

୭। ''ଜେଗୁଚ୍ଛୀ ଭୱଂ ଗୋତମୋ''ତି? ''ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ଜେଗୁଚ୍ଛୀ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି। ଅହଞ୍ହି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଜିଗୁଚ୍ଛାମି କାୟଦୁଚ୍ଚରିତେନ ୱଚୀଦୁଚ୍ଚରିତେନ ମନୋଦୁଚ୍ଚରିତେନ। ଅନେକୱିହିତାନଂ ପାପକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ସମାପତ୍ତିୟା ଜିଗୁଚ୍ଛାମି। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ଜେଗୁଚ୍ଛୀ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ଯଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସୀ''ତି।

୮। ''ୱେନୟିକୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ''ତି? ''ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ୱେନୟିକୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି। ଅହଞ୍ହି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ୱିନୟାୟ ଧମ୍ମଂ ଦେସେମି ରାଗସ୍ସ ଦୋସସ୍ସ ମୋହସ୍ସ। ଅନେକୱିହିତାନଂ ପାପକାନଂ ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ୱିନୟାୟ ଧମ୍ମଂ ଦେସେମି। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ୱେନୟିକୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ଯଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସୀ''ତି।

୯। ''ତପସ୍ସୀ ଭୱଂ ଗୋତମୋ''ତି? ''ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ତପସ୍ସୀ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି । ତପନୀୟାହଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପାପକେ ଅକୁସଲେ ଧମ୍ମେ ୱଦାମି, କାୟଦୁଚ୍ଚରିତଂ ୱଚୀଦୁଚ୍ଚରିତଂ ମନୋଦୁଚ୍ଚରିତଂ। ଯସ୍ସ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ , ତପନୀୟା ପାପକା ଅକୁସଲା ଧମ୍ମା ପହୀନା ଉଚ୍ଛିନ୍ନମୂଲା ତାଲାୱତ୍ଥୁକତା ଅନଭାୱଂକତା ଆୟତିଂ ଅନୁପ୍ପାଦଧମ୍ମା ତମହଂ ତପସ୍ସୀତି ୱଦାମି। ତଥାଗତସ୍ସ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ତପନୀୟା ପାପକା ଅକୁସଲା ଧମ୍ମା ପହୀନା ଉଚ୍ଛିନ୍ନମୂଲା ତାଲାୱତ୍ଥୁକତା ଅନଭାୱଂକତା ଆୟତିଂ ଅନୁପ୍ପାଦଧମ୍ମା। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ତପସ୍ସୀ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ଯଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସୀ''ତି।

୧୦। ''ଅପଗବ୍ଭୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ''ତି? ''ଅତ୍ଥି ଖ୍ୱେସ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ଅପଗବ୍ଭୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି। ଯସ୍ସ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆୟତିଂ ଗବ୍ଭସେୟ୍ୟା ପୁନବ୍ଭୱାଭିନିବ୍ବତ୍ତି ପହୀନା ଉଚ୍ଛିନ୍ନମୂଲା ତାଲାୱତ୍ଥୁକତା ଅନଭାୱଂକତା ଆୟତିଂ ଅନୁପ୍ପାଦଧମ୍ମା ତମହଂ ଅପଗବ୍ଭୋତି ୱଦାମି। ତଥାଗତସ୍ସ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆୟତିଂ ଗବ୍ଭସେୟ୍ୟା ପୁନବ୍ଭୱାଭିନିବ୍ବତ୍ତି ପହୀନା ଉଚ୍ଛିନ୍ନମୂଲା ତାଲାୱତ୍ଥୁକତା ଅନଭାୱଂକତା ଆୟତିଂ ଅନୁପ୍ପାଦଧମ୍ମା। ଅୟଂ ଖୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପରିଯାୟୋ ଯେନ ମଂ ପରିଯାୟେନ ସମ୍ମା ୱଦମାନୋ ୱଦେୟ୍ୟ – 'ଅପଗବ୍ଭୋ ସମଣୋ ଗୋତମୋ'ତି, ନୋ ଚ ଖୋ ଯଂ ତ୍ୱଂ ସନ୍ଧାୟ ୱଦେସି''।

୧୧। ''ସେୟ୍ୟଥାପି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, କୁକ୍କୁଟିୟା ଅଣ୍ଡାନି ଅଟ୍ଠ ୱା ଦସ ୱା ଦ୍ୱାଦସ ୱା। ତାନସ୍ସୁ କୁକ୍କୁଟିୟା ସମ୍ମା ଅଧିସୟିତାନି ସମ୍ମା ପରିସେଦିତାନି ସମ୍ମା ପରିଭାୱିତାନି। ଯୋ ନୁ ଖୋ ତେସଂ କୁକ୍କୁଟଚ୍ଛାପକାନଂ ପଠମତରଂ ପାଦନଖସିଖାୟ ୱା ମୁଖତୁଣ୍ଡକେନ ୱା ଅଣ୍ଡକୋସଂ ପଦାଲେତ୍ୱା ସୋତ୍ଥିନା ଅଭିନିବ୍ଭିଜ୍ଜେୟ୍ୟ, କିନ୍ତି ସ୍ୱାସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଜେଟ୍ଠୋ ୱା କନିଟ୍ଠୋ ୱା''ତି? ''ଜେଟ୍ଠୋତିସ୍ସ, ଭୋ ଗୋତମ, ୱଚନୀୟୋ। ସୋ ହି ନେସଂ ଜେଟ୍ଠୋ ହୋତୀ''ତି। ''ଏୱମେୱ ଖୋ ଅହଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅୱିଜ୍ଜାଗତାୟ ପଜାୟ ଅଣ୍ଡଭୂତାୟ ପରିୟୋନଦ୍ଧାୟ ଅୱିଜ୍ଜଣ୍ଡକୋସଂ ପଦାଲେତ୍ୱା ଏକୋୱ ଲୋକେ ଅନୁତ୍ତରଂ ସମ୍ମାସମ୍ବୋଧିଂ ଅଭିସମ୍ବୁଦ୍ଧୋ। ସ୍ୱାହଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଜେଟ୍ଠୋ ସେଟ୍ଠୋ ଲୋକସ୍ସ''।

''ଆରଦ୍ଧଂ ଖୋ ପନ ମେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ୱୀରିୟଂ [ୱିରିୟଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଅହୋସି ଅସଲ୍ଲୀନଂ, ଉପଟ୍ଠିତା ସତି ଅସମ୍ମୁଟ୍ଠା [ଅପ୍ପମୁଟ୍ଠା (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ପସ୍ସଦ୍ଧୋ କାୟୋ ଅସାରଦ୍ଧୋ, ସମାହିତଂ ଚିତ୍ତଂ ଏକଗ୍ଗଂ। ସୋ ଖୋ ଅହଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ୱିୱିଚ୍ଚେୱ କାମେହି ୱିୱିଚ୍ଚ ଅକୁସଲେହି ଧମ୍ମେହି ସୱିତକ୍କଂ ସୱିଚାରଂ ୱିୱେକଜଂ ପୀତିସୁଖଂ ପଠମଂ ଝାନଂ ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହାସିଂ। ୱିତକ୍କୱିଚାରାନଂ ୱୂପସମା ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ସମ୍ପସାଦନଂ ଚେତସୋ ଏକୋଦିଭାୱଂ ଅୱିତକ୍କଂ ଅୱିଚାରଂ ସମାଧିଜଂ ପୀତିସୁଖଂ ଦୁତିୟଂ ଝାନଂ ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହାସିଂ। ପୀତିୟା ଚ ୱିରାଗା ଉପେକ୍ଖକୋ ଚ ୱିହାସିଂ ସତୋ ଚ ସମ୍ପଜାନୋ, ସୁଖଞ୍ଚ କାୟେନ ପଟିସଂୱେଦେସିଂ , ଯଂ ତଂ ଅରିୟା ଆଚିକ୍ଖନ୍ତି – 'ଉପେକ୍ଖକୋ ସତିମା ସୁଖୱିହାରୀ'ତି ତତିୟଂ ଝାନଂ ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହାସିଂ। ସୁଖସ୍ସ ଚ ପହାନା ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଚ ପହାନା ପୁବ୍ବେୱ ସୋମନସ୍ସଦୋମନସ୍ସାନଂ ଅତ୍ଥଙ୍ଗମା ଅଦୁକ୍ଖମସୁଖଂ ଉପେକ୍ଖାସତିପାରିସୁଦ୍ଧିଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହାସିଂ।

୧୨। ‘‘ସୋ ଏୱଂ ସମାହିତେ ଚିତ୍ତେ ପରିସୁଦ୍ଧେ ପରିୟୋଦାତେ ଅନଙ୍ଗଣେ ୱିଗତୂପକ୍କିଲେସେ ମୁଦୁଭୂତେ କମ୍ମନିୟେ ଠିତେ ଆନେଞ୍ଜପ୍ପତ୍ତେ ପୁବ୍ବେନିୱାସାନୁସ୍ସତିଞାଣାୟ ଚିତ୍ତଂ ଅଭିନିନ୍ନାମେସିଂ। ସୋ ଅନେକୱିହିତଂ ପୁବ୍ବେନିୱାସଂ ଅନୁସ୍ସରାମି , ସେଯ୍ୟଥିଦଂ – ଏକମ୍ପି ଜାତିଂ ଦ୍ୱେପି ଜାତିୟୋ ତିସ୍ସୋପି ଜାତିୟୋ ଚତସ୍ସୋପି ଜାତିୟୋ ପଞ୍ଚପି ଜାତିୟୋ ଦସପି ଜାତିୟୋ ୱୀସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ତିଂସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ଚତ୍ତାଲୀସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ପଞ୍ଞାସମ୍ପି ଜାତିୟୋ ଜାତିସତମ୍ପି, ଜାତିସହସ୍ସମ୍ପି ଜାତିସତସହସ୍ସମ୍ପି, ଅନେକେପି ସଂୱଟ୍ଟକପ୍ପେ ଅନେକେପି ୱିୱଟ୍ଟକପ୍ପେ ଅନେକେପି ସଂୱଟ୍ଟୱିୱଟ୍ଟକପ୍ପେ – ‘ଅମୁତ୍ରାସିଂ ଏୱଂନାମୋ ଏୱଂଗୋତ୍ତୋ ଏୱଂୱଣ୍ଣୋ ଏୱମାହାରୋ ଏୱଂସୁଖଦୁକ୍ଖପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଏୱମାୟୁପରିୟନ୍ତୋ; ସୋ ତତୋ ଚୁତୋ ଅମୁତ୍ର ଉଦପାଦିଂ; ତତ୍ରାପାସିଂ ଏୱଂନାମୋ ଏୱଂଗୋତ୍ତୋ ଏୱଂୱଣ୍ଣୋ ଏୱମାହାରୋ ଏୱଂସୁଖଦୁକ୍ଖପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଏୱମାୟୁପରିୟନ୍ତୋ; ସୋ ତତୋ ଚୁତୋ ଇଧୂପପନ୍ନୋ'ତି। ଇତି ସାକାରଂ ସଉଦ୍ଦେସଂ ଅନେକୱିହିତଂ ପୁବ୍ବେନିୱାସଂ ଅନୁସ୍ସରାମି। ଅୟଂ ଖୋ ମେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ରତ୍ତିୟା ପଠମେ ୟାମେ ପଠମା ୱିଜ୍ଜା ଅଧିଗତା, ଅୱିଜ୍ଜା ୱିହତା, ୱିଜ୍ଜା ଉପ୍ପନ୍ନା, ତମୋ ୱିହତୋ, ଆଲୋକୋ ଉପ୍ପନ୍ନୋ – ୟଥା ତଂ ଅପ୍ପମତ୍ତସ୍ସ ଆତାପିନୋ ପହିତତ୍ତସ୍ସ ୱିହରତୋ। ଅୟଂ ଖୋ ମେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପଠମାଭିନିବ୍ଭିଦା ଅହୋସି କୁକ୍କୁଟଚ୍ଛାପକସ୍ସେୱ ଅଣ୍ଡକୋସମ୍ହା।

୧୩। ‘‘ସୋ ଏୱଂ ସମାହିତେ ଚିତ୍ତେ ପରିସୁଦ୍ଧେ ପରିୟୋଦାତେ ଅନଙ୍ଗଣେ ୱିଗତୂପକ୍କିଲେସେ ମୁଦୁଭୂତେ କମ୍ମନିୟେ ଠିତେ ଆନେଞ୍ଜପ୍ପତ୍ତେ ସତ୍ତାନଂ ଚୁତୂପପାତଞାଣାୟ ଚିତ୍ତଂ ଅଭିନିନ୍ନାମେସିଂ । ସୋ ଦିବ୍ବେନ ଚକ୍ଖୁନା ୱିସୁଦ୍ଧେନ ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସକେନ [ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସ୍ସକେନ (କ।)] ସତ୍ତେ ପସ୍ସାମି ଚୱମାନେ ଉପପଜ୍ଜମାନେ ହୀନେ ପଣୀତେ ସୁୱଣ୍ଣେ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣେ। ସୁଗତେ ଦୁଗ୍ଗତେ ୟଥାକମ୍ମୂପଗେ ସତ୍ତେ ପଜାନାମି – ‘ଇମେ ୱତ ଭୋନ୍ତୋ ସତ୍ତା କାୟଦୁଚ୍ଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ୱଚୀଦୁଚ୍ଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ମନୋଦୁଚ୍ଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ଅରିୟାନଂ ଉପୱାଦକା ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକା ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠିକମ୍ମସମାଦାନା; ତେ କାୟସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାୟଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ୱିନିପାତଂ ନିରୟଂ ଉପପନ୍ନା। ଇମେ ୱା ପନ ଭୋନ୍ତୋ ସତ୍ତା କାୟସୁଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ୱଚୀସୁଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ମନୋସୁଚରିତେନ ସମନ୍ନାଗତା ଅରିୟାନଂ ଅନୁପୱାଦକା ସମ୍ମାଦିଟ୍ଠିକା ସମ୍ମାଦିଟ୍ଠିକମ୍ମସମାଦାନା; ତେ କାୟସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଲୋକଂ ଉପପନ୍ନା'ତି। ଇତି ଦିବ୍ବେନ ଚକ୍ଖୁନା ୱିସୁଦ୍ଧେନ ଅତିକ୍କନ୍ତମାନୁସକେନ ସତ୍ତେ ପସ୍ସାମି ଚୱମାନେ ଉପପଜ୍ଜମାନେ ହୀନେ ପଣୀତେ ସୁୱଣ୍ଣେ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣେ। ସୁଗତେ ଦୁଗ୍ଗତେ ୟଥାକମ୍ମୂପଗେ ସତ୍ତେ ପଜାନାମି। ଅୟଂ ଖୋ ମେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ରତ୍ତିୟା ମଜ୍ଝିମେ ୟାମେ ଦୁତିୟା ୱିଜ୍ଜା ଅଧିଗତା, ଅୱିଜ୍ଜା ୱିହତା, ୱିଜ୍ଜା ଉପ୍ପନ୍ନା, ତମୋ ୱିହତୋ, ଆଲୋକୋ ଉପ୍ପନ୍ନୋ – ୟଥା ତଂ ଅପ୍ପମତ୍ତସ୍ସ ଆତାପିନୋ ପହିତତ୍ତସ୍ସ ୱିହରତୋ। ଅୟଂ ଖୋ ମେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଦୁତିୟାଭିନିବ୍ଭିଦା ଅହୋସି କୁକ୍କୁଟଚ୍ଛାପକସ୍ସେୱ ଅଣ୍ଡକୋସମ୍ହା।

୧୪। ‘‘ସୋ ଏୱଂ ସମାହିତେ ଚିତ୍ତେ ପରିସୁଦ୍ଧେ ପରିୟୋଦାତେ ଅନଙ୍ଗଣେ ୱିଗତୂପକ୍କିଲେସେ ମୁଦୁଭୂତେ କମ୍ମନିୟେ ଠିତେ ଆନେଞ୍ଜପ୍ପତ୍ତେ ଆସୱାନଂ ଖୟଞାଣାୟ ଚିତ୍ତଂ ଅଭିନିନ୍ନାମେସିଂ। ସୋ ‘ଇଦଂ ଦୁକ୍ଖ'ନ୍ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ, ‘ଅୟଂ ଦୁକ୍ଖସମୁଦୟୋ'ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ, ‘ଅୟଂ ଦୁକ୍ଖନିରୋଧୋ'ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ, ‘ଅୟଂ ଦୁକ୍ଖନିରୋଧଗାମିନୀ ପଟିପଦା'ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ; ‘ଇମେ ଆସୱା'ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ, ‘ଅୟଂ ଆସୱସମୁଦୟୋ'ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ, ‘ଅୟଂ ଆସୱନିରୋଧୋ'ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ, ‘ଅୟଂ ଆସୱନିରୋଧଗାମିନୀ ପଟିପଦା'ତି ୟଥାଭୂତଂ ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ। ତସ୍ସ ମେ ଏୱଂ ଜାନତୋ ଏୱଂ ପସ୍ସତୋ କାମାସୱାପି ଚିତ୍ତଂ ୱିମୁଚ୍ଚିତ୍ଥ ଭୱାସୱାପି ଚିତ୍ତଂ ୱିମୁଚ୍ଚିତ୍ଥ ଅୱିଜ୍ଜାସୱାପି ଚିତ୍ତଂ ୱିମୁଚ୍ଚିତ୍ଥ। ୱିମୁତ୍ତସ୍ମିଂ ୱିମୁତ୍ତମିତି ଞାଣଂ ଅହୋସି। ‘ଖୀଣା ଜାତି, ୱୁସିତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ, କତଂ କରଣୀୟଂ, ନାପରଂ ଇତ୍ଥତ୍ତାୟା'ତି ଅବ୍ଭଞ୍ଞାସିଂ। ଅୟଂ ଖୋ ମେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ରତ୍ତିୟା ପଚ୍ଛିମେ ୟାମେ ତତିୟା ୱିଜ୍ଜା ଅଧିଗତା, ଅୱିଜ୍ଜା ୱିହତା, ୱିଜ୍ଜା ଉପ୍ପନ୍ନା, ତମୋ ୱିହତୋ, ଆଲୋକୋ ଉପ୍ପନ୍ନୋ – ୟଥା ତଂ ଅପ୍ପମତ୍ତସ୍ସ ଆତାପିନୋ ପହିତତ୍ତସ୍ସ ୱିହରତୋ। ଅୟଂ ଖୋ ମେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ତତିୟାଭିନିବ୍ଭିଦା ଅହୋସି – କୁକ୍କୁଟଚ୍ଛାପକସ୍ସେୱ ଅଣ୍ଡକୋସମ୍ହା''ତି।

୧୫। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଜେଟ୍ଠୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ, ସେଟ୍ଠୋ ଭୱଂ ଗୋତମୋ! ଅଭିକ୍କନ୍ତଂ, ଭୋ ଗୋତମ, ଅଭିକ୍କନ୍ତଂ, ଭୋ ଗୋତମ!! ସେଯ୍ୟଥାପି, ଭୋ ଗୋତମ, ନିକ୍କୁଜ୍ଜିତଂ ୱା ଉକ୍କୁଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ୱା ୱିୱରେୟ୍ୟ, ମୂଳ୍ହସ୍ସ ୱା ମଗ୍ଗଂ ଆଚିକ୍ଖେୟ୍ୟ, ଅନ୍ଧକାରେ ୱା ତେଲପଜ୍ଜୋତଂ ଧାରେୟ୍ୟ – ଚକ୍ଖୁମନ୍ତୋ ରୂପାନି ଦକ୍ଖନ୍ତୀତି, ଏୱମେୱଂ ଭୋତା ଗୋତମେନ ଅନେକପରିୟାୟେନ ଧମ୍ମୋ ପକାସିତୋ । ଏସାହଂ ଭୱନ୍ତଂ ଗୋତମଂ ସରଣଂ ଗଚ୍ଛାମି ଧମ୍ମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଞ୍ଚ। ଉପାସକଂ ମଂ ଭୱଂ ଗୋତମୋ ଧାରେତୁ ଅଜ୍ଜତଗ୍ଗେ ପାଣୁପେତଂ ସରଣଂ ଗତଂ। ଅଧିୱାସେତୁ ଚ ମେ ଭୱଂ ଗୋତମୋ ୱେରଞ୍ଜାୟଂ ୱସ୍ସାୱାସଂ ସଦ୍ଧିଂ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘେନା''ତି। ଅଧିୱାସେସି ଭଗୱା ତୁଣ୍ହୀଭାୱେନ। ଅଥ ଖୋ ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭଗୱତୋ ଅଧିୱାସନଂ ୱିଦିତ୍ୱା ଉଟ୍ଠାୟାସନା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମି।

୧୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ୱେରଞ୍ଜା ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ହୋତି ଦ୍ୱୀହିତିକା ସେତଟ୍ଠିକା ସଲାକାୱୁତ୍ତା ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ୟାପେତୁଂ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଉତ୍ତରାପଥକା [ଉତ୍ତରାହକା (ସୀ।)] ଅସ୍ସୱାଣିଜା [ଅସ୍ସୱଣିଜା (କ।)] ପଞ୍ଚମତ୍ତେହି ଅସ୍ସସତେହି ୱେରଞ୍ଜଂ ୱସ୍ସାୱାସଂ

ଉପଗତା ହୋନ୍ତି। ତେହି ଅସ୍ସମଣ୍ଡଲିକାସୁ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପତ୍ଥପତ୍ଥପୁଲକଂ [ପତ୍ଥପତ୍ଥମୂଲକଂ (କ।)] ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି। ଭିକ୍ଖୂ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାଯ ୱେରଞ୍ଜଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପୱିସିତ୍ୱା ପିଣ୍ଡଂ ଅଲଭମାନା ଅସ୍ସମଣ୍ଡଲିକାସୁ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରିତ୍ୱା ପତ୍ଥପତ୍ଥପୁଲକଂ ଆରାମଂ ଆହରିତ୍ୱା ଉଦୁକ୍ଖଲେ କୋଟ୍ଟେତ୍ୱା କୋଟ୍ଟେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତି। ଆଯସ୍ମା ପନାନନ୍ଦୋ ପତ୍ଥପୁଲକଂ ସିଲାଯଂ ପିସିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଉପନାମେତି। ତଂ ଭଗୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି।

ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ଭଗୱା ଉଦୁକ୍ଖଲସଦ୍ଦଂ। ଜାନନ୍ତାପି ତଥାଗତା ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, ଜାନନ୍ତାପି ନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି; କାଲଂ ୱିଦିତ୍ୱା ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, କାଲଂ ୱିଦିତ୍ୱା ନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି; ଅତ୍ଥସଂହିତଂ ତଥାଗତା ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, ନୋ ଅନତ୍ଥସଂହିତଂ। ଅନତ୍ଥସଂହିତେ ସେତୁଘାତୋ ତଥାଗତାନଂ। ଦ୍ୱୀହି ଆକାରେହି ବୁଦ୍ଧା ଭଗୱନ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୂ ପଟିପୁଚ୍ଛନ୍ତି – ଧମ୍ମଂ ୱା ଦେସେସ୍ସାମ, ସାୱକାନଂ ୱା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେସ୍ସାମାତି [ପଞ୍ଞାପେସ୍ସାମାତି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘କିଂ ନୁ ଖୋ ସୋ, ଆନନ୍ଦ, ଉଦୁକ୍ଖଲସଦ୍ଦୋ’’ତି? ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି । ‘‘ସାଧୁ ସାଧୁ, ଆନନ୍ଦ! ତୁମ୍ହେହି, ଆନନ୍ଦ ସପ୍ପୁରିସେହି ୱିଜିତଂ। ପଚ୍ଛିମା ଜନତା ସାଲିମଂସୋଦନଂ ଅତିମଞ୍ଞିସ୍ସତୀ’’ତି।

୧୭। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ [ମହାମୋଗ୍ଗଲାନୋ (କ।)] ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଏତରହି, ଭନ୍ତେ, ୱେରଞ୍ଜା ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ଦ୍ୱୀହିତିକା ସେତଟ୍ଠିକା ସଲାକାୱୁତ୍ତା। ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁଂ। ଇମିସ୍ସା, ଭନ୍ତେ, ମହାପଥୱିଯା ହେଟ୍ଠିମତଲଂ ସମ୍ପନ୍ନଂ – ସେୟ୍ୟଥାପି ଖୁଦ୍ଦମଧୁଂ ଅନୀଲକଂ ଏୱମସ୍ସାଦଂ। ସାଧାହଂ, ଭନ୍ତେ, ପଥୱିଂ ପରିୱତ୍ତେୟ୍ୟଂ। ଭିକ୍ଖୂ ପପ୍ପଟକୋଜଂ ପରିଭୁଞ୍ଜିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି। ‘‘ଯେ ପନ ତେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନ, ପଥୱିନିସ୍ସିତା ପାଣା ତେ କଥଂ କରିସ୍ସସୀ’’ତି? ‘‘ଏକାହଂ, ଭନ୍ତେ, ପାଣିଂ ଅଭିନିମ୍ମିନିସ୍ସାମି – ସେୟ୍ୟଥାପି ମହାପଥୱୀ। ଯେ ପଥୱିନିସ୍ସିତା ପାଣା ତେ ତତ୍ଥ ସଙ୍କାମେସ୍ସାମି। ଏକେନ ହତ୍ଥେନ ପଥୱିଂ ପରିୱତ୍ତେସ୍ସାମୀ’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନ, ମା ତେ ରୁଚ୍ଚି ପଥୱିଂ ପରିୱତ୍ତେତୁଂ। ୱିପଲ୍ଲାସମ୍ପି ସତ୍ତା ପଟିଲଭେୟ୍ୟୁ’’ନ୍ତି। ‘‘ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ସବ୍ବୋ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ ଉତ୍ତରକୁରୁଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟା’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନ, ମା ତେ ରୁଚ୍ଚି ସବ୍ବସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘସ୍ସ ଉତ୍ତରକୁରୁଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଗମନ’’ନ୍ତି।

୧୮ । ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମତୋ ସାରିପୁତ୍ତସ୍ସ ରହୋଗତସ୍ସ ପଟିସଲ୍ଲୀନସ୍ସ ଏୱଂ ଚେତସୋ ପରିୱିତକ୍କୋ ଉଦପାଦି – ‘‘କତମେସାନଂ ଖୋ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ନ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସି; କତମେସାନଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’’ତି? ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ସାରିପୁତ୍ତୋ ସାଯନ୍ହସମଯଂ [ସାଯଣ୍ହସମଯଂ (ସୀ।)] ପଟିସଲ୍ଲାନା ୱୁଟ୍ଠିତୋ ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ସାରିପୁତ୍ତୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଇଧ ମଯ୍ହଂ, ଭନ୍ତେ, ରହୋଗତସ୍ସ ପଟିସଲ୍ଲୀନସ୍ସ ଏୱଂ ଚେତସୋ ପରିୱିତକ୍କୋ ଉଦପାଦି – ‘କତମେସାନଂ ଖୋ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ନ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସି, କତମେସାନଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’ତି। ‘କତମେସାନଂ ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ନ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସି, କତମେସାନଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’’’ତି?

‘‘ଭଗୱତୋ ଚ, ସାରିପୁତ୍ତ, ୱିପସ୍ସିସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ ସିଖିସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ ୱେସ୍ସଭୁସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ନ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସି। ଭଗୱତୋ ଚ, ସାରିପୁତ୍ତ, କକୁସନ୍ଧସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ କୋଣାଗମନସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ କସ୍ସପସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’’ତି।

୧୯ । ‘‘କୋ ନୁ ଖୋ , ଭନ୍ତେ, ହେତୁ କୋ ପଚ୍ଚଯୋ, ଯେନ ଭଗୱତୋ ଚ ୱିପସ୍ସିସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ ସିଖିସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ ୱେସ୍ସଭୁସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ନ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’’ତି? ‘‘ଭଗୱା ଚ, ସାରିପୁତ୍ତ, ୱିପସ୍ସୀ ଭଗୱା ଚ ସିଖୀ ଭଗୱା ଚ ୱେସ୍ସଭୂ କିଲାସୁନୋ ଅହେସୁଂ ସାୱକାନଂ ୱିତ୍ଥାରେନ ଧମ୍ମଂ ଦେସେତୁଂ। ଅପ୍ପକଞ୍ଚ ନେସଂ ଅହୋସି ସୁତ୍ତଂ ଗେୟ୍ୟଂ ୱେୟ୍ୟାକରଣଂ ଗାଥା ଉଦାନଂ ଇତିୱୁତ୍ତକଂ ଜାତକଂ ଅବ୍ଭୁତଧମ୍ମଂ ୱେଦଲ୍ଲଂ। ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ। ଅନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ପାତିମୋକ୍ଖଂ। ତେସଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ବୁଦ୍ଧାନୁବୁଦ୍ଧାନଂ ସାୱକାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ଯେ ତେ ପଚ୍ଛିମା ସାୱକା ନାନାନାମା ନାନାଗୋତ୍ତା ନାନାଜଚ୍ଚା ନାନାକୁଲା ପବ୍ବଜିତା ତେ ତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଖିପ୍ପଞ୍ଞେୱ ଅନ୍ତରଧାପେସୁଂ। ସେୟ୍ୟଥାପି, ସାରିପୁତ୍ତ, ନାନାପୁପ୍ଫାନି ଫଲକେ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି ସୁତ୍ତେନ ଅସଙ୍ଗହିତାନି ତାନି ୱାତୋ ୱିକିରତି ୱିଧମତି ୱିଦ୍ଧଂସେତି। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ଯଥା ତଂ ସୁତ୍ତେନ ଅସଙ୍ଗହିତତ୍ତା। ଏୱମେୱ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ତେସଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ବୁଦ୍ଧାନୁବୁଦ୍ଧାନଂ ସାୱକାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ଯେ ତେ ପଚ୍ଛିମା ସାୱକା ନାନାନାମା ନାନାଗୋତ୍ତା ନାନାଜଚ୍ଚା ନାନାକୁଲା ପବ୍ବଜିତା ତେ ତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଖିପ୍ପଞ୍ଞେୱ ଅନ୍ତରଧାପେସୁଂ।

‘‘ଅକିଲାସୁନୋ ଚ ତେ ଭଗୱନ୍ତୋ ଅହେସୁଂ ସାୱକେ ଚେତସା ଚେତୋ ପରିଚ୍ଚ ଓୱଦିତୁଂ। ଭୂତପୁବ୍ବଂ, ସାରିପୁତ୍ତ, ୱେସ୍ସଭୂ ଭଗୱା ଅରହଂ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧୋ ଅଞ୍ଞତରସ୍ମିଂ ଭିଂସନକେ [ଭୀସନକେ (କ।)] ୱନସଣ୍ଡେ ସହସ୍ସଂ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ଚେତସା ଚେତୋ ପରିଚ୍ଚ ଓୱଦତି ଅନୁସାସତି – ‘ଏୱଂ ୱିତକ୍କେଥ, ମା ଏୱଂ ୱିତକ୍କଯିତ୍ଥ; ଏୱଂ ମନସିକରୋଥ, ମା ଏୱଂ ମନସାକତ୍ଥ [ମନସାକରିତ୍ଥ (କ।)]; ଇଦଂ ପଜହଥ, ଇଦଂ ଉପସମ୍ପଜ୍ଜ ୱିହରଥା’ତି।

ଅଥ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁସହସ୍ସସ୍ସ ୱେସ୍ସଭୁନା ଭଗୱତା ଅରହତା ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧେନ ଏୱଂ ଓୱଦିୟମାନାନଂ ଏୱଂ ଅନୁସାସିୟମାନାନଂ ଅନୁପାଦାୟ ଆସୱେହି ଚିତ୍ତାନି ୱିମୁଚ୍ଚିଂସୁ। ତତ୍ର ସୁଦଂ, ସାରିପୁତ୍ତ, ଭିଂସନକସ୍ମିଂ ୱନସଣ୍ଡସ୍ମିଂ ଭିଂସନକତସ୍ମିଂ ହୋତି – ଯୋ କୋଚି ଅୱୀତରାଗୋ ତଂ ୱନସଣ୍ଡଂ ପୱିସତି, ଯେଭୁୟ୍ୟେନ ଲୋମାନି ହଂସନ୍ତି। ଅୟଂ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ହେତୁ ଅୟଂ ପଚ୍ଚୟୋ ଯେନ ଭଗୱତୋ ଚ ୱିପସ୍ସିସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ ସିଖିସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ ୱେସ୍ସଭୁସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ନ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’’ତି।

୨୦। ‘‘କୋ ପନ, ଭନ୍ତେ, ହେତୁ କୋ ପଚ୍ଚୟୋ ଯେନ ଭଗୱତୋ ଚ କକୁସନ୍ଧସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ କୋଣାଗମନସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ କସ୍ସପସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’’ତି? ‘‘ଭଗୱା ଚ, ସାରିପୁତ୍ତ, କକୁସନ୍ଧୋ ଭଗୱା ଚ କୋଣାଗମନୋ ଭଗୱା ଚ କସ୍ସପୋ ଅକିଲାସୁନୋ ଅହେସୁଂ ସାୱକାନଂ ୱିତ୍ଥାରେନ ଧମ୍ମଂ ଦେସେତୁଂ। ବହୁଞ୍ଚ ନେସଂ ଅହୋସି ସୁତ୍ତଂ ଗେୟ୍ୟଂ ୱେୟ୍ୟାକରଣଂ ଗାଥା ଉଦାନଂ ଇତିୱୁତ୍ତକଂ ଜାତକଂ ଅବ୍ଭୁତଧମ୍ମଂ ୱେଦଲ୍ଲଂ, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ, ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ପାତିମୋକ୍ଖଂ। ତେସଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ବୁଦ୍ଧାନୁବୁଦ୍ଧାନଂ ସାୱକାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ଯେ ତେ ପଚ୍ଛିମା ସାୱକା ନାନାନାମା ନାନାଗୋତ୍ତା ନାନାଜଚ୍ଚା ନାନାକୁଲା ପବ୍ବଜିତା ତେ ତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚିରଂ ଦୀଘମଦ୍ଧାନଂ ଠପେସୁଂ। ସେୟ୍ୟଥାପି, ସାରିପୁତ୍ତ, ନାନାପୁପ୍ଫାନି ଫଲକେ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି ସୁତ୍ତେନ ସୁସଙ୍ଗହିତାନି ତାନି ୱାତୋ ନ ୱିକିରତି ନ ୱିଧମତି ନ ୱିଦ୍ଧଂସେତି। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ଯଥା ତଂ ସୁତ୍ତେନ ସୁସଙ୍ଗହିତତ୍ତା। ଏୱମେୱ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ତେସଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ବୁଦ୍ଧାନୁବୁଦ୍ଧାନଂ ସାୱକାନଂ ଅନ୍ତରଧାନେନ ଯେ ତେ ପଚ୍ଛିମା ସାୱକା ନାନାନାମା ନାନାଗୋତ୍ତା ନାନାଜଚ୍ଚା ନାନାକୁଲା ପବ୍ବଜିତା ତେ ତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚିରଂ ଦୀଘମଦ୍ଧାନଂ ଠପେସୁଂ। ଅୟଂ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ହେତୁ ଅୟଂ ପଚ୍ଚୟୋ ଯେନ ଭଗୱତୋ ଚ କକୁସନ୍ଧସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ କୋଣାଗମନସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଚ କସ୍ସପସ୍ସ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚିରଟ୍ଠିତିକଂ ଅହୋସୀ’’ତି।

୨୧। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସାରିପୁତ୍ତୋ ଉଟ୍ଠାୟାସନା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଯେନ ଭଗୱା ତେନଞ୍ଜଲିଂ ପଣାମେତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଏତସ୍ସ, ଭଗୱା, କାଲୋ! ଏତସ୍ସ, ସୁଗତ, କାଲୋ! ଯଂ ଭଗୱା ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେୟ୍ୟ [ପଞ୍ଞାପେୟ୍ୟ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟ ପାତିମୋକ୍ଖଂ, ୟଥୟିଦଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଅଦ୍ଧନିୟଂ ଅସ୍ସ ଚିରଟ୍ଠିତିକ’’ନ୍ତି। ‘‘ଆଗମେହି ତ୍ୱଂ, ସାରିପୁତ୍ତ ! ଆଗମେହି ତ୍ୱଂ, ସାରିପୁତ୍ତ! ତଥାଗତୋୱ ତତ୍ଥ କାଲଂ ଜାନିସ୍ସତି। ନ ତାୱ, ସାରିପୁତ୍ତ, ସତ୍ଥା ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେତି ଉଦ୍ଦିସତି [ନ ଉଦ୍ଦିସତି (ସୀ।)] ପାତିମୋକ୍ଖଂ ଯାୱ ନ ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି। ଯତୋ ଚ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଅଥ ସତ୍ଥା ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେତି ଉଦ୍ଦିସ୍ସତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ ତେସଂୟେୱ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପଟିଘାତାୟ। ନ ତାୱ, ସାରିପୁତ୍ତ, ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି ଯାୱ ନ ସଙ୍ଘୋ ରତ୍ତଞ୍ଞୁମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି। ଯତୋ ଚ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ସଙ୍ଘୋ ରତ୍ତଞ୍ଞୁମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି ଅଥ ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଅଥ, ସତ୍ଥା ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେତି ଉଦ୍ଦିସତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ ତେସଂୟେୱ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପଟିଘାତାୟ। ନ ତାୱ, ସାରିପୁତ୍ତ, ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଯାୱ ନ ସଙ୍ଘୋ ୱେପୁଲ୍ଲମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି। ଯତୋ ଚ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ସଙ୍ଘୋ ୱେପୁଲ୍ଲମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି, ଅଥ ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଅଥ ସତ୍ଥା ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେତି ଉଦ୍ଦିସତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ ତେସଂୟେୱ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପଟିଘାତାୟ। ନ ତାୱ, ସାରିପୁତ୍ତ, ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଯାୱ ନ ସଙ୍ଘୋ ଲାଭଗ୍ଗମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି। ଯତୋ ଚ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ସଙ୍ଘୋ ଲାଭଗ୍ଗମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି, ଅଥ ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଅଥ ସତ୍ଥା ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେତି ଉଦ୍ଦିସତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ ତେସଂୟେୱ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପଟିଘାତାୟ। ନ ତାୱ, ସାରିପୁତ୍ତ, ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଯାୱ ନ ସଙ୍ଘୋ ବାହୁସଚ୍ଚମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି। ଯତୋ ଚ ଖୋ, ସାରିପୁତ୍ତ, ସଙ୍ଘୋ ବାହୁସଚ୍ଚମହତ୍ତଂ ପତ୍ତୋ ହୋତି, ଅଥ ଇଧେକଚ୍ଚେ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟା ଧମ୍ମା ସଙ୍ଘେ ପାତୁଭୱନ୍ତି, ଅଥ ସତ୍ଥା ସାୱକାନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେତି ଉଦ୍ଦିସତି ପାତିମୋକ୍ଖଂ ତେସଂୟେୱ ଆସୱଟ୍ଠାନୀୟାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପଟିଘାତାୟ। ନିରବ୍ବୁଦୋ ହି, ସାରିପୁତ୍ତ, ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ ନିରାଦୀନୱୋ ଅପଗତକାଳକୋ ସୁଦ୍ଧୋ ସାରେ ପତିଟ୍ଠିତୋ। ଇମେସଞ୍ହି, ସାରିପୁତ୍ତ, ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ଭିକ୍ଖୁସତାନଂ ଯୋ ପଚ୍ଛିମକୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୋ ସୋତାପନ୍ନୋ ଅୱିନିପାତଧମ୍ମୋ ନିୟତୋ ସମ୍ବୋଧିପରାୟଣୋ’’ତି।

୨୨। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଆଚିଣ୍ଣଂ ଖୋ ପନେତଂ, ଆନନ୍ଦ, ତଥାଗତାନଂ ଯେହି ନିମନ୍ତିତା ୱସ୍ସଂ ୱସନ୍ତି, ନ ତେ ଅନପଲୋକେତ୍ୱା ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମନ୍ତି। ଆୟାମାନନ୍ଦ, ୱେରଞ୍ଜଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଅପଲୋକେସ୍ସାମା’’ତି। ‘‘ଏୱଂ ଭନ୍ତେ’’ତି ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଭଗୱତୋ ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାୟ ଆୟସ୍ମତା ଆନନ୍ଦେନ ପଚ୍ଛାସମଣେନ ଯେନ ୱେରଞ୍ଜସ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନଂ ଖୋ ୱେରଞ୍ଜଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଭଗୱା ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ନିମନ୍ତିତମ୍ହ ତୟା, ବ୍ରାହ୍ମଣ , ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା [ୱସ୍ସଂୱୁତ୍ଥା (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)], ଅପଲୋକେମ ତଂ, ଇଚ୍ଛାମ ମୟଂ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିତୁ’’ନ୍ତି। ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭୋ ଗୋତମ,

ନିମନ୍ତିତଷ୍ଠ ମୟା ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା; ଅପି ଚ, ଯୋ ଦେଯ୍ଯଧମ୍ମୋ ସୋ ନ ଦିନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚ ଖୋ ନୋ ଅସନ୍ତଂ, ନୋପି ଅଦାତୁକମ୍ୟତା, ତଂ କୁତେତ୍ଥ ଲବ୍ଭା ବହୁକିଚ୍ଚା ଘରାୱାସା ବହୁକରଣୀଯା। ଅଧିୱାସେତୁ ମେ ଭୱଂ ଗୋତମୋ ସ୍ୱାତନାଯ ଭତ୍ତଂ ସଦ୍ଧିଂ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘେନା’’ତି। ଅଧିୱାସେସି ଭଗୱା ତୁଣ୍ହୀଭାୱେନ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ୱେରଞ୍ଜଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସେତ୍ୱା ସମାଦପେତ୍ୱା ସମୁତ୍ତେଜେତ୍ୱା ସମ୍ପହଂସେତ୍ୱା ଉଟ୍ଠାଯାସନା ପକ୍କାମି। ଅଥ ଖୋ ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ତସ୍ସା ରତ୍ତିଯା ଅଚ୍ଚଯେନ ସକେ ନିୱେସନେ ପଣୀତଂ ଖାଦନୀଯଂ ଭୋଜନୀଯଂ ପଟିଯାଦାପେତ୍ୱା ଭଗୱତୋ କାଲଂ ଆରୋଚାପେସି – ‘‘କାଲୋ, ଭୋ ଗୋତମ, ନିଟ୍ଠିତଂ ଭତ୍ତ’’ନ୍ତି।

୨୩। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାଯ ଯେନ ୱେରଞ୍ଜସ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି ସଦ୍ଧିଂ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘେନ। ଅଥ ଖୋ ୱେରଞ୍ଜୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବୁଦ୍ଧପ୍ପମୁଖଂ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ପଣୀତେନ ଖାଦନୀଯେନ ଭୋଜନୀଯେନ ସହତ୍ଥା ସନ୍ତପ୍ପେତ୍ୱା ସମ୍ପୱାରେତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଭୁତ୍ତାୱିଂ ଓନୀତପତ୍ତପାଣିଂ [ଓଣୀତପତ୍ତପାଣିଂ (କ।)] ତିଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସି, ଏକମେକଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏକମେକେନ ଦୁସ୍ସଯୁଗେନ ଅଚ୍ଛାଦେସି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ୱେରଞ୍ଜଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସେତ୍ୱା ସମାଦପେତ୍ୱା ସମୁତ୍ତେଜେତ୍ୱା ସମ୍ପହଂସେତ୍ୱା ଉଟ୍ଠାଯାସନା ପକ୍କାମି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ୱେରଞ୍ଜାଯଂ ଯଥାଭିରନ୍ତଂ ୱିହରିତ୍ୱା ଅନୁପଗମ୍ମ ସୋରେଯ୍ୟଂ ସଙ୍କସ୍ସଂ କଣ୍ଣକୁଜ୍ଜଂ ଯେନ ପଯାଗପତିଟ୍ଠାନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଯାଗପତିଟ୍ଠାନେ ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉତ୍ତରିତ୍ୱା ଯେନ ବାରାଣସୀ ତଦୱସରି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ବାରାଣସିଯଂ ଯଥାଭିରନ୍ତଂ ୱିହରିତ୍ୱା ଯେନ ୱେସାଲୀ ତେନ ଚାରିକଂ ପକ୍କାମି। ଅନୁପୁବ୍ବେନ ଚାରିକଂ ଚରମାନୋ ଯେନ ୱେସାଲୀ ତଦୱସରି। ତତ୍ର ସୁଦଂ ଭଗୱା ୱେସାଲିଯଂ ୱିହରତି ମହାୱନେ କୂଟାଗାରସାଲାଯନ୍ତି।

ୱେରଞ୍ଜଭାଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

୧। ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ

୧। ପଠମପାରାଜିକଂ

ସୁଦିନ୍ନଭାଣୱାରୋ

୨୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ୱେସାଲିଯା ଅୱିଦୂରେ କଲନ୍ଦଗାମୋ ନାମ ଅତ୍ଥି [କଲନ୍ଦଗାମୋ ନାମ ହୋତି (ସୀ।), କଲନ୍ଦଗାମୋ ହୋତି (ସ୍ଯା।)]। ତତ୍ଥ ସୁଦିନ୍ନୋ ନାମ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ସମ୍ବହୁଲେହି [ସମ୍ପହୂଲେହି (ସୀ।)] ସହାଯକେହି ସଦ୍ଧିଂ ୱେସାଲିଂ ଅଗମାସି କେନଚିଦେୱ କରଣୀଯେନ । ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭଗୱା ମହତିଯା ପରିସାଯ ପରିୱୁତୋ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତୋ ନିସିନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ମହତିଯା ପରିସାଯ ପରିୱୁତଂ ଧମ୍ମଂ ଦେସେନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନଂ। ଦିସ୍ୱାନସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ଯଂନୂନାହମ୍ପି ଧମ୍ମଂ ସୁଣେଯ୍ଯ''ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ଯେନ ସା ପରିସା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ଯଥା ଯଥା ଖୋ ଅହଂ ଭଗୱତା ଧମ୍ମଂ ଦେସିତଂ ଆଜାନାମି, ନଯିଦଂ ସୁକରଂ ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତା ଏକନ୍ତପରିପୁଣ୍ଣଂ ଏକନ୍ତପରିସୁଦ୍ଧଂ ସଙ୍ଖଲିଖିତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ; ଯଂନୂନାହଂ କେସମସ୍ସୁଂ ଓହାରେତ୍ୱା କାସାଯାନି ୱତ୍ଥାନି ଅଚ୍ଛାଦେତ୍ୱା ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜେଯ୍ଯ''ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ପରିସା ଭଗୱତା ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସିତା ସମାଦପିତା ସମୁତ୍ତେଜିତା ସମ୍ପହଂସିତା ଉଟ୍ଠାଯାସନା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମି।

୨୫। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ଅଚିରୱୁଟ୍ଠିତାଯ ପରିସାଯ ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଯଥା ଯଥାହଂ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱତା ଧମ୍ମଂ ଦେସିତଂ ଆଜାନାମି , ନଯିଦଂ ସୁକରଂ ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତା ଏକନ୍ତପରିପୁଣ୍ଣଂ ଏକନ୍ତପରିସୁଦ୍ଧଂ ସଙ୍ଖଲିଖିତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ; ଇଚ୍ଛାମହଂ, ଭନ୍ତେ, କେସମସ୍ସୁଂ ଓହାରେତ୍ୱା କାସାଯାନି ୱତ୍ଥାନି ଅଚ୍ଛାଦେତ୍ୱା ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜିତୁଂ। ପବ୍ବାଜେତୁ ମଂ ଭଗୱା''ତି। ''ଅନୁଞ୍ଞାତୋସି ପନ ତ୍ୱଂ, ସୁଦିନ୍ନ, ମାତାପିତୂହି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି? ''ନ ଖୋ ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ଅନୁଞ୍ଞାତୋ ମାତାପିତୂହି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି। ''ନ ଖୋ, ସୁଦିନ୍ନ, ତଥାଗତା ଅନନୁଞ୍ଞାତଂ ମାତାପିତୂହି ପୁତ୍ତଂ ପବ୍ବାଜେନ୍ତୀ''ତି। ''ସୋହଂ, ଭନ୍ତେ, ତଥା କରିସ୍ସାମି ଯଥା ମଂ ମାତାପିତରୋ ଅନୁଜାନିସ୍ସନ୍ତି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି।

୨୬। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ୱେସାଲିଯଂ ତଂ କରଣୀଯଂ ତୀରେତ୍ୱା ଯେନ କଲନ୍ଦଗାମୋ ଯେନ ମାତାପିତରୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ମାତାପିତରୋ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅମ୍ମତାତା, ଯଥା ଯଥାହଂ ଭଗୱତା ଧମ୍ମଂ ଦେସିତଂ ଆଜାନାମି, ନଯିଦଂ ସୁକରଂ ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତା ଏକନ୍ତପରିପୁଣ୍ଣଂ ଏକନ୍ତପରିସୁଦ୍ଧଂ ସଙ୍ଖଲିଖିତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ; ଇଚ୍ଛାମହଂ କେସମସ୍ସୁଂ ଓହାରେତ୍ୱା କାସାଯାନି ୱତ୍ଥାନି ଅଚ୍ଛାଦେତ୍ୱା ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜିତୁଂ। ଅନୁଜାନାଥ ମଂ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଅମ୍ହାକଂ ଏକପୁତ୍ତକୋ ପିଯୋ ମନାପୋ ସୁଖେଧିତୋ ସୁଖପରିହତୋ। ନ ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କିଞ୍ଚି ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଜାନାସି। ମରଣେନପି ମଯଂ ତେ ଅକାମକା ୱିନା ଭୱିସ୍ସାମ, କିଂ ପନ ମଯଂ ତଂ ଜୀୱନ୍ତଂ ଅନୁଜାନିସ୍ସାମ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ମାତାପିତରୋ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅମ୍ମତାତା, ଯଥା ଯଥାହଂ ଭଗୱତା ଧମ୍ମଂ ଦେସିତଂ ଆଜାନାମି, ନଯିଦଂ ସୁକରଂ ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତା ଏକନ୍ତପରିପୁଣ୍ଣଂ ଏକନ୍ତପରିସୁଦ୍ଧଂ ସଙ୍ଖଲିଖିତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ; ଇଚ୍ଛାମହଂ କେସମସ୍ସୁଂ ଓହାରେତ୍ୱା କାସାଯାନି ୱତ୍ଥାନି ଅଚ୍ଛାଦେତ୍ୱା ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜିତୁଂ। ଅନୁଜାନାଥ ମଂ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଅମ୍ହାକଂ ଏକପୁତ୍ତକୋ ପିଯୋ ମନାପୋ ସୁଖେଧିତୋ ସୁଖପରିହତୋ। ନ ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କିଞ୍ଚି ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଜାନାସି। ମରଣେନପି ମଯଂ ତେ ଅକାମକା ୱିନା ଭୱିସ୍ସାମ, କିଂ ପନ ମଯଂ ତଂ ଜୀୱନ୍ତଂ ଅନୁଜାନିସ୍ସାମ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି! ତତିଯମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ମାତାପିତରୋ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅମ୍ମତାତା , ଯଥା ଯଥାହଂ ଭଗୱତା ଧମ୍ମଂ ଦେସିତଂ ଆଜାନାମି, ନଯିଦଂ ସୁକରଂ ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତା ଏକନ୍ତପରିପୁଣ୍ଣଂ ଏକନ୍ତପରିସୁଦ୍ଧଂ ସଙ୍ଖଲିଖିତଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ; ଇଚ୍ଛାମହଂ କେସମସ୍ସୁଂ ଓହାରେତ୍ୱା କାସାଯାନି ୱତ୍ଥାନି ଅଚ୍ଛାଦେତ୍ୱା ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜିତୁଂ । ଅନୁଜାନାଥ ମଂ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିଯଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାଯା''ତି। ତତିଯମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଅମ୍ହାକଂ ଏକପୁତ୍ତକୋ ପିଯୋ ମନାପୋ ସୁଖେଧିତୋ ସୁଖପରିହତୋ। ନ ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କିଞ୍ଚି ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଜାନାସି।

ମରଣେନପି ମୟଂ ତେ ଅକାମକା ୱିନା ଭୱିସ୍ସାମ, କିଂ ପନ ମୟଂ ତଂ ଜୀୱନ୍ତଂ ଅନୁଜାନିସ୍ସାମ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜାୟା''ତି!

୨୭। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ – ''ନ ମଂ ମାତାପିତରୋ ଅନୁଜାନନ୍ତି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜାୟା''ତି, ତତ୍ଥେୱ ଅନନ୍ତରହିତାୟ ଭୂମିୟା ନିପଜ୍ଜି – ଇଧେୱ ମେ ମରଣଂ ଭୱିସ୍ସତି ପବ୍ବଜ୍ଜା ୱାତି। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ଏକମ୍ପି ଭତ୍ତଂ ନ ଭୁଞ୍ଜି, ଦ୍ୱେପି ଭତ୍ତାନି ନ ଭୁଞ୍ଜି, ତୀଣିପି ଭତ୍ତାନି ନ ଭୁଞ୍ଜି, ଚତ୍ତାରିପି ଭତ୍ତାନି ନ ଭୁଞ୍ଜି, ପଞ୍ଚପି ଭତ୍ତାନି ନ ଭୁଞ୍ଜି, ଛପି ଭତ୍ତାନି ନ ଭୁଞ୍ଜି, ସତ୍ତପି ଭତ୍ତାନି ନ ଭୁଞ୍ଜି।

୨୮। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଅମ୍ହାକଂ ଏକପୁତ୍ତକୋ ପିୟୋ ମନାପୋ ସୁଖେଧିତୋ ସୁଖପରିହତୋ। ନ ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କିଞ୍ଚି ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଜାନାସି। ମରଣେନପି ମୟଂ ତେ ଅକାମକା ୱିନା ଭୱିସ୍ସାମ, କିଂ ପନ ମୟଂ ତଂ ଜୀୱନ୍ତଂ ଅନୁଜାନିସ୍ସାମ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟ? ଉଟ୍ଠେହି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଭୁଞ୍ଜ ଚ ପିୱ ଚ ପରିଚାରେହି ଚ, ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ପିୱନ୍ତୋ ପରିଚାରେନ୍ତୋ କାମେ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ପୁଞ୍ଞାନି କରୋନ୍ତୋ ଅଭିରମସ୍ସୁ। ନ ତଂ ମୟଂ ଅନୁଜାନାମ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟା''ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ତୁଣ୍ହୀ ଅହୋସି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଅମ୍ହାକଂ ଏକପୁତ୍ତକୋ ପିୟୋ ମନାପୋ ସୁଖେଧିତୋ ସୁଖପରିହତୋ। ନ ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କିଞ୍ଚି ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଜାନାସି। ମରଣେନପି ମୟଂ ତେ ଅକାମକା ୱିନା ଭୱିସ୍ସାମ, କିଂ ପନ ମୟଂ ତଂ ଜୀୱନ୍ତଂ ଅନୁଜାନିସ୍ସାମ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟ! ଉଟ୍ଠେହି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଭୁଞ୍ଜ ଚ ପିୱ ଚ ପରିଚାରେହି ଚ, ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ପିୱନ୍ତୋ ପରିଚାରେନ୍ତୋ କାମେ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ପୁଞ୍ଞାନି କରୋନ୍ତୋ ଅଭିରମସ୍ସୁ। ନ ତଂ ମୟଂ ଅନୁଜାନାମ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟା''ତି। ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ତୁଣ୍ହୀ ଅହୋସି।

ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ସହାୟକା ଯେନ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ସମ୍ମ ସୁଦିନ୍ନ, ମାତାପିତୂନଂ ଏକପୁତ୍ତକୋ ପିୟୋ ମନାପୋ ସୁଖେଧିତୋ ସୁଖପରିହତୋ। ନ ତ୍ୱଂ, ସମ୍ମ ସୁଦିନ୍ନ, କିଞ୍ଚି ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଜାନାସି। ମରଣେନପି ତେ ମାତାପିତରୋ ଅକାମକା ୱିନା ଭୱିସ୍ସନ୍ତି, କିଂ ପନ ତଂ ଜୀୱନ୍ତଂ ଅନୁଜାନିସ୍ସନ୍ତି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟ! ଉଟ୍ଠେହି, ସମ୍ମ ସୁଦିନ୍ନ, ଭୁଞ୍ଜ ଚ ପିୱ ଚ ପରିଚାରେହି ଚ, ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ପିୱନ୍ତୋ ପରିଚାରେନ୍ତୋ କାମେ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୋ ପୁଞ୍ଞାନି କରୋନ୍ତୋ ଅଭିରମସ୍ସୁ, ନ ତଂ ମାତାପିତରୋ ଅନୁଜାନିସ୍ସନ୍ତି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟା''ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ତୁଣ୍ହୀ ଅହୋସି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ସହାୟକା ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ସମ୍ମ ସୁଦିନ୍ନ…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ତୁଣ୍ହୀ ଅହୋସି।

୨୯। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ସହାୟକା ଯେନ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ଅମ୍ମତାତା, ଏସୋ ସୁଦିନ୍ନୋ ଅନନ୍ତରହିତାୟ ଭୂମିୟା ନିପନ୍ନୋ – 'ଇଧେୱ ମେ ମରଣଂ ଭୱିସ୍ସତି ପବ୍ବଜ୍ଜା ୱା'ତି। ସଚେ ତୁମ୍ହେ ସୁଦିନ୍ନଂ ନାନୁଜାନିସ୍ସଥ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟ, ତତ୍ଥେୱ ମରଣଂ ଆଗମିସ୍ସତି। ସଚେ ପନ ତୁମ୍ହେ ସୁଦିନ୍ନଂ ଅନୁଜାନିସ୍ସଥ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟ, ପବ୍ବଜିତମ୍ପି ନଂ ଦକ୍ଖିସ୍ସଥ। ସଚେ ସୁଦିନ୍ନୋ ନାଭିରମିସ୍ସତି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟ, କା ତସ୍ସ ଅଞ୍ଞା ଗତି ଭୱିସ୍ସତି, ଇଧେୱ ପଚ୍ଚାଗମିସ୍ସତି। ଅନୁଜାନାଥ ସୁଦିନ୍ନଂ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟା''ତି। ''ଅନୁଜାନାମ , ତାତା, ସୁଦିନ୍ନଂ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟା''ତି। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତସ୍ସ ସହାୟକା ଯେନ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ସୁଦିନ୍ନଂ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ଉଟ୍ଠେହି, ସମ୍ମ ସୁଦିନ୍ନ, ଅନୁଞ୍ଞାତୋସି ମାତାପିତୂହି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟା''ତି।

୩୦। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ – ''ଅନୁଞ୍ଞାତୋମ୍ହି କିର ମାତାପିତୂହି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟା''ତି, ହଟ୍ଠୋ ଉଦଗ୍ଗୋ ପାଣିନା ଗତ୍ତାନି ପରିପୁଞ୍ଛନ୍ତୋ ୱୁଟ୍ଠାସି। ଅଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ କତିପାହଂ ବଲଂ ଗାହେତ୍ୱା ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅନୁଞ୍ଞାତୋ [ଅନୁଞ୍ଞାତୋମ୍ହି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ମାତାପିତୂହି ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜ୍ଜାୟ। ପବ୍ବାଜେତୁ ମଂ ଭଗୱା''ତି । ଅଲତ୍ଥ ଖୋ ସୁଦିନ୍ନୋ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ଭଗୱତୋ ସନ୍ତିକେ ପବ୍ବଜ୍ଜଂ, ଅଲତ୍ଥ ଉପସମ୍ପଦଂ। ଅଚିରୂପସମ୍ପନ୍ନୋ ଚ ପନାୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ଏୱରୂପେ ଧୁତଗୁଣେ ସମାଦାୟ ୱତ୍ତତି, ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତି ପିଣ୍ଡପାତିକୋ ପଂସୁକୂଲିକୋ ସପଦାନଚାରିକୋ, ଅଞ୍ଞତରଂ ୱଜ୍ଜିଗାମଂ ଉପନିସ୍ସାୟ ୱିହରତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ୱଜ୍ଜୀ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ହୋତି ଦ୍ୱୀହିତିକା ସେତଟ୍ଠିକା ସଲାକାୱୁତ୍ତା, ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ଏତରହି ଖୋ ୱଜ୍ଜୀ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ଦ୍ୱୀହିତିକା ସେତଟ୍ଠିକା ସଲାକାୱୁତ୍ତା, ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁଂ। ବହୂ ଖୋ ପନ ମେ ୱେସାଲିୟଂ ଞାତୀ ଅଡ୍ଢା ମହଦ୍ଧନା ମହାଭୋଗା ପହୂତଜାତରୂପରଜତା ପହୂତୱିତ୍ତୂପକରଣା ପହୂତଧନଧଞ୍ଞା। ଯଂନୂନାହଂ

ଞାତୀ ଉପନିସ୍ସାୟ ୱିହରେୟ୍ୟଂ! ଞାତୀ ମଂ [ଞାତକାପି ମଂ (ସ୍ୟା।)] ନିସ୍ସାୟ ଦାନାନି ଦସ୍ସନ୍ତି ପୁଞ୍ଞାନି କରିସ୍ସନ୍ତି, ଭିକ୍ଖୂ ଚ ଲାଭଂ ଲଚ୍ଛନ୍ତି, ଅହଞ୍ଚ ପିଣ୍ଡକେନ ନ କିଲମିସ୍ସାମୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ସେନାସନଂ ସଂସାମେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାୟ ଯେନ ୱେସାଲୀ ତେନ ପକ୍କାମି। ଅନୁପୁବ୍ବେନ ଯେନ ୱେସାଲୀ ତଦୱସରି। ତତ୍ର ସୁଦଂ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ୱେସାଲିୟଂ ୱିହରତି ମହାୱନେ କୂଟାଗାରସାଲାୟଂ। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ଞାତକା – ''ସୁଦିନ୍ନୋ କିର କଲନ୍ଦପୁତ୍ତୋ ୱେସାଲିଂ ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ''ତି। ତେ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ସଟ୍ଠିମତ୍ତେ ଥାଲିପାକେ ଭତ୍ତାଭିହାରଂ ଅଭିହରିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ତେ ସଟ୍ଠିମତ୍ତେ ଥାଲିପାକେ ଭିକ୍ଖୂନଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତ୍ୱା ପୁବ୍ବଣ୍ହସମୟଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାୟ କଲନ୍ଦଗାମଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପାୱିସି। କଲନ୍ଦଗାମେ ସପଦାନଂ ପିଣ୍ଡାୟ ଚରମାନୋ ଯେନ ସକପିତୁ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି।

୩୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ଞାତିଦାସୀ ଆଭିଦୋସିକଂ କୁମ୍ମାସଂ ଛଡ୍ଡେତୁକାମା [ଛଡ୍ଡେତୁକାମା (କ।)] ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ତଂ ଞାତିଦାସିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସଚେ ତଂ, ଭଗିନି, ଛଡ୍ଡନୀୟଧମ୍ମଂ , ଇଧ ମେ ପତ୍ତେ ଆକିରା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ଞାତିଦାସୀ ତଂ ଆଭିଦୋସିକଂ କୁମ୍ମାସଂ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପତ୍ତେ ଆକିରନ୍ତୀ ହତ୍ଥାନଞ୍ଚ ପାଦାନଞ୍ଚ ସରସ୍ସ ଚ ନିମିତ୍ତଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ଞାତିଦାସୀ ଯେନାୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତରଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଯଗ୍ଘେୟ୍ୟେ, ଜାନେୟ୍ୟାସି, ଅୟ୍ୟପୁତ୍ତୋ ସୁଦିନ୍ନୋ ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ''ତି। ''ସଚେ, ଜେ, ତ୍ୱଂ ସଚ୍ଚଂ ଭଣସି, ଅଦାସିଂ ତଂ କରୋମୀ''ତି।

୩୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ତଂ ଆଭିଦୋସିକଂ କୁମ୍ମାସଂ ଅଞ୍ଞତରଂ କୁଟ୍ଟମୂଲଂ [କୁଡ୍ଡମୂଲଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ନିସ୍ସାୟ ପରିଭୁଞ୍ଜତି। ପିତାପି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ କମ୍ମନ୍ତା ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ତଂ ଆଭିଦୋସିକଂ କୁମ୍ମାସଂ ଅଞ୍ଞତରଂ କୁଟ୍ଟମୂଲଂ ନିସ୍ସାୟ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତଂ । ଦିସ୍ୱାନ ଯେନାୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅତ୍ଥି ନାମ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଆଭିଦୋସିକଂ କୁମ୍ମାସଂ ପରିଭୁଞ୍ଜିସ୍ସସି! ନନୁ ନାମ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ସକଂ ଗେହଂ ଗନ୍ତବ୍ବ''ନ୍ତି? ''ଅଗମିମ୍ହ [ଅଗମମ୍ହା (କ।)] ଖୋ ତେ ଗହପତି, ଗେହଂ। ତତୋୟଂ ଆଭିଦୋସିକୋ କୁମ୍ମାସୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିତା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ବାହାୟଂ ଗହେତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଏହି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଘରଂ ଗମିସ୍ସାମା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ଯେନ ସକପିତୁ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିତା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଭୁଞ୍ଜ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନା''ତି। ''ଅଲଂ, ଗହପତି, କତଂ ମେ ଅଜ୍ଜ ଭତ୍ତକିଚ୍ଚ''ନ୍ତି। ''ଅଧିୱାସେହି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ସ୍ୱାତନାୟ ଭତ୍ତ''ନ୍ତି। ଅଧିୱାସେସି ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ତୁଣ୍ହୀଭାୱେନ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ଉଟ୍ଠାୟାସନା ପକ୍କାମି।

୩୩। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ତସ୍ସା ରତ୍ତିୟା ଅଚ୍ଚୟେନ ହରିତେନ ଗୋମୟେନ ପଥୱିଂ ଓପୁଞ୍ଜାପେତ୍ୱା [ଓପୁଚ୍ଛାପେତ୍ୱା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଦ୍ୱେ ପୁଞ୍ଜେ କାରାପେସି – ଏକଂ ହିରଞ୍ଞସ୍ସ, ଏକଂ ସୁୱଣ୍ଣସ୍ସ। ତାୱ ମହନ୍ତା ପୁଞ୍ଜା ଅହେସୁଂ, ଓରତୋ ଠିତୋ ପୁରିସୋ ପାରତୋ ଠିତଂ ପୁରିସଂ ନ ପସ୍ସତି; ପାରତୋ ଠିତୋ ପୁରିସୋ ଓରତୋ ଠିତଂ ପୁରିସଂ ନ ପସ୍ସତି। ତେ ପୁଞ୍ଜେ କିଲଞ୍ଜେହି ପଟିଚ୍ଛାଦାପେତ୍ୱା ମଜ୍ଝେ ଆସନଂ ପଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତିରୋକରଣୀୟଂ ପରିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକଂ ଆମନ୍ତେସି – ''ତେନ ହି, ୱଧୁ, ଯେନ ଅଲଙ୍କାରେନ ଅଲଙ୍କତା ପୁତ୍ତସ୍ସ ମେ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିୟା ଅହୋସି ମନାପା ତେନ ଅଲଙ୍କାରେନ ଅଲଙ୍କରା''ତି। ''ଏୱଂ, ଅୟ୍ୟେ''ତି, ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତୁୟା ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି।

୩୪। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମୟଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାୟ ଯେନ ସକପିତୁ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିତା ଯେନାୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତେ ପୁଞ୍ଜେ ୱିୱରାପେତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇଦଂ ତେ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ମାତୁ ମତ୍ତିକଂ ଇତ୍ଥିକାୟ ଇତ୍ଥିଧନଂ, ଅଞ୍ଞଂ ପେତ୍ତିକଂ ଅଞ୍ଞଂ ପିତାମହଂ। ଲବ୍ଭା, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗା ଚ ଭୁଞ୍ଜିତୁଂ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କାତୁଂ। ଏହି ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗେ ଚ ଭୁଞ୍ଜସ୍ସୁ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କରୋହୀ''ତି । ''ତାତ, ନ ଉସ୍ସହାମି ନ ୱିସହାମି, ଅଭିରତୋ ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରାମୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିତା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇଦଂ ତେ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ମାତୁ ମତ୍ତିକଂ, ଇତ୍ଥିକାୟ ଇତ୍ଥିଧନଂ, ଅଞ୍ଞଂ ପେତ୍ତିକଂ , ଅଞ୍ଞଂ ପିତାମହଂ। ଲବ୍ଭା, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗା ଚ ଭୁଞ୍ଜିତୁଂ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କାତୁଂ। ଏହି ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗେ ଚ ଭୁଞ୍ଜସ୍ସୁ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କରୋହୀ''ତି। ''ୱଦେୟ୍ୟାମ ଖୋ ତଂ, ଗହପତି, ସଚେ ତ୍ୱଂ ନାତିକଡ୍ଢେୟ୍ୟାସୀ''ତି। ''ୱଦେହି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନା''ତି। ତେନ ହି ତ୍ୱଂ, ଗହପତି, ମହନ୍ତେ ମହନ୍ତେ ସାଣିପସିବ୍ବକେ କାରାପେତ୍ୱା ହିରଞ୍ଞସୁୱଣ୍ଣସ୍ସ ପୂରାପେତ୍ୱା ସକଟେହି ନିବ୍ବାହାପେତ୍ୱା ମଜ୍ଝେ ଗଙ୍ଗାୟ ସୋତେ ଓପାତେହି [ଓସାଦେହି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ଯଞ୍ହି ତେ, ଗହପତି, ଭୱିସ୍ସତି ତତୋନିଦାନଂ ଭୟଂ ୱା ଛମ୍ଭିତତ୍ତଂ ୱା ଲୋମହଂସୋ ୱା ଆରକ୍ଖୋ ୱା ସୋ ତେ ନ ଭୱିସ୍ସତୀ''ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିତା ଅନତ୍ତମନୋ ଅହୋସି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ପୁତ୍ତୋ ସୁଦିନ୍ନୋ ଏୱଂ ୱକ୍ଖତୀ''ତି!

୩୫। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିତା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକଂ ଆମନ୍ତେସି – ''ତେନ ହି, ୱଧୁ, ତ୍ୱଂ ପିୟା ଚ ମନାପା ଚ [ତ୍ୱମ୍ପି ୟାଚ (ସୀ।)]। ଅପ୍ପେୱ ନାମ ପୁତ୍ତୋ ସୁଦିନ୍ନୋ ତୁୟ୍ହମ୍ପି ୱଚନଂ କରେୟ୍ୟା''ତି! ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପାଦେସୁ ଗହେତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କୀଦିସା ନାମ ତା, ଅୟ୍ୟପୁତ୍ତ, ଅଚ୍ଛରାୟୋ ୟାସଂ ତ୍ୱଂ ହେତୁ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରସୀ''ତି? ''ନ ଖୋ ଅହଂ, ଭଗିନି, ଅଚ୍ଛରାନଂ ହେତୁ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରାମୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା – ''ଅଜ୍ଜତଗ୍ଗେ ମଂ ଅୟ୍ୟପୁତ୍ତୋ ସୁଦିନ୍ନୋ ଭଗିନିୱାଦେନ ସମୁଦାଚରତୀ''ତି, ତତ୍ଥେୱ ମୁଚ୍ଛିତା ପପତା।

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ପିତରଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସଚେ, ଗହପତି, ଭୋଜନଂ ଦାତବ୍ବଂ ଦେଥ, ମା ନୋ ୱିହେଠୟିତ୍ଥା''ତି। ''ଭୁଞ୍ଜ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ଚ ପିତା ଚ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ପଣୀତେନ ଖାଦନୀୟେନ ଭୋଜନୀୟେନ ସହତ୍ଥା ସନ୍ତପ୍ପେସୁଂ ସମ୍ପୱାରେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଭୁତ୍ତାୱିଂ ଓନୀତପତ୍ତପାଣିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇଦଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କୁଲଂ ଅଡ୍ଢଂ ମହଦ୍ଧନଂ ମହାଭୋଗଂ ପହୂତଜାତରୂପରଜତଂ ପହୂତୱିତ୍ତୂପକରଣଂ ପହୂତଧନଧଞ୍ଞଂ। ଲବ୍ଭା, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗା ଚ ଭୁଞ୍ଜିତୁଂ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କାତୁଂ। ଏହି ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗେ ଚ ଭୁଞ୍ଜସ୍ସୁ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କରୋହୀ''ତି। ''ଅମ୍ମ, ନ ଉସ୍ସହାମି ନ ୱିସହାମି , ଅଭିରତୋ ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରାମୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇଦଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କୁଲଂ ଅଡ୍ଢଂ ମହଦ୍ଧନଂ ମହାଭୋଗଂ ପହୂତଜାତରୂପରଜତଂ ପହୂତୱିତ୍ତୂପକରଣଂ ପହୂତଧନଧଞ୍ଞଂ [ପହୂତଧନଧଞ୍ଞଂ (ପା। ଚରାମୀତି) ଇତିପାଠୋ ସବ୍ବତ୍ଥ ନତ୍ଥି, ଊନୋ ମଞ୍ଞେ]। ତେନ ହି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ବୀଜକମ୍ପି ଦେହି – ମା ନୋ ଅପୁତ୍ତକଂ ସାପତେୟ୍ୟଂ ଲିଚ୍ଛୱୟୋ ଅତିହରାପେସୁ''ନ୍ତି। ''ଏତଂ ଖୋ ମେ, ଅମ୍ମ, ସକ୍କା କାତୁ''ନ୍ତି। ''କହଂ ପନ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ଏତରହି ୱିହରସୀ''ତି? ''ମହାୱନେ, ଅମ୍ମା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ଉଟ୍ଠାୟାସନା ପକ୍କାମି।

୩୬। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକଂ ଆମନ୍ତେସି – ''ତେନ ହି, ୱଧୁ, ୟଦା ଉତୁନୀ ହୋସି, ପୁପ୍ଫଂ ତେ ଉପ୍ପନ୍ନଂ ହୋତି, ଅଥ ମେ ଆରୋଚେୟ୍ୟାସୀ''ତି। ''ଏୱଂ ଅୟ୍ୟେ''ତି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତୁୟା ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ନଚିରସ୍ସେୱ ଉତୁନୀ ଅହୋସି, ପୁପ୍ଫଂସା ଉପ୍ପଜ୍ଜି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତରଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଉତୁନୀମ୍ହି, ଅୟ୍ୟେ, ପୁପ୍ଫଂ ମେ ଉପ୍ପନ୍ନ''ନ୍ତି। ''ତେନ ହି, ୱଧୁ, ୟେନ ଅଲଙ୍କାରେନ ଅଲଙ୍କତା ପୁତ୍ତସ୍ସ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପିୟା ଅହୋସି ମନାପା ତେନ ଅଲଙ୍କାରେନ ଅଲଙ୍କରା''ତି। ''ଏୱଂ ଅୟ୍ୟେ''ତି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତୁୟା ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକଂ ଆଦାୟ ୟେନ ମହାୱନଂ ୟେନାୟସ୍ମା ସୁଦିନ୍ନୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇଦଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କୁଲଂ ଅଡ୍ଢଂ ମହଦ୍ଧନଂ ମହାଭୋଗଂ ପହୂତଜାତରୂପରଜତଂ ପହୂତୱିତ୍ତୂପକରଣଂ ପହୂତଧନଧଞ୍ଞଂ। ଲବ୍ଭା, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗା ଚ ଭୁଞ୍ଜିତୁଂ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କାତୁଂ। ଏହି ତ୍ୱଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ହୀନାୟାୱତ୍ତିତ୍ୱା ଭୋଗେ ଚ ଭୁଞ୍ଜସ୍ସୁ ପୁଞ୍ଞାନି ଚ କରୋହୀ''ତି। ''ଅମ୍ମ, ନ ଉସ୍ସହାମି ନ ୱିସହାମି, ଅଭିରତୋ ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରାମୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ମାତା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇଦଂ, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, କୁଲଂ ଅଡ୍ଢଂ ମହଦ୍ଧନଂ ମହାଭୋଗଂ ପହୂତଜାତରୂପରଜତଂ ପହୂତୱିତ୍ତୂପକରଣଂ ପହୂତଧନଧଞ୍ଞଂ। ତେନ ହି, ତାତ ସୁଦିନ୍ନ, ବୀଜକମ୍ପି ଦେହି – ମା ନୋ ଅପୁତ୍ତକଂ ସାପତେୟ୍ୟଂ ଲିଚ୍ଛୱୟୋ ଅତିହରାପେସୁ''ନ୍ତି। ''ଏତଂ ଖୋ ମେ, ଅମ୍ମ, ସକ୍କା କାତୁ''ନ୍ତି, ପୁରାଣଦୁତିୟିକାୟ ବାହାୟଂ ଗହେତ୍ୱା ମହାୱନଂ ଅଜ୍ଝୋଗାହେତ୍ୱା ଅପଞ୍ଞତ୍ତେ ସିକ୍ଖାପଦେ ଅନାଦୀନୱଦସ୍ସୋ ପୁରାଣଦୁତିୟିକାୟ ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ଅଭିୱିଞ୍ଞାପେସି। ସା ତେନ ଗବ୍ଭଂ ଗଣ୍ହି। ଭୁମ୍ମା ଦେୱା ସଦ୍ଦମନୁସ୍ସାୱେସୁଂ – ''ନିରବ୍ବୁଦୋ ୱତ, ଭୋ, ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ ନିରାଦୀନୱୋ; ସୁଦିନ୍ନେନ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତେନ ଅବ୍ବୁଦଂ ଉପ୍ପାଦିତଂ, ଆଦୀନୱୋ ଉପ୍ପାଦିତୋ''ତି। ଭୁମ୍ମାନଂ ଦେୱାନଂ ସଦ୍ଦଂ ସୁତ୍ୱା ଚାତୁମହାରାଜିକା [ଚାତୁମ୍ମହାରାଜିକା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଦେୱା ସଦ୍ଦମନୁସ୍ସାୱେସୁଂ…ପେ… ତାୱତିଂସା ଦେୱା… ୟାମା ଦେୱା … ତୁସିତା ଦେୱା… ନିମ୍ମାନରତୀ ଦେୱା… ପରନିମ୍ମିତୱସୱତ୍ତୀ ଦେୱା… ବ୍ରହ୍ମକାୟିକା ଦେୱା ସଦ୍ଦମନୁସ୍ସାୱେସୁଂ – ''ନିରବ୍ବୁଦୋ ୱତ, ଭୋ, ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ ନିରାଦୀନୱୋ; ସୁଦିନ୍ନେନ କଲନ୍ଦପୁତ୍ତେନ ଅବ୍ବୁଦଂ ଉପ୍ପାଦିତଂ, ଆଦୀନୱୋ ଉପ୍ପାଦିତୋ''ତି। ଇତିହ ତେନ ଖଣେନ ତେନ ମୁହୁତ୍ତେନ ୟାୱ ବ୍ରହ୍ମଲୋକା ସଦ୍ଦୋ ଅବ୍ଭୁଗ୍ଗଚ୍ଛି।

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ତସ୍ସ ଗବ୍ଭସ୍ସ ପରିପାକମନ୍ୱାୟ ପୁତ୍ତଂ ୱିଜାୟି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ସହାୟକା ତସ୍ସ ଦାରକସ୍ସ 'ବୀଜକୋ'ତି ନାମଂ ଅକଂସୁ। ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକାୟ ବୀଜକମାତାତି ନାମଂ ଅକଂସୁ। ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ବୀଜକପିତାତି ନାମଂ ଅକଂସୁ। ତେ ଅପରେନ ସମୟେନ ଉଭୋ ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ଅରହତ୍ତଂ ସଚ୍ଛାକଂସୁ।

୩୭। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ଅହୁଦେଓ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ, ଅହୁ ୱିପ୍ପଟିସାରୋ – ‘‘ଅଲାଭା ୱତ ମେ, ନ ୱତ ମେ ଲାଭା! ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ ୱତ ମେ, ନ ୱତ ମେ ସୁଲଦ୍ଧଂ! ଯୋହଂ ଏୱଂ ସ୍ୱାକ୍ଖାତେ ଧମ୍ମୱିନଯେ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ନାସକ୍ଖିଂ ଯାୱଜୀୱଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁ’’ନ୍ତି। ସୋ ତେନେୱ କୁକ୍କୁଚ୍ଚେନ ତେନ ୱିପ୍ପଟିସାରେନ କିସୋ ଅହୋସି ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ ଅନ୍ତୋମନୋ ଲୀନମନୋ ଦୁକ୍ଖୀ ଦୁମ୍ମନୋ ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ପଜ୍ଝାଯି।

୩୮। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସୁଦିନ୍ନସ୍ସ ସହାଯକା ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ‘‘ପୁବ୍ବେ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସୁଦିନ୍ନ, ୱଣ୍ଣୱା ଅହୋସି ପୀଣିନ୍ଦ୍ରିଯୋ ପସନ୍ନମୁଖୱଣ୍ଣୋ ୱିପ୍ପସନ୍ନଛୱିୱଣ୍ଣୋ; ସୋ ଦାନି ତ୍ୱଂ ଏତରହି କିସୋ ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ ଅନ୍ତୋମନୋ ଲୀନମନୋ ଦୁକ୍ଖୀ ଦୁମ୍ମନୋ ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ପଜ୍ଝାଯସି। କଚ୍ଚି ନୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସୁଦିନ୍ନ, ଅନଭିରତୋ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରସୀ’’ତି? ‘‘ନ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଅନଭିରତୋ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରାମି। ଅତ୍ଥି ମେ ପାପକମ୍ମଂ କତଂ; ପୁରାଣଦୁତିଯିକାଯ ମେଥୁନୋ ଧମ୍ମୋ ପଟିସେୱିତୋ; ତସ୍ସ ମୟ୍ହଂ, ଆୱୁସୋ, ଅହୁଦେଓ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୁ ୱିପ୍ପଟିସାରୋ – ‘ଅଲାଭା ୱତ ମେ, ନ ୱତ ମେ ଲାଭା; ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ ୱତ ମେ, ନ ୱତ ମେ ସୁଲଦ୍ଧଂ; ଯୋହଂ ଏୱଂ ସ୍ୱାକ୍ଖାତେ ଧମ୍ମୱିନଯେ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ନାସକ୍ଖିଂ ଯାୱଜୀୱଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁ’’ନ୍ତି। ‘‘ଅଲଞ୍ହି ତେ, ଆୱୁସୋ ସୁଦିନ୍ନ, କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯ ଅଲଂ ୱିପ୍ପଟିସାରାଯ ଯଂ ତ୍ୱଂ ଏୱଂ ସ୍ୱାକ୍ଖାତେ ଧମ୍ମୱିନଯେ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ନ ସକ୍ଖିସ୍ସସି ଯାୱଜୀୱଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ। ନନୁ, ଆୱୁସୋ, ଭଗୱତା ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସରାଗାଯ; ୱିସଂଯୋଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସଂଯୋଗାଯ; ଅନୁପାଦାନାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସୌପାଦାନାଯ। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଭଗୱତା ୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସରାଗାଯ ଚେତେସ୍ସସି, ୱିସଂଯୋଗାଯ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସଂଯୋଗାଯ ଚେତେସ୍ସସି, ଅନୁପାଦାନାଯ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସୌପାଦାନାଯ ଚେତେସ୍ସସି! ନନୁ, ଆୱୁସୋ, ଭଗୱତା ଅନେକପରିଯାଯେନ ରାଗୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ମଦନିମ୍ମଦନାଯ ପିପାସୱିନଯାଯ ଆଲଯସମୁଗ୍ଘାତାଯ ୱଟ୍ଟୁପଚ୍ଛେଦାଯ ତଣ୍ହାକ୍ଖଯାଯ ୱିରାଗାଯ ନିରୋଧାଯ ନିବ୍ବାନାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ! ନନୁ, ଆୱୁସୋ, ଭଗୱତା ଅନେକପରିଯାଯେନ କାମାନଂ ପହାନଂ ଅକ୍ଖାତଂ, କାମସଞ୍ଞାନଂ ପରିଞ୍ଞା ଅକ୍ଖାତା, କାମପିପାସାନଂ ପଟିୱିନଯୋ ଅକ୍ଖାତୋ, କାମୱିତକ୍କାନଂ ସମୁଗ୍ଘାତୋ ଅକ୍ଖାତୋ, କାମପରିଳାହାନଂ ୱୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ! ନେତଂ, ଆୱୁସୋ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ୱା ଭିୟ୍ୟୋଭାୱାଯ। ଅଥ ଖ୍ୱେତଂ, ଆୱୁସୋ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଞ୍ଚେୱ ଅପ୍ପସାଦାଯ ପସନ୍ନାନଞ୍ଚ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତାଯା’’ତି।

୩୯। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ସୁଦିନ୍ନ, ପୁରାଣଦୁତିଯିକାଯ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ‘‘ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ [ଅନନୁଚ୍ଛୱିଯଂ (ସୀ।)], ମୋଘପୁରିସ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପଟିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଏୱଂ ସ୍ୱାକ୍ଖାତେ ଧମ୍ମୱିନଯେ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ନ ସକ୍ଖିସ୍ସସି ଯାୱଜୀୱଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ! ନନୁ ମଯା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସରାଗାଯ; ୱିସଂଯୋଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସଂଯୋଗାଯ; ଅନୁପାଦାନାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସୌପାଦାନାଯ! ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ମଯା ୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସରାଗାଯ ଚେତେସ୍ସସି , ୱିସଂଯୋଗାଯ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସଂଯୋଗାଯ ଚେତେସ୍ସସି, ଅନୁପାଦାନାଯ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସୌପାଦାନାଯ ଚେତେସ୍ସସି! ନନୁ ମଯା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ରାଗୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ! ମଦନିମ୍ମଦନାଯ ପିପାସୱିନଯାଯ ଆଲଯସମୁଗ୍ଘାତାଯ ୱଟ୍ଟୁପଚ୍ଛେଦାଯ ତଣ୍ହାକ୍ଖଯାଯ ୱିରାଗାଯ ନିରୋଧାଯ ନିବ୍ବାନାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ! ନନୁ ମଯା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିଯାଯେନ କାମାନଂ ପହାନଂ ଅକ୍ଖାତଂ, କାମସଞ୍ଞାନଂ ପରିଞ୍ଞା ଅକ୍ଖାତା, କାମପିପାସାନଂ ପଟିୱିନଯୋ ଅକ୍ଖାତୋ, କାମୱିତକ୍କାନଂ ସମୁଗ୍ଘାତୋ ଅକ୍ଖାତୋ, କାମପରିଳାହାନଂ ୱୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ! ୱରଂ ତେ, ମୋଘପୁରିସ, ଆସିୱିସସ୍ସ [ଆସୀୱିସସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଘୋରୱିସସ୍ସ ମୁଖେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ, ନ ତ୍ୱେୱ ମାତୁଗାମସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ। ୱରଂ ତେ, ମୋଘପୁରିସ, କଣ୍ହସପ୍ପସ୍ସ ମୁଖେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ, ନ ତ୍ୱେୱ ମାତୁଗାମସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ। ୱରଂ ତେ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଙ୍ଗାରକାସୁଯା ଆଦିତ୍ତାଯ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତାଯ ସଜୋତିଭୂତାଯ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ, ନ ତ୍ୱେୱ ମାତୁଗାମସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ତତୋନିଦାନଞ୍ହି, ମୋଘପୁରିସ, ମରଣଂ ୱା ନିଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ମରଣମତ୍ତଂ ୱା ଦୁକ୍ଖଂ, ନ ତ୍ୱେୱ ତପ୍ପଚ୍ଚଯା କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାଯଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ୱିନିପାତଂ ନିରଯଂ ଉପପଜ୍ଜେୟ୍ୟ। ଇତୋନିଦାନଞ୍ଚ ଖୋ, ମୋଘପୁରିସ, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାଯଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ୱିନିପାତଂ ନିରଯଂ ଉପପଜ୍ଜେୟ୍ୟ। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଯଂ ତ୍ୱଂ ଅସଦ୍ଧମ୍ମଂ ଗାମଧମ୍ମଂ ୱସଲଧମ୍ମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଓଦକନ୍ତିକଂ ରହସ୍ସଂ ଦ୍ୱଯଂଦ୍ୱଯସମାପତ୍ତିଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସସି, ବହୂନଂ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅକୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଆଦିକତ୍ତା ପୁବ୍ବଙ୍ଗମୋ। ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ୱା ଭିୟ୍ୟୋଭାୱାଯ; ଅଥ ଖ୍ୱେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଞ୍ଚେୱ ଅପ୍ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଞ୍ଚ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତାଯା’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ଭଗଵା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ସୁଦିନ୍ନଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିଗରହିତ୍ଵା ଦୁବ୍ଭରତାଯ ଦୁପ୍ପୋସତାଯ ମହିଚ୍ଛତାଯ ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠିତାଯ [ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠତାଯ (ସ୍ଯା॰)] ସଙ୍ଗଣିକାଯ କୋସଜ୍ଜସ୍ସ ଅଵଣ୍ଣଂ ଭାସିତ୍ଵା ଅନେକପରିଯାଯେନ ସୁଭରତାଯ ସୁପୋସତାଯ ଅପ୍ପିଚ୍ଛସ୍ସ ସନ୍ତୁଟ୍ଠସ୍ସ ସଲ୍ଲେଖସ୍ସ ଧୁତସ୍ସ ପାସାଦିକସ୍ସ ଅପଚଯସ୍ସ ଵୀରିଯାରମ୍ଭସ୍ସ [ଵୀରିଯାରବ୍ଭସ୍ସ (କ॰)] ଵଣ୍ଣଂ ଭାସିତ୍ଵା ଭିକ୍ଖୂନଂ ତଦନୁଚ୍ଛଵିକଂ ତଦନୁଲୋମିକଂ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ଵା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ତେନ ହି, ଭିକ୍ଖଵେ, ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେସ୍ସାମି [ପଞ୍ଞାପେସ୍ସାମି (ସୀ॰ ସ୍ଯା॰)] ଦସ ଅତ୍ଥଵସେ ପଟିଚ୍ଚ – ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାଯ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାଯ, ଦୁମ୍ମଙ୍କୂନଂ ପୁଗ୍ଗଲାନଂ ନିଗ୍ଗହାଯ, ପେସଲାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଫାସୁଵିହାରାଯ, ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକାନଂ ଆସଵାନଂ ସଂଵରାଯ, ସମ୍ପରାଯିକାନଂ ଆସଵାନଂ ପଟିଘାତାଯ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଂ ଭିଯ୍ୟୋଭାଵାଯ, ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା, ଵିନଯାନୁଗ୍ଗହାଯ। ଏଵଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

‘‘ଯୋପନ ଭିକ୍ଖୁ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵେଯ୍ୟ, ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂଵାସୋ’’ତି।

ଏଵଞ୍ଚିଦଂ ଭଗଵତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

ସୁଦିନ୍ନଭାଣଵାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ମକ୍କଟୀଵତ୍ଥୁ

୪୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଵେସାଲିଯଂ ମହାଵନେ ମକ୍କଟିଂ ଆମିସେନ ଉପଲାପେତ୍ଵା ତସ୍ସା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିଵାସେତ୍ଵା ପତ୍ତଚୀଵରଂ ଆଦାଯ ଵେସାଲିଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାଵିସି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସେନାସନଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତା ଯେନ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଵିହାରୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ ସା ମକ୍କଟୀ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଦୂରତୋଵ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତେ। ଦିସ୍ଵାନ ଯେନ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ଵା ତେସଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପୁରତୋ କଟିମ୍ପି ଚାଲେସି ଛେପ୍ପମ୍ପି ଚାଲେସି, କଟିମ୍ପି ଓଡ୍ଡି, ନିମିତ୍ତମ୍ପି ଅକାସି। ଅଥ ଖୋ ତେସଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତଦହୋସି – ‘‘ନିସ୍ସଂସଯଂ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇମିସ୍ସା ମକ୍କଟିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵତୀ’’ତି। ଏକମନ୍ତଂ ନିଲୀଯିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଵେସାଲିଯଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରିତ୍ଵା ପିଣ୍ଡପାତଂ ଆଦାଯ ପଟିକ୍କମି।

୪୧। ଅଥ ଖୋ ସା ମକ୍କଟୀ ଯେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତେନୁପସଙ୍କମି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଏକଦେସଂ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ଵା ଏକଦେସଂ ତସ୍ସା ମକ୍କଟିଯା ଅଦାସି। ଅଥ ଖୋ ସା ମକ୍କଟୀ ତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ଵା ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କଟିଂ ଓଡ୍ଡି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସା ମକ୍କଟିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵତି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚୁଂ – ‘‘ନନୁ, ଆଵୁସୋ, ଭଗଵତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ; କିସ୍ସ ତ୍ଵଂ, ଆଵୁସୋ, ମକ୍କଟିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵସୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଆଵୁସୋ, ଭଗଵତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ; ତଞ୍ଚ ଖୋ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା , ନୋ ତିରଚ୍ଛାନଗତାଯା’’ତି। ‘‘ନନୁ, ଆଵୁସୋ, ତଥେଵ ତଂ ହୋତି। ଅନନୁଚ୍ଛଵିକଂ, ଆଵୁସୋ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପଟିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ଵଂ, ଆଵୁସୋ, ଏଵଂ ସ୍ଵାକ୍ଖାତେ ଧମ୍ମଵିନଯେ ପବ୍ବଜିତ୍ଵା ନ ସକ୍ଖିସ୍ସସି ଯାଵଜୀଵଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ! ନନୁ, ଆଵୁସୋ, ଭଗଵତା ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସରାଗାଯ…ପେ… କାମପରିଳାହାନଂ ଵୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ! ନେତଂ, ଆଵୁସୋ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ଵା ପସାଦାଯ ପସନ୍ନାନଂ ଵା ଭିଯ୍ୟୋଭାଵାଯ। ଅଥ ଖ୍ଵେତଂ, ଆଵୁସୋ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଞ୍ଚେଵ ଅପ୍ପସାଦାଯ, ପସନ୍ନାନଞ୍ଚ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତାଯା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିଗରହିତ୍ଵା ଭଗଵତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଅରୋଚେସୁଂ।

୪୨। ଅଥ ଖୋ ଭଗଵା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ଵା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ମକ୍କଟିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେଵୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗଵା’’ତି। ଵିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା – ‘‘ଅନନୁଚ୍ଛଵିକଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ଵଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଏଵଂ ସ୍ଵାକ୍ଖାତେ ଧମ୍ମଵିନଯେ ପବ୍ବଜିତ୍ଵା ନ ସକ୍ଖିସ୍ସସି ଯାଵଜୀଵଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ! ନନୁ ମଯା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ନୋ ସରାଗାଯ …ପେ… କାମପରିଳାହାନଂ ଵୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ! ଵରଂ ତେ, ମୋଘପୁରିସ, ଆସୀଵିସସ୍ସ ଘୋରଵିସସ୍ସ ମୁଖେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ, ନ ତ୍ଵେଵ ମକ୍କଟିଯା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ। ଵରଂ ତେ, ମୋଘପୁରିସ, କଣ୍ହସପ୍ପସ୍ସ ମୁଖେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ, ନ ତ୍ଵେଵ ମକ୍କଟିଯା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ। ଵରଂ ତେ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଙ୍ଗାରକାସୁଯା ଆଦିତ୍ତାଯ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତାଯ ସଜୋତିଭୂତାଯ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ, ନ ତ୍ଵେଵ ମକ୍କଟିଯା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପକ୍ଖିତ୍ତଂ। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ତତୋନିଦାନଞ୍ହି, ମୋଘପୁରିସ, ମରଣଂ ଵା ନିଗଚ୍ଛେଯ୍ୟ ମରଣମତ୍ତଂ ଵା ଦୁକ୍ଖଂ; ନ ତ୍ଵେଵ ତପ୍ପଚ୍ଚଯା କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାଯଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ଵିନିପାତଂ ନିରଯଂ ଉପପଜ୍ଜେଯ୍ୟ। ଇତୋନିଦାନଞ୍ଚ ଖୋ, ମୋଘପୁରିସ, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା

ଅପାଯଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ୱିନିପାତଂ ନିରଯଂ ଉପପଜ୍ଜେଯ୍ୟ। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଯଂ ତ୍ୱଂ ଅସଦ୍ଧମ୍ମଂ ଗାମଧମ୍ମଂ ୱସଲଧମ୍ମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଓଦକନ୍ତିକଂ ରହସ୍ସଂ ଦ୍ୱଯଂଦ୍ୱଯସମାପତ୍ତିଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

''ଯୋପନ ଭିକ୍ଖୁ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱେଯ୍ୟ ଅନ୍ତମସୋ ତିରଚ୍ଛାନଗତାଯପି, ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ''ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

ମକ୍କଟୀୱତ୍ଥୁ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ସନ୍ଥତଭାଣୱାରୋ

୪୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ୱେସାଲିକା ୱଜ୍ଜିପୁତ୍ତକା ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ, ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପିଂସୁ, ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାଯିଂସୁ। ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାଯିତ୍ୱା ଅଯୋନିସୋ ମନସି କରିତ୍ୱା ସିକ୍ଖଂ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାଯ ଦୁବ୍ବଲ୍ୟଂ ଅନାୱିକତ୍ୱା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିଂସୁ। ତେ ଅପରେନ ସମଯେନ ଞାତିବ୍ୟସନେନପି ଫୁଟ୍ଠା ଭୋଗବ୍ୟସନେନପି ଫୁଟ୍ଠା ରୋଗବ୍ୟସନେନପି ଫୁଟ୍ଠା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ''ନ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ ଆନନ୍ଦ, ବୁଦ୍ଧଗରହିନୋ ନ ଧମ୍ମଗରହିନୋ ନ ସଙ୍ଘଗରହିନୋ; ଅତ୍ତଗରହିନୋ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ ଆନନ୍ଦ, ଅନଞ୍ଞଗରହିନୋ। ମଯମେୱମ୍ହା ଅଲକ୍ଖିକା ମଯଂ ଅପ୍ପପୁଞ୍ଞା, ଯେ ମଯଂ ଏୱଂ ସ୍ୱାକ୍ଖାତେ ଧମ୍ମୱିନଯେ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ନାସକ୍ଖିମ୍ହା ଯାୱଜୀୱଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରିତୁଂ। ଇଦାନି ଚେପି [ଇଦାନିପି ଚେ (ସ୍ୟା।)] ମଯଂ, ଭନ୍ତେ ଆନନ୍ଦ, ଲଭେଯ୍ୟାମ ଭଗୱତୋ ସନ୍ତିକେ ପବ୍ବଜ୍ଜଂ ଲଭେଯ୍ୟାମ ଉପସମ୍ପଦଂ, ଇଦାନିପି ମଯଂ ୱିପସ୍ସକା କୁସଲାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ପୁବ୍ବରତ୍ତାପରରତ୍ତଂ ବୋଧିପକ୍ଖିକାନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଭାୱନାନୁଯୋଗମନୁଯୁତ୍ତା ୱିହରେଯ୍ୟାମ। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ ଆନନ୍ଦ, ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେହୀ''ତି। ''ଏୱମାୱୁସୋ''ତି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ୱେସାଲିକାନଂ ୱଜ୍ଜିପୁତ୍ତକାନଂ ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି।

''ଅଟ୍ଠାନମେତଂ, ଆନନ୍ଦ, ଅନୱକାସୋ ଯଂ ତଥାଗତୋ ୱଜ୍ଜୀନଂ ୱା ୱଜ୍ଜିପୁତ୍ତକାନଂ ୱା କାରଣା ସାୱକାନଂ ପାରାଜିକଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ସମୂହନେଯ୍ୟା''ତି।

ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଯୋ, ଭିକ୍ଖୱେ [ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୱେ ଭିକ୍ଖୁ (ସୀ।) ଯୋ ଖୋ ଭିକ୍ଖୱେ ଭିକ୍ଖୁ (ସ୍ୟା।)], ସିକ୍ଖଂ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାଯ ଦୁବ୍ବଲ୍ୟଂ ଅନାୱିକତ୍ୱା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱତି ସୋ ଆଗତୋ ନ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବୋ ; ଯୋ ଚ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ [ଯୋ ଚ ଖୋ ଭିକ୍ଖୱେ ଭିକ୍ଖୁ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାଯ ଦୁବ୍ବଲ୍ୟଂ ଆୱିକତ୍ୱା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱତି ସୋ ଆଗତୋ ଉପସମ୍ପାଦେତବ୍ବୋ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୪୪।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାସାଜୀୱସମାପନ୍ନୋ ସିକ୍ଖଂ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାଯ ଦୁବ୍ବଲ୍ୟଂ ଅନାୱିକତ୍ୱା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱେଯ୍ୟ ଅନ୍ତମସୋ ତିରଚ୍ଛାନଗତାଯପି, ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ''ତି।

୪୫।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ ଯଥାଯୁତ୍ତୋ ଯଥାଜଚ୍ଚୋ ଯଥାନାମୋ ଯଥାଗୋତ୍ତୋ ଯଥାସୀଲୋ ଯଥାୱିହାରୀ ଯଥାଗୋଚରୋ ଥେରୋ ୱା ନୱୋ ୱା ମଜ୍ଝିମୋ ୱା। ଏସୋ ୱୁଚ୍ଚତି 'ଯୋ ପନା'ତି।

[ୱିଭ। ୫୧୦, ଝାନୱିଭଙ୍ଗେପି]ଭିକ୍ଖୂତି ଭିକ୍ଖକୋତି ଭିକ୍ଖୁ, ଭିକ୍ଖାଚରିଯଂ ଅଜ୍ଝୁପଗତୋତି ଭିକ୍ଖୁ, ଭିନ୍ନପଟଧରୋତି ଭିକ୍ଖୁ, ସମଞ୍ଞାଯ ଭିକ୍ଖୁ, ପଟିଞ୍ଞାଯ ଭିକ୍ଖୁ, ଏହି ଭିକ୍ଖୂତି ଭିକ୍ଖୁ, ତୀହି ସରଣଗମନେହି ଉପସମ୍ପନ୍ନୋତି ଭିକ୍ଖୁ, ଭଦ୍ରୋ ଭିକ୍ଖୁ, ସାରୋ ଭିକ୍ଖୁ, ସେଖୋ ଭିକ୍ଖୁ, ଅସେଖୋ ଭିକ୍ଖୁ, ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥେନ କମ୍ମେନ ଅକୁପ୍ପେନ ଠାନାରହେନ ଉପସମ୍ପନ୍ନୋତି ଭିକ୍ଖୁ। ତତ୍ର ଯ୍ୱାଯଂ ଭିକ୍ଖୁ ସମଗ୍ଗେନ ସଙ୍ଘେନ ଞତ୍ତିଚତୁତ୍ଥେନ କମ୍ମେନ ଅକୁପ୍ପେନ ଠାନାରହେନ ଉପସମ୍ପନ୍ନୋ, ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

[ଦୀ। ନି। ୩।୩୦୫]ସିକ୍ଖାତି ତିସ୍ସୋ ସିକ୍ଖା – ଅଧିସୀଲସିକ୍ଖା, ଅଧିଚିତ୍ତସିକ୍ଖା, ଅଧିପଞ୍ଞାସିକ୍ଖା । ତତ୍ର ଯାଯଂ ଅଧିସୀଲସିକ୍ଖା, ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତା ସିକ୍ଖାତି।

ସାଜୀୱଂ ନାମ ଯଂ ଭଗୱତା ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ, ଏତଂ ସାଜୀୱଂ ନାମ। ତସ୍ମିଂ ସିକ୍ଖତି, ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି ସାଜୀୱସମାପନ୍ନୋତି।

ସିକ୍ଖଂଅପଚ୍ଚକ୍ଖାଯ ଦୁବ୍ବଲ୍ୟଂ ଅନାୱିକତ୍ୱାତି ଅତ୍ଥି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା; ଅତ୍ଥି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

''କଥଞ୍ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା। ଇଧ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚୱିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାୱଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ ଉପାସକଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ ଆରାମିକଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ ସାମଣେରଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ ତିତ୍ଥିଯଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ ତିତ୍ଥିଯସାୱକଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ ଅସ୍ସମଣଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ଯଂନୂନାହଂ ବୁଦ୍ଧଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖେଯ୍ୟ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। ଏୱମ୍ପି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

''ଅଥ ୱା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚୱିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାୱଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ଯଂନୂନାହଂ ଧମ୍ମଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖେଯ୍ୟ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… ଯଂନୂନାହଂ ସଙ୍ଘଂ… ଯଂନୂନାହଂ ସିକ୍ଖଂ… ଯଂନୂନାହଂ ୱିନଯଂ… ଯଂନୂନାହଂ ପାତିମୋକ୍ଖଂ… ଯଂନୂନାହଂ ଉଦ୍ଦେସଂ… ଯଂନୂନାହଂ ଉପଜ୍ଝାଯଂ… ଯଂନୂନାହଂ ଆଚରିଯଂ… ଯଂନୂନାହଂ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକଂ… ଯଂନୂନାହଂ ଅନ୍ତେୱାସିକଂ… ଯଂନୂନାହଂ ସମାନୁପଜ୍ଝାଯକଂ… ଯଂନୂନାହଂ ସମାନାଚରିଯକଂ ଯଂନୂନାହଂ ସବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖେଯ୍ୟ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। 'ଯଂନୂନାହଂ ଗିହୀ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। 'ଯଂନୂନାହଂ ଉପାସକୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି… 'ଯଂନୂନାହଂ ଆରାମିକୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି… 'ଯଂନୂନାହଂ ସାମଣେରୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି… 'ଯଂନୂନାହଂ ତିତ୍ଥିଯୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି… 'ଯଂନୂନାହଂ ତିତ୍ଥିଯସାୱକୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି… 'ଯଂନୂନାହଂ ଅସ୍ସମଣୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି… 'ଯଂନୂନାହଂ ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। ଏୱମ୍ପି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୪୬। ''ଅଥ ୱା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚୱିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାୱଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ଯଦି ପନାହଂ ବୁଦ୍ଧଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖେଯ୍ୟ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ଯଦି ପନାହଂ ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ଅପାହଂ ବୁଦ୍ଧଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖେଯ୍ୟ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ଅପାହଂ ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ହନ୍ଦାହଂ ବୁଦ୍ଧଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖେଯ୍ୟ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ହନ୍ଦାହଂ ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ହୋତି ମେ ବୁଦ୍ଧଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖେଯ୍ୟ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ହୋତି ମେ ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋ ଅସ୍ସ'ନ୍ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। ଏୱମ୍ପି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୪୭। ''ଅଥ ୱା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚୱିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାୱଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ 'ମାତରଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ପିତରଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଭାତରଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଭଗିନିଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ପୁତ୍ତଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଧୀତରଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ପଜାପତିଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଞାତକେ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ମିତ୍ତେ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଗାମଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ନିଗମଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଖେତ୍ତଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ୱତ୍ଥୁଂ ସରାମି'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ହିରଞ୍ଞଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ସୁୱଣ୍ଣଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ସିପ୍ପଂ ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ପୁବ୍ବେ ହସିତଂ ଲପିତଂ କୀଳିତଂ ସମନୁସ୍ସରାମୀ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। ଏୱମ୍ପି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୪୮। ''ଅଥ ୱା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚୱିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାୱଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାୱଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ମାତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଯା ପୋସେତବ୍ବା'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ପିତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସୋ ମଯା ପୋସେତବ୍ବୋ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଭାତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସୋ ମଯା ପୋସେତବ୍ବୋ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଭଗିନୀ ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଯା ପୋସେତବ୍ବା'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ପୁତ୍ତୋ ମେ ଅତ୍ଥି, ସୋ ମଯା ପୋସେତବ୍ବୋ'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ଧୀତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଯା ପୋସେତବ୍ବା'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ପଜାପତି ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଯା ପୋସେତବ୍ବା'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି … 'ଞାତକା ମେ ଅତ୍ଥି, ତେ ମଯା ପୋସେତବ୍ବା'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି… 'ମିତ୍ତା ମେ ଅତ୍ଥି, ତେ ମଯା ପୋସେତବ୍ବା'ତି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। ଏୱମ୍ପି, ଭିକ୍ଖୱେ,

ଦୁଵଲ୍ୟାଵିକମ୍ମଞ୍ଚେଵ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୪୯। ''ଅଥ ଵା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚଵିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାଵଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ମାତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଂ ପୋସେତ୍ଵତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ପିତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସୋ ମଂ ପୋସେତ୍ଵତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଭାତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସୋ ମଂ ପୋସେତ୍ଵତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଭଗିନୀ ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଂ ପୋସେତ୍ଵତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ପୁତ୍ତୋ ମେ ଅତ୍ଥି, ସୋ ମଂ ପୋସେତ୍ଵତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଧୀତା ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଂ ପୋସେତ୍ଵତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ପଜାପତି ମେ ଅତ୍ଥି, ସା ମଂ ପୋସେତ୍ଵତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଞାତକା ମେ ଅତ୍ଥି, ତେ ମଂ ପୋସେତ୍ଵନ୍ତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ମିତ୍ତା ମେ ଅତ୍ଥି, ତେ ମଂ ପୋସେତ୍ଵନ୍ତୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଗାମୋ ମେ ଅତ୍ଥି, ତେନାହଂ ଜୀଵିସ୍ସାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନିଗମୋ ମେ ଅତ୍ଥି, ତେନାହଂ ଜୀଵିସ୍ସାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଖେତ୍ତଂ ମେ ଅତ୍ଥି, ତେନାହଂ ଜୀଵିସ୍ସାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଵତ୍ଥୁ ମେ ଅତ୍ଥି, ତେନାହଂ ଜୀଵିସ୍ସାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ହିରଞ୍ଞଂ ମେ ଅତ୍ଥି, ତେନାହଂ ଜୀଵିସ୍ସାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସୁଵଣ୍ଣଂ ମେ ଅତ୍ଥି, ତେନାହଂ ଜୀଵିସ୍ସାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସିପ୍ପଂ ମେ ଅତ୍ଥି, ତେନାହଂ ଜୀଵିସ୍ସାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି। ଏଵମ୍ପି, ଭିକ୍ଖଵେ, ଦୁଵଲ୍ୟାଵିକମ୍ମଞ୍ଚେଵ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୫୦। ''ଅଥ ଵା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚଵିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାଵଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ 'ଦୁକ୍କର'ନ୍ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନ ସୁକର'ନ୍ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଦୁଚ୍ଚର'ନ୍ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନ ସୁଚର'ନ୍ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନ ଉସ୍ସହାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନ ଵିସହାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନ ରମାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନାଭିରମାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି। ଏଵମ୍ପି ଖୋ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଦୁଵଲ୍ୟାଵିକମ୍ମଞ୍ଚେଵ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୫୧। ''କଥଞ୍ଚ , ଭିକ୍ଖଵେ, ଦୁଵଲ୍ୟାଵିକମ୍ମଞ୍ଚେଵ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତା? ଇଧ , ଭିକ୍ଖଵେ, ଭିକ୍ଖୁ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚଵିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାଵଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ବୁଦ୍ଧଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି। ଏଵମ୍ପି, ଭିକ୍ଖଵେ, ଦୁଵଲ୍ୟାଵିକମ୍ମଞ୍ଚେଵ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

''ଅଥ ଵା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚଵିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାଵଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ଧମ୍ମଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସଙ୍ଘଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଵିନଯଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ପାତିମୋକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଉଦ୍ଦେସଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଉପଜ୍ଝାଯଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଆଚରିଯଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସଦ୍ଧିଵିହାରିକଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଅନ୍ତେଵାସିକଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସମାନୁପଜ୍ଝାଯକଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସମାନାଚରିଯକଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାମୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଗିହୀତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଉପାସକୋତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଆରାମିକୋତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସାମଣେରୋତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ତିତ୍ଥିଯୋତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ତିତ୍ଥିଯସାଵକୋତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଅସ୍ସମଣୋତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋତି ମଂ ଧାରେହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି। ଏଵମ୍ପି, ଭିକ୍ଖଵେ, ଦୁଵଲ୍ୟାଵିକମ୍ମଞ୍ଚେଵ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୫୨। ''ଅଥ ଵା ପନ ଉକ୍କଣ୍ଠିତୋ ଅନଭିରତୋ ସାମଞ୍ଞା ଚଵିତୁକାମୋ ଭିକ୍ଖୁଭାଵଂ ଅଟ୍ଟୀଯମାନୋ ହରାଯମାନୋ ଜିଗୁଚ୍ଛମାନୋ ଗିହିଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ…ପେ… ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯଭାଵଂ ପତ୍ଥଯମାନୋ – 'ଅଲଂ ମେ ବୁଦ୍ଧେନା'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ଅଲଂ ମେ ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି। ଏଵମ୍ପି…ପେ… ଅଥ ଵା ପନ…ପେ… 'କିଂ ନୁ ମେ ବୁଦ୍ଧେନା'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'କିଂ ନୁ ମେ ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ନ ମମତ୍ଥୋ ବୁଦ୍ଧେନା'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ନ ମମତ୍ଥୋ ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି… 'ସୁମୁତ୍ତାହଂ ବୁଦ୍ଧେନା'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି…ପେ… 'ସୁମୁତ୍ତାହଂ ସବ୍ରହ୍ମଚାରୀହୀ'ତି ଵଦତି ଵିଞ୍ଞାପେତି। ଏଵମ୍ପି, ଭିକ୍ଖଵେ, ଦୁଵଲ୍ୟାଵିକମ୍ମଞ୍ଚେଵ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୫୩। ''ଯାନି ଵା ପନଞ୍ଞାନିପି ଅତ୍ଥି ବୁଦ୍ଧଵେଵଚନାନି ଵା ଧମ୍ମଵେଵଚନାନି ଵା ସଙ୍ଘଵେଵଚନାନି ଵା ସିକ୍ଖାଵେଵଚନାନି ଵା ଵିନଯଵେଵଚନାନି ଵା

ପାତିମୋକ୍ଖୱେୱଚନାନି ୱା ଉଦ୍ଦେସୱେୱଚନାନି ୱା ଉପଜ୍ଝାୟୱେୱଚନାନି ୱା ଆଚରିୟୱେୱଚନାନି ୱା ସଦ୍ଧିୱିହାରିକୱେୱଚନାନି ୱା ଅନ୍ତେୱାସିକୱେୱଚନାନି ୱା ସମାନୁପଜ୍ଝାୟକୱେୱଚନାନି ୱା ସମାନାଚରିୟକୱେୱଚନାନି ୱା ସବ୍ରହ୍ମଚାରିୱେୱଚନାନି ୱା ଗିହିୱେୱଚନାନି ୱା ଉପାସକୱେୱଚନାନି ୱା ଆରାମିକୱେୱଚନାନି ୱା ସାମଣେରୱେୱଚନାନି ୱା ତିତ୍ଥିୟୱେୱଚନାନି ୱା ତିତ୍ଥିୟସାୱକୱେୱଚନାନି ୱା ଅସ୍ସମଣୱେୱଚନାନି ୱା ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟୱେୱଚନାନି ୱା, ତେହି ଆକାରେହି ତେହି ଲିଙ୍ଗେହି ତେହି ନିମିତ୍ତେହି ୱଦତି ୱିଞ୍ଞାପେତି। ଏୱଂ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁବ୍ବଲ୍ୟାୱିକମ୍ମଞ୍ଚେୱ ହୋତି ସିକ୍ଖା ଚ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତା।

୫୪। "କଥଞ୍ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା? ଇଧ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଯେହି ଆକାରେହି ଯେହି ଲିଙ୍ଗେହି ଯେହି ନିମିତ୍ତେହି ସିକ୍ଖା ପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ତେହି ଆକାରେହି ତେହି ଲିଙ୍ଗେହି ତେହି ନିମିତ୍ତେହି ଉମ୍ମତ୍ତକୋ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଖିତ୍ତଚିତ୍ତୋ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ୱେଦନାଟ୍ଟୋ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଦେୱତାୟ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ତିରଚ୍ଛାନଗତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଅରିୟକେନ ମିଲକ୍ଖସ୍ସ [ମିଲକ୍ଖକସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା।) ମିଲକ୍ଖୁସ୍ସ (କ।)] ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ସୋ ଚ ନ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ମିଲକ୍ଖକେନ ଅରିୟକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ସୋ ଚ ନ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଅରିୟକେନ ଅରିୟସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ସୋ ଚ ନ ପଟିୱିଜାନାତି , ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ମିଲକ୍ଖକେନ ମିଲକ୍ଖସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ସୋ ଚ ନ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଦୱାୟ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ରୱାୟ ସିକ୍ଖଂ ପଚ୍ଚକ୍ଖାତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଅସାୱେତୁକାମୋ ସାୱେତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ସାୱେତୁକାମୋ ନ ସାୱେତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଅୱିଞ୍ଞୁସ୍ସ ସାୱେତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ୱିଞ୍ଞୁସ୍ସ ନ ସାୱେତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ସବ୍ବସୋ ୱା ପନ ନ ସାୱେତି, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା। ଏୱଂ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାତା ହୋତି ସିକ୍ଖା"।

୫୫।[ମହାନି। ୪୯, ୫୦, ୫୧]ମେଥୁନଧମ୍ମୋ ନାମ ଯୋ ସୋ ଅସଦ୍ଧମ୍ମୋ ଗାମଧମ୍ମୋ ୱସଲଧମ୍ମୋ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଓଦକନ୍ତିକଂ ରହସ୍ସଂ ଦ୍ୱୟଂଦ୍ୱୟସମାପତ୍ତି, ଏସୋ ମେଥୁନଧମ୍ମୋ ନାମ।

ପଟିସେୱତି ନାମ ଯୋ ନିମିତ୍ତେନ ନିମିତ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅନ୍ତମସୋ ତିଲଫଲମତ୍ତମ୍ପି ପୱେସେତି, ଏସୋ ପଟିସେୱତି ନାମ।

ଅନ୍ତମସୋତିରଚ୍ଛାନଗତାୟପୀତି ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିୟାପି ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତ୍ୱା ଅସ୍ସମଣୋ ହୋତି ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟୋ, ପଗେୱ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିୟା। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – 'ଅନ୍ତମସୋ ତିରଚ୍ଛାନଗତାୟପୀ'ତି।

ପାରାଜିକୋ ହୋତୀତି ସେୟ୍ୟଥାପି ନାମ ପୁରିସୋ ସୀସଚ୍ଛିନ୍ନୋ ଅଭବୋ ତେନ ସରୀରବନ୍ଧନେନ ଜୀୱିତୁଂ, ଏୱମେୱ ଭିକ୍ଖୁ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତ୍ୱା ଅସ୍ସମଣୋ ହୋତି ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟୋ। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – 'ପାରାଜିକୋ ହୋତୀ'ତି।

ଅସଂୱାସୋତି ସଂୱାସୋ ନାମ ଏକକମ୍ମଂ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ସମସିକ୍ଖତା – ଏସୋ ସଂୱାସୋ ନାମ। ସୋ ତେନ ସଦ୍ଧିଂ ନତ୍ଥି। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – 'ଅସଂୱାସୋ'ତି।

୫୬। ତିସ୍ସୋ ଇତ୍ଥିୟୋ – ମନୁସ୍ସିତ୍ଥୀ, ଅମନୁସ୍ସିତ୍ଥୀ, ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥୀ। ତୟୋ ଉଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକା – ମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକୋ, ଅମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକୋ, ତିରଚ୍ଛାନଗତୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକୋ। ତୟୋ ପଣ୍ଡକା – ମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକୋ, ଅମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକୋ , ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକୋ। ତୟୋ ପୁରିସା – ମନୁସ୍ସପୁରିସୋ, ଅମନୁସ୍ସପୁରିସୋ, ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସୋ।

ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିୟା ତୟୋ ମଗ୍ଗେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେ, ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେ, ମୁଖେ। ଅମନୁସ୍ସିତ୍ଥିୟା…ପେ… ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିୟା ତୟୋ ମଗ୍ଗେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେ, ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେ, ମୁଖେ। ମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ ତୟୋ ମଗ୍ଗେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେ, ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେ, ମୁଖେ। ମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ ଦ୍ୱେ ମଗ୍ଗେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେ, ମୁଖେ। ଅମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକସ୍ସ… ମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସସ୍ସ ଦ୍ୱେ ମଗ୍ଗେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେ, ମୁଖେ।

୫୭। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସେୱନଚିତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠିତେ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସେୱନଚିତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠିତେ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସେୱନଚିତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠିତେ ଅମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା… ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିଯା… ମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ମୁଖଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସେୱନଚିତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠିତେ ମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ମୁଖଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସେୱନଚିତ୍ତଂ ଉପଟ୍ଠିତେ ଅମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକସ୍ସ… ମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସସ୍ସ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ମୁଖଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୫୮। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି [ପୱିସନଂ ସାଦଯତି (କ।)], ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ନ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ନ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ନ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ନ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ନ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ନ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ନ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ନ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ନ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

୫୯। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଜାଗରନ୍ତିଂ… ସୁତ୍ତଂ… ମତ୍ତଂ… ଉମ୍ମତ୍ତଂ… ପମତ୍ତଂ… ମତଂ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଅମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ… ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିଂ… ମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ… ଅମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ତିରଚ୍ଛାନଗତୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ ଜାଗରନ୍ତଂ… ସୁତ୍ତଂ… ମତ୍ତଂ… ଉମ୍ମତ୍ତଂ… ପମତ୍ତଂ… ମତଂ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି , ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ… ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକଂ… ଅମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକଂ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକଂ ଜାଗରନ୍ତଂ… ସୁତ୍ତଂ… ମତ୍ତଂ… ଉମ୍ମତ୍ତଂ… ପମତ୍ତଂ… ମତଂ ଅକ୍ଖାଯିତଂ … ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

୬୦। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସପୁରିସଂ… ଅମନୁସ୍ସପୁରିସଂ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ

ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସଂ ଜାଗରନ୍ତଂ… ସୁତ୍ତଂ… ମତ୍ତଂ… ଉମ୍ମତ୍ତଂ… ପମତ୍ତଂ… ମତଂ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

୬୧। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି ସନ୍ଥତାଯ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତାଯ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତାଯ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତାଯ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି ।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ ଜାଗରନ୍ତିଂ… ସୁତ୍ତଂ… ମତ୍ତଂ… ଉମ୍ମତ୍ତଂ… ପମତ୍ତଂ… ମତଂ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି, ସନ୍ଥତାଯ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତାଯ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତାଯ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତାଯ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଅମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଂ… ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିଂ… ମନୁସ୍ସଉଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ… ଅମନସ୍ସଉଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ … ତିରଚ୍ଛାନଗତଉଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ତିରଚ୍ଛାନଗତଉଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକଂ ଜାଗରନ୍ତଂ… ସୁତ୍ତଂ… ମତ୍ତଂ… ଉମ୍ମତ୍ତଂ… ପମତ୍ତଂ… ମତଂ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି, ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି , ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

୬୨। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକଂ… ଅମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକଂ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକଂ… ମନୁସ୍ସପୁରିସଂ… ଅମନୁସ୍ସପୁରିସଂ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସଂ ଜାଗରନ୍ତଂ… ସୁତ୍ତଂ… ମତ୍ତଂ… ଉମ୍ମତ୍ତଂ… ପମତ୍ତଂ… ମତଂ ଅକ୍ଖାଯିତଂ… ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତଂ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗେନ… ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି, ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି , ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

୬୩। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି , ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା ଜାଗରନ୍ତିଯା… ସୁତ୍ତାଯ… ମତ୍ତାଯ… ଉମ୍ମତ୍ତାଯ… ପମତ୍ତାଯ … ମତାଯ ଅକ୍ଖାଯିତାଯ… ମତାଯ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତାଯ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତାଯ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତାଯ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା… ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିଯା… ମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକସ୍ସ… ମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସସ୍ସ ଜାଗରନ୍ତସ୍ସ… ସୁତ୍ତସ୍ସ… ମତ୍ତସ୍ସ… ଉମ୍ମତ୍ତସ୍ସ… ପମତ୍ତସ୍ସ… ମତସ୍ସ ଅକ୍ଖାଯିତସ୍ସ… ମତସ୍ସ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତସ୍ସ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତସ୍ସ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

୬୪। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତାଯ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତାଯ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତାଯ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତାଯ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା ଜାଗରନ୍ତିଯା… ସୁତ୍ତାଯ… ମତ୍ତାଯ… ଉମ୍ମତ୍ତାଯ… ପମତ୍ତାଯ… ମତାଯ ଅକ୍ଖାଯିତାଯ… ମତାଯ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତାଯ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତାଯ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତାଯ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତାଯ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତାଯ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତାଯ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତାଯ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ଅମନୁସ୍ସିତ୍ଥିଯା… ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିଯା… ମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୁଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନକସ୍ସ… ମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସପଣ୍ଡକସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପଣ୍ଡକସ୍ସ… ମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ଅମନୁସ୍ସପୁରିସସ୍ସ… ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

୬୫। ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତପୁରିସସ୍ସ ଜାଗରନ୍ତସ୍ସ… ସୁତ୍ତସ୍ସ… ମତ୍ତସ୍ସ… ଉମ୍ମତ୍ତସ୍ସ… ପମତ୍ତସ୍ସ… ମତସ୍ସ ଅକ୍ଖାଯିତସ୍ସ… ମତସ୍ସ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତସ୍ସ…ପେ… ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମତସ୍ସ ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଆନେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ… ମୁଖଂ ଅଭିନିସୀଦେନ୍ତି ସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ସନ୍ଥତସ୍ସ ସନ୍ଥତସ୍ସ, ଅସନ୍ଥତସ୍ସ ଅସନ୍ଥତସ୍ସ। ସୋ ଚେ ପୱେସନଂ ସାଦିଯତି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିଯତି, ଠିତଂ ସାଦିଯତି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିଯତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ନ ସାଦିଯତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଯଥା ଭିକ୍ଖୁପଚ୍ଚତ୍ଥିକା ୱିତ୍ଥାରିତା, ଏୱଂ ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବା।

ରାଜପଚ୍ଚତ୍ଥିକା… ଚୋରପଚ୍ଚତ୍ଥିକା… ଧୁତ୍ତପଚ୍ଚତ୍ଥିକା… ଉପ୍ପଲଗନ୍ଧପଚ୍ଚତ୍ଥିକା। ସଂଖିତ୍ତଂ।

୬୬। ମଗ୍ଗେନ ମଗ୍ଗଂ ପୱେସେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମଗ୍ଗେନ ଅମଗ୍ଗଂ ପୱେସେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଅମଗ୍ଗେନ ମଗ୍ଗଂ ପୱେସେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଅମଗ୍ଗେନ ଅମଗ୍ଗଂ ପୱେସେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସୁତ୍ତଭିକ୍ଖୁମ୍ହି ୱିପ୍ପଟିପଜ୍ଜତି; ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ସାଦିଯତି, ଉଭୋ ନାସେତବ୍ବା। ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ନ ସାଦିଯତି, ଦୂସକୋ ନାସେତବ୍ବୋ। ଭିକ୍ଖୁ ସୁତ୍ତସାମଣେରମ୍ହି ୱିପ୍ପଟିପଜ୍ଜତି; ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ସାଦିଯତି, ଉଭୋ ନାସେତବ୍ବା। ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ନ ସାଦିଯତି, ଦୂସକୋ ନାସେତବ୍ବୋ। ସାମଣେରୋ ସୁତ୍ତଭିକ୍ଖୁମ୍ହି ୱିପ୍ପଟିପଜ୍ଜତି; ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ସାଦିଯତି, ଉଭୋ ନାସେତବ୍ବା। ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ନ ସାଦିଯତି, ଦୂସକୋ ନାସେତବ୍ବୋ। ସାମଣେରୋ ସୁତ୍ତସାମଣେରମ୍ହି ୱିପ୍ପଟିପଜ୍ଜତି; ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ସାଦିଯତି, ଉଭୋ ନାସେତବ୍ବା । ପଟିବୁଦ୍ଧୋ ନ ସାଦିଯତି, ଦୂସକୋ ନାସେତବ୍ବୋ।

ଅନାପତ୍ତି ଅଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଅସାଦିୟନ୍ତସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ, ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ସନ୍ଥତଭାଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ମକ୍କଟୀ ୱଜ୍ଜିପୁତ୍ତା ଚ, ଗିହୀ ନଗ୍ଗୋ ଚ ତିତ୍ଥିୟା;

ଦାରିକୁପ୍ପଲୱଣ୍ଣା ଚ, ବ୍ୟଞ୍ଜନେହିପରେ ଦୁୱେ।

ମାତା ଧୀତା ଭଗିନୀ ଚ, ଜାୟା ଚ ମୁଦୁ ଲମ୍ବିନା;

ଦ୍ୱେ ୱଣା ଲେପଚିତ୍ତଞ୍ଚ, ଦାରୁଧୀତଲିକାୟ ଚ।

ସୁନ୍ଦରେନ ସହ ପଞ୍ଚ, ପଞ୍ଚ ସିୱଥିକଟ୍ଠିକା;

ନାଗୀ ୟକ୍ଖୀ ଚ ପେତୀ ଚ, ପଣ୍ଡକୋପହତୋ ଛୁପେ।

ଭଦ୍ଦିୟେ ଅରହଂ ସୁତ୍ତୋ, ସାୱତ୍ଥିୟା ଚତୁରୋ ପରେ;

ୱେସାଲିୟା ତୟୋ ମାଲା, ସୁପିନେ ଭାରୁକଚ୍ଛକୋ।

ସୁପବ୍ବା ସଦ୍ଧା ଭିକ୍ଖୁନୀ, ସିକ୍ଖମାନା ସାମଣେରୀ ଚ;

ୱେସିୟା ପଣ୍ଡକୋ ଗିହୀ, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱୁଡ୍ଢପବ୍ବଜିତୋ ମିଗୋତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁ

୬୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମକ୍କଟିୟା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ’’ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ସମ୍ବହୁଲା ୱେସାଲିକା ୱଜ୍ଜିପୁତ୍ତକା ଭିକ୍ଖୂ ସିକ୍ଖଂ ଅପଚ୍ଚକ୍ଖାୟ ଦୁବ୍ବଲ୍ୟଂ ଅନାୱିକତ୍ୱା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିଂସୁ। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ମୟଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନା’’ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘ଏୱଂ ମେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’ତି, ଗିହିଲିଙ୍ଗେନ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି ‘‘ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ’’ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘ଏୱଂ ମେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’ତି, ନଗ୍ଗୋ ହୁତ୍ୱା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘ଏୱଂ ମେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’ତି, କୁସଚୀରଂ ନିୱାସେତ୍ୱା… ୱାକଚୀରଂ ନିୱାସେତ୍ୱା… ଫଲକଚୀରଂ ନିୱାସେତ୍ୱା… କେସକମ୍ବଲଂ ନିୱାସେତ୍ୱା… ୱାଲକମ୍ବଲଂ ନିୱାସେତ୍ୱା… ଉଲୂକପକ୍ଖିକଂ ନିୱାସେତ୍ୱା… ଅଜିନକ୍ଖିପଂ ନିୱାସେତ୍ୱା

ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିଣ୍ଡଚାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୀଠକେ ନିପନ୍ନଂ ଦାରିକଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ସାରତ୍ତୋ ଅଙ୍ଗୁଟ୍ଠଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେସି। ସା କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି , ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସା’’ତି।

୬୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ମାଣୱକୋ ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ପଟିବଦ୍ଧଚିତ୍ତୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ମାଣୱକୋ ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପୱିଟ୍ଠାଯ କୁଟିକଂ ପୱିସିତ୍ୱା ନିଲୀନୋ ଅଚ୍ଛି। ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ପିଣ୍ଡପାତପଟିକ୍କନ୍ତା ପାଦେ ପକ୍ଖାଲେତ୍ୱା କୁଟିକଂ ପୱିସିତ୍ୱା ମଞ୍ଚକେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ମାଣୱକୋ ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଦୂସେସି। ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅସାଦିଯନ୍ତିଯା’’ତି।

୬୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଇତ୍ଥିଲିଙ୍ଗଂ ପାତୁଭୂତଂ ହୋତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ତଂଯେୱ ଉପଜ୍ଝଂ ତମେୱ ଉପସମ୍ପଦଂ ତାନିଯେୱ [ତାନି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ୱସ୍ସାନି ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସଙ୍ଗମିତୁଂ [ସଙ୍କମିତୁଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ସାଧାରଣା ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ସନ୍ତିକେ ୱୁଟ୍ଠାତୁଂ। ଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଅସାଧାରଣା ତାହି ଆପତ୍ତୀହି ଅନାପତ୍ତୀ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରିସ୍ସା ଭିକ୍ଖୁନିଯା ପୁରିସଲିଙ୍ଗଂ ପାତୁଭୂତଂ ହୋତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ତଂଯେୱ ଉପଜ୍ଝଂ ତମେୱ ଉପସମ୍ପଦଂ ତାନିଯେୱ [ତାନି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ୱସ୍ସାନି ଭିକ୍ଖୂହି ସଙ୍ଗମିତୁଂ [ସଙ୍କମିତୁଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଭିକ୍ଖୂହି ସାଧାରଣା ତା ଆପତ୍ତିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସନ୍ତିକେ ୱୁଟ୍ଠାତୁଂ। ଯା ଆପତ୍ତିଯୋ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଭିକ୍ଖୂହି ଅସାଧାରଣା ତାହି ଆପତ୍ତୀହି ଅନାପତ୍ତୀ’’ତି।

୭୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘ଏୱଂ ମେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’ତି, ମାତୁଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି… ଧୀତୁଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି… ଭଗିନିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି… ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁରାଣଦୁତିଯିକାଯ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୭୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମୁଦୁପିଟ୍ଠିକୋ ହୋତି। ସୋ ଅନଭିରତିଯା ପୀଳିତୋ ଅତ୍ତନୋ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ମୁଖେନ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଲମ୍ବୀ ହୋତି। ସୋ ଅନଭିରତିଯା ପୀଳିତୋ ଅତ୍ତନୋ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅତ୍ତନୋ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପୱେସେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମତସରୀରଂ ପସ୍ସି। ତସ୍ମିଞ୍ଚ ସରୀରେ ଅଙ୍ଗଜାତସାମନ୍ତା ୱଣୋ ହୋତି। ସୋ – ‘ଏୱଂ ମେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’ତି, ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେତ୍ୱା ୱଣେନ ନୀହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମତସରୀରଂ ପସ୍ସି। ତସ୍ମିଞ୍ଚ ସରୀରେ ଅଙ୍ଗଜାତସାମନ୍ତା ୱଣୋ ହୋତି। ସୋ – ‘ଏୱଂ ମେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’ତି, ୱଣେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେନ ନୀହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ଲେପଚିତ୍ତସ୍ସ ନିମିତ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତେନ ଛୁପି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି,

ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ଦାରୁଧୀତଲିକାଯ ନିମିତ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତେନ ଛୁପି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

୭୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସୁନ୍ଦରୋ ନାମ ଭିକ୍ଖୁ ରାଜଗହା ପବ୍ବଜିତୋ ରଥିକାଯ [ରଥିଯାଯ (କ।)] ଗଚ୍ଛତି। ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ – ‘ମୁହୁତ୍ତଂ [ଇତ୍ଥୀ ତଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତଦବୋଚ ମୁହୁତ୍ତଂ (ସ୍ୟା।)], ଭନ୍ତେ, ଆଗମେହି, ୱନ୍ଦିସ୍ସାମୀ’ତି ସା ୱନ୍ଦନ୍ତୀ ଅନ୍ତରୱାସକଂ ଉକ୍ଖିପିତ୍ୱା ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ସାଦିଯି ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ସାଦିଯି’’ନ୍ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସାଦିଯନ୍ତସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତଦବୋଚ – ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱା’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ଭଗିନି, ନେତଂ କପ୍ପତୀ’’ତି। ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଅହଂ ୱାଯମିସ୍ସାମି, ତ୍ୱଂ ମା ୱାଯମି, ଏୱଂ ତେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଥା ଅକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତଦବୋଚ – ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱା’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ଭଗିନି, ନେତଂ କପ୍ପତୀ’’ତି। ‘‘ଏହି ଭନ୍ତେ, ତ୍ୱଂ ୱାଯମ, ଅହଂ ନ ୱାଯମିସ୍ସାମି, ଏୱଂ ତେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଥା ଅକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତଦବୋଚ – ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱା’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ଭଗିନି, ନେତଂ କପ୍ପତୀ’’ତି। ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଅବ୍ଭନ୍ତରଂ ଘଟ୍ଟେତ୍ୱା ବହି ମୋଚେହି…ପେ… ବହି ଘଟ୍ଟେତ୍ୱା ଅବ୍ଭନ୍ତରଂ ମୋଚେହି, ଏୱଂ ତେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଥା ଅକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୭୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସିୱଥିକଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଅକ୍ଖାଯିତଂ ସରୀରଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ତସ୍ମିଂ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସିୱଥିକଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଅକ୍ଖାଯିତଂ ସରୀରଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ତସ୍ମିଂ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସିୱଥିକଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଯେଭୁଯ୍ୟେନ ଖାଯିତଂ ସରୀରଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ତସ୍ମିଂ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସିୱଥିକଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଛିନ୍ନସୀସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ୱଟ୍ଟକତେ ମୁଖେ ଛୁପନ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସିୱଥିକଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଛିନ୍ନସୀସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ୱଟ୍ଟକତେ ମୁଖେ ଅଚ୍ଛୁପନ୍ତଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରିସ୍ସା ଇତ୍ଥିଯା ପଟିବଦ୍ଧଚିତ୍ତୋ ହୋତି। ସା କାଲଙ୍କତା [କାଲକତା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ସୁସାନେ ଛଡ୍ଡିତା। ଅଟ୍ଠିକାନି ୱିପ୍ପକିଣ୍ଣାନି ହୋନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସିୱଥିକଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଅଟ୍ଠିକାନି ସଙ୍କଡ୍ଢିତ୍ୱା ନିମିତ୍ତେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପଟିପାଦେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ନାଗିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି… ଯକ୍ଖିନିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି… ପେତିଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି … ପଣ୍ଡକସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉପହତିନ୍ଦ୍ରିଯୋ ହୋତି। ସୋ – ‘ନାହଂ ୱେଦିଯାମି [ୱେଦଯାମି (କ।)] ସୁଖଂ ୱା ଦୁକ୍ଖଂ ୱା, ଅନାପତ୍ତି

ମେ ଭଣ୍ତିସ୍ସତୀ’ତି, ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ୱେଦୟି ୱା ସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସୋ ନ ୱା ୱେଦୟି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘ଇତ୍ଥିୟା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିସ୍ସାମୀ’ତି, ଛୁପିତମତ୍ତେ ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ଅହୋସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସା’’ତି।

୭୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭଦ୍ଦିୟେ ଜାତିୟାୱନେ ଦିୱାୱିହାରଗତୋ ନିପନ୍ନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ୱାତୂପତ୍ଥଦ୍ଧାନି ହୋନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଭିନିସୀଦିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମି। ଭିକ୍ଖୂ କିଲିନ୍ନଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ପଞ୍ଚହି , ଭିକ୍ଖୱେ, ଆକାରେହି ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିୟଂ ହୋତି – ରାଗେନ, ୱଚ୍ଚେନ, ପସ୍ସାୱେନ, ୱାତେନ, ଉଚ୍ଚାଲିଙ୍ଗପାଣକଦଟ୍ଠେନ। ଇମେହି ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିୟଂ ହୋତି । ଅଟ୍ଠାନମେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅନୱକାସୋ ଯଂ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରାଗେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିୟଂ ଅସ୍ସ। ଅରହଂ ସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାୱତ୍ଥିୟା ଅନ୍ଧୱନେ ଦିୱାୱିହାରଗତୋ ନିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରା ଗୋପାଲିକା ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଭିନିସୀଦି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୱେସନଂ ସାଦିୟି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିୟି, ଠିତଂ ସାଦିୟି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିୟି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାୱତ୍ଥିୟା ଅନ୍ଧୱନେ ଦିୱାୱିହାରଗତୋ ନିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରା ଅଜପାଲିକା ପସ୍ସିତ୍ୱା… ଅଞ୍ଞତରା କଟ୍ଠହାରିକା ପସ୍ସିତ୍ୱା… ଅଞ୍ଞତରା ଗୋମୟହାରିକା ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଭିନିସୀଦି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୱେସନଂ ସାଦିୟି, ପୱିଟ୍ଠଂ ସାଦିୟି, ଠିତଂ ସାଦିୟି, ଉଦ୍ଧରଣଂ ସାଦିୟି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୭୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱେସାଲିୟଂ ମହାୱନେ ଦିୱାୱିହାରଗତୋ ନିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଭିନିସୀଦିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ କତ୍ୱା ସାମନ୍ତା ହସମାନା ଠିତା ହୋତି । ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଟିବୁଜ୍ଝିତ୍ୱା ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ତୁୟ୍ହିଦଂ କମ୍ମ’’ନ୍ତି? ‘‘ଆମ, ମୟ୍ହଂ କମ୍ମ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ସାଦିୟି ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ଜାନାମୀ’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଜାନନ୍ତସ୍ସା’’ତି।

୭୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱେସାଲିୟଂ ମହାୱନେ ଦିୱାୱିହାରଗତୋ ରୁକ୍ଖଂ ଅପସ୍ସାୟ ନିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଭିନିସୀଦି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସହସା ୱୁଟ୍ଠାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ସାଦିୟି ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ସାଦିୟି’’ନ୍ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସାଦିୟନ୍ତସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱେସାଲିୟଂ ମହାୱନେ ଦିୱାୱିହାରଗତୋ ରୁକ୍ଖଂ ଅପସ୍ସାୟ ନିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଭିନିସୀଦି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅକ୍କମିତ୍ୱା ପୱଟ୍ଟେସି [ପୱଟ୍ଟେସି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ସାଦିୟି ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ସାଦିୟି’’ନ୍ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସାଦିୟନ୍ତସ୍ସା’’ତି।

୭୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱେସାଲିୟଂ ମହାୱନେ କୂଟାଗାରସାଲାୟଂ ଦିୱାୱିହାରଗତୋ ଦ୍ୱାରଂ ୱିୱରିତ୍ୱା ନିପନ୍ନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ୱାତୂପତ୍ଥଦ୍ଧାନି ହୋନ୍ତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ସମ୍ବହୁଲା ଇତ୍ଥିୟୋ ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ମାଲଞ୍ଚ ଆଦାୟ ଆରାମଂ ଆଗମଂସୁ ୱିହାରପେକ୍ଖିକାୟୋ। ଅଥ ଖୋ ତା ଇତ୍ଥିୟୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗଜାତେ ଅଭିନିସୀଦିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ କତ୍ୱା, ପୁରିସୁସଭୋ ୱତାୟନ୍ତି ୱତ୍ୱା ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ମାଲଞ୍ଚ ଆରୋପେତ୍ୱା ପକ୍କମିଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ କିଲିନ୍ନଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ପଞ୍ଚହି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆକାରେହି ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିୟଂ ହୋତି – ରାଗେନ, ୱଚ୍ଚେନ, ପସ୍ସାୱେନ, ୱାତେନ, ଉଚ୍ଚାଲିଙ୍ଗପାଣକଦଟ୍ଠେନ। ଇମେହି ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଞ୍ଚହାକାରେହି ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିୟଂ ହୋତି। ଅଟ୍ଠାନମେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅନୱକାସୋ, ଯଂ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରାଗେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିୟଂ ଅସ୍ସ। ଅରହଂ ସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ। ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦିୱା ପଟିସଲ୍ଲୀୟନ୍ତେନ ଦ୍ୱାରଂ ସଂୱରିତ୍ୱା ପଟିସଲ୍ଲୀୟିତୁ’’ନ୍ତି।

୭୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭାରୁକଚ୍ଛକୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁପିନନ୍ତେ [ସୁପିନନ୍ତେନ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ପୁରାଣଦୁତିୟିକାୟ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତ୍ୱା – ‘ଅସ୍ସମଣୋ ଅହଂ, ୱିବ୍ଭମିସ୍ସାମୀ’ତି, ଭାରୁକଚ୍ଛଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅନ୍ତରାମଗ୍ଗେ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପାଲିଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି।

ଆୟସ୍ମା ଉପାଲି ଏୱମାହ – ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଆୱୁସୋ, ସୁପିନନ୍ତେନା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ରାଜଗହେ ସୁପବ୍ବା ନାମ ଉପାସିକା ମୁଧପ୍ପସନ୍ନା [ମୁଦ୍ଧପ୍ପସନ୍ନା (ସୀ।)] ହୋତି। ସା ଏୱଂଦିଟ୍ଠିକା ହୋତି – ‘‘ଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ଦେତି ସା ଅଗ୍ଗଦାନଂ ଦେତୀ’’ତି। ସା ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱା’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ଭଗିନି, ନେତଂ କପ୍ପତୀ’’ତି। ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଊରୁନ୍ତରିକାୟ [ଉରନ୍ତରିକାୟ (ସୀ।)] ଘଟ୍ଟେହି, ଏୱଂ ତେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି…ପେ… ଏହି, ଭନ୍ତେ, ନାଭିୟଂ ଘଟ୍ଟେହି… ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଉଦରୱଟ୍ଟିୟଂ ଘଟ୍ଟେହି… ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଉପକଚ୍ଛକେ ଘଟ୍ଟେହି… ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଗୀୱାୟଂ ଘଟ୍ଟେହି… ଏହି, ଭନ୍ତେ, କଣ୍ଣଚ୍ଛିଦ୍ଦେ ଘଟ୍ଟେହି… ଏହି, ଭନ୍ତେ, କେସୱଟ୍ଟିୟଂ ଘଟ୍ଟେହି… ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଅଙ୍ଗୁଲନ୍ତରିକାୟ ଘଟ୍ଟେହି… ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ମୋଚେସ୍ସାମି, ଏୱଂ ତେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଥା ଅକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସା’’ତି।

୭୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ସାୱତ୍ଥିୟଂ ସଦ୍ଧା ନାମ ଉପାସିକା ମୁଧପ୍ପସନ୍ନା ହୋତି। ସା ଏୱଂଦିଟ୍ଠିକା ହୋତି – ‘‘ଯା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ଦେତି ସା ଅଗ୍ଗଦାନଂ ଦେତୀ’’ତି। ସା ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱା’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ଭଗିନି, ନେତଂ କପ୍ପତୀ’’ତି। ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଊରୁନ୍ତରିକାୟ ଘଟ୍ଟେହି…ପେ… ଏହି, ଭନ୍ତେ, ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ମୋଚେସ୍ସାମି, ଏୱଂ ତେ ଅନାପତ୍ତି ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଥା ଅକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସା’’ତି।

୮୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ୱେସାଲିୟଂ ଲିଚ୍ଛୱିକୁମାରକା ଭିକ୍ଖୁଂ ଗହେତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ୱିପ୍ପଟିପାଦେସୁଂ… ସିକ୍ଖମାନାୟ ୱିପ୍ପଟିପାଦେସୁଂ… ସାମଣେରିୟା ୱିପ୍ପଟିପାଦେସୁଂ। ଉଭୋ ସାଦିୟିଂସୁ। ଉଭୋ ନାସେତବ୍ବା। ଉଭୋ ନ ସାଦିୟିଂସୁ। ଉଭିନ୍ନଂ ଅନାପତ୍ତି।

୮୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ୱେସାଲିୟଂ ଲିଚ୍ଛୱିକୁମାରକା ଭିକ୍ଖୁଂ ଗହେତ୍ୱା ୱେସିୟା ୱିପ୍ପଟିପାଦେସୁଂ… ପଣ୍ଡକେ ୱିପ୍ପଟିପାଦେସୁଂ… ଗିହିନିୟା ୱିପ୍ପଟିପାଦେସୁଂ। ଭିକ୍ଖୁ ସାଦିୟି। ଭିକ୍ଖୁ ନାସେତବ୍ବୋ। ଭିକ୍ଖୁ ନ ସାଦିୟି। ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ୱେସାଲିୟଂ ଲିଚ୍ଛୱିକୁମାରକା ଭିକ୍ଖୂ ଗହେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱିପ୍ପଟିପାଦେସୁଂ। ଉଭୋ ସାଦିୟିଂସୁ। ଉଭୋ ନାସେତବ୍ବା। ଉଭୋ ନ ସାଦିୟିଂସୁ। ଉଭିନ୍ନଂ ଅନାପତ୍ତି।

୮୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ୱୁଡ୍ଢପବ୍ବଜିତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁରାଣଦୁତିୟିକାୟ ଦସ୍ସନଂ ଅଗମାସି। ସା – ‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ୱିବ୍ଭମା’ତି ଅଗ୍ଗହେସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଟିକ୍କମନ୍ତୋ ଉତ୍ତାନୋ ପରିପତି। ସା ଉବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା [ଉବ୍ଭୁଜିତ୍ୱା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଅଙ୍ଗଜାତେ [ଅଙ୍ଗଜାତେନ (ସୀ।)] ଅଭିନିସୀଦି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି …ପେ… ‘‘ସାଦିୟି ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ସାଦିୟି’’ନ୍ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସାଦିୟନ୍ତସ୍ସା’’ତି।

୮୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରଞ୍ଞେ ୱିହରତି। ମିଗପୋତକୋ ତସ୍ସ ପସ୍ସାୱଟ୍ଠାନଂ ଆଗନ୍ତ୍ୱା ପସ୍ସାୱଂ ପିୱନ୍ତୋ ମୁଖେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାଦିୟି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ପଠମପାରାଜିକଂ ସମତ୍ତଂ।

୨। ଦୁତିୟପାରାଜିକଂ

୮୪। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ଗିଜ୍ଝକୂଟେ ପବ୍ବତେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ସମ୍ବହୁଲା ସନ୍ଦିଟ୍ଠା ସମ୍ଭତ୍ତା ଭିକ୍ଖୂ ଇସିଗିଲିପସ୍ସେ ତିଣକୁଟିୟୋ କରିତ୍ୱା ୱସ୍ସଂ ଉପଗଚ୍ଛିଂସୁ। ଆୟସ୍ମାପି ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ତିଣକୁଟିକଂ କରିତ୍ୱା ୱସ୍ସଂ ଉପଗଚ୍ଛି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା ତେମାସଚ୍ଚୟେନ ତିଣକୁଟିୟୋ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ପଟିସାମେତ୍ୱା ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିଂସୁ। ଆୟସ୍ମା ପନ ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ତତ୍ଥେୱ ୱସ୍ସଂ ୱସି, ତତ୍ଥ ହେମନ୍ତଂ, ତତ୍ଥ ଗିମ୍ହଂ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ତିଣହାରିୟୋ କଟ୍ଠହାରିୟୋ ତିଣକୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ଆଦାୟ ଅଗମଂସୁ। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ସଂକଡ୍ଢିତ୍ୱା ତିଣକୁଟିକଂ ଅକାସି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ତିଣହାରିୟୋ କଟ୍ଠହାରିୟୋ ତିଣକୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ଆଦାୟ ଅଗମଂସୁ। ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ସଂକଡ୍ଢିତ୍ୱା ତିଣକୁଟିକଂ ଅକାସି। ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ତିଣହାରିୟୋ କଟ୍ଠହାରିୟୋ ତିଣକୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ

କଟ୍ଠଞ୍ଚ ଆଦାୟ ଅଗମଂସୁ।

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ଯାୱତତିୟକଂ ଖୋ ମେ ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ତିଣହାରିୟୋ କଟ୍ଠହାରିୟୋ ତିଣକୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ଆଦାୟ ଅଗମଂସୁ। ଅହଂ ଖୋ ପନ ସୁସିକ୍ଖିତୋ ଅନଓୟୋ ସକେ ଆଚରିୟକେ କୁମ୍ଭକାରକମ୍ମେ ପରିୟୋଦାତସିପ୍ପୋ । ଯଂନୂନାହଂ ସାମଂ ଚିକ୍ଖଲ୍ଲଂ ମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସବ୍ବମତ୍ତିକାମୟଂ କୁଟିକଂ କରେୟ୍ୟ''ନ୍ତି! ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ସାମଂ ଚିକ୍ଖଲ୍ଲଂ ମଦ୍ଦିତ୍ୱା ସବ୍ବମତ୍ତିକାମୟଂ କୁଟିକଂ କରିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ଗୋମୟଞ୍ଚ ସଂକଡ୍ଢିତ୍ୱା ତଂ କୁଟିକଂ ପଚି। ସା ଅହୋସି କୁଟିକା ଅଭିରୂପା ଦସ୍ସନୀୟା ପାସାଦିକା ଲୋହିତିକା [ଲୋହିତକା (ସ୍ୟା।)], ସେୟ୍ୟଥାପି ଇନ୍ଦଗୋପକୋ। ସେୟ୍ୟଥାପି ନାମ କିଙ୍କଣିକସଦ୍ଦୋ [କିଙ୍କଣିକସଦ୍ଦୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଏୱମେୱଂ ତସ୍ସା କୁଟିକାୟ ସଦ୍ଦୋ ଅହୋସି।

୮୫। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ସମ୍ବହୁଲେହି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସ ତଂ କୁଟିକଂ ଅଭିରୂପଂ ଦସ୍ସନୀୟଂ ପାସାଦିକଂ ଲୋହିତିକଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''କିଂ ଏତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଭିରୂପଂ ଦସ୍ସନୀୟଂ ପାସାଦିକଂ ଲୋହିତିକଂ, ସେୟ୍ୟଥାପି ଇନ୍ଦଗୋପକୋ''ତି? ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ''ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତସ୍ସ ମୋଘପୁରିସସ୍ସ ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିୟଂ ଅକରଣୀୟଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସୋ ସବ୍ବମତ୍ତିକାମୟଂ କୁଟିକଂ କରିସ୍ସତି! ନ ହି ନାମ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତସ୍ସ ମୋଘପୁରିସସ୍ସ ପାଣେସୁ ଅନୁଦ୍ଦୟା ଅନୁକମ୍ପା ଅୱିହେସା ଭୱିସ୍ସତି! ଗଚ୍ଛଥେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, କୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦଥ। ମା ପଚ୍ଛିମା ଜନତା ପାଣେସୁ ପାତବ୍ୟତଂ ଆପଜ୍ଜି। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସବ୍ବମତ୍ତିକାମୟା କୁଟିକା କାତବ୍ବା। ଯୋ କରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି। ''ଏୱଂ, ଭନ୍ତେ''ତି, ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ଯେନ ସା କୁଟିକା ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ କୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସ ମେ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, କୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦଥା''ତି? ''ଭଗୱା, ଆୱୁସୋ, ଭେଦାପେତୀ''ତି। ''ଭିନ୍ଦଥାୱୁସୋ, ସଚେ ଧମ୍ମସ୍ସାମୀ ଭେଦାପେତୀ''ତି।

୮୬। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ଯାୱତତିୟକଂ ଖୋ ମେ ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ତିଣହାରିୟୋ କଟ୍ଠହାରିୟୋ ତିଣକୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ଆଦାୟ ଅଗମଂସୁ। ୟାପି ମୟା ସବ୍ବମତ୍ତିକାମୟା କୁଟିକା କତା ସାପି ଭଗୱତା ଭେଦାପିତା। ଅତ୍ଥି ଚ ମେ ଦାରୁଗହେ ଗଣକୋ ସନ୍ଦିଟ୍ଠୋ। ଯଂନୂନାହଂ ଦାରୁଗହେ ଗଣକଂ ଦାରୂନି ଯାଚିତ୍ୱା ଦାରୁକୁଟିକଂ କରେୟ୍ୟ''ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ଯେନ ଦାରୁଗହେ ଗଣକୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଦାରୁଗହେ ଗଣକଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଯାୱତତିୟକଂ ଖୋ ମେ, ଆୱୁସୋ, ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ତିଣହାରିୟୋ କଟ୍ଠହାରିୟୋ ତିଣକୁଟିକଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ତିଣଞ୍ଚ କଟ୍ଠଞ୍ଚ ଆଦାୟ ଅଗମଂସୁ। ୟାପି ମୟା ସବ୍ବମତ୍ତିକାମୟା କୁଟିକା କତା ସାପି ଭଗୱତା ଭେଦାପିତା । ଦେହି ମେ, ଆୱୁସୋ, ଦାରୂନି। ଇଚ୍ଛାମି ଦାରୁକୁଟିକଂ [ଦାରୁକୁଡ୍ଡିକଂ କୁଟିକଂ (ସୀ।)] କାତୁ''ନ୍ତି। ''ନତ୍ଥି, ଭନ୍ତେ, ତାଦିସାନି ଦାରୂନି ଯାନାହଂ ଅୟ୍ୟସ୍ସ ଦଦେୟ୍ୟଂ। ଅତ୍ଥି , ଭନ୍ତେ, ଦେୱଗହଦାରୂନି ନଗରପଟିସଙ୍ଖାରିକାନି ଆପଦତ୍ଥାୟ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି। ସଚେ ତାନି ଦାରୂନି ରାଜା ଦାପେତି ହରାପେଥ, ଭନ୍ତେ''ତି। ''ଦିନ୍ନାନି, ଆୱୁସୋ, ରଞ୍ଞା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଦାରୁଗହେ ଗଣକସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ଇମେ ଖୋ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ଧମ୍ମଚାରିନୋ ସମଚାରିନୋ [ସମ୍ମଚାରିନୋ (କ।)] ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୋ ସଚ୍ଚୱାଦିନୋ ସୀଲୱନ୍ତୋ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମା। ରାଜାପିମେସଂ ଅଭିପ୍ପସନ୍ନୋ। ନାରହତି ଅଦିନ୍ନଂ ଦିନ୍ନନ୍ତି ୱତ୍ତୁ''ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଦାରୁଗହେ ଗଣକୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଧନିୟଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ହରାପେଥ, ଭନ୍ତେ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ତାନି ଦାରୂନି ଖଣ୍ଡାଖଣ୍ଡିକଂ ଛେଦାପେତ୍ୱା ସକଟେହି ନିବ୍ବାହାପେତ୍ୱା ଦାରୁକୁଟିକଂ ଅକାସି।

୮୭। ଅଥ ଖୋ ୱସ୍ସକାରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ମଗଧମହାମତ୍ତୋ ରାଜଗହେ କମ୍ମନ୍ତେ ଅନୁସଞ୍ଞାୟମାନୋ ଯେନ ଦାରୁଗହେ ଗଣକୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଦାରୁଗହେ ଗଣକଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଯାନି ତାନି, ଭଣେ, ଦେୱଗହଦାରୂନି ନଗରପଟିସଙ୍ଖାରିକାନି ଆପଦତ୍ଥାୟ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି କହଂ ତାନି ଦାରୂନୀ''ତି? ''ତାନି, ସାମି, ଦାରୂନି ଦେୱେନ ଅୟ୍ୟସ୍ସ ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଦିନ୍ନାନୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ୱସ୍ସକାରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ମଗଧମହାମତ୍ତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅହୋସି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଦେୱୋ ଦେୱଗହଦାରୂନି ନଗରପଟିସଙ୍ଖାରିକାନି ଆପଦତ୍ଥାୟ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଦସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ୱସ୍ସକାରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ମଗଧମହାମତ୍ତୋ ଯେନ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିୟୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ରାଜାନଂ ମାଗଧଂ ସେନିୟଂ ବିମ୍ବିସାରଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସଚ୍ଚଂ କିର, ଦେୱେନ [ସଚ୍ଚଂ କିର ଦେୱ ଦେୱେନ (ସୀ।)] ଦେୱଗହଦାରୂନି ନଗରପଟିସଙ୍ଖାରିକାନି ଆପଦତ୍ଥାୟ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି ଧନିୟସ୍ସ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତସ୍ସ ଦିନ୍ନାନୀ''ତି? ''କୋ ଏୱମାହା''ତି? ''ଦାରୁଗହେ ଗଣକୋ, ଦେୱା''ତି। ''ତେନ ହି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଦାରୁଗହେ ଗଣକଂ ଆଣାପେହୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ୱସ୍ସକାରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ମଗଧମହାମତ୍ତୋ ଦାରୁଗହେ ଗଣକଂ ବନ୍ଧଂ [ବଦ୍ଧଂ (ସୀ।)] ଆଣାପେସି। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ଦାରୁଗହେ ଗଣକଂ ବନ୍ଧଂ ନିୟ୍ୟମାନଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଦାରୁଗହେ ଗଣକଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ବଦ୍ଧୋ ନିୟ୍ୟାସୀ''ତି? ''ତେସଂ, ଭନ୍ତେ, ଦାରୂନଂ କିଚ୍ଚା''ତି। ''ଗଚ୍ଛାୱୁସୋ, ଅହମ୍ପି ଆଗଚ୍ଛାମୀ''ତି। ''ଏୟ୍ୟାସି, ଭନ୍ତେ,

ପୁରାହଂ ହଞ୍ଛାମୀ’’ତି।

୮୮। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ଯେନ ରଞ୍ଞୋ ମାଗଧସ୍ସ ସେନିୟସ୍ସ ବିମ୍ବିସାରସ୍ସ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିୟୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଯେନାୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଧନିୟଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିୟୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଧନିୟଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ମୟା, ଭନ୍ତେ, ଦେୱଗହଦାରୂନି ନଗରପଟିସଙ୍ଖାରିକାନି ଆପଦତ୍ଥାୟ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି ଅପ୍ପସ୍ସ ଦିନ୍ନାନୀ’’ତି? ‘‘ଏୱଂ, ମହାରାଜା’’ତି। ‘‘ମୟଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ରାଜାନୋ ନାମ ବହୁକିଚ୍ଚା ବହୁକରଣୀୟା, ଦତ୍ୱାପି ନ ସରେୟ୍ୟାମ; ଇଙ୍ଘ, ଭନ୍ତେ, ସରାପେହୀ’’ତି। ‘‘ସରସି ତ୍ୱଂ, ମହାରାଜ, ପଠମାଭିସିତ୍ତୋ ଏୱରୂପିଂ ୱାଚଂ ଭାସିତା – ‘‘ଦିନ୍ନଞ୍ଞେୱ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ ତିଣକଟ୍ଠୋଦକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତୂ’’ତି। ‘‘ସରାମହଂ, ଭନ୍ତେ। ସନ୍ତି, ଭନ୍ତେ, ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଲଜ୍ଜିନୋ କୁକ୍କୁଚ୍ଚକା ସିକ୍ଖାକାମା। ତେସଂ ଅପ୍ପମତ୍ତକେପି କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି। ତେସଂ ମୟା ସନ୍ଧାୟ ଭାସିତଂ, ତଞ୍ଚ ଖୋ ଅରଞ୍ଞେ ଅପରିଗ୍ଗହିତଂ। ସୋ ତ୍ୱଂ, ଭନ୍ତେ, ତେନ ଲେସେନ ଦାରୂନି ଅଦିନ୍ନଂ ହରିତୁଂ ମଞ୍ଞସି! କଥଞ୍ହି ନାମ ମାଦିସୋ ସମଣଂ ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ୱା ୱିଜିତେ ୱସନ୍ତଂ ହନେୟ୍ୟ ୱା ବନ୍ଧେୟ୍ୟ ୱା ପବ୍ବାଜେୟ୍ୟ ୱା! ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଲୋମେନ ତ୍ୱଂ ମୁତ୍ତୋସି। ମାସ୍ସୁ ପୁନପି ଏୱରୂପଂ ଅକାସୀ’’ତି। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘ଅଲଜ୍ଜିନୋ ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ଦୁସ୍ସୀଲା ମୁସାୱାଦିନୋ। ଇମେ ହି ନାମ ଧମ୍ମଚାରିନୋ ସମଚାରିନୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୋ ସଚ୍ଚୱାଦିନୋ ସୀଲୱନ୍ତୋ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମା ପଟିଜାନିସ୍ସନ୍ତି! ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ, ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ। ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ, ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ। କୁତୋ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ, କୁତୋ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ! ଅପଗତା ଇମେ ସାମଞ୍ଞା, ଅପଗତା ଇମେ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞା। ରାଜାନମ୍ପି ଇମେ ୱଞ୍ଚେନ୍ତି, କିଂ ପନଞ୍ଞେ ମନୁସ୍ସେ’’ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା ସନ୍ତୁଟ୍ଠା ଲଜ୍ଜିନୋ କୁକ୍କୁଚ୍ଚକା ସିକ୍ଖାକାମା ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଧନିୟୋ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତୋ ରଞ୍ଞୋ ଦାରୂନି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟିସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଧନିୟଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଧନିୟଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଧନିୟ, ରଞ୍ଞୋ ଦାରୂନି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ‘‘ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିୟଂ ଅକରଣୀୟଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ , ରଞ୍ଞୋ ଦାରୂନି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ ପସନ୍ନାନଂ ୱା ଭିୟ୍ୟୋଭାୱାୟ; ଅଥଖ୍ୱେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଞ୍ଚେୱ ଅପ୍ପସାଦାୟ ପସନ୍ନାନଞ୍ଚ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତାୟା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରାଣୱୋହାରିକୋ ମହାମତ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁସୁ ପବ୍ବଜିତୋ ଭଗୱତୋ ଅୱିଦୂରେ ନିସିନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କିତ୍ତକେନ ଖୋ ଭିକ୍ଖୁ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିୟୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଚୋରଂ ଗହେତ୍ୱା ହନତି ୱା ବନ୍ଧତି ୱା ପବ୍ବାଜେତି ୱା’’ତି? ‘‘ପାଦେନ ୱା, ଭଗୱା, ପାଦାରହେନ ୱା’’ତି [ପାଦାରହେନୱା ଅତିରେକପାଦେନୱାତି (ସ୍ୟା।)]। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ରାଜଗହେ ପଞ୍ଚମାସକୋ ପାଦୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଧନିୟଂ କୁମ୍ଭକାରପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଦୁବ୍ଭରତାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୮୯।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେୟ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିୟେୟ୍ୟ, ଯଥାରୂପେ ଅଦିନ୍ନାଦାନେ ରାଜାନୋ ଚୋରଂ ଗହେତ୍ୱା ହନେୟ୍ୟୁଂ ୱା ବନ୍ଧେୟ୍ୟୁଂ ୱା ପବ୍ବାଜେୟ୍ୟୁଂ ୱା – ‘ଚୋରୋସି ବାଲୋସି ମୂଳ୍ହୋସି ଥେନୋସୀ’ତି, ତଥାରୂପଂ ଭିକ୍ଖୁ ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟମାନୋ ଅୟମ୍ପି ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ’’ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୯୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ରଜକଭଣ୍ଡିକଂ ଅୱହରିତ୍ୱା ଆରାମଂ ହରିତ୍ୱା ଭାଜେସୁଂ। ଭିକ୍ଖୂ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ମହାପୁଞ୍ଞତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ। ବହୁଂ ତୁମ୍ହାକଂ ଚୀୱରଂ ଉପ୍ପନ୍ନ’’ନ୍ତି। ‘‘କୁତୋ ଆୱୁସୋ, ଅମ୍ହାକଂ ପୁଞ୍ଞଂ, ଇଦାନି ମୟଂ ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ରଜକଭଣ୍ଡିକଂ ଅୱହରିମ୍ହା’’ତି। ‘‘ନନୁ, ଆୱୁସୋ, ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କିସ୍ସ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, ରଜକଭଣ୍ଡିକଂ ଅୱହରିତ୍ଥା’’ତି ? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଆୱୁସୋ, ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ତଞ୍ଚ ଖୋ ଗାମେ, ନୋ ଅରଞ୍ଞେ’’ତି। ‘‘ନନୁ, ଆୱୁସୋ, ତଥେୱେତଂ ହୋତି। ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ଆୱୁସୋ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିୟଂ ଅକରଣୀୟଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, ରଜକଭଣ୍ଡିକଂ ଅୱହରିସ୍ସଥ! ନେତଂ, ଆୱୁସୋ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ ପସନ୍ନାନଂ ୱା ଭିୟ୍ୟୋଭାୱାୟ; ଅଥଖ୍ୱେତଂ, ଆୱୁସୋ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଞ୍ଚେୱ ଅପ୍ପସାଦାୟ ପସନ୍ନାନଞ୍ଚ ଏକଚ୍ଚାନଂ

ଅଜ୍ଝଞ୍ଝଥତ୍ତାଯା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ରଜକଭଣ୍ଡିକଂ ଅୱହରିତ୍ଥା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ‘‘ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପଟିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ରଜକଭଣ୍ଡିକଂ ଅୱହରିସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ ପସନ୍ନାନଂ ୱା ଭିଯ୍ୟୋଭାୱାଯ; ଅଥ ଖ୍ୱେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଞ୍ଚେୱ ଅପ୍ପସାଦାଯ ପସନ୍ନାନଞ୍ଚ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତାଯା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଦୁବ୍ଭରତାଯ…ପେ… ୱୀରିଯାରମ୍ଭସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂନଂ ତଦନୁଚ୍ଛୱିକଂ ତଦନୁଲୋମିକଂ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି…ପେ… ‘‘ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୯୧।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଗାମା ୱା ଅରଞ୍ଞା ୱା ଅଦିନ୍ନଂ ଥେଯ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିଯେଯ୍ୟ, ଯଥାରୂପେ ଅଦିନ୍ନାଦାନେ ରାଜାନୋ ଚୋରଂ ଗହେତ୍ୱା ହନେଯ୍ୟୁଂ ୱା ବନ୍ଧେଯ୍ୟୁଂ ୱା ପବ୍ବାଜେଯ୍ୟୁଂ ୱା – ‘ଚୋରୋସି ବାଲୋସି ମୂଳ୍ହୋସି ଥେନୋସୀ’ତି, ତଥାରୂପଂ ଭିକ୍ଖୁ ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିଯମାନୋ ଅଯମ୍ପି ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ’’ତି।

୯୨।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଗାମୋ ନାମ ଏକକୁଟିକୋପି ଗାମୋ, ଦ୍ୱିକୁଟିକୋପି ଗାମୋ, ତିକୁଟିକୋପି ଗାମୋ, ଚତୁକୁଟିକୋପି ଗାମୋ, ସମନୁସ୍ସୋପି ଗାମୋ, ଅମନୁସ୍ସୋପି ଗାମୋ, ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋପି ଗାମୋ, ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋପି ଗାମୋ, ଗୋନିସାଦିନିୱିଟ୍ଠୋପି ଗାମୋ, ଯୋପି ସତ୍ଥୋ ଅତିରେକଚତୁମାସନିୱିଟ୍ଠୋ ସୋପି ୱୁଚ୍ଚତି ଗାମୋ।

ଗାମୂପଚାରୋ ନାମ ପରିକ୍ଖିତ୍ତସ୍ସ ଗାମସ୍ସ ଇନ୍ଦଖୀଲେ [ଇନ୍ଦଖିଲେ (କ।)] ଠିତସ୍ସ ମଜ୍ଝିମସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଲେଡ୍ଡୁପାତୋ, ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତସ୍ସ ଗାମସ୍ସ ଘରୂପଚାରେ ଠିତସ୍ସ ମଜ୍ଝିମସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଲେଡ୍ଡୁପାତୋ।

ଅରଞ୍ଞଂ ନାମ ଠପେତ୍ୱା ଗାମଞ୍ଚ ଗାମୂପଚାରଞ୍ଚ ଅୱସେସଂ ଅରଞ୍ଞଂ ନାମ।

ଅଦିନ୍ନଂ ନାମଂ ଯଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଅନିସ୍ସଟ୍ଠଂ ଅପରିଚ୍ଚତ୍ତଂ ରକ୍ଖିତଂ ଗୋପିତଂ ମମାଯିତଂ ପରପରିଗ୍ଗହିତଂ। ଏତଂ ଅଦିନ୍ନଂ ନାମ।

ଥେଯ୍ୟସଙ୍ଖାତନ୍ତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରଣଚିତ୍ତୋ।

ଆଦିଯେଯ୍ୟାତି ଆଦିଯେଯ୍ୟ ହରେଯ୍ୟ ଅୱହରେଯ୍ୟ ଇରିଯାପଥଂ ୱିକୋପେଯ୍ୟ ଠାନା ଚାୱେଯ୍ୟ ସଙ୍କେତଂ ୱୀତିନାମେଯ୍ୟ।

ଯଥାରୂପଂ ନାମ ପାଦଂ ୱା ପାଦାରହଂ ୱା ଅତିରେକପାଦଂ ୱା।

ରାଜାନୋ ନାମ ପଥବ୍ୟାରାଜା ପଦେସରାଜା ମଣ୍ଡଲିକା ଅନ୍ତରଭୋଗିକା ଅକ୍ଖଦସ୍ସା ମହାମତ୍ତା, ଯେ ୱା ପନ ଛେଜ୍ଜଭେଜ୍ଜଂ କରୋନ୍ତା ଅନୁସାସନ୍ତି। ଏତେ ରାଜାନୋ ନାମ।

ଚୋରୋ ନାମ ଯୋ ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଅଦିନ୍ନଂ ଥେଯ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିଯତି। ଏସୋ ଚୋରୋ ନାମ।

ହନେଯ୍ୟୁଂ ୱାତି ହତ୍ଥେନ ୱା ପାଦେନ ୱା କସାଯ ୱା ୱେତ୍ତେନ ୱା ଅଡ୍ଢଦଣ୍ଡକେନ ୱା ଛେଜ୍ଜାଯ ୱା ହନେଯ୍ୟୁଂ।

ବନ୍ଧେଯ୍ୟୁଂ ୱାତି ରଜ୍ଜୁବନ୍ଧନେନ ୱା ଅନ୍ଦୁବନ୍ଧନେନ ୱା ସଙ୍ଖଲିକବନ୍ଧନେନ ୱା ଘରବନ୍ଧନେନ ୱା ନଗରବନ୍ଧନେନ ୱା ଗାମବନ୍ଧନେନ ୱା ନିଗମବନ୍ଧନେନ ୱା ବନ୍ଧେଯ୍ୟୁଂ, ପୁରିସଗୁତ୍ତିଂ ୱା କରେଯ୍ୟୁଂ।

ପବ୍ବାଜେଯ୍ୟୁଂ ୱାତି ଗାମା ୱା ନିଗମା ୱା ନଗରା ୱା ଜନପଦା ୱା ଜନପଦପଦେସା ୱା ପବ୍ବାଜେଯ୍ୟୁଂ।

ଚୋରୋସି ବାଲୋସି ମୂଳ୍ହୋସି ଥେନୋସୀତି ପରିଭାସୋ ଏସୋ।

ତଥାରୂପଂ ନାମ ପାଦଂ ୱା ପାଦାରହଂ ୱା ଅତିରେକପାଦଂ ୱା।

ଆଦିଯମାନୋତି ଆଦିଯମାନୋ ହରମାନୋ ଅୱହରମାନୋ ଇରିଯାପଥଂ ୱିକୋପଯମାନୋ ଠାନା ଚାୱଯମାନୋ ସଙ୍କେତଂ ୱୀତିନାମଯମାନୋ।

ଅଯମ୍ପୀତି ପୁରିମଂ ଉପାଦାଯ ୱୁଚ୍ଚତି।

ପାରାଜିକୋହୋତୀତି ସେଯ୍ୟଥାପି ନାମ ପଣ୍ଡୁପଲାସୋ ବନ୍ଧନା ପୱୁତ୍ତୋ [ହରିତତ୍ତାଯ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଅଭବ୍ବୋ ହରିତତ୍ଥାଯ [ହରିତତ୍ତାଯ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ଏୱମେୱ ଭିକ୍ଖୁ ପାଦଂ ୱା ପାଦାରହଂ ୱା ଅତିରେକପାଦଂ ୱା ଅଦିନ୍ନଂ ଥେଯ୍ୟସଙ୍ଖାତଂ ଆଦିଯିତ୍ୱା ଅସ୍ସମଣୋ ହୋତି ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋ। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – ‘ପାରାଜିକୋ ହୋତୀ’ତି।

ଅସଂୱାସୋତି ସଂୱାସୋ ନାମ ଏକକମ୍ମଂ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ସମସିକ୍ଖତା। ଏସୋ ସଂୱାସୋ ନାମ। ସୋ ତେନ ସଦ୍ଧିଂ ନତ୍ଥି। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – ‘ଅସଂୱାସୋ’ତି।

୯୩। ଭୂମଟ୍ଠଂ ଥଲଟ୍ଠଂ ଆକାସଟ୍ଠଂ ୱେହାସଟ୍ଠଂ ଉଦକଟ୍ଠଂ ନାୱଟ୍ଠଂ ଯାନଟ୍ଠଂ ଭାରଟ୍ଠଂ ଆରାମଟ୍ଠଂ ୱିହାରଟ୍ଠଂ ଖେତ୍ତଟ୍ଠଂ ୱତ୍ଥୁଟ୍ଠଂ ଗାମଟ୍ଠଂ ଅରଞ୍ଞଟ୍ଠଂ ଉଦକଂ ଦନ୍ତପୋଣଂ [ଦନ୍ତପୋନଂ (ସୀ। କ।)] ୱନପ୍ପତି ହରଣକଂ ଉପନିଧି ସୁଙ୍କଘାତଂ ପାଣୋ ଅପଦଂ ଦ୍ୱିପଦଂ ଚତୁପ୍ପଦଂ ବହୁପ୍ପଦଂ ଓଚରକୋ ଓଣିରକ୍ଖୋ ସଂୱିଦାୱହାରୋ ସଙ୍କେତକମ୍ମଂ ନିମିତ୍ତକମ୍ମନ୍ତି।

୯୪।ଭୂମଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଭୂମିଯଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ନିଖାତଂ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ। ଭୂମଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି କୁଦାଲଂ ୱା ପିଟକଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତତ୍ଥ ଜାତକଂ କଟ୍ଠଂ ୱା ଲତଂ ୱା ଛିନ୍ଦତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତତ୍ଥ ପଂସୁଂ ଖଣତି ୱା ବ୍ୟୂହତି [ୱିଯୂହତି (ସ୍ୟା।)] ୱା ଉଦ୍ଧରତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। କୁମ୍ଭିଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଅତ୍ତନୋ ଭାଜନଂ ପୱେସେତ୍ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଅତ୍ତନୋ ଭାଜନଗତଂ ୱା କରୋତି ମୁଟ୍ଠିଂ ୱା ଛିନ୍ଦତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ସୁତ୍ତାରୁଳ୍ହଂ ଭଣ୍ଡଂ ପାମଙ୍ଗଂ ୱା କଣ୍ଠସୁତ୍ତକଂ ୱା କଟିସୁତ୍ତକଂ ୱା ସାଟକଂ ୱା ୱେଠନଂ ୱା ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। କୋଟିଯଂ ଗହେତ୍ୱା ଉଚ୍ଚାରେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଘଂସନ୍ତୋ ନୀହରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଅନ୍ତମସୋ କେସଗ୍ଗମତ୍ତମ୍ପି କୁମ୍ଭିମୁଖା ମୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ସପ୍ପିଂ ୱା ତେଲଂ ୱା ମଧୁଂ ୱା ଫାଣିତଂ ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଏକେନ ପଯୋଗେନ ପିୱତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ତତ୍ଥେୱ ଭିନ୍ଦତି ୱା ଛଡ୍ଡେତି ୱା ଝାପେତି ୱା ଅପରିଭୋଗଂ ୱା କରୋତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୯୫।ଥଲଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଥଲେ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି। ଥଲଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୯୬।ଆକାସଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଆକାସଗତଂ ହୋତି। ମୋରୋ ୱା କପିଞ୍ଜରୋ ୱା ତିତ୍ତିରୋ ୱା ୱଟ୍ଟକୋ ୱା, ସାଟକଂ ୱା ୱେଠନଂ ୱା ହିରଞ୍ଞଂ ୱା ସୁୱଣ୍ଣଂ ୱା ଛିଜ୍ଜମାନଂ ପତତି। ଆକାସଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ । ଗମନଂ ଉପଚ୍ଛିନ୍ଦତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୯୭।ୱେହାସଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ୱେହାସଗତଂ ହୋତି। ମଞ୍ଚେ ୱା ପୀଠେ ୱା ଚୀୱରୱଂସେ ୱା ଚୀୱରରଜ୍ଜୁଯା ୱା ଭିତ୍ତିଖିଲେ ୱା ନାଗଦନ୍ତେ ୱା ରୁକ୍ଖେ ୱା ଲଗ୍ଗିତଂ ହୋତି, ଅନ୍ତମସୋ ପତ୍ତାଧାରକେପି। ୱେହାସଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୯୮।ଉଦକଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଉଦକେ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି। ଉଦକଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନିମୁଜ୍ଜତି ୱା ଉମ୍ମୁଜ୍ଜତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ତତ୍ଥ ଜାତକଂ ଉପ୍ପଲଂ ୱା ପଦୁମଂ ୱା ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ୱା ଭିସଂ ୱା ମଚ୍ଛଂ ୱା କଚ୍ଛପଂ ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୯୯।ନାୱା ନାମ ଯାଯ ତରତି। ନାୱଟ୍ଟଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ନାୱାଯ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି। "ନାୱଟ୍ଟଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀ"ତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ନାୱଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ବନ୍ଧନଂ ମୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ବନ୍ଧନଂ ମୋଚେତ୍ୱା ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଉଦ୍ଧଂ ୱା ଅଧୋ ୱା ତିରିଯଂ ୱା ଅନ୍ତମସୋ କେସଗ୍ଗମତ୍ତମ୍ପି ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୦୦।ଯାନଂ ନାମ ୱଯ୍ହଂ ରଥୋ ସକଟଂ ସନ୍ଦମାନିକା। ଯାନଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଯାନେ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି। ଯାନଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଯାନଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୦୧।ଭାରୋ ନାମ ସୀସଭାରୋ ଖନ୍ଧଭାରୋ କଟିଭାରୋ ଓଲମ୍ବକୋ। ସୀସେ ଭାରଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଖନ୍ଧଂ ଓରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଖନ୍ଧେ ଭାରଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। କଟିଂ ଓରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। କଟିଯା ଭାରଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ହତ୍ଥେନ ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ହତ୍ଥେ ଭାରଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଭୂମିଯଂ ନିକ୍ଖିପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଭୂମିତୋ ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୦୨।ଆରାମୋ ନାମ ପୁପ୍ଫାରାମୋ ଫଲାରାମୋ। ଆରାମଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଆରାମେ ଚତୂହି ଠାନେହି ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି – ଭୂମଟ୍ଠଂ ଥଲଟ୍ଠଂ, ଆକାସଟ୍ଠଂ, ୱେହାସଟ୍ଠଂ। ଆରାମଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ତତ୍ଥ ଜାତକଂ ମୂଲଂ ୱା ତଚଂ ୱା ପତ୍ତଂ ୱା ପୁପ୍ଫଂ ୱା ଫଲଂ ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆରାମଂ ଅଭିଯୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସାମିକସ୍ସ ୱିମତିଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ସାମିକୋ ନ ମଯ୍ହଂ ଭୱିସ୍ସତୀତି ଧୁରଂ ନିକ୍ଖିପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ସାମିକଂ ପରାଜେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ପରଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

୧୦୩।ୱିହାରଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ୱିହାରେ ଚତୂହି ଠାନେହି ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି – ଭୂମଟ୍ଠଂ, ଥଲଟ୍ଠଂ, ଆକାସଟ୍ଠଂ, ୱେହାସଟ୍ଠଂ। ୱିହାରଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ୱିହାରଂ ଅଭିଯୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସାମିକସ୍ସ ୱିମତିଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ସାମିକୋ ନ ମଯ୍ହଂ ଭୱିସ୍ସତୀତି ଧୁରଂ ନିକ୍ଖିପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ସାମିକଂ ପରାଜେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ପରଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

୧୦୪।ଖେତ୍ତଂ ନାମ ଯତ୍ଥ ପୁବ୍ବଣ୍ଣଂ ୱା ଅପରଣ୍ଣଂ ୱା ଜାଯତି। ଖେତ୍ତଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଖେତ୍ତେ ଚତୂହି ଠାନେହି ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି – ଭୂମଟ୍ଠଂ, ଥଲଟ୍ଠଂ, ଆକାସଟ୍ଠଂ, ୱେହାସଟ୍ଠଂ। ଖେତ୍ତଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି, ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ତତ୍ଥ ଜାତକଂ ପୁବ୍ବଣ୍ଣଂ ୱା ଅପରଣ୍ଣଂ ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଖେତ୍ତଂ ଅଭିଯୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସାମିକସ୍ସ ୱିମତିଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ସାମିକୋ ନ ମଯ୍ହଂ ଭୱିସ୍ସତୀତି ଧୁରଂ ନିକ୍ଖିପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ସାମିକଂ ପରାଜେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ପରଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଖିଲଂ ୱା ରଜ୍ଜୁଂ ୱା ୱତିଂ ୱା ମରିଯାଦଂ ୱା ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଏକଂ ପଯୋଗଂ ଅନାଗତେ, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ତସ୍ମିଂ ପଯୋଗେ ଆଗତେ, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୦୫।ୱତ୍ଥୁ ନାମ ଆରାମୱତ୍ଥୁ ୱିହାରୱତ୍ଥୁ। ୱତ୍ଥୁଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ଚତୂହି ଠାନେହି ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି – ଭୂମଟ୍ଠଂ, ଥଲଟ୍ଠଂ, ଆକାସଟ୍ଠଂ, ୱେହାସଟ୍ଠଂ। ୱତ୍ଥୁଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ୱତ୍ଥୁଂ ଅଭିଯୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସାମିକସ୍ସ ୱିମତିଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି

ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ସାମିକୋ ନ ମୟ୍ହଂ ଭଣ୍ଡସ୍ସତୀତି ଧୁରଂ ନିକ୍ଖିପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ସାମିକଂ ପରାଜେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ପରଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଖୀଲଂ ୱା ରଜ୍ଜୁଂ ୱା ୱତିଂ ୱା ପାକାରଂ ୱା ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଏକଂ ପଯୋଗଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ତସ୍ମିଂ ପଯୋଗେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୦୬।ଗାମଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଗାମେ ଚତୂହି ଠାନେହି ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି – ଭୂମଟ୍ଠଂ, ଥଲଟ୍ଠଂ, ଆକାସଟ୍ଠଂ, ୱେହାସଟ୍ଠଂ। ଗାମଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୦୭।ଅରଞ୍ଞଂ ନାମ ଯଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ପରିଗ୍ଗହିତଂ ହୋତି, ତଂ ଅରଞ୍ଞଂ। ଅରଞ୍ଞଟ୍ଠଂ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଅରଞ୍ଞେ ଚତୂହି ଠାନେହି ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି – ଭୂମଟ୍ଠଂ, ଥଲଟ୍ଠଂ, ଆକାସଟ୍ଠଂ, ୱେହାସଟ୍ଠଂ। ଅରଞ୍ଞଟ୍ଠଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀତି ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଦୁତିଯଂ ୱା ପରିଯେସତି ଗଚ୍ଛତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ତତ୍ଥ ଜାତକଂ କଟ୍ଠଂ ୱା ଲତଂ ୱା ତିଣଂ ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୦୮।ଉଦକଂ ନାମ ଭାଜନଗତଂ ୱା ହୋତି ପୋକ୍ଖରଣିଯା ୱା ତଳାକେ ୱା। ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ । ଅତ୍ତନୋ ଭାଜନଂ ପୱେସେତ୍ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଉଦକଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଅତ୍ତନୋ ଭାଜନଗତଂ କରୋତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମରିଯାଦଂ ଭିନ୍ଦତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ମରିଯାଦଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଉଦକଂ ନିକ୍ଖାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଅତିରେକମାସକଂ ୱା ଊନପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଉଦକଂ ନିକ୍ଖାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମାସକଂ ୱା ଊନମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଉଦକଂ ନିକ୍ଖାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୧୦୯।ଦନ୍ତପୋଣଂ ନାମ ଛିନ୍ନଂ ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ନଂ ୱା। ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୦।ୱନପ୍ପତି ନାମ ଯୋ ମନୁସ୍ସାନଂ ପରିଗ୍ଗହିତୋ ହୋତି ରୁକ୍ଖୋ ପରିଭୋଗୋ। ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଛିନ୍ଦତି, ପହାରେ ପହାରେ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଏକଂ ପହାରଂ ଅନାଗତେ, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ତସ୍ମିଂ ପହାରେ ଆଗତେ, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୧।ହରଣକଂ ନାମ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ହରଣକଂ ଭଣ୍ଡଂ। ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ସହଭଣ୍ଡହାରକଂ ପଦସା ନେସ୍ସାମୀତି ପଠମଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପତିତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଗହେସ୍ସାମୀତି ପାତାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପତିତଂ ଭଣ୍ଡଂ ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୨।ଉପନିଧି ନାମ ଉପନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ଭଣ୍ଡଂ। ଦେହି ମେ ଭଣ୍ଡନ୍ତି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ନାହଂ ଗଣ୍ହାମୀତି ଭଣତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସାମିକସ୍ସ ୱିମତିଂ ଉପ୍ପାଦେତି , ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ । ସାମିକୋ ନ ମୟ୍ହଂ ଦସ୍ସତୀତି ଧୁରଂ ନିକ୍ଖିପତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ସାମିକଂ ପରାଜେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଧମ୍ମଂ ଚରନ୍ତୋ ପରଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

୧୧୩।ସୁଙ୍କଘାତଂ ନାମ ରଞ୍ଞା ଠପିତଂ ହୋତି ପବ୍ବତଖଣ୍ଡେ ୱା ନଦୀତିତ୍ଥେ ୱା ଗାମଦ୍ୱାରେ ୱା – 'ଅତ୍ର ପୱିଟ୍ଠସ୍ସ ସୁଙ୍କଂ ଗଣ୍ହନ୍ତୁ'ତି। ତତ୍ର ପୱିସିତ୍ୱା ରାଜଗ୍ଗଂ [ରାଜଗ୍ଘଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଭଣ୍ଡଂ ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ପଠମଂ ପାଦଂ ସୁଙ୍କଘାତଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଅନ୍ତୋସୁଙ୍କଘାତେ ଠିତୋ ବହିସୁଙ୍କଘାତଂ ପାତେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ସୁଙ୍କଂ ପରିହରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୧୧୪।ପାଣୋ ନାମ ମନୁସ୍ସପାଣୋ ୱୁଚ୍ଚତି। ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପଦସା ନେସ୍ସାମୀତି ପଠମଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଅପଦଂ ନାମ ଅହି ମଚ୍ଛା। ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୫।ଦ୍ୱିପଦଂ ନାମ ମନୁସ୍ସା, ପକ୍ଖଜାତା। ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପଦସା ନେସ୍ସାମୀତି ପଠମଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୬।ଚତୁପ୍ପଦଂ ନାମ – ହତ୍ଥୀ ଅସ୍ସା ଓଟ୍ଠା ଗୋଣା ଗଦ୍ରଭା ପସୁକା। ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପଦସା ନେସ୍ସାମୀତି ପଠମଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଦୁତିଯଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ତତିଯଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଚତୁତ୍ଥଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୭।ବହୁପ୍ପଦଂ ନାମ – ୱିଚ୍ଛିକା ସତପଦୀ ଉଚ୍ଚାଲିଙ୍ଗପାଣକା। ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପଦସା ନେସ୍ସାମୀତି ସଙ୍କାମେତି, ପଦେ ପଦେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ପଚ୍ଛିମଂ ପାଦଂ ସଙ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୮।ଓଚରକୋ ନାମ ଭଣ୍ଡଂ ଓଚରିତ୍ୱା ଆଚିକ୍ଖତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଓଣିରକ୍ଖୋ ନାମ ଆହଟଂ ଭଣ୍ଡଂ ଗୋପେନ୍ତୋ ପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକଂ ୱା ଅଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ସଂୱିଦାୱହାରୋ ନାମ ସମ୍ବହୁଲା ସଂୱିଦହିତ୍ୱା ଏକୋ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ସବ୍ବେସଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୧୯।ସଙ୍କେତକମ୍ମଂ ନାମ ସଙ୍କେତଂ କରୋତି – ''ପୁରେଭତ୍ତଂ ୱା ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ୱା ରତ୍ତିଂ ୱା ଦିୱା ୱା ତେନ ସଙ୍କେତେନ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତେନ ସଙ୍କେତେନ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ। ତଂ ସଙ୍କେତଂ ପୁରେ ୱା ପଚ୍ଛା ୱା ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ଅୱହାରକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୨୦।ନିମିତ୍ତକମ୍ମଂ ନାମ ନିମିତ୍ତଂ କରୋତି। ଅକ୍ଖିଂ ୱା ନିଖଣିସ୍ସାମି ଭମୁକଂ ୱା ଉକ୍ଖିପିସ୍ସାମି ସୀସଂ ୱା ଉକ୍ଖିପିସ୍ସାମି, ତେନ ନିମିତ୍ତେନ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତେନ ନିମିତ୍ତେନ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ। ତଂ ନିମିତ୍ତଂ ପୁରେ ୱା ପଚ୍ଛା ୱା ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ଅୱହାରକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୨୧। ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଅୱହରତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ଅୱହାରକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଅୱହରତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ଅୱହାରକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦ – 'ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦତୁ – ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତୂ'''ତି, ଆପତ୍ତି

ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଇତରସ୍ସ ଆରୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅୱହାରକୋ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ସବ୍ବେସଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦ – ‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦତୁ – ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତୂ’’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଅଞ୍ଞଂ ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅୱହାରକୋ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ଆଣାପକସ୍ସ ଚ ଅୱହାରକସ୍ସ ଚ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ପୁନ ପଚ୍ଚାଗଚ୍ଛତି – ‘‘ନାହଂ ସକ୍କୋମି ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିତୁ’’ନ୍ତି। ସୋ ପୁନ ଆଣାପେତି – ‘‘ଯଦା ସକ୍କୋସି ତଦା ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଆଣାପେତ୍ୱା ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ନ ସାୱେତି – ‘‘ମା ଅୱହରୀ’’ତି। ସୋ ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଆଣାପେତ୍ୱା ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ସାୱେତି – ‘‘ମା ଅୱହରୀ’’ତି। ସୋ ‘‘ଆଣତ୍ତୋ ଅହଂ ତୟା’’ତି, ତଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ଅୱହାରକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଆଣାପେତ୍ୱା ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ସାୱେତି – ‘‘ମା ଅୱହରୀ’’ତି। ସୋ ‘‘ସାଧୂ’’ତି [ସୁଟ୍ଠୂତି (କ।)]? ଓରମତି, ଉଭିନ୍ନଂ ଅନାପତ୍ତି।

୧୨୨। ପଞ୍ଚହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପରପରିଗ୍ଗହିତଞ୍ଚ ହୋତି, ପରପରିଗ୍ଗହିତସଞ୍ଞୀ ଚ, ଗରୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୨୩। ପଞ୍ଚହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ – ପରପରିଗ୍ଗହିତଞ୍ଚ ହୋତି, ପରପରିଗ୍ଗହିତସଞ୍ଞୀ ଚ, ଲହୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ଅତିରେକମାସକୋ ୱା ଊନପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ।

୧୨୪। ପଞ୍ଚହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପରପରିଗ୍ଗହିତଞ୍ଚ ହୋତି, ପରପରିଗ୍ଗହିତସଞ୍ଞୀ ଚ, ଲହୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ମାସକୋ ୱା ଊନମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୧୨୫। ଛହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ ସକସଞ୍ଞୀ, ନ ଚ ୱିସ୍ସାସଗ୍ଗାହୀ, ନ ଚ ତାୱକାଲିକଂ, ଗରୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୨୬। ଛହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ। ନ ଚ ସକସଞ୍ଞୀ, ନ ଚ ୱିସ୍ସାସଗ୍ଗାହୀ, ନ ଚ ତାୱକାଲିକଂ, ଲହୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ ଅତିରେକମାସକୋ ୱା ଊନପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ।

୧୨୭। ଛହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନ ଚ ସକସଞ୍ଞୀ, ନ ଚ ୱିସ୍ସାସଗ୍ଗାହୀ, ନ ଚ ତାୱକାଲିକଂ, ଲହୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ମାସକୋ ୱା ଊନମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୧୨୮। ପଞ୍ଚହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନ ଚ ପରପରିଗ୍ଗହିତଂ ହୋତି, ପରପରିଗ୍ଗହିତସଞ୍ଞୀ ଚ, ଗରୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା ଅତିରେକପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୧୨୯। ପଞ୍ଚହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନ ଚ ପରପରିଗ୍ଗହିତଂ ହୋତି, ପରପରିଗ୍ଗହିତସଞ୍ଞୀ ଚ, ଲହୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ଅତିରେକମାସକୋ ୱା ଊନପଞ୍ଚମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୧୩୦। ପଞ୍ଚହି ଆକାରେହି ଅଦିନ୍ନଂ ଆଦିୟନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନ ଚ ପରପରିଗ୍ଗହିତଂ ହୋତି, ପରପରିଗ୍ଗହିତସଞ୍ଞୀ ଚ, ଲହୁକୋ ଚ ହୋତି ପରିକ୍ଖାରୋ, ମାସକୋ ୱା ଊନମାସକୋ ୱା, ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଞ୍ଚ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତଂ ହୋତି। ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଫନ୍ଦାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଠାନା ଚାୱେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୧୩୧। ଅନାପତ୍ତି ସସଞ୍ଞିସ୍ସ, ୱିସ୍ସାସଗ୍ଗାହେ, ତାୱକାଲିକେ, ପେତପରିଗ୍ଗହେ, ତିରଚ୍ଛାନଗତପରିଗ୍ଗହେ, ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, (ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ) [(ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ) କତ୍ଥଚି ନତ୍ଥି] ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଅଦିନ୍ନାଦାନମ୍ହି ପଠମଭାଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ରଜକେହି ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଖାତା, ଚତୁରୋ ଅତ୍ଥରଣେହି ଚ;

ଅନ୍ଧକାରେନ ୱେ ପଞ୍ଚ, ପଞ୍ଚ ହାରଣକେନ ଚ।

ନିରୁତ୍ତିୟା ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଖାତା, ୱାତେହି ଅପରେ ଦୁୱେ;

ଅସମ୍ଭିନ୍ନେ କୁସାପାତୋ, ଜନ୍ତଗ୍ଗେନ [ଜନ୍ତାଘରେନ (ସ୍ୟା।)] ସହା ଦସ।

ୱିଘାସେହି ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଖାତା, ପଞ୍ଚ ଚେୱ ଅମୂଲକା;

ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖେ କୁରମଂସଞ୍ଚ [କୂରମଂସଞ୍ଚ (ସ୍ୟା।)], ପୂୱସକ୍ଖଲିମୋଦକା।

ଛପରିକ୍ଖାରଥୱିକା , ଭିସିୱଂସା ନ ନିକ୍ଖମେ;

ଖାଦନୀୟଞ୍ଚ ୱିସ୍ସାସଂ, ସସଞ୍ଞାୟପରେ ଦୁୱେ।

ସତ୍ତ ନାୱହରାମାତି, ସତ୍ତ ଚେୱ ଅୱାହରୁଂ;

ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅୱହରୁଂ ସତ୍ତ, ପୁପ୍ଫେହି ଅପରେ ଦୁୱେ।

ତୟୋ ଚ ୱୁତ୍ତୱାଦିନୋ, ମଣି ତୀଣି ଅତିକ୍କମେ;

ସୂକରା ଚ ମିଗା ମଚ୍ଛା, ୟାନଞ୍ଚାପି ପୱତ୍ତୟି।

ଦୁୱେ ପେସୀ ଦୁୱେ ଦାରୂ, ପଂସୁକୂଲଂ ଦୁୱେ ଦକା;

ଅନୁପୁବ୍ବୱିଧାନେନ , ତଦଞ୍ଞୋ ନ ପରିପୂରୟି।

ସାୱତ୍ଥିୟା ଚତୁରୋ ମୁଟ୍ଠୀ, ଦ୍ୱେ ୱିଘାସା ଦୁୱେ ତିଣା;

ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭାଜୟୁଂ ସତ୍ତ, ସତ୍ତ ଚେୱ ଅସ୍ସାମିକା।

ଦାରୁଦକା ମତ୍ତିକା ଦ୍ୱେ ତିଣାନି;

ସଙ୍ଘସ୍ସ ସତ୍ତ ଅୱହାସି ସେୟ୍ୟଂ;

ସସ୍ସାମିକଂ ନ ଚାପି ନୀହରେୟ୍ୟ;

ହରେୟ୍ୟ ସସ୍ସାମିକଂ ତାୱକାଲିକଂ।

ଚମ୍ପା ରାଜଗହେ ଚେୱ, ୱେସାଲିୟା ଚ ଅଜ୍ଜୁକୋ;

ବାରାଣସୀ ଚ କୋସମ୍ବୀ, ସାଗଲା ଦଳ୍ହିକେନ ଚାତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁ

୧୩୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ରଜକଭଣ୍ଡିକଂ ଅୱହରିଂସୁ। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ମୟଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନା’’ତି । ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ମହଗ୍ଘଂ ଦୁସ୍ସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଂ ଉପ୍ପାଦେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ’’ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଚିତ୍ତୁପ୍ପାଦେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ମହଗ୍ଘଂ ଦୁସ୍ସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ମହଗ୍ଘଂ ଦୁସ୍ସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଫନ୍ଦାପେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ରଜକତ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ମହଗ୍ଘଂ ଦୁସ୍ସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଠାନା ଚାୱେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୩୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିଣ୍ଡଚାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ମହଗ୍ଘଂ ଉତ୍ତରତ୍ଥରଣଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତଂ ଉପ୍ପାଦେସି…ପେ… ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଆମସି…ପେ… ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଫନ୍ଦାପେସି…ପେ… ଥେୟ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଠାନା ଚାୱେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୩୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦିୱା ଭଣ୍ଡଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ନିମିତ୍ତଂ ଅକାସି – ‘ରତ୍ତିଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀ’ତି। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଅୱହରି…ପେ… ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଅୱହରି…ପେ… ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଅୱହରି…ପେ… ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି ।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦିୱା ଭଣ୍ଡଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ନିମିତ୍ତଂ ଅକାସି – ‘‘ରତ୍ତିଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀ’’ତି। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ଭଣ୍ଡଂ ହରନ୍ତୋ ସୀସେ ଭାରଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସି…ପେ… ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଫନ୍ଦାପେସି…ପେ… ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଖନ୍ଧଂ ଓରୋପେସି…ପେ… ଖନ୍ଧେ ଭାରଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସି…ପେ… ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଫନ୍ଦାପେସି…ପେ… ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ କଟିଂ ଓରୋପେସି…ପେ… କଟିଯା ଭାରଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଆମସି…ପେ… ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଫନ୍ଦାପେସି…ପେ… ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ହତ୍ଥେନ ଅଗ୍ଗହେସି…ପେ… ହତ୍ଥେ ଭାରଂ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଭୂମିଯଂ ନିକ୍ଖିପି…ପେ… ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଭୂମିତୋ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୩୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଜ୍ଝୋକାସେ ଚୀୱରଂ ପତ୍ଥରିତ୍ୱା ୱିହାରଂ ପାୱିସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘ମାଯିଦଂ ଚୀୱରଂ ନସ୍ସୀ’ତି, ପଟିସାମେସି। ସୋ ନିକ୍ଖମିତ୍ୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପୁଚ୍ଛି – ‘‘ଆୱୁସୋ, ମଯ୍ହଂ ଚୀୱରଂ କେନ ଅୱହଟ’’ନ୍ତି ? ସୋ ଏୱମାହ – ‘‘ମଯା ଅୱହଟ’’ନ୍ତି। ‘‘ସୋ ତଂ ଆଦିଯି, ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ…। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନିରୁତ୍ତିପଥୋ ଅହଂ, ଭଗୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନିରୁତ୍ତିପଥେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୀଠେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା। ପୀଠେ ନିସୀଦନଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା… ହେଟ୍ଠାପୀଠେ ପତ୍ତଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ୱିହାରଂ ପାୱିସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘‘ମାଯଂ ପତ୍ତୋ ନସ୍ସୀ’’ତି ପଟିସାମେସି। ସୋ ନିକ୍ଖମିତ୍ୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପୁଚ୍ଛି – ‘‘ଆୱୁସୋ, ମଯ୍ହଂ ପତ୍ତୋ କେନ ଅୱହଟୋ’’ତି? ସୋ ଏୱମାହ – ‘‘ମଯା ଅୱହଟୋ’’ତି। ‘‘ସୋ ତଂ ଆଦିଯି, ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନିରୁତ୍ତିପଥେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ୱତିଯା ଚୀୱରଂ ପତ୍ଥରିତ୍ୱା ୱିହାରଂ ପାୱିସି। ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ – ‘ମାଯିଦଂ ଚୀୱରଂ ନସ୍ସୀ’ତି ପଟିସାମେସି। ସା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ପୁଚ୍ଛି – ‘‘ଅଯ୍ୟେ, ମଯ୍ହଂ ଚୀୱରଂ କେନ ଅୱହଟ’’ନ୍ତି? ସା ଏୱମାହ – ‘‘ମଯା ଅୱହଟ’’ନ୍ତି। ‘‘ସା ତଂ ଆଦିଯି, ଅସ୍ସମଣୀସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସା କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି। ଅଥ ଖୋ ସା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିରୁତ୍ତିପଥେ’’ତି।

୧୩୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱାତମଣ୍ଡଲିକାଯ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ସାଟକଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ସାମିକାନଂ ଦସ୍ସାମୀତି, ଅଗ୍ଗହେସି। ସାମିକା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଅଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଅହଂ, ଭଗୱା’’ତି। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱାତମଣ୍ଡଲିକାଯ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ୱେଠନଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ‘ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ’ତି ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ ଅଗ୍ଗହେସି। ସାମିକା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୩୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁସାନଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଅଭିନ୍ନେ ସରୀରେ ପଂସୁକୂଲଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ମିଞ୍ଚ ସରୀରେ ପେତୋ ଅଧିୱତ୍ଥୋ ହୋତି । ଅଥ ଖୋ ସୋ ପେତୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ମା, ଭନ୍ତେ, ମଯ୍ହଂ ସାଟକଂ ଅଗ୍ଗହେସୀ’’ତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅନାଦିଯନ୍ତୋ ଅଗମାସି । ଅଥ ଖୋ ତଂ ସରୀରଂ ଉଟ୍ଠହିତ୍ୱା ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପିଟ୍ଠିତୋ ପିଟ୍ଠିତୋ ଅନୁବନ୍ଧି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ ପୱିସିତ୍ୱା ଦ୍ୱାରଂ ଥକେସି। ଅଥ ଖୋ ତଂ ସରୀରଂ ତତ୍ଥେୱ ପରିପତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଭିନ୍ନେ ସରୀରେ ପଂସୁକୂଲଂ ଗହେତବ୍ବଂ। ସୋ ଗଣ୍ହେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

୧୩୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଚୀୱରେ ଭାଜୀଯମାନେ ଥେଯ୍ଯଚିତ୍ତୋ କୁସଂ ସଙ୍କାମେତ୍ୱା ଚୀୱରଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୩୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଜନ୍ତାଘରେ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅନ୍ତରୱାସକଂ ଅତ୍ତନୋ ମଞ୍ଞମାନୋ ନିୱାସେସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କିସ୍ସ ମେ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ଆନନ୍ଦ, ଅନ୍ତରୱାସକଂ ନିୱାସେସୀ’’ତି? ‘‘ସକସଞ୍ଞୀ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ’’ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ସକସଞ୍ଞିସ୍ସା’’ତି।

୧୪୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତା ସୀହୱିଘାସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ପଚାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୀହୱିଘାସେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତା ବ୍ୟଗ୍ଘୱିଘାସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା… ଦୀପିୱିଘାସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା… ତରଚ୍ଛୱିଘାସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା… କୋକୱିଘାସଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ପଚାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ତିରଚ୍ଛାନଗତପରିଗ୍ଗହେ’’ତି।

୧୪୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଓଦନେ ଭାଜୀଯମାନେ – ‘ଅପରସ୍ସ ଭାଗଂ ଦେହୀ’ତି ଅମୂଲକଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦେ ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଖାଦନୀଯେ ଭାଜିଯମାନେ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ପୂୱେ ଭାଜିଯମାନେ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଉଚ୍ଛୁମ୍ହି ଭାଜିଯମାନେ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ତିମ୍ବରୂସକେ ଭାଜିଯମାନେ – ‘ଅପରସ୍ସ ଭାଗଂ ଦେହୀ’ତି ଅମୂଲକଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ…। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦେ ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସା’’ତି।

୧୪୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖେ ଓଦନୀଯଘରଂ ପୱିସିତ୍ୱା ପତ୍ତପୂରଂ ଓଦନଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖେ ସୂନଘରଂ [ସୂନାଘରଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ପୱିସିତ୍ୱା ପତ୍ତପୂରଂ ମଂସଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖେ ପୂୱଘରଂ ପୱିସିତ୍ୱା ପତ୍ତପୂରଂ ପୂୱଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି…ପେ… ପତ୍ତପୂରା ସକ୍ଖଲିଯୋ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି…ପେ… ପତ୍ତପୂରେ ମୋଦକେ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୪୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦିୱା ପରିକ୍ଖାରଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ନିମିତ୍ତଂ ଅକାସି – ‘‘ରତ୍ତିଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀ’’ତି। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଅୱହରି…ପେ… ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଅୱହରି…ପେ… ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଅୱହରି…ପେ… ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦିୱା ପରିକ୍ଖାରଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ନିମିତ୍ତଂ ଅକାସି – ‘‘ରତ୍ତିଂ ଅୱହରିସ୍ସାମୀ’’ତି। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅତ୍ତନୋ ପରିକ୍ଖାରଂ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

୧୪୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୀଠେ ଥୱିକଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା – ‘‘ଇତୋ ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ପାରାଜିକୋ ଭୱିସ୍ସାମୀ’’ତି ସହ ପୀଠକେନ ସଙ୍କାମେତ୍ୱା ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭିସିଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୪୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଚୀୱରୱଂସେ ଚୀୱରଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରେ ଚୀୱରଂ ଅୱହରିତ୍ୱା – ‘‘ଇତୋ ନିକ୍ଖମନ୍ତୋ ପାରାଜିକୋ ଭୱିସ୍ସାମୀ’’ତି ୱିହାରା ନ ନିକ୍ଖମି…ପେ… ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ନିକ୍ଖମି [ନିକ୍ଖମେଯ୍ୟ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ୱା ସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସୋ ନ ୱା ନିକ୍ଖମି [ନିକ୍ଖମେଯ୍ୟ (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସା’’ତି।

୧୪୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଦ୍ୱେ ଭିକ୍ଖୂ ସହାଯକା ହୋନ୍ତି। ଏକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାୱିସି। ଦୁତିଯୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଖାଦନୀଯେ ଭାଜୀଯମାନେ ସହାଯକସ୍ସ ଭାଗଂ ଗହେତ୍ୱା ତସ୍ସ ୱିସ୍ସସନ୍ତୋ ପରିଭୁଞ୍ଜି। ସୋ ଜାନିତ୍ୱା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂ ଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ୱିସ୍ସାସଗ୍ଗାହୋ ଅହଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ୱିସ୍ସାସଗ୍ଗାହେ''ତି।

୧୪୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଚୀୱରକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତି। ସଙ୍ଘସ୍ସ ଖାଦନୀଯେ ଭାଜୀଯମାନେ ସବ୍ବେସଂ ପଟିୱିସା ଆହରିତ୍ୱା ଉପନିକ୍ଖିତ୍ତା ହୋନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପଟିୱିସଂ ଅତ୍ତନୋ ମଞ୍ଞମାନୋ ପରିଭୁଞ୍ଜି। ସୋ ଜାନିତ୍ୱା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ସକସଞ୍ଞୀ ଅହଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସକସଞ୍ଞିସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଚୀୱରକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତି। ସଙ୍ଘସ୍ସ ଖାଦନୀଯେ ଭାଜିଯମାନେ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପତ୍ତେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପଟିୱିସୋ ଆହରିତ୍ୱା ଉପନିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି। ପତ୍ତସାମିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅତ୍ତନୋ ମଞ୍ଞମାନୋ ପରିଭୁଞ୍ଜି। ସୋ ଜାନିତ୍ୱା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସକସଞ୍ଞିସ୍ସା''ତି।

୧୪୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅମ୍ବଚୋରକା ଅମ୍ବଂ ପାତେତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ଆଦାଯ ଅଗମଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଚୋରକେ ଅନୁବନ୍ଧିଂସୁ। ଚୋରକା ସାମିକେ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ପାତେତ୍ୱା ପଲାଯିଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିନୋ ପଟିଗ୍ଗହାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ''ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ''ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''କିଂଚିତ୍ତା ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ''ତି? ''ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିନୋ ମଯଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଜମ୍ବୁଚୋରକା… ଲବୁଜଚୋରକା… ପନସଚୋରକା… ତାଲପକ୍କଚୋରକା… ଉଚ୍ଛୁଚୋରକା… ତିମ୍ବରୂସକଚୋରକା ତିମ୍ବରୂସକେ ଉଚ୍ଚିନିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ଆଦାଯ ଅଗମଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଚୋରକେ ଅନୁବନ୍ଧିଂସୁ। ଚୋରକା ସାମିକେ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ପାତେତ୍ୱା ପଲାଯିଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିନୋ ପଟିଗ୍ଗହାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ''ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ''ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅମ୍ବଚୋରକା ଅମ୍ବଂ ପାତେତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ଆଦାଯ ଅଗମଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଚୋରକେ ଅନୁବନ୍ଧିଂସୁ। ଚୋରକା ସାମିକେ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ପାତେତ୍ୱା ପଲାଯିଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ – 'ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ'ତି, ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ''ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ''ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଜମ୍ବୁଚୋରକା… ଲବୁଜଚୋରକା… ପନସଚୋରକା… ତାଲପକ୍କଚୋରକା… ଉଚ୍ଛୁଚୋରକା… ତିମ୍ବରୂସକଚୋରକା ତିମ୍ବରୂସକେ ଉଚ୍ଚିନିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ଆଦାଯ ଅଗମଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଚୋରକେ ଅନୁବନ୍ଧିଂସୁ। ଚୋରକା ସାମିକେ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡିକଂ ପାତେତ୍ୱା ପଲାଯିଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ – 'ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ'ତି, ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ସାମିକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ''ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ''ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅମ୍ବଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଜମ୍ବୁଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଲବୁଜଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ପନସଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ତାଲପକ୍କଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଉଚ୍ଛୁଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ତିମ୍ବରୂସକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

୧୪୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁପ୍ଫାରାମଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଓଚିତଂ ପୁପ୍ଫଂ ପଞ୍ଚମାସଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁପ୍ଫାରାମଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ପୁପ୍ଫଂ ଓଚିନିତ୍ୱା ପଞ୍ଚମାସଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

୧୫୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗାମକଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଆଵୁସୋ, ତୁଯ୍ହଂ ଉପଟ୍ଠାକକୁଲଂ ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେମୀ''ତି। ସୋ ଗନ୍ତ୍ଵା ଏକଂ ସାଟକଂ ଆହରାପେତ୍ଵା ଅତ୍ତନା ପରିଭୁଞ୍ଜି। ସୋ ଜାନିତ୍ଵା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ଵ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେମୀତି ଵତ୍ତବ୍ବୋ। ଯୋ ଵଦେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗାମକଂ ଗଚ୍ଛତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଆଵୁସୋ, ମଯ୍ହଂ ଉପଟ୍ଠାକକୁଲଂ ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେହୀ''ତି। ସୋ ଗନ୍ତ୍ଵା ଯୁଗସାଟକଂ ଆହରାପେତ୍ଵା ଏକଂ ଅତ୍ତନା ପରିଭୁଞ୍ଜି, ଏକଂ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅଦାସି। ସୋ ଜାନିତ୍ଵା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ଵ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେହୀତି ଵତ୍ତବ୍ବୋ। ଯୋ ଵଦେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗାମକଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଆଵୁସୋ, ତୁଯ୍ହଂ ଉପଟ୍ଠାକକୁଲଂ ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେମୀ''ତି। ସୋପି ଏଵମାହ – ''ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେହୀ''ତି। ସୋ ଗନ୍ତ୍ଵା ଆଳ୍ହକଂ ସପ୍ପିଂ ତୁଲଂ ଗୁଳଂ ଦୋଣଂ ତଣ୍ଡୁଲଂ ଆହରାପେତ୍ଵା ଅତ୍ତନା ପରିଭୁଞ୍ଜି। ସୋ ଜାନିତ୍ଵା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ଵ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେମୀତି ଵତ୍ତବ୍ବୋ, ନ ଚ ଵୁତ୍ତୋ ଵଜ୍ଜେହୀତି ଵତ୍ତବ୍ବୋ। ଯୋ ଵଦେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

୧୫୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ମହଗ୍ଘଂ ମଣିଂ ଆଦାଯ ଅଞ୍ଞତରେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ଅଦ୍ଧାନମଗ୍ଗପ୍ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ସୁଙ୍କଟ୍ଠାନଂ ପସ୍ସିତ୍ଵା ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅଜାନନ୍ତସ୍ସ ଥଵିକାଯ ମଣିଂ ପକ୍ଖିପିତ୍ଵା ସୁଙ୍କଟ୍ଠାନଂ ଅତିକ୍କମିତ୍ଵା ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ନାହଂ, ଭଗଵା, ଜାନାମୀ''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଜାନନ୍ତସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ମହଗ୍ଘଂ ମଣିଂ ଆଦାଯ ଅଞ୍ଞତରେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଦ୍ଧିଂ ଅଦ୍ଧାନମଗ୍ଗପ୍ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ସୁଙ୍କଟ୍ଠାନଂ ପସ୍ସିତ୍ଵା ଗିଲାନାଲଯଂ କରିତ୍ଵା ଅତ୍ତନୋ ଭଣ୍ଡିକଂ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅଦାସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ସୁଙ୍କଟ୍ଠାନଂ ଅତିକ୍କମିତ୍ଵା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଆହର ମେ, ଭନ୍ତେ, ଭଣ୍ଡିକଂ; ନାହଂ ଅକଲ୍ଲକୋ''ତି। ''କିସ୍ସ ପନ ତ୍ଵଂ, ଆଵୁସୋ, ଏଵରୂପଂ ଅକାସୀ''ତି? ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ନାହଂ, ଭଗଵା, ଜାନାମୀ''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଜାନନ୍ତସ୍ସା''ତି।

୧୫୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସତ୍ଥେନ ସଦ୍ଧିଂ ଅଦ୍ଧାନମଗ୍ଗପ୍ପଟିପନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆମିସେନ ଉପଲାପେତ୍ଵା ସୁଙ୍କଟ୍ଠାନଂ ପସ୍ସିତ୍ଵା ମହଗ୍ଘଂ ମଣିଂ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅଦାସି – ''ଇମଂ, ଭନ୍ତେ, ମଣିଂ ସୁଙ୍କଟ୍ଠାନଂ ଅତିକ୍କାମେହୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଂ ମଣିଂ ସୁଙ୍କଟ୍ଠାନଂ ଅତିକ୍କାମେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

୧୫୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପାସେ ବଦ୍ଧଂ ସୂକରଂ କାରୁଞ୍ଞେନ ମୁଞ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''କାରୁଞ୍ଞାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗଵା''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, କାରୁଞ୍ଞାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପାସେ ବଦ୍ଧଂ ସୂକରଂ – ''ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ''ତି, ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ମୁଞ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପାସେ ବଦ୍ଧଂ ମିଗଂ କାରୁଞ୍ଞେନ ମୁଞ୍ଚି… ପାସେ ବଦ୍ଧଂ ମିଗଂ – ''ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ''ତି, ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ମୁଞ୍ଚି … କୁମିନେ ବଦ୍ଧେ ମଚ୍ଛେ କାରୁଞ୍ଞେନ ମୁଞ୍ଚି… କୁମିନେ ବଦ୍ଧେ ମଚ୍ଛେ – ''ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ''ତି ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ମୁଞ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯାନେ ଭଣ୍ଡଂ ପସ୍ସିତ୍ଵା – ''ଇତୋ ଗଣ୍ହନ୍ତୋ ପାରାଜିକୋ ଭଵିସ୍ସାମୀ''ତି, ଅତିକ୍କମିତ୍ଵା ପଵଟ୍ଟେତ୍ଵା [ପଵଡ୍ଢେତ୍ଵା (କ।)] ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ , ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ କୁଲଲେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ମଂସପେସିଂ – ''ସାମିକାନଂ ଦସ୍ସାମୀ''ତି ଅଗ୍ଗହେସି। ସାମିକା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ଵ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ କୁଲଲେନ ଉକ୍ଖିତ୍ତଂ ମଂସପେସିଂ – ‘‘ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି, ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅଗ୍ଗହେସି। ସାମିକା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୫୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ମନୁସ୍ସା ଉଡ଼ୁମ୍ପଂ ବନ୍ଧିତ୍ୱା ଅଚିରୱତିଯା ନଦିଯା ଓସାରେନ୍ତି। ବନ୍ଧନେ ଛିନ୍ନେ କଟ୍ଠାନି ୱିପ୍ପକିଣ୍ଣାନି ଅଗମଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିନୋ ଉତ୍ତାରେସୁଂ। ସାମିକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ମନୁସ୍ସା ଉଡ଼ୁମ୍ପଂ ବନ୍ଧିତ୍ୱା ଅଚିରୱତିଯା ନଦିଯା ଓସାରେନ୍ତି। ବନ୍ଧନେ ଛିନ୍ନେ କଟ୍ଠାନି ୱିପ୍ପକିଣ୍ଣାନି ଅଗମଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି, ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତା ଉତ୍ତାରେସୁଂ। ସାମିକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଗୋପାଲକୋ ରୁକ୍ଖେ ସାଟକଂ ଆଲଗ୍ଗେତ୍ୱା ଉଚ୍ଚାରଂ ଅଗମାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞୀ ଅଗ୍ଗହେସି । ଅଥ ଖୋ ସୋ ଗୋପାଲକୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସି – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନଦିଂ ତରନ୍ତସ୍ସ ରଜକାନଂ ହତ୍ଥତୋ ମୁତ୍ତଂ ସାଟକଂ ପାଦେ ଲଗ୍ଗଂ ହୋତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘‘ସାମିକାନଂ ଦସ୍ସାମୀ’’ତି ଅଗ୍ଗହେସି। ସାମିକା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନଦିଂ ତରନ୍ତସ୍ସ ରଜକାନଂ ହତ୍ଥତୋ ମୁତ୍ତଂ ସାଟକଂ ପାଦେ ଲଗ୍ଗଂ ହୋତି । ସୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘‘ପୁରେ ସାମିକା ପସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି, ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅଗ୍ଗହେସି। ସାମିକା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୫୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସପ୍ପିକୁମ୍ଭିଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଥୋକଂ ଥୋକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସଂୱିଦହିତ୍ୱା ଅଗମଂସୁ – ‘‘ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିସ୍ସାମା’’ତି। ଏକୋ ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରି। ତେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ନ ମଯଂ ପାରାଜିକା। ଯୋ ଅୱହଟୋ ସୋ ପାରାଜିକୋ’’ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସଂୱିଦହିତ୍ୱା ଭଣ୍ଡଂ ଅୱହରିତ୍ୱା ଭାଜେସୁଂ । ତେହି ଭାଜୀଯମାନେ ଏକମେକସ୍ସ ପଟିୱିସୋ ନ ପଞ୍ଚମାସକୋ ପୂରି। ତେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ନ ମଯଂ ପାରାଜିକା’’ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାୱତ୍ଥିଯଂ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖେ ଆପଣିକସ୍ସ ତଣ୍ଡୁଲମୁଟ୍ଠିଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାୱତ୍ଥିଯଂ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖେ ଆପଣିକସ୍ସ ମୁଗ୍ଗମୁଟ୍ଠିଂ… ମାସମୁଟ୍ଠିଂ… ତିଲମୁଟ୍ଠିଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସାୱତ୍ଥିଯଂ ଅନ୍ଧୱନେ ଚୋରକା ଗାୱିଂ ହନ୍ତ୍ୱା ମଂସଂ ଖାଦିତ୍ୱା ସେସକଂ ପଟିସାମେତ୍ୱା ଅଗମଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିନୋ ପଟିଗ୍ଗହାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ଚୋରକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ…

‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସାୱତ୍ଥିଯଂ ଅନ୍ଧୱନେ ଚୋରକା ସୂକରଂ ହନ୍ତ୍ୱା ମଂସଂ ଖାଦିତ୍ୱା ସେସକଂ ପଟିସାମେତ୍ୱା ଅଗମଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିନୋ ପଟିଗ୍ଗହାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ଚୋରକା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଂସୁକୂଲସଞ୍ଞିସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତିଣକ୍ଖେତ୍ତଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଲୂନଂ ତିଣଂ ପଞ୍ଚମାସଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି … ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତିଣକ୍ଖେତ୍ତଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ତିଣଂ ଲାଯିତ୍ୱା ପଞ୍ଚମାସଗ୍ଘନକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି… ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୫୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଗନ୍ତୁକା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅମ୍ବଂ ଭାଜାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ଆୱାସିକା ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ ତୁମ୍ହେ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘କିଂଚିତ୍ତା ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ’’ତି? ‘‘ପରିଭୋଗତ୍ଥାଯ [ପରିଭୋଗତ୍ଥା (ସୀ।)] ମଯଂ ଭଗୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପରିଭୋଗତ୍ଥାଯା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଗନ୍ତୁକା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଜମ୍ବୁଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଲବୁଜଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ପନସଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ତାଲପକ୍କଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଉଚ୍ଛୁଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ତିମ୍ବରୂସକଂ ଭାଜାପେତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ଆୱାସିକା ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣାତ୍ଥ, ତୁମ୍ହେ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପରିଭୋଗତ୍ଥାଯା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅମ୍ବପାଲକା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅମ୍ବଫଲଂ ଦେନ୍ତି। ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଗୋପେତୁଂ ଇମେ ଇସ୍ସରା, ନଯିମେ ଦାତୁ’’ନ୍ତି, କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯନ୍ତା ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଗୋପକସ୍ସ ଦାନେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଜମ୍ବୁପାଲକା… ଲବୁଜପାଲକା… ପନସପାଲକା… ତାଲପକ୍କପାଲକା… ଉଚ୍ଛୁପାଲକା… ତିମ୍ବରୂସକପାଲକା ଭିକ୍ଖୂନଂ ତିମ୍ବରୂସକଂ ଦେନ୍ତି। ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଗୋପେତୁଂ ଇମେ ଇସ୍ସରା, ନଯିମେ ଦାତୁ’’ନ୍ତି, କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯନ୍ତା ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଗୋପକସ୍ସ ଦାନେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଦାରୁଂ ତାୱକାଲିକଂ ହରିତ୍ୱା ଅତ୍ତନୋ ୱିହାରସ୍ସ କୁଟ୍ଟଂ ଉପତ୍ଥମ୍ଭେସି। ଭିକ୍ଖୂ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ତାୱକାଲିକୋ ଅହଂ, ଭଗୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ତାୱକାଲିକେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଉଦକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି… ସଙ୍ଘସ୍ସ ମତ୍ତିକଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି… ସଙ୍ଘସ୍ସ ପୁଞ୍ଜକିତଂ ତିଣଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି… ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ପୁଞ୍ଜକିତଂ ତିଣଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଝାପେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ମଞ୍ଚଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି… ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘସ୍ସ ପୀଠଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭିସିଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ବିମ୍ବୋହନଂ [ବିମ୍ବୋହନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] … ସଙ୍ଘସ୍ସ କୱାଟଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଆଲୋକସନ୍ଧିଂ… ସଙ୍ଘସ୍ସ ଗୋପାନସିଂ ଥେଯ୍ୟଚିତ୍ତୋ ଅୱହରି… ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୧୫୭। [ଚୂଳଅଓ। ୩୨୪] ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଉପାସକସ୍ସ ୱିହାରପରିଭୋଗଂ ସେନାସନଂ ଅଞ୍ଞତ୍ର ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଉପାସକୋ ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଭଦନ୍ତା ଅଞ୍ଞତ୍ର ପରିଭୋଗଂ ଅଞ୍ଞତ୍ର ପରିଭୁଞ୍ଜିସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''ନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ପରିଭୋଗୋ ଅଞ୍ଞତ୍ର ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବୋ। ଯୋ ପରିଭୁଞ୍ଜେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

[ଚୂଳଅଓ। ୩୨୪] ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭିକ୍ଖୂ ଉପୋସଥଗ୍ଗମ୍ପି ସନ୍ନିସଜ୍ଜମ୍ପି ହରିତ୍ୱା କୁକ୍କୁଚାଯନ୍ତା ଛମାଯଂ ନିସୀଦନ୍ତି। ଗତ୍ତାନିପି ଚୀୱରାନିପି ପଂସୁକିତାନି ହୋନ୍ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ତାୱକାଲିକଂ ହରିତୁ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଚମ୍ପାଯଂ ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତେୱାସିନୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଉପଟ୍ଠାକକୁଲଂ ଗନ୍ତ୍ୱା – ''ଅଯ୍ୟା ଇଚ୍ଛତି ତେକଟୁଲଯାଗୁଂ ପାତୁ''ନ୍ତି, ପଚାପେତ୍ୱା ହରିତ୍ୱା ଅତ୍ତନା ପରିଭୁଞ୍ଜି। ସା ଜାନିତ୍ୱା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୀସି ତ୍ୱ''ନ୍ତି। ତସ୍ସା କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି। ଅଥ ଖୋ ସା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦେ ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ରାଜଗହେ ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅନ୍ତେୱାସିନୀ ଭିକ୍ଖୁନୀ ଥୁଲ୍ଲନନ୍ଦାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଉପଟ୍ଠାକକୁଲଂ ଗନ୍ତ୍ୱା – ''ଅଯ୍ୟା ଇଚ୍ଛତି ମଧୁଗୋଳକଂ ଖାଦିତୁ''ନ୍ତି, ପଚାପେତ୍ୱା ହରିତ୍ୱା ଅତ୍ତନା ପରିଭୁଞ୍ଜି। ସା ଜାନିତ୍ୱା ତଂ ଚୋଦେସି – ''ଅସ୍ସମଣୀସି ତ୍ୱ''ନ୍ତି। ତସ୍ସା କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି… ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସାୱାଦେ ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସା''ତି।

୧୫୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ୱେସାଲିଯଂ ଆଯସ୍ମତୋ ଅଜ୍ଜୁକସ୍ସ ଉପଟ୍ଠାକସ୍ସ ଗହପତିନୋ ଦ୍ୱେ ଦାରକା ହୋନ୍ତି – ପୁତ୍ତୋ ଚ ଭାଗିନେଯ୍ୟୋ ଚ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଗହପତି ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଅଜ୍ଜୁକଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇମଂ, ଭନ୍ତେ, ଓକାସଂ ଯୋ ଇମେସଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦାରକାନଂ ସଦ୍ଧୋ ହୋତି ପସନ୍ନୋ ତସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖେଯ୍ୟାସୀ''ତି [ଆଚିକ୍ଖେଯ୍ୟାସୀତି ସୋ କାଲମକାସି (ସ୍ୟା।)]। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ତସ୍ସ ଗହପତିନୋ ଭାଗିନେଯ୍ୟୋ ସଦ୍ଧୋ ହୋତି ପସନ୍ନୋ। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଅଜ୍ଜୁକୋ ତଂ ଓକାସଂ ତସ୍ସ ଦାରକସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖି। ସୋ ତେନ ସାପତେଯ୍ୟେନ କୁଟୁମ୍ବଞ୍ଚ ସଣ୍ଠପେସି ଦାନଞ୍ଚ ପଟ୍ଠପେସି। ଅଥ ଖୋ ତସ୍ସ ଗହପତିନୋ ପୁତ୍ତୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କୋ ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ ଆନନ୍ଦ, ପିତୁନୋ ଦାଯଜ୍ଜୋ – ପୁତ୍ତୋ ୱା ଭାଗିନେଯ୍ୟୋ ୱା''ତି? ''ପୁତ୍ତୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ପିତୁନୋ ଦାଯଜ୍ଜୋ''ତି। ''ଅଯଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ଅଜ୍ଜୁକୋ ଅମ୍ହାକଂ ସାପତେଯ୍ୟଂ ଅମ୍ହାକଂ ମେଥୁନକସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖୀ''ତି। ''ଅସ୍ସମଣୋ, ଆୱୁସୋ, ଆଯସ୍ମା ଅଜ୍ଜୁକୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଅଜ୍ଜୁକୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଦେହି ମେ, ଆୱୁସୋ ଆନନ୍ଦ, ୱିନିଚ୍ଛଯ''ନ୍ତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉପାଲି ଆଯସ୍ମତୋ ଅଜ୍ଜୁକସ୍ସ ପକ୍ଖୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପାଲି ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଯୋ ନୁ ଖୋ, ଆୱୁସୋ ଆନନ୍ଦ, ସାମିକେନ 'ଇମଂ ଓକାସଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖେଯ୍ୟାସୀ'ତି ୱୁତ୍ତୋ ତସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖତି, କିଂ ସୋ ଆପଜ୍ଜତୀ''ତି? ''ନ, ଭନ୍ତେ, କିଞ୍ଚି ଆପଜ୍ଜତି, ଅନ୍ତମସୋ ଦୁକ୍କଟମତ୍ତମ୍ପୀ''ତି। ''ଅଯଂ, ଆୱୁସୋ, ଆଯସ୍ମା ଅଜ୍ଜୁକୋ ସାମିକେନ – 'ଇମଂ ଓକାସଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖା'ତି ୱୁତ୍ତୋ ତସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖତି; ଅନାପତ୍ତି, ଆୱୁସୋ, ଆଯସ୍ମତୋ ଅଜ୍ଜୁକସ୍ସା''ତି।

୧୫୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ବାରାଣସିଯଂ ଆଯସ୍ମତୋ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛସ୍ସ ଉପଟ୍ଠାକକୁଲଂ ଚୋରେହି ଉପଦ୍ଦୁତଂ ହୋତି। ଦ୍ୱେ ଚ ଦାରକା ନୀତା ହୋନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ତେ ଦାରକେ ଇଦ୍ଧିଯା ଆନେତ୍ୱା ପାସାଦେ ଠପେସି। ମନୁସ୍ସା ତେ ଦାରକେ ପସ୍ସିତ୍ୱା – ''ଅଯ୍ୟସ୍ସାଯଂ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛସ୍ସ ଇଦ୍ଧାନୁଭାୱୋ''ତି, ଆଯସ୍ମନ୍ତେ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛେ ଅଭିପ୍ପସୀଦିଂସୁ। ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ଚୋରେହି ନୀତେ ଦାରକେ ଆନେସ୍ସତୀ''ତି! ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ [ଇଦ୍ଧିମତୋ (ସୀ।), ଇଦ୍ଧିମନ୍ତସ୍ସ (ସ୍ୟା।)], ଇଦ୍ଧିମସ୍ସ ଇଦ୍ଧିୱିସଯେ''ତି।

୧୬୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଦ୍ୱେ ଭିକ୍ଖୂ ସହାଯକା ହୋନ୍ତି – ପଣ୍ଡୁକୋ ଚ କପିଲୋ ଚ। ଏକୋ ଗାମକେ ୱିହରତି, ଏକୋ କୋସମ୍ବିଯଂ। ଅଥ ଖୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଗାମକା କୋସମ୍ବିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଅନ୍ତରାମଗ୍ଗେ ନଦିଂ ତରନ୍ତସ୍ସ ସୂକରିକାନଂ ହତ୍ଥତୋ ମୁତ୍ତା ମେଦୱଟ୍ଟି ପାଦେ ଲଗ୍ଗା ହୋତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ – ''ସାମିକାନଂ ଦସ୍ସାମୀ''ତି ଅଗ୍ଗହେସି। ସାମିକା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋଦେସୁଂ – ''ଅସ୍ସମଣୋସି ତ୍ୱ''ନ୍ତି। ତଂ ଉତ୍ତିଣ୍ଣଂ ଗୋପାଲିକା [ଅଞ୍ଞତରା ଗୋପାଲିକା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – ''ଏହି, ଭନ୍ତେ, ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱା''ତି। ସୋ – ''ପକତିଯାପାହଂ ଅସ୍ସମଣୋ''ତି ତସ୍ସା ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତ୍ୱା କୋସମ୍ବିଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଓରୋଚେସୁଂ। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଦିନ୍ନାଦାନେ ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ମେଥୁନଧମ୍ମସମାଯୋଗେ ପାରାଜିକସ୍ସା''ତି।

୧୬୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସାଗଲାଯଂ ଆଯସ୍ମତୋ ଦଳ୍ହିକସ୍ସ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅନଭିରତିଯା ପୀଳିତୋ ଆପଣିକସ୍ସ ୱେଠନଂ

ଅଓହରିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦଝହିକଂ ଏତଦଵୋଚ – ‘‘ଅସ୍ସମଣୋ ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ୱିବ୍ଭମିସ୍ସାମୀ’’ତି। ‘‘କିଂ ତୟା, ଆଵୁସୋ, କତ’’ନ୍ତି? ସୋ ତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଆହରାପେତ୍ୱା ଅଗ୍ଘାପେସି। ତଂ ଅଗ୍ଘାପେନ୍ତଂ ନ ପଞ୍ଚମାସକେ ଅଗ୍ଘତି । ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଆଵୁସୋ, ପାରାଜିକସ୍ସା’’ତି। ଧମ୍ମକଥଂ ଅକାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଭିରମତୀତି [ଅଭିରମୀତି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

ଦୁତିୟପାରାଜିକଂ ସମତ୍ତଂ।

୩। ତତିୟପାରାଜିକଂ

୧୬୨।[ଇଦଂ ୱତ୍ଥୁ ସଂ। ନି। ୫।୯୮୫] ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା ୱେସାଲିୟଂ ୱିହରତି ମହାଵନେ କୂଟାଗାରସାଲାୟଂ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଭଗଵା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ଅସୁଭକଥଂ କଥେତି, ଅସୁଭାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଅସୁଭଭାଵନାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆଦିସ୍ସ ଆଦିସ୍ସ ଅସୁଭସମାପତ୍ତିୟା ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗଵା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଇଚ୍ଛାମହଂ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଅଦ୍ଧମାସଂ ପଟିସଲ୍ଲୀୟିତୁଂ। ନମ୍ହି କେନଚି ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଏକେନ ପିଣ୍ଡପାତନୀହାରକେନା’’ତି। ‘‘ଏଵଂ, ଭନ୍ତେ’’ତି, ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗଵତୋ ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ନାସ୍ସୁଧ କୋଚି ଭଗଵନ୍ତଂ ଉପସଙ୍କମତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଏକେନ ପିଣ୍ଡପାତନୀହାରକେନ। ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଭଗଵା ଖୋ ଅନେକପରିୟାୟେନ ଅସୁଭକଥଂ କଥେତି, ଅସୁଭାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଅସୁଭଭାଵନାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆଦିସ୍ସ ଆଦିସ୍ସ ଅସୁଭସମାପତ୍ତିୟା ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତୀ’’ତି (ତେ) [( ) (?) ଏଵମୁପରିପି ଈଦିସେସୁ ଠାନେସୁ] ଅନେକାକାରଵୋକାରଂ ଅସୁଭଭାଵନାନୁୟୋଗମନୁୟୁତ୍ତା ୱିହରନ୍ତି। ତେ ସକେନ କାୟେନ ଅଟ୍ଟୀୟନ୍ତି ହରାୟନ୍ତି ଜିଗୁଚ୍ଛନ୍ତି। ସେୟ୍ୟଥାପି ନାମ ଇତ୍ଥୀ ୱା ପୁରିସୋ ୱା ଦହରୋ ୟୁୱା ମଣ୍ଡନକଜାତିକୋ ସୀସଂନ୍ହାତୋ ଅହିକୁଣପେନ ୱା କୁକ୍କୁରକୁଣପେନ ୱା ମନୁସ୍ସକୁଣପେନ ୱା କଣ୍ଠେ ଆସତ୍ତେନ ଅଟ୍ଟୀୟେୟ୍ୟ ହରାୟେୟ୍ୟ ଜିଗୁଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ଏଵମେଵ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ସକେନ କାୟେନ ଅଟ୍ଟୀୟନ୍ତା ହରାୟନ୍ତା ଜିଗୁଚ୍ଛନ୍ତା ଅତ୍ତନାପି ଅତ୍ତାନଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞମ୍ପି ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତି, ମିଗଲଣ୍ଡିକମ୍ପି ସମଣକୁତ୍ତକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏଵଂ ୱଦନ୍ତି – ‘‘ସାଧୁ ନୋ, ଆଵୁସୋ, ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହି । ଇଦଂ ତେ ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ମିଗଲଣ୍ଡିକୋ ସମଣକୁତ୍ତକୋ ପତ୍ତଚୀୱରେହି ଭଟୋ ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତ୍ୱା ଲୋହିତକଂ [ଲୋହିତଗତଂ (କ।)] ଅସିଂ ଆଦାୟ ୟେନ ୱଗ୍ଗମୁଦା ନଦୀ ତେନୁପସଙ୍କମି।

୧୬୩। ଅଥ ଖୋ ମିଗଲଣ୍ଡିକସ୍ସ ସମଣକୁତ୍ତକସ୍ସ ଲୋହିତକଂ ତଂ ଅସିଂ ଧୋଵନ୍ତସ୍ସ ଅହୁଦେଵ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୁ ୱିପ୍ପଟିସାରୋ – ‘‘ଅଲାଭା ୱତ ମେ, ନ ୱତ ମେ ଲାଭା; ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ ୱତ ମେ, ନ ୱତ ମେ ସୁଲଦ୍ଧଂ । ବହୁଂ ୱତ ମୟା ଅପୁଞ୍ଞଂ ପସୁତଂ, ୟୋହଂ ଭିକ୍ଖୂ ସୀଲଵନ୍ତେ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମେ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି’’ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଅଞ୍ଞତରା ମାରକାୟିକା ଦେଵତା ଅଭିଜ୍ଜମାନେ ଉଦକେ ଆଗନ୍ତ୍ୱା ମିଗଲଣ୍ଡିକଂ ସମଣକୁତ୍ତକଂ ଏତଦଵୋଚ – ‘‘ସାଧୁ ସାଧୁ ସପ୍ପୁରିସ, ଲାଭା ତେ ସପ୍ପୁରିସ, ସୁଲଦ୍ଧଂ ତେ ସପ୍ପୁରିସ। ବହୁଂ ତୟା ସପ୍ପୁରିସ ପୁଞ୍ଞଂ ପସୁତଂ, ୟଂ ତ୍ୱଂ ଅତିଣ୍ଣେ ତାରେସୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ମିଗଲଣ୍ଡିକୋ ସମଣକୁତ୍ତକୋ – ‘‘ଲାଭା କିର ମେ, ସୁଲଦ୍ଧଂ କିର ମେ, ବହୁଂ କିର ମୟା ପୁଞ୍ଞଂ ପସୁତଂ, ଅତିଣ୍ଣେ କିରାହଂ ତାରେମୀ’’ତି ତିଣ୍ହଂ ଅସିଂ ଆଦାୟ ୱିହାରେନ ୱିହାରଂ ପରିଵେଣେନ ପରିଵେଣଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏଵଂ ୱଦେତି – ‘‘କୋ ଅତିଣ୍ଣୋ, କଂ ତାରେମୀ’’ତି? ତତ୍ଥ ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅୱୀତରାଗା ତେସଂ ତସ୍ମିଂ ସମୟେ ହୋତିୟେଵ ଭୟଂ ହୋତି ଛମ୍ଭିତତ୍ତଂ ହୋତି ଲୋମହଂସୋ। ୟେ ପନ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ୱୀତରାଗା ତେସଂ ତସ୍ମିଂ ସମୟେ ନ ହୋତି ଭୟଂ ନ ହୋତି ଛମ୍ଭିତତ୍ତଂ ନ ହୋତି ଲୋମହଂସୋ। ଅଥ ଖୋ ମିଗଲଣ୍ଡିକୋ ସମଣକୁତ୍ତକୋ ଏକମ୍ପି ଭିକ୍ଖୁଂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ଦ୍ୱେପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ତୟୋପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ଚତ୍ତାରୋପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ପଞ୍ଚପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ଦସପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ୱୀସମ୍ପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ତିଂସମ୍ପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ଚତ୍ତାଲୀସମ୍ପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ପଞ୍ଞାସମ୍ପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି, ସଟ୍ଠିମ୍ପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି।

୧୬୪। ଅଥ ଖୋ ଭଗଵା ତସ୍ସ ଅଦ୍ଧମାସସ୍ସ ଅଚ୍ଚୟେନ ପଟିସଲ୍ଲାନା ୱୁଟ୍ଠିତୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଆନନ୍ଦଂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘କିଂ ନୁ ଖୋ, ଆନନ୍ଦ, ତନୁଭୂତୋ ୱିୟ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ’’ତି? ‘‘ତଥା ହି ପନ, ଭନ୍ତେ, ଭଗଵା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ଅସୁଭକଥଂ କଥେତି, ଅସୁଭାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଅସୁଭଭାଵନାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆଦିସ୍ସ ଆଦିସ୍ସ ଅସୁଭସମାପତ୍ତିୟା ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି। ତେ ଚ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୂ – ‘ଭଗଵା ଖୋ ଅନେକପରିୟାୟେନ ଅସୁଭକଥଂ କଥେତି, ଅସୁଭାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଅସୁଭଭାଵନାୟ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆଦିସ୍ସ ଆଦିସ୍ସ ଅସୁଭସମାପତ୍ତିୟା ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତୀ’ତି, ତେ ଅନେକାକାରଵୋକାରଂ ଅସୁଭଭାଵନାନୁୟୋଗମନୁୟୁତ୍ତା ୱିହରନ୍ତି। ତେ ସକେନ କାୟେନ ଅଟ୍ଟୀୟନ୍ତି ହରାୟନ୍ତି ଜିଗୁଚ୍ଛନ୍ତି। ସେୟ୍ୟଥାପି ନାମ ଇତ୍ଥୀ ୱା ପୁରିସୋ ୱା ଦହରୋ ୟୁୱା ମଣ୍ଡନକଜାତିକୋ ସୀସଂନ୍ହାତୋ ଅହିକୁଣପେନ ୱା କୁକ୍କୁରକୁଣପେନ ୱା ମନୁସ୍ସକୁଣପେନ ୱା କଣ୍ଠେ ଆସତ୍ତେନ ଅଟ୍ଟୀୟେୟ୍ୟ ହରାୟେୟ୍ୟ ଜିଗୁଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ଏଵମେଵ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ସକେନ କାୟେନ ଅଟ୍ଟୀୟନ୍ତା ହରାୟନ୍ତା ଜିଗୁଚ୍ଛନ୍ତା ଅତ୍ତନାପି ଅତ୍ତାନଂ ଜୀୱିତା

ୱୋରୋପେନ୍ତି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞମ୍ପି ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତି, ମିଗଲଣ୍ଡିକମ୍ପି ସମଣକୁତ୍ତକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – 'ସାଧୁ ନୋ, ଆୱୁସୋ, ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହି। ଇଦଂ ତେ ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଭୱିସ୍ସତୀ'ତି। ଅଥ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ମିଗଲଣ୍ଡିକୋ ସମଣକୁତ୍ତକୋ ପତ୍ତଚୀୱରେହି ଭତୋ ଏକମ୍ପି ଭିକ୍ଖୁଂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି…ପେ… ସଟ୍ଠିମ୍ପି ଭିକ୍ଖୂ ଏକାହେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା ଅଞ୍ଞଂ ପରିଯାଯଂ ଆଚିକ୍ଖତୁ ଯଥାଯଂ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ ଅଞ୍ଞାଯ ସଣ୍ଠହେୟ୍ୟା''ତି। ''ତେନହାନନ୍ଦ, ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ ୱେସାଲିଂ ଉପନିସ୍ସାଯ ୱିହରନ୍ତି ତେ ସବ୍ବେ ଉପଟ୍ଠାନସାଲାଯଂ ସନ୍ନିପାତେହୀ''ତି । ''ଏୱଂ, ଭନ୍ତେ''ତି, ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଭଗୱତୋ ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ଯାୱତିକା ଭିକ୍ଖୂ ୱେସାଲିଂ ଉପନିସ୍ସାଯ ୱିହରନ୍ତି ତେ ସବ୍ବେ ଉପଟ୍ଠାନସାଲାଯଂ ସନ୍ନିପାତେତ୍ୱା ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସନ୍ନିପତିତୋ, ଭନ୍ତେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ; ଯସ୍ସ ଦାନି, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା କାଲଂ ମଞ୍ଞତୀ''ତି।

୧୬୫। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଯେନ ଉପଟ୍ଠାନସାଲା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ନିସଜ୍ଜ ଖୋ ଭଗୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅଯମ୍ପି ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆନାପାନସ୍ସତିସମାଧି ଭାୱିତୋ ବହୁଲୀକତୋ ସନ୍ତୋ ଚେୱ ପଣୀତୋ ଚ ଅସେଚନକୋ ଚ ସୁଖୋ ଚ ୱିହାରୋ ଉପ୍ପନ୍ନୁପ୍ପନ୍ନେ ଚ ପାପକେ ଅକୁସଲେ ଧମ୍ମେ ଠାନସୋ ଅନ୍ତରଧାପେତି ୱୂପସମେତି। ସେୟ୍ୟଥାପି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଗିମ୍ହାନଂ ପଚ୍ଛିମେ ମାସେ ଉହତଂ [ଊହତଂ (କ।)] ରଜୋଜଲ୍ଲଂ ତମେନଂ ମହା ଅକାଲମେଘୋ ଠାନସୋ ଅନ୍ତରଧାପେତି ୱୂପସମେତି, ଏୱମେୱ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆନାପାନସ୍ସତିସମାଧି ଭାୱିତୋ ବହୁଲୀକତୋ ସନ୍ତୋ ଚେୱ ପଣୀତୋ ଚ ଅସେଚନକୋ ଚ ସୁଖୋ ଚ ୱିହାରୋ ଉପ୍ପନ୍ନୁପ୍ପନ୍ନେ ଚ ପାପକେ ଅକୁସଲେ ଧମ୍ମେ ଠାନସୋ ଅନ୍ତରଧାପେତି ୱୂପସମେତି। କଥଂ ଭାୱିତୋ ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆନାପାନସ୍ସତିସମାଧି କଥଂ ବହୁଲୀକତୋ ସନ୍ତୋ ଚେୱ ପଣୀତୋ ଚ ଅସେଚନକୋ ଚ ସୁଖୋ ଚ ୱିହାରୋ ଉପ୍ପନ୍ନୁପ୍ପନ୍ନେ ଚ ପାପକେ ଅକୁସଲେ ଧମ୍ମେ ଠାନସୋ ଅନ୍ତରଧାପେତି ୱୂପସମେତି? ଇଧ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁ ଅରଞ୍ଞଗତୋ ୱା ରୁକ୍ଖମୂଲଗତୋ ୱା ସୁଞ୍ଞାଗାରଗତୋ ୱା ନିସୀଦତି ପଲ୍ଲଙ୍କଂ ଆଭୁଜିତ୍ୱା ଉଜୁଂ କାଯଂ ପଣିଧାଯ ପରିମୁଖଂ ସତିଂ ଉପଟ୍ଠପେତ୍ୱା। ସୋ ସତୋୱ ଅସ୍ସସତି ସତୋ ପସ୍ସସତି। ଦୀଘଂ ୱା ଅସ୍ସସନ୍ତୋ ଦୀଘଂ ଅସ୍ସସାମୀତି ପଜାନାତି, ଦୀଘଂ ୱା ପସ୍ସସନ୍ତୋ ଦୀଘଂ ପସ୍ସସାମୀତି ପଜାନାତି। ରସ୍ସଂ ୱା ଅସ୍ସସନ୍ତୋ ରସ୍ସଂ ଅସ୍ସସାମୀତି ପଜାନାତି, ରସ୍ସଂ ୱା ପସ୍ସସନ୍ତୋ ରସ୍ସଂ ପସ୍ସସାମୀତି ପଜାନାତି। ସବ୍ବକାଯପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ସବ୍ବକାଯପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ପସ୍ସମ୍ଭଯଂ କାଯସଙ୍ଖାରଂ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ପସ୍ସମ୍ଭଯଂ କାଯସଙ୍ଖାରଂ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ପୀତିପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ପୀତିପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ସୁଖପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ସୁଖପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ଚିତ୍ତସଙ୍ଖାରପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ଚିତ୍ତସଙ୍ଖାରପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ପସ୍ସମ୍ଭଯଂ ଚିତ୍ତସଙ୍ଖାରଂ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ପସ୍ସମ୍ଭଯଂ ଚିତ୍ତସଙ୍ଖାରଂ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ଚିତ୍ତପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ଚିତ୍ତପ୍ପଟିସଂୱେଦୀ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ଅଭିପ୍ପମୋଦଯଂ ଚିତ୍ତଂ…ପେ… ସମାଦହଂ ଚିତ୍ତଂ…ପେ… ୱିମୋଚଯଂ ଚିତ୍ତଂ…ପେ… ଅନିଚ୍ଚାନୁପସ୍ସୀ…ପେ… ୱିରାଗାନୁପସ୍ସୀ…ପେ… ନିରୋଧାନୁପସ୍ସୀ…ପେ… ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାନୁପସ୍ସୀ ଅସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାନୁପସ୍ସୀ ପସ୍ସସିସ୍ସାମୀତି ସିକ୍ଖତି। ଏୱଂ ଭାୱିତୋ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆନାପାନସ୍ସତିସମାଧି ଏୱଂ ବହୁଲୀକତୋ ସନ୍ତୋ ଚେୱ ପଣୀତୋ ଚ ଅସେଚନକୋ ଚ ସୁଖୋ ଚ ୱିହାରୋ ଉପ୍ପନ୍ନୁପ୍ପନ୍ନେ ଚ ପାପକେ ଅକୁସଲେ ଧମ୍ମେ ଠାନସୋ ଅନ୍ତରଧାପେତି ୱୂପସମେତୀ''ତି।

୧୬୬। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ''ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ଅତ୍ତନାପି ଅତ୍ତାନଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞମ୍ପି ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେନ୍ତି ମିଗଲଣ୍ଡିକମ୍ପି ସମଣକୁତ୍ତକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – 'ସାଧୁ ନୋ, ଆୱୁସୋ , ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହି, ଇଦଂ ତେ ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଭୱିସ୍ସତୀ'''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ''ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତେସଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପଟିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ଅତ୍ତନାପି ଅତ୍ତାନଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସ୍ସନ୍ତି, ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞମ୍ପି ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସ୍ସନ୍ତି, ମିଗଲଣ୍ଡିକମ୍ପି ସମଣକୁତ୍ତକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱକ୍ଖନ୍ତି – 'ସାଧୁ ନୋ, ଆୱୁସୋ, ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହି, ଇଦଂ ତେ ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଭୱିସ୍ସତୀ'ତି। ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୧୬୭।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେୟ୍ୟ ସତ୍ଥହାରକଂ ୱାସ୍ସ ପରିଯେସେୟ୍ୟ, ଅଯମ୍ପି ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ''ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୧୬୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଉପାସକୋ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ପଜାପତି ଅଭିରୂପା ହୋତି ଦସ୍ସନୀଯା ପାସାଦିକା। ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା

ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସା ଇଦ୍ଧିଯା ପଟିବଦ୍ଧଚିତ୍ତା ହୋନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତଦହୋସି – ''ସଚେ ଖୋ ସୋ, ଆୱୁସୋ , ଉପାସକୋ ଜୀୱିସ୍ସତି ନ ମଯଂ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଲଭିସ୍ସାମ। ହନ୍ଦ ମଯଂ, ଆୱୁସୋ, ତସ୍ସ ଉପାସକସ୍ସ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ସଂୱଣ୍ଣେମା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଯେନ ସୋ ଉପାସକୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ଉପାସକଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ତ୍ୱଂ ଖୋସି, ଉପାସକ, କତକଲ୍ଯାଣୋ କତକୁସଲୋ କତଭୀରୁତ୍ତାଣୋ ଅକତପାପୋ ଅକତଲୁଦ୍ଦୋ ଅକତକିବ୍ବିସୋ। କତଂ ତଯା କଲ୍ଯାଣଂ, ଅକତଂ ତଯା ପାପଂ । କିଂ ତୁଯ୍ହିମିନା ପାପକେନ ଦୁଜ୍ଜୀୱିତେନ! ମତଂ ତେ ଜୀୱିତା ସେଯ୍ଯୋ। ଇତୋ ତ୍ୱଂ କାଲଙ୍କତୋ କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଲୋକଂ ଉପପଜ୍ଜିସ୍ସସି। ତତ୍ଥ ଦିବ୍ବେହି ପଞ୍ଚହି କାମଗୁଣେହି ସମପ୍ପିତୋ ସମଙ୍ଗୀଭୂତୋ ପରିଚାରେସ୍ସସୀ''ତି।

୧୬୯। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଉପାସକୋ – ''ସଚ୍ଚଂ ଖୋ ଅଯ୍ଯା ଆହଂସୁ। ଅହଞ୍ହି କତକଲ୍ଯାଣୋ କତକୁସଲୋ କତଭୀରୁତ୍ତାଣୋ ଅକତପାପୋ ଅକତଲୁଦ୍ଦୋ ଅକତକିବ୍ବିସୋ। କତଂ ମଯା କଲ୍ଯାଣଂ, ଅକତଂ ମଯା ପାପଂ । କିଂ ମଯ୍ହିମିନା ପାପକେନ ଦୁଜ୍ଜୀୱିତେନ! ମତଂ ମେ ଜୀୱିତା ସେଯ୍ଯୋ। ଇତୋ ଅହଂ କାଲଙ୍କତୋ କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଲୋକଂ ଉପପଜ୍ଜିସ୍ସାମି। ତତ୍ଥ ଦିବ୍ବେହି ପଞ୍ଚହି କାମଗୁଣେହି ସମପ୍ପିତୋ ସମଙ୍ଗୀଭୂତୋ ପରିଚାରେସ୍ସାମୀ''ତି, ସୋ ଅସପ୍ପାଯାନି ଚେୱ ଭୋଜନାନି ଭୁଞ୍ଜି ଅସପ୍ପାଯାନି ଚ ଖାଦନୀଯାନି ଖାଦି ଅସପ୍ପାଯାନି ଚ ସାଯନୀଯାନି ସାଯି ଅସପ୍ପାଯାନି ଚ ପାନାନି ପିୱି। ତସ୍ସ ଅସପ୍ପାଯାନି ଚେୱ ଭୋଜନାନି ଭୁଞ୍ଜତୋ ଅସପ୍ପାଯାନି ଚ ଖାଦନୀଯାନି ଖାଦତୋ ଅସପ୍ପାଯାନି ଚ ସାଯନୀଯାନି ସାଯତୋ ଅସପ୍ପାଯାନି ଚ ପାନାନି ପିୱତୋ ଖରୋ ଆବାଧୋ ଉପ୍ପଜ୍ଜି। ସୋ ତେନେୱ ଆବାଧେନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ ପଜାପତି ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ଯତି ୱିପାଚେତି – ''ଅଲଜ୍ଜିନୋ ଇମେ ସମଣା ସକ୍ଯପୁତ୍ତିଯା ଦୁସ୍ସୀଲା ମୁସାୱାଦିନୋ। ଇମେ ହି ନାମ ଧମ୍ମଚାରିନୋ ସମଚାରିନୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୋ ସଚ୍ଚୱାଦିନୋ ସୀଲୱନ୍ତୋ କଲ୍ଯାଣଧମ୍ମା ପଟିଜାନିସ୍ସନ୍ତି! ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, କୁତୋ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ କୁତୋ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ଅପଗତା ଇମେ ସାମଞ୍ଞା ଅପଗତା ଇମେ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞା। ଇମେ ମେ ସାମିକସ୍ସ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ସଂୱଣ୍ଣେସୁଂ। ଇମେହି ମେ ସାମିକୋ ମାରିତୋ''ତି। ଅଞ୍ଞେପି ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ଯନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''ଅଲଜ୍ଜିନୋ ଇମେ ସମଣା ସକ୍ଯପୁତ୍ତିଯା ଦୁସ୍ସୀଲା ମୁସାୱାଦିନୋ। ଇମେ ହି ନାମ ଧମ୍ମଚାରିନୋ ସମଚାରିନୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୋ ସଚ୍ଚୱାଦିନୋ ସୀଲୱନ୍ତୋ କଲ୍ଯାଣଧମ୍ମା ପଟିଜାନିସ୍ସନ୍ତି! ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, କୁତୋ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ କୁତୋ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ଅପଗତା ଇମେ ସାମଞ୍ଞା ଅପଗତା ଇମେ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞା। ଇମେ ଉପାସକସ୍ସ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ସଂୱଣ୍ଣେସୁଂ। ଇମେହି ଉପାସକୋ ମାରିତୋ''ତି। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିଯ୍ଯନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ଯନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଉପାସକସ୍ସ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ସଂୱଣ୍ଣିସ୍ସନ୍ତୀ''ତି!

୧୭୦। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଉପାସକସ୍ସ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ସଂୱଣ୍ଣେଥା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ''ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପଟିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଉପାସକସ୍ସ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ସଂୱଣ୍ଣିସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ଯାଥ –

୧୭୧।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେଯ୍ଯ ସତ୍ଥହାରକଂ ୱାସ୍ସ ପରିଯେସେଯ୍ଯ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ୱା ସଂୱଣ୍ଣେଯ୍ଯ ମରଣାଯ ୱା ସମାଦପେଯ୍ଯ – 'ଅମ୍ଭୋ ପୁରିସ, କିଂ ତୁଯ୍ହିମିନା ପାପକେନ ଦୁଜ୍ଜୀୱିତେନ, ମତଂ ତେ ଜୀୱିତା ସେଯ୍ଯୋ'ତି, ଇତି ଚିତ୍ତମନୋ ଚିତ୍ତସଙ୍କପ୍ପୋ ଅନେକପରିଯାଯେନ ମରଣୱଣ୍ଣଂ ୱା ସଂୱଣ୍ଣେଯ୍ଯ, ମରଣାଯ ୱା ସମାଦପେଯ୍ଯ, ଅଯମ୍ପି ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ''ତି।

୧୭୨।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ସଞ୍ଚିଚ୍ଚାତି ଜାନନ୍ତୋ ସଞ୍ଜାନନ୍ତୋ ଚେଚ୍ଚ ଅଭିୱିତରିତ୍ୱା ୱୀତିକ୍କମୋ।

ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୋ ନାମ ଯଂ ମାତୁକୁଚ୍ଛିସ୍ମିଂ ପଠମଂ ଚିତ୍ତଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ ପଠମଂ ୱିଞ୍ଞାଣଂ ପାତୁଭୂତଂ, ଯାୱ ମରଣକାଲା ଏତ୍ଥନ୍ତରେ ଏସୋ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୋ ନାମ।

ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେଯ୍ଯାତି ଜୀୱିତିନ୍ଦ୍ରିଯଂ ଉପଚ୍ଛିନ୍ଦତି ଉପରୋଧେତି ସନ୍ତତିଂ ୱିକୋପେତି।

ସତ୍ଥହାରକଂ ୱାସ୍ସ ପରିଯେସେଯ୍ଯାତି ଅସିଂ ୱା ସତ୍ତିଂ ୱା ଭେଣ୍ଡିଂ ୱା [ଭେନ୍ଦିଂ ୱା (କ।)] ଲଗୁଳଂ ୱା [ସୂଲଂୱା ଲଗୁଳଂୱା (ସ୍ଯା।)] ପାସାଣଂ ୱା

ସତ୍ଥଂ ୱା ୱିସଂ ୱା ରଜ୍ଜୁଂ ୱା।

ମରଣୱଣ୍ଣଂ ୱା ସଂୱଣ୍ଣେୟ୍ୟାତି ଜୀୱିତେ ଆଦୀନୱଂ ଦସ୍ସେତି, ମରଣେ ୱଣ୍ଣଂ ଭଣତି।

ମରଣାଯ ୱା ସମାଦପେୟ୍ୟାତି ସତ୍ଥଂ ୱା ଆହର, ୱିସଂ ୱା ଖାଦ, ରଜ୍ଜୁଯା ୱା ଉବ୍ବନ୍ଧିତ୍ୱା କାଲଙ୍କରୋହୀତି।

ଅଯମ୍ପୋପୁରିସାତି ଆଲପନାଧିୱଚନମେତଂ।

କିଂତୁମ୍ହିମିନା ପାପକେନ ଦୁଜ୍ଜୀୱିତେନାତି ପାପକଂ ନାମ ଜୀୱିତଂ ଅଡ୍ଢାନଂ ଜୀୱିତଂ ଉପାଦାଯ ଦଳିଦ୍ଦାନଂ ଜୀୱିତଂ ପାପକଂ ଲାମକଂ, ସଧନାନଂ ଜୀୱିତଂ ଉପାଦାଯ ଅଧନାନଂ ଜୀୱିତଂ ପାପକଂ, ଦେୱାନଂ ଜୀୱିତଂ ଉପାଦାଯ ମନୁସ୍ସାନଂ ଜୀୱିତଂ ପାପକଂ ।

ଦୁଜ୍ଜୀୱିତଂ ନାମ ହତ୍ଥଚ୍ଛିନ୍ନସ୍ସ ପାଦଚ୍ଛିନ୍ନସ୍ସ ହତ୍ଥପାଦଚ୍ଛିନ୍ନସ୍ସ କଣ୍ଣଚ୍ଛିନ୍ନସ୍ସ ନାସଚ୍ଛିନ୍ନସ୍ସ କଣ୍ଣନାସଚ୍ଛିନ୍ନସ୍ସ, ଇମିନା ଚ ପାପକେନ ଇମିନା ଚ ଦୁଜ୍ଜୀୱିତେନ ମତଂ ତେ ଜୀୱିତା ସେୟ୍ୟୋତି।

ଇତି ଚିତ୍ତମନୋତି ଯଂ ଚିତ୍ତଂ ତଂ ମନୋ, ଯଂ ମନୋ ତଂ ଚିତ୍ତଂ।

ଚିତ୍ତସଙ୍କପ୍ପୋତି ମରଣସଞ୍ଞୀ ମରଣଚେତନୋ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ।

ଅନେକପରିଯାଯେନାତି ଉଚ୍ଚାୱଚେହି ଆକାରେହି।

ମରଣୱଣ୍ଣଂ ୱା ସଂୱଣ୍ଣେୟ୍ୟାତି ଜୀୱିତେ ଆଦୀନୱଂ ଦସ୍ସେତି, ମରଣେ ୱଣ୍ଣଂ ଭଣତି – ''ଇତୋ ତ୍ୱଂ କାଲଙ୍କତୋ କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ସୁଗତିଂ ସଗ୍ଗଂ ଲୋକଂ ଉପପଜ୍ଜିସ୍ସସି, ତତ୍ଥ ଦିବ୍ବେହି ପଞ୍ଚହି କାମଗୁଣେହି ସମପ୍ପିତୋ ସମଙ୍ଗୀଭୂତୋ ପରିଚାରେସ୍ସସୀ''ତି।

ମରଣାଯ ୱା ସମାଦପେୟ୍ୟାତି ସତ୍ଥଂ ୱା ଆହର, ୱିସଂ ୱା ଖାଦ, ରଜ୍ଜୁଯା ୱା ଉବ୍ବନ୍ଧିତ୍ୱା କାଲଙ୍କରୋହି, ସୋବ୍ଭେ ୱା ନରକେ ୱା ପପାତେ ୱା ପପତାତି।

ଅଯମ୍ପୀତି ପୁରିମେ ଉପାଦାଯ ୱୁଚ୍ଚତି।

ପାରାଜିକୋ ହୋତୀତି ସେୟ୍ୟଥାପି ନାମ ପୁଥୁସିଲା ଦ୍ୱିଧା ଭିନ୍ନା [ଦ୍ୱେଧା ଭିନ୍ନା (ସ୍ୟା।)] ଅପ୍ପଟିସନ୍ଧିକା ହୋତି, ଏୱମେୱ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତ୍ୱା ଅସ୍ସମଣୋ ହୋତି ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋ। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – 'ପାରାଜିକୋ ହୋତୀ'ତି।

ଅସଂୱାସୋତି ସଂୱାସୋ ନାମ ଏକକମ୍ମଂ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ସମସିକ୍ଖତା – ଏସୋ ସଂୱାସୋ ନାମ। ସୋ ତେନ ସଦ୍ଧିଂ ନତ୍ଥି, ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି ଅସଂୱାସୋତି।

୧୭୩। ସାମଂ, ଅଧିଟ୍ଠାଯ, ଦୂତେନ, ଦୂତପରଂପରାଯ, ୱିସକ୍କିଯେନ ଦୂତେନ, ଗତପଚ୍ଚାଗତେନ ଦୂତେନ, ଅରହୋ ରହୋସଞ୍ଞୀ, ରହୋ ଅରହୋସଞ୍ଞୀ, ଅରହୋ ଅରହୋସଞ୍ଞୀ, ରହୋ ରହୋସଞ୍ଞୀ କାଯେନ ସଂୱଣ୍ଣେତି, ୱାଚାଯ ସଂୱଣ୍ଣେତି, କାଯେନ ୱାଚାଯ ସଂୱଣ୍ଣେତି, ଦୂତେନ ସଂୱଣ୍ଣେତି, ଲେଖାଯ ସଂୱଣ୍ଣେତି, ଓପାତଂ ଅପସ୍ସେନଂ, ଉପନିକ୍ଖିପନଂ, ଭେସଜ୍ଜଂ, ରୂପୂପହାରୋ, ସଦ୍ଦୂପହାରୋ, ଗନ୍ଧୂପହାରୋ, ରସୂପହାରୋ, ଫୋଟ୍ଠବ୍ବୂପହାରୋ, ଧମ୍ମୂପହାରୋ, ଆଚିକ୍ଖନା, ଅନୁସାସନୀ, ସଙ୍କେତକମ୍ମଂ, ନିମିତ୍ତକମ୍ମନ୍ତି।

୧୭୪।ସାମନ୍ତି ସଯଂ ହନତି କାଯେନ ୱା କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ ୱା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ୱା।

ଅଧିଟ୍ଠାଯାତି ଅଧିଟ୍ଠହିତ୍ୱା ଆଣାପେତି – ''ଏୱଂ ୱିଜ୍ଝ, ଏୱଂ ପହର, ଏୱଂ ଘାତେହୀ''ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ୱଧକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି; ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି, ୱଧକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦ – ‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦତୁ – ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତୂ’’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଇତରସ୍ସ ଆରୋଚେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ୱଧକୋ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ସୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ସବ୍ବେସଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦ – ‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ପାୱଦତୁ – ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତୂ’’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଅଞ୍ଞଂ ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ୱଧକୋ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି; ଆଣାପକସ୍ସ ଚ ୱଧକସ୍ସ ଚ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ପୁନ ପଚ୍ଚାଗଚ୍ଛତି – ‘‘ନାହଂ ସକ୍କୋମି ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତୁ’’ନ୍ତି। ସୋ ପୁନ ଆଣାପେତି – ‘‘ଯଦା ସକ୍କୋସି ତଦା ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଆଣାପେତ୍ୱା ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ନ ସାୱେତି – ‘‘ମା ଘାତେହୀ’’ତି। ସୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଆଣାପେତ୍ୱା ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ସାୱେତି – ‘‘ମା ଘାତେହୀ’’ତି। ସୋ – ‘‘ଆଣତ୍ତୋ ଅହଂ ତଯା’’ତି ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି। ୱଧକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ‘‘ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଆଣାପେତ୍ୱା ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ସାୱେତି – ‘‘ମା ଘାତେହୀ’’ତି। ସୋ ସାଧୂତି ଓରମତି, ଉଭିନ୍ନଂ ଅନାପତ୍ତି।

୧୭୫। ଅରହୋ ରହୋସଞ୍ଞୀ ଉଲ୍ଲପତି – ‘‘ଅହୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ହତୋ ଅସ୍ସା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ରହୋ ଅରହୋସଞ୍ଞୀ ଉଲ୍ଲପତି – ‘‘ଅହୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ହତୋ ଅସ୍ସା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅରହୋ ଅରହୋସଞ୍ଞୀ ଉଲ୍ଲପତି – ‘‘ଅହୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ହତୋ ଅସ୍ସା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ । ରହୋ ରହୋସଞ୍ଞୀ ଉଲ୍ଲପତି – ‘‘ଅହୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ହତୋ ଅସ୍ସା’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

କାଯେନ ସଂୱଣ୍ଣେତି ନାମ କାଯେନ ୱିକାରଂ କରୋତି – ‘‘ଯୋ ଏୱଂ ମରତି ସୋ ଧନଂ ୱା ଲଭତି ଯସଂ ୱା ଲଭତି ସଗ୍ଗଂ ୱା ଗଚ୍ଛତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତାଯ ସଂୱଣ୍ଣନାଯ ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ୱାଚାଯ ସଂୱଣ୍ଣେତି ନାମ ୱାଚାଯ ଭଣତି – ‘‘ଯୋ ଏୱଂ ମରତି ସୋ ଧନଂ ୱା ଲଭତି ଯସଂ ୱା ଲଭତି ସଗ୍ଗଂ ୱା ଗଚ୍ଛତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତାଯ ସଂୱଣ୍ଣନାଯ ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

କାଯେନ ୱାଚାଯ ସଂୱଣ୍ଣେତି ନାମ କାଯେନ ଚ ୱିକାରଂ କରୋତି, ୱାଚାଯ ଚ ଭଣତି – ‘‘ଯୋ ଏୱଂ ମରତି ସୋ ଧନଂ ୱା ଲଭତି ଯସଂ ୱା ଲଭତି ସଗ୍ଗଂ ୱା ଗଚ୍ଛତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତାଯ ସଂୱଣ୍ଣନାଯ ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଦୂତେନ ସଂୱଣ୍ଣେତି ନାମ ଦୂତସ୍ସ ସାସନଂ ଆରୋଚେତି – ‘‘ଯୋ ଏୱଂ ମରତି ସୋ ଧନଂ ୱା ଲଭତି ଯସଂ ୱା ଲଭତି ସଗ୍ଗଂ ୱା ଗଚ୍ଛତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦୂତସ୍ସ ସାସନଂ ସୁତ୍ୱା ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୭୬।ଲେଖାଯ ସଂୱଣ୍ଣେତି ନାମ ଲେଖଂ ଛିନ୍ଦତି – ‘‘ଯୋ ଏୱଂ ମରତି ସୋ ଧନଂ ୱା ଲଭତି ଯସଂ ୱା ଲଭତି ସଗ୍ଗଂ ୱା ଗଚ୍ଛତୀ’’ତି, ଅକ୍ଖରକ୍ଖରାଯ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଲେଖଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଓପାତଂ ନାମ ମନୁସ୍ସଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଓପାତଂ ଖନତି – ‘‘ପପତିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପପତିତେ ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଅନୋଦିସ୍ସ ଓପାତଂ ଖନତି – ‘‘ଯୋ କୋଚି ପପତିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ମନୁସ୍ସୋ ତସ୍ମିଂ ପପତତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପପତିତେ ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି , ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ଯକ୍ଖୋ ୱା ପେତୋ ୱା ତିରଚ୍ଛାନଗତମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୋ ୱା ତସ୍ମିଂ ପପତତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପପତିତେ ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ତସ୍ମିଂ ପପତତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପପତିତେ ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସ।

୧୭୭।ଅପସ୍ସେନଂ ନାମ ଅପସ୍ସେନେ ସତ୍ଥଂ ୱା ଠପେତି ୱିସେନ ୱା ମକ୍ଖେତି ଦୁବ୍ବଲଂ ୱା କରୋତି ସୋବ୍ଭେ ୱା ନରକେ ୱା ପପାତେ ୱା ଠପେତି – ‘‘ପପତିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସତ୍ଥେନ ୱା ୱିସେନ ୱା ପପତିତେନ ୱା ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି , ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଉପନିକ୍ଖିପନଂ ନାମ ଅସିଂ ୱା ସତ୍ତିଂ ୱା ଭେଣ୍ଡିଂ ୱା ଲଗୁଳଂ ୱା ପାସାଣଂ ୱା ସତ୍ଥଂ ୱା ୱିସଂ ୱା ରଜ୍ଜୁଂ ୱା ଉପନିକ୍ଖିପତି – ‘‘ଇମିନା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ‘‘ତେନ ମରିସ୍ସାମୀ’’ତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଭେସଜ୍ଜଂ ନାମ ସପ୍ପିଂ ୱା ନୱନୀତଂ ୱା ତେଲଂ ୱା ମଧୁଂ ୱା ଫାଣିତଂ ୱା ଦେତି – ‘‘ଇମଂ ସାଯିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ସାଯିତେ ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୭୮।ରୂପୂପହାରୋ ନାମ ଅମନାପିକଂ ରୂପଂ ଉପସଂହରତି ଭଯାନକଂ ଭେରୱଂ – ‘‘ଇମଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଉତ୍ତସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଉତ୍ତସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମନାପିକଂ ରୂପଂ ଉପସଂହରତି [ଉପସଂହରତି ପେମନୀଯଂ ହଦଯଙ୍ଗମଂ (ସ୍ୟା।)] – ‘‘ଇମଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ସଦ୍ଦୂପହାରୋ ନାମ ଅମନାପିକଂ ସଦ୍ଦଂ ଉପସଂହରତି ଭଯାନକଂ ଭେରୱଂ – ‘‘ଇମଂ ସୁତ୍ୱା ଉତ୍ତସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ସୁତ୍ୱା ଉତ୍ତସତି , ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମନାପିକଂ ସଦ୍ଦଂ ଉପସଂହରତି ପେମନୀଯଂ ହଦଯଙ୍ଗମଂ – ‘‘ଇମଂ ସୁତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ସୁତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି , ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଗନ୍ଧୂପହାରୋ ନାମ ଅମନାପିକଂ ଗନ୍ଧଂ ଉପସଂହରତି ଜେଗୁଚ୍ଛଂ ପାଟିକୁଲ୍ୟଂ [ପଟିକୂଲଂ (?)] – ‘‘ଇମଂ ଘାଯିତ୍ୱା ଜେଗୁଚ୍ଛତା ପାଟିକୁଲ୍ୟତା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ଘାଯିତେ ଜେଗୁଚ୍ଛତା ପାଟିକୁଲ୍ୟତା ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମନାପିକଂ ଗନ୍ଧଂ ଉପସଂହରତି – ‘‘ଇମଂ ଘାଯିତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ଘାଯିତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ରସୂପହାରୋ ନାମ ଅମନାପିକଂ ରସଂ ଉପସଂହରତି ଜେଗୁଚ୍ଛଂ ପାଟିକୁଲ୍ୟଂ [ପଟିକୂଲଂ (?)] – ‘‘ଇମଂ ସାଯିତ୍ୱା ଜେଗୁଚ୍ଛତା ପାଟିକୁଲ୍ୟତା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ସାଯିତେ ଜେଗୁଚ୍ଛତା ପାଟିକୁଲ୍ୟତା ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମନାପିକଂ ରସଂ ଉପସଂହରତି – ‘‘ଇମଂ ସାଯିତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ସାଯିତ୍ୱା ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଫୋଟ୍ଠବ୍ବୂପହାରୋ ନାମ ଅମନାପିକଂ ଫୋଟ୍ଠବ୍ବଂ ଉପସଂହରତି ଦୁକ୍ଖସମ୍ଫସ୍ସଂ ଖରସମ୍ଫସ୍ସଂ – ‘‘ଇମିନା ଫୁଟ୍ଠୋ ମରିସ୍ସତୀ’’ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ତେନ ଫୁଟ୍ଠସ୍ସ ଦୁକ୍ଖା ୱେଦନା ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ମନାପିକଂ ଫୋଟ୍ଠବ୍ବଂ ଉପସଂହରତି ସୁଖସମ୍ଫସ୍ସଂ ମୁଦୁସମ୍ଫସ୍ସଂ – ''ଇମିନା ଫୁଟ୍ଠୋ ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତେନ ଫୁଟ୍ଠୋ ଅଲାଭକେନ ସୁସ୍ସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଧମ୍ମୂପହାରୋ ନାମ ନେରଯିକସ୍ସ ନିରଯକଥଂ କଥେତି – ''ଇମଂ ସୁତ୍ୱା ଉତ୍ତସିତ୍ୱା ମରିସ୍ସତୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ସୁତ୍ୱା ଉତ୍ତସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। କଲ୍ୟାଣକମ୍ମସ୍ସ ସଗ୍ଗକଥଂ କଥେତି – ''ଇମଂ ସୁତ୍ୱା ଅଧିମୁତ୍ତୋ ମରିସ୍ସତୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତଂ ସୁତ୍ୱା ଅଧିମୁତ୍ତୋ ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୧୭୯।ଆଚିକ୍ଖନା ନାମ ପୁଟ୍ଠୋ ଭଣତି – ''ଏୱଂ ମରସ୍ସୁ। ଯୋ ଏୱଂ ମରତି ସୋ ଧନଂ ୱା ଲଭତି ଯସଂ ୱା ଲଭତି ସଗ୍ଗଂ ୱା ଗଚ୍ଛତୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତାଯ ଆଚିକ୍ଖନାଯ ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଅନୁସାସନୀ ନାମ ଅପୁଟ୍ଠୋ ଭଣତି – ''ଏୱଂ ମରସ୍ସୁ। ଯୋ ଏୱଂ ମରତି ସୋ ଧନଂ ୱା ଲଭତି ଯସଂ ୱା ଲଭତି ସଗ୍ଗଂ ୱା ଗଚ୍ଛତୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତାଯ ଅନୁସାସନିଯା ମରିସ୍ସାମୀତି ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ମରତି, ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ସଙ୍କେତକମ୍ମଂ ନାମ ସଙ୍କେତଂ କରୋତି ପୁରେଭତ୍ତଂ ୱା ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ୱା ରତ୍ତିଂ ୱା ଦିୱା ୱା – ''ତେନ ସଙ୍କେତେନ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତେନ ସଙ୍କେତେନ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ। ତଂ ସଙ୍କେତଂ ପୁରେ ୱା ପଚ୍ଛା ୱା ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି, ୱଧକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ନିମିତ୍ତକମ୍ମଂ ନାମ ନିମିତ୍ତଂ କରୋତି – ''ଅକ୍ଖିଂ ୱା ନିଖଣିସ୍ସାମି ଭମୁକଂ ୱା ଉକ୍ଖିପିସ୍ସାମି ସୀସଂ ୱା ଉକ୍ଖିପିସ୍ସାମି, ତେନ ନିମିତ୍ତେନ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତେନ ନିମିତ୍ତେନ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ପାରାଜିକସ୍ସ। ତଂ ନିମିତ୍ତଂ ପୁରେ ୱା ପଚ୍ଛା ୱା ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେତି, ମୂଲଟ୍ଠସ୍ସ ଅନାପତ୍ତି, ୱଧକସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଅନାପତ୍ତି ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଅଜାନନ୍ତସ୍ସ ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ [ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ (ସ୍ୟା।)] ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହପାରାଜିକମ୍ହି ପଠମଭାଣୱାରୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ସଂୱଣ୍ଣନା ନିସୀଦନ୍ତୋ, ମୁସଲୋଦୁକ୍ଖଲେନ ଚ;

ୱୁଡ୍ଢପବ୍ବଜିତାଭିସନ୍ନୋ, ଅଗ୍ଗୱୀମଂସନାୱିସଂ।

ତଯୋ ଚ ୱତ୍ଥୁକମ୍ମେହି, ଇଟ୍ଠକାହିପରେ ତଯୋ;

ୱାସୀ ଗୋପାନସୀ ଚେୱ, ଅଟ୍ଟକୋତରଣଂ ପତି।

ସେଦଂ ନତ୍ଥୁଞ୍ଚ ସମ୍ବାହୋ, ନ୍ହାପନବ୍ଭଞ୍ଜନେନ ଚ;

ଉଟ୍ଠାପେନ୍ତୋ ନିପାତେନ୍ତୋ, ଅନ୍ନପାନେନ ମାରଣଂ।

ଜାରଗବ୍ଭୋ ସପତ୍ତୀ ଚ, ମାତା ପୁତ୍ତଂ ଉଭୋ ୱଧି;

ଉଭୋ ନ ମିୟ୍ୟରେ ମଦ୍ଦା, ତାପଂ ୱଞ୍ଝା ୱିଜାଯିନୀ।

ପତୋଦଂ ନିଗ୍ଗହେ ଯକ୍ଖୋ, ୱାଳଯକ୍ଖଞ୍ଚ ପାହିଣି;

ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ପହରି, ସଗ୍ଗଞ୍ଚ ନିରଯଂ ଭଣେ।

ଆଢଅଓ୍ୱିଯା ତଯୋ ରୁକ୍ଖା, ଦାଯେହି ଅପରେ ତଯୋ;

ମା କିଲମେସି ନ ତୁଯ୍ହଂ, ତକ୍କଂ ସୋଓ୍ୱୀରକେନ ଚାତି।

ଓ୍ୱିନୀତଓ୍ୱତ୍ଥୁ

୧୮୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ କାରୁଞ୍ଞେନ ମରଣଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ସଂଓ୍ୱଣ୍ଣେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି ''ଭଗଓ୍ୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ମଯଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନା''ତି? ଭଗଓ୍ୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''ଆପତ୍ତିଂ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖଓ୍ୱେ, ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିଣ୍ଡଚାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୀଠକେ ପିଲୋତିକାଯ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ଦାରକଂ ନିସୀଦନ୍ତୋ ଓ୍ୱହରିତ୍ୱା ମାରେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି ''ଭଗଓ୍ୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ''ତି? ଭଗଓ୍ୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖଓ୍ୱେ, ଅପ୍ପଟିଓ୍ୱେକ୍ଖିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସୀଦିତବ୍ବଂ; ଯୋ ନିସୀଦେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭତ୍ତଗ୍ଗେ ଅନ୍ତରଘରେ ଆସନଂ ପଞ୍ଞପେନ୍ତୋ ମୁସଲେ ଉସ୍ସିତେ ଏକଂ ମୁସଲଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ଦୁତିଯୋ ମୁସଲୋ ପରିପତିତ୍ୱା ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଦାରକସ୍ସ ମତ୍ଥକେ ଅଓ୍ୱତ୍ଥାସି। ସୋ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଅହଂ, ଭଗଓ୍ୱା''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭତ୍ତଗ୍ଗେ ଅନ୍ତରଘରେ ଆସନଂ ପଞ୍ଞପେନ୍ତୋ ଉଦୁକ୍ଖଲଭଣ୍ଡିକଂ ଅକ୍କମିତ୍ୱା ପଓ୍ୱଟ୍ଟେସି। ଅଞ୍ଞତରଂ ଦାରକଂ ଓ୍ୱହରିତ୍ୱା ମାରେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ପିତାପୁତ୍ତା ଭିକ୍ଖୂସୁ ପବ୍ବଜିତା ହୋନ୍ତି। କାଲେ ଆରୋଚିତେ ପୁତ୍ତୋ ପିତରଂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚ – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ ତଂ ପତିମାନେତୀ''ତି ପିଟ୍ଠିଯଂ ଗହେତ୍ୱା ପଣାମେସି। ସୋ ପପତିତ୍ୱା କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ନାହଂ, ଭଗଓ୍ୱା, ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ପିତାପୁତ୍ତା ଭିକ୍ଖୂସୁ ପବ୍ବଜିତା ହୋନ୍ତି। କାଲେ ଆରୋଚିତେ ପୁତ୍ତୋ ପିତରଂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚ – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ ତଂ ପତିମାନେତୀ''ତି ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ପିଟ୍ଠିଯଂ ଗହେତ୍ୱା ପଣାମେସି। ସୋ ପପତିତ୍ୱା କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ପିତାପୁତ୍ତା ଭିକ୍ଖୂସୁ ପବ୍ବଜିତା ହୋନ୍ତି। କାଲେ ଆରୋଚିତେ ପୁତ୍ତୋ ପିତରଂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚ – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ ତଂ ପତିମାନେତୀ''ତି ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ପିଟ୍ଠିଯଂ ଗହେତ୍ୱା ପଣାମେସି। ସୋ ପପତିତ୍ୱା ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

୧୮୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ମଂସଂ କଣ୍ଠେ ଓ୍ୱିଲଗ୍ଗଂ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଗୀଓ୍ୱାଯଂ ପହାରଂ ଅଦାସି। ସଲୋହିତଂ ମଂସଂ ପତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ମଂସଂ କଣ୍ଠେ ଓ୍ୱିଲଗ୍ଗଂ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଗୀଓ୍ୱାଯଂ ପହାରଂ ଅଦାସି। ସଲୋହିତଂ ମଂସଂ ପତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି । ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ମଂସଂ କଣ୍ଠେ ଓ୍ୱିଲଗ୍ଗଂ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ

ଗୀୱାୟଂ ପହାରଂ ଅଦାସି। ସଲୋହିତଂ ମଂସଂ ପତି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିଣ୍ଡଚାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିସଗତଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଲଭିତ୍ୱା ପଟିକ୍କମନଂ ହରିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅଗ୍ଗକାରିକଂ ଅଦାସି। ତେ ଭିକ୍ଖୂ କାଲମକଂସୁ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ଜାନାମୀ’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଜାନନ୍ତସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱୀମଂସାଧିପ୍ପାୟୋ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିସଂ ଅଦାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ୱୀମଂସାଧିପ୍ପାୟୋ ଅହଂ, ଭଗୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

୧୮୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା [ଆଳୱିକା (ସ୍ୟା।)] ଭିକ୍ଖୂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ କରୋନ୍ତି । ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ସିଲଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଦୁଗ୍ଗହିତା ସିଲା ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ଅୱତ୍ଥାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ କରୋନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ସିଲଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାୟୋ ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ସିଲଂ ମୁଞ୍ଚି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ୱିହାରସ୍ସ କୁଟ୍ଟଂ ଉଟ୍ଠାପେନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ଇଟ୍ଠକଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଦୁଗ୍ଗହିତା ଇଟ୍ଠକା ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ଅୱତ୍ଥାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ୱିହାରସ୍ସ କୁଟ୍ଟଂ ଉଟ୍ଠାପେନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ଇଟ୍ଠକଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାୟୋ ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ଇଟ୍ଠକଂ ମୁଞ୍ଚି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

୧୮୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ନୱକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ୱାସିଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଦୁଗ୍ଗହିତା ୱାସୀ ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ଅୱତ୍ଥାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ନୱକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ୱାସିଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାୟୋ ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ୱାସିଂ ମୁଞ୍ଚି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ନୱକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ଗୋପାନସିଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଦୁଗ୍ଗହିତା ଗୋପାନସୀ ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ଅୱତ୍ଥାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ନୱକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହେଟ୍ଠା ହୁତ୍ୱା ଗୋପାନସିଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ଉପରିମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାୟୋ ହେଟ୍ଠିମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମତ୍ଥକେ ଗୋପାନସିଂ ମୁଞ୍ଚି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ନୱକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତା ଅଟ୍ଟକଂ ବନ୍ଧନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଅତ୍ରଟ୍ଠିତୋ ବନ୍ଧାହୀ’’ତି। ସୋ ତତ୍ରଟ୍ଠିତୋ ବନ୍ଧନ୍ତୋ ପରିପତିତ୍ୱା କାଲମକାସି । ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି?

''ନାହଂ, ଭଗଵା, ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଠଅଓକା ଭିକ୍ଖୂ ନଓକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତା ଅଟ୍ଟକଂ ବନ୍ଧନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଆଵୁସୋ, ଅତ୍ରଟ୍ଠିତୋ ବନ୍ଧାହୀ''ତି। ସୋ ତତ୍ରଟ୍ଠିତୋ ବନ୍ଧନ୍ତୋ ପରିପତିତ୍ଵା କାଲମକାସି…ପେ… ପରିପତିତ୍ଵା ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଵିହାରଂ ଛାଦେତ୍ଵା ଓତରତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଆଵୁସୋ, ଇତୋ ଓତରାହୀ''ତି। ସୋ ତେନ ଓତରନ୍ତୋ ପରିପତିତ୍ଵା କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଵିହାରଂ ଛାଦେତ୍ଵା ଓତରତି । ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଆଵୁସୋ, ଇତୋ ଓତରାହୀ''ତି। ସୋ ତେନ ଓତରନ୍ତୋ ପରିପତିତ୍ଵା କାଲମକାସି…ପେ… ପରିପତିତ୍ଵା ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅନଭିରତିଯା ପୀଳିତୋ ଗିଜ୍ଝକୂଟଂ ପବ୍ବତଂ ଅଭିରୁହିତ୍ଵା ପପାତେ ପପତନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଵିଲୀଵକାରଂ ଓତ୍ଥରିତ୍ଵା ମାରେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଅତ୍ତାନଂ ପାତେତବ୍ବଂ। ଯୋ ପାତେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଗିଜ୍ଝକୂଟଂ ପବ୍ବତଂ ଅଭିରୁହିତ୍ଵା ଦଵାଯ ସିଲଂ ପଵିଜ୍ଝିଂସୁ। ସା ଅଞ୍ଞତରଂ ଗୋପାଲକଂ ଓତ୍ଥରିତ୍ଵା ମାରେସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି …ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଦଵାଯ ସିଲା ପଵିଜ୍ଝିତବ୍ବା। ଯୋ ପଵିଜ୍ଝେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

୧୮୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ସେଦେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି । ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ସେଦେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି।…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସୀସାଭିତାପୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ ନତ୍ଥୁଂ ଅଦଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସୀସାଭିତାପୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ନତ୍ଥୁଂ ଅଦଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ସମ୍ବାହେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ସମ୍ବାହେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ନ୍ହାପେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ନ୍ହାପେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ତେଲେନ ଅବ୍ଭଞ୍ଜିଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ତେଲେନ ଅବ୍ଭଞ୍ଜିଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

୧୮୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଉଟ୍ଠାପେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ଉଟ୍ଠାପେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି ।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ନିପାତେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ନିପାତେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ ଅନ୍ନଂ ଅଦଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ଅନ୍ନଂ ଅଦଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ ପାନଂ ଅଦଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ପାନଂ ଅଦଂସୁ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖଵେ , ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

୧୮୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ପଵୁଟ୍ଠପତିକା ଜାରେନ ଗବ୍ଭିନୀ ହୋତି। ସା କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ ଗବ୍ଭପାତନଂ ଜାନାହୀ''ତି। ''ସୁଟ୍ଠୁ, ଭଗିନୀ''ତି ତସ୍ସା ଗବ୍ଭପାତନଂ ଅଦାସି। ଦାରକୋ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଦ୍ଵେ ପଜାପତିଯୋ ହୋନ୍ତି – ଏକା ଵଞ୍ଝା, ଏକା ଵିଜାଯିନୀ। ଵଞ୍ଝା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ସଚେ ସା, ଭନ୍ତେ, ଵିଜାଯିସ୍ସତି ସବ୍ବସ୍ସ କୁଟୁମ୍ବସ୍ସ ଇସ୍ସରା ଭଵିସ୍ସତି। ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ, ତସ୍ସା ଗବ୍ଭପାତନଂ ଜାନାହୀ''ତି ।''ସୁଟ୍ଠୁ, ଭଗିନୀ''ତି ତସ୍ସା ଗବ୍ଭପାତନଂ ଅଦାସି। ଦାରକୋ କାଲମକାସି, ମାତା ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଦ୍ଵେ ପଜାପତିଯୋ ହୋନ୍ତି – ଏକା ଵଞ୍ଝା, ଏକା ଵିଜାଯିନୀ। ଵଞ୍ଝା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ସଚେ ସା, ଭନ୍ତେ, ଵିଜାଯିସ୍ସତି ସବ୍ବସ୍ସ କୁଟୁମ୍ବସ୍ସ ଇସ୍ସରା ଭଵିସ୍ସତି। ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ, ତସ୍ସା ଗବ୍ଭପାତନଂ ଜାନାହୀ''ତି। ''ସୁଟ୍ଠୁ, ଭଗିନୀ''ତି ତସ୍ସା ଗବ୍ଭପାତନଂ ଅଦାସି। ମାତା କାଲମକାସି, ଦାରକୋ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଦ୍ୱେ ପଜାପତିଯୋ ହୋନ୍ତି – ଏକା ୱଞ୍ଝା , ଏକା ୱିଜାଯିନୀ। ୱଞ୍ଝା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ସଚେ ସା, ଭନ୍ତେ, ୱିଜାଯିସ୍ସତି ସବ୍ବସ୍ସ କୁଟୁମ୍ବସ୍ସ ଇସ୍ସରା ଭୱିସ୍ସତି। ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ, ତସ୍ସା ଗବ୍ଭପାତନଂ ଜାନାହୀ’’ତି। ‘‘ସୁଟ୍ଠୁ, ଭଗିନୀ’’ତି ତସ୍ସା ଗବ୍ଭପାତନଂ ଅଦାସି। ଉଭୋ କାଲମକଂସୁ…ପେ… ଉଭୋ ନ କାଲମକଂସୁ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୧୮୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଗବ୍ଭିନୀ ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ, ଗବ୍ଭପାତନଂ ଜାନାହୀ’’ତି। ‘‘ତେନ ହି, ଭଗିନି, ମଦ୍ଦସ୍ସୂ’’ତି। ସା ମଦ୍ଦାପେତ୍ୱା ଗବ୍ଭଂ ପାତେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଗବ୍ଭିନୀ ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ, ଗବ୍ଭପାତନଂ ଜାନାହୀ’’ତି। ‘‘ତେନ ହି, ଭଗିନି, ତାପେହୀ’’ତି। ସା ତାପେତ୍ୱା ଗବ୍ଭଂ ପାତେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ୱଞ୍ଝା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ, ଭେସଜ୍ଜଂ ଜାନାହି ଯେନାହଂ ୱିଜାଯେଯ୍ୟ’’ନ୍ତି। ‘‘ସୁଟ୍ଠୁ, ଭଗିନୀ’’ତି ତସ୍ସା ଭେସଜ୍ଜଂ ଅଦାସି । ସା କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ୱିଜାଯିନୀ ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଇଙ୍ଘାଯ୍ୟ, ଭେସଜ୍ଜଂ ଜାନାହି ଯେନାହଂ ନ ୱିଜାଯେଯ୍ୟ’’ନ୍ତି। ‘‘ସୁଟ୍ଠୁ, ଭଗିନୀ’’ତି ତସ୍ସା ଭେସଜ୍ଜଂ ଅଦାସି। ସା କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି , ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିଯଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଙ୍ଗୁଲିପତୋଦକେନ ହାସେସୁଂ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଉତ୍ତନ୍ତୋ ଅନସ୍ସାସକୋ କାଲମକାସି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପାରାଜିକସ୍ସା’’ତି [ପାରାଜିକସ୍ସ, ଆପତ୍ତି ପାଚିତ୍ତିଯସ୍ସାତି (ସ୍ୟା।)]।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସତ୍ତରସୱଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯଂ ଭିକ୍ଖୁଂ କମ୍ମଂ କରିସ୍ସାମାତି ଓତ୍ଥରିତ୍ୱା ମାରେସୁଂ। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପାରାଜିକସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭୂତୱେଜ୍ଜକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯକ୍ଖଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ୱାଳଯକ୍ଖୱିହାରଂ ପାହେସି। ତଂ ଯକ୍ଖା ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ୱାଳଯକ୍ଖୱିହାରଂ ପାହେସି। ତଂ ଯକ୍ଖା ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ…ପେ… ତଂ ଯକ୍ଖା ଜୀୱିତା ନ ୱୋରୋପେସୁଂ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି ।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ୱାଳକନ୍ତାରଂ ପାହେସି । ତଂ ୱାଳା ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ୱାଳକନ୍ତାରଂ ପାହେସି। ତଂ ୱାଳା ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ…ପେ… ତଂ ୱାଳା ଜୀୱିତା ନ ୱୋରୋପେସୁଂ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋରକନ୍ତାରଂ ପାହେସି। ତଂ ଚୋରା ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ

ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୋରକନ୍ତାରଂ ପାହେସି। ତଂ ଚୋରା ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସୁଂ…ପେ… ତଂ ଚୋରା ଜୀୱିତା ନ ୱୋରୋପେସୁଂ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୧୮୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି…ପେ… ତଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି…ପେ… ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି…ପେ… ଅଞ୍ଞଂ ମଞ୍ଞମାନୋ ଅଞ୍ଞଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅମନୁସ୍ସେନ ଗହିତୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପହାରଂ ଅଦାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ , ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅମନୁସ୍ସେନ ଗହିତୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପହାରଂ ଅଦାସି। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ କଲ୍ୟାଣକମ୍ମସ୍ସ ସଗ୍ଗକଥଂ କଥେସି। ସୋ ଅଧିମୁତ୍ତୋ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ କଲ୍ୟାଣକମ୍ମସ୍ସ ସଗ୍ଗକଥଂ କଥେସି। ସୋ ଅଧିମୁତ୍ତୋ କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଅଧିମୁତ୍ତୋ ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ନେରଯିକସ୍ସ ନିରଯକଥଂ କଥେସି। ସୋ ଉତ୍ତସିତ୍ୱା କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ନେରଯିକସ୍ସ ନିରଯକଥଂ କଥେସି। ସୋ ଉତ୍ତସିତ୍ୱା କାଲମକାସି…ପେ… ସୋ ଉତ୍ତସିତ୍ୱା ନ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୧୮୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଳଝଓୱକା ଭିକ୍ଖୂ ନୱକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତା ରୁକ୍ଖଂ ଛିନ୍ଦନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଅତ୍ରଟ୍ଠିତୋ ଛିନ୍ଦାହୀ’’ତି। ତଂ ତତ୍ରଟ୍ଠିତଂ ଛିନ୍ଦନ୍ତଂ ରୁକ୍ଖୋ ଓତ୍ଥରିତ୍ୱା ମାରେସି । ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଳଝଓୱକା ଭିକ୍ଖୂ ନୱକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତା ରୁକ୍ଖଂ ଛିନ୍ଦନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମରଣାଧିପ୍ପାଯୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଅତ୍ରଟ୍ଠିତୋ ଛିନ୍ଦାହୀ’’ତି। ତଂ ତତ୍ରଟ୍ଠିତଂ ଛିନ୍ଦନ୍ତଂ ରୁକ୍ଖୋ ଓତ୍ଥରିତ୍ୱା ମାରେସି…ପେ… ରୁକ୍ଖୋ ଓତ୍ଥରିତ୍ୱା ନ ମାରେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୧୯୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଦାଯଂ ଆଲିମ୍ପେସୁଂ [ଆଝଇମ୍ପେସୁଂ (ସ୍ୟା। କ।)]; ମନୁସ୍ସା ଦଡ୍ଢା କାଲମକଂସୁ। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ନମରଣାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ମରଣାଧିପ୍ପାଯା ଦାଯଂ ଆଲିମ୍ପେସୁଂ। ମନୁସ୍ସା ଦଡ୍ଢା କାଲମକଂସୁ…ପେ… ମନୁସ୍ସା ଦଡ୍ଢା ନ କାଲମକଂସୁ। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୧୯୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଆଘାତନଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଚୋରଘାତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ମାଯିମଂ କିଲମେସି। ଏକେନ

ପହାରେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି। ‘‘ସୁଟ୍ଠୁ, ଭନ୍ତେ’’ତି ଏକେନ ପହାରେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଆଘାତନଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଚୋରଘାତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ମାଯିମଂ କିଲମେସି । ଏକେନ ପହାରେନ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେହୀ’’ତି। ସୋ – ‘‘ନାହଂ ତୁଯ୍ହଂ ୱଚନଂ କରିସ୍ସାମୀ’’ତି ତଂ ଜୀୱିତା ୱୋରୋପେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି… ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

୧୯୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ଞାତିଘରେ ହତ୍ଥପାଦଚ୍ଛିନ୍ନୋ ଞାତକେହି ସମ୍ପରିକିଣ୍ଣୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତେ ମନୁସ୍ସେ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଇଚ୍ଛଥ ଇମସ୍ସ ମରଣ’’ନ୍ତି? ‘‘ଆମ, ଭନ୍ତେ, ଇଚ୍ଛାମା’’ତି। ‘‘ତେନ ହି ତକ୍କଂ ପାଯେଥା’’ତି। ତେ ତଂ ତକ୍କଂ ପାଯେସୁଂ। ସୋ କାଲମକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ କୁଲଘରେ ହତ୍ଥପାଦଚ୍ଛିନ୍ନୋ ଞାତକେହି ସମ୍ପରିକିଣ୍ଣୋ ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରା ଭିକ୍ଖୁନୀ ତେ ମନୁସ୍ସେ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଇଚ୍ଛଥ ଇମସ୍ସ ମରଣ’’ନ୍ତି? ‘‘ଆମଯ୍ୟେ, ଇଚ୍ଛାମା’’ତି। ‘‘ତେନ ହି ଲୋଣସୋୱୀରକଂ ପାଯେଥା’’ତି। ତେ ତଂ ଲୋଣସୋୱୀରକଂ ପାଯେସୁଂ। ସୋ କାଲମକାସି। ତସ୍ସା କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି। ଅଥ ଖୋ ସା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ସା, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁନୀ ଆପନ୍ନା ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତତିଯପାରାଜିକଂ ସମତ୍ତଂ।

୪। ଚତୁତ୍ଥପାରାଜିକଂ

୧୯୩।[ଇଦଂ ୱତ୍ଥୁ ପାଚି। ୬୭] ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ୱେସାଲିଯଂ ୱିହରତି ମହାୱନେ କୂଟାଗାରସାଲାଯଂ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ସନ୍ଦିଟ୍ଠା ସମ୍ଭତ୍ତା ଭିକ୍ଖୂ ୱଗ୍ଗୁମୁଦାଯ ନଦିଯା ତୀରେ ୱସ୍ସଂ ଉପଗଚ୍ଛିଂସୁ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ୱଜ୍ଜୀ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ହୋତି ଦ୍ୱୀହିତିକା ସେତଟ୍ଠିକା ସଲାକାୱୁତ୍ତା, ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁଂ। ଅଥ ଖୋ ତେସଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତଦହୋସି – ‘‘ଏତରହି ଖୋ ୱଜ୍ଜୀ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ଦ୍ୱୀହିତିକା ସେତଟ୍ଠିକା ସଲାକାୱୁତ୍ତା, ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁଂ। କେନ ନୁ ଖୋ ମଯଂ ଉପାଯେନ ସମଗ୍ଗା ସମ୍ମୋଦମାନା ଅୱିୱଦମାନା ଫାସୁକଂ ୱସ୍ସଂ ୱସେଯ୍ୟାମ, ନ ଚ ପିଣ୍ଡକେନ କିଲମେଯ୍ୟାମା’’ତି? ଏକଚ୍ଚେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ହନ୍ଦ ମଯଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିହୀନଂ କମ୍ମନ୍ତଂ ଅଧିଟ୍ଠେମ, ଏୱଂ ତେ ଅମ୍ହାକଂ ଦାତୁଂ ମଞ୍ଞିସ୍ସନ୍ତି। ଏୱଂ ମଯଂ ସମଗ୍ଗା ସମ୍ମୋଦମାନା ଅୱିୱଦମାନା ଫାସୁକଂ ୱସ୍ସଂ ୱସିସ୍ସାମ, ନ ଚ ପିଣ୍ଡକେନ କିଲମିସ୍ସାମା’’ତି। ଏକଚ୍ଚେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ଅଲଂ, ଆୱୁସୋ, କିଂ ଗିହୀନଂ କମ୍ମନ୍ତଂ ଅଧିଟ୍ଠିତେନ! ହନ୍ଦ ମଯଂ , ଆୱୁସୋ, ଗିହୀନଂ ଦୂତେଯ୍ୟଂ ହରାମ, ଏୱଂ ତେ ଅମ୍ହାକଂ ଦାତୁଂ ମଞ୍ଞିସ୍ସନ୍ତି। ଏୱଂ ମଯଂ ସମଗ୍ଗା ସମ୍ମୋଦମାନା ଅୱିୱଦମାନା ଫାସୁକଂ ୱସ୍ସଂ ୱସିସ୍ସାମ, ନ ଚ ପିଣ୍ଡକେନ କିଲମିସ୍ସାମା’’ତି। ଏକଚ୍ଚେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ଅଲଂ, ଆୱୁସୋ, କିଂ ଗିହୀନଂ କମ୍ମନ୍ତଂ ଅଧିଟ୍ଠିତେନ! କିଂ ଗିହୀନଂ ଦୂତେଯ୍ୟଂ ହଟେନ! ହନ୍ଦ ମଯଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିସ୍ସାମ – ‘ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦୁତିଯସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ତତିଯସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୋତାପନ୍ନୋ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ସକଦାଗାମୀ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅନାଗାମୀ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ତେୱିଜ୍ଜୋ, ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଛଳଭିଞ୍ଞୋ’ତି। ଏୱଂ ତେ ଅମ୍ହାକଂ ଦାତୁଂ ମଞ୍ଞିସ୍ସନ୍ତି। ଏୱଂ ମଯଂ ସମଗ୍ଗା ସମ୍ମୋଦମାନା ଅୱିୱଦମାନା ଫାସୁକଂ ୱସ୍ସଂ ୱସିସ୍ସାମ, ନ ଚ ପିଣ୍ଡକେନ କିଲମିସ୍ସାମା’’ତି। ‘‘ଏସୋଯେୱ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ସେଯ୍ୟୋ ଯୋ ଅମ୍ହାକଂ ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣୋ ଭାସିତୋ’’ତି।

୧୯୪। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିଂସୁ – ‘‘ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ…ପେ… ଅସୁକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଛଳଭିଞ୍ଞୋ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ତେ ମନୁସ୍ସା – ‘‘ଲାଭା ୱତ ନୋ, ସୁଲଦ୍ଧଂ ୱତ ନୋ, ଯେସଂ ୱତ ନୋ ଏୱରୂପା ଭିକ୍ଖୂ ୱସ୍ସଂ ଉପଗତା; ନ ୱତ ନୋ ଇତୋ ପୁବ୍ବେ ଏୱରୂପା ଭିକ୍ଖୂ ୱସ୍ସଂ ଉପଗତା ଯଥଯିମେ ଭିକ୍ଖୂ ସୀଲୱନ୍ତୋ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମା’’ତି, ତେ ନ ତାଦିସାନି ଭୋଜନାନି ଅତ୍ତନା ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ମାତାପିତୂନଂ ଦେନ୍ତି ପୁତ୍ତଦାରସ୍ସ ଦେନ୍ତି ଦାସକମ୍ମକରପୋରିସସ୍ସ ଦେନ୍ତି ମିତ୍ତାମଚ୍ଚାନଂ ଦେନ୍ତି ଞାତିସାଲୋହିତାନଂ ଦେନ୍ତି, ଯାଦିସାନି ଭିକ୍ଖୂନଂ ଦେନ୍ତି। ତେ ନ ତାଦିସାନି ଖାଦନୀଯାନି ସାଯନୀଯାନି ପାନାନି ଅତ୍ତନା ଖାଦନ୍ତି ସାଯନ୍ତି ପିୱନ୍ତି ମାତାପିତୂନଂ ଦେନ୍ତି ପୁତ୍ତଦାରସ୍ସ ଦେନ୍ତି ଦାସକମ୍ମକରପୋରିସସ୍ସ ଦେନ୍ତି ମିତ୍ତାମଚ୍ଚାନଂ ଦେନ୍ତି ଞାତିସାଲୋହିତାନଂ ଦେନ୍ତି, ଯାଦିସାନି ଭିକ୍ଖୂନଂ ଦେନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ୱଣ୍ଣୱା ଅହେସୁଂ ପୀଣିନ୍ଦ୍ରିଯା ପସନ୍ନମୁଖୱଣ୍ଣା ୱିପ୍ପସନ୍ନଛୱିୱଣ୍ଣା।

ଆଚିଣ୍ଣଂ ଖୋ ପନେତଂ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଭଗୱନ୍ତଂ ଦସ୍ସନାଯ ଉପସଙ୍କମିତୁଂ। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା ତେମାସଚ୍ଚଯେନ ସେନାସନଂ ସଂସାମେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଆଦାଯ ଯେନ ୱେସାଲୀ ତେନ ପକ୍କମିଂସୁ। ଅନୁପୁବ୍ବେନ ଯେନ ୱେସାଲୀ ମହାୱନଂ କୂଟାଗାରସାଲା ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦିଂସୁ।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଦିସାସୁ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠା ଭିକ୍ଖୂ କିସା ହୋନ୍ତି ଲୂଖା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣା ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତା ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତା; ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯା ପନ ଭିକ୍ଖୂ ୱଣ୍ଣୱା ହୋନ୍ତି ପୀଣିନ୍ଦ୍ରିଯା ପସନ୍ନମୁଖୱଣ୍ଣା ୱିପ୍ପସନ୍ନଛୱିୱଣ୍ଣା। ଆଚିଣ୍ଣଂ ଖୋ ପନେତଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ଆଗନ୍ତୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ପଟିସମ୍ମୋଦିତୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦୱୋଚ – ''କଚ୍ଚି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଖମନୀଯଂ କଚ୍ଚି ଯାପନୀଯଂ କଚ୍ଚି ସମଗ୍ଗା ସମ୍ମୋଦମାନା ଅୱିୱଦମାନା ଫାସୁକଂ ୱସ୍ସଂ ୱସିତ୍ଥ ନ ଚ ପିଣ୍ଡକେନ କିଲମିତ୍ଥା''ତି? ''ଖମନୀଯଂ, ଭଗୱା, ଯାପନୀଯଂ, ଭଗୱା। ସମଗ୍ଗା ଚ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ, ସମ୍ମୋଦମାନା ଅୱିୱଦମାନା ଫାସୁକଂ ୱସ୍ସଂ ୱସିମ୍ହା, ନ ଚ ପିଣ୍ଡକେନ କିଲମିମ୍ହା''ତି। ଜାନନ୍ତାପି ତଥାଗତା ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, ଜାନନ୍ତାପି ନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି… ପେ… ଦ୍ୱୀହାକାରେହି ବୁଦ୍ଧା ଭଗୱନ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୂ ପଟିପୁଚ୍ଛନ୍ତି – ଧମ୍ମଂ ୱା ଦେସେସ୍ସାମ, ସାୱକାନଂ ୱା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞାପେସ୍ସାମାତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଯଥା କଥଂ ପନ ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମଗ୍ଗା ସମ୍ମୋଦମାନା ଅୱିୱଦମାନା ଫାସୁକଂ ୱସ୍ସଂ ୱସିତ୍ଥ ନ ଚ ପିଣ୍ଡକେନ କିଲମିତ୍ଥା''ତି? ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ – ''କଚ୍ଚି ପନ ୱୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭୂତ''ନ୍ତି? ''ଅଭୂତଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ''ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଉଦରସ୍ସ କାରଣା ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିସ୍ସଥ! ୱରଂ ତୁମ୍ହେହି, ମୋଘପୁରିସା, ତିଣ୍ହେନ ଗୋୱିକନ୍ତନେନ [ଗୋୱିକତ୍ତନେନ (ସୀ। କ।)] କୁଚ୍ଛିଂ ପରିକନ୍ତୋ, ନ ତ୍ୱେୱ ଉଦରସ୍ସ କାରଣା ଗିହୀନଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମସ୍ସ ୱଣ୍ଣୋ ଭାସିତୋ! ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ତତୋ ନିଦାନଞ୍ହି, ମୋଘପୁରିସା, ମରଣଂ ୱା ନିଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ମରଣମତ୍ତଂ ୱା ଦୁକ୍ଖଂ, ନ ତ୍ୱେୱ ତପ୍ପଚ୍ଚଯା କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାଯଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ୱିନିପାତଂ ନିରଯଂ ଉପପଜ୍ଜେଯ। ଇତୋ ନିଦାନଞ୍ଚ ଖୋ, ମୋଘପୁରିସା, କାଯସ୍ସ ଭେଦା ପରଂ ମରଣା ଅପାଯଂ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ୱିନିପାତଂ ନିରଯଂ ଉପପଜ୍ଜେଯ୍ଯ। ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ''…ପେ… ୱିଗରହିତ୍ୱା ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି –

୧୯୫। ''ପଞ୍ଚିମେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମହାଚୋରା ସନ୍ତୋ ସଂୱିଜ୍ଜମାନା ଲୋକସ୍ମିଂ। କତମେ ପଞ୍ଚ? ଇଧ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଏକଚ୍ଚସ୍ସ ମହାଚୋରସ୍ସ ଏୱଂ ହୋତି – 'କୁଦାସ୍ସୁ ନାମାହଂ ସତେନ ୱା ସହସ୍ସେନ ୱା ପରିୱୁତୋ ଗାମନିଗମରାଜଧାନୀସୁ ଆହିଣ୍ଡିସ୍ସାମି ହନନ୍ତୋ ଘାତେନ୍ତୋ ଛିନ୍ଦନ୍ତୋ ଛେଦାପେନ୍ତୋ ପଚନ୍ତୋ ପାଚେନ୍ତୋ'ତି! ସୋ ଅପରେନ ସମଯେନ ସତେନ ୱା ସହସ୍ସେନ ୱା ପରିୱୁତୋ ଗାମନିଗମରାଜଧାନୀସୁ ଆହିଣ୍ଡତି ହନନ୍ତୋ ଘାତେନ୍ତୋ ଛିନ୍ଦନ୍ତୋ ଛେଦାପେନ୍ତୋ ପଚନ୍ତୋ ପାଚେନ୍ତୋ। ଏୱମେୱ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇଧେକଚ୍ଚସ୍ସ ପାପଭିକ୍ଖୁନୋ ଏୱଂ ହୋତି – 'କୁଦାସ୍ସୁ ନାମାହଂ ସତେନ ୱା ସହସ୍ସେନ ୱା ପରିୱୁତୋ ଗାମନିଗମରାଜଧାନୀସୁ ଚାରିକଂ ଚରିସ୍ସାମି ସକ୍କତୋ ଗରୁକତୋ ମାନିତୋ ପୂଜିତୋ ଅପଚିତୋ ଗହଟ୍ଠାନଞ୍ଚେୱ ପବ୍ବଜିତାନଞ୍ଚ, ଲାଭୀ ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରାନ'ନ୍ତି ! ସୋ ଅପରେନ ସମଯେନ ସତେନ ୱା ସହସ୍ସେନ ୱା ପରିୱୁତୋ ଗାମନିଗମରାଜଧାନୀସୁ ଚାରିକଂ ଚରତି ସକ୍କତୋ ଗରୁକତୋ ମାନିତୋ ପୂଜିତୋ ଅପଚିତୋ ଗହଟ୍ଠାନଞ୍ଚେୱ ପବ୍ବଜିତାନଞ୍ଚ, ଲାଭୀ ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରାନଂ। ଅଯଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଠମୋ ମହାଚୋରୋ ସନ୍ତୋ ସଂୱିଜ୍ଜମାନୋ ଲୋକସ୍ମିଂ।

''ପୁନ ଚପରଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇଧେକଚ୍ଚୋ ପାପଭିକ୍ଖୁ ତଥାଗତପ୍ପୱେଦିତଂ ଧମ୍ମୱିନଯଂ ପରିଯାପୁଣିତ୍ୱା ଅତ୍ତନୋ ଦହତି। ଅଯଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁତିଯୋ ମହାଚୋରୋ ସନ୍ତୋ ସଂୱିଜ୍ଜମାନୋ ଲୋକସ୍ମିଂ।

''ପୁନ ଚପରଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇଧେକଚ୍ଚୋ ପାପଭିକ୍ଖୁ ସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ ପରିସୁଦ୍ଧଂ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ ଚରନ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ଅବ୍ରହ୍ମଚରିଯେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି। ଅଯଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତତିଯୋ ମହାଚୋରୋ ସନ୍ତୋ ସଂୱିଜ୍ଜମାନୋ ଲୋକସ୍ମିଂ।

''ପୁନ ଚପରଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇଧେକଚ୍ଚୋ ପାପଭିକ୍ଖୁ ଯାନି ତାନି ସଙ୍ଘସ୍ସ ଗରୁଭଣ୍ଡାନି ଗରୁପରିକ୍ଖାରାନି, ସେଯ୍ଯଥିଦଂ – ଆରାମୋ ଆରାମୱତ୍ଥୁ ୱିହାରୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁ ମଞ୍ଚୋ ପୀଠଂ ଭିସି ବିମ୍ବୋହନଂ [ବିମ୍ବୋହନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଲୋହକୁମ୍ଭୀ ଲୋହଭାଣକଂ ଲୋହୱାରକୋ ଲୋହକଟାହଂ ୱାସୀ ପରସୁ [ଫରସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] କୁଠାରୀ କୁଦାଲୋ ନିଖାଦନଂ ୱଲ୍ଲି ୱେଳୁ ମୁଞ୍ଜଂ ପବ୍ବଜଂ ତିଣଂ ମତ୍ତିକା ଦାରୁଭଣ୍ଡଂ ମତ୍ତିକାଭଣ୍ଡଂ, ତେହି ଗିହୀଂ ସଙ୍ଗଣ୍ହାତି ଉପଲାପେତି। ଅଯଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଚତୁତ୍ଥୋ ମହାଚୋରୋ ସନ୍ତୋ ସଂୱିଜ୍ଜମାନୋ ଲୋକସ୍ମିଂ।

''ସଦେୱକେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଲୋକେ ସମାରକେ ସବ୍ରହ୍ମକେ ସସ୍ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣିଯା ପଜାଯ ସଦେୱମନୁସ୍ସାଯ ଅଯଂ ଅଗ୍ଗୋ ମହାଚୋରୋ ଯୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି। ତଂ କିସ୍ସ ହେତୁ? ଥେଯ୍ଯାଯ ୱୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ରଟ୍ଠପିଣ୍ଡୋ ଭୁତ୍ତୋ''ତି।

[ସଂ। ନି। ୧।୩୫] ଅଞ୍ଞଥା ସନ୍ତମତ୍ତାନଂ, ଅଞ୍ଞଥା ଯୋ ପୱେଦଯେ;

ନିକଚ୍ଚ କିତୱସ୍ସେୱ, ଭୁତ୍ତଂ ଥେଯ୍ୟେନ ତସ୍ସ ତଂ।

[ଧ। ପ। ୩୦୭ ଧମ୍ମପଦେପି] କାସାୱକଣ୍ଠା ବହୱୋ, ପାପଧମ୍ମା ଅସଞ୍ଞତା;

ପାପା ପାପେହି କମ୍ମେହି, ନିରଯଂ ତେ ଉପପଜ୍ଜରେ।

[ଧ। ପ। ୩୦୭ ଧମ୍ମପଦେପି] ସେଯ୍ୟୋ ଅଯୋଗୁଳଓ ଭୁତ୍ତୋ, ତତ୍ତୋ ଅଗ୍ଗିସିଖୂପମୋ;

ଯଞ୍ଚେ ଭୁଞ୍ଜେଯ୍ୟ ଦୁସ୍ସୀଲୋ, ରଟ୍ଠପିଣ୍ଡଂ ଅସଞ୍ଞତୋତି।

ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ତେ ୱଗ୍ଗୁମୁଦାତୀରିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଦୁବ୍ଭରତାଯ ଦୁପ୍ପୋସତାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅନଭିଜାନଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଅତ୍ତୁପନାଯିକଂ ଅଲମରିଯଞାଣଦସ୍ସନଂ ସମୁଦାଚରେଯ୍ୟ – 'ଇତି ଜାନାମି ଇତି ପସ୍ସାମୀ'ତି, ତତୋ ଅପରେନ ସମଯେନ ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଅସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଆପନ୍ନୋ ୱିସୁଦ୍ଧାପେକ୍ଖୋ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – 'ଅଜାନମେୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଅୱଚଂ ଜାନାମି, ଅପସ୍ସଂ ପସ୍ସାମି। ତୁଚ୍ଛଂ ମୁସା ୱିଲପି'ନ୍ତି, ଅଯମ୍ପି ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ''ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୧୯୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ଅଦିଟ୍ଠେ ଦିଟ୍ଠସଞ୍ଞିନୋ ଅପତ୍ତେ ପତ୍ତସଞ୍ଞିନୋ ଅନଧିଗତେ ଅଧିଗତସଞ୍ଞିନୋ ଅସଚ୍ଛିକତେ ସଚ୍ଛିକତସଞ୍ଞିନୋ ଅଧିମାନେନ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରିଂସୁ। ତେସଂ ଅପରେନ ସମଯେନ ରାଗାଯପି ଚିତ୍ତଂ ନମତି ଦୋସାଯପି ଚିତ୍ତଂ ନମତି ମୋହାଯପି ଚିତ୍ତଂ ନମତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ''ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। ମଯଞ୍ଚମ୍ହ ଅଦିଟ୍ଠେ ଦିଟ୍ଠସଞ୍ଞିନୋ ଅପତ୍ତେ ପତ୍ତସଞ୍ଞିନୋ ଅନଧିଗତେ ଅଧିଗତସଞ୍ଞିନୋ ଅସଚ୍ଛିକତେ ସଚ୍ଛିକତସଞ୍ଞିନୋ, ଅଧିମାନେନ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରିମ୍ହା। କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ମଯଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନା''ତି? ତେ ଆଯସ୍ମତୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ''ହୋନ୍ତି ଯେ ତେ, ଆନନ୍ଦ [ହୋନ୍ତି ଯେୱାନନ୍ଦ (ସ୍ୟା।), ହୋନ୍ତି ତେ ଆନନ୍ଦ (ସୀ।)], ଭିକ୍ଖୂ ଅଦିଟ୍ଠେ ଦିଟ୍ଠସଞ୍ଞିନୋ ଅପତ୍ତେ ପତ୍ତସଞ୍ଞିନୋ ଅନଧିଗତେ ଅଧିଗତସଞ୍ଞିନୋ ଅସଚ୍ଛିକତେ ସଚ୍ଛିକତସଞ୍ଞିନୋ ଅଧିମାନେନ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକରୋନ୍ତି। ତଞ୍ଚ ଖୋ ଏତଂ ଅବ୍ବୋହାରିକ''ନ୍ତି।

''ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୧୯୭।''ଯୋପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅନଭିଜାନଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଅତ୍ତୁପନାଯିକଂ ଅଲମରିଯଞାଣଦସ୍ସନଂ ସମୁଦାଚରେଯ୍ୟ – 'ଇତି ଜାନାମି ଇତି ପସ୍ସାମୀ'ତି, ତତୋ ଅପରେନ ସମଯେନ ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଅସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଆପନ୍ନୋ ୱିସୁଦ୍ଧାପେକ୍ଖୋ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ – 'ଅଜାନମେୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଅୱଚଂ ଜାନାମି, ଅପସ୍ସଂ ପସ୍ସାମି। ତୁଚ୍ଛଂ ମୁସା ୱିଲପି'ନ୍ତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଅଧିମାନା, ଅଯମ୍ପି ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ''ତି।

୧୯୮।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଅନଭିଜାନନ୍ତି ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଅସଂୱିଜ୍ଜମାନଂ ଅଜାନନ୍ତୋ ଅପସ୍ସନ୍ତୋ ଅତ୍ତନି କୁସଲଂ ଧମ୍ମଂ – ଅତ୍ଥି ମେ କୁସଲୋ ଧମ୍ମୋତି।

[ପାଚି। ୭୦]ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋ ନାମ ଝାନଂ ୱିମୋକ୍ଖୋ [ୱିମୋକ୍ଖଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ସମାଧି ସମାପତ୍ତି ଞାଣଦସ୍ସନଂ ମଗ୍ଗଭାୱନା ଫଲସଚ୍ଛିକିରିଯା କିଲେସପ୍ପହାନଂ ୱିନୀୱରଣତା ଚିତ୍ତସ୍ସ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଅଭିରତି।

ଅତ୍ତୁପନାଯିକନ୍ତି ତେ ୱା କୁସଲେ ଧମ୍ମେ ଅତ୍ତନି ଉପନେତି ଅତ୍ତାନଂ ୱା ତେସୁ କୁସଲେସୁ ଧମ୍ମେସୁ ଉପନେତି।

ଞାଣନ୍ତି ତିସ୍ସୋ ୱିଜ୍ଜା। ଦସ୍ସନନ୍ତି ଯଂ ଞାଣଂ ତଂ ଦସ୍ସନଂ। ଯଂ ଦସ୍ସନଂ ତଂ ଞାଣଂ।

ସମୁଦାଚରେୟ୍ୟାତି ଆରୋଚେୟ୍ୟ ଇତ୍ଥିୟା ୱା ପୁରିସସ୍ସ ୱା ଗହଟ୍ଠସ୍ସ ୱା ପବ୍ବଜିତସ୍ସ ୱା।

ଇତି ଜାନାମି ଇତି ପସ୍ସାମୀତି ଜାନାମହଂ ଏତେ ଧମ୍ମେ, ପସ୍ସାମହଂ ଏତେ ଧମ୍ମେ ଅତ୍ଥି ଚ ଏତେ ଧମ୍ମା ମୟି, ଅହଞ୍ଚ ଏତେସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସନ୍ଦିସ୍ସାମୀତି।

ତତୋ ଅପରେନ ସମୟେନାତି ଯସ୍ମିଂ ଖଣେ ସମୁଦାଚିଣ୍ଣଂ ହୋତି ତଂ ଖଣଂ ତଂ ଲୟଂ ତଂ ମୁହୁତ୍ତଂ ୱୀତିୱତ୍ତେ।

ସମନୁଗ୍ଗାହୀୟମାନୋତି ଯଂ ୱତ୍ଥୁ ପଟିଞ୍ଞାତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ସମନୁଗ୍ଗାହୀୟମାନୋ – ‘‘କିନ୍ତେ ଅଧିଗତଂ, କିନ୍ତି ତେ ଅଧିଗତଂ, କଦା ତେ ଅଧିଗତଂ, କତ୍ଥ ତେ ଅଧିଗତଂ, କତମେ ତେ କିଲେସା ପହୀନା, କତମେସଂ ତ୍ୱଂ ଧମ୍ମାନଂ ଲାଭୀ’’ତି।

ଅସମନୁଗ୍ଗାହୀୟମାନୋତି ନ କେନଚି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ।

ଆପନ୍ନୋତି ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପିତ୍ୱା ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ ହୋତି।

ୱିସୁଦ୍ଧାପେକ୍ଖୋତି ଗିହୀ ୱା ହୋତୁକାମୋ ଉପାସକୋ ୱା ହୋତୁକାମୋ ଆରାମିକୋ ୱା ହୋତୁକାମୋ ସାମଣେରୋ ୱା ହୋତୁକାମୋ।

ଅଜାନମେୱଂ , ଆୱୁସୋ, ଅୱଚଂ – ଜାନାମି, ଅପସ୍ସଂ ପସ୍ସାମୀତି ନାହଂ ଏତେ ଧମ୍ମେ ଜାନାମି, ନାହଂ ଏତେ ଧମ୍ମେ ପସ୍ସାମି, ନତ୍ଥି ଚ ଏତେ ଧମ୍ମା ମୟି, ନ ଚାହଂ ଏତେସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସନ୍ଦିସ୍ସାମୀତି।

ତୁଚ୍ଛଂ ମୁସା ୱିଲପିନ୍ତି ତୁଚ୍ଛକଂ ମୟା ଭଣିତଂ, ମୁସା ମୟା ଭଣିତଂ, ଅଭୂତଂ ମୟା ଭଣିତଂ, ଅଜାନନ୍ତେନ ମୟା ଭଣିତଂ।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ଅଧିମାନାତି ଠପେତ୍ୱା ଅଧିମାନଂ।

ଅୟମ୍ପୀତି ପୁରିମେ ଉପାଦାୟ ୱୁଚ୍ଚତି।

ପାରାଜିକୋ ହୋତୀତି ସେୟ୍ୟଥାପି ନାମ ତାଲୋ ମତ୍ଥକଚ୍ଛିନ୍ନୋ ଅଭବ୍ବୋ ପୁନ ୱିରୂଳ୍ହିୟା, ଏୱମେୱ ଭିକ୍ଖୁ ପାପିଚ୍ଛୋ ଇଚ୍ଛାପକତୋ ଅସନ୍ତଂ ଅଭୂତଂ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପିତ୍ୱା ଅସ୍ସମଣୋ ହୋତି ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟୋ। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – ‘‘ପାରାଜିକୋ ହୋତୀ’’ତି।

ଅସଂୱାସୋତି ସଂୱାସୋ ନାମ ଏକକମ୍ମଂ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ସମସିକ୍ଖତା – ଏସୋ ସଂୱାସୋ ନାମ। ସୋ ତେନ ସଦ୍ଧିଂ ନତ୍ଥି। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – ‘‘ଅସଂୱାସୋ’’ତି।

୧୯୯।ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋ ନାମ ଝାନଂ ୱିମୋକ୍ଖୋ ସମାଧି ସମାପତ୍ତି ଞାଣଦସ୍ସନଂ ମଗ୍ଗଭାୱନା ଫଲସଚ୍ଛିକିରିୟା କିଲେସପ୍ପହାନଂ ୱିନୀୱରଣତା ଚିତ୍ତସ୍ସ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଅଭିରତି।

[ପାଚି। ୭୦]ଝାନନ୍ତି ପଠମଂ ଝାନଂ ଦୁତିୟଂ ଝାନଂ ତତିୟଂ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ।

[ପାଚି। ୭୦]ୱିମୋକ୍ଖୋତି ସୁଞ୍ଞତୋ ୱିମୋକ୍ଖୋ ଅନିମିତ୍ତୋ ୱିମୋକ୍ଖୋ ଅପ୍ପଣିହିତୋ ୱିମୋକ୍ଖୋ।

[ପାଚି। ୭୦]ସମାଧୀତି ସୁଞ୍ଞତୋ ସମାଧି ଅନିମିତ୍ତୋ ସମାଧି ଅପ୍ପଣିହିତୋ ସମାଧି।

[ପାଚି। ୭୦]ସମାପତ୍ତୀତି ସୁଞ୍ଞତା ସମାପତ୍ତି ଅନିମିତ୍ତା ସମାପତ୍ତି ଅପ୍ପଣିହିତା ସମାପତ୍ତି।

[ପାଚି। ୭୦]ଞାଣଦସ୍ସନନ୍ତି ତିସ୍ସୋ ୱିଜ୍ଜା।

[ପାଚି। ୭୦]ମଗ୍ଗଭାୱନାତି ଚତ୍ତାରୋ ସତିପଟ୍ଠାନା, ଚତ୍ତାରୋ ସମ୍ମପ୍ପଧାନା, ଚତ୍ତାରୋ ଇଦ୍ଧିପାଦା, ପଞ୍ଚିନ୍ଦ୍ରିୟାନି, ପଞ୍ଚ ବଲାନି, ସତ୍ତ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗା,

ଅରିଯୋ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକୋ ମଗ୍ଗୋ।

[ପାଚି। ୭୦]ଫଲସଚ୍ଛିକିରିଯାତି ସୋତାପତ୍ତିଫଲସ୍ସ ସଚ୍ଛିକିରିଯା, ସକଦାଗାମିଫଲସ୍ସ ସଚ୍ଛିକିରିଯା, ଅନାଗାମିଫଲସ୍ସ ସଚ୍ଛିକିରିଯା, ଅରହତ୍ତସ୍ସ [ଅରହତ୍ତଫଲସ୍ସ (ସ୍ଯା।)] ସଚ୍ଛିକିରିଯା।

[ପାଚି। ୭୦]କିଲେସପ୍ପହାନନ୍ତି ରାଗସ୍ସ ପହାନଂ ଦୋସସ୍ସ ପହାନଂ ମୋହସ୍ସ ପହାନଂ।

[ପାଚି। ୭୦]ୱିନୀୱରଣତା ଚିତ୍ତସ୍ସାତି ରାଗା ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣତା, ଦୋସା ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣତା, ମୋହା ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣତା।

[ପାଚି। ୭୦]ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଅଭିରତୀତି ପଠମେନ ଝାନେନ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଅଭିରତି, ଦୁତିଯେନ ଝାନେନ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଅଭିରତି, ତତିଯେନ ଝାନେନ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଅଭିରତି, ଚତୁତ୍ଥେନ ଝାନେନ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଅଭିରତି।

୨୦୦। ତୀହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ, ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି।

ଚତୂହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ।

ପଞ୍ଚହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ।

ଛହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ।

ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

୨୦୧। ତୀହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜାମୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି।

ଚତୂହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜାମୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ।

ପଞ୍ଚହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜାମୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ।

ଛହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜାମୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ।

ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜାମୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

୨୦୨। ତୀହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପନ୍ନୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି।

ଚତୁହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପନ୍ନୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ।

ପଞ୍ଚହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପନ୍ନୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ।

ଛହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପନ୍ନୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ।

ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପନ୍ନୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

୨୦୩। ତୀହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି।

ଚତୁହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ।

ପଞ୍ଚହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି , ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ।

ଛହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ।

ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

୨୦୪। ତୀହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ୱସୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି।

ଚତୁହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ୱସୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ।

ପଞ୍ଚହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ୱସୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ।

ଛହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ୱସୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ।

ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ୱସୀମ୍ହୀତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

୨୦୫। ତୀହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି।

ଚତୁହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ।

ପଞ୍ଚହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ।

ଛହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ।

ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଯଥା ଇଦଂ ପଠମଂ ଝାନଂ ୱିତ୍ଥାରିତଂ ତଂ ସବ୍ବମ୍ପି ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବଂ।

୨୦୬। ଦୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ…ପେ… ତତିଯଂ ଝାନଂ…ପେ… ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

୨୦୭। ଦୀହାକାରେହି ସୁଞ୍ଞତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଅପ୍ପଣିହିତସ୍ସ ୱିମୋକ୍ଖସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଅପ୍ପଣିହିତୋ ୱିମୋକ୍ଖୋ ସଚ୍ଛିକତୋ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ… ପେ…।

ଦୀହାକାରେହି ସୁଞ୍ଞତଂ ସମାଧିଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ସମାଧିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ସମାଧିଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଅପ୍ପଣିହିତସ୍ସ ସମାଧିସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଅପ୍ପଣିହିତୋ ସମାଧି ସଚ୍ଛିକତୋ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଦୀହାକାରେହି ସୁଞ୍ଞତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ସମାପତ୍ତିଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଅପ୍ପଣିହିତାଯ ସମାପତ୍ତିଯା ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଅପ୍ପଣିହିତା ସମାପତ୍ତି ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଦୀହାକାରେହି ତିସ୍ସୋ ୱିଜ୍ଜା ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି ସମାପନ୍ନୋ… ତିସ୍ସନ୍ନଂ ୱିଜ୍ଜାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ତିସ୍ସୋ ୱିଜ୍ଜା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଦୀହାକାରେହି ଚତ୍ତାରୋ ସତିପଟ୍ଠାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ଇଦ୍ଧିପାଦେ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଚତୁନ୍ନଂ ଇଦ୍ଧିପାଦାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଚତ୍ତାରୋ ଇଦ୍ଧିପାଦା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଦୀହାକାରେହି ପଞ୍ଚିନ୍ଦ୍ରିଯାନି… ପଞ୍ଚ ବଲାନି ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ … ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ବଲାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଞ୍ଚବଲାନି ସଚ୍ଛିକତାନି ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଦୀହାକାରେହି ସତ୍ତ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ସତ୍ତନ୍ନଂ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ସତ୍ତ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ଦୀହାକାରେହି ଅରିଯଂ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଅରିଯସ୍ସ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକସ୍ସ ମଗ୍ଗସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଅରିଯୋ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକୋ ମଗ୍ଗୋ ସଚ୍ଛିକତୋ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ସୋତାପତ୍ତିଫଲଂ… ସକଦାଗାମିଫଲଂ… ଅନାଗାମିଫଲଂ… ଅରହତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଅରହତ୍ତସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି ୱସୀମ୍ହି ଅରହତ୍ତଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ ।

ତୀହାକାରେହି ରାଗୋ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ଦୋସୋ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହୋ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ରାଗା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ଦୋସା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି …ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ମୋହା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ – ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ସୁଦ୍ଧିକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୦୮। ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଦୁତିଯସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ…ପେ…।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ତତିଯସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଅପ୍ପଣିହିତସ୍ସ ଚ ୱିମୋକ୍ଖସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅପ୍ପଣିହିତୋ ଚ ୱିମୋକ୍ଖୋ ସଚ୍ଛିକତୋ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଅପ୍ପଣିହିତସ୍ସ ଚ ସମାଧିସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅପ୍ପଣିହିତୋ ଚ ସମାଧି ସଚ୍ଛିକତୋ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଅପ୍ପଣିହିତାଯ ଚ ସମାପତ୍ତିଯା ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅପ୍ପଣିହିତା ଚ ସମାପତ୍ତି ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ତିସ୍ସନ୍ନଞ୍ଚ ୱିଜ୍ଜାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସତିପଟ୍ଠାନେ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦେ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଚତୁନ୍ନଞ୍ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ପଞ୍ଚ ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ପଞ୍ଚନ୍ନଞ୍ଚ ବଲାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି ସଚ୍ଛିକତାନି ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୨୦୯। ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ସତ୍ତନ୍ନଞ୍ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅରିଯଞ୍ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଅରିଯସ୍ସ ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକସ୍ସ ମଗ୍ଗସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅରିଯୋ ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକୋ ମଗ୍ଗୋ ସଚ୍ଛିକତୋ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୋତାପତ୍ତିଫଲଞ୍ଚ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସକଦାଗାମିଫଲଞ୍ଚ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅନାଗାମିଫଲଞ୍ଚ… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଅରହତ୍ତସ୍ସ ଚ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯା, ରାଗୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯା, ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୧୦। ତୀହାକାରେହି ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଦୁତିଯସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ତତିଯସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଦୁତିଯସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ… ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ… ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ… ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା… ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସତିପଟ୍ଠାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦେ… ପଞ୍ଚ ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି… ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି… ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ… ଅରିଯଞ୍ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ… ସୋତାପତ୍ତିଫଲଞ୍ଚ… ସକଦାଗାମିଫଲଞ୍ଚ… ଅନାଗାମିଫଲଞ୍ଚ… ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଦୁତିଯସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଅରହତ୍ତସ୍ସ ଚ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ

ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଦୁତିୟସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମୟା, ରାଗୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋ। ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି …ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ଦୁତିୟସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ପଠମସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମୟାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ… ପେ… ୱିନିଧାୟ ଭାୱଂ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ।

ଏୱଂ ଏକେକଂ ମୂଲଂ କାତୁନ ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ପରିୱତ୍ତକଂ କତ୍ତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୨୧୧। ତୀହାକାରେହି ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ…ପେ… ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ତତିୟସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଅରହତ୍ତସ୍ସ ଚ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସଚ୍ଛିକତଂ ମୟାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ତତିୟସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମୟା, ରାଗୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋ। ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ… ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ତତିୟସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଦୁତିୟସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମୟାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ…ପେ… ଦୁତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ… ତତିୟଞ୍ଚ ଝାନଂ… ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଚ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ମୟାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୨୧୨। ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅପ୍ପଣିହିତସ୍ସ ଚ ୱିମୋକ୍ଖସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅପ୍ପଣିହିତୋ ଚ ୱିମୋକ୍ଖୋ ସଚ୍ଛିକତୋ ମୟାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ… ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅପ୍ପଣିହିତସ୍ସ ଚ ସମାଧିସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅପ୍ପଣିହିତୋ ଚ ସମାଧି ସଚ୍ଛିକତୋ ମୟାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅପ୍ପଣିହିତାୟ ଚ ସମାପତ୍ତିୟା ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ

ୱିନୀୱରଣଂ ଅପ୍ପଣିହିତା ଚ ସମାପତ୍ତି ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… 'ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ତିସ୍ସନ୍ନଞ୍ଚ ୱିଜ୍ଜାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସତିପଟ୍ଠାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦେ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଚତୁନ୍ନଞ୍ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

୨୧୩। ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ପଞ୍ଚ ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି… ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ପଞ୍ଚନ୍ନଞ୍ଚ ବଲାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି ସଚ୍ଛିକତାନି ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ସତ୍ତନ୍ନଞ୍ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗାନଂ ଲାଭୀମ୍ହି … ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗା ସଚ୍ଛିକତା ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅରିଯଞ୍ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅରିଯସ୍ସ ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକସ୍ସ ମଗ୍ଗସ୍ସ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅରିଯୋ ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକୋ ମଗ୍ଗୋ ସଚ୍ଛିକତୋ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ସୋତାପତ୍ତିଫଲଞ୍ଚ… ସକଦାଗାମିଫଲଞ୍ଚ… ଅନାଗାମିଫଲଞ୍ଚ… ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜିଂ… ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅରହତ୍ତସ୍ସ ଚ ଲାଭୀମ୍ହି… ୱସୀମ୍ହି… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସଚ୍ଛିକତଂ ମଯାତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ, ରାଗୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ। [ଏକମୂଲକଂ ସଙ୍ଖିତ୍ତଂ ନିଟ୍ଠିତଂ (ସ୍ୟା।)]

ଯଥା ଏକମୂଲକଂ ୱିତ୍ଥାରିତଂ ଏୱମେୱ ଦୁମୂଲକାଦିପି ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ସବ୍ବମୂଲକଂ

୨୧୪। ତୀହାକାରେହି …ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସତିପଟ୍ଠାନେ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦେ ପଞ୍ଚ ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ ଅରିଯଞ୍ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ ସୋତାପତ୍ତିଫଲଞ୍ଚ ସକଦାଗାମିଫଲଞ୍ଚ ଅନାଗାମିଫଲଞ୍ଚ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜିଂ…

ସମାପଜ୍ଜାମି… ସମାପନ୍ନୋ…ପେ… ରାଗୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ, ଦୋସୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ, ମୋହୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋ। ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ, ଦୋସା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ, ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ। ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ସଙ୍ଖମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ସୁଦ୍ଧିକୱାରକଥା ନିଟ୍ଠିତା।

୨୧୫। ତୀହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ତତିଯଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି …ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ସୁଞ୍ଞତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ସୁଞ୍ଞତଂ ସମାଧିଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ସମାଧିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ସମାଧିଂ… ସୁଞ୍ଞତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ତିସ୍ସୋ ୱିଜ୍ଜା… ଚତ୍ତାରୋ ସତିପଟ୍ଠାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ଇଦ୍ଧିପାଦେ… ପଞ୍ଚିନ୍ଦ୍ରିଯାନି… ପଞ୍ଚ ବଲାନି… ସତ୍ତ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ… ଅରିଯଂ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ… ସୋତାପତ୍ତିଫଲଂ… ସକଦାଗାମିଫଲଂ… ଅନାଗାମିଫଲଂ… ଅରହତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ…ପେ… ରାଗୋ ମେ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ମେ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋ। ରାଗା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ମୋହା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ପୁବ୍ବେଓସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ୱତ୍ଥୁୱିସାରକସ୍ସ ଏକମୂଲକସ୍ସ ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୧୬। ତୀହାକାରେହି ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ତତିଯଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି…ପେ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ୱତ୍ଥୁୱିସାରକସ୍ସ ଏକମୂଲକସ୍ସ ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ।

ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୨୧୭। ତୀହାକାରେହି ମୋହା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ମୋହା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ଦୋସା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ୱତ୍ଥୁୱିସାରକସ୍ସ ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଯଥା ଏକମୂଲକଂ ୱିତ୍ଥାରିତଂ ଏୱମେୱ ଦୁମୂଲକାଦିପି ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ସବ୍ବମୂଲକଂ

୨୧୮। ତୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସତିପଟ୍ଠାନେ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦେ ପଞ୍ଚ ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ ଅରିଯଞ୍ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ ସୋତାପତ୍ତିଫଲଞ୍ଚ ସକଦାଗାମିଫଲଞ୍ଚ ଅନାଗାମିଫଲଞ୍ଚ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜିଂ…ପେ… ରାଗୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋ। ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ମୋହା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। [[ ] ଏତ୍ଥନ୍ତରେ ପାଠୋ ସ୍ୟାମପୋତ୍ଥକେ ନତ୍ଥି]

୨୧୯। ତୀହାକାରେହି ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ୱିମୋକ୍ଖଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାଧିଂ ସୁଞ୍ଞତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ଅନିମିତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ଅପ୍ପଣିହିତଞ୍ଚ ସମାପତ୍ତିଂ ତିସ୍ସୋ ଚ ୱିଜ୍ଜା ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସତିପଟ୍ଠାନେ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଇଦ୍ଧିପାଦେ ପଞ୍ଚ ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି ପଞ୍ଚ ଚ ବଲାନି ସତ୍ତ ଚ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ ଅରିଯଞ୍ଚ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ ସୋତାପତ୍ତିଫଲଞ୍ଚ ସକଦାଗାମିଫଲଞ୍ଚ ଅନାଗାମିଫଲଞ୍ଚ ଅରହତ୍ତଞ୍ଚ ସମାପଜ୍ଜିଂ…ପେ… ରାଗୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ଚ ମେ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋ। ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ…ପେ… ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ତୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ମୋହା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ ପଠମଞ୍ଚ ଝାନଂ ଦୁତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ତତିଯଞ୍ଚ ଝାନଂ ଚତୁତ୍ଥଞ୍ଚ ଝାନଂ… ପେ… ରାଗା ଚ ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ୱତ୍ତୁକାମୋ ଦୋସା ମେ ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ପାରାଜିକସ୍ସ ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ୱତ୍ଥୁୱିସାରକସ୍ସ ସବ୍ବମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ୱତ୍ଥୁୱିସାରକସ୍ସ ଚକ୍କପେଯ୍ୟାଲଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ୱତ୍ଥୁକାମୱାରକଥା ନିଟ୍ଠିତା।

୨୨୦। ତୀହାକାରେହି ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜି… ସମାପଜ୍ଜତି… ସମାପନ୍ନୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ… ୱସୀ… ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଠମଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଚତୁହାକାରେହି … ପଞ୍ଚହାକାରେହି… ଛହାକାରେହି… ସତ୍ତହାକାରେହି ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଠମଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜି… ସମାପଜ୍ଜତି… ସମାପନ୍ନୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଠମସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ… ୱସୀ… ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଠମଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଟୀହାକାରେହି ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ… ତତିଯଂ ଝାନଂ… ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ… ସୁଞ୍ଞତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ୱିମୋକ୍ଖଂ… ସୁଞ୍ଞତଂ ସମାଧିଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ସମାଧିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ସମାଧିଂ… ସୁଞ୍ଞତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅନିମିତ୍ତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ଅପ୍ପଣିହିତଂ ସମାପତ୍ତିଂ… ତିସ୍ସୋ ୱିଜ୍ଜା… ଚତ୍ତାରୋ ସତିପଟ୍ଠାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ସମ୍ମପ୍ପଧାନେ… ଚତ୍ତାରୋ ଇଦ୍ଧିପାଦେ… ପଞ୍ଚ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନି… ପଞ୍ଚ ବଲାନି… ସତ୍ତ ବୋଜ୍ଝଙ୍ଗେ… ଅରିଯଂ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକଂ ମଗ୍ଗଂ… ସୋତାପତ୍ତିଫଲଂ… ସକଦାଗାମିଫଲଂ… ଅନାଗାମିଫଲଂ… ଅରହତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜି… ସମାପଜ୍ଜତି… ସମାପନ୍ନୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହତ୍ତସ୍ସ ଲାଭୀ… ୱସୀ… ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅରହତ୍ତଂ ସଚ୍ଛିକତନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଟୀହାକାରେହି ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସି, ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରାଗୋ ଚତ୍ତୋ… ଦୋସୋ ଚତ୍ତୋ… ମୋହୋ ଚତ୍ତୋ ୱନ୍ତୋ ମୁତ୍ତୋ ପହୀନୋ ପଟିନିସ୍ସଟ୍ଠୋ ଉକ୍ଖେଟିତୋ ସମୁକ୍ଖେଟିତୋତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଟୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସି, ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରାଗା ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ଦୋସା ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣଂ… ମୋହା ଚିତ୍ତଂ ୱିନୀୱରଣନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଟୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଯୋ ତେ ୱିହାରେ ୱସି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ପଠମଂ ଝାନଂ… ଦୁତିଯଂ ଝାନଂ… ତତିଯଂ ଝାନଂ… ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜି … ସମାପଜ୍ଜତି… ସମାପନ୍ନୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ… ୱସୀ… ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି, ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି, ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଯଥା ଇଦଂ ୱିତ୍ଥାରିତଂ ଏୱମେୱ ସେସାନିପି ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବାନି।

୨୨୧। ଟୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଯୋ ତେ ଚୀୱରଂ ପରିଭୁଞ୍ଜି… ଯୋ ତେ ପିଣ୍ଡପାତଂ ପରିଭୁଞ୍ଜି… ଯୋ ତେ ସେନାସନଂ ପରିଭୁଞ୍ଜି… ଯୋ ତେ ଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରଂ ପରିଭୁଞ୍ଜି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜି… ସମାପଜ୍ଜତି… ସମାପନ୍ନୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ… ୱସୀ… ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଟୀହାକାରେହି…ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଯେନ ତେ ୱିହାରୋ ପରିଭୁତ୍ତୋ… ଯେନ ତେ ଚୀୱରଂ ପରିଭୁତ୍ତଂ… ଯେନ ତେ ପିଣ୍ଡପାତୋ ପରିଭୁତ୍ତୋ… ଯେନ ତେ ସେନାସନଂ ପରିଭୁତ୍ତଂ… ଯେନ ତେ ଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରୋ ପରିଭୁତ୍ତୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜି… ସମାପଜ୍ଜତି… ସମାପନ୍ନୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ… ୱସୀ… ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ଟୀହାକାରେହି …ପେ… ସତ୍ତହାକାରେହି ଯଂ ତ୍ୱଂ ଆଗମ୍ମ ୱିହାରଂ ଅଦାସି… ଚୀୱରଂ ଅଦାସି… ପିଣ୍ଡପାତଂ ଅଦାସି… ସେନାସନଂ ଅଦାସି… ଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରଂ ଅଦାସି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସମାପଜ୍ଜି… ସମାପଜ୍ଜତି… ସମାପନ୍ନୋ… ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥସ୍ସ ଝାନସ୍ସ ଲାଭୀ… ୱସୀ… ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୁଞ୍ଞାଗାରେ ଚତୁତ୍ଥଂ ଝାନଂ ସଚ୍ଛିକତନ୍ତି ସମ୍ପଜାନମୁସା ଭଣନ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ

ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ; ନ ପଟିୱିଜାନନ୍ତସ୍ସ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପୁବ୍ବେୱସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣିସ୍ସନ୍ତି , ଭଣନ୍ତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ଭଣାମୀତି, ଭଣିତସ୍ସ ହୋତି ମୁସା ମଯା ଭଣିତନ୍ତି, ୱିନିଧାଯ ଦିଟ୍ଠିଂ, ୱିନିଧାଯ ଖନ୍ତିଂ, ୱିନିଧାଯ ରୁଚିଂ, ୱିନିଧାଯ ଭାୱଂ।

ପେଯ୍ଯାଲପନ୍ନରସକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପଞ୍ଚୱୀସତିସଂଯୁତ୍ତୱାରକଥା ନିଟ୍ଠିତା।

ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଚକ୍କପେଯ୍ଯାଲଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୨୨। ଅନାପତ୍ତି ଅଧିମାନେନ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ, ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ଅଧିମାନେ [ଅଧିମାନେନ (ପୀ।)] ଅରଞ୍ଞମ୍ହି, ପିଣ୍ଡୋପଜ୍ଝାରିଯାପଥୋ;

ସଂଯୋଜନା ରହୋଧମ୍ମା, ୱିହାରୋ ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତୋ।

ନ ଦୁକ୍କରଂ ୱୀରିଯମଥୋପି ମଚ୍ଚୁନୋ;

ଭାଯାୱୁସୋ ୱିପ୍ପଟିସାରି ସମ୍ମା;

ୱିରିଯେନ ଯୋଗେନ ଆରାଧନାଯ;

ଅଥ ୱେଦନାଯ ଅଧିୱାସନା ଦୁୱେ।

ବ୍ରାହ୍ମଣେ ପଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୂନି, ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ଯାକରଣା ତଯୋ;

ଅଗାରାୱରଣା କାମା, ରତି ଚାପି ଅପକ୍କମି।

ଅଟ୍ଠି ପେସି ଉଭୋ ଗାୱଘାତକା;

ପିଣ୍ଡୋ ସାକୁଣିକୋ ନିଚ୍ଛୱି ଓରବ୍ଭି;

ଅସି ଚ ସୂକରିକୋ ସତ୍ତି ମାଗୱି;

ଉସୁ ଚ କାରଣିକୋ ସୂଚି ସାରଥି।

ଯୋ ଚ ସିବ୍ବୀଯତି ସୂଚକୋ ହି ସୋ;

ଅଣ୍ଡଭାରି ଅହୁ ଗାମକୂଟକୋ;

କୂପେ ନିମୁଗ୍ଗୋ ହି ସୋ ପାରଦାରିକୋ;

ଗୂଥଖାଦୀ ଅହୁ ଦୁଟ୍ଠବ୍ରାହ୍ମଣୋ।

ନିଚ୍ଛୱିତ୍ଥୀ ଅତିଚାରିନୀ ଅହୁ;

ମଙ୍ଗୁଲିତ୍ଥୀ ଅହୁ ଇକ୍ଖଣିକ୍ଖିକା;

ଓକିଲିନୀ ହି ସପତ୍ତଙ୍ଗାରୋକିରି;

ସୀସଚ୍ଛିନ୍ନୋ ଅହୁ ଚୋରଘାତକୋ।

ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁନୀ ସିକ୍ଖମାନା;

ସାମଣେରୋ ଅଥ ସାମଣେରିକା;

କସ୍ସପସ୍ସ ୱିନଯସ୍ମିଂ ପବ୍ବଜଂ;

ପାପକମ୍ମମକରିଂସୁ ତାୱଦେ।

ତପୋଦା ରାଜଗହେ ଯୁଦ୍ଧଂ, ନାଗାନୋଗାହନେନ ଚ;

ସୋଭିତୋ ଅରହଂ ଭିକ୍ଖୁ, ପଞ୍ଚକପ୍ପସତଂ ସରେତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁ

୨୨୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଧିମାନେନ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ। କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ’’ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅଧିମାନେନା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣିଧାଯ ଅରଞ୍ଞେ ୱିହରତି – ‘‘ଏୱଂ ମଂ ଜନୋ ସମ୍ଭାୱେସ୍ସତୀ’’ତି। ତଂ ଜନୋ ସମ୍ଭାୱେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଣିଧାଯ ଅରଞ୍ଞେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଯୋ ୱସେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣିଧାଯ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରତି – ‘‘ଏୱଂ ମଂ ଜନୋ ସମ୍ଭାୱେସ୍ସତୀ’’ତି। ତଂ ଜନୋ ସମ୍ଭାୱେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଣିଧାଯ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରିତବ୍ବଂ। ଯୋ ଚରେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଯେ, ଆୱୁସୋ, ଅମ୍ହାକଂ ଉପଜ୍ଝାଯସ୍ସ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକା ସବ୍ବେୱ ଅରହନ୍ତୋ’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଉଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଯେ, ଆୱୁସୋ, ଅମ୍ହାକଂ ଉପଜ୍ଝାଯସ୍ସ ଅନ୍ତେୱାସିକା ସବ୍ବେୱ ମହିଦ୍ଧିକା ମହାନୁଭାୱା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଉଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣିଧାଯ ଚଙ୍କମତି… ପଣିଧାଯ ତିଟ୍ଠତି… ପଣିଧାଯ ନିସୀଦତି… ପଣିଧାଯ ସେଯ୍ୟଂ କପ୍ପେତି – ‘‘ଏୱଂ ମଂ ଜନୋ ସମ୍ଭାୱେସ୍ସତୀ’’ତି। ତଂ ଜନୋ ସମ୍ଭାୱେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଣିଧାଯ ସେଯ୍ୟା କପ୍ପେତବ୍ବା। ଯୋ କପ୍ପେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି। ସୋପି ଏୱମାହ – ‘‘ମଯ୍ହମ୍ପି, ଆୱୁସୋ, ସଂଯୋଜନା ପହୀନା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୨୨୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ରହୋଗତୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି। ପରଚିତ୍ତୱିଦୂ ଭିକ୍ଖୁ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅପସାଦେସି –

‘‘ମା, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଏଓ୍ୱରୂପଂ ଅଭଣି। ନତ୍ଥେସୋ ତୁୟ୍ହ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ରହୋଗତୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି। ଦେଓ୍ୱତା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅପସାଦେସି – ‘‘ମା, ଭନ୍ତେ, ଏଓ୍ୱରୂପଂ ଅଭଣି। ନତ୍ଥେସୋ ତୁୟ୍ହ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଉପାସକଂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚ – ‘‘ଯୋ, ଆଓ୍ୱୁସୋ , ତୁୟ୍ହଂ ୱିହାରେ ୱସତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା’’ତି । ସୋ ଚ ତସ୍ସ ୱିହାରେ ୱସତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଉଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗଓ୍ୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଉପାସକଂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚ – ‘‘ଯଂ ତ୍ୱଂ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଉପଟ୍ଠେସି ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅରହା’’ତି। ସୋ ଚ ତଂ ଉପଟ୍ଠେତି ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରେନ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଉଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗଓ୍ୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୨୨୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘ଅତ୍ଥାଯସ୍ମତୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋ’’ତି? ‘‘ନାଓ୍ୱୁସୋ, ଦୁକ୍କରଂ ଅଞ୍ଞଂ ବ୍ୟାକାତୁ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ଯେ ଖୋ ତେ ଭଗଓ୍ୱତୋ ସାଓ୍ୱକା ତେ ଏଓ୍ୱଂ ୱଦେଯ୍ୟୁଂ। ଅହଞ୍ଚମ୍ହି ନ ଭଗଓ୍ୱତୋ ସାଓ୍ୱକୋ। କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ’’ତି? ଭଗଓ୍ୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗଓ୍ୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି ।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘ଅତ୍ଥାଯସ୍ମତୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋ’’ତି? ‘‘ଆରାଧନୀଯୋ ଖୋ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଧମ୍ମୋ ଆରଦ୍ଧୱୀରିଯେନା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘ମା ଖୋ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଭାଯୀ’’ତି। ନାହଂ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ମଚ୍ଚୁନୋ ଭାଯାମୀ’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘ମା ଖୋ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଭାଯୀ’’ତି। ‘‘ଯୋ ନୂନାଓ୍ୱୁସୋ, ୱିପ୍ପଟିସାରୀ ଅସ୍ସ ସୋ ଭାଯେଯ୍ୟା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘ଅତ୍ଥାଯସ୍ମତୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋ’’ତି? ‘‘ଆରାଧନୀଯୋ ଖୋ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଧମ୍ମୋ ସମ୍ମାପଯୁତ୍ତେନା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘ଅତ୍ଥାଯସ୍ମତୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋ’’ତି? ‘‘ଆରାଧନୀଯୋ ଖୋ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଧମ୍ମୋ ଆରଦ୍ଧୱୀରିଯେନା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘ଅତ୍ଥାଯସ୍ମତୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମୋ’’ତି? ‘‘ଆରାଧନୀଯୋ ଖୋ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ଧମ୍ମୋ ଯୁତ୍ତଯୋଗେନା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘କଚ୍ଚାଓ୍ୱୁସୋ, ଖମନୀଯଂ, କଚ୍ଚି ଯାପନୀଯ’’ନ୍ତି? ‘‘ନାଓ୍ୱୁସୋ, ସକ୍କା ଯେନ ୱା ତେନ ୱା ଅଧିୱାସେତୁ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ତଂ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚୁଂ – ‘‘କଚ୍ଚାଓ୍ୱୁସୋ ଖମନୀଯଂ, କଚ୍ଚି ଯାପନୀଯ’’ନ୍ତି? ‘‘ନାଓ୍ୱୁସୋ, ସକ୍କା ପୁଥୁଜ୍ଜନେନ ଅଧିୱାସେତୁ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଉଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗଓ୍ୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ପାରାଜିକସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୨୨୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭିକ୍ଖୂ ନିମନ୍ତେତ୍ୱା ଏତଦବୋଚ – ‘‘ଆଯନ୍ତୁ, ଭୋନ୍ତୋ ଅରହନ୍ତୋ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ମଯଞ୍ଚମ୍ହ ନ ଅରହନ୍ତୋ [ଅନରହନ୍ତୋ (ସୀ।)]। ଅଯଞ୍ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଅମ୍ହେ ଅରହନ୍ତୱାଦେନ ସମୁଦାଚରତି। କଥଂ ନୁ ଖୋ ଅମ୍ହେହି ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବ’’ନ୍ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପସାଦଭଞ୍ଞେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭିକ୍ଖୂ ନିମନ୍ତେତ୍ୱା ଏତଦବୋଚ – ‘‘ନିସୀଦନ୍ତୁ, ଭୋନ୍ତୋ ଅରହନ୍ତୋ’’ତି… ‘‘ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୁ, ଭୋନ୍ତୋ ଅରହନ୍ତୋ’’ତି… ‘‘ତପ୍ପେନ୍ତୁ, ଭୋନ୍ତୋ ଅରହନ୍ତୋ’’ତି… ‘‘ଗଚ୍ଛନ୍ତୁ, ଭୋନ୍ତୋ ଅରହନ୍ତୋ’’ତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ମଯଞ୍ଚମ୍ହ ନ ଅରହନ୍ତୋ । ଅଯଞ୍ଚ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଅମ୍ହେ ଅରହନ୍ତୱାଦେନ ସମୁଦାଚରତି। କଥଂ ନୁ ଖୋ ଅମ୍ହେହି ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବ’’ନ୍ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପସାଦଭଞ୍ଞେ’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି। ସୋପି ଏୱମାହ – ‘‘ମଯ୍ହମ୍ପି, ଆୱୁସୋ, ଆସୱା ପହୀନା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି। ସୋପି ଏୱମାହ – ‘‘ମଯ୍ହମ୍ପି, ଆୱୁସୋ, ଏତେ ଧମ୍ମା ସଂୱିଜ୍ଜନ୍ତୀ’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଉଲ୍ଲପତି। ସୋପି ଏୱମାହ – ‘‘ଅହମ୍ପାୱୁସୋ, ତେସୁ ଧମ୍ମେସୁ ସନ୍ଦିସ୍ସାମୀ’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ , ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଞାତକା ଏତଦବୋଚୁଂ – ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସା’’ତି। ‘‘ଅଭବ୍ବୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ମାଦିସୋ ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସିତୁ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

୨୨୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଞାତକା ଏତଦବୋଚୁଂ – ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ, କାମେ ପରିଭୁଞ୍ଜା’’ତି। ‘‘ଆୱଟା ମେ, ଆୱୁସୋ, କାମା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଞାତକା ଏତଦବୋଚୁଂ – ‘‘ଅଭିରମସି, ଭନ୍ତେ’’ତି? ‘‘ଅଭିରତୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ପରମାଯ ଅଭିରତିଯା’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି। ‘‘ଯେ ଖୋ ତେ ଭଗୱତୋ ସାୱକା ତେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟୁଂ! ଅହଞ୍ଚମ୍ହି ନ ଭଗୱତୋ ସାୱକୋ। କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ପାରାଜିକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ’’ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅହଂ, ଭଗୱା’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅନୁଲ୍ଲପନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ କତିକଂ କତ୍ୱା ଅଞ୍ଞତରସ୍ମିଂ ଆୱାସେ ୱସ୍ସଂ ଉପଗଚ୍ଛିଂସୁ – ‘‘ଯୋ ଇମମ୍ହା ଆୱାସା ପଠମଂ ପକ୍କମିସ୍ସତି ତଂ ମଯଂ ଅରହାତି ଜାନିସ୍ସାମା’’ତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘‘ମଂ ଅରହାତି ଜାନନ୍ତୂ’’ତି, ତମ୍ହା ଆୱାସା ପଠମଂ ପକ୍କାମି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ପାରାଜିକ’’ନ୍ତି।

୨୨୮।[ଇମାନି ୱତ୍ଥୂନି ସଂ। ନି। ୨।୨୦୨ ଆଗତାନି] ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଚ ଲକ୍ଖଣୋ ଆଯସ୍ମା ଚ ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଗିଜ୍ଝକୂଟେ ପବ୍ବତେ ୱିହରନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଆଦାଯ ଯେନାଯସ୍ମା ଲକ୍ଖଣୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଲକ୍ଖଣଂ ଏତଦବୋଚ – ‘‘ଆଯାମାୱୁସୋ ଲକ୍ଖଣ, ରାଜଗହଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପୱିସିସ୍ସାମା’’ତି। ‘‘ଏୱମାୱୁସୋ’’ତି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଲକ୍ଖଣୋ ଆଯସ୍ମତୋ ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନସ୍ସ ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରସ୍ମିଂ ପଦେସେ ସିତଂ ପାତ୍ୱାକାସି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଲକ୍ଖଣୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନଂ ଏତଦବୋଚ – ‘‘କୋ ନୁ ଖୋ, ଆୱୁସୋ ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନ, ହେତୁ କୋ ପଚ୍ଚଯୋ ସିତସ୍ସ ପାତୁକମ୍ମାଯା’’ତି? ‘‘ଅକାଲୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ ଲକ୍ଖଣ, ଏତସ୍ସ ପଞ୍ହସ୍ସ [ପଞ୍ହସ୍ସ ବ୍ୟାକରଣାଯ (ସ୍ୟା।)]। ଭଗୱତୋ ମଂ ସନ୍ତିକେ ଏତଂ ପଞ୍ହଂ ପୁଚ୍ଛାତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଚ ଲକ୍ଖଣୋ ଆଯସ୍ମା ଚ ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ରାଜଗହେ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରିତ୍ୱା ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ପିଣ୍ଡପାତପଟିକ୍କନ୍ତା ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦିଂସୁ। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଲକ୍ଖଣୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନଂ ଏତଦବୋଚ – ‘‘ଇଧାଯସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରସ୍ମିଂ ପଦେସେ ସିତଂ ପାତ୍ୱାକାସି। କୋ ନୁ ଖୋ, ଆୱୁସୋ ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନ,

ହେତୁ କୋ ପଚ୍ଚଯୋ ସିତସ୍ସ ପାତୁକମ୍ମାଯା''ତି? ''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଅଟ୍ଠିକସଙ୍ଖଲିକଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଂ। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ଫାସୁଳନ୍ତରିକାହି ୱିତୁଡେନ୍ତି [ୱିତୁଦେନ୍ତି ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିରାଜେନ୍ତି (ସ୍ଯା।)]। ସା ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି। ତସ୍ସ ମଯ୍ହଂ, ଆୱୁସୋ, ଏତଦହୋସି – 'ଅଚ୍ଛରିଯଂ ୱତ ଭୋ, ଅବ୍ଭୁତଂ ୱତ ଭୋ, ଏୱରୂପୋପି ନାମ ସତ୍ତୋ ଭୱିସ୍ସତି! ଏୱରୂପୋପି ନାମ ଯକ୍ଖୋ ଭୱିସ୍ସତି! ଏୱରୂପୋପି ନାମ ଅତ୍ତଭାୱପଟିଲାଭୋ ଭୱିସ୍ସତୀ'''ତି! ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଆଯସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଉଲ୍ଲପତୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଚକ୍ଖୁଭୂତା ୱତ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସାୱକା ୱିହରନ୍ତି। ଞାଣଭୂତା ୱତ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସାୱକା ୱିହରନ୍ତି। ଯତ୍ର ହି ନାମ ସାୱକୋ ଏୱରୂପଂ ଞସ୍ସତି ୱା ଦକ୍ଖତି ୱା ସକ୍ଖିଂ ୱା କରିସ୍ସତି। ପୁବ୍ବେୱ ମେ ସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ଅହୋସି। ଅପି ଚାହଂ ନ ବ୍ଯାକାସିଂ। ଅହଞ୍ଚେତଂ ବ୍ଯାକରେଯ୍ୟଂ ପରେ ଚ ମେ ନ ସଦ୍ଦହେଯ୍ୟୁଂ। ଯେ ମେ ନ ସଦ୍ଦହେଯ୍ୟୁଂ ତେସଂ ତଂ ଅସ୍ସ ଦୀଘରତ୍ତଂ ଅହିତାଯ ଦୁକ୍ଖାଯ। ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ଗୋଘାତକୋ ଅହୋସି। ସୋ ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକେନ ବହୂନି ୱସ୍ସାନି ବହୂନି ୱସ୍ସସତାନି ବହୂନି ୱସ୍ସସହସ୍ସାନି ବହୂନି ୱସ୍ସସତସହସ୍ସାନି ନିରଯେ ପଚ୍ଚିତ୍ୱା ତସ୍ସେୱ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକାୱସେସେନ ଏୱରୂପଂ ଅତ୍ତଭାୱପଟିଲାଭଂ ପଟିସଂୱେଦେତି। ସଚ୍ଚଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଆହ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନସ୍ସା''ତି।

୨୨୯। ''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ମଂସପେସିଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଂ। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିଭଜେନ୍ତି [ୱିତୁଦେନ୍ତି ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିରାଜେନ୍ତି (ସ୍ଯା।)]। ସା ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ଗୋଘାତକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ମଂସପିଣ୍ଡଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିଭଜେନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ସାକୁଣିକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ନିଚ୍ଛୱିଂ ପୁରିସଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିଭଜେନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ଓରବ୍ଭିକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଅସିଲୋମଂ ପୁରିସଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ । ତସ୍ସ ତେ ଅସୀ ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ତସ୍ସେୱ କାଯେ ନିପତନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ସୂକରିକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ସତ୍ତିଲୋମଂ ପୁରିସଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତସ୍ସ ତା ସତ୍ତିଯୋ ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ତସ୍ସେୱ କାଯେ ନିପତନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ମାଗୱିକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଉସୁଲୋମଂ ପୁରିସଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତସ୍ସ ତେ ଉସୂ ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ତସ୍ସେୱ କାଯେ ନିପତନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ କାରଣିକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ସୂଚିଲୋମଂ ପୁରିସଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତସ୍ସ ତା ସୂଚିଯୋ ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ଉପ୍ପତିତ୍ୱା ତସ୍ସେୱ କାଯେ ନିପତନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ସାରଥିକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ସୂଚିଲୋମଂ ପୁରିସଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତସ୍ସ ତା ସୂଚିଯୋ ସୀସେ ପୱିସିତ୍ୱା ମୁଖତୋ ନିକ୍ଖମନ୍ତି; ମୁଖେ ପୱିସିତ୍ୱା ଉରତୋ ନିକ୍ଖମନ୍ତି; ଉରେ ପୱିସିତ୍ୱା ଉଦରତୋ ନିକ୍ଖମନ୍ତି; ଉଦରେ ପୱିସିତ୍ୱା ଊରୂହି ନିକ୍ଖମନ୍ତି; ଊରୂସୁ ପୱିସିତ୍ୱା ଜଙ୍ଘାହି ନିକ୍ଖମନ୍ତି; ଜଙ୍ଘାସୁ ପୱିସିତ୍ୱା ପାଦେହି ନିକ୍ଖମନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂଯେୱ ରାଜଗହେ ସୂଚକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ କୁମ୍ଭଣ୍ଡଂ ପୁରିସଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ସୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋପି ତେୱ ଅଣ୍ଡେ ଖନ୍ଧେ

ଆରୋପେତ୍ୱା ଗଚ୍ଛତି, ନିସୀଦନ୍ତୋପି ତେସ୍ୱେୱ ଅଣ୍ଡେସୁ ନିସୀଦତି। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିଭଜେନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂୟେୱ ରାଜଗହେ ଗାମକୂଟୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ପୁରିସଂ ଗୂଥକୂପେ ସସୀସକଂ ନିମୁଗ୍ଗଂ…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂୟେୱ ରାଜଗହେ ପାରଦାରିକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ , ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ପୁରିସଂ ଗୂଥକୂପେ ସସୀସକଂ ନିମୁଗ୍ଗଂ ଉଭୋହି ହତ୍ଥେହି ଗୂଥଂ ଖାଦନ୍ତଂ…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂୟେୱ ରାଜଗହେ ଦୁଟ୍ଠବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଅହୋସି। ସୋ କସ୍ସପସ୍ସ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ ପାୱଚନେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ଭତ୍ତେନ ନିମନ୍ତେତ୍ୱା ଦୋଣିୟୋ [ଦୋଣିୟୋ (ଇତିପି)] ଗୂଥସ୍ସ ପୂରାପେତ୍ୱା କାଲଂ ଆରୋଚାପେତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – 'ଅତୋ [ଇତୋ (ସ୍ୟା।) ଅହୋ (ଇତିପି)], ଭୋନ୍ତୋ, ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୁ ଚେୱ ହରନ୍ତୁ ଚା'''ତି…ପେ…।

୨୩୦। ''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ନିଚ୍ଛବିଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଂ। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିଭଜେନ୍ତି। ସା ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସା, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇତ୍ଥୀ ଇମସ୍ମିଂୟେୱ ରାଜଗହେ ଅତିଚାରିନୀ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଇତ୍ଥିଂ ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ ମଙ୍ଗୁଲିଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଂ। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିଭଜେନ୍ତି। ସା ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସା, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇତ୍ଥୀ ଇମସ୍ମିଂୟେୱ ରାଜଗହେ ଇକ୍ଖଣିକା ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଇତ୍ଥିଂ ଉପ୍ପକ୍କଂ ଓକିଲିନିଂ ଓକିରିନିଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଂ। ସା ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସା, ଭିକ୍ଖୱେ , ଇତ୍ଥୀ କାଲିଙ୍ଗସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ ଅଗ୍ଗମହେସୀ ଅହୋସି। ସା ଇସ୍ସାପକତା ସପତ୍ତିଂ ଅଙ୍ଗାରକଟାହେନ ଓକିରି… ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଅସୀସକଂ କବନ୍ଧଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତସ୍ସ ଉରେ ଅକ୍ଖୀନି ଚେୱ ହୋନ୍ତି ମୁଖଞ୍ଚ। ତମେନଂ ଗିଜ୍ଝାପି କାକାପି କୁଲଲାପି ଅନୁପତିତ୍ୱା ଅନୁପତିତ୍ୱା ୱିତଚ୍ଛେନ୍ତି ୱିଭଜେନ୍ତି। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସତ୍ତୋ ଇମସ୍ମିଂୟେୱ ରାଜଗହେ ହାରିକୋ ନାମ ଚୋରଘାତକୋ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ , ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ତସ୍ସ ସଙ୍ଘାଟିପି ଆଦିତ୍ତା ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତା ସଜୋତିଭୂତା, ପତ୍ତୋପି ଆଦିତ୍ତୋ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତୋ ସଜୋତିଭୂତୋ, କାୟବନ୍ଧନମ୍ପି ଆଦିତ୍ତଂ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତଂ ସଜୋତିଭୂତଂ, କାୟୋପି ଆଦିତ୍ତୋ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତୋ ସଜୋତିଭୂତୋ। ସୋ ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି…ପେ… ଏସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁ କସ୍ସପସ୍ସ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ ପାୱଚନେ ପାପଭିକ୍ଖୁ ଅହୋସି…ପେ…।

''ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ… ଅଦ୍ଦସଂ ସିକ୍ଖମାନଂ… ଅଦ୍ଦସଂ ସାମଣେରଂ… ଅଦ୍ଦସଂ ସାମଣେରିଂ ୱେହାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତିଂ। ତସ୍ସା ସଙ୍ଘାଟିପି ଆଦିତ୍ତା ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତା ସଜୋତିଭୂତା, ପତ୍ତୋପି ଆଦିତ୍ତୋ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତୋ ସଜୋତିଭୂତୋ, କାୟବନ୍ଧନମ୍ପି ଆଦିତ୍ତଂ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତଂ ସଜୋତିଭୂତଂ, କାୟୋପି ଆଦିତ୍ତୋ ସମ୍ପଜ୍ଜଲିତୋ ସଜୋତିଭୂତୋ। ସା ସୁଦଂ ଅଟ୍ଟସ୍ସରଂ କରୋତି। ତସ୍ସ ମଯ୍ହଂ, ଆୱୁସୋ, ଏତଦହୋସି – 'ଅଚ୍ଛରିୟଂ ୱତ ଭୋ, ଅବ୍ଭୁତଂ ୱତ ଭୋ, ଏୱରୂପୋପି ନାମ ସତ୍ତୋ ଭୱିସ୍ସତି! ଏୱରୂପୋପି ନାମ ଯକ୍ଖୋ ଭୱିସ୍ସତି! ଏୱରୂପୋପି ନାମ ଅତ୍ତଭାୱପଟିଲାଭୋ ଭୱିସ୍ସତୀ'''ତି! ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଉଲ୍ଲପତୀ''ତି।

ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଚକ୍ଖୁଭୂତା ୱତ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସାୱକା ୱିହରନ୍ତି। ଞାଣଭୂତା ୱତ , ଭିକ୍ଖୱେ, ସାୱକା ୱିହରନ୍ତି। ଯତ୍ର ହି ନାମ ସାୱକୋ ଏୱରୂପଂ ଞସ୍ସତି ୱା ଦକ୍ଖତି ୱା ସକ୍ଖିଂ ୱା କରିସ୍ସତି! ପୁବ୍ବେୱ ମେ ସା, ଭିକ୍ଖୱେ, ସାମଣେରୀ ଦିଟ୍ଠା ଅହୋସି। ଅପି ଚାହଂ ନ ବ୍ୟାକାସିଂ। ଅହଞ୍ଚେତଂ ବ୍ୟାକରେୟ୍ୟଂ ପରେ ଚ ମେ ନ ସଦ୍ଦହେୟ୍ୟୁଂ। ଯେ ମେ ନ ସଦ୍ଦହେୟ୍ୟୁଂ ତେସଂ ତଂ ଅସ୍ସ ଦୀଘରତ୍ତଂ ଅହିତାୟ ଦୁକ୍ଖାୟ। ଏସା, ଭିକ୍ଖୱେ, ସାମଣେରୀ କସ୍ସପସ୍ସ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ ପାୱଚନେ ପାପସାମଣେରୀ ଅହୋସି। ସା ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକେନ ବହୂନି ୱସ୍ସାନି ବହୂନି ୱସ୍ସସତାନି ବହୂନି ୱସ୍ସସହସ୍ସାନି ବହୂନି ୱସ୍ସସତସହସ୍ସାନି ନିରୟେ ପଚ୍ଚିତ୍ୱା ତସ୍ସେୱ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକାୱସେସେନ ଏୱରୂପଂ ଅତ୍ତଭାୱପଟିଲାଭଂ ପଟିସଂୱେଦେତି। ସଚ୍ଚଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଆହ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନସ୍ସା''ତି।

୨୩୧। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ୟତାୟଂ, ଆୱୁସୋ, ତପୋଦା ସନ୍ଦତି ସୋ ଦହୋ ଅଚ୍ଛୋଦକୋ ସୀତୋଦକୋ ସାତୋଦକୋ ସେତକୋ ସୁପ୍ପତିତ୍ଥୋ ରମଣୀୟୋ ପହୂତମଚ୍ଛକଚ୍ଛପୋ ଚକ୍କମତ୍ତାନି ଚ ପଦୁମାନି ପୁପ୍ଫନ୍ତୀ’’ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଏୱଂ ୱକ୍ଖତି – ‘ୟତାୟଂ, ଆୱୁସୋ , ତପୋଦା ସନ୍ଦତି ସୋ ଦହୋ ଅଚ୍ଛୋଦକୋ ସୀତୋଦକୋ ସାତୋଦକୋ ସେତକୋ ସୁପ୍ପତିତ୍ଥୋ ରମଣୀୟୋ ପହୂତମଚ୍ଛକଚ୍ଛପୋ ଚକ୍କମତ୍ତାନି ଚ ପଦୁମାନି ପୁପ୍ଫନ୍ତୀ’ତି। ଅଥ ଚ ପନାୟଂ ତପୋଦା କୁଥିତା ସନ୍ଦତି। ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଉଲ୍ଲପତୀ’’ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ୟତାୟଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତପୋଦା ସନ୍ଦତି ସୋ ଦହୋ ଅଚ୍ଛୋଦକୋ ସୀତୋଦକୋ ସାତୋଦକୋ ସେତକୋ ସୁପ୍ପତିତ୍ଥୋ ରମଣୀୟୋ ପହୂତମଚ୍ଛକଚ୍ଛପୋ ଚକ୍କମତ୍ତାନି ଚ ପଦୁମାନି ପୁପ୍ଫନ୍ତି। ଅପି ଚାୟଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତପୋଦା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ମହାନିରୟାନଂ ଅନ୍ତରିକାୟ ଆଗଚ୍ଛତି। ତେନାୟଂ ତପୋଦା କୁଥିତା ସନ୍ଦତି। ସଚ୍ଚଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଆହ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିୟୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଲିଚ୍ଛୱୀହି ସଦ୍ଧିଂ ସଙ୍ଗାମେନ୍ତୋ ପଭଗ୍ଗୋ ଅହୋସି। ଅଥ ରାଜା ପଚ୍ଛା ସେନଂ ସଙ୍କଡ୍ଢିତ୍ୱା ଲିଚ୍ଛୱୟୋ ପରାଜେସି। ସଙ୍ଗାମେ ଚ ନନ୍ଦି ଚରତି – ‘‘ରଞ୍ଞା ଲିଚ୍ଛୱୀ ପଭଗ୍ଗା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ରାଜା, ଆୱୁସୋ, ଲିଚ୍ଛୱୀହି ପଭଗ୍ଗୋ’’ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଏୱଂ ୱକ୍ଖତି – ‘ରାଜା , ଆୱୁସୋ, ଲିଚ୍ଛୱୀହି ପଭଗ୍ଗୋ’ତି! ସଙ୍ଗାମେ ଚ ନନ୍ଦିଂ ଚରତି – ‘ରଞ୍ଞା ଲିଚ୍ଛୱୀ ପଭଗ୍ଗା’ତି! ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଉଲ୍ଲପତୀ’’ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ପଠମଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ରାଜା ଲିଚ୍ଛୱୀହି ପଭଗ୍ଗୋ। ଅଥ ରାଜା ପଚ୍ଛା ସେନଂ ସଙ୍କଡ୍ଢିତ୍ୱା ଲିଚ୍ଛୱୟୋ ପରାଜେସି। ସଚ୍ଚଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଆହ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନସ୍ସା’’ତି।

୨୩୨। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଇଧାହଂ, ଆୱୁସୋ, ସପ୍ପିନିକାୟ ନଦିୟା ତୀରେ ଆନେଞ୍ଜଂ ସମାଧିଂ ସମାପନ୍ନୋ ନାଗାନଂ ଓଗୟ୍ହ ଉତ୍ତରନ୍ତାନଂ କୋଞ୍ଚଂ କରୋନ୍ତାନଂ ସଦ୍ଦଂ ଅସ୍ସୋସି’’ନ୍ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଆନେଞ୍ଜଂ ସମାଧିଂ ସମାପନ୍ନୋ ସଦ୍ଦଂ ସୋସ୍ସତି! ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଆୟସ୍ମା ମହାମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଉଲ୍ଲପତୀ’’ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅତ୍ଥେସୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମାଧି ସୋ ଚ ଖୋ ଅପରିସୁଦ୍ଧୋ। ସଚ୍ଚଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଆହ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନସ୍ସା’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସୋଭିତୋ ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ପଞ୍ଚ କପ୍ପସତାନି ଅନୁସ୍ସରାମୀ’’ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ସୋଭିତୋ ଏୱଂ ୱକ୍ଖତି – ‘ଅହଂ, ଆୱୁସୋ , ପଞ୍ଚ କପ୍ପସତାନି ଅନୁସ୍ସରାମୀ’ତି! ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଆୟସ୍ମା ସୋଭିତୋ ଉଲ୍ଲପତୀ’’ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ଅତ୍ଥେସା, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୋଭିତସ୍ସ। ସା ଚ ଖୋ ଏକାୟେୱ ଜାତି। ସଚ୍ଚଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୋଭିତୋ ଆହ। ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୋଭିତସ୍ସାତି।

ଚତୁତ୍ଥପାରାଜିକଂ ସମତ୍ତଂ।

୨୩୩। ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠା ଖୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ ଚତ୍ତାରୋ ପାରାଜିକା ଧମ୍ମା, ୟେସଂ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ୱା ଅଞ୍ଞତରଂ ୱା ଆପଜ୍ଜିତ୍ୱା ନ ଲଭତି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ସଂୱାସଂ, ୟଥା ପୁରେ ତଥା ପଚ୍ଛା, ପାରାଜିକୋ ହୋତି ଅସଂୱାସୋ। ତତ୍ଥାୟସ୍ମନ୍ତେ ପୁଚ୍ଛାମି – ‘‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’’? ଦୁତିୟମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ‘‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’’? ତତିୟମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ‘‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’’? ପରିସୁଦ୍ଧେତ୍ଥାୟସ୍ମନ୍ତୋ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀତି।

ପାରାଜିକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ମେଥୁନାଦିନ୍ନାଦାନଞ୍ଚ, ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହୁତ୍ତରି;

ପାରାଜିକାନି ଚତ୍ତାରି, ଛେଜ୍ଜୱତ୍ଥୂ ଅସଂସୟାତି।

ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୨। ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡଂ

୧। ସୁକ୍କୱିସ୍ସଟ୍ଠିସିକ୍ଖାପଦଂ

ଇମେ ଖୋ ପନାୟସ୍ମନ୍ତୋ ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା

ଧମ୍ମା ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି।

୨୩୪। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମା ସେୟ୍ୟସକୋ ଅନଭିରତୋ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରତି। ସୋ ତେନ କିସୋ ହୋତି ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସେୟ୍ୟସକଂ କିସଂ ଲୂଖଂ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣଂ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତଂ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସେୟ୍ୟସକଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସେୟ୍ୟସକ, କିସୋ ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ? କଚ୍ଚି ନୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସେୟ୍ୟସକ, ଅନଭିରତୋ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ ଚରସୀ’’ତି? ‘‘ଏୱମାୱୁସୋ’’ତି। ‘‘ତେନ ହି ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସେୟ୍ୟସକ, ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜ ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପ ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାୟ। ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାୟିତ୍ୱା ଯଦା ତେ ଅନଭିରତି ଉପ୍ପଜ୍ଜତି ରାଗୋ ଚିତ୍ତଂ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି ତଦା ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେହୀ’’ତି। ‘‘କିଂ ନୁ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, କପ୍ପତି ଏୱରୂପଂ କାତୁ’’ନ୍ତି? ‘‘ଆମ, ଆୱୁସୋ। ଅହମ୍ପି ଏୱଂ କରୋମୀ’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସେୟ୍ୟସକୋ ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜି ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପି ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାୟି। ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାୟିତ୍ୱା ଯଦା ଅନଭିରତି ଉପ୍ପଜ୍ଜତି ରାଗୋ ଚିତ୍ତଂ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି ତଦା ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେସି । ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ସେୟ୍ୟସକୋ ଅପରେନ ସମୟେନ ୱଣ୍ଣୱା ଅହୋସି ପୀଣିନ୍ଦ୍ରିୟୋ ପସନ୍ନମୁଖୱଣ୍ଣୋ ୱିପ୍ପସନ୍ନଛୱିୱଣ୍ଣୋ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ସେୟ୍ୟସକସ୍ସ ସହାୟକା ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସେୟ୍ୟସକଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ‘‘ପୁବ୍ବେ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସେୟ୍ୟସକ, କିସୋ ଅହୋସି ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ। ସୋ ଦାନି ତ୍ୱଂ ଏତରହି ୱଣ୍ଣୱା ପୀଣିନ୍ଦ୍ରିୟୋ ପସନ୍ନମୁଖୱଣ୍ଣୋ ୱିପ୍ପସନ୍ନଛୱିୱଣ୍ଣୋ। କିଂ ନୁ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସେୟ୍ୟସକ, ଭେସଜ୍ଜଂ କରୋସୀ’’ତି? ‘‘ନ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଭେସଜ୍ଜଂ କରୋମି । ଅପିଚାହଂ ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜାମି ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପାମି ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାୟାମି। ଯାୱଦତ୍ଥଂ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ସୁପିତ୍ୱା ଯାୱଦତ୍ଥଂ ନ୍ହାୟିତ୍ୱା ଯଦା ମେ ଅନଭିରତି ଉପ୍ପଜ୍ଜତି ରାଗୋ ଚିତ୍ତଂ ଅନୁଦ୍ଧଂସେତି ତଦା ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେମୀ’’ତି। ‘‘କିଂ ପନ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ସେୟ୍ୟସକ, ଯେନେୱ ହତ୍ଥେନ ସଦ୍ଧାଦେୟ୍ୟଂ ଭୁଞ୍ଜସି ତେନେୱ ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେସୀ’’ତି? ‘‘ଏୱମାୱୁସୋ’’ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ସେୟ୍ୟସକୋ ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେସ୍ସତୀ’’ତି!

ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସେୟ୍ୟସକଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସେୟ୍ୟସକଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ସେୟ୍ୟସକ, ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେସୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି । ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ‘‘ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିୟଂ ଅକରଣୀୟଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ହତ୍ଥେନ ଉପକ୍କମିତ୍ୱା ଅସୁଚିଂ ମୋଚେସ୍ସସି! ନନୁ ମୟା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିରାଗାୟ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ ନୋ ସରାଗାୟ, ୱିସଞ୍ଞୋଗାୟ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ ନୋ ସଞ୍ଞୋଗାୟ, ଅନୁପାଦାନାୟ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ ନୋ ସଉପାଦାନାୟ! ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ମୟା ୱିରାଗାୟ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସରାଗାୟ ଚେତେସ୍ସସି, ୱିସଞ୍ଞୋଗାୟ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସଞ୍ଞୋଗାୟ ଚେତେସ୍ସସି, ଅନୁପାଦାନାୟ ଧମ୍ମେ ଦେସିତେ ସଉପାଦାନାୟ ଚେତେସ୍ସସି! ନନୁ ମୟା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିୟାୟେନ ରାଗୱିରାଗାୟ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ, ମଦନିମ୍ମଦନାୟ ପିପାସୱିନୟାୟ ଆଲୟସମୁଗ୍ଘାତାୟ ୱଟ୍ଟୁପଚ୍ଛେଦାୟ ତଣ୍ହକ୍ଖୟାୟ ୱିରାଗାୟ ନିରୋଧାୟ ନିବ୍ବାନାୟ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ? ନନୁ ମୟା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିୟାୟେନ କାମାନଂ ପହାନଂ ଅକ୍ଖାତଂ, କାମସଞ୍ଞାନଂ ପରିଞ୍ଞା ଅକ୍ଖାତା, କାମପିପାସାନଂ ପଟିୱିନୟୋ ଅକ୍ଖାତୋ, କାମୱିତକ୍କାନଂ ସମୁଗ୍ଘାତୋ ଅକ୍ଖାତୋ, କାମପରିଳାହାନଂ ୱୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ? ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ, ପସନ୍ନାନଂ ୱା ଭିୟ୍ୟୋଭାୱାୟ। ଅଥ ଖ୍ୱେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଞ୍ଚେୱ ଅପ୍ପସାଦାୟ, ପସନ୍ନାନଞ୍ଚ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତାୟା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ସେୟ୍ୟସକଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଦୁବ୍ଭରତାୟ…ପେ… ‘‘ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

''ସଞ୍ଚେତନିକା ସୁକ୍କୱିସ୍ସଟ୍ଠି(ୱିସଟ୍ଠି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୨୩୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭିକ୍ଖୂ ପଣୀତଭୋଜନାନି ଭୁଞ୍ଜିତ୍ୱା ମୁଟ୍ଠସ୍ସତୀ ଅସମ୍ପଜାନା ନିଦ୍ଦଂ ଓକ୍କମନ୍ତି। ତେସଂ ମୁଟ୍ଠସ୍ସତୀନଂ ଅସମ୍ପଜାନାନଂ ନିଦ୍ଦଂ ଓକ୍କମନ୍ତାନଂ ସୁପିନନ୍ତେନ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚତି। ତେସଂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ''ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – 'ସଞ୍ଚେତନିକା ସୁକ୍କୱିସ୍ସଟ୍ଠି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ'ତି। ଅମ୍ହାକଞ୍ଚ ସୁପିନନ୍ତେନ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚତି। ଅତ୍ଥି ଚେତ୍ଥ ଚେତନା ଲବ୍ଭତି। କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ମଯଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନା''ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''ଅତ୍ଥେସା, ଭିକ୍ଖୱେ, ଚେତନା; ସା ଚ ଖୋ ଅବ୍ବୋହାରିକାତି। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୨୩୬।''ସଞ୍ଚେତନିକା ସୁକ୍କୱିସ୍ସଟ୍ଠି ଅଞ୍ଞତ୍ର ସୁପିନନ୍ତା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୨୩୭।ସଞ୍ଚେତନିକାତି ଜାନନ୍ତୋ ସଞ୍ଜାନନ୍ତୋ ଚେଚ୍ଚ ଅଭିୱିତରିତ୍ୱା ୱୀତିକ୍କମୋ।

ସୁକ୍କନ୍ତି ଦସ ସୁକ୍କାନି – ନୀଲଂ ପୀତକଂ ଲୋହିତକଂ ଓଦାତଂ ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ ଦକୱଣ୍ଣଂ ତେଲୱଣ୍ଣଂ ଖୀରୱଣ୍ଣଂ ଦଧିୱଣ୍ଣଂ ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ।

ୱିସ୍ସଟ୍ଠୀତି ଠାନତୋ ଚାୱନା ୱୁଚ୍ଚତି ୱିସ୍ସଟ୍ଠୀତି।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ସୁପିନନ୍ତାତି ଠପେତ୍ୱା ସୁପିନନ୍ତଂ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ସଙ୍ଘୋୱ ତସ୍ସା ଆପତ୍ତିଯା ପରିୱାସଂ ଦେତି, ମୂଲାଯ ପଟିକସ୍ସତି, ମାନତ୍ତଂ ଦେତି , ଅବ୍ଭେତି; ନ ସମ୍ବହୁଲା, ନ ଏକପୁଗ୍ଗଲୋ। ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – ''ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି। ତସ୍ସେୱ ଆପତ୍ତିନିକାଯସ୍ସ ନାମକମ୍ମଂ ଅଧିୱଚନଂ। ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି – ''ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

ଅଜ୍ଝତ୍ତରୂପେ ମୋଚେତି, ବହିଦ୍ଧାରୂପେ ମୋଚେତି, ଅଜ୍ଝତ୍ତବହିଦ୍ଧାରୂପେ ମୋଚେତି, ଆକାସେ କଟିଂ କମ୍ପେନ୍ତୋ ମୋଚେତି; ରାଗୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ମୋଚେତି, ୱଚ୍ଚୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ମୋଚେତି, ପସ୍ସାୱୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ମୋଚେତି, ୱାତୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ମୋଚେତି , ଉଚ୍ଚାଲିଙ୍ଗପାଣକଦଟ୍ଠୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ମୋଚେତି; ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ସୁଖତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ଦାନତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ପୁଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ସଗ୍ଗତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ବୀଜତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ୱୀମଂସତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି, ଦୱତ୍ଥାଯ ମୋଚେତି; ନୀଲଂ ମୋଚେତି, ପୀତକଂ ମୋଚେତି, ଲୋହିତକଂ ମୋଚେତି, ଓଦାତଂ ମୋଚେତି, ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେତି, ଦକୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେତି, ତେଲୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେତି, ଖୀରୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେତି, ଦଧିୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେତି, ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେତି।

୨୩୮।ଅଜ୍ଝତ୍ତରୂପେତି ଅଜ୍ଝତ୍ତଂ ଉପାଦିନ୍ନେ [ଉପାଦିଣ୍ଣେ (ସୀ। କ।)] ରୂପେ।

ବହିଦ୍ଧାରୂପେତି ବହିଦ୍ଧା ଉପାଦିନ୍ନେ ୱା ଅନୁପାଦିନ୍ନେ ୱା।

ଅଜ୍ଝତ୍ତବହିଦ୍ଧାରୂପେତି ତଦୁଭଯେ।

ଆକାସେ କଟିଂ କମ୍ପେନ୍ତୋତି ଆକାସେ ୱାଯମନ୍ତସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିଯଂ ହୋତି।

ରାଗୂପତ୍ଥମ୍ଭେତି ରାଗେନ ପୀଳିତସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିଯଂ ହୋତି।

ୱଚ୍ଚୂପତ୍ଥମ୍ଭେତି ୱଚ୍ଚେନ ପୀଳିତସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିଯଂ ହୋତି।

ପସ୍ସାୱୂପତ୍ଥମ୍ଭେତି ପସ୍ସାୱେନ ପୀଳିତସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିଯଂ ହୋତି।

ୱାତୂପତ୍ଥମ୍ଭେତି ୱାତେନ ପୀଳିତସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ମନିଯଂ ହୋତି।

ଉଚ୍ଚାଲିଙ୍ଗପାଣକଦଟ୍ଟୂପଟ୍ଟମ୍ପେତି ଉଚ୍ଚାଲିଙ୍ଗପାଣକଦଟ୍ଟେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ କମ୍ପନିଯଂ ହୋତି।

୨୩୯।ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥାଯାତି ଅରୋଗୋ ଭଵିସ୍ସାମି।

ସୁଖତ୍ଥାଯାତି ସୁଖଂ ୱେଦନଂ ଉପ୍ପାଦେସ୍ସାମି।

ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥାଯାତି ଭେସଜ୍ଜଂ ଭଵିସ୍ସତି।

ଦାନତ୍ଥାଯାତି ଦାନଂ ଦସ୍ସାମି।

ପୁଞ୍ଞତ୍ଥାଯାତି ପୁଞ୍ଞଂ ଭଵିସ୍ସତି।

ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯାତି ଯଞ୍ଞଂ ଯଜିସ୍ସାମି।

ସଗ୍ଗତ୍ଥାଯାତି ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସାମି।

ବୀଜତ୍ଥାଯାତି ବୀଜଂ ଭଵିସ୍ସତି।

ୱୀମଂସତ୍ଥାଯାତି ନୀଲଂ ଭଵିସ୍ସତି, ପୀତକଂ ଭଵିସ୍ସତି, ଲୋହିତକଂ ଭଵିସ୍ସତି, ଓଦାତଂ ଭଵିସ୍ସତି, ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ ଭଵିସ୍ସତି, ଦକୱଣ୍ଣଂ ଭଵିସ୍ସତି, ତେଲୱଣ୍ଣଂ ଭଵିସ୍ସତି, ଖୀରୱଣ୍ଣଂ ଭଵିସ୍ସତି, ଦଧିୱଣ୍ଣଂ ଭଵିସ୍ସତି, ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ ଭଵିସ୍ସତୀତି।

ଦୱତ୍ଥାଯାତି ଖିଡ୍ଡାଧିପ୍ପାଯୋ।

୨୪୦। ଅଜ୍ଝତ୍ତରୂପେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବହିଦ୍ଧାରୂପେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଜ୍ଝତ୍ତବହିଦ୍ଧାରୂପେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଆକାସେ କଟିଂ କମ୍ପେନ୍ତୋ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ରାଗୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ୱଚ୍ଚୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପସ୍ସାୱୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ୱାତୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଉଚ୍ଚାଲିଙ୍ଗପାଣକଦଟ୍ଟୂପତ୍ଥମ୍ଭେ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥାଯ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସୁଖତ୍ଥାଯ…ପେ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥାଯ… ଦାନତ୍ଥାଯ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥାଯ… ଯଞ୍ଞତ୍ଥାଯ… ସଗ୍ଗତ୍ଥାଯ… ବୀଜତ୍ଥାଯ… ୱୀମଂସତ୍ଥାଯ… ଦୱତ୍ଥାଯ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନୀଲଂ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ ।

ପୀତକଂ… ଲୋହିତକଂ… ଓଦାତଂ… ତକ୍କଓଣ୍ତଂ… ଦକଓଣ୍ତଂ… ତେଲଓଣ୍ତଂ… ଖୀରଓଣ୍ତଂ… ଦଧିଓଣ୍ତଂ… ସପ୍ପିଓଣ୍ତଂ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧିକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକସ୍ସ ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୪୧। ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୨୪୨। ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ … ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ… ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ… ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ… ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ… ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ… ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ… ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ… ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ… ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ… ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ… ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ… ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକସ୍ସ ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ… ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁମୂଲକସ୍ସ ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ…ପେ… ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁମୂଲକସ୍ସ ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତିମୂଲକମ୍ପି ଚତୁମୂଲକମ୍ପି ପଞ୍ଚମୂଲକମ୍ପି ଛମୂଲକମ୍ପି ସତ୍ତମୂଲକମ୍ପି ଅଟ୍ଠମୂଲକମ୍ପି ନୱମୂଲକମ୍ପି ଏୱମେୱ ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ସବ୍ବମୂଲକଂ।

୨୪୩। ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସବ୍ବମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୪୪। ନୀଲଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନୀଲଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ…ପେ… ନୀଲଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ… ନୀଲଞ୍ଚ ତକ୍କୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ନୀଲଞ୍ଚ ଦକୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ନୀଲଞ୍ଚ ତେଲୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ନୀଲଞ୍ଚ ଖୀରୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…

ନୀଲଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ନୀଲଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକସ୍ସ ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୪୫। ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୀତକଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ…ପେ… ପୀତକଞ୍ଚ ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ପୀତକଞ୍ଚ ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ପୀତକଞ୍ଚ ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ପୀତକଞ୍ଚ ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ପୀତକଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ପୀତକଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୀତକଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକସ୍ସ ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ।

୨୪୬। ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଲୋହିତକଞ୍ଚ ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…ପେ… ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଲୋହିତକଞ୍ଚ ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଲୋହିତକଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଲୋହିତକଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ…ପେ… ଲୋହିତକଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଓଦାତଞ୍ଚ ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…ପେ… ଓଦାତଞ୍ଚ ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଓଦାତଞ୍ଚ ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଓଦାତଞ୍ଚ ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଓଦାତଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଓଦାତଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଓଦାତଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ…ପେ… ଓଦାତଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ… ଓଦାତଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…ପେ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ…ପେ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…ପେ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ…ପେ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି , ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…ପେ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ…ପେ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…ପେ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ…ପେ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଞ୍ଚ…

ଖୀରଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଦକଓଣ୍ଡଞ୍ଚ… ଖୀରଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ତେଲଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ…ପେ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ତକ୍କଓଣ୍ଡଞ୍ଚ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଦକଓଣ୍ଡଞ୍ଚ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ତେଲଓଣ୍ଡଞ୍ଚ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଖୀରଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ…ପେ… ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ… ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ… ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ତକ୍କଓଣ୍ଡଞ୍ଚ… ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଦକଓଣ୍ଡଞ୍ଚ… ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ତେଲଓଣ୍ଡଞ୍ଚ… ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଖୀରଓଣ୍ଡଞ୍ଚ … ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକସ୍ସ ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ନୀଲଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ… ନୀଲଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁମୂଲକସ୍ସ ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ… ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ…ପେ… ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁମୂଲକସ୍ସ ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ… ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଖୀରଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦୁମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତିମୂଲକମ୍ପି ଚତୁମୂଲକମ୍ପି ପଞ୍ଚମୂଲକମ୍ପି ଛମୂଲକମ୍ପି ସତ୍ତମୂଲକମ୍ପି ଅଟ୍ଠମୂଲକମ୍ପି ନବମୂଲକମ୍ପି ଏବମେବ ବିତ୍ଥାରେତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ସବ୍ବମୂଲକଂ।

୨୪୭। ନୀଲଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ ତକ୍କଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଦକଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ତେଲଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଖୀରଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଦଧିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ସପ୍ପିଓଣ୍ଡଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସବ୍ବମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୪୮। ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ [ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଂ ନୀଲଂ (?)] ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଉଭତୋ ବଡ୍ଢକଂ ଏବମେବ ବଡ୍ଢେତବ୍ବଂ।

ଆରୋଗ୍ୟତ୍ଥଞ୍ଚ ସୁଖତ୍ଥଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜତ୍ଥଞ୍ଚ ଦାନତ୍ଥଞ୍ଚ ପୁଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ଯଞ୍ଞତ୍ଥଞ୍ଚ ସଗ୍ଗତ୍ଥଞ୍ଚ ବୀଜତ୍ଥଞ୍ଚ ୱୀମଂସତ୍ଥଞ୍ଚ ଦୱତ୍ଥଞ୍ଚ ନୀଲଞ୍ଚ ପୀତକଞ୍ଚ ଲୋହିତକଞ୍ଚ ଓଦାତଞ୍ଚ ତକ୍କୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦକୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ତେଲୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଖୀରୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଦଧିୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଞ୍ଚ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମିସ୍ସକଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୪୯। ନୀଲଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ପୀତକଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନୀଲଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଲୋହିତକଂ…ପେ… ଓଦାତଂ … ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ… ଦକୱଣ୍ଣଂ… ତେଲୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିୱଣ୍ଣଂ… ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୦। ପୀତକଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଲୋହିତକଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୀତକଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଓଦାତଂ…ପେ… ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ… ଦକୱଣ୍ଣଂ… ତେଲୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିୱଣ୍ଣଂ… ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ… ନୀଲଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୨୫୧। ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ନୀଲଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ପୀତକଂ…ପେ… ଲୋହିତକଂ… ଓଦାତଂ … ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ… ଦକୱଣ୍ଣଂ… ତେଲୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

କୁଚ୍ଛିଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୨। ପୀତକଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ନୀଲଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଲୋହିତକଂ…ପେ… ଓଦାତଂ… ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ… ଦକୱଣ୍ଣଂ… ତେଲୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିୱଣ୍ଣଂ… ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ନୀଲଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ପଠମଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୩। ଲୋହିତକଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ପୀତକଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଓଦାତଂ…ପେ… ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ… ଦକୱଣ୍ଣଂ… ତେଲୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରୱଣ୍ଣଂ

… ଦଧିୱଣ୍ଣଂ… ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ… ନୀଲଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ପୀତକଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ଦୁତିଯଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୪। ଓଦାତଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଲୋହିତକଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ତକ୍କୱଣ୍ଣଂ…ପେ… ଦକୱଣ୍ଣଂ… ତେଲୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିୱଣ୍ଣଂ…

ସପ୍ପିୱଣ୍ଣଂ… ନୀଲଂ … ପୀତକଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଲୋହିତକଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ତତିଯଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୫। ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଓଦାତଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ…ପେ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ନୀଲଂ… ପୀତକଂ… ଲୋହିତକଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଓଦାତଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ଚତୁତ୍ଥଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୬। ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ …ପେ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ନୀଲ…

ପୀତକଂ… ଲୋହିତକଂ… ଓଦାତଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ପଞ୍ଚମଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୭। ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ…ପେ… ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ନୀଲଂ … ପୀତକଂ… ଲୋହିତକଂ…

ଓଦାତଂ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ଛଟ୍ଠଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୮। ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ…ପେ… ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ନୀଲଂ… ପୀତକଂ… ଲୋହିତକଂ… ଓଦାତଂ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ସତ୍ତମଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୫୯। ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ…ପେ… ନୀଲଂ… ପୀତକଂ… ଲୋହିତକଂ… ଓଦାତଂ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ଅଟ୍ଠମଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୬୦। ସପ୍ପିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନୀଲଂ…ପେ… ପୀତକଂ… ଲୋହିତକଂ… ଓଦାତଂ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ନଓ୍ୱମଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୬୧। ନୀଲଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ସତ୍ତିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୀତକଂ …ପେ… ଲୋହିତକଂ… ଓଦାତଂ… ତକ୍କଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଦକଓ୍ୱଣ୍ଣଂ … ତେଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଖୀରଓ୍ୱଣ୍ଣଂ… ଦଧିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୋଚେସ୍ସାମୀତି ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ସତ୍ତିଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କସ୍ସ ଦସମଂ ଗମନଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପିଟ୍ଠିଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୬୨। ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ନ ମୁଚ୍ଚତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ।

ଚେତେତି ନ ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଚେତେତି ନ ଉପକ୍କମତି ନ ମୁଚ୍ଚତି, ଅନାପତ୍ତି।

ନ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଅନାପତ୍ତି।

ନ ଚେତେତି ଉପକ୍କମତି ନ ମୁଚ୍ଚତି, ଅନାପତ୍ତି।

ନ ଚେତେତି ନ ଉପକ୍କମତି ମୁଚ୍ଚତି, ଅନାପତ୍ତି।

ନ ଚେତେତି ନ ଉପକ୍କମତି ନ ମୁଚ୍ଚତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଅନାପତ୍ତି ସୁପିନନ୍ତେନ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ, ଓ୍ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଓ୍ୱିନୀତଓ୍ୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ସୁପିନୋଚ୍ଚାରପସ୍ସାଓ୍ୱୋ , ଓ୍ୱିତକ୍କୁଣ୍ହୋଦକେନ ଚ;

ଭେସଜ୍ଜଂ କଣ୍ଡୁଓ୍ୱଂ ମଗ୍ଗୋ, ଓ୍ୱତ୍ଥି ଜନ୍ତାଘରୁପକ୍କମୋ [ଜନ୍ତଗ୍ଗୁପକ୍କମୋ (ସୀ।), ଜନ୍ତାଘରଂ ଊରୁ (ସ୍ଯା।)]।

ସାମଣେରୋ ଚ ସୁତ୍ତୋ ଚ, ଊରୁ ମୁଟ୍ଠିନା ପୀଠଅୟି;

ଆକାସେ ଥମ୍ଭଂ ନିଜ୍ଝାୟି, ଛିଦ୍ଦଂ କଟ୍ଠେନ ଘଟ୍ଟୟି।

ସୋତୋ ଉଦଞ୍ଜଲଂ ଧାଓ୍ୱଂ, ପୁପ୍ଫାଓ୍ୱଲିୟଂ ପୋକ୍ଖରଂ;

ଓ୍ୱାଲିକା କଦ୍ଦମୁସ୍ସେକୋ [କଦ୍ଦମୋସେକୋ (?)], ସୟନଙ୍ଗୁଟ୍ଠକେନ ଚାତି।

ଓ୍ୱିନୀତଓ୍ୱତ୍ଥୁ

୨୬୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସୁପିନନ୍ତେନ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ''ଭଗଓ୍ୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ''ତି? ଭଗଓ୍ୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସୁପିନନ୍ତେନା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉଚ୍ଚାରଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି?

‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟୋ’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପସ୍ସାୱଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କାମୱିତକ୍କଂ ୱିତକ୍କେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ୱିତକ୍କେନ୍ତସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉଣ୍ହୋଦକେନ ନ୍ହାୟନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘କିଂଚିତ୍ତୋ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୂ’’ତି? ‘‘ନାହଂ, ଭଗୱା, ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟୋ’’ତି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସ ଉଣ୍ହୋଦକେନ ନ୍ହାୟନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସ ଉଣ୍ହୋଦକେନ ନ୍ହାୟନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅଙ୍ଗଜାତେ ୱଣୋ ହୋତି। ଭେସଜ୍ଜେନ [ତସ୍ସ ଭେସଜ୍ଜେନ (?)] ଆଲିମ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅଙ୍ଗଜାତେ ୱଣୋ ହୋତି। ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସ [ତସ୍ସ ମୋଚନାମିପ୍ପାୟସ୍ସ (ସ୍ୟା।)] ଭେସଜ୍ଜେନ ଆଲିମ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅଣ୍ଡଂ କଣ୍ଡୁୱନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି , ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସ ଅଣ୍ଡଂ କଣ୍ଡୁୱନ୍ତସ୍ସ [କଣ୍ଡୂୱନ୍ତସ୍ସ (ସୀ।)] ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

୨୬୪। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମଗ୍ଗଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସ ମଗ୍ଗଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱତ୍ଥିଂ ଗହେତ୍ୱା ପସ୍ସାୱଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସ ୱତ୍ଥିଂ ଗହେତ୍ୱା ପସ୍ସାୱଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଜନ୍ତାଘରେ ଉଦରୱଟ୍ଟିଂ ତାପେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାୟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଜନ୍ତାଘରେ ଉଦରଓଟ୍ଟିଂ ତାପେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଜନ୍ତାଘରେ ଉପଜ୍ଝାଯସ୍ସ ପିଟ୍ଠିପରିକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଜନ୍ତାଘରେ ଉପଜ୍ଝାଯସ୍ସ ପିଟ୍ଠିପରିକମ୍ମଂ କରୋନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

୨୬୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଊରୁଂ ଘଟ୍ଟାପେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଊରୁଂ ଘଟ୍ଟାପେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ସାମଣେରଂ ଏତଦବୋଚ – ''ଏହି ମେ ତ୍ୱଂ, ଆଵୁସୋ ସାମଣେର, ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଗଣ୍ହାହୀ''ତି। ସୋ ତସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସେଵ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁତ୍ତସ୍ସ ସାମଣେରସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଅଗ୍ଗହେସି। ତସ୍ସେଵ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି …ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

୨୬୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଊରୂହି ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୀଳେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ମୁଟ୍ଠିନା ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୀଳେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଆକାସେ କଟିଂ କମ୍ପେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କାଯଂ ଥମ୍ଭେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ କାଯଂ ଥମ୍ଭେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଉପନିଜ୍ଝାଯି। ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ନ ଚ, ଭିକ୍ଖଵେ, ସାରତ୍ତେନ ମାତୁଗାମସ୍ସ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଉପନିଜ୍ଝାଯିତବ୍ବଂ। ଯୋ ଉପନିଜ୍ଝାଯେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

୨୬୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ତାଳଚ୍ଛିଦ୍ଦଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପଵେସେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ କଟ୍ଟେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଘଟ୍ଟେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପଟିସୋତେ ନ୍ହାଯନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ପଟିସୋତେ ନ୍ହାଯନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉଦଞ୍ଜଲଂ କୀଳନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଉଦଞ୍ଜଲଂ କୀଳନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉଦକେ ଧାୱନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଉଦକେ ଧାୱନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପୁପ୍ଫାୱଲିଯଂ [ପୁପ୍ଫାୱଳିଯଂ (ସ୍ୟା। କ।)] କୀଳନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ପୁପ୍ଫାୱଲିଯଂ କୀଳନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

୨୬୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପୋକ୍ଖରୱନେ ଧାୱନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ପୋକ୍ଖରୱନେ ଧାୱନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ୱାଲିକଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ କଦ୍ଦମଂ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ପୱେସେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି । ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଉଦକେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଓସିଞ୍ଚନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଉଦକେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଓସିଞ୍ଚନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ସଯନେ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଘଟ୍ଟେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ମୋଚନାଧିପ୍ପାଯସ୍ସ ଅଙ୍ଗୁଟ୍ଠେନ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଘଟ୍ଟେନ୍ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି…ପେ… ଅସୁଚି ନ ମୁଚ୍ଚି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ‘‘ଭଗଵତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ’’ତି? ଭଗଵତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ସୁକ୍କଵିସ୍ସଟ୍ଠିସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଠମଂ।

୨। କାଯସଂସଗ୍ଗସିକ୍ଖାପଦଂ

୨୬୯। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା ସାଵତ୍ଥିଯଂ ଵିହରତି ଜେତଵନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଅରଞ୍ଞେ ଵିହରତି। ତସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଵିହାରୋ ଅଭିରୂପୋ ହୋତି ଦସ୍ସନୀଯୋ ପାସାଦିକୋ, ମଜ୍ଝେଗବ୍ଭୋ, ସମନ୍ତାପରିଯାଗାରୋ, ସୁପଞ୍ଞତ୍ତଂ ମଞ୍ଚପୀଠଂ ଭିସିବିମ୍ବୋହନଂ, ପାନୀଯଂ ପରିଭୋଜନୀଯଂ ସୁପଟ୍ଠିତଂ, ପରିଵେଣଂ ସୁସମ୍ମଟ୍ଠଂ। ବହୂ ମନୁସ୍ସା ଆଯସ୍ମତୋ ଉଦାଯିସ୍ସ ଵିହାରପେକ୍ଖକା ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି। ଅଞ୍ଞତରୋପି ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ସପଜାପତିକୋ ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ଵା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦଵୋଚ – ‘‘ଇଚ୍ଛାମ ମଯଂ ଭୋତୋ ଉଦାଯିସ୍ସ ଵିହାରଂ ପେକ୍ଖିତୁ’’ନ୍ତି। ‘‘ତେନ ହି, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପେକ୍ଖସ୍ସୂ’’ତି, ଅଵାପୁରଣଂ [ଅପାପୁରଣଂ (ସ୍ଯା।)] ଆଦାଯ ଘଟିକଂ ଉଗ୍ଘାଟେତ୍ଵା କଵାଟଂ ପଣାମେତ୍ଵା ଵିହାରଂ ପାଵିସି। ସୋପି ଖୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଆଯସ୍ମତୋ ଉଦାଯିସ୍ସ ପିଟ୍ଠିତୋ ପାଵିସି। ସାପି ଖୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ତସ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ପିଟ୍ଠିତୋ ପାଵିସି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଏକଚ୍ଚେ ଵାତପାନେ ଵିଵରନ୍ତୋ ଏକଚ୍ଚେ ଵାତପାନେ ଥକେନ୍ତୋ ଗବ୍ଭଂ ଅନୁପରିଗନ୍ତ୍ଵା ପିଟ୍ଠିତୋ ଆଗନ୍ତ୍ଵା ତସ୍ସା ବ୍ରାହ୍ମଣିଯା ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ପରାମସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଆଯସ୍ମତା ଉଦାଯିନା ସଦ୍ଧିଂ ପଟିସମ୍ମୋଦିତ୍ଵା ଅଗମାସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଅତ୍ତମନୋ ଅତ୍ତମନଵାଚଂ ନିଚ୍ଛାରେସି – ‘‘ଉଳାରା ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଯେ ଇମେ ଏଵରୂପେ ଅରଞ୍ଞେ ଵିହରନ୍ତି। ଭଵମ୍ପି ଉଦାଯୀ ଉଳାରୋ ଯୋ ଏଵରୂପେ ଅରଞ୍ଞେ ଵିହରତୀ’’ତି।

ଏଵଂ ଵୁତ୍ତେ ସା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଏତଦଵୋଚ – ‘‘କୁତୋ ତସ୍ସ ଉଳାରତ୍ତତା! ଯଥେଵ ମେ ତ୍ଵଂ ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ପରାମସି ଏଵମେଵ ମେ ସମଣୋ ଉଦାଯୀ ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ପରାମସୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ୟତି ଵିପାଚେତି – ‘‘ଅଲଜ୍ଜିନୋ ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଦୁସ୍ସୀଲା ମୁସାଵାଦିନୋ। ଇମେ ହି ନାମ ଧମ୍ମଚାରିନୋ ସମଚାରିନୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୋ ସଚ୍ଚଵାଦିନୋ ସୀଲଵନ୍ତୋ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମା ପଟିଜାନିସ୍ସନ୍ତି! ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, କୁତୋ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ କୁତୋ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ଅପଗତା ଇମେ ସାମଞ୍ଞା ଅପଗତା ଇମେ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞା। କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣୋ ଉଦାଯୀ ମମ ଭରିଯାଯ ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ପରାମସିସ୍ସତି! ନ ହି ସକ୍କା କୁଲିତ୍ଥୀହି କୁଲଧୀତାହି କୁଲକୁମାରୀହି କୁଲସୁଣ୍ହାହି କୁଲଦାସୀହି ଆରାମଂ ଵା ଵିହାରଂ ଵା ଗନ୍ତୁଂ। ସଚେ [ସଚେ ହି (ସ୍ଯା।)] କୁଲିତ୍ଥିଯୋ କୁଲଧୀତରୋ [କୁଲଧୀତାଯୋ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] କୁଲକୁମାରିଯୋ କୁଲସୁଣ୍ହାଯୋ କୁଲଦାସିଯୋ ଆରାମଂ ଵା ଵିହାରଂ ଵା ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟୁଂ, ତାପି ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଦୂସେୟ୍ୟୁ’’ନ୍ତି!

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତସ୍ସ ଖିଯ୍ୟନ୍ତସ୍ସ ଵିପାଚେନ୍ତସ୍ସ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ଵିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିଗରହିତ୍ଵା ଭଗଵତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗଵା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ଵା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ଵଂ, ଉଦାଯି, ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜସୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗଵା’’ତି। ଵିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା – ‘‘ଅନନୁଚ୍ଛଵିକଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପଟିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ଵଂ, ମୋଘପୁରିସ, ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସସି! ନନୁ ମଯା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ ନୋ ସରାଗାଯ…ପେ… କାମପରିଳାହାନଂ ଵୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ। ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ଵା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏଵଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୨୭୦।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଓତିଣ୍ଣୋ ଵିପରିଣତେନ ଚିତ୍ତେନ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜେୟ୍ୟ ହତ୍ଥଗ୍ଗାହଂ ଵା ଵେଣିଗ୍ଗାହଂ ଵା

ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ୱା ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ୱା ଅଙ୍ଗସ୍ସ ପରାମସନଂ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’’ତି।

୨୭୧।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଓତିଣ୍ଣୋ ନାମ ସାରତ୍ତୋ ଅପେକ୍ଖୱା ପଟିବଦ୍ଧଚିତ୍ତୋ।

ୱିପରିଣତନ୍ତି ରତ୍ତମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ। ଦୁଟ୍ଠମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ। ମୂଳ୍ହମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ। ଅପିଚ, ରତ୍ତଂ ଚିତ୍ତଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତଂ ୱିପରିଣତନ୍ତି।

ମାତୁଗାମୋ ନାମ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥୀ, ନ ଯକ୍ଖୀ ନ ପେତୀ, ନ ତିରଚ୍ଛାନଗତା। ଅନ୍ତମସୋ ତଦହୁଜାତାପି ଦାରିକା, ପଗେୱ ମହତ୍ତରୀ।

ସଦ୍ଧିନ୍ତି ଏକତୋ।

କାଯସଂସଗ୍ଗଂସମାପଜ୍ଜେଯ୍ଯାତି ଅଜ୍ଝାଚାରୋ ୱୁଚ୍ଚତି।

ହତ୍ଥୋ ନାମ କପ୍ପରଂ ଉପାଦାଯଂ ଯାୱ ଅଗ୍ଗନଖା।

ୱେଣୀ ନାମ ସୁଦ୍ଧକେସା ୱା, ସୁତ୍ତମିସ୍ସା ୱା, ମାଲାମିସ୍ସା ୱା, ହିରଞ୍ଞମିସ୍ସା ୱା, ସୁୱଣ୍ଣମିସ୍ସା ୱା, ମୁତ୍ତାମିସ୍ସା ୱା, ମଣିମିସ୍ସା ୱା।

ଅଙ୍ଗଂ ନାମ ହତ୍ଥଞ୍ଚ ୱେଣିଞ୍ଚ ଠପେତ୍ୱା ଅୱସେସଂ ଅଙ୍ଗଂ ନାମ।

୨୭୨। ଆମସନା , ପରାମସନା, ଓମସନା, ଉମ୍ମସନା, ଓଲଙ୍ଘନା, ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନା, ଆକଡ୍ଢନା, ପତିକଡ୍ଢନା, ଅଭିନିଗ୍ଗଣ୍ହନା, ଅଭିନିପ୍ପୀଳନା, ଗହଣଂ, ଛୁପନଂ।

ଆମସନା ନାମ ଆମଟ୍ଠମତ୍ତା।

ପରାମସନା ନାମ ଇତୋଚିତୋ ଚ ସଂଚୋପନା।

ଓମସନା ନାମ ହେଟ୍ଠା ଓରୋପନା।

ଉମ୍ମସନା ନାମ ଉଦ୍ଧଂ ଉଚ୍ଚାରଣା।

ଓଲଙ୍ଘନା ନାମ ହେଟ୍ଠା ଓନମନା।

ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନା ନାମ ଉଦ୍ଧଂ ଉଚ୍ଚାରଣା।

ଆକଡ୍ଢନା ନାମ ଆୱିଞ୍ଛନା [ଆୱିଞ୍ଜନା (ସୀ। ସ୍ଯା।)]।

ପତିକଡ୍ଢନା ନାମ ପତିପ୍ପଣାମନା।

ଅଭିନିଗ୍ଗଣ୍ହନା ନାମ ଅଙ୍ଗଂ ଗହେତ୍ୱା ନିପ୍ପୀଳନା।

ଅଭିନିପ୍ପୀଳନା ନାମ କେନଚି ସହ ନିପ୍ପୀଳନା।

ଗହଣଂ ନାମ ଗହିତମତ୍ତଂ।

ଛୁପନଂ ନାମ ଫୁଟ୍ଠମତ୍ତଂ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୨୭୩। ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁ ଚ। ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି ଓମସତି ଉମ୍ମସତି ଓଲଙ୍ଘେତି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘେତି ଆକଡ୍ଢତି ପତିକଡ୍ଢତି ଅଭିନିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଅଭିନିପ୍ପୀଳେତି ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ୱେମତିକୋ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ହୋତି ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପଣ୍ଡକସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ହୋତି ୱେମତିକୋ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପଣ୍ଡକସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ହୋତି ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପଣ୍ଡକସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ହୋତି ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପଣ୍ଡକସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି , ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପଣ୍ଡକସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଚ ହୋତି ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପୁରିସସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଚ ହୋତି ୱେମତିକୋ…ପେ… ପୁରିସୋ ଚ ହୋତି ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ… ପୁରିସୋ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ… ପୁରିସୋ ଚ ହୋତି ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପୁରିସସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ହୋତି ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ହୋତି ୱେମତିକୋ…ପେ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ହୋତି ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ହୋତି। ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି

ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୭୪। ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ୱେମତିକୋ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାନଂ।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ…ପେ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାନଂ।

ଦ୍ୱେ ପଣ୍ଡକା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପଣ୍ଡକାନଂ ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପଣ୍ଡକାନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାନଂ।

ଦ୍ୱେ ପଣ୍ଡକା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପଣ୍ଡକାନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ… ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପଣ୍ଡକାନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଦ୍ୱେ ପୁରିସା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁରିସାନଂ ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁରିସାନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଦ୍ୱେ ପୁରିସା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁରିସାନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ… ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ… ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ପୁରିସାନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଦ୍ୱେ ତିରଚ୍ଛାନଗତା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଦ୍ୱେ ତିରଚ୍ଛାନଗତା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ… ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ … ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

୨୭୫। ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ୱେମତିକୋ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାନଂ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି

ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପୁରିସୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପୁରିସୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ … ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ପୁରିସୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ପୁରିସୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ… ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ… ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ପୁରିସୋ ଚ ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ପୁରିସୋ ଚ ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ୱେମତିକୋ…ପେ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ… ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ… ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଦୁମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୨୭୬। ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ କାଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାନଂ …ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି

ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯପଟିବଦ୍ଧେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି ପରାମସତି…ପେ… ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ କାଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ କାଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ଆମସତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଭିକ୍ଖୁପେଯ୍ୟାଲୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

୨୭୭। ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଇତ୍ଥୀ ଚ ନଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ କାଯେନ କାଯଂ ଆମସତି ପରାମସତି ଓମସତି ଉମ୍ମସତି ଓଲଙ୍ଘେତି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘେତି ଆକଡ୍ଢତି ପତିକଡ୍ଢତି ଅଭିନିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଅଭିନିପ୍ପୀଳେତି ଗଣ୍ହାତି ଛୁପତି, ସେୱନାଧିପ୍ପାଯୋ କାଯେନ ୱାଯମତି ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ…।

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති ඔමසන්ති උම්මසන්ති ඔලඞ්ඝෙන්ති උල්ලඞ්ඝෙන්ති ආකඩ්ඪන්ති පතිකඩ්ඪන්ති අභිනිග්ගණ්හන්ති අභිනිප්පීළෙන්ති ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං…පෙ…।

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ… ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…।

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ… ගණ්හාති ඡුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…।

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ… ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං…පෙ…।

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ… ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස…පෙ…।

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ… ගණ්හාති ඡුපති සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…।

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ… ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං…පෙ…।

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ… ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස…පෙ…।

୨୭୮। ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ… ගණ්හාති ඡුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…।

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ… ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…।

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ… ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…।

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති। සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…।

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති। සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…।

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। උභො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති। සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…।

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච। ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසති। සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං

ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିୟୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଇତ୍ଥିୟୋ ଚ ନଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ କାୟପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସନ୍ତି। ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଉଭୋ ଚ ନଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ କାୟପଟିବଦ୍ଧଂ ଆମସନ୍ତି। ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଇତ୍ଥୀ ଚ ନଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଆମସତି। ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି, ନ ଚ ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିୟୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଇତ୍ଥିୟୋ ଚ ନଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଆମସନ୍ତି। ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି, ନ ଚ ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଉଭୋ ଚ ନଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଆମସନ୍ତି। ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି, ନ ଚ ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

୨୭୯। ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି, ନ ଚ ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ନ ଚ କାୟେନ ୱାୟମତି, ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତି।

ସେୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ନ ଚ କାୟେନ ୱାୟମତି, ନ ଚ ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତି।

ମୋକ୍ଖାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି, ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତି।

ମୋକ୍ଖାଧିପ୍ପାୟୋ କାୟେନ ୱାୟମତି, ନ ଚ ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି , ଅନାପତ୍ତି।

ମୋକ୍ଖାଧିପ୍ପାୟୋ ନ ଚ କାୟେନ ୱାୟମତି, ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତି।

ମୋକ୍ଖାଧିପ୍ପାୟୋ ନ ଚ କାୟେନ ୱାୟମତି, ନ ଚ ଫସ୍ସଂ ପଟିୱିଜାନାତି, ଅନାପତ୍ତି।

୨୮୦। ଅନାପତ୍ତି ଅସଞ୍ଚିଚ୍ଚ, ଅସତିୟା, ଅଜାନନ୍ତସ୍ସ, ଅସାଦିୟନ୍ତସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ, ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ମାତା ଧୀତା ଭଗିନୀ ଚ, ଜାୟା ୟକ୍ଖୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ;

ସୁତ୍ତା ମତା ତିରଚ୍ଛାନା, ଦାରୁଧିତଲିକାୟ ଚ।

ସମ୍ପୀଳେ ସଙ୍କମୋ ମଗ୍ଗୋ, ରୁକ୍ଖୋ ନାୱା ଚ ରଜ୍ଜୁ ଚ;

ଦଣ୍ଡୋ ପତ୍ତଂ ପଣାମେସି, ୱନ୍ଦେ ୱାୟମି ନଚ୍ଛୁପେତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁ

୨୮୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମାତୁଯା ମାତୁପେମେନ ଆମସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ''ଭଗଵତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ''ତି? ଭଗଵତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଧୀତୁଯା ଧୀତୁପେମେନ ଆମସି…ପେ… ଭଗିନିଯା ଭଗିନିପେମେନ ଆମସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁରାଣଦୁତିଯିକାଯ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯକ୍ଖିନିଯା କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡକସ୍ସ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି , ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସୁତ୍ତିତ୍ଥିଯା କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ମତିତ୍ଥିଯା କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ତିରଚ୍ଛାନଗତିତ୍ଥିଯା କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଦାରୁଧୀତଲିକାଯ କାଯସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

୨୮୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଇତ୍ଥିଯୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମ୍ପୀଳେତ୍ଵା ବାହାପରମ୍ପରାଯ ଆନେସୁଂ। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ସାଦିଯି ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ନାହଂ, ଭଗଵା, ସାଦିଯି''ନ୍ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ଅସାଦିଯନ୍ତସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଯା ଅଭିରୂଳ୍ହଂ ସଙ୍କମଂ ସାରତ୍ତୋ ସଞ୍ଚାଲେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଂ ପଟିପଥେ ପସ୍ସିତ୍ଵା ସାରତ୍ତୋ ଅଂସକୂଟେନ ପହାରଂ ଅଦାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ଵଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଯା ଅଭିରୂଳ୍ହଂ ରୁକ୍ଖଂ ସାରତ୍ତୋ ସଞ୍ଚାଲେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଯା ଅଭିରୂଳ୍ହଂ ନାଵଂ ସାରତ୍ତୋ ସଞ୍ଚାଲେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଯା ଗହିତଂ ରଜ୍ଜୁଂ ସାରତ୍ତୋ ଆୱିଞ୍ଛି [ଆୱିଞ୍ଜି (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଯା ଗହିତଂ ଦଣ୍ଡଂ ସାରତ୍ତୋ ଆୱିଞ୍ଛି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ଇତ୍ଥିଂ ପତ୍ତେନ ପଣାମେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଯା ୱନ୍ଦନ୍ତିଯା ସାରତ୍ତୋ ପାଦଂ ଉଚ୍ଚାରେସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ଇତ୍ଥିଂ ଗହେସ୍ସାମୀତି ୱାଯମିତ୍ୱା ନ ଛୁପି।

ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

କାଯସଂସଗ୍ଗସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦୁତିଯଂ।

୩। ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲୱାଚାସିକ୍ଖାପଦଂ

୨୮୩। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଅରଞ୍ଞେ ୱିହରତି। ତସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ୱିହାରୋ ଅଭିରୂପୋ ହୋତି ଦସ୍ସନୀଯୋ ପାସାଦିକୋ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଇତ୍ଥିଯୋ ଆରାମଂ ଆଗମଂସୁ ୱିହାରପେକ୍ଖିକାଯୋ। ଅଥ ଖୋ ତା ଇତ୍ଥିଯୋ ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ଇଚ୍ଛାମ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟସ୍ସ ୱିହାରଂ ପେକ୍ଖିତୁ''ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତା ଇତ୍ଥିଯୋ ୱିହାରଂ ପେକ୍ଖାପେତ୍ୱା ତାସଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଯାଚତିପି ଆଯାଚତିପି ପୁଚ୍ଛତିପି ପଟିପୁଚ୍ଛତିପି ଆଚିକ୍ଖତିପି ଅନୁସାସତିପି ଅକ୍କୋସତିପି। ଯା ତା ଇତ୍ଥିଯୋ ଛିନ୍ନିକା ଧୁତ୍ତିକା ଅହିରିକାଯୋ ତା ଆଯସ୍ମତା ଉଦାଯିନା ସଦ୍ଧିଂ ଉହସନ୍ତିପି ଉଲ୍ଲପନ୍ତିପି ଉଜ୍ଜଗ୍ଘନ୍ତିପି ଉପ୍ପଣ୍ଡେନ୍ତିପି। ଯା ପନ ତା ଇତ୍ଥିଯୋ ହିରିମନା ତା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଉଜ୍ଝାପେନ୍ତି – ''ଇଦଂ, ଭନ୍ତେ, ନଚ୍ଛନ୍ନଂ ନପ୍ପତିରୂପଂ। ସାମିକେନପି ମଯଂ ଏୱଂ ୱୁତ୍ତା ନ ଇଚ୍ଛେଯ୍ୟାମ, କିଂ ପନାଯ୍ୟେନ ଉଦାଯିନା''ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସିସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉଦାଯି, ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ''ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସିସ୍ସସି! ନନୁ ମଯା, ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ ନୋ ସରାଗାଯ…ପେ… କାମପରିଳାହାନଂ ୱୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ। ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୨୮୪।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଓତିଣ୍ଣୋ ୱିପରିଣତେନ ଚିତ୍ତେନ ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସେଯ୍ୟ ଯଥା ତଂ ଯୁୱା ଯୁୱତିଂ ମେଥୁନୁପସଂହିତାହି, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୨୮୫।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଓତିଣ୍ଣୋ ନାମ ସାରତ୍ତୋ ଅପେକ୍ଖୱା ପଟିବଦ୍ଧଚିତ୍ତୋ।

ୱିପରିଣତନ୍ତି ରତ୍ତମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ, ଦୁଟ୍ଠମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ ମୂଳ୍ହମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ। ଅପିଚ, ରତ୍ତଂ ଚିତ୍ତଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତଂ

ୱିପରିଣତନ୍ତି।

ମାତୁଗାମୋ ନାମ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥୀ, ନ ଯକ୍ଖୀ, ନ ପେତୀ, ନ ତିରଚ୍ଛାନଗତା। ୱିଞ୍ଞୂ ପଟିବଲା ସୁଭାସିତଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆଜାନିତୁଂ।

ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲା ନାମ ୱାଚା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗପସ୍ସାୱମଗ୍ଗମେଥୁନଧମ୍ମପ୍ପଟିସଂଯୁତ୍ତା ୱାଚା।

ଓଭାସେୟ୍ୟାତି ଅଜ୍ଝାଚାରୋ ୱୁଚ୍ଚତି।

ଯଥା ତଂ ଯୁୱା ଯୁୱତିନ୍ତି ଦହରୋ ଦହରିଂ, ତରୁଣୋ ତରୁଣିଂ, କାମଭୋଗୀ କାମଭୋଗିନିଂ।

ମେଥୁନୁପସଂହିତାହୀତି ମେଥୁନଧମ୍ମପ୍ପଟିସଂଯୁତ୍ତାହି।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି …ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

ଦ୍ୱେ ମଗ୍ଗେ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି, ଯାଚତିପି, ଆଯାଚତିପି, ପୁଚ୍ଛତିପି, ପଟିପୁଚ୍ଛତିପି, ଆଚିକ୍ଖତିପି, ଅନୁସାସତିପି, ଅକ୍କୋସତିପି।

ୱଣ୍ଣଂ ଭଣତି ନାମ ଦ୍ୱେ ମଗ୍ଗେ ଥୋମେତି ୱଣ୍ଣେତି ପସଂସତି।

ଅୱଣ୍ଣଂ ଭଣତି ନାମ ଦ୍ୱେ ମଗ୍ଗେ ଖୁଂସେତି ୱମ୍ଭେତି ଗରହତି।

ଯାଚତି ନାମ ଦେହି ମେ, ଅରହସି ମେ ଦାତୁନ୍ତି।

ଆଯାଚତି ନାମ କଦା ତେ ମାତା ପସୀଦିସ୍ସତି, କଦା ତେ ପିତା ପସୀଦିସ୍ସତି, କଦା ତେ ଦେୱତାୟୋ ପସୀଦିସ୍ସନ୍ତି, କଦା [କଦା ତେ (ସ୍ୟା।)] ସୁଖଣୋ ସୁଲୟୋ ସୁମୁହୁତ୍ତୋ ଭୱିସ୍ସତି, କଦା ତେ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ଲଭିସ୍ସାମୀତି।

ପୁଚ୍ଛତି ନାମ କଥଂ ତ୍ୱଂ ସାମିକସ୍ସ ଦେସି, କଥଂ ଜାରସ୍ସ ଦେସୀତି?

ପଟିପୁଚ୍ଛତି ନାମ ଏୱଂ କିର ତ୍ୱଂ ସାମିକସ୍ସ ଦେସି, ଏୱଂ ଜାରସ୍ସ ଦେସୀତି।

ଆଚିକ୍ଖତି ନାମ ପୁଟ୍ଠୋ ଭଣତି – ''ଏୱଂ ଦେହି। ଏୱଂ ଦେନ୍ତା ସାମିକସ୍ସ ପିୟା ଭୱିସ୍ସସି ମନାପା ଚା''ତି।

ଅନୁସାସତି ନାମ ଅପୁଟ୍ଠୋ ଭଣତି – ''ଏୱଂ ଦେହି। ଏୱଂ ଦେନ୍ତା ସାମିକସ୍ସ ପିୟା ଭୱିସ୍ସତି ମନାପା ଚା''ତି।

ଅକ୍କୋସତି ନାମ ଅନିମିତ୍ତାସି, ନିମିତ୍ତମତ୍ତାସି, ଅଲୋହିତାସି, ଧୁୱଲୋହିତାସି , ଧୁୱଚୋଳଆସି, ପଗ୍ଘରନ୍ତୀସି, ସିଖରଣୀସି, ଇତ୍ଥିପଣ୍ଡକାସି, ୱେପୁରିସିକାସି, ସମ୍ଭିନ୍ନାସି, ଉଭତୋବ୍ୟଞ୍ଜନାସୀତି।

୨୮୬। ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିୟା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଯାଚତିପି ଆଯାଚତିପି ପୁଚ୍ଛତିପି ପଟିପୁଚ୍ଛତିପି ଆଚିକ୍ଖତିପି ଅନୁସାସତିପି ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ…ପେ… ।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିୟୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣଂପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ…ପେ… ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି… ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିୟା ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଠପେତ୍ୱା ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି

ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି , ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଠପେତ୍ୱା ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ ୱଚ୍ଚମଗ୍ଗଂ ପସ୍ସାୱମଗ୍ଗଂ ଠପେତ୍ୱା ଅଧକ୍ଖକଂ ଉବ୍ଭଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା ଉବ୍ଭକ୍ଖକଂ ଅଧୋଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଉବ୍ଭକ୍ଖକଂ ଅଧୋଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ ଉବ୍ଭକ୍ଖକଂ ଅଧୋଜାଣୁମଣ୍ଡଲଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ…।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ କାଯପଟିବଦ୍ଧଂ ଆଦିସ୍ସ ୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି ଅୱଣ୍ଣମ୍ପି ଭଣତି…ପେ… ଅକ୍କୋସତିପି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ…।

୨୮୭। ଅନାପତ୍ତି ଅତ୍ଥପୁରେକ୍ଖାରସ୍ସ, ଧମ୍ମପୁରେକ୍ଖାରସ୍ସ, ଅନୁସାସନିପୁରେକ୍ଖାରସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ଲୋହିତଂ କକ୍କସାକିଣ୍ଣଂ, ଖରଂ ଦୀଘଞ୍ଚ ୱାପିତଂ;

କଚ୍ଚି ସଂସୀଦତି ମଗ୍ଗୋ, ସଦ୍ଧା ଦାନେନ କମ୍ମୁନାତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁ

୨୮୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ନୱରତ୍ତଂ କମ୍ବଲଂ ପାରୁତା ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଲୋହିତଂ ଖୋ ତେ, ଭଗିନୀ''ତି। ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ''ଆମାଯ୍ଯ, ନୱରତ୍ତୋ କମ୍ବଲୋ''ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି ''ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ''ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ଖରକମ୍ବଲଂ ପାରୁତା ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କକ୍କସଲୋମଂ ଖୋ ତେ, ଭଗିନୀ''ତି। ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ''ଆମାଯ୍ଯ, ଖରକମ୍ବଲକୋ''ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ନୱାୱୁତଂ କମ୍ବଲଂ ପାରୁତା ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଆକିଣ୍ଣଲୋମଂ ଖୋ ତେ, ଭଗିନୀ’’ତି। ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ‘‘ଆମାଯ୍ୟ, ନୱାୱୁତୋ କମ୍ବଲୋ’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ଖରକମ୍ବଲଂ ପାରୁତା ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଖରଲୋମଂ ଖୋ ତେ, ଭଗିନୀ’’ତି। ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ‘‘ଆମାଯ୍ୟ, ଖରକମ୍ବଲକୋ’’ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ପାୱାରଂ [ଦୀଘପାୱାରଂ (ସ୍ୟା।)] ପାରୁତା ହୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଦୀଘଲୋମଂ ଖୋ ତେ, ଭଗିନୀ’’ତି। ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ‘‘ଆମାଯ୍ୟ, ପାୱାରୋ’’ [ଦୀଘପାୱାରୋ (ସ୍ୟା।)] ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

୨୮୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ଖେତ୍ତଂ ୱପାପେତ୍ୱା ଆଗଚ୍ଛତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ୱାପିତଂ ଖୋ ତେ, ଭଗିନୀ’’ତି? ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ‘‘ଆମାଯ୍ୟ, ନୋ ଚ ଖୋ ପଟିୱୁତ୍ତ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପରିବ୍ବାଜିକଂ ପଟିପଥେ ପସ୍ସିତ୍ୱା ସାରତ୍ତୋ ତଂ ପରିବ୍ବାଜିକଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କଚ୍ଚି, ଭଗିନି, ମଗ୍ଗୋ ସଂସୀଦତୀ’’ତି? ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ‘‘ଆମ ଭିକ୍ଖୁ, ପଟିପଜ୍ଜିସ୍ସସୀ’’ତି । ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ସଦ୍ଧାସି ତ୍ୱଂ, ଭଗିନି। ଅପିଚ, ଯଂ ସାମିକସ୍ସ ଦେସି ତଂ ନାମ୍ହାକଂ ଦେସୀ’’ତି । ‘‘କିଂ, ଭନ୍ତେ’’ତି? ‘‘ମେଥୁନଧମ୍ମ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ସଦ୍ଧାସି ତ୍ୱଂ, ଭଗିନି। ଅପିଚ, ଯଂ ଅଗ୍ଗଦାନଂ ତଂ ନାମ୍ହାକଂ ଦେସୀ’’ତି। ‘‘କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ’’ନ୍ତି? ‘‘ମେଥୁନଧମ୍ମ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ କମ୍ମଂ କରୋତି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାରତ୍ତୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ତିଟ୍ଠ, ଭଗିନି, ଅହଂ କରିସ୍ସାମୀତି…ପେ… ନିସୀଦ, ଭଗିନି, ଅହଂ କରିସ୍ସାମୀତି…ପେ… ନିପଜ୍ଜ, ଭଗିନି, ଅହଂ କରିସ୍ସାମୀ’’ତି। ସା ନ ପଟିୱିଜାନି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲୱାଚାସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ତତିଯଂ।

୪। ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯସିକ୍ଖାପଦଂ

୨୯୦। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ସାୱତ୍ଥିଯଂ କୁଲୂପକୋ ହୋତି, ବହୁକାନି କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ମତପତିକା ଅଭିରୂପା ହୋତି ଦସ୍ସନୀଯା ପାସାଦିକା। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାଯ ଯେନ ତସ୍ସା ଇତ୍ଥିଯା ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ସା ଇତ୍ଥୀ ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନଂ ଖୋ ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସେସି ସମାଦପେସି ସମୁତ୍ତେଜେସି ସମ୍ପହଂସେସି। ଅଥ ଖୋ ସା ଇତ୍ଥୀ ଆଯସ୍ମତା ଉଦାଯିନା ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସିତା ସମାଦପିତା ସମୁତ୍ତେଜିତା ସମ୍ପହଂସିତା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ୱଦେଯ୍ୟାଥ, ଭନ୍ତେ, ଯେନ ଅତ୍ଥୋ। ପଟିବଲା ମଯଂ ଅଯ୍ୟସ୍ସ ଦାତୁଂ ଯଦିଦଂ ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାର’’ନ୍ତି।

‘‘ନ ଖୋ ତେ, ଭଗିନି, ଅମ୍ହାକଂ ଦୁଲ୍ଲଭା ଯଦିଦଂ ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରା। ଅପିଚ, ଯୋ ଅମ୍ହାକଂ ଦୁଲ୍ଲଭୋ ତଂ ଦେହୀ’’ତି। ‘‘କିଂ, ଭନ୍ତେ’’ତି? ‘‘ମେଥୁନଧମ୍ମ’’ନ୍ତି। ‘‘ଅପେହି, ଭନ୍ତେ’’ତି? ‘‘ଅପେହି, ଭଗିନୀ’’ତି। ‘‘ଏହି, ଭନ୍ତେ’’ତି, ଓୱରକଂ ପୱିସିତ୍ୱା ସାଟକଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ମଞ୍ଚକେ ଉତ୍ତାନା ନିପଜ୍ଜି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଯେନ ସା ଇତ୍ଥୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା – ‘‘କୋ ଇମଂ ୱସଲଂ ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ ଆମସିସ୍ସତୀ’’ତି, ନିଟ୍ଠୁହିତ୍ୱା ପକ୍କାମି। ଅଥ ଖୋ ସା ଇତ୍ଥୀ ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ‘‘ଅଲଜ୍ଜିନୋ ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଦୁସ୍ସୀଲା ମୁସାୱାଦିନୋ। ଇମେ ହି ନାମ ଧମ୍ମଚାରିନୋ ସମଚାରିନୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନୋ ସଚ୍ଚୱାଦିନୋ ସୀଲୱନ୍ତୋ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମା ପଟିଜାନିସ୍ସନ୍ତି! ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନତ୍ଥି ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ ନଟ୍ଠଂ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, କୁତୋ ଇମେସଂ ସାମଞ୍ଞଂ କୁତୋ ଇମେସଂ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞଂ, ଅପଗତା ଇମେ ସାମଞ୍ଞା ଅପଗତା ଇମେ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞା। କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣୋ ଉଦାଯୀ ମଂ ସାମଂ ମେଥୁନଧମ୍ମଂ ଯାଚିତ୍ୱା, ‘କୋ ଇମଂ ୱସଲଂ ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ ଆମସିସ୍ସତୀ’’ତି ନିଟ୍ଠୁହିତ୍ୱା ପକ୍କମିସ୍ସତି! କିଂ ମେ ପାପକଂ କିଂ ମେ ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ, କସ୍ସାହଂ କେନ ହାଯାମୀ’’ତି? ଅଞ୍ଞାପି ଇତ୍ଥିଯୋ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘ଅଲଜ୍ଜିନୋ ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଦୁସ୍ସୀଲା ମୁସାୱାଦିନୋ…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣୋ ଉଦାଯୀ ଇମିସ୍ସା ସାମଂ ମେଥୁନଧମ୍ମଂ ଯାଚିତ୍ୱା, ‘କୋ ଇମଂ ୱସଲଂ ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ ଆମସିସ୍ସତୀ’ତି ନିଟ୍ଠୁହିତ୍ୱା ପକ୍କମିସ୍ସତି! କିଂ ଇମିସ୍ସା ପାପକଂ କିଂ ଇମିସ୍ସା ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ, କସ୍ସାଯଂ କେନ ହାଯତୀ’’ତି? ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତାସଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତୀନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତୀନଂ ୱିପାଚେନ୍ତୀନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିସ୍ସତୀ’’ତି!

ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉଦାଯି, ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସସୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା – ‘‘ଅନନୁଚ୍ଛୱିକଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅନନୁଲୋମିକଂ ଅପ୍ପଟିରୂପଂ ଅସ୍ସାମଣକଂ ଅକପ୍ପିଯଂ ଅକରଣୀଯଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସିସ୍ସସି! ନନୁ ମଯା , ମୋଘପୁରିସ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିରାଗାଯ ଧମ୍ମୋ ଦେସିତୋ ନୋ ସରାଗାଯ…ପେ… କାମପରିଳାହାନଂ ୱୂପସମୋ ଅକ୍ଖାତୋ? ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୨୯୧।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଓତିଣ୍ଣୋ ୱିପରିଣତେନ ଚିତ୍ତେନ ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସେଯ୍ୟ – ‘ଏତଦଗ୍ଗଂ, ଭଗିନି, ପାରିଚରିଯାନଂ ଯା ମାଦିସଂ ସୀଲୱନ୍ତଂ କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଂ ଏତେନ ଧମ୍ମେନ ପରିଚରେଯ୍ୟାତି ମେଥୁନୁପସଂହିତେନ’, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’’ତି।

୨୯୨।ଯୋପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଓତିଣ୍ଣୋ ନାମ ସାରତ୍ତୋ ଅପେକ୍ଖୱା ପଟିବଦ୍ଧଚିତ୍ତୋ।

ୱିପରିଣତନ୍ତି ରତ୍ତମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ, ଦୁଟ୍ଠମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ, ମୂଳ୍ହମ୍ପି ଚିତ୍ତଂ ୱିପରିଣତଂ। ଅପିଚ, ରତ୍ତଂ ଚିତ୍ତଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତଂ ୱିପରିଣତନ୍ତି।

ମାତୁଗାମୋ ନାମ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥୀ, ନ ଯକ୍ଖୀ, ନ ପେତୀ, ନ ତିରଚ୍ଛାନଗତା। ୱିଞ୍ଞୂ ପଟିବଲା ସୁଭାସିତଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆଜାନିତୁଂ।

ମାତୁଗାମସ୍ସ ସନ୍ତିକେତି ମାତୁଗାମସ୍ସ ସାମନ୍ତା, ମାତୁଗାମସ୍ସ ଅୱିଦୂରେ।

ଅତ୍ତକାମନ୍ତି ଅତ୍ତନୋ କାମଂ ଅତ୍ତନୋ ହେତୁଂ ଅତ୍ତନୋ ଅଧିପ୍ପାଯଂ ଅତ୍ତନୋ ପାରିଚରିଯଂ।

ଏତଦଗ୍ଗନ୍ତି ଏତଂ ଅଗ୍ଗଂ ଏତଂ ସେଟ୍ଠଂ ଏତଂ ମୋକ୍ଖଂ ଏତଂ ଉତ୍ତମଂ ଏତଂ ପୱରଂ।

ଯାତି ଖତ୍ତିଯୀ [ଖତ୍ତିଯା (ସ୍ୟା।)] ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ୱା ୱେସ୍ସୀ ୱା ସୁଦ୍ଦୀ ୱା।

ମାଦିସନ୍ତି ଖତ୍ତିଯଂ ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ୱା ୱେସ୍ସଂ ୱା ସୁଦ୍ଦଂ ୱା।

ସୀଲୱନ୍ତନ୍ତି ପାଣାତିପାତା ପଟିୱିରତଂ, ଅଦିନ୍ନାଦାନା ପଟିୱିରତଂ, ମୁସାୱାଦା ପଟିୱିରତଂ।

ବ୍ରହ୍ମଚାରିନ୍ତି ମେଥୁନଧମ୍ମା ପଟିୱିରତଂ।

କଲ୍ଯାଣଧମ୍ମୋ ନାମ ତେନ ଚ ସୀଲେନ ତେନ ଚ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯେନ କଲ୍ଯାଣଧମ୍ମୋ ହୋତି।

ଏତେନଧମ୍ମେନାତି ମେଥୁନଧମ୍ମେନ।

ପରିଚରେଯ୍ଯାତି ଅଭିରମେଯ୍ଯ।

ମେଥୁନୁପସଂହିତେନାତି ମେଥୁନଧମ୍ମପ୍ପଟିସଂଯୁତ୍ତେନ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୨୯୩। ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ହୋତି ୱେମତିକୋ…ପେ… ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଇତ୍ଥିଯା ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ହୋତି ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପଣ୍ଡକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ।

ପଣ୍ଡକୋ ଚ ହୋତି ୱେମତିକୋ…ପେ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ… ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ… ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ପଣ୍ଡକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଚ ହୋତି…ପେ… ତିରଚ୍ଛାନଗତୋ ଚ ହୋତି ତିରଚ୍ଛାନଗତସଞ୍ଞୀ…ପେ… ୱେମତିକୋ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ… ପଣ୍ଡକସଞ୍ଞୀ… ପୁରିସସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ତିରଚ୍ଛାନଗତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଦ୍ୱେ ଇତ୍ଥିଯୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ…ପେ… ।

ଇତ୍ଥୀ ଚ ପଣ୍ଡକୋ ଚ ଉଭିନ୍ନଂ ଇତ୍ଥିସଞ୍ଞୀ ସାରତ୍ତୋ ଚ। ଭିକ୍ଖୁ ଚ ନଂ ଉଭିନ୍ନଂ ସନ୍ତିକେ ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭାସତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ।

୨୯୪। ଅନାପତ୍ତି ‘‘ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରେନ ଉପଟ୍ଠହା’’ତି ଭଣତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

କଥଂ ୱଞ୍ଝା ଲଭେ ପୁତ୍ତଂ, ପିଯା ଚ ସୁଭଗା ସିଯଂ;

କିଂ ଦଜ୍ଜଂ କେନୁପଟ୍ଠେଯ୍ଯଂ, କଥଂ ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯଂ ସୁଗ୍ଗତିନ୍ତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁ

୨୯୫। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ୱଞ୍ଝା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କଥାହଂ, ଭନ୍ତେ, ୱିଜାଯେଯ୍ଯ’’ନ୍ତି? ‘‘ତେନ ହି, ଭଗିନି, ଅଗ୍ଗଦାନଂ ଦେହୀ’’ତି। ‘‘କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ’’ନ୍ତି? ‘‘ମେଥୁନଧମ୍ମ’’ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ‘‘ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ୱିଜାଯିନୀ ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କଥାହଂ, ଭନ୍ତେ, ପୁତ୍ତଂ ଲଭେଯ୍ୟ''ନ୍ତି? ''ତେନ ହି, ଭଗିନି, ଅଗ୍ଗଦାନଂ ଦେହୀ''ତି। ''କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ''ନ୍ତି? ''ମେଥୁନଧମ୍ମ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କଥାହଂ, ଭନ୍ତେ, ସାମିକସ୍ସ ପିଯା ଅସ୍ସ''ନ୍ତି? ''ତେନ ହି, ଭଗିନି, ଅଗ୍ଗଦାନଂ ଦେହୀ''ତି। ''କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ''ନ୍ତି? ''ମେଥୁନଧମ୍ମ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କଥାହଂ, ଭନ୍ତେ, ସୁଭଗା ଅସ୍ସ''ନ୍ତି? ''ତେନ ହି , ଭଗିନି, ଅଗ୍ଗଦାନଂ ଦେହୀ''ତି। ''କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ''ନ୍ତି? ''ମେଥୁନଧମ୍ମ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କ୍ୟାହଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟସ୍ସ ଦଜ୍ଜାମୀ''ତି? ''ଅଗ୍ଗଦାନଂ, ଭଗିନୀ''ତି। ''କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ''ନ୍ତି? ''ମେଥୁନଧମ୍ମ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କେନାହଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟଂ ଉପଟ୍ଠେମୀ''ତି? ''ଅଗ୍ଗଦାନେନ, ଭଗିନୀ''ତି। ''କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ''ନ୍ତି? ''ମେଥୁନଧମ୍ମ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ କୁଲୂପକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କଥାହଂ,

ଭନ୍ତେ, ସୁଗତିଂ ଗଚ୍ଛେଯ୍ୟ''ନ୍ତି? ''ତେନ ହି, ଭଗିନି, ଅଗ୍ଗଦାନଂ ଦେହୀ''ତି। ''କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଗ୍ଗଦାନ''ନ୍ତି? ''ମେଥୁନଧମ୍ମ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଆପତ୍ତିଂ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆପନ୍ନୋ ସଙ୍ଘାଦିସେସ''ନ୍ତି।

ଅତ୍ତକାମପାରିଚରିଯସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। ସଞ୍ଚରିତ୍ତସିକ୍ଖାପଦଂ

୨୯୬। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ସାୱତ୍ଥିଯଂ କୁଲୂପକୋ ହୋତି। ବହୁକାନି କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମତି। ଯତ୍ଥ ପସ୍ସତି କୁମାରକଂ ୱା ଅପଜାପତିକଂ, କୁମାରିକଂ ୱା ଅପତିକଂ, କୁମାରକସ୍ସ ମାତାପିତୂନଂ ସନ୍ତିକେ କୁମାରିକାଯ ୱଣ୍ଣଂ ଭଣତି – ''ଅମୁକସ୍ସ କୁଲସ୍ସ କୁମାରିକା ଅଭିରୂପା ଦସ୍ସନୀଯା ପାସାଦିକା ପଣ୍ଡିତା ବ୍ୟତ୍ତା ମେଧାୱିନୀ ଦକ୍ଖା ଅନଲସା। ଛନ୍ନା ସା କୁମାରିକା ଇମସ୍ସ କୁମାରକସ୍ସା''ତି। ତେ ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ''ଏତେ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅମ୍ହେ ନ ଜାନନ୍ତି – 'କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱା'ତି। ସଚେ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ଦାପେଯ୍ୟ ଆନେଯ୍ୟାମ ମଯଂ ତଂ କୁମାରିକଂ ଇମସ୍ସ କୁମାରକସ୍ସା''ତି। କୁମାରିକାଯ ମାତାପିତୂନଂ ସନ୍ତିକେ କୁମାରକସ୍ସ ୱଣ୍ଣଂ ଭଣତି – ''ଅମୁକସ୍ସ କୁଲସ୍ସ କୁମାରକୋ ଅଭିରୂପୋ ଦସ୍ସନୀଯୋ ପାସାଦିକୋ ପଣ୍ଡିତୋ ବ୍ୟତ୍ତୋ ମେଧାୱୀ ଦକ୍ଖୋ ଅନଲସୋ। ଛନ୍ନାଯଂ କୁମାରିକା ତସ୍ସ କୁମାରକସ୍ସା''ତି [ଛନ୍ନୋ ସୋ କୁମାରକୋ ଇମିସ୍ସା କୁମାରିକାଯାତି (ସ୍ୟା।)]। ତେ ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ''ଏତେ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଅମ୍ହେ ନ ଜାନନ୍ତି – 'କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱା'ତି, କିସ୍ମିଂ ୱିଯ କୁମାରିକାଯ ୱତ୍ତୁଂ। ସଚେ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ଯାଚାପେଯ୍ୟ ଦଜ୍ଜେଯ୍ୟାମ ମଯଂ ଇମଂ କୁମାରିକଂ ତସ୍ସ କୁମାରକସ୍ସା''ତି। ଏତେନେୱ ଉପାଯେନ ଆୱାହାନିପି କାରାପେତି , ୱିୱାହାନିପି କାରାପେତି, ୱାରେଯ୍ୟାନିପି କାରାପେତି।

୨୯୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରିସ୍ସା ପୁରାଣଗଣକିଯା ଧୀତା ଅଭିରୂପା ହୋତି ଦସ୍ସନୀଯା ପାସାଦିକା। ତିରୋଗାମକା ଆଜୀୱକସାୱକା ଆଗନ୍ତ୍ୱା ତଂ ଗଣକିଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ଦେହାୟ୍ୟେ, ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଅମ୍ହାକଂ କୁମାରକସ୍ସା''ତି। ସା ଏୱମାହ – ''ଅହଂ ଖ୍ୱଯ୍ୟୋ [ଖ୍ୱଯ୍ୟା (ସ୍ୟା।), ଖ୍ୱାଯ୍ୟୋ (କ।)] ତୁମ୍ହେ ନ ଜାନାମି – 'କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱା'ତି। ଅଯଞ୍ଚ ମେ ଏକଧୀତିକା, ତିରୋଗାମୋ ଚ ଗନ୍ତବ୍ବୋ, ନାହଂ ଦସ୍ସାମୀ''ତି। ମନୁସ୍ସା ତେ ଆଜୀୱକସାୱକେ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''କିସ୍ସ ତୁମ୍ହେ, ଅଯ୍ୟୋ , ଆଗତତ୍ଥା''ତି? ''ଇଧ ମଯଂ, ଅଯ୍ୟୋ, ଅମୁକଂ ନାମ ଗଣକିଂ ଧୀତରଂ ଯାଚିମ୍ହା ଅମ୍ହାକଂ କୁମାରକସ୍ସ। ସା ଏୱମାହ – 'ଅହଂ, ଖ୍ୱଯ୍ୟୋ ତୁମ୍ହେ ନ ଜାନାମି – କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱା'ତି। ଅଯଞ୍ଚ ମେ ଏକଧୀତିକା, ତିରୋଗାମୋ ଚ ଗନ୍ତବ୍ବୋ, ନାହଂ ଦସ୍ସାମୀ''ତି। ''କିସ୍ସ ତୁମ୍ହେ, ଅଯ୍ୟୋ, ତଂ ଗଣକିଂ ଧୀତରଂ ଯାଚିତ୍ଥ? ନନୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ଅଯ୍ୟୋ

ଉଦାଯୀ ଦାପେସ୍ସତୀ’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ତେ ଆଜୀୱକସାୱକା ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ‘‘ଇଧ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ, ଅମୁକଂ ନାମ ଗଣକିଂ ଧୀତରଂ ଯାଚିମ୍ହା ଅମ୍ହାକଂ କୁମାରକସ୍ସ। ସା ଏୱମାହ – ‘ଅହଂ ଖ୍ୱଯ୍ୟୋ ତୁମ୍ହେ ନ ଜାନାମି – କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱାତି। ଅଯଞ୍ଚ ମେ ଏକଧୀତିକା, ତିରୋଗାମୋ ଚ ଗନ୍ତବ୍ବୋ, ନାହଂ ଦସ୍ସାମୀ’ତି। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ତଂ ଗଣକିଂ ଧୀତରଂ ଦାପେତୁ ଅମ୍ହାକଂ କୁମାରକସ୍ସା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଯେନ ସା ଗଣକୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ଗଣକିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କିସ୍ସିମେସଂ ଧୀତରଂ ନ ଦେସୀ’’ତି? ‘‘ଅହଂ ଖ୍ୱଯ୍ୟ, ଇମେ ନ ଜାନାମି – ‘କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱା’ତି। ଅଯଞ୍ଚ ମେ ଏକଧୀତିକା, ତିରୋଗାମୋ ଚ ଗନ୍ତବ୍ବୋ, ନାହଂ ଦସ୍ସାମୀ’’ତି। ‘‘ଦେହିମେସଂ। ଅହଂ ଇମେ ଜାନାମୀ’’ତି। ‘‘ସଚେ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ଜାନାତି, ଦସ୍ସାମୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ଗଣକୀ ତେସଂ ଆଜୀୱକସାୱକାନଂ ଧୀତରଂ ଅଦାସି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଆଜୀୱକସାୱକା ତଂ କୁମାରିକଂ ନେତ୍ୱା ମାସଂଯେୱ ସୁଣିସଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତତୋ ଅପରେନ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି।

ଅଥ ଖୋ ସା କୁମାରିକା ମାତୁଯା ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – ‘‘ଅହମ୍ହି ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା, ନ ସୁଖଂ ଲଭାମି। ମାସଂଯେୱ ମଂ ସୁଣିସଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତତୋ ଅପରେନ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି। ଆଗଚ୍ଛତୁ ମେ ମାତା, ମଂ ନେସ୍ସତୂ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ଗଣକୀ ଯେନ ତେ ଆଜୀୱକସାୱକା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତେ ଆଜୀୱକସାୱକେ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ମାଯ୍ୟୋ, ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ଥ। ସୁଣିସଭୋଗେନ ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଭୁଞ୍ଜଥା’’ତି। ତେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ନତ୍ଥମ୍ହାକଂ ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଆହାରୂପହାରୋ, ସମଣେନ ସଦ୍ଧିଂ ଅମ୍ହାକଂ ଆହାରୂପହାରୋ । ଗଚ୍ଛ ତ୍ୱଂ। ନ ମଯଂ ତଂ ଜାନାମା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ଗଣକୀ ତେହି ଆଜୀୱକସାୱକେହି ଅପସାଦିତା ପୁନଦେୱ ସାୱତ୍ଥିଂ ପଚ୍ଚାଗଞ୍ଛି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ସା କୁମାରିକା ମାତୁଯା ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – ‘‘ଅହମ୍ହି ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା, ନ ସୁଖଂ ଲଭାମି। ମାସଂଯେୱ ମଂ ସୁଣିସଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତତୋ ଅପରେନ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି। ଆଗଚ୍ଛତୁ ମେ ମାତା, ମଂ ନେସ୍ସତୂ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ଗଣକୀ ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ସା କିର, ଭନ୍ତେ, କୁମାରିକା ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା, ନ ସୁଖଂ ଲଭତି। ମାସଂଯେୱ ନଂ ସୁଣିସଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତତୋ ଅପରେନ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି। ୱଦେଯ୍ୟାଥ, ଭନ୍ତେ – ‘ମାଯ୍ୟୋ, ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ଥ। ସୁଣିସଭୋଗେନ ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଭୁଞ୍ଜଥା’’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଯେନ ତେ ଆଜୀୱକସାୱକା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତେ ଆଜୀୱକସାୱକେ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ମାଯ୍ୟୋ, ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ଥ। ସୁଣିସଭୋଗେନ ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଭୁଞ୍ଜଥା’’ତି। ତେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ନତ୍ଥମ୍ହାକଂ ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଆହାରୂପହାରୋ, ଗଣକିଯା ସଦ୍ଧିଂ ଅମ୍ହାକଂ ଆହାରୂପହାରୋ। ସମଣେନ ଭୱିତବ୍ବଂ ଅବ୍ୟାୱଟେନ। ସମଣୋ ଅସ୍ସ ସୁସମଣୋ, ଗଚ୍ଛ ତ୍ୱଂ, ନ ମଯଂ ତଂ ଜାନାମା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେହି ଆଜୀୱକସାୱକେହି ଅପସାଦିତୋ ପୁନଦେୱ ସାୱତ୍ଥିଂ ପଚ୍ଚାଗଞ୍ଛି। ତତିଯମ୍ପି ଖୋ ସା କୁମାରିକା ମାତୁଯା ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – ‘‘ଅହମ୍ହି ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା, ନ ସୁଖଂ ଲଭାମି। ମାସଂଯେୱ ମଂ ସୁଣିସଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତତୋ ଅପରେନ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି। ଆଗଚ୍ଛତୁ ମେ ମାତା, ମଂ ନେସ୍ସତୂ’’ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ସା ଗଣକୀ ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ସା କିର, ଭନ୍ତେ, କୁମାରିକା ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା, ନ ସୁଖଂ ଲଭତି। ମାସଂଯେୱ ନଂ ସୁଣିସଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତତୋ ଅପରେନ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି। ୱଦେଯ୍ୟାଥ, ଭନ୍ତେ – ‘ମାଯ୍ୟୋ, ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଦାସିଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିତ୍ଥ, ସୁଣିସଭୋଗେନ ଇମଂ କୁମାରିକଂ ଭୁଞ୍ଜଥା’’’ତି। ‘‘ପଠମଂପାହଂ ତେହି ଆଜୀୱକସାୱକେହି ଅପସାଦିତୋ। ଗଚ୍ଛ ତ୍ୱଂ। ନାହଂ ଗମିସ୍ସାମୀ’’ତି।

୨୯୮। ଅଥ ଖୋ ସା ଗଣକୀ ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ‘‘ଏୱଂ ଦୁଗ୍ଗତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ଦୁକ୍ଖିତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ମା ସୁଖଂ ଲଭତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଯଥା ମେ କୁମାରିକା ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା ନ ସୁଖଂ ଲଭତି ପାପିକାଯ ସସ୍ସୁଯା ପାପକେନ ସସୁରେନ ପାପକେନ ସାମିକେନା’’ତି। ସାପି ଖୋ କୁମାରିକା ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ‘‘ଏୱଂ ଦୁଗ୍ଗତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ଦୁକ୍ଖିତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ମା ସୁଖଂ ଲଭତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଯଥାହଂ ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା ନ ସୁଖଂ ଲଭାମି ପାପିକାଯ ସସ୍ସୁଯା ପାପକେନ ସସୁରେନ ପାପକେନ ସାମିକେନା’’ତି। ଅଞ୍ଞାପି ଇତ୍ଥିଯୋ ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠା ସସ୍ସୂହି ୱା ସସୁରେହି ୱା ସାମିକେହି ୱା, ତା ଏୱଂ ଓଯାଚନ୍ତି – ‘‘ଏୱଂ ଦୁଗ୍ଗତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ଦୁକ୍ଖିତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ମା ସୁଖଂ ଲଭତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଯଥା ମଯଂ ଦୁଗ୍ଗତା ଦୁକ୍ଖିତା ନ ସୁଖଂ ଲଭାମ ପାପିକାହି ସସ୍ସୂହି ପାପକେହି ସସୁରେହି ପାପକେହି ସାମିକେହୀ’’ତି। ଯା ପନ ତା ଇତ୍ଥିଯୋ ସନ୍ତୁଟ୍ଠା ସସ୍ସୂହି ୱା ସସୁରେହି ୱା ସାମିକେହି ୱା ତା ଏୱଂ ଆଯାଚନ୍ତି – ‘‘ଏୱଂ ସୁଖିତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ସଜ୍ଜିତୋ ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଏୱଂ ସୁଖମେଧୋ [ସୁଖମେଧିତୋ (ସୀ। କ।)] ହୋତୁ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ, ଯଥା ମଯଂ ସୁଖିତା ସଜ୍ଜିତା ସୁଖମେଧା ଭଦ୍ଦିକାହି ସସ୍ସୂହି ଭଦ୍ଦକେହି ସସୁରେହି ଭଦ୍ଦକେହି ସାମିକେହୀ’’ତି।

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଓଯାଚନ୍ତୀନଂ ଏକଚ୍ଚାନଂ ଇତ୍ଥୀନଂ ଆଯାଚନ୍ତୀନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ଯନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉଦାଯି, ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜସୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ଯାଥ –

୨୯୯।‘‘ଯୋପନ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜେଯ୍ଯ, ଇତ୍ଥିଯା ୱା ପୁରିସମତିଂ ପୁରିସସ୍ସ ୱା ଇତ୍ଥିମତିଂ, ଜାଯତ୍ତନେ ୱା ଜାରତ୍ତନେ ୱା, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’’ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୩୦୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସମ୍ବହୁଲା ଧୁତ୍ତା ଉଯ୍ଯାନେ ପରିଚାରେନ୍ତା ଅଞ୍ଞତରିସ୍ସା ୱେସିଯା ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସୁଂ – ‘‘ଆଗଚ୍ଛତୁ ଉଯ୍ଯାନେ, ପରିଚାରେସ୍ସାମା’’ତି। ସା ଏୱମାହ – ‘‘ଅହଂ ଖ୍ୱଯ୍ଯୋ ତୁମ୍ହେ ନ ଜାନାମି – ‘କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱା’ତି। ଅହଞ୍ଚମ୍ହି ବହୁଭଣ୍ଡା ବହୁପରିକ୍ଖାରା, ବହିନଗରଞ୍ଚ ଗନ୍ତବ୍ବଂ। ନାହଂ ଗମିସ୍ସାମୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଦୂତୋ ତେସଂ ଧୁତ୍ତାନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ତେ ଧୁତ୍ତେ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କିସ୍ସ ତୁମ୍ହେ ଅଯ୍ଯୋ ଏତଂ ୱେସିଂ ଯାଚିତ୍ଥ? ନନୁ ଅଯ୍ଯୋ ଉଦାଯୀ ୱତ୍ତବ୍ବୋ! ଅଯ୍ଯୋ ଉଦାଯୀ ଉଯ୍ଯୋଜେସ୍ସତୀ’’ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, ଅଞ୍ଞତରୋ ଉପାସକୋ ତଂ ପୁରିସଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ମାଯ୍ଯୋ ଏୱଂ ଅୱଚ। ନ କପ୍ପତି ସମଣାନଂ ସକ୍ଯପୁତ୍ତିଯାନଂ ଏୱରୂପଂ କାତୁଂ। ନାଯ୍ଯୋ ଉଦାଯୀ ଏୱଂ କରିସ୍ସତୀ’’ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ, ‘‘କରିସ୍ସତି ନ କରିସ୍ସତୀ’’ତି ଅବ୍ଭୁତମକଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ତେ ଧୁତ୍ତା ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ‘‘ଇଧ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ, ଉଯ୍ଯାନେ ପରିଚାରେନ୍ତା ଅସୁକାଯ ନାମ ୱେସିଯା ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପହିଣିମ୍ହା – ‘ଆଗଚ୍ଛତୁ ଉଯ୍ଯାନେ, ପରିଚାରେସ୍ସାମା’ତି। ସା ଏୱମାହ – ‘ଅହଂ ଖ୍ୱଯ୍ଯୋ ତୁମ୍ହେ ନ ଜାନାମି – କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱାତି, ଅହଞ୍ଚମ୍ହି ବହୁଭଣ୍ଡା ବହୁପରିକ୍ଖାରା, ବହିନଗରଞ୍ଚ ଗନ୍ତବ୍ବଂ। ନାହଂ ଗମିସ୍ସାମୀ’ତି। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ଯୋ ତଂ ୱେସିଂ ଉଯ୍ଯୋଜେତୂ’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଯେନ ସା ୱେସୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ୱେସିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କିସ୍ସିମେସଂ ନ ଗଚ୍ଛସୀ’’ତି? ‘‘ଅହଂ ଖ୍ୱଯ୍ଯ ଇମେ ନ ଜାନାମି – ‘କେ ୱା ଇମେ କସ୍ସ ୱା’ତି। ଅହଞ୍ଚମ୍ହି ବହୁଭଣ୍ଡା ବହୁପରିକ୍ଖାରା, ବହିନଗରଞ୍ଚ ଗନ୍ତବ୍ବଂ। ନାହଂ ଗମିସ୍ସାମୀ’’ତି। ‘‘ଗଚ୍ଛିମେସଂ। ଅହଂ ଇମେ ଜାନାମୀ’’ତି। ‘‘ସଚେ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ଯୋ ଜାନାତି ଅହଂ ଗମିସ୍ସାମୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଧୁତ୍ତା ତଂ ୱେସିଂ ଆଦାଯ ଉଯ୍ଯାନଂ ଅଗମଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଉପାସକୋ ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ଯତି ୱିପାଚେତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଅଯ୍ଯୋ ଉଦାଯୀ ତଙ୍ଖଣିକଂ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ’’ତି। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ଉପାସକସ୍ସ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତସ୍ସ ଖିଯ୍ଯନ୍ତସ୍ସ ୱିପାଚେନ୍ତସ୍ସ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ଯନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତଙ୍ଖଣିକଂ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉଦାଯି, ତଙ୍ଖଣିକଂ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜସୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ତଙ୍ଖଣିକଂ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସସି? ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ଯାଥ –

୩୦୧।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜେଯ୍ଯ, ଇତ୍ଥିଯା ୱା ପୁରିସମତିଂ ପୁରିସସ୍ସ ୱା ଇତ୍ଥିମତିଂ, ଜାଯତ୍ତନେ ୱା ଜାରତ୍ତନେ ୱା, ଅନ୍ତମସୋ ତଙ୍ଖଣିକାଯପି, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’’ତି।

୩୦୨।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜେଯ୍ଯାତି ଇତ୍ଥିଯା ୱା ପହିତୋ ପୁରିସସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଗଚ୍ଛତି, ପୁରିସେନ ୱା ପହିତୋ ଇତ୍ଥିଯା ସନ୍ତିକେ ଗଚ୍ଛତି।

ଇତ୍ଥିଯାୱା ପୁରିସମତିନ୍ତି ପୁରିସସ୍ସ ମତିଂ ଇତ୍ଥିଯା ଆରୋଚେତି।

ପୁରିସସ୍ସ ୱା ଇତ୍ଥିମତିନ୍ତି ଇତ୍ଥିଯା ମତିଂ ପୁରିସସ୍ସ ଆରୋଚେତି।

ଜାଯତ୍ତନେ ୱାତି ଜାଯା ଭୱିସ୍ସସି।

ଜାରତ୍ତନେ ୱାତି ଜାରୀ ଭୱିସ୍ସସି।

ଅନ୍ତମସୋ ତଙ୍ଖଣିକାଯପୀତି ମୁହୁତ୍ତିକା ଭୱିସ୍ସସି ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି...ପେ... ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୩୦୩। ଦସ ଇତ୍ଥିଯୋ – ମାତୁରକ୍ଖିତା ପିତୁରକ୍ଖିତା ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତା ଭାତୁରକ୍ଖିତା ଭଗିନିରକ୍ଖିତା ଞାତିରକ୍ଖିତା ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତା ଧମ୍ମରକ୍ଖିତା ସାରକ୍ଖା ସପରିଦଣ୍ଡା।

ଦସ ଭରିଯାଯୋ – ଧନକ୍କୀତା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଭୋଗୱାସିନୀ ପଟୱାସିନୀ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ ଧଜାହଟା ମୁହୁତ୍ତିକା।

୩୦୪।ମାତୁରକ୍ଖିତା ନାମ ମାତା ରକ୍ଖତି ଗୋପେତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେତି ୱସଂ ୱତ୍ତେତି।

ପିତୁରକ୍ଖିତା ନାମ ପିତା ରକ୍ଖତି ଗୋପେତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେତି ୱସଂ ୱତ୍ତେତି।

ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତା ନାମ ମାତାପିତରୋ ରକ୍ଖନ୍ତି ଗୋପେନ୍ତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେନ୍ତି ୱସଂ ୱତ୍ତେନ୍ତି।

ଭାତୁରକ୍ଖିତା ନାମ ଭାତା ରକ୍ଖତି ଗୋପେତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେତି ୱସଂ ୱତ୍ତେତି।

ଭଗିନିରକ୍ଖିତା ନାମ ଭଗିନୀ ରକ୍ଖତି ଗୋପେତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେତି ୱସଂ ୱତ୍ତେତି।

ଞାତିରକ୍ଖିତା ନାମ ଞାତକା ରକ୍ଖନ୍ତି ଗୋପେନ୍ତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେନ୍ତି ୱସଂ ୱତ୍ତେନ୍ତି।

ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତା ନାମ ସଗୋତ୍ତା ରକ୍ଖନ୍ତି ଗୋପେନ୍ତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେନ୍ତି ୱସଂ ୱତ୍ତେନ୍ତି।

ଧମ୍ମରକ୍ଖିତା ନାମ ସହଧମ୍ମିକା ରକ୍ଖନ୍ତି ଗୋପେନ୍ତି ଇସ୍ସରିଯଂ କାରେନ୍ତି ୱସଂ ୱତ୍ତେନ୍ତି।

ସାରକ୍ଖା ନାମ ଗବ୍ଭେପି ପରିଗ୍ଗହିତା ହୋତି – ମଯ୍ହଂ ଏସାତି। ଅନ୍ତମସୋ ମାଲାଗୁଳପରିକ୍ଖିତ୍ତାପି।

ସପରିଦଣ୍ଡା ନାମ କେହିଚି ଦଣ୍ଡୋ ଠପିତୋ ହୋତି – ଯୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ଗଚ୍ଛତି ଏତ୍ତକୋ ଦଣ୍ଡୋତି।

ଧନକ୍କୀତା ନାମ ଧନେନ କିଣିତ୍ୱା ୱାସେତି।

ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ନାମ ପିଯୋ ପିଯଂ ୱାସେତି।

ଭୋଗୱାସିନୀ ନାମ ଭୋଗଂ ଦତ୍ୱା ୱାସେତି।

ପଟୱାସିନୀ ନାମ ପଟଂ ଦତ୍ୱା ୱାସେତି।

ଓଦପତ୍ତକିନୀ ନାମ ଉଦକପତ୍ତଂ ଆମସିତ୍ୱା ୱାସେତି।

ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ନାମ ଚୁମ୍ବଟଂ ଓରୋପେତ୍ୱା ୱାସେତି।

ଦାସୀ ନାମ ଦାସୀ ଚେଓ୍ୱ ହୋତି ଭରିୟା ଚ।

କମ୍ମକାରୀ ନାମ କମ୍ମକାରୀ ଚେଓ୍ୱ ହୋତି ଭରିୟା ଚ।

ଧଜାହଟା ନାମ କରମରାନୀତା ଓ୍ୱୁଚ୍ଚତି।

ମୁହୁତ୍ତିକା ନାମ ତଙ୍ଖଣିକା ଓ୍ୱୁଚ୍ଚତି।

୩୦୫। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି…ପେ… ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଭାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଭଗିନିରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଞାତିରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ସାରକ୍ଖଂ ବ୍ରୂହି… ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୦୬। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟାୟୋ ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରଅଖତଞ୍ଚ…ପେ…

ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭଗିନିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଞାତିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସାରକ୍ଖଞ୍ଚ… ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟାୟୋ ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

୩୦୭। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟାୟୋ ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ…ପେ… ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭଗିନିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଞାତିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସାରକ୍ଖଞ୍ଚ… ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟାୟୋ ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟାୟୋ ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୩୦୮। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟାୟୋ ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଓ୍ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ପିତୁରଅଖତଞ୍ଚ…ପେ…

ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ଭାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ଭଗିନିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ଞାତିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଞ୍ଚ… ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ସାରକ୍ଖଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – 'ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ଧନକ୍କୀତା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଏୱଂ ଦୁମୂଲକମ୍ପି ତିମୂଲକମ୍ପି ଯାୱ ନୱମୂଲକଂ କାତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ

୩୦୯। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭଗିନିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଞାତିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସାରକ୍ଖଞ୍ଚ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – 'ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ଧନକ୍କୀତା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧନକ୍କୀତାଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୩୧୦। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ…ପେ… ଭୋଗୱାସିନୀ… ପଟୱାସିନୀ… ଓଦପତ୍ତକିନୀ… ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା… ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… ଧଜାହଟା… ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି…ପେ… ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଭାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଭଗିନିରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଞାତିରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି… ସାରକ୍ଖଂ ବ୍ରୂହି… ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୧୧। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – 'ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ…ପେ… ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – 'ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

୩୧୨। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – 'ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ…ପେ… ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – 'ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – 'ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୩୧୩। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି । ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ…ପେ… ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ସାରକ୍ଖଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଦୁମୂଲକାଦୀନିପି ଏୱମେୱ କାତବ୍ବାନି।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ

୩୧୪। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭଗିନିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଞାତିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସାରକ୍ଖଞ୍ଚ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମୁହୁତ୍ତିକାଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୩୧୫। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ…ପେ… ଭୋଗୱାସିନୀ… ପଟୱାସିନୀ… ଓଦପତ୍ତକିନୀ… ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା… ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… ଧଜାହଟା… ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୧୬। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… ଧନକ୍କୀତା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ଧଜାହଟା ଚ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

୩୧୭। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୩୧୮। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧଜାହଟା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଦୁମୂଲକାଦୀନିପି ଏୱମେୱ କାତବ୍ବାନି।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ

୩୧୯। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିୟା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିୟା ଚ ଧଜାହଟା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମାତୁରକ୍ଖିତାଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ପିତୁରକ୍ଖିତଂ…ପେ… ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଂ… ଭାତୁରକ୍ଖିତଂ… ଭଗିନିରକ୍ଖିତଂ … ଞାତିରକ୍ଖିତଂ… ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଂ… ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଂ … ସାରକ୍ଖଂ… ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ…ପେ… ଭୋଗୱାସିନୀ, ପଟୱାସିନୀ, ଓଦପତ୍ତକିନୀ, ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା, ଦାସୀ ଚ ଭରିୟା ଚ, କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିୟା ଚ, ଧଜାହଟା, ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୨୦। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ, ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ, ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧଜାହଟା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଦୁମୂଲକମ୍ପି ତିମୂଲକମ୍ପି ଯାୱ ନୱମୂଲକଂ ଏୱମେୱ କାତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ।

୩୨୧। ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ସପରିଦଣ୍ଡଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ ଧଜାହଟା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସପରିଦଣ୍ଡାଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋହି କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏୱଂ ଉଭତୋୱଡ୍ଢକଂ କାତବ୍ବଂ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ମାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭାତୁରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଭଗିନିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଞାତିରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତଞ୍ଚ ସାରକ୍ଖଞ୍ଚ ସପରିଦଣ୍ଡଞ୍ଚ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋଥ କିର ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯାଯୋ ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ ଧଜାହଟା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଉଭତୋୱଡ୍ଢକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପୁରିସସ୍ସ ମାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି…ପେ… ପୁରିସସ୍ସ ପିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି…ପେ… ପୁରିସସ୍ସ ମାତାପିତରୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି…ପେ… ପୁରିସସ୍ସ ଭାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି…ପେ… ପୁରିସସ୍ସ ଭଗିନୀ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି…ପେ… ପୁରିସସ୍ସ ଞାତକା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି…ପେ… ପୁରିସସ୍ସ ଗୋତ୍ତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି…ପେ… ପୁରିସସ୍ସ ସହଧମ୍ମିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି…ପେ…।

ପୁରିସସ୍ସ ପେଯ୍ୟାଲୋ ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବୋ।

ଉଭତୋୱଡ୍ଢକଂ ଯଥା ପୁରିମନଯୋ ତଥେୱ ୱିତ୍ଥାରେତବ୍ବଂ।

୩୨୨। ମାତୁରକ୍ଖିତାଯ ମାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମାତୁରକ୍ଖିତାଯ ମାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ…ପେ… ଭୋଗୱାସିନୀ, ପଟୱାସିନୀ, ଓଦପତ୍ତକିନୀ, ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା, ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ, କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ, ଧଜାହଟା, ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୨୩। ମାତୁରକ୍ଖିତାଯ ମାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ, ଧନକ୍କୀତା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

୩୨୪। ମାତୁରକ୍ଖିତାଯ ମାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ… ପେ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ, ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୩୨୫। ମାତୁରକ୍ଖିତାଯ ମାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧଜାହଟା ଚା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଦୁମୂଲକମ୍ପି ତିମୂଲକମ୍ପି ଯାୱ ନୱମୂଲକଂ ଏୱମେୱ କାତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ

୩୨୬। ମାତୁରକ୍ଖିତାଯ ମାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ ଧଜାହଟା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମାତୁଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପିତୁରକ୍ଖିତାଯ ପିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି…ପେ… ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତାଯ ମାତାପିତରୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି… ଭାତୁରକ୍ଖିତାଯ ଭାତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ଭଗିନିରକ୍ଖିତାଯ ଭଗିନୀ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ଞାତିରକ୍ଖିତାଯ ଞାତକା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି… ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତାଯ ଗୋତ୍ତା [ସଗୋତ୍ତା (?)] ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି… ଧମ୍ମରକ୍ଖିତାଯ ସହଧମ୍ମିକା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣନ୍ତି… ସାରକ୍ଖାଯ ଯେନ ପରିଗ୍ଗହିତା ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ସପରିଦଣ୍ଡାଯ ଯେନ ଦଣ୍ଡୋ ଠପିତୋ ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସପରିଦଣ୍ଡାଯ ଯେନ ଦଣ୍ଡୋ ଠପିତୋ ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ… ପେ… ଭୋଗୱାସିନୀ… ପଟୱାସିନୀ… ଓଦପତ୍ତକିନୀ… ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା… ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… ଧଜାହଟା… ମୁହୁତ୍ତିକା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୨୭। ସପରିଦଣ୍ଡାଯ ଯେନ ଦଣ୍ଡୋ ଠପିତୋ ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା'''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

୩୨୮। ସପରିଦଣ୍ଡାଯ ଯେନ ଦଣ୍ଡୋ ଠପିତୋ ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – 'ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚା''' ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୩୨୯। ସପରିଦଣ୍ଡାଯ ଯେନ ଦଣ୍ଡୋ, ଠପିତୋ ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧଜାହଟା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଦୁମୂଲକମ୍ପି ତିମୂଲକମ୍ପି ଯାୱ ନୱମୂଲକଂ ଏୱମେୱ କାତବ୍ବଂ।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ

୩୩୦। ସପରିଦଣ୍ଡାଯ ଯେନ ଦଣ୍ଡୋ ଠପିତୋ ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋତୁ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ ଧଜାହଟା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦଣ୍ଡଠପିତଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ମାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ…ପେ… ଭୋଗୱାସିନୀ… ପଟୱାସିନୀ… ଓଦପତ୍ତକିନୀ… ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା… ଦାସୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିଯା ଚ… ଧଜାହଟା… ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୩୧। ମାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ମାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

୩୩୨। ମାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

ମାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିଯା ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧଜାହଟା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଦ୍ୱିମୂଲକାଦୀନିପି ଏୱମେୱ କାତବ୍ବାନି।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ

୩୩୩। ମାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିୟା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିୟା ଚ ଧଜାହଟା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅପରଂ ମାତୁରକ୍ଖିତାଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପିତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି…ପେ… ମାତାପିତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ଭାତୁରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ଭଗିନିରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ଞାତିରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ଗୋତ୍ତରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ଧମ୍ମରକ୍ଖିତା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ସାରକ୍ଖା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି… ସପରିଦଣ୍ଡା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସପରିଦଣ୍ଡା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ…ପେ… ଭୋଗୱାସିନୀ… ପଟୱାସିନୀ… ଓଦପତ୍ତକିନୀ… ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା… ଦାସୀ ଚ ଭରିୟା ଚ… କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିୟା ଚ… ଧଜାହଟା… ମୁହୁତ୍ତିକା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ନିକ୍ଖେପପଦାନି।

୩୩୪। ସପରିଦଣ୍ଡା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଧନକ୍କୀତା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଖଣ୍ଡଚକ୍କଂ।

୩୩୫। ସପରିଦଣ୍ଡା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ… ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବଦ୍ଧଚକ୍କଂ ମୂଲଂ ସଂଖିତ୍ତଂ।

୩୩୬। ସପରିଦଣ୍ଡା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧନକ୍କୀତା ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ…ପେ… ମୁହୁତ୍ତିକା ଚ ଧଜାହଟା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକମୂଲକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଦ୍ୱିମୂଲକାଦୀନିପି ଏୱମେୱ କାତବ୍ବାନି।

ଇଦଂ ଦସମୂଲକଂ

୩୩୭। ସପରିଦଣ୍ଡା ଭିକ୍ଖୁଂ ପହିଣତି – ‘‘ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ବ୍ରୂହି – ‘ହୋମି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭରିୟା ଧନକ୍କୀତା ଚ ଛନ୍ଦୱାସିନୀ ଚ ଭୋଗୱାସିନୀ ଚ ପଟୱାସିନୀ ଚ ଓଦପତ୍ତକିନୀ ଚ ଓଭଟଚୁମ୍ବଟା ଚ ଦାସୀ ଚ ଭରିୟା ଚ କମ୍ମକାରୀ ଚ ଭରିୟା ଚ ଧଜାହଟା ଚ ମୁହୁତ୍ତିକା ଚା’’’ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅପରଂ ସପରିଦଣ୍ଡାଚକ୍କଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ସଙ୍ଘଂ ଚକ୍କପେୟ୍ୟାଲଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୩୩୮. ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ନ ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ନ ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ। ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ନ ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ନ ୱୀମଂସତି ନ ପଚ୍ଚାହରତି, ଅନାପତ୍ତି।

ପୁରିସୋ ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛଥ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସଥା''ତି। ସବ୍ବେ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତି ସବ୍ବେ ୱୀମଂସନ୍ତି ସବ୍ବେ ପଚ୍ଚାହରନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସବ୍ବେସଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛଥ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସଥା''ତି। ସବ୍ବେ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତି ସବ୍ବେ ୱୀମଂସନ୍ତି ଏକଂ ପଚ୍ଚାହରାପେନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସବ୍ବେସଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛଥ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସଥା''ତି। ସବ୍ବେ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଏକଂ ୱୀମଂସାପେତ୍ୱା ସବ୍ବେ ପଚ୍ଚାହରନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସବ୍ବେସଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛଥ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସଥା''ତି। ସବ୍ବେ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଏକଂ ୱୀମଂସାପେତ୍ୱା ଏକଂ ପଚ୍ଚାହରାପେନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସବ୍ବେସଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସା''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସା''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ୱୀମଂସତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ପଚ୍ଚାହରାପେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସା''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱୀମଂସାପେତ୍ୱା ଅତ୍ତନା ପଚ୍ଚାହରତି ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପୁରିସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେତି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥି ୱିମଂସା''ତି। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି ଅନ୍ତେୱାସିଂ ୱୀମଂସାପେତି ଅନ୍ତେୱାସୀ ୱୀମଂସିତ୍ୱା ବହିଦ୍ଧା ପଚ୍ଚାହରତି, ଆପତ୍ତି ଉଭିନ୍ନଂ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ।

୩୩୯. ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ସମ୍ପାଦେତି, ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ୱିସଂୱାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ।

ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ୱିସଂୱାଦେତି, ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ସମ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ।

ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ସମ୍ପାଦେତି, ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ସମ୍ପାଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ୱିସଂୱାଦେତି, ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ୱିସଂୱାଦେତି, ଅନାପତ୍ତି।

୩୪୦. ଅନାପତ୍ତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଚେତିୟସ୍ସ ୱା ଗିଲାନସ୍ସ ୱା କରଣୀୟେନ ଗଚ୍ଛତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁଉଦ୍ଦାନଗାଥା

ସୁତ୍ତା ମତା ଚ ନିକ୍ଖନ୍ତା, ଅନିତ୍ଥୀ ଇତ୍ଥିପଣ୍ଡକା;

କଲହଂ କତ୍ୱାନ ସମ୍ମୋଦି, ସଞ୍ଚରିତ୍ତଞ୍ଚ ପଣ୍ଡକେତି।

ୱିନୀତୱତ୍ଥୁ

୩୪୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେସି – [ଆଣାପେତି (ସ୍ୟା। କ।)] ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସା''ତି। ସୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ମନୁସ୍ସେ ପୁଚ୍ଛି – ''କହଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମା''ତି? ''ସୁତ୍ତା, ଭନ୍ତେ''ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି – ''ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ, କଚ୍ଚି ନୁ ଖୋ ଅହଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପନ୍ନୋ''ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆଣାପେସି – ''ଗଚ୍ଛ, ଭନ୍ତେ, ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଇତ୍ଥିଂ ୱୀମଂସା''ତି। ସୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ମନୁସ୍ସେ ପୁଚ୍ଛି – ''କହଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମା''ତି? ''ମତା, ଭନ୍ତେ''ତି…ପେ… ''ନିକ୍ଖନ୍ତା, ଭନ୍ତେ''ତି… ''ଅନିତ୍ଥୀ, ଭନ୍ତେ''ତି… ''ଇତ୍ଥିପଣ୍ଡକା, ଭନ୍ତେ''ତି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରା ଇତ୍ଥୀ ସାମିକେନ ସହ ଭଣ୍ଡିତ୍ୱା ମାତୁଘରଂ ଅଗମାସି। କୁଲୂପକୋ ଭିକ୍ଖୁ ସମ୍ମୋଦନୀଯଂ ଅକାସି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅଲଂୱଚନୀଯା, ଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ନାଲଂୱଚନୀଯା, ଭଗୱା''ତି। ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ନାଲଂୱଚନୀଯାଯା''ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ପଣ୍ଡକେ ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ ସମାପଜ୍ଜି। ତସ୍ସ କୁକ୍କୁଚ୍ଚଂ ଅହୋସି…ପେ… ''ଅନାପତ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ; ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସା''ତି।

ସଞ୍ଚରିତ୍ତସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। କୁଟିକାରସିକ୍ଖାପଦଂ

୩୪୨। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଳୱକା ଭିକ୍ଖୂ ସଞ୍ଞାଚିକାଯୋ କୁଟିଯୋ କାରାପେନ୍ତି ଅସ୍ସାମିକାଯୋ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସିକାଯୋ ଅପ୍ପମାଣିକାଯୋ। ତାଯୋ ନ ନିଟ୍ଠାନଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି। ତେ ଯାଚନବହୁଲା ୱିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ୱିହରନ୍ତି – ''ପୁରିସଂ ଦେଥ, ପୁରିସତ୍ଥକରଂ ଦେଥ, ଗୋଣଂ ଦେଥ, ସକଟଂ ଦେଥ, ୱାସିଂ ଦେଥ, ପରସୁଂ ଦେଥ, କୁଠାରିଂ ଦେଥ, କୁଦାଲଂ ଦେଥ, ନିଖାଦନଂ ଦେଥ, ୱଲ୍ଲିଂ ଦେଥ, ୱେଳୁଂ ଦେଥ, ମୁଞ୍ଜଂ ଦେଥ, ପବ୍ବଜଂ ଦେଥ, ତିଣଂ ଦେଥ, ମତ୍ତିକଂ ଦେଥା''ତି। ମନୁସ୍ସା ଉପଦ୍ଦୁତା ଯାଚନାଯ ଉପଦ୍ଦୁତା ୱିଞ୍ଞତ୍ତିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଦିସ୍ୱା ଉବ୍ବିଜ୍ଜନ୍ତିପି ଉତ୍ତସନ୍ତିପି ପଲାଯନ୍ତିପି ଅଞ୍ଞେନପି ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଅଞ୍ଞେନପି ମୁଖଂ କରୋନ୍ତି ଦ୍ୱାରମ୍ପି ଥକେନ୍ତି, ଗାୱିମ୍ପି ଦିସ୍ୱା ପଲାଯନ୍ତି ଭିକ୍ଖୂତି ମଞ୍ଞମାନା।

ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାକସ୍ସପୋ ରାଜଗହେ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠୋ ଯେନ ଆଳୱୀ ତେନ ପକ୍କାମି। ଅନୁପୁବ୍ବେନ ଯେନ ଆଳୱୀ ତଦୱସରି। ତତ୍ର ସୁଦଂ ଆଯସ୍ମା ମହାକସ୍ସପୋ ଆଳୱିଯଂ ୱିହରତି ଅଗ୍ଗାଳୱେ ଚେତିଯେ। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାକସ୍ସପୋ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାଯ ଆଳୱିଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାୱିସି। ମନୁସ୍ସା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ମହାକସ୍ସପଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଉବ୍ବିଜ୍ଜନ୍ତିପି ଉତ୍ତସନ୍ତିପି ପଲାଯନ୍ତିପି ଅଞ୍ଞେନପି ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଅଞ୍ଞେନପି ମୁଖଂ କରୋନ୍ତି ଦ୍ୱାରମ୍ପି ଥକେନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାକସ୍ସପୋ ଆଳୱିଯଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରିତ୍ୱା ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ପିଣ୍ଡପାତପ୍ପଟିକ୍କନ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ପୁବ୍ବାଯଂ, ଆୱୁସୋ, ଆଳୱୀ ସୁଭିକ୍ଖା ଅହୋସି ସୁଲଭପିଣ୍ଡା ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁଂ; ଏତରହି ପନାଯଂ ଆଳୱୀ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ଦୁଲ୍ଲଭପିଣ୍ଡା, ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁଂ। କୋ ନୁ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ହେତୁ କୋ ପଚ୍ଚଯୋ, ଯେନାଯଂ ଆଳୱୀ ଦୁବ୍ଭିକ୍ଖା ଦୁଲ୍ଲଭପିଣ୍ଡା, ନ ସୁକରା ଉଞ୍ଛେନ ପଗ୍ଗହେନ ଯାପେତୁ''ନ୍ତି? ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମତୋ ମହାକସ୍ସପସ୍ସ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ।

୩୪୩। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ଯଥାଭିରନ୍ତଂ ୱିହରିତ୍ୱା ଯେନ ଆଳୱୀ ତେନ ଚାରିକଂ ପକ୍କାମି। ଅନୁପୁବ୍ବେନ ଚାରିକଂ ଚରମାନୋ ଯେନ ଆଳୱୀ ତଦୱସରି। ତତ୍ର ସୁଦଂ ଭଗୱା ଆଳୱିଯଂ ୱିହରତି ଅଗ୍ଗାଳୱେ ଚେତିଯେ। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାକସ୍ସପୋ ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ମହାକସ୍ସପୋ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆଳୱକେ ଭିକ୍ଖୂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସଞ୍ଞାଚିକାଯୋ କୁଟିଯୋ କାରାପେଥ ଅସ୍ସାମିକାଯୋ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସିକାଯୋ ଅପ୍ପମାଣିକାଯୋ । ତାଯୋ ନ ନିଟ୍ଠାନଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି। ତେ

ତୁମ୍ହେ ଯାଚନବହୁଲା ୱିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ୱିହରଥ – 'ପୁରିସଂ ଦେଥ ପୁରିସତ୍ଥକରଂ ଦେଥ…ପେ… ତିଣଂ ଦେଥ ମତ୍ତିକଂ ଦେଥା'ତି। ମନୁସ୍ସା ଉପଦ୍ଦୁତା ଯାଚନାଯ ଉପଦ୍ଦୁତା ୱିଞ୍ଞତ୍ତିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଦିସ୍ୱା ଉବ୍ବିଜ୍ଜନ୍ତିପି ଉତ୍ତସନ୍ତିପି ପଲାଯନ୍ତିପି ଅଞ୍ଞେନପି ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଅଞ୍ଞେନପି ମୁଖଂ କରୋନ୍ତି ଦ୍ୱାରମ୍ପି ଥକେନ୍ତି, ଗାୱିମ୍ପି ଦିସ୍ୱା ପଲାଯନ୍ତି ଭିକ୍ଖୂତି ମଞ୍ଞମାନା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ''କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ସଂଯାଚିକାଯୋ କୁଟିଯୋ କାରାପେସ୍ସଥ ଅସ୍ସାମିକାଯୋ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସିକାଯୋ ଅପ୍ପମାଣିକାଯୋ! ତାଯୋ ନ ନିଟ୍ଠାନଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି। ତେ ତୁମ୍ହେ ଯାଚନବହୁଲା ୱିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ୱିହରିସ୍ସଥ – 'ପୁରିସଂ ଦେଥ ପୁରିସତ୍ଥକରଂ ଦେଥ…ପେ… ତିଣଂ ଦେଥ ମତ୍ତିକଂ ଦେଥା'ତି! ନେତଂ ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ…'' ୱିଗରହିତ୍ୱା ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି –

୩୪୪। ''ଭୂତପୁବ୍ବଂ , ଭିକ୍ଖୱେ, ଦ୍ୱେ ଭାତରୋ ଇସଯୋ ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉପନିସ୍ସାଯ ୱିହରିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉତ୍ତରିତ୍ୱା ଯେନ କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା କନିଟ୍ଠଂ ଇସିଂ ସତ୍ତକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଭୋଗେହି ପରିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଉପରିମୁଦ୍ଧନି ମହନ୍ତଂ ଫଣଂ କରିତ୍ୱା ଅଟ୍ଠାସି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ତସ୍ସ ନାଗସ୍ସ ଭଯା କିସୋ ଅହୋସି ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଜେଟ୍ଠୋ ଇସି କନିଟ୍ଠଂ ଇସିଂ କିସଂ ଲୂଖଂ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣଂ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତଂ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ କନିଟ୍ଠଂ ଇସିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ଭୋ, କିସୋ ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ''ତି? ''ଇଧ, ଭୋ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉତ୍ତରିତ୍ୱା ଯେନାହଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ମଂ ସତ୍ତକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଭୋଗେହି ପରିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଉପରିମୁଦ୍ଧନି ମହନ୍ତଂ ଫଣଂ କରିତ୍ୱା ଅଟ୍ଠାସି। ତସ୍ସାହଂ, ଭୋ, ନାଗସ୍ସ ଭଯା [ଭଯାମ୍ହି (ସୀ।)] କିସୋ ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ''ତି। ''ଇଚ୍ଛସି ପନ ତ୍ୱଂ, ଭୋ, ତସ୍ସ ନାଗସ୍ସ ଅନାଗମନ''ନ୍ତି? ''ଇଚ୍ଛାମହଂ, ଭୋ, ତସ୍ସ ନାଗସ୍ସ ଅନାଗମନ''ନ୍ତି। ''ଅପି ପନ ତ୍ୱଂ, ଭୋ, ତସ୍ସ ନାଗସ୍ସ କିଞ୍ଚି ପସ୍ସସୀ''ତି? ''ପସ୍ସାମହଂ, ଭୋ, ମଣିମସ୍ସ [ମଣିସ୍ସ (ସୀ। କ।)] କଣ୍ଠେ ପିଲନ୍ଧନ''ନ୍ତି। ''ତେନ ହି ତ୍ୱଂ, ଭୋ, ତଂ ନାଗଂ ମଣିଂ ଯାଚ – 'ମଣିଂ ମେ, ଭୋ, ଦେହି; ମଣିନା ମେ ଅତ୍ଥୋ'''ତି।

ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉତ୍ତରିତ୍ୱା ଯେନ କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ତେନୁପସଙ୍କମି ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ଅଟ୍ଠାସି। ଏକମନ୍ତଂ ଠିତଂ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠଂ ନାଗରାଜାନଂ କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ଏତଦୱୋଚ – ''ମଣିଂ ମେ, ଭୋ, ଦେହି; ମଣିନା ମେ ଅତ୍ଥୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା – 'ଭିକ୍ଖୁ ମଣିଂ ଯାଚତି, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ମଣିନା ଅତ୍ଥୋ'ତି ଖିପ୍ପଞ୍ଞେୱ ଅଗମାସି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉତ୍ତରିତ୍ୱା ଯେନ କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ତେନୁପସଙ୍କମି। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ମଣିକଣ୍ଠଂ ନାଗରାଜାନଂ ଦୂରତୋୱ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ ମଣିକଣ୍ଠଂ ନାଗରାଜାନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ମଣିଂ ମେ, ଭୋ, ଦେହି; ମଣିନା ମେ ଅତ୍ଥୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା – ''ଭିକ୍ଖୁ ମଣିଂ ଯାଚତି, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ମଣିନା ଅତ୍ଥୋ''ତି ତତୋୱ ପଟିନିୱତ୍ତି। ତତିଯମ୍ପି ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉତ୍ତରତି। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ମଣିକଣ୍ଠଂ ନାଗରାଜାନଂ ଗଙ୍ଗଂ ନଦିଂ ଉତ୍ତରନ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ ମଣିକଣ୍ଠଂ ନାଗରାଜାନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ମଣିଂ ମେ, ଭୋ, ଦେହି; ମଣିନା ମେ ଅତ୍ଥୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା କନିଟ୍ଠଂ ଇସିଂ ଗାଥାହି ଅଜ୍ଝଭାସି –

[ଜା। ୧।୩।୭ ମଣିକଣ୍ଠଜାତକେପି] ''ମମନ୍ନପାନଂ ୱିପୁଲଂ ଉଳାରଂ,

ଉପ୍ପଜ୍ଜତୀମସ୍ସ ମଣିସ୍ସ ହେତୁ;

ତଂ ତେ ନ ଦସ୍ସଂ ଅତିଯାଚକୋସି;

ନ ଚାପି ତେ ଅସ୍ସମମାଗମିସ୍ସଂ।

[ଜା। ୧।୩।୮ ମଣିକଣ୍ଠଜାତକେପି] ''ସୁସୂ ଯଥା ସକ୍ଖରଧୋତପାଣୀ;

ତାସେସି ମଂ ସେଲମାଯାଚମାନୋ;

ତଂ ତେ ନ ଦସ୍ସଂ ଅତିଯାଚକୋସି;

ନ ଚାପି ତେ ଅସ୍ସମମାଗମିସ୍ସ''ନ୍ତି।

ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମଣିକଣ୍ଠୋ ନାଗରାଜା – ''ଭିକ୍ଖୁ ମଣିଂ ଯାଚତି, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ମଣିନା ଅତ୍ଥୋ''ତି ପକ୍କାମି। ତଥା ପକ୍କନ୍ତୋୱ [ତଦାପକ୍କନ୍ତୋୱ (କ।)] ଅହୋସି, ନ ପୁନ ପଚ୍ଚାଗଞ୍ଛି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, କନିଟ୍ଠୋ ଇସି ତସ୍ସ ନାଗସ୍ସ ଦସ୍ସନୀଯସ୍ସ ଅଦସ୍ସନେନ ଭିୟ୍ୟୋସୋମତ୍ତାଯ କିସୋ ଅହୋସି ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ, ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଜେଟ୍ଠୋ ଇସି କନିଟ୍ଠଂ ଇସିଂ ଭିୟ୍ୟୋସୋମତ୍ତାଯ କିସଂ ଲୂଖଂ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣଂ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତଂ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ କନିଟ୍ଠଂ ଇସିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ଭୋ, ଭିୟ୍ୟୋସୋମତ୍ତାଯ କିସୋ ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ''ତି? ''ତସ୍ସାହଂ, ଭୋ, ନାଗସ୍ସ ଦସ୍ସନୀଯସ୍ସ ଅଦସ୍ସନେନ ଭିୟ୍ୟୋସୋମତ୍ତାଯ କିସୋ ଲୂଖୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣୋ ଉପ୍ପଣ୍ଡୁପ୍ପଣ୍ଡୁକଜାତୋ ଧମନିସନ୍ଥତଗତ୍ତୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଜେଟ୍ଠୋ ଇସି କନିଟ୍ଠଂ ଇସିଂ ଗାଥାଯ ଅଜ୍ଝଭାସି –

[ଜା। ୧।୩।୯ ମଣିକଣ୍ଠଜାତକେପି] ''ନ ତଂ ଯାଚେ ଯସ୍ସ ପିଯଂ ଜିଗୀସେ,

ୱିଦେସ୍ସୋ [ଦେସ୍ସୋ (ସୀ।), ଦେସ୍ସୋ ଚ (ସ୍ୟା।)] ହୋତି ଅତିଯାଚନାଯ;

ନାଗୋ ମଣିଂ ଯାଚିତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେନ;

ଅଦସ୍ସନଞ୍ଞେୱ ତଦଜ୍ଝଗମା''ତି।

ତେସଞ୍ହି ନାମ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ ପାଣାନଂ ଅମନାପା ଭୱିସ୍ସତି ଯାଚନା ଅମନାପା ୱିଞ୍ଞତ୍ତି। କିମଙ୍ଗଂ [କିମଙ୍ଗ (ସୀ।)] ପନ ମନୁସ୍ସଭୂତାନଂ!

୩୪୫। ''ଭୂତପୁବ୍ବଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ ହିମୱନ୍ତପସ୍ସେ ୱିହରତି ଅଞ୍ଞତରସ୍ମିଂ ୱନସଣ୍ଡେ। ତସ୍ସ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ୱନସଣ୍ଡସ୍ସ ଅୱିଦୂରେ ମହନ୍ତଂ ନିନ୍ନଂ ପଲ୍ଲଲଂ। ଅଥ ଖୋ,

ୱାସାଯ ଉପଗଚ୍ଛତି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ସକୁଣସଙ୍ଘସ୍ସ ସଦ୍ଦେନ ଉବ୍ବାଳ୍ହୋ ଯେନାହଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ମଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନଂ ଖୋ ଅହଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – 'କଚ୍ଚି, ଭିକ୍ଖୁ, ଖମନୀଯଂ କଚ୍ଚି ଯାପନୀଯଂ କଚ୍ଚିସି ଅପ୍ପକିଲମଥେନ ଅଦ୍ଧାନଂ ଆଗତୋ? କୁତୋ ଚ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଆଗଚ୍ଛସୀ'ତି? 'ଖମନୀଯଂ, ଭଗୱା, ଯାପନୀଯଂ, ଭଗୱା। ଅପ୍ପକିଲମଥେନ ଚାହଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଦ୍ଧାନଂ ଆଗତୋ। ଅତ୍ଥି, ଭନ୍ତେ, ହିମୱନ୍ତପସ୍ସେ ମହାୱନସଣ୍ଡୋ। ତସ୍ସ ଖୋ ପନ, ଭନ୍ତେ, ୱନସଣ୍ଡସ୍ସ ଅୱିଦୂରେ ମହନ୍ତଂ ନିନ୍ନଂ ପଲ୍ଲଲଂ। ଅଥ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ମହାସକୁଣସଙ୍ଘୋ ତସ୍ମିଂ ପଲ୍ଲଲେ ଦିୱସଂ ଗୋଚରଂ ଚରିତ୍ୱା ସାଯଂ ତଂ ୱନସଣ୍ଡଂ ୱାସାଯ ଉପଗଚ୍ଛତି। ତତୋ ଅହଂ, ଭଗୱା, ଆଗଚ୍ଛାମି – ତସ୍ସ ସକୁଣସଙ୍ଘସ୍ସ ସଦ୍ଦେନ ଉବ୍ବାଳ୍ହୋ'ତି। 'ଇଚ୍ଛସି ପନ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ତସ୍ସ ସକୁଣସଙ୍ଘସ୍ସ ଅନାଗମନ'ନ୍ତି ? 'ଇଚ୍ଛାମହଂ, ଭଗୱା, ତସ୍ସ ସକୁଣସଙ୍ଘସ୍ସ ଅନାଗମନ'ନ୍ତି। 'ତେନ ହି ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା ତଂ ୱନସଣ୍ଡଂ ଅଜ୍ଝୋଗାହେତ୍ୱା ରତ୍ତିଯା ପଠମଂ ଯାମଂ ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ସଦ୍ଦମନୁସ୍ସାୱେହି – ସୁଣନ୍ତୁ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ ସକୁଣା, ଯାୱତିକା ଇମସ୍ମିଂ ୱନସଣ୍ଡେ ୱାସଂ ଉପଗତା, ପତ୍ତେନ ମେ ଅତ୍ଥୋ। ଏକେକଂ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ, ପତ୍ତଂ ଦଦନ୍ତୂ'ତି। ରତ୍ତିଯା ମଜ୍ଝିମଂ ଯାମଂ… ରତ୍ତିଯା ପଚ୍ଛିମଂ ଯାମଂ ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ସଦ୍ଦମନୁସ୍ସାୱେହି – 'ସୁଣନ୍ତୁ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ ସକୁଣା, ଯାୱତିକା ଇମସ୍ମିଂ ୱନସଣ୍ଡେ ୱାସଂ ଉପଗତା, ପତ୍ତେନ ମେ ଅତ୍ଥୋ। ଏକେକଂ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ, ପତ୍ତଂ ଦଦନ୍ତୂ'ତି।

''ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା ତଂ ୱନସଣ୍ଡଂ ଅଜ୍ଝୋଗାହେତ୍ୱା ରତ୍ତିଯା ପଠମଂ ଯାମଂ ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ସଦ୍ଦମନୁସ୍ସାୱେସି – 'ସୁଣନ୍ତୁ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ ସକୁଣା, ଯାୱତିକା ଇମସ୍ମିଂ ୱନସଣ୍ଡେ ୱାସଂ ଉପଗତା, ପତ୍ତେନ ମେ ଅତ୍ଥୋ। ଏକେକଂ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ, ପତ୍ତଂ ଦଦନ୍ତୂ'ତି। ରତ୍ତିଯା ମଜ୍ଝିମ ଯାମଂ… ରତ୍ତିଯା ପଚ୍ଛିମଂ ଯାମଂ ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ସଦ୍ଦମନୁସ୍ସାୱେସି – 'ସୁଣନ୍ତୁ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ ସକୁଣା, ଯାୱତିକା ଇମସ୍ମିଂ ୱନସଣ୍ଡେ ୱାସଂ ଉପଗତା, ପତ୍ତେନ ମେ ଅତ୍ଥୋ। ଏକେକଂ ମେ, ଭୋନ୍ତୋ, ପତ୍ତଂ ଦଦନ୍ତୂ'ତି। ଅଥ ଖୋ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୋ ସକୁଣସଙ୍ଘୋ – 'ଭିକ୍ଖୁ ପତ୍ତଂ ଯାଚତି ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ପତ୍ତେନ ଅତ୍ଥୋ'ତି ତମ୍ହା ୱନସଣ୍ଡା ପକ୍କାମି। ତଥା ପକ୍କନ୍ତୋୱ ଅହୋସି ନ ପୁନ ପଚ୍ଚାଗଞ୍ଛି। ତେସଞ୍ହି ନାମ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ ପାଣାନଂ ଅମନାପା ଭୱିସ୍ସତି ଯାଚନା ଅମନାପା ୱିଞ୍ଞତ୍ତି। କିମଙ୍ଗଂ ପନ ମନୁସ୍ସଭୂତାନଂ''!

୩୪୬। ''ଭୂତପୁବ୍ବଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ରଟ୍ଠପାଲସ୍ସ କୁଲପୁତ୍ତସ୍ସ ପିତା ରଟ୍ଠପାଲଂ କୁଲପୁତ୍ତଂ ଗାଥାଯ ଅଜ୍ଝଭାସି –

'ଅପାହଂ ତେ ନ ଜାନାମି, ରଟ୍ଠପାଲ ବହୂ ଜନା;

[ଜା। ୧।୭।୫୪] ତେ ମଂ ସଙ୍ଗମ୍ମ ଯାଚନ୍ତି, କସ୍ମା ମଂ ତ୍ୱଂ ନ ଯାଚସୀ'ତି।

[ଜା। ୧।୭।୫୫] 'ଯାଚକୋ ଅପ୍ପିୟୋ ହୋତି, ଯାଚଂ ଅଦଦମପ୍ପିୟୋ;

ତସ୍ମାହଂ ତଂ ନ ଯାଚାମି, ମା ମେ ୱିଦେସ୍ସନା ଅହୂ'ତି।

''ସୋ ହି ନାମ, ଭିକ୍ଖୱେ, ରଟ୍ଠପାଲୋ କୁଲପୁତ୍ତୋ ସକଂ ପିତରଂ ଏୱଂ ୱକ୍ଖତି। କିମଙ୍ଗଂ ପନ ଜନୋ ଜନଂ!

୩୪୭। ''ଗିହୀନଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦୁସ୍ସଂହରାନି ଭୋଗାନି ସମ୍ଭତାନିପି ଦୁରକ୍ଖିୟାନି । ତତ୍ଥ ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଏୱଂ ଦୁସ୍ସଂହରେସୁ ଭୋଗେସୁ ସମ୍ଭତେସୁପି ଦୁରକ୍ଖିୟେସୁ ଯାଚନବହୁଲା ୱିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ୱିହରିସ୍ସଥ – 'ପୁରିସଂ ଦେଥ, ପୁରିସତ୍ଥକରଂ ଦେଥ, ଗୋଣଂ ଦେଥ, ସକଟଂ ଦେଥ, ୱାସିଂ ଦେଥ, ପରସୁଂ ଦେଥ, କୁଠାରିଂ ଦେଥ, କୁଦାଲଂ ଦେଥ, ନିଖାଦନଂ ଦେଥ, ୱଲ୍ଲିଂ ଦେଥ, ୱେଳୁଂ ଦେଥ, ମୁଞ୍ଜଂ ଦେଥ , ପବ୍ବଜଂ ଦେଥ, ତିଣଂ ଦେଥ, ମତ୍ତିକଂ ଦେଥା''ତି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୩୪୮।''ସଞ୍ଞାଚିକାୟ ପନ ଭିକ୍ଖୁନା କୁଟିଂ କାରୟମାନେନ ଅସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ ପମାଣିକା କାରେତବ୍ବା। ତତ୍ରିଦଂ ପମାଣଂ – ଦୀଘସୋ ଦ୍ୱାଦସୱିଦତ୍ଥିୟୋ, ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିୟା; ତିରିୟଂ ସତ୍ତନ୍ତରା। ଭିକ୍ଖୂ ଅଭିନେତବ୍ବା ୱତ୍ଥୁଦେସନାୟ। ତେହି ଭିକ୍ଖୂହି ୱତ୍ଥୁ ଦେସେତବ୍ବଂ – ଅନାରମ୍ଭଂ [ଅନାରବ୍ଭଂ (କ।)] ସପରିକ୍କମନଂ। ସାରମ୍ଭେ [ସାରବ୍ଭେ (କ।)] ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ଅପରିକ୍କମନେ ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କାରେୟ୍ୟ, ଭିକ୍ଖୂ ୱା ଅନଭିନେୟ୍ୟ ୱତ୍ଥୁଦେସନାୟ, ପମାଣଂ ୱା ଅତିକ୍କାମେୟ୍ୟ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୩୪୯।ସଞ୍ଞାଚିକା ନାମ ସୟଂ ଯାଚିତ୍ୱା ପୁରିସମ୍ପି ପୁରିସତ୍ଥକରମ୍ପି ଗୋଣମ୍ପି ସକଟମ୍ପି ୱାସିମ୍ପି ପରସୁମ୍ପି କୁଠାରିମ୍ପି କୁଦାଲମ୍ପି ନିଖାଦନମ୍ପି ୱଲ୍ଲିମ୍ପି ୱେଳୁମ୍ପି ମୁଞ୍ଜମ୍ପି ପବ୍ବଜମ୍ପି ତିଣମ୍ପି ମତ୍ତିକମ୍ପି।

କୁଟି ନାମ ଉଲ୍ଲିତ୍ତା ୱା ହୋତି ଅୱଲିତ୍ତା ୱା ଉଲ୍ଲିତ୍ତାୱଲିତ୍ତା ୱା।

କାରୟମାନେନାତି କରୋନ୍ତୋ ୱା କାରାପେନ୍ତୋ ୱା।

ଅସ୍ସାମିକନ୍ତି ନ ଅଞ୍ଞୋ କୋଚି ସାମିକୋ ହୋତି, ଇତ୍ଥୀ ୱା ପୁରିସୋ ୱା ଗହଟ୍ଠୋ ୱା ପବ୍ବଜିତୋ ୱା।

ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସନ୍ତି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାୟ।

ପମାଣିକା କାରେତବ୍ବା। ତତ୍ରିଦଂ ପମାଣଂ – ଦୀଘସୋ ଦ୍ୱାଦସ ୱିଦତ୍ଥିୟୋ, ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିୟାତି ବାହିରିମେନ ମାନେନ।

ତିରିୟଂ ସତ୍ତନ୍ତରାତି ଅବ୍ଭନ୍ତରିମେନ ମାନେନ।

ଭିକ୍ଖୂ ଅଭିନେତବ୍ବା ୱତ୍ଥୁଦେସନାୟାତି ତେନ କୁଟିକାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ସୋଧେତ୍ୱା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କତ୍ତୁକାମୋ ଅସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘଂ କୁଟିୱତ୍ଥୁଓଲୋକନଂ ଯାଚାମୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ତତିୟମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ସଚେ ସବ୍ବୋ ସଙ୍ଘୋ ଉସ୍ସହତି କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ, ସବ୍ବେନ ସଙ୍ଘେନ ଓଲୋକେତବ୍ବଂ। ନୋ ଚେ ସବ୍ବୋ ସଙ୍ଘୋ ଉସ୍ସହତି କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ, ଯେ ତତ୍ଥ ହୋନ୍ତି ଭିକ୍ଖୂ ବ୍ୟତ୍ତା ପଟିବଲା ସାରମ୍ଭଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ ଅପରିକ୍କମନଂ ଜାନିତୁଂ ତେ ଯାଚିତ୍ୱା ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୩୫୦। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କତ୍ତୁକାମୋ ଅସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ କୁଟିୱତ୍ଥୁଓଲୋକନଂ ଯାଚତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ସମ୍ମନ୍ନେୟ୍ୟ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କତ୍ତୁକାମୋ ଅସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ କୁଟିୱତ୍ଥୁଓଲୋକନଂ ଯାଚତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ସମ୍ମନ୍ନତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ। ଯସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସମ୍ମୁତି [ସମ୍ମତି (ସ୍ୟା।)] ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ସମ୍ମତା ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ''ତି।

୩୫୧। ତେହି ସମ୍ମତେହି ଭିକ୍ଖୂହି ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା କୁଟିୱତ୍ଥୁ ଓଲୋକେତବ୍ବଂ, ସାରମ୍ଭଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ ଅପରିକ୍କମନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ। ସଚେ ସାରମ୍ଭଂ ହୋତି ଅପରିକ୍କମନଂ, 'ମା ଇଧ କରୀ'ତି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ଅନାରମ୍ଭଂ ହୋତି ସପରିକ୍କମନଂ, ସଙ୍ଘସ୍ସ ଆରୋଚେତବ୍ବଂ – 'ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନ'ନ୍ତି। ତେନ କୁଟିକାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କତ୍ତୁକାମୋ ଅସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ । ସୋହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘଂ କୁଟିୱତ୍ଥୁଦେସନଂ ଯାଚାମୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ତତିୟମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୩୫୨। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କତ୍ତୁକାମୋ ଅସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ କୁଟିୱତ୍ଥୁଦେସନଂ ଯାଚତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଦେସେୟ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଞ୍ଞାଚିକାୟ କୁଟିଂ କତ୍ତୁକାମୋ ଅସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ କୁଟିୱତ୍ଥୁଦେସନଂ ଯାଚତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁଂ ଦେସେତି। ଯସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁସ୍ସ ଦେସନା, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ଦେସିତଂ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୁଟିୱତ୍ଥୁ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ''ତି।

୩୫୩।ସାରମ୍ଭଂ ନାମ କିପିଲ୍ଲିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଉପଚିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଉନ୍ଦୁରାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଅହୀନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ୱିଚ୍ଛିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ସତପଦୀନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ହତ୍ଥୀନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଅସ୍ସାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ସୀହାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ବ୍ୟଗ୍ଘାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଦୀପୀନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଅଚ୍ଛାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ତରଚ୍ଛାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଯେସଂ କେସଞ୍ଚି ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ ପାଣାନଂ ଆସୟୋ ହୋତି, ପୁବ୍ବଣ୍ଣନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଅପରଣ୍ଣନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଅବ୍ଭାଘାତନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଆଘାତନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସୁସାନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଉୟ୍ୟାନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ରାଜୱତ୍ଥୁନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ହତ୍ଥିସାଲାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଅସ୍ସସାଲାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ବନ୍ଧନାଗାରନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ପାନାଗାରନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସୂନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ରଚ୍ଛାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଚଚ୍ଚରନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସଭାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସଂସରଣନିସ୍ସିତଂ ୱା [ସଞ୍ଚରଣନିସ୍ସିତଂ ୱା (କ।)] ହୋତି। ଏତଂ ସାରମ୍ଭଂ ନାମ।

ଅପରିକ୍କମନଂ ନାମ ନ ସକ୍କା ହୋତି ଯଥାୟୁତ୍ତେନ ସକଟେନ ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ ସମନ୍ତା ନିସ୍ସେଣିୟା ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ। ଏତଂ ଅପରିକ୍କମନଂ ନାମ।

ଅନାରମ୍ଭଂ ନାମ ନ କିପିଲ୍ଲିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ନ ଉପଚିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ନ ଉନ୍ଦୁରାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ନ ଅହୀନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ନ ୱିଚ୍ଛିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ନ ସତପଦୀନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି…ପେ… ନ ସଂସରଣନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି। ଏତଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ନାମ।

ସପରିକ୍କମନଂ ନାମ ସକ୍କା ହୋତି ଯଥାୟୁତ୍ତେନ ସକଟେନ ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ, ସମନ୍ତା ନିସ୍ସେଣିୟା ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ। ଏତଂ ସପରିକ୍କମନଂ ନାମ।

ସଞ୍ଞାଚିକା ନାମ ସୟଂ ଯାଚିତ୍ୱା ପୁରିସମ୍ପି ପୁରିସତ୍ଥକରମ୍ପି…ପେ… ମତ୍ତିକମ୍ପି ।

କୁଟି ନାମ ଉଲ୍ଲିତ୍ତା ୱା ହୋତି ୱା ଅୱଲିତ୍ତା ୱା ଉଲ୍ଲିତ୍ତାୱଲିତ୍ତା ୱା।

କାରେୟ୍ୟାତି କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା।

ଭିକ୍ଖୁ ୱା ଅନଭିନେଯ୍ୟ, ୱତ୍ଥୁଦେସନାଯ ପମାଣଂ ୱା ଅତିକ୍କାମେଯ୍ୟାତି ଞତ୍ତିଦୁତିଯେନ କମ୍ମେନ କୁଟିଓତ୍ଥୁଂ ନ ଦେସାପେତ୍ୱା, ଆଯାମତୋ ୱା ୱିତ୍ଥାରତୋ ୱା ଅନ୍ତମସୋ କେସଗ୍ଗମତ୍ତମ୍ପି ଅତିକ୍କାମେତ୍ୱା କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ପଯୋଗେ ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯସ୍ସ। ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୩୫୪। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୫୫। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣିକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ପମାଣିକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ।

ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ କୁଟିଂ କରୋତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୫୬। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ''କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ , ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ''କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ''କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ''କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ

ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୫୭। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ‘‘ଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ‘‘ଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ‘‘ଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ , ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ …ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ‘‘ଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୫୮। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କୟିରତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ସାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ

କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ଅଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ସାରମ୍ଭା ସପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚା’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ଅଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଅନାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ଅଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଅନାରମ୍ଭା ସପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ହୋତୂ’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ସାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ଅନାରମ୍ଭା ଚ ହୋତୁ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ସାରମ୍ଭା ସପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ଅନାରମ୍ଭା ହୋତୂ’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଅନାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ସପରିକ୍କମନା ହୋତୂ’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୫୯। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତା ସାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ପମାଣିକା ହୋତୂ’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେଯ୍ଯ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେଯ୍ଯ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କଯିରତି ପମାଣିକା ସାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘‘ଅନାରମ୍ଭା ଚ ହୋତୁ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ଅନାରମ୍ଭା ହୋତୂ’’ତି…ପେ… ‘‘ସପରିକ୍କମନା ହୋତୂ’’ତି…ପେ… ଅନାପତ୍ତି।

୩୬୦। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓ୍ୱତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚ

ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କୟିରତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତା ସାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତଙ୍ଗ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତଙ୍ଗୋ – ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚା’’ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ‘‘କୁଟି କିର ମେ କୟିରତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ପମାଣିକା ସାରମ୍ଭା ଅପରିକ୍କମନା’’ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତଙ୍ଗ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତଙ୍ଗୋ – ‘‘ଅନାରମ୍ଭା ଚ ହୋତୁ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି…ପେ… ‘‘ଅନାରମ୍ଭା ହୋତୂ’’ତି…ପେ… ‘‘ସପରିକ୍କମନା ହୋତୂ’’ତି…ପେ… ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ତିଣ୍ଣଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କାଟନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ତିଣ୍ଣଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ପମାଣିକା ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ତିଣ୍ଣଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ତିଣ୍ଣଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ‘‘ଦେସିତଓତ୍ଥୁକା ଚ ହୋତୁ ପମାଣିକା ଚ ଅନାରମ୍ଭା ଚ ସପରିକ୍କମନା ଚା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୬୧। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ୱିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସା କୁଟି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦାତବ୍ବା ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାତବ୍ବା। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ୱିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସା କୁଟି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦାତବ୍ବା ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାତବ୍ବା। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ…ପେ… ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ…ପେ… ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ୱିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସା କୁଟି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦାତବ୍ବା ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାତବ୍ବା। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୬୨। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ୱିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସା କୁଟି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦାତବ୍ବା ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାତବ୍ବା। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ୱିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସା କୁଟି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦାତବ୍ବା ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାତବ୍ବା । ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣାତିକ୍କନ୍ତଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ୱିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସା କୁଟି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦାତବ୍ବା ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାତବ୍ବା। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ସଙ୍ଘାଦିସେସାନଂ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ୱିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସା କୁଟି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦାତବ୍ବା ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାତବ୍ବା। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୱା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ୱା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ‘‘କୁଟିଂ ମେ କରୋଥା’’ତି। ତସ୍ସ କୁଟିଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ପମାଣିକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୬୩। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି [ପରିୟୋସାୱାପେତି (କ।)], ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି [ପରିୟୋସାୱାପେତି (କ।)], ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୬୪। ଅନାପତ୍ତି ଲେଣେ ଗୁହାୟ ତିଣକୁଟିକାୟ ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାୟ ୱାସାଗାରଂ ଠପେତ୍ୱା ସବ୍ବତ୍ଥ, ଅନାପତ୍ତି ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

କୁଟିକାରସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ୱିହାରକାରସିକ୍ଖାପଦଂ

୩୬୫। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା କୋସମ୍ବିଯଂ ୱିହରତି ଘୋସିତାରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମତୋ ଛନ୍ନସ୍ସ ଉପଟ୍ଠାକୋ ଗହପତି ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ, ଭନ୍ତେ, ଜାନାହି ଅଯ୍ୟସ୍ସ ୱିହାରଂ କାରାପେସ୍ସାମୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ସୋଧେନ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚେତିଯରୁକ୍ଖଂ ଛେଦାପେସି ଗାମପୂଜିତଂ ନିଗମପୂଜିତଂ ନଗରପୂଜିତଂ ଜନପଦପୂଜିତଂ ରଟ୍ଠପୂଜିତଂ। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଚେତିଯରୁକ୍ଖଂ ଛେଦାପେସ୍ସନ୍ତି ଗାମପୂଜିତଂ ନିଗମପୂଜିତଂ ନଗରପୂଜିତଂ ଜନପଦପୂଜିତଂ ରଟ୍ଠପୂଜିତଂ! ଏକିନ୍ଦ୍ରିଯଂ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଜୀୱଂ ୱିହେଠେନ୍ତୀ'' [ୱିହେଠେସ୍ସନ୍ତି (କତ୍ଥଚି)] ତି। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ଚେତିଯରୁକ୍ଖଂ ଛେଦାପେସ୍ସତି ଗାମପୂଜିତଂ…ପେ… ରଟ୍ଠପୂଜିତ''ନ୍ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଛନ୍ନ, ଚେତିଯରୁକ୍ଖଂ ଛେଦାପେସି ଗାମପୂଜିତଂ…ପେ… ରଟ୍ଠପୂଜିତ''ନ୍ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ''କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଚେତିଯରୁକ୍ଖଂ ଛେଦାପେସ୍ସସି ଗାମପୂଜିତଂ ନିଗମପୂଜିତଂ ନଗରପୂଜିତଂ ଜନପଦପୂଜିତଂ ରଟ୍ଠପୂଜିତଂ! ଜୀୱସଞ୍ଞିନୋ ହି, ମୋଘପୁରିସ, ମନୁସ୍ସା ରୁକ୍ଖସ୍ମିଂ। ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ , ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୩୬୬।''ମହଲ୍ଲକଂ ପନ ଭିକ୍ଖୁନା ୱିହାରଂ କାରଯମାନେନ ସସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ ଭିକ୍ଖୂ ଅଭିନେତବ୍ବା ୱତ୍ଥୁଦେସନାଯ। ତେହି ଭିକ୍ଖୂହି ୱତ୍ଥୁ ଦେସେତବ୍ବଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ। ସାରମ୍ଭେ ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ଅପରିକ୍କମନେ ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କାରେଯ୍ୟ ଭିକ୍ଖୂ ୱା ଅନଭିନେଯ୍ୟ ୱତ୍ଥୁଦେସନାଯ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୩୬୭।ମହଲ୍ଲକୋ ନାମ ୱିହାରୋ ସସ୍ସାମିକୋ ୱୁଚ୍ଚତି।

ୱିହାରୋ ନାମ ଉଲ୍ଲିତ୍ତୋ ୱା ହୋତି ଅୱଲିତ୍ତୋ ୱା ଉଲ୍ଲିତ୍ତାୱଲିତ୍ତୋ ୱା।

କାରଯମାନେନାତି କରୋନ୍ତୋ ୱା କାରାପେନ୍ତୋ ୱା।

ସସ୍ସାମିକନ୍ତି ଅଞ୍ଞୋ କୋଚି ସାମିକୋ ହୋତି ଇତ୍ଥୀ ୱା ପୁରିସୋ ୱା ଗହଟ୍ଠୋ ୱା ପବ୍ବଜିତୋ ୱା।

ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସନ୍ତି ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ଥାଯ।

ଭିକ୍ଖୂ ଅଭିନେତବ୍ବା ୱତ୍ଥୁଦେସନାଯାତି ତେନ ୱିହାରକାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ସୋଧେତ୍ୱା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ''ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କତ୍ତୁକାମୋ ସସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘଂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଓଲୋକନଂ ଯାଚାମୀ''ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ତତିଯମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ସଚେ ସବ୍ବୋ ସଙ୍ଘୋ ଉସ୍ସହତି ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ ସବ୍ବେନ ସଙ୍ଘେନ ଓଲୋକେତବ୍ବଂ। ନୋ ଚେ ସବ୍ବୋ ସଙ୍ଘୋ ଉସ୍ସହତି ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ, ଯେ ତତ୍ଥ ହୋନ୍ତି ଭିକ୍ଖୂ ବ୍ୟତ୍ତା ପଟିବଲା ସାରମ୍ଭଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ ଅପରିକ୍କମନଂ ଜାନିତୁଂ ତେ ଯାଚିତ୍ୱା ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୩୬୮। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅଯଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କତ୍ତୁକାମୋ ସସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଓଲୋକନଂ ଯାଚତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ସମ୍ମନ୍ନେଯ୍ୟ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅଯଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କତ୍ତୁକାମୋ ସସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଓଲୋକନଂ ଯାଚତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ସମ୍ମନ୍ନତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସମ୍ମୁତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେଯ୍ୟ।

''ସମ୍ମତା ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଓଲୋକେତୁଂ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ

ଧାରଯାମୀ’’ତି।

୩୬୯। ତେହି ସମ୍ମତେହି ଭିକ୍ଖୂହି ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା ୱିହାରୱତ୍ଥୁ ଓଲୋକେତବ୍ବଂ; ସାରମ୍ଭଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ ଅପରିକ୍କମନଂ ଜାନିତବ୍ବଂ। ସଚେ ସାରମ୍ଭଂ ହୋତି ଅପରିକ୍କମନଂ, ‘ମାୟିଧ କରୀ’ତି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ଅନାରମ୍ଭଂ ହୋତି ସପରିକ୍କମନଂ, ସଙ୍ଘସ୍ସ ଆରୋଚେତବ୍ବଂ – ‘ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନ’ନ୍ତି । ତେନ ୱିହାରକାରକେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କତ୍ତୁକାମୋ ସସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ । ସୋହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘଂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଦେସନଂ ଯାଚାମୀ’’ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ତତିୟମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୩୭୦। ‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କତ୍ତୁକାମୋ ସସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଦେସନଂ ଯାଚତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଦେସେୟ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ମହଲ୍ଲକଂ ୱିହାରଂ କତ୍ତୁକାମୋ ସସ୍ସାମିକଂ ଅତ୍ତୁଦ୍ଦେସଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଦେସନଂ ଯାଚତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ଦେସେତି। ଯସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁସ୍ସ ଦେସନା, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

‘‘ଦେସିତଂ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରଯାମୀ’’ତି।

୩୭୧।ସାରମ୍ଭଂ ନାମ କିପିଲ୍ଲିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଉପଚିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଉନ୍ଦୂରାନଂ ୱା…ପେ… ଅହୀନଂ ୱା ୱିଚ୍ଛିକାନଂ ୱା ସତପଦୀନଂ ୱା ହତ୍ଥୀନଂ ୱା ଅସ୍ସାନଂ ୱା ସୀହାନଂ ୱା ବ୍ୟଗ୍ଘାନଂ ୱା ଦୀପୀନଂ ୱା ଅଚ୍ଛାନଂ ୱା ତରଚ୍ଛାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି, ଯେସଂ କେସଞ୍ଚି ତିରଚ୍ଛାନଗତାନଂ ପାଣାନଂ ଆସୟୋ ହୋତି, ପୁବ୍ବଣ୍ଣନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଅପରଣ୍ଣନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଅବ୍ଭାଘାତନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଆଘାତନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସୁସାନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଉୟ୍ୟାନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ରାଜୱତ୍ଥୁନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ହତ୍ଥିସାଲାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଅସ୍ସସାଲାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ବନ୍ଧନାଗାରନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ପାନାଗାରନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସୂନନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ରଚ୍ଛାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ଚଚ୍ଚରନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସଭାନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି, ସଂସରଣନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି। ଏତଂ ସାରମ୍ଭଂ ନାମ।

ଅପରିକ୍କମନଂ ନାମ ନ ସକ୍କା ହୋତି ଯଥାୟୁତ୍ତେନ ସକଟେନ ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ, ସମନ୍ତା ନିସ୍ସେଣିୟା ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ। ଏତଂ ଅପରିକ୍କମନଂ ନାମ।

ଅନାରମ୍ଭଂ ନାମ ନ କିପିଲ୍ଲିକାନଂ ୱା ଆସୟୋ ହୋତି…ପେ… ନ ସଂସରଣନିସ୍ସିତଂ ୱା ହୋତି। ଏତଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ନାମ।

ସପରିକ୍କମନଂ ନାମ ସକ୍କା ହୋତି ଯଥାୟୁତ୍ତେନ ସକଟେନ ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ, ସମନ୍ତା ନିସ୍ସେଣିୟା ଅନୁପରିଗନ୍ତୁଂ। ଏତଂ ସପରିକ୍କମନଂ ନାମ।

ମହଲ୍ଲକୋ ନାମ ୱିହାରୋ ସସ୍ସାମିକୋ ୱୁଚ୍ଚତି।

ୱିହାରୋ ନାମ ଉଲ୍ଲିତ୍ତୋ ୱା ହୋତି ଅୱଲିତ୍ତୋ ୱା ଉଲ୍ଲିତ୍ତାୱଲିତ୍ତୋ ୱା।

କାରେୟ୍ୟାତି କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା।

ଭିକ୍ଖୂ ୱା ଅନଭିନେୟ୍ୟ ୱତ୍ଥୁଦେସନାୟାତି ଞତ୍ତିଦୁତିୟେନ କମ୍ମେନ ୱିହାରୱତ୍ଥୁଂ ନ ଦେସାପେତ୍ୱା କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ଏକଂ ପିଣ୍ଡଂ ଅନାଗତେ, ଆପତ୍ତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟସ୍ସ । ତସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡେ ଆଗତେ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି – ‘ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’ତି।

୩୭୨। ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ। ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଭିକ୍ଖୁ ୱିହାରଂ କରୋତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୭୩। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୭୪। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ନ ଚ ସମାଦିସତି – ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୭୫। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ''ୱିହାରୋ କିର ମେ କୟିରତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ସାରମ୍ଭୋ ଅପରିକ୍କମନୋ''ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି …ପେ… ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚା''ତି…ପେ… ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି …ପେ… ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ହୋତୂ''ତି। ନୋ ଚେ ସାମଂ ୱା ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ ଦୂତଂ ୱା ପହିଣେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ସୁଣାତି – ''ୱିହାରୋ କିର ମେ କୟିରତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ସାରମ୍ଭୋ ଅପରିକ୍କମନୋ''ତି। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ''ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ହୋତୁ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି…ପେ… ''ଅନାରମ୍ଭୋ ହୋତୂ''ତି ''ସପରିକ୍କମନୋ ହୋତୂ''ତି, ଅନାପତ୍ତି।

୩୭୬। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ତିଣ୍ଣଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ସମାଦିସତି ଚ – ''ଦେସିତୱତ୍ଥୁକୋ ଚ ହୋତୁ ଅନାରମ୍ଭୋ ଚ ସପରିକ୍କମନୋ ଚା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ , ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି କାରୁକାନଂ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୭୭। ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ୱିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ ୱିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଅଦେସିତୱତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ

ଓିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୋ ଓିହାରୋ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ଓା ଦାତବ୍ବୋ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ଓା ପୁନ କାତବ୍ବୋ। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ଓା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ଓା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସମାଦିସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି – ''ଓିହାରଂ ମେ କରୋଥା''ତି। ତସ୍ସ ଓିହାରଂ କରୋନ୍ତି ଦେସିତଓତ୍ଥୁକଂ ସାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ। ସୋ ଚେ ଓିପ୍ପକତେ ଆଗଚ୍ଛତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୋ ଓିହାରୋ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ଓା ଦାତବ୍ବୋ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ଓା ପୁନ କାତବ୍ବୋ। ନୋ ଚେ ଅଞ୍ଞସ୍ସ ଓା ଦଦେୟ୍ୟ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା ଓା ପୁନ କାରେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ…ପେ… ସାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ଅପରିକ୍କମନଂ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ…ପେ… ଅନାରମ୍ଭଂ ସପରିକ୍କମନଂ, ଅନାପତ୍ତି।

୩୭୮। ଅତ୍ତନା ଓିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ ।

ଅତ୍ତନା ଓିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପରେହି ଓିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପରେହି ଓିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୭୯। ଅନାପତ୍ତି ଲେଣେ ଗୁହାୟ ତିଣକୁଟିକାୟ ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାୟ ଓାସାଗାରଂ ଠପେତ୍ୱା ସବ୍ବତ୍ଥ। ଅନାପତ୍ତି ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଓିହାରକାରସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ସତ୍ତମଂ।

୮। ଦୁଟ୍ଠଦୋସସିକ୍ଖାପଦଂ

୩୮୦।[ଇଦଂ ଓତ୍ଥୁ ଚୂଳଓ॰ ୧୮୯] ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଓା ରାଜଗହେ ଓିହରତି ଓେଳୁଓନେ କଲନ୍ଦକନିଓାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମତା ଦବ୍ବେନ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତେନ ଜାତିୟା ସତ୍ତଓସ୍ସେନ ଅରହତ୍ତଂ ସଚ୍ଛିକତଂ ହୋତି। ୟଂ କିଞ୍ଚି [ୟଞ୍ଚ କିଞ୍ଚି (ସୀ॰ କ॰)] ସାଓକେନ ପତ୍ତବ୍ବଂ ସବ୍ବଂ ତେନ ଅନୁପ୍ପତ୍ତଂ ହୋତି। ନତ୍ଥି ଚସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଉତ୍ତରି କରଣୀୟଂ, କତସ୍ସ ଓା ପତିଚୟୋ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଦବ୍ବସ୍ସ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତସ୍ସ ରହୋଗତସ୍ସ ପଟିସଲ୍ଲୀନସ୍ସ ଏଓଂ ଚେତସୋ ପରିଓିତକ୍କୋ ଉଦପାଦି – ''ମୟା ଖୋ ଜାତିୟା ସତ୍ତଓସ୍ସେନ ଅରହତ୍ତଂ ସଚ୍ଛିକତଂ। ୟଂ କିଞ୍ଚି ସାଓକେନ ପତ୍ତବ୍ବଂ ସବ୍ବଂ ମୟା ଅନୁପ୍ପତ୍ତଂ। ନତ୍ଥି ଚ ମେ କିଞ୍ଚି ଉତ୍ତରି କରଣୀୟଂ, କତସ୍ସ ଓା ପତିଚୟୋ। କିନ୍ନୁ ଖୋ ଅହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଓେୟ୍ୟାଓଚ୍ଚଂ କରେୟ୍ୟ''ନ୍ତି?

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଦବ୍ବସ୍ସ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ୟଂନୂନାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ସେନାସନଞ୍ଚ ପଞ୍ଞପେୟ୍ୟଂ ଭତ୍ତାନି ଚ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟ''ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ସାୟନ୍ହସମୟଂ ପଟିସଲ୍ଲାନା ଓୁଟ୍ଠିତୋ ୟେନ ଭଗଓା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗଓନ୍ତଂ ଅଭିଓାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ଭଗଓନ୍ତଂ ଏତଦଓୋଚ – ''ଇଧ ମୟ୍ହଂ, ଭନ୍ତେ, ରହୋଗତସ୍ସ ପଟିସଲ୍ଲୀନସ୍ସ ଏଓଂ ଚେତସୋ ପରିଓିତକ୍କୋ ଉଦପାଦି ମୟା ଖୋ ଜାତିୟା ସତ୍ତଓସ୍ସେନ ଅରହତ୍ତଂ ସଚ୍ଛିକତଂ, ୟଂ କିଞ୍ଚି ସାଓକେନ ପତ୍ତବ୍ବଂ, ସବ୍ବଂ ମୟା ଅନୁପତ୍ତଂ, ନତ୍ଥି ଚ ମେ କିଞ୍ଚି ଉତ୍ତରି କରଣୀୟଂ, କତସ୍ସ ଓା ପତିଚୟୋ, କିଂ ନୁ ଖୋ ଅହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଓେୟ୍ୟାଓଚ୍ଚଂ କରେୟ୍ୟ''ନ୍ତି। ତସ୍ସ ମୟ୍ହଂ ଭନ୍ତେ, ଏତଦହୋସି ୟଂନୂନାହଂ ''ସଙ୍ଘସ୍ସ ସେନାସନଞ୍ଚ ପଞ୍ଞପେୟ୍ୟଂ ଭତ୍ତାନି ଚ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟନ୍ତି। ଇଚ୍ଛାମହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘସ୍ସ ସେନାସନଞ୍ଚ ପଞ୍ଞପେତୁଂ ଭତ୍ତାନି ଚ ଉଦ୍ଦିସିତୁ''ନ୍ତି। ''ସାଧୁ ସାଧୁ, ଦବ୍ବ। ତେନ ହି ତ୍ୱଂ, ଦବ୍ବ, ସଙ୍ଘସ୍ସ ସେନାସନଞ୍ଚ ପଞ୍ଞପେହି ଭତ୍ତାନି ଚ ଉଦ୍ଦିସା''ତି। ''ଏଓଂ, ଭନ୍ତେ''ତି ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ଭଗଓତୋ ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି। ଅଥ ଖୋ ଭଗଓା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ତେନ ହି, ଭିକ୍ଖଓେ, ସଙ୍ଘୋ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ସେନାସନପଞ୍ଞାପକଞ୍ଚ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକଞ୍ଚ ସମ୍ମନ୍ନତୁ। ଏଓଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଓେ, ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଠମଂ ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ୟାଚିତବ୍ବୋ। ୟାଚିତ୍ୱା ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୩୮୧। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ୟଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ ସଙ୍ଘୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ସେନାସନପଞ୍ଞାପକଞ୍ଚ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକଞ୍ଚ ସମ୍ମନ୍ନେୟ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ସଙ୍ଘୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ସେନାସନପଞ୍ଞାପକଞ୍ଚ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକଞ୍ଚ ସମ୍ମନତି। ୟସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଆୟସ୍ମତୋ ଦବ୍ବସ୍ସ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତସ୍ସ ସେନାସନପଞ୍ଞାପକସ୍ସ ଚ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକସ୍ସ ଚ ସମ୍ମୁତି, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ୟସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

‘‘ସମ୍ମତୋ ସଙ୍ଘେନ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ସେନାସନପଞ୍ଞାପକୋ ଚ ଭତ୍ତୁଦ୍ଦେସକୋ ଚ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ , ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ’’ତି।

୩୮୨। ସମ୍ମତୋ ଚ ପନାୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ସଭାଗାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏକଜ୍ଝଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ସୁତ୍ତନ୍ତିକା ତେସଂ ଏକଜ୍ଝଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି – ‘‘ତେ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ସୁତ୍ତନ୍ତଂ ସଙ୍ଗାୟିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ୱିନୟଧରା ତେସଂ ଏକଜ୍ଝଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି – ‘‘ତେ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱିନୟଂ ୱିନିଚ୍ଛିନିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି [ୱିନିଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତୀତି (କ।)]। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଧମ୍ମକଥିକା ତେସଂ ଏକଜ୍ଝଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି – ‘‘ତେ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ଧମ୍ମଂ ସାକଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଝାୟିନୋ ତେସଂ ଏକଜ୍ଝଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି – ‘‘ତେ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ନ ବ୍ୟାବାଧିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି [ନ ବ୍ୟାବାହିସ୍ସନ୍ତୀତି (କ।)]। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତିରଚ୍ଛାନକଥିକା କାୟଦଢିବହୁଲା [କାୟଦଡ୍ଢିବହୁଲା (ସୀ।)] ୱିହରନ୍ତି ତେସମ୍ପି ଏକଜ୍ଝଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି – ‘‘ଇମାୟପିମେ ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ ରତିୟା ଅଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି। ୟେପି ତେ ଭିକ୍ଖୂ ୱିକାଲେ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ତେସମ୍ପି ତେଜୋଧାତୁଂ ସମାପଜ୍ଜିତ୍ୱା ତେନେୱ ଆଲୋକେନ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି। ଅପିସୁ ଭିକ୍ଖୂ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ୱିକାଲେ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି – ‘‘ମୟଂ ଆୟସ୍ମତୋ ଦବ୍ବସ୍ସ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତସ୍ସ ଇଦ୍ଧିପାଟିହାରିୟଂ ପସ୍ସିସ୍ସାମା’’ତି।

ତେ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ‘‘ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ ଦବ୍ବ, ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହୀ’’ତି। ତେ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ଏୱଂ ୱଦେତି – ‘‘କତ୍ଥାୟସ୍ମନ୍ତା ଇଚ୍ଛନ୍ତି, କତ୍ଥ ପଞ୍ଞପେମୀ’’ତି? ତେ ସଞ୍ଚିଚ୍ଚ ଦୂରେ ଅପଦିସନ୍ତି – ‘‘ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ ଦବ୍ବ, ଗିଜ୍ଝକୂଟେ ପବ୍ବତେ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଚୋରପପାତେ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଇସିଗିଲିପସ୍ସେ କାଳସିଲାୟଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ୱେଭାରପସ୍ସେ ସତ୍ତପଣ୍ଣିଗୁହାୟଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ସୀତୱନେ ସପ୍ପସୋଣ୍ଡିକପବ୍ଭାରେ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଗୋତମକକନ୍ଦରାୟଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ତିନ୍ଦୁକକନ୍ଦରାୟଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ତପୋଦକନ୍ଦରାୟଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ତପୋଦାରାମେ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଜୀୱକମ୍ବୱନେ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହି। ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ମଦ୍ଦକୁଚ୍ଛିସ୍ମିଂ ମିଗଦାୟେ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେହୀ’’ତି।

ତେସଂ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ତେଜୋଧାତୁଂ ସମାପଜ୍ଜିତ୍ୱା ଅଙ୍ଗୁଲିୟା ଜଲମାନାୟ ପୁରତୋ ପୁରତୋ ଗଚ୍ଛତି। ତେପି ତେନେୱ ଆଲୋକେନ ଆୟସ୍ମତୋ ଦବ୍ବସ୍ସ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତସ୍ସ ପିଟ୍ଠିତୋ ପିଟ୍ଠିତୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତି। ତେସଂ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ଏୱଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତି – ‘‘ଅୟଂ ମଞ୍ଚୋ, ଇଦଂ ପୀଠଂ, ଅୟଂ ଭିସି, ଇଦଂ ବିମ୍ବୋହନଂ, ଇଦଂ ୱଚ୍ଚଟ୍ଠାନଂ, ଇଦଂ ପସ୍ସାୱଟ୍ଠାନଂ , ଇଦଂ ପାନୀୟଂ, ଇଦଂ ପରିଭୋଜନୀୟଂ, ଅୟଂ କତ୍ତରଦଣ୍ଡୋ, ଇଦଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ କତିକସଣ୍ଠାନଂ, ଇମଂ କାଲଂ ପୱିସିତବ୍ବଂ, ଇମଂ କାଲଂ ନିକ୍ଖମିତବ୍ବ’’ନ୍ତି। ତେସଂ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ଏୱଂ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଞପେତ୍ୱା ପୁନଦେୱ ୱେଳୁୱନଂ ପଚ୍ଚାଗଚ୍ଛତି।

୩୮୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା [ଭୁମ୍ମଜକା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଭିକ୍ଖୂ ନୱକା ଚେୱ ହୋନ୍ତି ଅପ୍ପପୁଞ୍ଞା ଚ। ୟାନି ସଙ୍ଘସ୍ସ ଲାମକାନି ସେନାସନାନି ତାନି ତେସଂ ପାପୁଣନ୍ତି ଲାମକାନି ଚ ଭତ୍ତାନି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ରାଜଗହେ ମନୁସ୍ସା ଇଚ୍ଛନ୍ତି ଥେରାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଅଭିସଙ୍ଖାରିକଂ ପିଣ୍ଡପାତଂ ଦାତୁଂ ସପ୍ପିମ୍ପି ତେଲମ୍ପି ଉତ୍ତରିଭଙ୍ଗମ୍ପି। ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକାନଂ ପନ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାକତିକଂ ଦେନ୍ତି ୟଥାରନ୍ଧଂ କଣାଜକଂ ବିଲଙ୍ଗଦୁତିୟଂ। ତେ ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ପିଣ୍ଡପାତପ୍ପଟିକ୍କନ୍ତା ଥେରେ ଭିକ୍ଖୂ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି – ‘‘ତୁମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଭତ୍ତଗ୍ଗେ କିଂ ଅହୋସି? ତୁମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଭତ୍ତଗ୍ଗେ କିଂ ଅହୋସୀ’’ତି? ଏକଚ୍ଚେ ଥେରା ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ‘‘ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ସପ୍ପି ଅହୋସି ତେଲଂ ଅହୋସି ଉତ୍ତରିଭଙ୍ଗଂ ଅହୋସୀ’’ତି। ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ପନ ଭିକ୍ଖୂ ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ‘‘ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ନ କିଞ୍ଚି ଅହୋସି, ପାକତିକଂ ୟଥାରନ୍ଧଂ କଣାଜକଂ ବିଲଙ୍ଗଦୁତିୟ’’ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକୋ ଗହପତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ଚତୁକ୍କଭତ୍ତଂ ଦେତି ନିଚ୍ଚଭତ୍ତଂ। ସୋ ଭତ୍ତଗ୍ଗେ ସପୁତ୍ତଦାରୋ ଉପତିଟ୍ଠିତ୍ୱା ପରିୱିସତି । ଅଞ୍ଞେ ଓଦନେନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେ ସୂପେନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେ ତେଲେନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେ ଉତ୍ତରିଭଙ୍ଗେନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକସ୍ସ ଗହପତିନୋ ଭତ୍ତଂ ସ୍ୱାତନାୟ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକୋ ଗହପତି ଆରାମଂ ଅଗମାସି କେନଚିଦେୱ କରଣୀୟେନ। ସୋ ୟେନାୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନଂ ଖୋ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକଂ ଗହପତିଂ ଆୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ଧମ୍ମିୟା କଥାୟ ସନ୍ଦସ୍ସେସି

ସମାଦପେସି ସମୁତ୍ତେଜେସି ସମ୍ପହଂସେସି। ଅଥ ଖୋ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକୋ ଗହପତି ଆୟସ୍ମତା ଦବ୍ବେନ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତେନ ଧମ୍ମିୟା କଥାୟ ସନ୍ଦସ୍ସିତୋ ସମାଦପିତୋ ସମୁତ୍ତେଜିତୋ ସମ୍ପହଂସିତୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଏତଦବୋଚ – ''କସ୍ସ, ଭନ୍ତେ, ଅମ୍ହାକଂ ଘରେ ସ୍ୱାତନାୟ ଭତ୍ତଂ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠ''ନ୍ତି? ''ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକାନଂ ଖୋ, ଗହପତି, ଭିକ୍ଖୂନଂ ତୁମ୍ହାକଂ ଘରେ ସ୍ୱାତନାୟ ଭତ୍ତଂ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠ''ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକୋ ଗହପତି ଅନତ୍ତମନୋ ଅହୋସି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ପାପଭିକ୍ଖୂ ଅମ୍ହାକଂ ଘରେ ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଘରଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଦାସିଂ ଆଣାପେସି – ''ଯେ, ଜେ, ସ୍ୱେ ଭତ୍ତିକା ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ତେ କୋଟ୍ଠକେ ଆସନଂ ପଞ୍ଞପେତ୍ୱା କଣାଜକେନ ବିଲଙ୍ଗଦୁତିୟେନ ପରିୱିସା''ତି। ''ଏୱଂ ଅୟ୍ୟା''ତି ଖୋ ସା ଦାସୀ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକସ୍ସ ଗହପତିନୋ ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି।

ଅଥ ଖୋ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ – ''ହିୟ୍ୟୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଅମ୍ହାକଂ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକସ୍ସ ଗହପତିନୋ ଘରେ ଭତ୍ତଂ ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠଂ, ସ୍ୱେ ଅମ୍ହେ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକୋ ଗହପତି ସପୁତ୍ତଦାରୋ ଉପତିଟ୍ଠିତ୍ୱା ପରିୱିସିସ୍ସତି; ଅଞ୍ଞେ ଓଦନେନ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେ ସୂପେନ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେ ତେଲେନ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେ ଉତ୍ତରିଭଙ୍ଗେନ ପୁଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତୀ''ତି। ତେ ତେନେୱ ସୋମନସ୍ସେନ ନ ଚିତ୍ତରୂପଂ ରତ୍ତିୟା ସୁପିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମୟଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଆଦାୟ ଯେନ କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକସ୍ସ ଗହପତିନୋ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ସା ଦାସୀ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଦୂରତୋୱ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତେ। ଦିସ୍ୱାନ କୋଟ୍ଠକେ ଆସନଂ ପଞ୍ଞପେତ୍ୱା ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦବୋଚ – ''ନିସୀଦଥ, ଭନ୍ତେ''ତି। ଅଥ ଖୋ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତଦହୋସି – ''ନିସ୍ସଂସୟଂ ଖୋ ନ ତାୱ ଭତ୍ତଂ ସିଦ୍ଧଂ ଭୱିସ୍ସତି! ଯଥା [ଯାୱ (ସୀ।)] ମୟଂ କୋଟ୍ଠକେ ନିସୀଦେୟ୍ୟାମା''ତି [ନିସୀଦାପୀୟେୟ୍ୟାମାତି (ସୀ।), ନିସୀଦାପୀୟାମାତି (ସ୍ୟା।)]। ଅଥ ଖୋ ସା ଦାସୀ କଣାଜକେନ ବିଲଙ୍ଗଦୁତିୟେନ ଉପଗଚ୍ଛି – ''ଭୁଞ୍ଜଥ, ଭନ୍ତେ''ତି। ''ମୟଂ ଖୋ, ଭଗିନି, ନିଚ୍ଚଭତ୍ତିକା''ତି। ''ଜାନାମି ଅୟ୍ୟା ନିଚ୍ଚଭତ୍ତିକାତ୍ଥ। ଅପିଚାହଂ ହିୟ୍ୟୋୱ ଗହପତିନା ଆଣତ୍ତା – 'ଯେ, ଜେ, ସ୍ୱେ ଭତ୍ତିକା ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି ତେ କୋଟ୍ଠକେ ଆସନଂ ପଞ୍ଞପେତ୍ୱା କଣାଜକେନ ବିଲଙ୍ଗଦୁତିୟେନ ପରିୱିସା'ତି। ଭୁଞ୍ଜଥ, ଭନ୍ତେ''ତି। ଅଥ ଖୋ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ – ''ହିୟ୍ୟୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, କଲ୍ୟାଣଭତ୍ତିକୋ ଗହପତି ଆରାମଂ ଅଗମାସି ଦବ୍ବସ୍ସ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ। ନିସ୍ସଂସୟଂ ଖୋ ମୟଂ ଦବ୍ବେନ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତେନ ଗହପତିନୋ ଅନ୍ତରେ [ସନ୍ତିକେ (ସ୍ୟା। କଂ। କ।)] ପରିଭିନ୍ନା''ତି। ତେ ତେନେୱ ଦୋମନସ୍ସେନ ନ ଚିତ୍ତରୂପଂ ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ପିଣ୍ଡପାତପ୍ପଟିକ୍କନ୍ତା ଆରାମଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ପଟିସାମେତ୍ୱା ବହାରାମକୋଟ୍ଠକେ ସଙ୍ଘାଟିପଲ୍ଲତ୍ଥିକାୟ ନିସୀଦିଂସୁ ତୁଣ୍ହୀଭୂତା ମଙ୍କୁଭୂତା ପତ୍ତକ୍ଖନ୍ଧା ଅଧୋମୁଖା ପଜ୍ଝାୟନ୍ତା ଅପ୍ପଟିଭାନା।

ଅଥ ଖୋ ମେତ୍ତିୟା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯେନ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦବୋଚ – ''ୱନ୍ଦାମି, ଅୟ୍ୟା''ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ନାଲପିଂସୁ। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ...ପେ... ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ମେତ୍ତିୟା ଭିକ୍ଖୁନୀ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦବୋଚ – ''ୱନ୍ଦାମି, ଅୟ୍ୟା''ତି। ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ନାଲପିଂସୁ। ''କ୍ୟାହଂ ଅୟ୍ୟାନଂ ଅପରଜ୍ଝାମି? କିସ୍ସ ମଂ ଅୟ୍ୟା ନାଲପନ୍ତୀ''ତି? ''ତଥା ହି ପନ ତ୍ୱଂ, ଭଗିନି, ଅମ୍ହେ ଦବ୍ବେନ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତେନ ୱିହେଠୀୟମାନେ ଅଜ୍ଝୁପେକ୍ଖସୀ''ତି? ''କ୍ୟାହଂ, ଅୟ୍ୟା, କରୋମୀ''ତି? ''ସଚେ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଭଗିନି, ଇଚ୍ଛେୟ୍ୟାସି ଅଜ୍ଜେୱ ଭଗୱା ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ନାସାପେୟ୍ୟା''ତି। ''କ୍ୟାହଂ, ଅୟ୍ୟା, କରୋମି, କିଂ ମୟା ସକ୍କା କାତୁ''ନ୍ତି? ''ଏହି ତ୍ୱଂ, ଭଗିନି, ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଏୱଂ ୱଦେହି – 'ଇଦଂ, ଭନ୍ତେ, ନଚ୍ଛନ୍ନଂ ନପ୍ପତିରୂପଂ। ୟାୟଂ, ଭନ୍ତେ, ଦିସା ଅଭୟା ଅନୀତିକା ଅନୁପଦ୍ଦୱା ସାୟଂ ଦିସା ସଭୟା ସଈତିକା ସଉପଦ୍ଦୱା। ଯତୋ ନିୱାତଂ ତତୋ ସୱାତଂ [ପୱାତଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)]। ଉଦକଂ ମଞ୍ଞେ ଆଦିତ୍ତଂ। ଅୟ୍ୟେନମ୍ହି ଦବ୍ବେନ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତେନ ଦୂସିତା'''ତି। ''ଏୱଂ, ଅୟ୍ୟା''ତି ଖୋ ମେତ୍ତିୟା ଭିକ୍ଖୁନୀ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପଟିସ୍ସୁତ୍ୱା ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ଅଟ୍ଠାସି। ଏକମନ୍ତଂ ଠିତା ଖୋ ମେତ୍ତିୟା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦବୋଚ – ''ଇଦଂ, ଭନ୍ତେ, ନଚ୍ଛନ୍ନଂ ନପ୍ପତିରୂପଂ। ୟାୟଂ, ଭନ୍ତେ, ଦିସା ଅଭୟା ଅନୀତିକା ଅନୁପଦ୍ଦୱା ସାୟଂ ଦିସା ସଭୟା ସଈତିକା ସଉପଦ୍ଦୱା। ଯତୋ ନିୱାତଂ ତତୋ ସୱାତଂ। ଉଦକଂ ମଞ୍ଞେ ଆଦିତ୍ତଂ! ଅୟ୍ୟେନମ୍ହି ଦବ୍ବେନ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତେନ ଦୂସିତା''ତି।

୩୮୪। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ''ସରସି ତ୍ୱଂ, ଦବ୍ବ, ଏୱରୂପଂ କତ୍ତା ଯଥାୟଂ ଭିକ୍ଖୁନୀ ଆହା''ତି? ''ଯଥା ମଂ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା ଜାନାତୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ ଭଗୱା...ପେ... ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ଭଗୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଏତଦବୋଚ – ''ସରସି ତ୍ୱଂ, ଦବ୍ବ, ଏୱରୂପଂ କତ୍ତା ଯଥାୟଂ ଭିକ୍ଖୁନୀ ଆହା''ତି? ''ଯଥା ମଂ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା ଜାନାତୀ''ତି। ''ନ ଖୋ, ଦବ୍ବ, ଦବ୍ବା ଏୱଂ ନିବ୍ବେଠେନ୍ତି। ସଚେ ତୟା କତଂ କତନ୍ତି ୱଦେହି, ସଚେ ତୟା ଅକତଂ ଅକତନ୍ତି ୱଦେହୀ''ତି। ''ଯତୋ ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ଜାତୋ ନାଭିଜାନାମି ସୁପିନନ୍ତେନପି ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତା, ପଗେୱ ଜାଗରୋ''ତି! ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ତେନ ହି, ଭିକ୍ଖୱେ, ମେତ୍ତିୟଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ନାସେଥ । ଇମେ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁୟୁଞ୍ଜଥା''ତି। ଇଦଂ ୱତ୍ୱା ଭଗୱା ଉଟ୍ଠାୟାସନା ୱିହାରଂ ପାୱିସି।

ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ମେତ୍ତିୟଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ନାସେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦବୋଚୁଂ – ''ମାୱୁସୋ, ମେତ୍ତିୟଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ

ନାସେଥ। ନ ସା କିଞ୍ଚି ଅପରଜ୍ଝତି। ଅମ୍ହେହି ସା ଉସ୍ସାହିତା କୁପିତେହି ଅନତ୍ତମନେହି ଚାୱନାଧିପ୍ପାଯେହୀ’’ତି। ‘‘କିଂ ପନ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେଥା’’ତି? ‘‘ଏୱମାୱୁସୋ’’ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେଥା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୩୮୫।ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଦୁଟ୍ଠୋ ଦୋସୋ ଅପ୍ପତୀତୋ ଅମୂଲକେନ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେଯ୍ୟ – ‘ଅପ୍ପେୱ ନାମ ନଂ ଇମମ୍ହା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯା ଚାୱେଯ୍ୟ’ନ୍ତି, ତତୋ ଅପରେନ ସମଯେନ ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଅସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଅମୂଲକଞ୍ଚେୱ ତଂ ଅଧିକରଣଂ ହୋତି ଭିକ୍ଖୁ ଚ ଦୋସଂ ପତିଟ୍ଠାତି, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’’ତି।

୩୮୬।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଭିକ୍ଖୁନ୍ତି ଅଞ୍ଞଂ ଭିକ୍ଖୁଂ।

ଦୁଟ୍ଠୋ ଦୋସୋତି କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅନଭିରଦ୍ଧୋ ଆହତଚିତ୍ତୋ ଖିଲଜାତୋ।

ଅପ୍ପତୀତୋତି ତେନ ଚ କୋପେନ ତେନ ଚ ଦୋସେନ ତାଯ ଚ ଅନତ୍ତମନତାଯ ତାଯ ଚ ଅନଭିରଦ୍ଧିଯା ଅପ୍ପତୀତୋ ହୋତି।

ଅମୂଲକଂ ନାମ ଅଦିଟ୍ଠଂ ଅସୁତଂ ଅପରିସଙ୍କିତଂ।

ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନାତି ଚତୁନ୍ନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ।

ଅନୁଦ୍ଧଂସେଯ୍ୟାତି ଚୋଦେତି ୱା ଚୋଦାପେତି ୱା।

ଅପ୍ପେୱ ନାମ ନଂ ଇମମ୍ହା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯା ଚାୱେଯ୍ୟନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁଭାୱା ଚାୱେଯ୍ୟଂ, ସମଣଧମ୍ମା ଚାୱେଯ୍ୟଂ, ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧା ଚାୱେଯ୍ୟଂ, ତପୋଗୁଣା ଚାୱେଯ୍ୟଂ।

ତତୋଅପରେନ ସମଯେନାତି ଯସ୍ମିଂ ଖଣେ ଅନୁଦ୍ଧଂସିତୋ ହୋତି ତଂ ଖଣଂ ତଂ ଲଯଂ ତଂ ମୁହୁତ୍ତଂ ୱୀତିୱତ୍ତେ।

ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋତି ଯେନ ୱତ୍ଥୁନା ଅନୁଦ୍ଧଂସିତୋ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ।

ଅସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋତି ନ କେନଚି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ।

ଅଧିକରଣଂ ନାମ ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି – ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ।

ଭିକ୍ଖୁ ଚ ଦୋସଂ ପତିଟ୍ଠାତୀତି ତୁଚ୍ଛକଂ ମଯା ଭଣିତଂ, ମୁସା ମଯା ଭଣିତଂ, ଅଭୂତଂ ମଯା ଭଣିତଂ, ଅଜାନନ୍ତେନ ମଯା ଭଣିତଂ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୩୮୭। ଅଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା’’ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅସୁତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ସୁତୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା’’ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅପରିସଙ୍କିତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା’’ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋ ମଯା ସୁତୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋ ମଯା ପରିସଙ୍କିତୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋ ମଯା ସୁତୋ ଚ ପରିସଙ୍କିତୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅସୁତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ସୁତୋ ମଯା ପରିସଙ୍କିତୋ ଚ…ପେ… ସୁତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ଚ…ପେ… ସୁତୋ ମଯା ପରିସଙ୍କିତୋ ଚ ଦିଟ୍ଠୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅପରିସଙ୍କିତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ଚ…ପେ… ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା ସୁତୋ ଚ…ପେ… ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ଚ ସୁତୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ସୁତୋ ମଯା ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି’’…ପେ… ‘‘ସୁତୋ ମଯା ପରିସଙ୍କିତୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସୁତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି…ପେ… ଦିଟ୍ଠୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି…ପେ… ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ପରିସଙ୍କିତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି…ପେ… ସୁତୋ ମଯା, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି…ପେ… ଦିଟ୍ଠୋ ମଯା ସୁତୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଦିଟ୍ଠେ ୱେମତିକୋ ଦିଟ୍ଠଂ ନୋ କପ୍ପେତି ଦିଟ୍ଠଂ ନସ୍ସରତି ଦିଟ୍ଠଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି…ପେ… ସୁତେ ୱେମତିକୋ ସୁତଂ ନୋ କପ୍ପେତି ସୁତଂ ନସ୍ସରତି ସୁତଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି…ପେ… ପରିସଙ୍କିତେ ୱେମତିକୋ ପରିସଙ୍କିତଂ ନୋ କପ୍ପେତି ପରିସଙ୍କିତଂ ନସ୍ସରତି ପରିସଙ୍କିତଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ଚ…ପେ… ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା ସୁତୋ ଚ…ପେ… ପରିସଙ୍କିତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ଚ ସୁତୋ ଚ, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା’’ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୮୮। ଅଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋସି, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା’’ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅସୁତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି…ପେ… ଅପରିସଙ୍କିତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋସି, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାୟ, ୱାଚାୟ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋସି ସୁତୋସି…ପେ… ଦିଟ୍ଠୋସି ପରିସଙ୍କିତୋସି…ପେ… ଦିଟ୍ଠୋସି ସୁତୋସି ପରିସଙ୍କିତୋସି, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି’’…ପେ… ଅସୁତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି…ପେ… ଅପରିସଙ୍କିତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋସି, ଦିଟ୍ଠୋସି…ପେ… ପରିସଙ୍କିତୋସି, ସୁତୋସି…ପେ… ପରିସଙ୍କିତୋସି, ଦିଟ୍ଠୋସି, ସୁତୋସି, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାୟ, ୱାଚାୟ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ସୁତୋସି’’…ପେ… ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋସି’’…ପେ… ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ସୁତୋସି, ପରିସଙ୍କିତୋସି, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାୟ, ୱାଚାୟ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସୁତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି…ପେ… ପରିସଙ୍କିତସ୍ସ ହୋତି – ‘‘ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ’’ତି। ତଞ୍ଚେ ‘‘ଦିଟ୍ଠୋସି’’…ପେ… ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ସୁତୋସି’’…ପେ… ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ଦିଟ୍ଠୋସି, ସୁତୋସି, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି’’…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାୟ, ୱାଚାୟ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଦିଟ୍ଠସ୍ସ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଦିଟ୍ଠେ ୱେମତିକୋ ଦିଟ୍ଠଂ ନୋ କପ୍ପେତି ଦିଟ୍ଠଂ ନସ୍ସରତି ଦିଟ୍ଠଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି…ପେ… ସୁତେ ୱେମତିକୋ ସୁତଂ ନୋ କପ୍ପେତି ସୁତଂ ନସ୍ସରତି ସୁତଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି…ପେ… ପରିସଙ୍କିତେ ୱେମତିକୋ ପରିସଙ୍କିତଂ ନୋ କପ୍ପେତି ପରିସଙ୍କିତଂ ନସ୍ସରତି ପରିସଙ୍କିତଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋସି, ଦିଟ୍ଠୋସି’’…ପେ… ପରିସଙ୍କିତଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି, ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋସି ସୁତୋସି’’…ପେ… ପରିସଙ୍କିତଂ ପମୁଟ୍ଠୋ ହୋତି, ତଞ୍ଚେ ଚୋଦାପେତି – ‘‘ପରିସଙ୍କିତୋସି, ଦିଟ୍ଠୋସି, ସୁତୋସି, ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟୋସି, ନତ୍ଥି ତୟା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା’’ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାୟ, ୱାଚାୟ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୮୯। ଅସୁଦ୍ଧେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି, ସୁଦ୍ଧେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି, ଅସୁଦ୍ଧେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି, ସୁଦ୍ଧେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଅନାପତ୍ତି।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଅନାପତ୍ତି।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଚାୱନାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ। ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଅନୋକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦେନ ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ସୁଦ୍ଧୋ ହୋତି ପୁଗ୍ଗଲୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅନଜ୍ଝାପନ୍ନୋ ତଞ୍ଚେ ସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠି ସମାନୋ ଓକାସଂ କାରାପେତ୍ୱା ଅକ୍କୋସାଧିପ୍ପାୟୋ ୱଦେତି, ଆପତ୍ତି ଓମସୱାଦସ୍ସ।

୩୯୦। ଅନାପତ୍ତି ସୁଦ୍ଧେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠିସ୍ସ, ଅସୁଦ୍ଧେ ଅସୁଦ୍ଧଦିଟ୍ଠିସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଦୁଟ୍ଠଦୋସସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଅଟ୍ଠମଂ।

୯। ଦୁତିୟଦୁଟ୍ଠଦୋସସିକ୍ଖାପଦଂ

୩୯୧। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ମେତ୍ତିୟଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଗିଜ୍ଝକୂଟା ପବ୍ବତା ଓରୋହନ୍ତା ଅଦ୍ଦସଂସୁ ଛଗଲକଂ [ଛକଲକଂ (ସ୍ୟା।)] ଅଜିକାୟ ୱିପ୍ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଏୱମାହଂସୁ – ''ହନ୍ଦ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଛଗଲକଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ନାମ କରୋମ। ଇମଂ ଅଜିକଂ ମେତ୍ତିୟଂ ନାମ ଭିକ୍ଖୁନିଂ କରୋମ। ଏୱଂ ମୟଂ ୱୋହରିସ୍ସାମ। ପୁବ୍ବେ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ସୁତେନ ଅୱୋଚୁମ୍ହା। ଇଦାନି ପନ ଅମ୍ହେହି ସାମଂ ଦିଟ୍ଠୋ ମେତ୍ତିୟାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ୱିପ୍ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତୋ''ତି। ତେ ତଂ ଛଗଲକଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ନାମ ଅକଂସୁ। ତଂ ଅଜିକଂ ମେତ୍ତିୟଂ ନାମ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଅକଂସୁ। ତେ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଆରୋଚେସୁଂ – ''ପୁବ୍ବେ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ସୁତେନ ଅୱୋଚୁମ୍ହା। ଇଦାନି ପନ ଅମ୍ହେହି ସାମଂ ଦିଟ୍ଠୋ ମେତ୍ତିୟାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ୱିପ୍ପଟିପଜ୍ଜନ୍ତୋ''ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଏୱମାହଂସୁ – ''ମାୱୁସୋ, ଏୱଂ ଅୱଚୁତ୍ଥ। ନାୟସ୍ମା ଦବ୍ବୋ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତୋ ଏୱଂ କରିସ୍ସତୀ''ତି।

ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ''ସରସି ତ୍ୱଂ, ଦବ୍ବ, ଏୱରୂପଂ କତ୍ତା ଯଥଯିମେ ଭିକ୍ଖୂ ଆହଂସୂ''ତି? ''ଯଥା ମଂ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା ଜାନାତୀ''ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ଭଗୱା...ପେ... ତତିଯମ୍ପି ଖୋ ଭଗୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସରସି ତ୍ୱଂ, ଦବ୍ବ, ଏୱରୂପଂ କତ୍ତା ଯଥଯିମେ ଭିକ୍ଖୂ ଆହଂସୂ''ତି? ''ଯଥା ମଂ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା ଜାନାତୀ''ତି। ''ନ ଖୋ, ଦବ୍ବ, ଦବ୍ବା ଏୱଂ ନିବ୍ବେଠେନ୍ତି। ସଚେ ତଯା କତଂ କତନ୍ତି ୱଦେହି, ସଚେ ତଯା ଅକତଂ ଅକତନ୍ତି ୱଦେହୀ''ତି। ''ଯତୋ ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ଜାତୋ ନାଭିଜାନାମି ସୁପିନନ୍ତେନପି ମେଥୁନଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତା, ପଗେୱ ଜାଗରୋ''ତି! ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ତେନ ହି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁଯୁଞ୍ଜଥା''ତି। ଇଦଂ ୱତ୍ୱା ଭଗୱା ଉଟ୍ଠାଯାସନା ୱିହାରଂ ପାୱିସି।

ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁଯୁଞ୍ଜିଂସୁ। ତେ ଭିକ୍ଖୂହି ଅନୁଯୁଞ୍ଜୀଯମାନା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ – ''କିଂ ପନ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚିଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେଥା''ତି? ''ଏୱମାୱୁସୋ''ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା...ପେ... ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକା ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ମେତ୍ତିଯଭୂମଜକେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ...ପେ... ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେଥା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା...ପେ... ''କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଦବ୍ବଂ ମଲ୍ଲପୁତ୍ତଂ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ...ପେ... ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୩୯୨।''ଯୋପନ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁଂ ଦୁଟ୍ଠୋ ଦୋସୋ ଅପ୍ପତୀତୋ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସଅଧିକରଣସ୍ସ କିଞ୍ଚିଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯ ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନ ଅନୁଦ୍ଧଂସେଯ୍ୟ – 'ଅପ୍ପେୱ ନାମ ନଂ ଇମମ୍ହା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯା ଚାୱେଯ୍ୟ'ନ୍ତି। ତତୋ ଅପରେନ ସମଯେନ ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଅସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ ୱା ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଞ୍ଚେୱ ତଂ ଅଧିକରଣଂ ହୋତି କୋଚିଦେସୋ ଲେସମତ୍ତୋ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଭିକ୍ଖୁ ଚ ଦୋସଂ ପତିଟ୍ଠାତି, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୩୯୩।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ...ପେ... ଭିକ୍ଖୂତି...ପେ... ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଭିକ୍ଖୁନ୍ତି ଅଞ୍ଞଂ ଭିକ୍ଖୁଂ।

ଦୁଟ୍ଠୋ ଦୋସୋତି କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅନଭିରଦ୍ଧୋ ଆହତଚିତ୍ତୋ ଖିଲଜାତୋ।

ଅପ୍ପତୀତୋତି ତେନ ଚ କୋପେନ, ତେନ ଚ ଦୋସେନ, ତାଯ ଚ ଅନତ୍ତମନତାଯ, ତାଯ ଚ ଅନଭିରଦ୍ଧିଯା ଅପ୍ପତୀତୋ ହୋତି।

ଅଞ୍ଞଭାଗିଯସ୍ସ ଅଧିକରଣସ୍ସାତି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ୱା ହୋତି ଅଧିକରଣଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ୱା। କଥଂ ଅଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ। କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ। ଏୱଂ ଅଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ।

କଥଂ ଅଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ? ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ ୱିୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ। ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ ଅନୁୱାଦାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ। ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ସିଯା ତବ୍ଭାଗିଯଂ ସିଯା ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ।

କଥଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ? ମେଥୁନଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତି ଅଦିନ୍ନାଦାନପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା। ଅଦିନ୍ନାଦାନପାରାଜିକାପତ୍ତି ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ମେଥୁନଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା। ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହପାରାଜିକାପତ୍ତି ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା

ମେଥୁନଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଅଦିନ୍ନାଦାନପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା। ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତି ମେଥୁନଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଅଦିନ୍ନାଦାନପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ଅଞ୍ଞଭାଗିଯା। ଏୱଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ଅଞ୍ଞଭାଗିଯଂ।

କଥଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ? ମେଥୁନଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତି ମେଥୁନଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ତବ୍ଭାଗିଯା। ଅଦିନ୍ନାଦାନପାରାଜିକାପତ୍ତି ଅଦିନ୍ନାଦାନପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ତବ୍ଭାଗିଯା। ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହପାରାଜିକାପତ୍ତି ମନୁସ୍ସୱିଗ୍ଗହପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ତବ୍ଭାଗିଯା। ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତି ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମପାରାଜିକାପତ୍ତିଯା ତବ୍ଭାଗିଯା। ଏୱଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ ଆପତ୍ତାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ।

କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ କିଚ୍ଚାଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ। ଏୱଂ ଅଧିକରଣଂ ଅଧିକରଣସ୍ସ ତବ୍ଭାଗିଯଂ।

୩୯୪।କିଞ୍ଚି ଦେସଂ ଲେସମତ୍ତଂ ଉପାଦାଯାତି ଲେସୋ ନାମ ଦସ ଲେସା – ଜାତିଲେସୋ , ନାମଲେସୋ, ଗୋତ୍ତଲେସୋ, ଲିଙ୍ଗଲେସୋ, ଆପତ୍ତିଲେସୋ, ପତ୍ତଲେସୋ, ଚୀୱରଲେସୋ, ଉପଜ୍ଝାଯଲେସୋ, ଆଚରିଯଲେସୋ, ସେନାସନଲେସୋ।

୩୯୫।ଜାତିଲେସୋ ନାମ ଖତ୍ତିଯୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ଖତ୍ତିଯଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ଖତ୍ତିଯୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ [ଏତ୍ଥ ''ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ''ତି ପାଠୋ ଊନୋ ମଞ୍ଞେ, ଅଟ୍ଠକଥାଯଂ ହି ''ଖତ୍ତିଯୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ''ତି ଦିସ୍ସତି]। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା''ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ୱେସ୍ସୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ସୁଦ୍ଦୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ସୁଦ୍ଦଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ସୁଦ୍ଦୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି , ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''...ପେ... ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୯୬।ନାମଲେସୋ ନାମ ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ଧମ୍ମରକ୍ଖିତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ସଙ୍ଘରକ୍ଖିତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ । ଅଞ୍ଞଂ ସଙ୍ଘରକ୍ଖିତଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ସଙ୍ଘରକ୍ଖିତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''...ପେ... ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୯୭।ଗୋତ୍ତଲେସୋ ନାମ ଗୋତମୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... କଚ୍ଚାଯନୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ୱାସିଟ୍ଠୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ୱାସିଟ୍ଠଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ୱାସିଟ୍ଠୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''...ପେ... ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୯୮।ଲିଙ୍ଗଲେସୋ ନାମ ଦୀଘୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ରସ୍ସୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... କଣ୍ହୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ଓଦାତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ଓଦାତଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ଓଦାତୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''...ପେ... ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୩୯୯।ଆପତ୍ତିଲେସୋ ନାମ ଲହୁକଂ ଆପତ୍ତିଂ ଆପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି... ପେ... ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୪୦୦।ପତ୍ତଲେସୋ ନାମ ଲୋହପତ୍ତଧରୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ସାଟକପତ୍ତଧରୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ସୁମ୍ଭକପତ୍ତଧରୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ସୁମ୍ଭକପତ୍ତଧରଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ସୁମ୍ଭକପତ୍ତଧରୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''...ପେ... ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୪୦୧।ଚୀୱରଲେସୋ ନାମ ପଂସୁକୂଲିକୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି...ପେ... ଗହପତିଚୀୱରଧରୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ଗହପତିଚୀୱରଧରଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ଗହପତିଚୀୱରଧରୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''...ପେ... ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୪୦୨।ଉପଜ୍ଝାଯଲେସୋ ନାମ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୪୦୩।ଆଚରିଯଲେସୋ ନାମ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଅନ୍ତେୱାସିକୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଅନ୍ତେୱାସିକଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଅନ୍ତେୱାସିକୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି''…ପେ… ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୪୦୪।ସେନାସନଲେସୋ ନାମ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସେନାସନୱାସିକୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ। ଅଞ୍ଞଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସେନାସନୱାସିକଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଚୋଦେତି – ''ଇତ୍ଥନ୍ନାମସେନାସନୱାସିକୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ। ପାରାଜିକଂ ଧମ୍ମଂ ଅଜ୍ଝାପନ୍ନୋସି, ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା''ତି, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୪୦୫।ପାରାଜିକେନ ଧମ୍ମେନାତି ଚତୁନ୍ନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ।

ଅନୁଦ୍ଧଂସେଯ୍ୟାତି ଚୋଦେତି ୱା ଚୋଦାପେତି ୱା।

ଅପ୍ପେୱ ନାମ ନଂ ଇମମ୍ହା ବ୍ରହ୍ମଚରିଯାଚାୱେଯ୍ୟନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁଭାୱା ଚାୱେଯ୍ୟଂ, ସମଣଧମ୍ମା ଚାୱେଯ୍ୟଂ, ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧା ଚାୱେଯ୍ୟଂ, ତପୋଗୁଣା ଚାୱେଯ୍ୟଂ।

ତତୋ ଅପରେନ ସମଯେନାତି ଯସ୍ମିଂ ଖଣେ ଅନୁଦ୍ଧଂସିତୋ ହୋତି, ତଂ ଖଣଂ ତଂ ଲୟଂ ତଂ ମୁହୁତ୍ତଂ ୱୀତିୱତ୍ତେ।

ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋତି ଯେନ ୱତ୍ଥୁନା ଅନୁଦ୍ଧଂସିତୋ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋ।

ଅସମନୁଗ୍ଗାହୀଯମାନୋତି ନ କେନଚି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ।

ଅଧିକରଣଂ ନାମ ଚତ୍ତାରି ଅଧିକରଣାନି – ୱିୱାଦାଧିକରଣଂ, ଅନୁୱାଦାଧିକରଣଂ, ଆପତ୍ତାଧିକରଣଂ, କିଚ୍ଚାଧିକରଣଂ।

କୋଚିଦେସୋ ଲେସମତ୍ତୋ ଉପାଦିନ୍ନୋତି ତେସଂ ଦସନ୍ନଂ ଲେସାନଂ ଅଞ୍ଞତରୋ ଲେସୋ ଉପାଦିନ୍ନୋ ହୋତି।

ଭିକ୍ଖୁ ଚ ଦୋସଂ ପତିଟ୍ଠାତୀତି ତୁଚ୍ଛକଂ ମଯା ଭଣିତଂ, ମୁସା ମଯା ଭଣିତଂ, ଅଭୂତଂ ମଯା ଭଣିତଂ, ଅଜାନନ୍ତେନ ମଯା ଭଣିତଂ।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି …ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୪୦୬। ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି, ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ସଙ୍ଘାଦିସେସଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା''ତି, ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି, ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି…ପେ… ପାଚିତ୍ତିଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଟିଦେସନୀଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁକ୍କଟଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁବ୍ଭାସିତଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି''…ପେ… ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି…ପେ… ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେ ପାଚିତ୍ତିଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଟିଦେସନୀଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁକ୍କଟଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁବ୍ଭାସିତଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ସଙ୍ଘାଦିସେସଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି'' …ପେ… ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ପାଚିତ୍ତିଯଂ…ପେ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି, ଦୁବ୍ଭାସିତେ ଦୁବ୍ଭାସିତଦିଟ୍ଠି ହୋତି…ପେ… ଦୁବ୍ଭାସିତେ ସଙ୍ଘାଦିସେସଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଚିତ୍ତିଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଟିଦେସନୀଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁକ୍କଟଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି, ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା''ତି, ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଏକେକଂ ମୂଲଂ କାତୁନ ଚକ୍କଂ ବନ୍ଧିତଙ୍ଗଂ।

୪୦୭। ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ସଙ୍ଘାଦିସେସଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦାପେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି''…ପେ… ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି, ସଙ୍ଘାଦିସେସେ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି…ପେ… ପାଚିତ୍ତିଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଟିଦେସନୀଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁକ୍କଟଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁବ୍ଭାସିତଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦାପେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି''…ପେ… ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେ ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି…ପେ… ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯେ ପାଚିତ୍ତିଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଟିଦେସନୀଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁକ୍କଟଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁବ୍ଭାସିତଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ସଙ୍ଘାଦିସେସଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦାପେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି''…ପେ… ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଭିକ୍ଖୁ ପାଚିତ୍ତିଯଂ…ପେ… ପାଟିଦେସନୀଯଂ… ଦୁକ୍କଟଂ… ଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତୋ ଦିଟ୍ଠୋ ହୋତି ଦୁବ୍ଭାସିତେ ଦୁବ୍ଭାସିତଦିଟ୍ଠି ହୋତି…ପେ… ଦୁବ୍ଭାସିତେ ସଙ୍ଘାଦିସେସଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଚିତ୍ତିଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ପାଟିଦେସନୀଯଦିଟ୍ଠି ହୋତି… ଦୁକ୍କଟଦିଟ୍ଠି ହୋତି। ତଞ୍ଚେ ପାରାଜିକେନ ଚୋଦାପେତି – ''ଅସ୍ସମଣୋସି , ଅସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯୋସି, ନତ୍ଥି ତଯା ସଦ୍ଧିଂ ଉପୋସଥୋ ୱା ପୱାରଣା ୱା ସଙ୍ଘକମ୍ମଂ ୱା''ତି, ଏୱମ୍ପି ଆପତ୍ତଞ୍ଞଭାଗିଯଂ ହୋତି ଲେସୋ ଚ ଉପାଦିନ୍ନୋ, ଆପତ୍ତି ୱାଚାଯ, ୱାଚାଯ ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

୪୦୮। ଅନାପତ୍ତି ତଥାସଞ୍ଞୀ ଚୋଦେତି ୱା ଚୋଦାପେତି ୱା, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଦୁତିଯଦୁଟ୍ଠଦୋସସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ନୱମଂ।

୧୦। ସଙ୍ଘଭେଦସିକ୍ଖାପଦଂ

୪୦୯।[ଇଦଂ ୱତ୍ଥୁ ଚୂଳୱ॰ ୩୪୩] ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ଅଥ ଖୋ ଦେୱଦତ୍ତୋ ଯେନ କୋକାଲିକୋ କଟମୋଦକତିସ୍ସକୋ [କଟମୋରକତିସ୍ସକୋ (ସୀ॰ ସ୍ୟା॰)] ଖଣ୍ଡଦେୱିଯା ପୁତ୍ତୋ ସମୁଦ୍ଦଦତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା କୋକାଲିକଂ କଟମୋଦକତିସ୍ସକଂ ଖଣ୍ଡଦେୱିଯା ପୁତ୍ତଂ ସମୁଦ୍ଦଦତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଏଥ ମଯଂ, ଆୱୁସୋ, ସମଣସ୍ସ ଗୋତମସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦଂ କରିସ୍ସାମ ଚକ୍କଭେଦ''ନ୍ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ କୋକାଲିକୋ ଦେୱଦତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସମଣୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଗୋତମୋ ମହିଦ୍ଧିକୋ ମହାନୁଭାୱୋ। କଥଂ ମଯଂ ସମଣସ୍ସ ଗୋତମସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦଂ କରିସ୍ସାମ ଚକ୍କଭେଦ''ନ୍ତି? ''ଏଥ ମଯଂ, ଆୱୁସୋ, ସମଣଂ ଗୋତମଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୂନି ଯାଚିସ୍ସାମ – 'ଭଗୱା, ଭନ୍ତେ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ଅପ୍ପିଚ୍ଛସ୍ସ ସନ୍ତୁଟ୍ଠସ୍ସ ସଲ୍ଲେଖସ୍ସ ଧୁତସ୍ସ ପାସାଦିକସ୍ସ ଅପଚଯସ୍ସ ୱୀରିଯାରମ୍ଭସ୍ସ [ୱୀରିଯାରବ୍ଭସ୍ସ (କ॰)] ୱଣ୍ଣୱାଦୀ। ଇମାନି, ଭନ୍ତେ, ପଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୂନି ଅନେକପରିଯାଯେନ ଅପ୍ପିଚ୍ଛତାଯ ସନ୍ତୁଟ୍ଠିଯା ସଲ୍ଲେଖାଯ ଧୁତତାଯ ପାସାଦିକତାଯ ଅପଚଯାଯ ୱୀରିଯାରମ୍ଭାଯ ସଂୱତ୍ତନ୍ତି। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱଜୀୱଂ ଆରଞ୍ଞିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ଗାମନ୍ତଂ ଓସରେଯ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେଯ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ପିଣ୍ଡପାତିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ନିମନ୍ତନଂ ସାଦିଯେଯ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେଯ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ପଂସୁକୂଲିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ଗହପତିଚୀୱରଂ ସାଦିଯେଯ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେଯ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ରୁକ୍ଖମୂଲିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ଛନ୍ନଂ ଉପଗଚ୍ଛେଯ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେଯ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ମଚ୍ଛମଂସଂ ନ ଖାଦେଯ୍ୟୁଂ; ଯୋ ମଚ୍ଛମଂସଂ ଖାଦେଯ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେଯ୍ୟା'ତି। ଇମାନି ସମଣୋ ଗୋତମୋ ନାନୁଜାନିସ୍ସତି। ତେ ମଯଂ ଇମେହି ପଞ୍ଚହି ୱତ୍ଥୂହି ଜନଂ ସଞ୍ଞାପେସ୍ସାମାତି। ସକ୍କା ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଇମେହି ପଞ୍ଚହି ୱତ୍ଥୂହି ସମଣସ୍ସ ଗୋତମସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦୋ କାତୁଂ ଚକ୍କଭେଦୋ। ଲୂଖପସନ୍ନା ହି, ଆୱୁସୋ, ମନୁସ୍ସା''ତି।

ଅଥ ଖୋ ଦେୱଦତ୍ତୋ ସପରିସୋ ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ

ଖୋ ଦେୱଦତ୍ତୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଭଗୱା, ଭନ୍ତେ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ଅପ୍ପିଚ୍ଛସ୍ସ…ପେ… ୱୀରିଯାରମ୍ଭସ୍ସ ୱଣ୍ଣୱାଦୀ। ଇମାନି, ଭନ୍ତେ, ପଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୂନି ଅନେକପରିଯାଯେନ ଅପ୍ପିଚ୍ଛତାଯ…ପେ… ୱୀରିଯାରମ୍ଭାଯ ସଂୱତ୍ତନ୍ତି। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱଜୀୱଂ ଆରଞ୍ଞିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ଗାମନ୍ତଂ ଓସରେଯ୍ଯ ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେଯ୍ଯ…ପେ… ଯାୱଜୀୱଂ ମଚ୍ଛମଂସଂ ନ ଖାଦେୟ୍ୟୁଂ, ଯୋ ମଚ୍ଛମଂସଂ ଖାଦେୟ୍ୟ ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେୟ୍ୟା’’ତି। ‘‘ଅଲଂ, ଦେୱଦତ୍ତ, ଯୋ ଇଚ୍ଛତି ଆରଞ୍ଞିକୋ ହୋତୁ, ଯୋ ଇଚ୍ଛତି ଗାମନ୍ତେ ୱିହରତୁ; ଯୋ ଇଚ୍ଛତି ପିଣ୍ଡପାତିକୋ ହୋତୁ, ଯୋ ଇଚ୍ଛତି ନିମନ୍ତନଂ ସାଦିଯତୁ; ଯୋ ଇଚ୍ଛତି ପଂସୁକୂଲିକୋ ହୋତୁ, ଯୋ ଇଚ୍ଛତି ଗହପତିଚୀୱରଂ ସାଦିଯତୁ। ଅଟ୍ଠମାସେ ଖୋ ମଯା, ଦେୱଦତ୍ତ, ରୁକ୍ଖମୂଲସେନାସନଂ ଅନୁଞ୍ଞାତଂ, ତିକୋଟିପରିସୁଦ୍ଧଂ ମଚ୍ଛମଂସଂ – ଅଦିଟ୍ଠଂ ଅସୁତଂ ଅପରିସଙ୍କିତ’’ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଦେୱଦତ୍ତୋ – ‘‘ନ ଭଗୱା ଇମାନି ପଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୂନି ଅନୁଜାନାତୀ’’ତି ହଟ୍ଠୋ ଉଦଗ୍ଗୋ ସପରିସୋ ଉଟ୍ଠାଯାସନା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମି।

୪୧୦। ଅଥ ଖୋ ଦେୱଦତ୍ତୋ ସପରିସୋ ରାଜଗହଂ ପୱିସିତ୍ୱା ପଞ୍ଚହି ୱତ୍ଥୂହି ଜନଂ ସଞ୍ଞାପେସି – ‘‘ମଯଂ, ଆୱୁସୋ, ସମଣଂ ଗୋତମଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୂନି ଯାଚିମ୍ହା – ‘ଭଗୱା, ଭନ୍ତେ, ଅନେକପରିଯାଯେନ ଅପ୍ପିଚ୍ଛସ୍ସ ସନ୍ତୁଟ୍ଠସ୍ସ ସଲ୍ଲେଖସ୍ସ ଧୁତସ୍ସ ପାସାଦିକସ୍ସ ଅପଚଯସ୍ସ ୱୀରିଯାରମ୍ଭସ୍ସ ୱଣ୍ଣୱାଦୀ। ଇମାନି, ଭନ୍ତେ, ପଞ୍ଚ ୱତ୍ଥୂନି ଅନେକପରିଯାଯେନ ଅପ୍ପିଚ୍ଛତାଯ ସନ୍ତୁଟ୍ଠିଯା ସଲ୍ଲେଖାଯ ଧୁତତାଯ ପାସାଦିକତାଯ ଅପଚଯାଯ ୱୀରିଯାରମ୍ଭାଯ ସଂୱତ୍ତନ୍ତି। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୂ ଯାୱଜୀୱଂ ଆରଞ୍ଞିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ଗାମନ୍ତଂ ଓସରେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେୟ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ପିଣ୍ଡପାତିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ନିମନ୍ତନଂ ସାଦିଯେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେୟ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ପଂସୁକୂଲିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ଗହପତିଚୀୱରଂ ସାଦିଯେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେୟ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ରୁକ୍ଖମୂଲିକା ଅସ୍ସୁ; ଯୋ ଛନ୍ନଂ ଉପଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେୟ୍ୟ। ଯାୱଜୀୱଂ ମଚ୍ଛମଂସଂ ନ ଖାଦେୟ୍ୟୁଂ; ଯୋ ମଚ୍ଛମଂସଂ ଖାଦେୟ୍ୟ, ୱଜ୍ଜଂ ନଂ ଫୁସେୟ୍ୟା’ତି। ଇମାନି ସମଣୋ ଗୋତମୋ ନାନୁଜାନାତି । ତେ ମଯଂ ଇମେହି ପଞ୍ଚହି ୱତ୍ଥୂହି ସମାଦାଯ ୱତ୍ତାମା’’ତି। ତତ୍ଥ ଯେ ତେ ମନୁସ୍ସା ଅସ୍ସଦ୍ଧା ଅପ୍ପସନ୍ନା ଦୁବ୍ବୁଦ୍ଧିନୋ ତେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ଇମେ ଖୋ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଧୁତା ସଲ୍ଲେଖୱୁତ୍ତିନୋ, ସମଣୋ ପନ ଗୋତମୋ ବାହୁଲ୍ଲିକୋ ବାହୁଲ୍ଲାଯ ଚେତେତୀ’’ତି। ଯେ ପନ ତେ ମନୁସ୍ସା ସଦ୍ଧା ପସନ୍ନା ପଣ୍ଡିତା ବ୍ୟତ୍ତା ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତୋ ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଦେୱଦତ୍ତୋ ଭଗୱତୋ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମିସ୍ସତି ଚକ୍କଭେଦାଯା’’ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଦେୱଦତ୍ତୋ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମିସ୍ସତି ଚକ୍କଭେଦାଯା’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଦେୱଦତ୍ତଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଦେୱଦତ୍ତ, ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମସି ଚକ୍କଭେଦାଯା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମିସ୍ସସି ଚକ୍କଭେଦାଯ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୪୧୧।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାଯ ପରକ୍କମେୟ୍ୟ, ଭେଦନସଂୱତ୍ତନିକଂ ୱା ଅଧିକରଣଂ ସମାଦାଯ ପଗ୍ଗୟ୍ହ ତିଟ୍ଠେୟ୍ୟ, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘ମାଯସ୍ମା ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାଯ ପରକ୍କମି, ଭେଦନସଂୱତ୍ତନିକଂ ୱା ଅଧିକରଣଂ ସମାଦାଯ ପଗ୍ଗୟ୍ହ ଅଟ୍ଠାସି। ସମେତାଯସ୍ମା ସଙ୍ଘେନ। ସମଗ୍ଗୋ ହି ସଙ୍ଘୋ ସମ୍ମୋଦମାନୋ ଅୱିୱଦମାନୋ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ଫାସୁ ୱିହରତୀ’ତି। ଏୱଞ୍ଚ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ତଥେୱ ପଗ୍ଗଣ୍ହେୟ୍ୟ, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ ତସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଯାୱତତିଯଞ୍ଚେ ସମନୁଭାସିଯମାନୋ ତଂ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’’ତି।

୪୧୨।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ସମଗ୍ଗୋ ନାମ ସଙ୍ଘୋ ସମାନସଂୱାସକୋ ସମାନସୀମାଯଂ ଠିତୋ।

ଭେଦାଯ ପରକ୍କମେୟ୍ୟାତି – ‘‘କଥଂ ଇମେ ନାନା ଅସ୍ସୁ, ୱିନା ଅସ୍ସୁ, ୱଗ୍ଗା ଅସ୍ସୂ’’ତି ପକ୍ଖଂ ପରିଯେସତି, ଗଣଂ ବନ୍ଧତି।

ଭେଦନସଂୱତ୍ତନିକଂ ୱା ଅଧିକରଣନ୍ତି ଅଟ୍ଠାରସଭେଦକରୱତ୍ଥୂନି।

ସମାଦାଯାତି ଆଦାଯ।

ପଗ୍ଗୟ୍ହାତି ଦୀପେୟ୍ୟ।

ତିଟ୍ଠେୟ୍ୟାତି ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେୟ୍ୟ।

ସୋ ଭିକ୍ଖୂତି ଯୋ ସୋ ସଙ୍ଘଭେଦକୋ ଭିକ୍ଖୁ।

ଭିକ୍ଖୂହୀତି ଅଞ୍ଞେହି ଭିକ୍ଖୂହି।

ଯେ ପସ୍ସନ୍ତି, ଯେ ସୁଣନ୍ତି, ତେହି ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ମାୟସ୍ମା ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାୟ ପରକ୍କମି, ଭେଦନସଂୱତ୍ତନିକଂ ୱା ଅଧିକରଣଂ ସମାଦାୟ ପଗ୍ଗୟ୍ହ ଅଟ୍ଠାସି। ସମେତାୟସ୍ମା ସଙ୍ଘେନ। ସମଗ୍ଗୋ ହି ସଙ୍ଘୋ ସମ୍ମୋଦମାନୋ ଅୱିୱଦମାନୋ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ଫାସୁ ୱିହରତୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ତତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୁତ୍ୱା ନ ୱଦନ୍ତି , ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝମ୍ପି ଆକଡ୍ଢିତ୍ୱା ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ମାୟସ୍ମା ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାୟ ପରକ୍କମି, ଭେଦନସଂୱତ୍ତନିକଂ ୱା ଅଧିକରଣଂ ସମାଦାୟ ପଗ୍ଗୟ୍ହ ଅଟ୍ଠାସି। ସମେତାୟସ୍ମା ସଙ୍ଘେନ। ସମଗ୍ଗୋ ହି ସଙ୍ଘୋ ସମ୍ମୋଦମାନୋ ଅୱିୱଦମାନୋ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ଫାସୁ ୱିହରତୀ''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ତତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ – ''ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୪୧୩। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାୟ ପରକ୍କମତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସେୟ୍ୟ ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାୟ ପରକ୍କମତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସତି ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ। ଯସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସମନୁଭାସନା ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ଦୁତିୟମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି – ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସମଗ୍ଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭେଦାୟ ପରକ୍କମତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସତି ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ। ଯସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସମନୁଭାସନା ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ସମନୁଭଟ୍ଠୋ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ''ତି।

୪୧୪। ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟା, କମ୍ମୱାଚାପରିୟୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଞତ୍ତିୟା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚୟା ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନ୍ତି।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୪୧୫। ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ୱେମତିକୋ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୪୧୬। ଅନାପତ୍ତି ଅସମନୁଭାସନ୍ତସ୍ସ, ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଖିତ୍ତଚିତ୍ତସ୍ସ, ୱେଦନାଟ୍ଟସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ସଙ୍ଘଭେଦସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦସମଂ।

୧୧। ଭେଦାନୁୱତ୍ତକସିକ୍ଖାପଦଂ

୪୧୭। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଦେୱଦତ୍ତୋ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମତି ଚକ୍କଭେଦାଯ। ଭିକ୍ଖୂ ଏୱମାହଂସୁ – ''ଅଧମ୍ମୱାଦୀ ଦେୱଦତ୍ତୋ, ଅୱିନଯୱାଦୀ ଦେୱଦତ୍ତୋ। କଥଞ୍ହି ନାମ ଦେୱଦତ୍ତୋ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମିସ୍ସତି ଚକ୍କଭେଦାଯା''ତି! ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ କୋକାଲିକୋ କଟମୋଦକତିସ୍ସକୋ ଖଣ୍ଡଦେୱିଯା ପୁତ୍ତୋ ସମୁଦ୍ଦଦତ୍ତୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ମାଯସ୍ମନ୍ତୋ ଏୱଂ ଅୱଚୁତ୍ଥ। ଧମ୍ମୱାଦୀ ଦେୱଦତ୍ତୋ, ୱିନଯୱାଦୀ ଦେୱଦତ୍ତୋ। ଅମ୍ହାକଞ୍ଚ ଦେୱଦତ୍ତୋ ଛନ୍ଦଞ୍ଚ ରୁଚିଞ୍ଚ ଆଦାଯ ୱୋହରତି ଜାନାତି ନୋ ଭାସତି ଅମ୍ହାକଂପେତଂ ଖମତୀ''ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ଦେୱଦତ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁୱତ୍ତକା ଭୱିସ୍ସନ୍ତି ୱଗ୍ଗୱାଦକା''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଅନୁୱତ୍ତକେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ଦେୱଦତ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁୱତ୍ତକା ହୋନ୍ତି ୱଗ୍ଗୱାଦକା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ''କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ଦେୱଦତ୍ତସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁୱତ୍ତକା ଭୱିସ୍ସନ୍ତି ୱଗ୍ଗୱାଦକା ! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୪୧୮।''ତସ୍ସେୱ ଖୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଭିକ୍ଖୂ ହୋନ୍ତି ଅନୁୱତ୍ତକା ୱଗ୍ଗୱାଦକା ଏକୋ ୱା ଦ୍ୱେ ୱା ତଯୋ ୱା। ତେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟୁଂ – 'ମାଯସ୍ମନ୍ତୋ ଏତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ କିଞ୍ଚି ଅୱଚୁତ୍ଥ। ଧମ୍ମୱାଦୀ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ, ୱିନଯୱାଦୀ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ। ଅମ୍ହାକଞ୍ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଛନ୍ଦଞ୍ଚ ରୁଚିଞ୍ଚ ଆଦାଯ ୱୋହରତି ଜାନାତି ନୋ ଭାସତି ଅମ୍ହାକମ୍ପେତଂ ଖମତୀ'ତି, ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂହି ଏୱମସ୍ସୁ ୱଚନୀଯା – 'ମାଯସ୍ମନ୍ତୋ ଏୱଂ ଅୱଚୁତ୍ଥ, ନ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଧମ୍ମୱାଦୀ, ନ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିନଯୱାଦୀ, ମାଯସ୍ମନ୍ତାନମ୍ପି ସଙ୍ଘଭେଦୋ ରୁଚ୍ଚିତ୍ଥ, ସମେତାଯସ୍ମନ୍ତାନଂ ସଙ୍ଘେନ, ସମଗ୍ଗୋ ହି ସଙ୍ଘୋ ସମ୍ମୋଦମାନୋ ଅୱିୱଦମାନୋ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ଫାସୁ ୱିହରତୀ'ତି। ଏୱଞ୍ଚ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂହି ୱୁଚ୍ଚମାନା ତଥେୱ ପଗ୍ଗଣ୍ହେଯ୍ୟୁଂ, ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂହି ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସିତବ୍ବା ତସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଯାୱତତିଯଞ୍ଚେ ସମନୁଭାସିଯମାନା ତଂ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେଯ୍ୟୁଂ, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ, ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେଯ୍ୟୁଂ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୪୧୯।ତସ୍ସେୱ ଖୋ ପନାତି ତସ୍ସ ସଙ୍ଘଭେଦକସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ।

ଭିକ୍ଖୂ ହୋନ୍ତୀତି ଅଞ୍ଞେ ଭିକ୍ଖୂ ହୋନ୍ତି।

ଅନୁୱତ୍ତକାତି ଯଂଦିଟ୍ଠିକୋ ସୋ ହୋତି ଯଂଖନ୍ତିକୋ ଯଂରୁଚିକୋ ତେପି ତଂଦିଟ୍ଠିକା ହୋନ୍ତି ତଂଖନ୍ତିକା ତଂରୁଚିକା।

ୱଗ୍ଗୱାଦକାତି ତସ୍ସ ୱଣ୍ଣାଯ ପକ୍ଖାଯ ଠିତା ହୋନ୍ତି।

ଏକୋ ୱା ଦ୍ୱେ ୱା ତଯୋ ୱାତି ଏକୋ ୱା ହୋତି ଦ୍ୱେ ୱା ତଯୋ ୱା। ତେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟୁଂ – ''ମାଯସ୍ମନ୍ତୋ ଏତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ କିଞ୍ଚି ଅୱଚୁତ୍ଥ, ଧମ୍ମୱାଦୀ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ, ୱିନଯୱାଦୀ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ, ଅମ୍ହାକଞ୍ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଛନ୍ଦଞ୍ଚ ରୁଚିଞ୍ଚ ଆଦାଯ ୱୋହରତି ଜାନାତି ନୋ ଭାସତି ଅମ୍ହାକଂପେତଂ ଖମତୀ'ତି।

ତେ ଭିକ୍ଖୂତି ଯେ ତେ ଅନୁୱତ୍ତକା ଭିକ୍ଖୂ।

ଭିକ୍ଖୂହୀତି ଅଞ୍ଞେହି ଭିକ୍ଖୂହି।

ଯେ ପସ୍ସନ୍ତି ଯେ ସୁଣନ୍ତି ତେହି ୱତ୍ତବ୍ବା – ''ମାଯସ୍ମନ୍ତୋ ଏୱଂ ଅୱଚୁତ୍ଥ। ନ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଧମ୍ମୱାଦୀ, ନ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିନଯୱାଦୀ। ମାଯସ୍ମନ୍ତାନମ୍ପି ସଙ୍ଘଭେଦୋ ରୁଚ୍ଚିତ୍ଥ। ସମେତାଯସ୍ମନ୍ତାନଂ ସଙ୍ଘେନ। ସମଗ୍ଗୋ ହି ସଙ୍ଘୋ ସମ୍ମୋଦମାନୋ ଅୱିୱଦମାନୋ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ଫାସୁ ୱିହରତୀ''ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବା। ତତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବା। ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୁତ୍ୱା ନ ୱଦନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତେ ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝମ୍ପି ଆକଡ୍ଢିତ୍ୱା ୱତ୍ତବ୍ବା – ''ମାଯସ୍ମନ୍ତୋ ଏୱଂ ଅୱଚୁତ୍ଥ। ନ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଧମ୍ମୱାଦୀ, ନ ଚେସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱିନଯୱାଦୀ। ମାଯସ୍ମନ୍ତାନମ୍ପି ସଙ୍ଘଭେଦୋ ରୁଚ୍ଚିତ୍ଥ। ସମେତାଯସ୍ମନ୍ତାନଂ ସଙ୍ଘେନ। ସମଗ୍ଗୋ ହି ସଙ୍ଘୋ ସମ୍ମୋଦମାନୋ ଅୱିୱଦମାନୋ ଏକୁଦ୍ଦେସୋ ଫାସୁ ୱିହରତୀ''ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବା। ତତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବା। ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ତେ ଭିକ୍ଖୂ ସମନୁଭାସିତବ୍ବା। ଏୱଞ୍ଚ

ପନ, ଭିକ୍ଖଵେ, ସମନୁଭାସିତବ୍ବା। ବ୍ଯତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୪୨୦। ‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁଵତ୍ତକା ଵଗ୍ଗଵାଦକା । ତେ ତଂ ଵତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ସମନୁଭାସେଯ୍ଯ ତସ୍ସ ଵତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଏସା ଞତ୍ତି।

‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁଵତ୍ତକା ଵଗ୍ଗଵାଦକା। ତେ ତଂ ଵତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ସମନୁଭାସତି ତସ୍ସ ଵତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସମନୁଭାସନା ତସ୍ସ ଵତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେଯ୍ଯ।

‘‘ଦୁତିଯମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ଵଦାମି…ପେ… ତତିଯମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ଵଦାମି – ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସଙ୍ଘଭେଦାଯ ପରକ୍କମନ୍ତସ୍ସ ଅନୁଵତ୍ତକା ଵଗ୍ଗଵାଦକା। ତେ ତଂ ଵତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂ ସମନୁଭାସତି ତସ୍ସ ଵତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଚ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସମନୁଭାସନା ତସ୍ସ ଵତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେଯ୍ଯ।

‘‘ସମନୁଭଟ୍ଠା ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ଵତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏଵମେତଂ ଧାରଯାମୀ’’ତି।

୪୨୧। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ଵୀହି କମ୍ମଵାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା, କମ୍ମଵାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତାନଂ ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ଵୀହି କମ୍ମଵାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନ୍ତି। ଦ୍ଵେ ତଯୋ ଏକତୋ ସମନୁଭାସିତବ୍ବା, ତଦୁତ୍ତରି ନ ସମନୁଭାସିତବ୍ବା।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ଵୁଚ୍ଚତି ‘‘ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’’ତି।

୪୨୨। ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଵେମତିକା ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଵେମତିକା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୪୨୩। ଅନାପତ୍ତି ଅସମନୁଭାସନ୍ତାନଂ, ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତାନଂ, ଉମ୍ମତ୍ତକାନଂ, ଖିତ୍ତଚିତ୍ତାନଂ, ଵେଦନାଟ୍ଟାନଂ, ଆଦିକମ୍ମିକାନନ୍ତି।

ଭେଦାନୁଵତ୍ତକସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଏକାଦସମଂ।

୧୨। ଦୁବ୍ବଚସିକ୍ଖାପଦଂ

୪୨୪। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା କୋସମ୍ବିଯଂ ଵିହରତି ଘୋସିତାରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ଅନାଚାରଂ ଆଚରତି। ଭିକ୍ଖୂ ଏଵମାହଂସୁ – ‘‘ମାଵୁସୋ, ଛନ୍ନ, ଏଵରୂପଂ ଅକାସି। ନେତଂ କପ୍ପତୀ’’ତି। ସୋ ଏଵଂ ଵଦେତି – ‘‘କିଂ ନୁ ଖୋ ନାମ ତୁମ୍ହେ, ଆଵୁସୋ, ମଂ ଵତ୍ତବ୍ବଂ ମଞ୍ଞଥ? ଅହଂ ଖୋ ନାମ ତୁମ୍ହେ ଵଦେଯ୍ଯଂ। ଅମ୍ହାକଂ ବୁଦ୍ଧୋ ଅମ୍ହାକଂ ଧମ୍ମୋ ଅମ୍ହାକଂ ଅଯ୍ଯପୁତ୍ତେନ ଧମ୍ମୋ ଅଭିସମିତୋ। ସେଯ୍ଯଥାପି ନାମ ମହାଵାତୋ ଵାଯନ୍ତୋ ତିଣକଟ୍ଠପଣ୍ଣସଟଂ [ତିଣକଟ୍ଠପଣ୍ଣକସଟଂ (କ।)] ଏକତୋ ଉସ୍ସାରେଯ୍ଯ, ସେଯ୍ଯଥା ଵା ପନ ନଦୀ ପବ୍ବତେଯ୍ଯା ସଙ୍ଖସେଵାଲପଣକଂ ଏକତୋ ଉସ୍ସାରେଯ୍ଯ, ଏଵମେଵ ତୁମ୍ହେ ନାନାନାମା ନାନାଗୋତ୍ତା ନାନାଜଚ୍ଚା ନାନାକୁଲା ପବ୍ବଜିତା ଏକତୋ ଉସ୍ସରିତା। କିଂ ନୁ

ଖୋ ନାମ ତୁମ୍ହେ, ଆଓ୍ୱୁସୋ, ମଂ ଓ୍ୱତ୍ତବ୍ବଂ ମଞ୍ଞଥ? ଅହଂ ଖୋ ନାମ ତୁମ୍ହେ ଓ୍ୱଦେୟ୍ୟଂ! ଅମ୍ହାକଂ ବୁଦ୍ଧୋ ଅମ୍ହାକଂ ଧମ୍ମୋ ଅମ୍ହାକଂ ଅୟ୍ୟପୁତ୍ତେନ ଧମ୍ମୋ ଅଭିସମିତୋ''ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଛନ୍ନୋ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ କରିସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଛନ୍ନଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗଓ୍ୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଛନ୍ନ, ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ କରୋସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ ଭଗଓ୍ୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଓ୍ୱା…ପେ… ''କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ କରିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ , ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏଓ୍ୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଓ୍ୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୪୨୫।''ଭିକ୍ଖୁ ପନେଓ୍ୱ ଦୁବ୍ବଚଜାତିକୋ ହୋତି ଉଦ୍ଦେସପରିୟାପନ୍ନେସୁ ସିକ୍ଖାପଦେସୁ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ କରୋତି – 'ମା ମଂ ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ କିଞ୍ଚି ଅଓ୍ୱଚୁତ୍ଥ କଲ୍ୟାଣଂ ୱା ପାପକଂ ୱା, ଅହଂପାୟସ୍ମନ୍ତେ ନ କିଞ୍ଚି ୱକ୍ଖାମି କଲ୍ୟାଣଂ ୱା ପାପକଂ ୱା, ୱିରମଥାୟସ୍ମନ୍ତୋ ମମ ୱଚନାୟା'ତି, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ଏଓ୍ୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – 'ମାୟସ୍ମା ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ ଅକାସି, ୱଚନୀୟମେୱାୟସ୍ମା ଅତ୍ତାନଂ କରୋତୁ, ଆୟସ୍ମାପି ଭିକ୍ଖୂ ୱଦେତୁ ସହଧମ୍ମେନ, ଭିକ୍ଖୂପି ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ୱକ୍ଖନ୍ତି ସହଧମ୍ମେନ। ଏଓ୍ୱଂ ସଂୱଦ୍ଧା ହି ତସ୍ସ ଭଗଓ୍ୱତୋ ପରିସା ୟଦିଦଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞୱଚନେନଅଞ୍ଞମଞ୍ଞୱୁଟ୍ଠାପନେନା'ତି। ଏଓ୍ୱଞ୍ଚ ସୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ଭିକ୍ଖୂହି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ତଥେଓ୍ୱ ପଗ୍ଗଣ୍ହେୟ୍ୟ, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ୟାଓ୍ୱତତିୟଂ ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ ତସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ। ୟାଓ୍ୱତତିୟଞ୍ଚେ ସମନୁଭାସୀୟମାନୋ ତଂ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୪୨୬।ଭିକ୍ଖୂ ପନେଓ୍ୱ ଦୁବ୍ବଚଜାତିକୋ ହୋତୀତି ଦୁବ୍ବଚୋ ହୋତି ଦୋୱଚସ୍ସକରଣେହି ଧମ୍ମେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଅକ୍ଖମୋ ଅପ୍ପଦକ୍ଖିଣଗ୍ଗାହୀ ଅନୁସାସନିଂ।

ଉଦ୍ଦେସପରିୟାପନ୍ନେସୁ ସିକ୍ଖାପଦେସୂତି ପାତିମୋକ୍ଖପରିୟାପନ୍ନେସୁ ସିକ୍ଖାପଦେସୁ।

ଭିକ୍ଖୂହୀତି ଅଞ୍ଞେହି ଭିକ୍ଖୂହି।

ସହଧମ୍ମିକଂ ନାମ ୟଂ ଭଗଓ୍ୱତା ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ, ଏତଂ ସହଧମ୍ମିକଂ ନାମ।

ତେନ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ କରୋତି – ''ମା ମଂ ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ କିଞ୍ଚି ଅଓ୍ୱଚୁତ୍ଥ କଲ୍ୟାଣଂ ୱା ପାପକଂ ୱା, ଅହଂପାୟସ୍ମନ୍ତେ ନ କିଞ୍ଚି ୱକ୍ଖାମି କଲ୍ୟାଣଂ ୱା ପାପକଂ ୱା। ୱିରମଥାୟସ୍ମନ୍ତୋ ମମ ୱଚନାୟା''ତି।

ସୋ ଭିକ୍ଖୂତି ୟୋ ସୋ ଦୁବ୍ବଚଜାତିକୋ ଭିକ୍ଖୁ।

ଭିକ୍ଖୂହୀତି ଅଞ୍ଞେହି ଭିକ୍ଖୂହି। ୟେ ପସ୍ସନ୍ତି ୟେ ସୁଣନ୍ତି ତେହି ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ମାୟସ୍ମା ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ ଅକାସି। ୱଚନୀୟମେଓ୍ୱ ଆୟସ୍ମା ଅତ୍ତାନଂ କରୋତୁ। ଆୟସ୍ମାପି ଭିକ୍ଖୂ ୱଦେତୁ ସହଧମ୍ମେନ, ଭିକ୍ଖୂପି ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ୱକ୍ଖନ୍ତି ସହଧମ୍ମେନ। ଏଓ୍ୱଂ ସଂୱଦ୍ଧା ହି ତସ୍ସ ଭଗଓ୍ୱତୋ ପରିସା ୟଦିଦଂ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞୱଚନେନ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞୱୁଟ୍ଠାପନେନା''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ତତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି , ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୁତ୍ୱା ନ ୱଦନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝମ୍ପି ଆକଡ୍ଢିତ୍ୱା ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ମାୟସ୍ମା ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ ଅକାସି…ପେ… ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞୱୁଟ୍ଠାପନେନା''ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ତତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ। ଏଓ୍ୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଓ୍ୱେ, ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୪୨୭। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ କରୋତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ୟଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସେୟ୍ୟ ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅଓ୍ୱଚନୀୟଂ କରୋତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସତି ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ। ୟସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସମନୁଭାସନା ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାୟ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ୟସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ଦୁତିଯମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି…ପେ… ତତିଯମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି – ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅଯଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ସହଧମ୍ମିକଂ ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ଅତ୍ତାନଂ ଅୱଚନୀଯଂ କରୋତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସତି ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସମନୁଭାସନା ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେଯ୍ୟ।

''ସମନୁଭଟ୍ଠୋ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରଯାମୀ''ତି।

୪୨୮। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା, କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନ୍ତି।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି…ପେ… ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୪୨୯। ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ୱେମତିକୋ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୪୩୦। ଅନାପତ୍ତି ଅସମନୁଭାସନ୍ତସ୍ସ, ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଦୁବ୍ବଚସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦ୍ୱାଦସମଂ।

୧୩। କୁଲଦୂସକସିକ୍ଖାପଦଂ

୪୩୧।[ଇଦଂ ୱତ୍ଥୁ ଚୂଳୱ. ୨୧] ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ନାମ [ନାମ ଭିକ୍ଖୂ (କ।)] କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସିକା ହୋନ୍ତି ଅଲଜ୍ଜିନୋ ପାପଭିକ୍ଖୂ। ତେ [ଚୂଳୱ. ୨୯୩] ଏୱରୂପଂ ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି – ମାଲାୱଚ୍ଛଂ ରୋପେନ୍ତିପି ରୋପାପେନ୍ତିପି, ସିଞ୍ଚନ୍ତିପି ସିଞ୍ଚାପେନ୍ତିପି, ଓଚିନନ୍ତିପି ଓଚିନାପେନ୍ତିପି, ଗନ୍ଥେନ୍ତିପି ଗନ୍ଥାପେନ୍ତିପି, ଏକତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ କରୋନ୍ତିପି କାରାପେନ୍ତିପି, ଉଭତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ କରୋନ୍ତିପି କାରାପେନ୍ତିପି, ମଞ୍ଜରିକଂ କରୋନ୍ତିପି କାରାପେନ୍ତିପି, ୱିଧୂତିକଂ କରୋନ୍ତିପି କାରାପେନ୍ତିପି, ୱଟଂସକଂ କରୋନ୍ତିପି କାରାପେନ୍ତିପି, ଆୱେଳଂ କରୋନ୍ତିପି କାରାପେନ୍ତିପି, ଉରଚ୍ଛଦଂ କରୋନ୍ତିପି କାରାପେନ୍ତିପି। ତେ କୁଲିତ୍ଥୀନଂ କୁଲଧୀତାନଂ କୁଲକୁମାରୀନଂ କୁଲସୁଣ୍ହାନଂ କୁଲଦାସୀନଂ ଏକତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ ହରନ୍ତିପି ହରାପେନ୍ତିପି, ଉଭତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ ହରନ୍ତିପି ହରାପେନ୍ତିପି, ମଞ୍ଜରିକଂ ହରନ୍ତିପି ହରାପେନ୍ତିପି, ୱିଧୂତିକଂ ହରନ୍ତିପି ହରାପେନ୍ତିପି, ୱଟଂସକଂ ହରନ୍ତିପି ହରାପେନ୍ତିପି, ଆୱେଳଂ ହରନ୍ତିପି ହରାପେନ୍ତିପି, ଉରଚ୍ଛଦଂ ହରନ୍ତିପି ହରାପେନ୍ତିପି। ତେ କୁଲିତ୍ଥୀହି କୁଲଧୀତାହି କୁଲକୁମାରୀହି କୁଲସୁଣ୍ହାହି କୁଲଦାସୀହି ସଦ୍ଧିଂ ଏକଭାଜନେପି ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି, ଏକଥାଲକେପି ପିୱନ୍ତି, ଏକାସନେପି ନିସୀଦନ୍ତି, ଏକମଞ୍ଚେପି ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତି, ଏକତ୍ଥରଣାପି ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତି, ଏକପାୱୁରଣାପି ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତି, ଏକତ୍ଥରଣପାୱୁରଣାପି ତୁୱଟ୍ଟେନ୍ତି, ୱିକାଲେପି ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି, ମଜ୍ଜମ୍ପି ପିୱନ୍ତି, ମାଲାଗନ୍ଧୱିଲେପନମ୍ପି ଧାରେନ୍ତି, ନଚ୍ଚନ୍ତିପି ଗାଯନ୍ତିପି ୱାଦେନ୍ତିପି ଲାସେନ୍ତିପି, ନଚ୍ଚନ୍ତିଯାପି ନଚ୍ଚନ୍ତି, ନଚ୍ଚନ୍ତିଯାପି ଗାଯନ୍ତି, ନଚ୍ଚନ୍ତିଯାପି ୱାଦେନ୍ତି, ନଚ୍ଚନ୍ତିଯାପି ଲାସେନ୍ତି, ଗାଯନ୍ତିଯାପି ନଚ୍ଚନ୍ତି, ଗାଯନ୍ତିଯାପି ଗାଯନ୍ତି, ଗାଯନ୍ତିଯାପି ୱାଦେନ୍ତି, ଗାଯନ୍ତିଯାପି ଲାସେନ୍ତି, ୱାଦେନ୍ତିଯାପି ନଚ୍ଚନ୍ତି, ୱାଦେନ୍ତିଯାପି ଗାଯନ୍ତି, ୱାଦେନ୍ତିଯାପି ୱାଦେନ୍ତି, ୱାଦେନ୍ତିଯାପି ଲାସେନ୍ତି, ଲାସେନ୍ତିଯାପି ନଚ୍ଚନ୍ତି, ଲାସେନ୍ତିଯାପି ଗାଯନ୍ତି, ଲାସେନ୍ତିଯାପି ୱାଦେନ୍ତି, ଲାସେନ୍ତିଯାପି ଲାସେନ୍ତି। ଅଟ୍ଠପଦେପି କୀଳନ୍ତି, ଦସପଦେପି କୀଳନ୍ତି, ଆକାସେପି କୀଳନ୍ତି, ପରିହାରପଥେପି କୀଳନ୍ତି, ସନ୍ତିକାଯପି କୀଳନ୍ତି, ଖଲିକାଯପି କୀଳନ୍ତି, ଘଟିକାଯପି କୀଳନ୍ତି, ସଲାକହତ୍ଥେନପି କୀଳନ୍ତି,

ଅକ୍ଖେନପି କୀଳଅନ୍ତି, ପଙ୍ଗଚୀରେନପି କୀଳଅନ୍ତି, ୱଙ୍କକେନପି କୀଳଅନ୍ତି, ମୋକ୍ଖଚିକାଯପି କୀଳଅନ୍ତି, ଚିଙ୍ଗୁଲକେନପି କୀଳଅନ୍ତି, ପଣ୍ଣାଳହକେନପି କୀଳଅନ୍ତି, ରଥକେନପି କୀଳଅନ୍ତି, ଧନୁକେନପି କୀଳଅନ୍ତି, ଅକ୍ଖରିକାଯପି କୀଳଅନ୍ତି, ମନେସିକାଯପି କୀଳଅନ୍ତି, ଯଥାୱଜ୍ଜେନପି କୀଳଅନ୍ତି। ହତ୍ଥିସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖନ୍ତି, ଅସ୍ସସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖନ୍ତି, ରଥସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖନ୍ତି, ଧନୁସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖନ୍ତି, ଥରୁସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖନ୍ତି, ହତ୍ଥିସ୍ସପି ପୁରତୋ ଧାୱନ୍ତି, ଅସ୍ସସ୍ସପି ପୁରତୋ ଧାୱନ୍ତି, ରଥସ୍ସପି ପୁରତୋ [ପୁରତୋ ଧାୱନ୍ତି (ସ୍ଯା।)] ଧାୱନ୍ତିପି ଆଧାୱନ୍ତିପି, ଉସ୍ସେଳେନ୍ତିପି, ଅପ୍ପୋଟେନ୍ତିପି, ନିବୁଜ୍ଝନ୍ତିପି, ମୁଟ୍ଠୀହିପି ଯୁଜ୍ଝନ୍ତି, ରଙ୍ଗମଜ୍ଝେପି ସଙ୍ଘାଟିଂ ପତ୍ଥରିତ୍ୱା ନଚ୍ଚକିଂ [ନଚ୍ଚନ୍ତିଂ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ଇଧ, ଭଗିନି, ନଚ୍ଚସ୍ସୁ, ନଲାଟିକମ୍ପି ଦେନ୍ତି, ୱିୱିଧମ୍ପି ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି।

୪୩୨। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ କାସୀସୁ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠୋ ସାୱତ୍ଥିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଦସ୍ସନାଯ, ଯେନ କୀଟାଗିରି ତଦୱସରି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାଯ କୀଟାଗିରିଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାୱିସି ପାସାଦିକେନ ଅଭିକ୍କନ୍ତେନ ପଟିକ୍କନ୍ତେନ ଆଲୋକିତେନ ୱିଲୋକିତେନ ସମିଞ୍ଜିତେନ ପସାରିତେନ ଓକ୍ଖିତ୍ତଚକ୍ଖୁ ଇରିଯାପଥସମ୍ପନ୍ନୋ। ମନୁସ୍ସା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଏୱମାହଂସୁ – ''କ୍ୱାଯଂ ଅବଲବଲୋ ୱିଯ ମନ୍ଦମନ୍ଦୋ ୱିଯ ଭାକୁଟିକଭାକୁଟିକୋ ୱିଯ? କୋ ଇମସ୍ସ ଉପଗତସ୍ସ ପିଣ୍ଡକଂ ଦସ୍ସତି? ଅମ୍ହାକଂ ପନ ଅଯ୍ୟା ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ସଣ୍ହା ସଖିଲା ସୁଖସମ୍ଭାସା ମିହିତପୁବ୍ବଙ୍ଗମା ଏହିସ୍ୱାଗତୱାଦିନୋ ଅବ୍ଭାକୁଟିକା ଉତ୍ତାନମୁଖା ପୁବ୍ବଭାସିନୋ। ତେସଂ ଖୋ ନାମ ପିଣ୍ଡୋ ଦାତବ୍ବୋ''ତି।

ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋ ଉପାସକୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରନ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଯେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – ''ଅପି, ଭନ୍ତେ, ପିଣ୍ଡୋ ଲବ୍ଭତୀ''ତି? ''ନ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ପିଣ୍ଡୋ ଲବ୍ଭତୀ''ତି। ''ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଘରଂ ଗମିସ୍ସାମା''ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଉପାସକୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଘରଂ ନେତ୍ୱା ଭୋଜେତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – ''କହଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ଗମିସ୍ସତୀ''ତି? ''ସାୱତ୍ଥିଂ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗମିସ୍ସାମି ଭଗୱନ୍ତଂ ଦସ୍ସନାଯା''ତି। ''ତେନ ହି, ଭନ୍ତେ, ମମ ୱଚନେନ ଭଗୱତୋ ପାଦେ ସିରସା ୱନ୍ଦ, ଏୱଞ୍ଚ ୱଦେହି – 'ଦୁଟ୍ଠୋ, ଭନ୍ତେ, କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସୋ। ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ନାମ କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସିକା ଅଲଜ୍ଜିନୋ ପାପଭିକ୍ଖୂ। ତେ ଏୱରୂପଂ ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି – ମାଲାୱଚ୍ଛଂ ରୋପେନ୍ତିପି ରୋପାପେନ୍ତିପି, ସିଞ୍ଚନ୍ତିପି ସିଞ୍ଚାପେନ୍ତିପି…ପେ… ୱିୱିଧମ୍ପି ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି। ଯେପି ତେ, ଭନ୍ତେ, ମନୁସ୍ସା ପୁବ୍ବେ ସଦ୍ଧା ଅହେସୁଂ ପସନ୍ନା ତେପି ଏତରହି ଅସ୍ସଦ୍ଧା ଅପ୍ପସନ୍ନା। ଯାନିପି ତାନି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପୁବ୍ବେ ଦାନପଥାନି ତାନିପି ଏତରହି ଉପଚ୍ଛିନ୍ନାନି। ରିଞ୍ଚନ୍ତି ପେସଲା ଭିକ୍ଖୂ, ନିୱସନ୍ତି ପାପଭିକ୍ଖୂ। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା କୀଟାଗିରିଂ ଭିକ୍ଖୂ ପହିଣେଯ୍ୟ ଯଥାଯଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସୋ ସଣ୍ଠହେଯ୍ୟା'''ତି।

ଏୱମାୱୁସୋତି ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ଉପାସକସ୍ସ ପଟିସ୍ସୁତ୍ୱା ଯେନ ସାୱତ୍ଥି ତେନ ପକ୍କାମି। ଅନୁପୁବ୍ବେନ ଯେନ ସାୱତ୍ଥି ଜେତୱନଂ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମୋ ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଆଚିଣ୍ଣଂ ଖୋ ପନେତଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ଆଗନ୍ତୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ପଟିସମ୍ମୋଦିତୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କଚ୍ଚି, ଭିକ୍ଖୁ, ଖମନୀଯଂ କଚ୍ଚି ଯାପନୀଯଂ, କଚ୍ଚିସି ଅପ୍ପକିଲମଥେନ ଅଦ୍ଧାନଂ ଆଗତୋ, କୁତୋ ଚ ତ୍ୱଂ ଭିକ୍ଖୁ ଆଗଚ୍ଛସୀ''ତି? ''ଖମନୀଯଂ, ଭଗୱା, ଯାପନୀଯଂ, ଭଗୱା। ଅପ୍ପକିଲମଥେନ ଚାହଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଦ୍ଧାନଂ ଆଗତୋ। ଇଧାହଂ, ଭନ୍ତେ, କାସୀସୁ ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠୋ ସାୱତ୍ଥିଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଦସ୍ସନାଯ ଯେନ କୀଟାଗିରି ତଦୱସରିଂ। ଅଥ ଖ୍ୱାହଂ, ଭନ୍ତେ, ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାଯ କୀଟାଗିରିଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାୱିସିଂ। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ମଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଞ୍ଞତରୋ ଉପାସକୋ କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରନ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଯେନାହଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ମଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – 'ଅପି, ଭନ୍ତେ, ପିଣ୍ଡୋ ଲବ୍ଭତୀ'ତି? 'ନ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ପିଣ୍ଡୋ ଲବ୍ଭତୀ'ତି। 'ଏହି, ଭନ୍ତେ, ଘରଂ ଗମିସ୍ସାମା'ତି। ଅଥ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ସୋ ଉପାସକୋ ମଂ ଘରଂ ନେତ୍ୱା ଭୋଜେତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚ – 'କହଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ଗମିସ୍ସସୀ'ତି? 'ସାୱତ୍ଥିଂ ଖୋ ଅହଂ, ଆୱୁସୋ, ଗମିସ୍ସାମି ଭଗୱନ୍ତଂ ଦସ୍ସନାଯା'ତି। ତେନ ହି, ଭନ୍ତେ, ମମ ୱଚନେନ ଭଗୱତୋ ପାଦେ ସିରସା ୱନ୍ଦ, ଏୱଞ୍ଚ ୱଦେହି – 'ଦୁଟ୍ଠୋ, ଭନ୍ତେ, କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସୋ, ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ନାମ କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସିକା ଅଲଜ୍ଜିନୋ ପାପଭିକ୍ଖୂ। ତେ ଏୱରୂପଂ ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି – ମାଲାୱଚ୍ଛଂ ରୋପେନ୍ତିପି ରୋପାପେନ୍ତିପି, ସିଞ୍ଚନ୍ତିପି ସିଞ୍ଚାପେନ୍ତିପି…ପେ… ୱିୱିଧମ୍ପି ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି। ଯେପି ତେ, ଭନ୍ତେ, ମନୁସ୍ସା ପୁବ୍ବେ ସଦ୍ଧା ଅହେସୁଂ ପସନ୍ନା ତେପି ଏତରହି ଅସ୍ସଦ୍ଧା ଅପ୍ପସନ୍ନା, ଯାନିପି ତାନି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପୁବ୍ବେ ଦାନପଥାନି ତାନିପି ଏତରହି ଉପଚ୍ଛିନ୍ନାନି, ରିଞ୍ଚନ୍ତି ପେସଲା ଭିକ୍ଖୂ ନିୱସନ୍ତି ପାପଭିକ୍ଖୂ। ସାଧୁ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା କୀଟାଗିରିଂ ଭିକ୍ଖୂ ପହିଣେଯ୍ୟ ଯଥାଯଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସୋ ସଣ୍ଠହେଯ୍ୟା'ତି। ତତୋ ଅହଂ, ଭଗୱା, ଆଗଚ୍ଛାମୀ''ତି।

୪୩୩। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ''ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ନାମ କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ଆୱାସିକା ଅଲଜ୍ଜିନୋ ପାପଭିକ୍ଖୂ ତେ ଏୱରୂପଂ ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି – ମାଲାୱଚ୍ଛଂ ରୋପେନ୍ତିପି ରୋପାପେନ୍ତିପି, ସିଞ୍ଚନ୍ତିପି ସିଞ୍ଚାପେନ୍ତିପି …ପେ… ୱିୱିଧମ୍ପି ଅନାଚାରଂ ଆଚରନ୍ତି, ଯେପି ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମନୁସ୍ସା ପୁବ୍ବେ ସଦ୍ଧା ଅହେସୁଂ ପସନ୍ନା ତେପି ଏତରହି ଅସ୍ସଦ୍ଧା ଅପ୍ପସନ୍ନା; ଯାନିପି ତାନି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପୁବ୍ବେ ଦାନପଥାନି ତାନିପି ଏତରହି ଉପଚ୍ଛିନ୍ନାନି; ରିଞ୍ଚନ୍ତି ପେସଲା ଭିକ୍ଖୂ ନିୱସନ୍ତି ପାପଭିକ୍ଖୂ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ''କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ଏୱରୂପଂ ଅନାଚାରଂ

ଆଚରିସ୍ସନ୍ତି – ମାଲାୱଚ୍ଛଂ ରୋପେସ୍ସନ୍ତିପି ରୋପାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ସଞ୍ଚିସ୍ସନ୍ତିପି ସିଞ୍ଚାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଓଚିନିସ୍ସନ୍ତିପି ଓଚିନାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଗନ୍ଥିସ୍ସନ୍ତିପି ଗନ୍ଥାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଏକତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ କରିସ୍ସନ୍ତିପି କାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଉଭତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ କରିସ୍ସନ୍ତିପି କାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ମଞ୍ଜରିକଂ କରିସ୍ସନ୍ତିପି କାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ୱିଧୂତିକଂ କରିସ୍ସନ୍ତିପି କାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ୱଟଂସକଂ କରିସ୍ସନ୍ତିପି କାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଆୱେଠଂ କରିସ୍ସନ୍ତିପି କାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଉରଚ୍ଛଦଂ କରିସ୍ସନ୍ତିପି କାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି। ତେ କୁଲିତ୍ଥୀନଂ କୁଲଧୀତାନଂ କୁଲକୁମାରୀନଂ କୁଲସୁଣ୍ହାନଂ କୁଲଦାସୀନଂ ଏକତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ ହରିସ୍ସନ୍ତିପି ହାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଉଭତୋୱଣ୍ଟିକମାଲଂ ହରିସ୍ସନ୍ତିପି ହାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ମଞ୍ଜରିକଂ ହରିସ୍ସନ୍ତିପି ହାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି , ୱିଧୂତିକଂ ହରିସ୍ସନ୍ତିପି ହାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ୱଟଂସକଂ ହରିସ୍ସନ୍ତିପି ହାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଆୱେଠଂ ହରିସ୍ସନ୍ତିପି ହାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି, ଉରଚ୍ଛଦଂ ହରିସ୍ସନ୍ତିପି ହାରାପେସ୍ସନ୍ତିପି। ତେ କୁଲିତ୍ଥୀହି କୁଲଧୀତାହି କୁଲକୁମାରୀହି କୁଲସୁଣ୍ହାହି କୁଲଦାସୀହି ସଦ୍ଧିଂ ଏକଭାଜନେପି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସନ୍ତି, ଏକଥାଲକେପି ପିୱିସ୍ସନ୍ତି, ଏକାସନେପି ନିସୀଦିସ୍ସନ୍ତି, ଏକମଞ୍ଚେପି ତୁୱଟ୍ଟିସ୍ସନ୍ତି, ଏକତ୍ଥରଣାପି ତୁୱଟ୍ଟିସ୍ସନ୍ତି, ଏକପାୱୁରଣାପି ତୁୱଟ୍ଟିସ୍ସନ୍ତି, ଏକତ୍ଥରଣପାୱୁରଣାପି ତୁୱଟ୍ଟିସ୍ସନ୍ତି, ୱିକାଲେପି ଭୁଞ୍ଜିସ୍ସନ୍ତି, ମଜ୍ଜମ୍ପି ପିୱିସ୍ସନ୍ତି, ମାଲାଗନ୍ଧୱିଲେପନମ୍ପି ଧାରିସ୍ସନ୍ତି, ନଚ୍ଚିସ୍ସନ୍ତିପି ଗାୟିସ୍ସନ୍ତିପି ୱାଦେସ୍ସନ୍ତିପି ଲାସେସ୍ସନ୍ତିପି, ନଚ୍ଚନ୍ତିୟାପି ନଚ୍ଚିସ୍ସନ୍ତି ନଚ୍ଚନ୍ତିୟାପି ଗାୟିସ୍ସନ୍ତି ନଚ୍ଚନ୍ତିୟାପି ୱାଦେସ୍ସନ୍ତି ନଚ୍ଚନ୍ତିୟାପି ଲାସେସ୍ସନ୍ତି, ଗାୟନ୍ତିୟାପି ନଚ୍ଚିସ୍ସନ୍ତି ଗାୟନ୍ତିୟାପି ଗାୟିସ୍ସନ୍ତି ଗାୟନ୍ତିୟାପି ୱାଦେସ୍ସନ୍ତି ଗାୟନ୍ତିୟାପି ଲାସେସ୍ସନ୍ତି, ୱାଦେନ୍ତିୟାପି ନଚ୍ଚିସ୍ସନ୍ତି ୱାଦେନ୍ତିୟାପି ଗାୟିସ୍ସନ୍ତି ୱାଦେନ୍ତିୟାପି ୱାଦେସ୍ସନ୍ତି ୱାଦେନ୍ତିୟାପି ଲାସେସ୍ସନ୍ତି, ଲାସେନ୍ତିୟାପି ନଚ୍ଚିସ୍ସନ୍ତି ଲାସେନ୍ତିୟାପି ଗାୟିସ୍ସନ୍ତି ଲାସେନ୍ତିୟାପି ୱାଦେସ୍ସନ୍ତି ଲାସେନ୍ତିୟାପି ଲାସେସ୍ସନ୍ତି, ଅଟ୍ଠପଦେପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି ଦସପଦେପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଆକାସେପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ପରିହାରପଥେପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ସନ୍ତିକାୟପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଖଲିକାୟପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଘଟିକାୟପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ସଲାକହତ୍ଥେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଅକ୍ଖେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ପଙ୍ଗଚୀରେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ୱଙ୍କକେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ମୋକ୍ଖଚିକାୟପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଚିଙ୍ଗୁଲକେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ପତ୍ତାଳ୍ହକେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ରଥକେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଧନୁକେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଅକ୍ଖରିକାୟପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି , ମନେସିକାୟପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ଯଥାୱଜ୍ଜେନପି କୀଳିସ୍ସନ୍ତି, ହତ୍ଥିସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖିସ୍ସନ୍ତି, ଅସ୍ସସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖିସ୍ସନ୍ତି, ରଥସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖିସ୍ସନ୍ତି, ଧନୁସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖିସ୍ସନ୍ତି, ଥରୁସ୍ମିମ୍ପି ସିକ୍ଖିସ୍ସନ୍ତି, ହତ୍ଥିସ୍ସପି ପୁରତୋ ଧାୱିସ୍ସନ୍ତି, ଅସ୍ସସ୍ସପି ପୁରତୋ ଧାୱିସ୍ସନ୍ତି, ରଥସ୍ସପି ପୁରତୋ [ପୁରତୋ ଧାୱିସ୍ସନ୍ତି (ସ୍ୟା॰)] ଧାୱିସ୍ସନ୍ତିପି ଆଧାୱିସ୍ସନ୍ତିପି, ଉସ୍ସେଳେସ୍ସନ୍ତିପି, ଅପ୍ପୋଟେସ୍ସନ୍ତିପି, ନିବୁଜ୍ଝିସ୍ସନ୍ତିପି, ମୁଟ୍ଠୀହିପି ଯୁଜ୍ଝିସ୍ସନ୍ତି, ରଙ୍ଗମଜ୍ଝେପି ସଙ୍ଘାଟିଂ ପତ୍ଥରିତ୍ୱା ନଚ୍ଚକିଂ ଏୱଂ ୱକ୍ଖନ୍ତି ''ଇଧ ଭଗିନି ନଚ୍ଚସ୍ସୂ''ତି ନଲାଟିକମ୍ପି ଦସ୍ସନ୍ତି, ୱିୱିଧମ୍ପି ଅନାଚାରଂ ଆଚରିସ୍ସନ୍ତି! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ୱିଗରହିତ୍ୱା ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ସାରିପୁତ୍ତମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନେ ଆମନ୍ତେସି – ''ଗଚ୍ଛଥ ତୁମ୍ହେ, ସାରିପୁତ୍ତା, କୀଟାଗିରିଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମା ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମଂ କରୋଥ। ତୁମ୍ହାକଂ ଏତେ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକା''ତି।

''କଥଂ ମୟଂ, ଭନ୍ତେ, ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମା ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମଂ କରୋମ? ଚଣ୍ଡା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଫରୁସା''ତି। ''ତେନ ହି ତୁମ୍ହେ, ସାରିପୁତ୍ତା, ବହୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ଗଚ୍ଛଥା''ତି। ''ଏୱଂ, ଭନ୍ତେ''ତି ଖୋ ସାରିପୁତ୍ତମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନା ଭଗୱତୋ ପଚ୍ଚସ୍ସୋସୁଂ। ''ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, କାତବ୍ବଂ। ପଠମଂ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ଭିକ୍ଖୂ ଚୋଦେତବ୍ବା। ଚୋଦେତ୍ୱା ସାରେତବ୍ବା। ସାରେତ୍ୱା ଆପତ୍ତିଂ ରୋପେତବ୍ବା । ଆପତ୍ତିଂ ରୋପେତ୍ୱା ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୪୩୪। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଇମେ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ଭିକ୍ଖୂ କୁଲଦୂସକା ପାପସମାଚାରା। ଇମେସଂ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁୟ୍ୟନ୍ତି ଚ। କୁଲାନି ଚ ଇମେହି ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁୟ୍ୟନ୍ତି ଚ। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମା ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମଂ କରେୟ୍ୟ – 'ନ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥବ୍ବ'ନ୍ତି। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଇମେ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ଭିକ୍ଖୂ କୁଲଦୂସକା ପାପସମାଚାରା। ଇମେସଂ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁୟ୍ୟନ୍ତି ଚ। କୁଲାନି ଚ ଇମେହି ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁୟ୍ୟନ୍ତି ଚ। ସଙ୍ଘୋ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମା ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମଂ କରୋତି – 'ନ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥବ୍ବ'ନ୍ତି। ଯସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମା ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମସ୍ସ କରଣଂ – 'ନ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥବ୍ବ'ନ୍ତି, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ଦୁତିୟମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି…ପେ… ତତିୟମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି – ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ…ପେ… ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''କତଂ ସଙ୍ଘେନ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମା ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମଂ – 'ନ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥବ୍ବ'ନ୍ତି। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ''ତି।

୪୩୫। ଅଥ ଖୋ ସାରିପୁତ୍ତମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନପ୍ପମୁଖୋ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ କୀଟାଗିରିଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ କୀଟାଗିରିସ୍ମା ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମଂ ଅକାସି – 'ନ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି କୀଟାଗିରିସ୍ମିଂ ୱତ୍ଥବ୍ବ'ନ୍ତି। ତେ ସଙ୍ଘେନ ପବ୍ବାଜନୀୟକମ୍ମକତା ନ ସମ୍ମା ୱତ୍ତନ୍ତି, ନ ଲୋମଂ ପାତେନ୍ତି, ନ

ନେଷ୍ଠାରଂ ୱଉନ୍ତି, ନ ଭିକ୍ଖୂ ଖମାପେନ୍ତି, ଅକ୍କୋସନ୍ତି ପରିଭାସନ୍ତି ଛନ୍ଦଗାମିତା ଦୋସଗାମିତା ମୋହଗାମିତା ଭଯଗାମିତା ପାପେନ୍ତି, ପକ୍କମନ୍ତିପି, ୱିବ୍ଭମନ୍ତିପି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ଯନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘେନ ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମକତା ନ ସମ୍ମା ୱତ୍ତିସ୍ସନ୍ତି, ନ ଲୋମଂ ପାତେସ୍ସନ୍ତି, ନ ନେଷ୍ଠାରଂ ୱତ୍ତିସ୍ସନ୍ତି, ନ ଭିକ୍ଖୂ ଖମାପେସ୍ସନ୍ତି , ଅକ୍କୋସିସ୍ସନ୍ତି ପରିଭାସିସ୍ସନ୍ତି, ଛନ୍ଦଗାମିତା ଦୋସଗାମିତା ମୋହଗାମିତା ଭଯଗାମିତା ପାପେସ୍ସନ୍ତି ପକ୍କମିସ୍ସନ୍ତିପି ୱିବ୍ଭମିସ୍ସନ୍ତିପୀ''ତି ! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅସ୍ସଜିପୁନବ୍ବସୁକା ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘେନ ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମକତା ନ ସମ୍ମା ୱତ୍ତନ୍ତି…ପେ… ୱିବ୍ଭମନ୍ତିପୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ଯାଥ –

୪୩୬।''ଭିକ୍ଖୁ ପନେୱ ଅଞ୍ଞତରଂ ଗାମଂ ୱା ନିଗମଂ ୱା ଉପନିସ୍ସାଯ ୱିହରତି କୁଲଦୂସକୋ ପାପସମାଚାରୋ। ତସ୍ସ ଖୋ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ, କୁଲାନି ଚ ତେନ ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – 'ଆଯସ୍ମା ଖୋ କୁଲଦୂସକୋ ପାପସମାଚାରୋ, ଆଯସ୍ମତୋ ଖୋ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ, କୁଲାନି ଚାଯସ୍ମତା ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ। ପକ୍କମତାଯସ୍ମା ଇମମ୍ହା ଆୱାସା। ଅଲଂ ତେ ଇଧ ୱାସେନା'ତି। ଏୱଞ୍ଚ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ଯ – 'ଛନ୍ଦଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଦୋସଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ମୋହଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଭଯଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ତାଦିସିକାଯ ଆପତ୍ତିଯା ଏକଚ୍ଚଂ ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଏକଚ୍ଚଂ ନ ପବ୍ବାଜେନ୍ତୀ'ତି, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – 'ମାଯସ୍ମା ଏୱଂ ଅୱଚ। ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଛନ୍ଦଗାମିନୋ। ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଦୋସଗାମିନୋ। ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ମୋହଗାମିନୋ। ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଭଯଗାମିନୋ। ଆଯସ୍ମା ଖୋ କୁଲଦୂସକୋ ପାପସମାଚାରୋ। ଆଯସ୍ମତୋ ଖୋ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ। କୁଲାନି ଚାଯସ୍ମତା ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ। ପକ୍କମତାଯସ୍ମା ଇମମ୍ହା ଆୱାସା। ଅଲଂ ତେ ଇଧ ୱାସେନା'ତି। ଏୱଞ୍ଚ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ତଥେୱ ପଗ୍ଗଣ୍ହେଯ୍ଯ, ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ଯାୱତତିଯଂ ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ ତସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଯାୱତତିଯଞ୍ଚେ ସମନୁଭାସୀଯମାନୋ ତଂ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେଯ୍ଯ , ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜେଯ୍ଯ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ''ତି।

୪୩୭।ଭିକ୍ଖୁ ପନେୱ ଅଞ୍ଞତରଂ ଗାମଂ ୱା ନିଗମଂ ୱାତି ଗାମୋପି ନିଗମୋପି ନଗରମ୍ପି ଗାମୋ ଚେୱ ନିଗମୋ ଚ।

ଉପନିସ୍ସାଯ ୱିହରତୀତି ତତ୍ଥ ପଟିବଦ୍ଧା ହୋନ୍ତି ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରା।

କୁଲଂ ନାମ ଚତ୍ତାରି କୁଲାନି – ଖତ୍ତିଯକୁଲଂ, ବ୍ରାହ୍ମଣକୁଲଂ, ୱେସ୍ସକୁଲଂ, ସୁଦ୍ଦକୁଲଂ।

କୁଲଦୂସକୋତି କୁଲାନି ଦୂସେତି ପୁପ୍ଫେନ ୱା ଫଲେନ ୱା ଚୁଣ୍ଣେନ ୱା ମତ୍ତିକାଯ ୱା ଦନ୍ତକଟ୍ଠେନ ୱା ୱେଳୁଯା ୱା [ୱେଳୁନା ୱା (ସ୍ୟା।)] ୱେଜ୍ଜିକାଯ ୱା ଜଙ୍ଘପେସନିକେନ ୱା।

ପାପସମାଚାରୋତି ମାଲାୱଚ୍ଛଂ ରୋପେତିପି ରୋପାପେତିପି, ସିଞ୍ଚତିପି ସିଞ୍ଚାପେତିପି, ଓଚିନାତିପି ଓଚିନାପେତିପି, ଗନ୍ଥେତିପି ଗନ୍ଥାପେତିପି।

ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚାତି ଯେ ସଂମୁଖା ତେ ପସ୍ସନ୍ତି, ଯେ ତିରୋକ୍ଖା ତେ ସୁଣନ୍ତି।

କୁଲାନିଚ ତେନ ଦୁଟ୍ଠାନୀତି ପୁବ୍ବେ ସଦ୍ଧା ହୁତ୍ୱା ତଂ ଆଗମ୍ମ ଅସ୍ସଦ୍ଧା ହୋନ୍ତି, ପସନ୍ନା ହୁତ୍ୱା ଅପ୍ପସନ୍ନା ହୋନ୍ତି।

ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚାତି ଯେ ସଂମୁଖା ତେ ପସ୍ସନ୍ତି, ଯେ ତିରୋକ୍ଖା ତେ ସୁଣନ୍ତି।

ସୋ ଭିକ୍ଖୂତି ଯୋ ସୋ କୁଲଦୂସକୋ ଭିକ୍ଖୁ।

ଭିକ୍ଖୂହୀତି ଅଞ୍ଞେହି ଭିକ୍ଖୂହି। ଯେ ପସ୍ସନ୍ତି ଯେ ସୁଣନ୍ତି। ତେହି ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ଆଯସ୍ମା ଖୋ କୁଲଦୂସକୋ ପାପସମାଚାରୋ। ଆଯସ୍ମତୋ ଖୋ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ। କୁଲାନି ଚାଯସ୍ମତା ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ଯନ୍ତି ଚ। ପକ୍କମତାଯସ୍ମା ଇମମ୍ହା ଆୱାସା। ଅଲଂ ତେ ଇଧ ୱାସେନା''ତି।

ଏୱଞ୍ଚ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂହି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ଯ – ''ଛନ୍ଦଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ, ଦୋସଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ, ମୋହଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ,

ଭଯଗାମିନୋ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ତାଦିସିକାଯ ଆପତ୍ତିଯା ଏକଚ୍ଚଂ ପବ୍ବାଜେନ୍ତି ଏକଚ୍ଚଂ ନ ପବ୍ବାଜେନ୍ତୀ’’ତି।

ସୋ ଭିକ୍ଖୂତି ଯୋ ସୋ କମ୍ମକତୋ ଭିକ୍ଖୁ।

ଭିକ୍ଖୂହୀତି ଅଞ୍ଞେହି ଭିକ୍ଖୂହି। ଯେ ପସ୍ସନ୍ତି ଯେ ସୁଣନ୍ତି ତେହି ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ‘‘ମାଯସ୍ମା ଏୱଂ ଅୱଚ। ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଛନ୍ଦଗାମିନୋ, ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଦୋସଗାମିନୋ, ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ମୋହଗାମିନୋ, ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଭଯଗାମିନୋ। ଆଯସ୍ମା ଖୋ କୁଲଦୂସକୋ ପାପସମାଚାରୋ। ଆଯସ୍ମତୋ ଖୋ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ୟନ୍ତି ଚ। କୁଲାନି ଚାଯସ୍ମତା ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ୟନ୍ତି ଚ। ପକ୍କମତାଯସ୍ମା ଇମମ୍ହା ଆୱାସା। ଅଲଂ ତେ ଇଧ ୱାସେନା’’ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ତତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ।

ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ। ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୁତ୍ୱା ନ ୱଦନ୍ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘମଜ୍ଝମ୍ପି ଆକଡ୍ଢିତ୍ୱା ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ‘‘ମାଯସ୍ମା ଏୱଂ ଅୱଚ। ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଛନ୍ଦଗାମିନୋ, ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଦୋସଗାମିନୋ, ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ମୋହଗାମିନୋ, ନ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଭଯଗାମିନୋ। ଆଯସ୍ମା ଖୋ କୁଲଦୂସକୋ ପାପସମାଚାରୋ। ଆଯସ୍ମତୋ ଖୋ ପାପକା ସମାଚାରା ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ୟନ୍ତି ଚ। କୁଲାନି ଚାଯସ୍ମତା ଦୁଟ୍ଠାନି ଦିସ୍ସନ୍ତି ଚେୱ ସୁଯ୍ୟନ୍ତି ଚ। ପକ୍କମତାଯସ୍ମା ଇମମ୍ହା ଆୱାସା। ଅଲଂ ତେ ଇଧ ୱାସେନା’’ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ତତିଯମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ। ନୋ ଚେ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମନୁଭାସିତବ୍ବୋ। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୪୩୮। ‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅଯଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେନ ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମକତୋ ଭିକ୍ଖୂ ଛନ୍ଦଗାମିତା ଦୋସଗାମିତା ମୋହଗାମିତା ଭଯଗାମିତା ପାପେତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସେଯ୍ୟ ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଏସା ଞତ୍ତି।

‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅଯଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ସଙ୍ଘେନ ପବ୍ବାଜନୀଯକମ୍ମକତୋ ଭିକ୍ଖୂ ଛନ୍ଦଗାମିତା ଦୋସଗାମିତା ମୋହଗାମିତା ଭଯଗାମିତା ପାପେତି। ସୋ ତଂ ୱତ୍ଥୁଂ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ସମନୁଭାସତି ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସମନୁଭାସନା ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେଯ୍ୟ।

‘‘ଦୁତିଯମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି…ପେ… ତତିଯମ୍ପି ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି…ପେ…।

‘‘ସମନୁଭଟ୍ଠୋ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ୱତ୍ଥୁସ୍ସ ପଟିନିସ୍ସଗ୍ଗାଯ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରଯାମୀ’’ତି।

୪୩୯। ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା, କମ୍ମୱାଚାପରିଯୋସାନେ ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ। ସଙ୍ଘାଦିସେସଂ ଅଜ୍ଝାପଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ ଞତ୍ତିଯା ଦୁକ୍କଟଂ, ଦ୍ୱୀହି କମ୍ମୱାଚାହି ଥୁଲ୍ଲଚ୍ଚଯା ପଟିପ୍ପସ୍ସମ୍ଭନ୍ତି।

ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି ସଙ୍ଘୋୱ ତସ୍ସା ଆପତ୍ତିଯା ପରିୱାସଂ ଦେତି, ମୂଲାଯ ପଟିକସ୍ସତି, ମାନତ୍ତଂ ଦେତି, ଅବ୍ଭେତି; ନ ସମ୍ବହୁଲା, ନ ଏକପୁଗ୍ଗଲୋ । ତେନ ୱୁଚ୍ଚତି – ‘ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ’ତି, ତସ୍ସେୱ ଆପତ୍ତିନିକାଯସ୍ସ ନାମକମ୍ମଂ ଅଧିୱଚନଂ। ତେନପି ୱୁଚ୍ଚତି ସଙ୍ଘାଦିସେସୋତି।

୪୪୦। ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ୱେମତିକୋ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ ନ ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ସଙ୍ଘାଦିସେସସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅଧମ୍ମକମ୍ମେ ଅଧମ୍ମକମ୍ମସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୪୪୧। ଅନାପତ୍ତି ଅସମନୁଭାସନ୍ତସ୍ସ, ପଟିନିସ୍ସଜ୍ଜନ୍ତସ୍ସ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

କୁଲଦୂସକସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ତେରସମଂ।

୪୪୨। ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠା ଖୋ, ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ, ତେରସ ସଙ୍ଘାଦିସେସା ଧମ୍ମା, ନଵ ପଠମାପତ୍ତିକା, ଚତ୍ତାରୋ ଯାଵତତିୟକା। ଯେସଂ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞତରଂ ଵା ଅଞ୍ଞତରଂ ଵା ଆପଜ୍ଜିତ୍ଵା ଯାଵତୀହଂ ଜାନଂ ପଟିଚ୍ଛାଦେତି ତାଵତୀହଂ ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅକାମା ପରିଵତ୍ଥବ୍ବଂ। ପରିଵୁତ୍ଥପରିଵାସେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଉତ୍ତରି ଛାରତ୍ତଂ ଭିକ୍ଖୁମାନତ୍ତାୟ ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ଚିଣ୍ଣମାନତ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯତ୍ଥ ସିୟା ଵୀସତିଗଣୋ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ ତତ୍ଥ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଅବ୍ଭେତବ୍ବୋ। ଏକେନପି ଚେ ଊନୋ ଵୀସତିଗଣୋ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅବ୍ଭେୟ୍ୟ, ସୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁ ଅନବ୍ଭିତୋ, ତେ ଚ ଭିକ୍ଖୂ ଗାରୟ୍ହା, ଅୟଂ ତତ୍ଥ ସାମୀଚି। ତତ୍ଥାୟସ୍ମନ୍ତେ ପୁଚ୍ଛାମି – ‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’? ଦୁତିୟମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’? ତତିୟମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’? ପରିସୁଦ୍ଧେତ୍ଥାୟସ୍ମନ୍ତୋ। ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏଵମେତଂ ଧାରୟାମୀତି।

ତେରସକଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଵିସ୍ସଟ୍ଠି କାୟସଂସଗ୍ଗଂ, ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଅତ୍ତକାମଞ୍ଚ;

ସଞ୍ଚରିତ୍ତଂ କୁଟୀ ଚେଵ, ଵିହାରୋ ଚ ଅମୂଲକଂ।

କିଞ୍ଚିଲେସଞ୍ଚ ଭେଦୋ ଚ, ତସ୍ସେଵ ଅନୁଵତ୍ତକା;

ଦୁବ୍ବଚଂ କୁଲଦୂସଞ୍ଚ, ସଙ୍ଘାଦିସେସା ତେରସାତି।

ସଙ୍ଘାଦିସେସକଣ୍ଡଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୩। ଅନିଯତକଣ୍ଡଂ

୧। ପଠମଅନିଯତସିକ୍ଖାପଦଂ

ଇମେ ଖୋ ପନାଯସ୍ମନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଅନିଯତା ଧମ୍ମା

ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି।

୪୪୩। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା ସାଵତ୍ଥିଯଂ ଵିହରତି ଜେତଵନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ସାଵତ୍ଥିଯଂ କୁଲୂପକୋ ହୋତି, ବହୁକାନି କୁଲାନି ଉପସଙ୍କମତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମତୋ ଉଦାଯିସ୍ସ ଉପଟ୍ଠାକକୁଲସ୍ସ କୁମାରିକା ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ କୁଲସ୍ସ କୁମାରକସ୍ସ ଦିନ୍ନା ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିଵାସେତ୍ଵା ପତ୍ତଚୀଵରମାଦାଯ ଯେନ ତଂ କୁଲଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ଵା ମନୁସ୍ସେ ପୁଚ୍ଛି – ''କହଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମା''ତି? ତେ ଏଵମାହଂସୁ – ''ଦିନ୍ନା, ଭନ୍ତେ, ଅମୁକସ୍ସ କୁଲସ୍ସ କୁମାରକସ୍ସା''ତି। ତମ୍ପି ଖୋ କୁଲଂ ଆଯସ୍ମତୋ ଉଦାଯିସ୍ସ ଉପଟ୍ଠାକଂ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଯେନ ତଂ କୁଲଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ଵା ମନୁସ୍ସେ ପୁଚ୍ଛି – ''କହଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମା''ତି? ତେ ଏଵମାହଂସୁ – ''ଏସାଯ୍ଯ, ଓଵରକେ ନିସିନ୍ନା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଯେନ ସା କୁମାରିକା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ଵା ତସ୍ସା କୁମାରିକାଯ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି କାଲଯୁତ୍ତଂ ସମୁଲ୍ଲପନ୍ତୋ କାଲଯୁତ୍ତଂ ଧମ୍ମଂ ଭଣନ୍ତୋ।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଵିସାଖା ମିଗାରମାତା ବହୁପୁତ୍ତା ହୋତି ବହୁନତ୍ତା ଅରୋଗପୁତ୍ତା ଅରୋଗନତ୍ତା ଅଭିମଙ୍ଗଲସମ୍ମତା। ମନୁସ୍ସା ଯଞ୍ଞେସୁ ଛଣେସୁ ଉସ୍ସଵେସୁ ଵିସାଖଂ ମିଗାରମାତରଂ ପଠମଂ ଭୋଜେନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଵିସାଖା ମିଗାରମାତା ନିମନ୍ତିତା ତଂ କୁଲଂ ଅଗମାସି। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ଵିସାଖା ମିଗାରମାତା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ତସ୍ସା କୁମାରିକାଯ ସଦ୍ଧିଂ ଏକଂ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସିନ୍ନଂ। ଦିସ୍ଵାନ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦଵୋଚ – ''ଇଦଂ, ଭନ୍ତେ, ନଚ୍ଛନ୍ନଂ ନପ୍ପତିରୂପଂ ଯଂ ଅଯ୍ଯୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେତି। କିଞ୍ଚାପି, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ଯୋ ଅନତ୍ଥିକୋ ତେନ ଧମ୍ମେନ, ଅପିଚ ଦୁସ୍ସଦ୍ଧାପଯା ଅପ୍ପସନ୍ନା ମନୁସ୍ସା''ତି। ଏଵମ୍ପି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଵିସାଖାଯ ମିଗାରମାତୁଯା ଵୁଚ୍ଚମାନୋ ନାଦିଯି। ଅଥ ଖୋ ଵିସାଖା ମିଗାରମାତା ନିକ୍ଖମିତ୍ଵା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ଯନ୍ତି ଵିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିଗରହିତ୍ଵା ଭଗଵତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ଵଂ, ଉଦାଯି, ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗଵା''ତି। ଵିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ଵଂ, ମୋଘପୁରିସ, ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ଵା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏଵଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଵେ , ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ଯାଥ –

୪୪୪।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେଯ୍ଯ, ତମେନଂ ସଦ୍ଧେଯ୍ଯଵଚସା ଉପାସିକା ଦିସ୍ଵା ତିଣ୍ଣଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ ଵଦେଯ୍ଯ – ପାରାଜିକେନ ଵା ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଵା ପାଚିତ୍ତିଯେନ ଵା, ନିସଜ୍ଜଂ ଭିକ୍ଖୁ ପଟିଜାନମାନୋ ତିଣ୍ଣଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ କାରେତବ୍ବୋ – ପାରାଜିକେନ ଵା ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ଵା ପାଚିତ୍ତିଯେନ ଵା ଯେନ ଵା ସା ସଦ୍ଧେଯ୍ଯଵଚସା ଉପାସିକା ଵଦେଯ୍ଯ, ତେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାରେତବ୍ବୋ। ଅଯଂ ଧମ୍ମୋ ଅନିଯତୋ''ତି।

୪୪୫।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ମାତୁଗାମୋ ନାମ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥୀ, ନ ଯକ୍ଖୀ ନ ପେତୀ ନ ତିରଚ୍ଛାନଗତା। ଅନ୍ତମସୋ ତଦହୁଜାତାପି ଦାରିକା, ପଗେଵ ମହତ୍ତରୀ।

ସଦ୍ଧିନ୍ତି ଏକତୋ।

ଏକୋ ଏକାୟାତି ଭିକ୍ଖୁ ଚେୱ ହୋତି ମାତୁଗାମୋ ଚ।

ରହୋ ନାମ ଚକ୍ଖୁସ୍ସ ରହୋ, ସୋତସ୍ସ ରହୋ। ଚକ୍ଖୁସ୍ସ ରହୋନାମ ନ ସକ୍କା ହୋତି ଅକ୍ଖିଂ ୱା ନିଖଣୀୟମାନେ ଭମୁକଂ ୱା ଉକ୍ଖିପୀୟମାନେ ସୀସଂ ୱା ଉକ୍ଖିପୀୟମାନେ ପସ୍ସିତୁଂ। ସୋତସ୍ସ ରହୋନାମ ନ ସକ୍କା ହୋତି ପକତିକଥା ସୋତୁଂ।

ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ନାମ ଆସନଂ କୁଟ୍ଟେନ ୱା [କୁଡ୍ଡେନ ୱା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] କୱାଟେନ ୱା କିଲଞ୍ଜେନ ୱା ସାଣିପାକାରେନ ୱା ରୁକ୍ଖେନ ୱା ଥମ୍ଭେନ ୱା କୋତ୍ଥଳିୟା ୱା ୟେନ କେନଚି ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ହୋତି।

ଅଲଂକମ୍ମନିୟେତି ସକ୍କା ହୋତି ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତୁଂ।

ନିସଜ୍ଜଂକପ୍ପେୟ୍ୟାତି ମାତୁଗାମେ ନିସିନ୍ନେ ଭିକ୍ଖୁ ଉପନିସିନ୍ନୋ ୱା ହୋତି ଉପନିପନ୍ନୋ ୱା। ଭିକ୍ଖୁ ନିସିନ୍ନେ ମାତୁଗାମୋ ଉପନିସିନ୍ନୋ ୱା ହୋତି ଉପନିପନ୍ନୋ ୱା। ଉଭୋ ୱା ନିସିନ୍ନା ହୋନ୍ତି ଉଭୋ ୱା ନିପନ୍ନା।

ସଦ୍ଧେୟ୍ୟୱଚସା ନାମ ଆଗତଫଲା ଅଭିସମେତାୱିନୀ ୱିଞ୍ଞାତସାସନା।

ଉପାସିକା ନାମ ବୁଦ୍ଧଂ ସରଣଂ ଗତା, ଧମ୍ମଂ ସରଣଂ ଗତା, ସଙ୍ଘଂ ସରଣଂ ଗତା।

ଦିସ୍ୱାତି ପସ୍ସିତ୍ୱା।

ତିଣ୍ଣଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ ୱଦେୟ୍ୟ – ପାରାଜିକେନ ୱା ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ୱା ପାଚିତ୍ତିୟେନ ୱା। ନିସଜ୍ଜଂ ଭିକ୍ଖୁ ପଟିଜାନମାନୋ ତିଣ୍ଣଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ କାରେତବ୍ବୋ – ପାରାଜିକେନ ୱା ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ୱା ପାଚିତ୍ତିୟେନ ୱା। ୟେନ ୱା ସା ସଦ୍ଧେୟ୍ୟୱଚସା ଉପାସିକା ୱଦେୟ୍ୟ ତେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାରେତବ୍ବୋ।

୪୪୬। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିସିନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା କାରେତବ୍ବୋ। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିସିନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ସଚ୍ଚାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ନୋ ଚ ଖୋ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିଂ''ନ୍ତି, ନିସଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିସିନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିପନ୍ନୋ''ତି, ନିପଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ । ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିସିନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋ''ତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

୪୪୭। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିପନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା କାରେତବ୍ବୋ। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିପନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ସଚ୍ଚାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ନୋ ଚ ଖୋ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିଂ''ନ୍ତି, ନିପଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିପନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିସିନ୍ନୋ''ତି, ନିସଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିପନ୍ନୋ ମାତୁଗାମସ୍ସ ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱନ୍ତୋ''ତି , ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋ''ତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

୪୪୮ । ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିସିନ୍ନୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା କାରେତବ୍ବୋ...ପେ... ସଚ୍ଚାହଂ ନିସିନ୍ନୋ ନୋ ଚ ଖୋ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି, ନିସଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ...ପେ... ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ ଅପିଚ ଖୋ ନିପନ୍ନୋତି, ନିପଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ...ପେ... ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିପନ୍ନୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ''ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା କାରେତବ୍ବୋ...ପେ... ସଚ୍ଚାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ନୋ ଚ ଖୋ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି, ନିପଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ...ପେ... ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ,

ଅପିଚ ଖୋ ନିସିନ୍ନୋତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

୪୪୯। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ଯ – ‘‘ଅଯ୍ୟୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସିନ୍ନୋ’’ତି , ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ ଅପିଚ ଖୋ ନିପନ୍ନୋତି, ନିପଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

୪୫୦। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ଯ – ‘‘ଅଯ୍ୟୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିପନ୍ନୋ’’ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ନିପଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିସିନ୍ନୋତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ଅନିଯତୋତି ନ ନିଯତୋ, ପାରାଜିକଂ ୱା ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ୱା ପାଚିତ୍ତିଯଂ ୱା।

୪୫୧। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା

କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନ କାରେତବ୍ବୋତି।

ପଠମୋ ଅନିଯତୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

୨। ଦୁତିଯଅନିଯତସିକ୍ଖାପଦଂ

୪୫୨। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ – ‘‘ଭଗୱତା ପଟିକ୍ଖିତ୍ତଂ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନେ ଆସନେ ଅଲଂକମ୍ମନିଯେ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେତୁ’’ନ୍ତି ତସ୍ସାଯେୱ କୁମାରିକାଯ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସି କାଲଯୁତ୍ତଂ ସମୁଲ୍ଲପନ୍ତୋ କାଲଯୁତ୍ତଂ ଧମ୍ମଂ ଭଣନ୍ତୋ। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ୱିସାଖା ମିଗାରମାତା ନିମନ୍ତିତା ତଂ କୁଲଂ ଅଗମାସି। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ୱିସାଖା ମିଗାରମାତା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ତସ୍ସାଯେୱ କୁମାରିକାଯ ସଦ୍ଧିଂ ଏକଂ ଏକାଯ ରହୋ ନିସିନ୍ନଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଇଦଂ, ଭନ୍ତେ, ନଚ୍ଛନ୍ନଂ ନପ୍ପତିରୂପଂ ଯଂ ଅଯ୍ୟୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେତି। କିଞ୍ଚାପି, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟୋ ଅନତ୍ଥିକୋ ତେନ ଧମ୍ମେନ, ଅପିଚ ଦୁସ୍ସଦ୍ଧାପଯା ଅପ୍ପସନ୍ନା ମନୁସ୍ସା’’ତି। ଏୱମ୍ପି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ୱିସାଖାଯ ମିଗାରମାତୁଯା ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ନାଦିଯି। ଅଥ ଖୋ ୱିସାଖା ମିଗାରମାତା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ …ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉଦାଯି, ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୪୫୩।‘‘ନ ହେୱ ଖୋ ପନ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ଆସନଂ ହୋତି ନାଲଂ କମ୍ମନିଯଂ, ଅଲଞ୍ଚ ଖୋ ହୋତି ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସିତୁଂ। ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ତଥାରୂପେ ଆସନେ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେଯ୍ୟ, ତମେନଂ ସଦ୍ଧେଯ୍ୟୱଚସା ଉପାସିକା ଦିସ୍ୱା ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ ୱଦେଯ୍ୟ – ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ୱା ପାଚିତ୍ତିଯେନ ୱା। ନିସଜ୍ଜଂ ଭିକ୍ଖୁ ପଟିଜାନମାନୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ କାରେତବ୍ବୋ – ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ୱା ପାଚିତ୍ତିଯେନ ୱା। ଯେନ ୱା ସାସଦ୍ଧେଯ୍ୟୱଚସା ଉପାସିକା ୱଦେଯ୍ୟ ତେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାରେତବ୍ବୋ। ଅଯମ୍ପି ଧମ୍ମୋ

ଅନିୟତୋ’’ତି।

୪୫୪। ନ ହେୱଖୋ ପନ ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ଆସନଂ ହୋତୀତି ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ହୋତି କୁଟ୍ଟେନ ୱା କୱାଟେନ ୱା କିଲଞ୍ଜେନ ୱା ସାଣିପାକାରେନ ୱା ରୁକ୍ଖେନ ୱା ଥମ୍ଭେନ ୱା କୋତ୍ଥଳିୟା ୱା ଯେନ କେନଚି ଅପ୍ପଟିଚ୍ଛନ୍ନଂ ହୋତି।

ନାଲଂକମ୍ମନିୟନ୍ତି ନ ସକ୍କା ହୋତି ମେଥୁନଂ ଧମ୍ମଂ ପଟିସେୱିତୁଂ।

ଅଲଞ୍ଚ ଖୋ ହୋତି ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସିତୁନ୍ତି ସକ୍କା ହୋତି ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସିତୁଂ।

ଯୋପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ତଥାରୂପେ ଆସନେତି ଏୱରୂପେ ଆସନେ।

ମାତୁଗାମୋ ନାମ ମନୁସ୍ସିତ୍ଥୀ, ନ ଯକ୍ଖୀ ନ ପେତୀ ନ ତିରଚ୍ଛାନଗତା, ୱିଞ୍ଞୂ ପଟିବଲା ସୁଭାସିତଦୁବ୍ଭାସିତଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲଂ ଆଜାନିତୁଂ।

ସଦ୍ଧିନ୍ତି ଏକତୋ।

ଏକୋ ଏକାୟାତି ଭିକ୍ଖୁ ଚେୱ ହୋତି ମାତୁଗାମୋ ଚ।

ରହୋ ନାମ ଚକ୍ଖୁସ୍ସ ରହୋ, ସୋତସ୍ସ ରହୋ। ଚକ୍ଖୁସ୍ସ ରହୋ ନାମ ନ ସକ୍କା ହୋତି ଅକ୍ଖିଂ ୱା ନିଖଣୀୟମାନେ ଭମୁକଂ ୱା ଉକ୍ଖିପୀୟମାନେ ସୀସଂ ୱା ଉକ୍ଖିପୀୟମାନେ ପସ୍ସିତୁଂ। ସୋତସ୍ସ ରହୋ ନାମ ନ ସକ୍କା ହୋତି ପକତିକଥା ସୋତୁଂ।

ନିସଜ୍ଜଂ କପ୍ପେୟ୍ୟାତି ମାତୁଗାମେ ନିସିନ୍ନେ ଭିକ୍ଖୁ ଉପନିସିନ୍ନୋ ୱା ହୋତି ଉପନିପନ୍ନୋ ୱା। ଭିକ୍ଖୁ ନିସିନ୍ନେ ମାତୁଗାମୋ ଉପନିସିନ୍ନୋ ୱା ହୋତି ଉପନିପନ୍ନୋ ୱା। ଉଭୋ ୱା ନିସିନ୍ନା ହୋନ୍ତି ଉଭୋ ୱା ନିପନ୍ନା।

ସଦ୍ଧେୟ୍ୟୱଚସା ନାମ ଆଗତଫଲା ଅଭିସମେତାୱିନୀ ୱିଞ୍ଞାତସାସନା।

ଉପାସିକା ନାମ ବୁଦ୍ଧଂ ସରଣଂ ଗତା, ଧମ୍ମଂ ସରଣଂ ଗତା, ସଙ୍ଘଂ ସରଣଂ ଗତା।

ଦିସ୍ୱାତି ପସ୍ସିତ୍ୱା।

ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ ୱଦେୟ୍ୟ ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ୱା ପାଚିତ୍ତିୟେନ ୱା। ନିସଜ୍ଜଂ ଭିକ୍ଖୁ ପଟିଜାନମାନୋ ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଧମ୍ମାନଂ ଅଞ୍ଞତରେନ କାରେତବ୍ବୋ – ସଙ୍ଘାଦିସେସେନ ୱା ପାଚିତ୍ତିୟେନ ୱା। ଯେନ ୱା ସା ସଦ୍ଧେୟ୍ୟୱଚସା ଉପାସିକା ୱଦେୟ୍ୟ, ତେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ କାରେତବ୍ବୋ।

୪୫୫। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘‘ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିସିନ୍ନୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ’’ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା କାରେତବ୍ବୋ। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘‘ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିସିନ୍ନୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ’’ତି, ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘‘ସଚ୍ଚାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ନୋ ଚ ଖୋ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜି’’ନ୍ତି, ନିସଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିପନ୍ନୋତି, ନିପଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘‘ଅୟ୍ୟୋ ମୟା ଦିଟ୍ଠୋ ନିପନ୍ନୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତୋ’’ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ସଚ୍ଚାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ନୋ ଚ ଖୋ କାୟସଂସଗ୍ଗଂ ସମାପଜ୍ଜିନ୍ତି, ନିପଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିସିନ୍ନୋତି, ନିସଜ୍ଜାୟ କାରେତବ୍ବୋ …ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘‘ଅୟ୍ୟସ୍ସ ମୟା ସୁତଂ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସନ୍ତସ୍ସା’’ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିୟା କାରେତବ୍ବୋ। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘‘ଅୟ୍ୟସ୍ସ ମୟା ସୁତଂ ନିସିନ୍ନସ୍ସ ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସନ୍ତସ୍ସା’’ତି, ସୋ ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ –

''ସଚ୍ଚାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ନୋ ଚ ଖୋ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସି''ନ୍ତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିପନ୍ନୋତି, ନିପଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟସ୍ସ ମଯା ସୁତଂ ନିପନ୍ନସ୍ସ ମାତୁଗାମଂ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସନ୍ତସ୍ସା''ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ସଚ୍ଚାହଂ ନିପନ୍ନୋ ନୋ ଚ ଖୋ ଦୁଟ୍ଠୁଲ୍ଲାହି ୱାଚାହି ଓଭାସିନ୍ତି, ନିପଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିସିନ୍ନୋତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

୪୫୬। ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିସିନ୍ନୋ''ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିପନ୍ନୋତି, ନିପଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିସିନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ସା ଚେ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅୟ୍ୟୋ ମଯା ଦିଟ୍ଠୋ ମାତୁଗାମେନ ସଦ୍ଧିଂ ଏକୋ ଏକାଯ ରହୋ ନିପନ୍ନୋ''ତି, ସୋ ଚ ତଂ ପଟିଜାନାତି, ନିପଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ନିସିନ୍ନୋତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ…ପେ… ନାହଂ ନିପନ୍ନୋ, ଅପିଚ ଖୋ ଠିତୋତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ଅଯମ୍ପୀତି ପୁରିମଂ ଉପାଦାଯ ୱୁଚ୍ଚତି।

ଅନିଯତୋତି ନ ନିଯତୋ, ସଙ୍ଘାଦିସେସୋ ୱା ପାଚିତ୍ତିଯଂ ୱା।

୪୫୭। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନ କାରେତବ୍ବୋ।

ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ପଟିଜାନାତି, ଆପତ୍ତିଯା କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି , ନିସଜ୍ଜାଯ କାରେତବ୍ବୋ। ଗମନଂ ନ ପଟିଜାନାତି ନିସଜ୍ଜଂ ନ ପଟିଜାନାତି ଆପତ୍ତିଂ ନ ପଟିଜାନାତି, ନ କାରେତବ୍ବୋତି।

ଦୁତିଯୋ ଅନିଯତୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

୪୫୮। ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠା ଖୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତୋ ଦ୍ୱେ ଅନିଯତା ଧମ୍ମା। ତତ୍ଥାଯସ୍ମନ୍ତେ ପୁଚ୍ଛାମି – ''କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା''? ଦୁତିଯମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ''କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା''? ତତିଯମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ''କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା''? ପରିସୁଦ୍ଧେତ୍ଥାଯସ୍ମନ୍ତୋ; ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରଯାମୀତି।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଲଂ କମ୍ମନିଯଞ୍ଚେୱ, ତଥେୱ ଚ ନହେୱ ଖୋ;

ଅନିଯତା ସୁପଞ୍ଞତ୍ତା, ବୁଦ୍ଧସେଟ୍ଠେନ ତାଦିନାତି।

ଅନିଯତକଣ୍ଡଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୪। ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟକଣ୍ଡଂ

୧। ଚୀୱରୱଗ୍ଗୋ

୧। ପଠମକଥିନସିକ୍ଖାପଦଂ

ଇମେ ଖୋ ପନାୟସ୍ମନ୍ତୋ ତିଂସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟା ପାଚିତ୍ତିୟା

ଧମ୍ମା ଉଦ୍ଦେସଂ ଆଗଚ୍ଛନ୍ତି।

୪୫୯। ତେନେ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ୱେସାଲିୟଂ ୱିହରତି ଗୋତମକେ ଚେତିୟେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ତିଚୀୱରଂ ଅନୁଞ୍ଞାତଂ ହୋତି। ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଭଗୱତା ତିଚୀୱରଂ ଅନୁଞ୍ଞାତ’’ନ୍ତି ଅଞ୍ଞେନେୱ ତିଚୀୱରେନ ଗାମଂ ପୱିସନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେନ ତିଚୀୱରେନ ଆରାମେ ଅଚ୍ଛନ୍ତି, ଅଞ୍ଞେନ ତିଚୀୱରେନ ନହାନଂ ଓତରନ୍ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେଥା’’ତି ? ‘‘ସଚ୍ଚଂ ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୪୬୦।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୪୬୧।[ମହାୱ। ୩୪୭] ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମତୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ ହୋତି। ଆୟସ୍ମା ଚ ଆନନ୍ଦୋ ତଂ ଚୀୱରଂ ଆୟସ୍ମତୋ ସାରିପୁତ୍ତସ୍ସ ଦାତୁକାମୋ ହୋତି। ଆୟସ୍ମା ଚ ସାରିପୁତ୍ତୋ ସାକେତେ ୱିହରତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ‘‘ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – ‘ନ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେତବ୍ବ’ନ୍ତି। ଇଦଞ୍ଚ ମେ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ। ଅହଞ୍ଚିମଂ ଚୀୱରଂ ଆୟସ୍ମତୋ ସାରିପୁତ୍ତସ୍ସ ଦାତୁକାମୋ। ଆୟସ୍ମା ଚ ସାରିପୁତ୍ତୋ ସାକେତେ ୱିହରତି। କଥଂ ନୁ ଖୋ ମୟା ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବ’’ନ୍ତି? ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ‘‘କୀୱଚିରଂ ପନାନନ୍ଦ, ସାରିପୁତ୍ତୋ ଆଗଚ୍ଛିସ୍ସତୀ’’ତି? ‘‘ନୱମଂ ୱା, ଭଗୱା, ଦିୱସଂ ଦସମଂ ୱା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦସାହପରମଂ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେତୁଂ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୪୬୨।‘‘ନିଟ୍ଠିତଚୀୱରସ୍ମିଂ ଭିକ୍ଖୁନା ଉବ୍ଭତସ୍ମିଂ କଥିନେ ଦସାହପରମଂ ଅତିରେକଚୀୱରଂ ଧାରେତବ୍ବଂ। ତଂ ଅତିକ୍କାମୟତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୪୬୩।ନିଟ୍ଠିତଚୀୱରସ୍ମିନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁନୋ ଚୀୱରଂ କତଂ ୱା ହୋତି ନଟ୍ଠଂ ୱା ୱିନଟ୍ଠଂ ୱା ଦଡ୍ଢଂ ୱା ଚୀୱରାସା ୱା ଉପଚ୍ଛିନ୍ନା।

ଉବ୍ଭତସ୍ମିଂ କଥିନେତି ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ମାତିକାନଂ ଅଞ୍ଞତରାୟ ମାତିକାୟ ଉବ୍ଭତଂ ହୋତି, ସଙ୍ଘେନ ୱା ଅନ୍ତରା ଉବ୍ଭତଂ ହୋତି।

ଦସାହପରମନ୍ତି ଦସାହପରମତା ଧାରେତବ୍ବଂ।

ଅତିରେକଚୀୱରଂ ନାମ ଅନଧିଟ୍ଠିତଂ ଅୱିକପ୍ପିତଂ।

ଚୀୱରଂ ନାମ ଛନ୍ନଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ, ୱିକପ୍ପନୁପଗଂ ପଚ୍ଛିମଂ।

ତଂ ଅତିକ୍କାମୟତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତୀ[ହୋତୀତି ଇଦଂ ପଦଂ ସଙ୍ଗପୋତ୍ଥକେସୁ ଅତ୍ଥି, ସିକ୍ଖାପଦେ ପନ ନତ୍ଥି, ଏୱମୁପରିପି] ତି ଏକାଦସେ

ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ, ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ’’ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା। ନିସ୍ସଟ୍ଠଚୀୱରଂ ଦାତବ୍ବଂ।

୪୬୪। ‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଇଦଂ ଚୀୱରଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଟ୍ଠଂ। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇମଂ ଚୀୱରଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଦଦେୟ୍ୟା’’ତି।

୪୬୫। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସୁ ୱଚନୀୟା – ‘‘ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ଆୟସ୍ମନ୍ତାନଂ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ’’ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା। ନିସ୍ସଟ୍ଠଚୀୱରଂ ଦାତବ୍ବଂ।

୪୬୬। ‘‘ସୁଣନ୍ତୁ ମେ ଆୟସ୍ମନ୍ତା। ଇଦଂ ଚୀୱରଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଆୟସ୍ମନ୍ତାନଂ ନିସ୍ସଟ୍ଠଂ। ଯଦାୟସ୍ମନ୍ତାନଂ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ଆୟସ୍ମନ୍ତା ଇମଂ ଚୀୱରଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଦଦେୟ୍ୟୁ’’ନ୍ତି।

୪୬୭। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଏକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଇଦଂ ମେ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଂ ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ଆୟସ୍ମତୋ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ’’ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା। ନିସ୍ସଟ୍ଠଚୀୱରଂ ଦାତବ୍ବଂ – ‘‘ଇମଂ ଚୀୱରଂ ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀ’’ତି।

୪୬୮। ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତେ ୱେମତିକୋ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ । ଅନଧିଟ୍ଠିତେ ଅଧିଟ୍ଠିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅୱିକପ୍ପିତେ ୱିକପ୍ପିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜିତେ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅନଟ୍ଠେ ନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅୱିନଟ୍ଠେ ୱିନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଦଡ୍ଢେ ଦଡ୍ଢସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅୱିଲୁତ୍ତେ ୱିଲୁତ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଚୀୱରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦସାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦସାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦସାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୪୬୯। ଅନାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋଦସାହଂ ଅଧିଟ୍ଠେତି, ୱିକପ୍ପେତି, ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତି, ନସ୍ସତି, ୱିନସ୍ସତି, ଡୟ୍ହତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଗଣ୍ହନ୍ତି, ୱିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

୪୭୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ନିସ୍ସଟ୍ଠଚୀୱରଂ ନ ଦେନ୍ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ‘‘ନ , ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଟ୍ଠଚୀୱରଂ ନ ଦାତବ୍ବଂ। ଯୋ ନ ଦଦେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା’’ତି।

କଥିନସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଠମଂ।

୨। ଉଦୋସିତସିକ୍ଖାପଦଂ

୪୭୧। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ହତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସନ୍ତରୁତ୍ତରେନ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମନ୍ତି। ତାନି ଚୀୱରାନି ଚିରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତାନି କଣ୍ଣକିତାନି ହୋନ୍ତି। ତାନି ଭିକ୍ଖୂ ଓତାପେନ୍ତି। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ସେନାସନଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତାନି ଚୀୱରାନି ଓତାପେନ୍ତେ। ଦିସ୍ୱାନ ଯେନ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କସ୍ସିମାନି, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରାନି କଣ୍ଣକିତାନୀ’’ତି? ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମତୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଉଜ୍ଝାୟତି ଖିୟ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ହତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସନ୍ତରୁତ୍ତରେନ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି…

ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ହତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସନ୍ତରୁତ୍ତରେନ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମନ୍ତୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ଭିକ୍ଖୂନଂ ହତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସନ୍ତରୁତ୍ତରେନ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସନ୍ତି ! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୪୭୨।‘‘ନିଟ୍ଠିତଚୀୱରସ୍ମିଂ ଭିକ୍ଖୁନା ଉବ୍ଭତସ୍ମିଂ କଥିନେ ଏକରତ୍ତମ୍ପି ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ତିଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୪୭୩। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ କୋସମ୍ବିୟଂ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ଞାତକା ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସୁଂ – ‘‘ଆଗଚ୍ଛତୁ ଭଦନ୍ତୋ, ମୟଂ, ଉପଟ୍ଠହିସ୍ସାମା’’ତି। ଭିକ୍ଖୂପି ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ଗଚ୍ଛାୱୁସୋ , ଞାତକା ତଂ ଉପଟ୍ଠହିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି। ସୋ ଏୱମାହ – ‘‘ଭଗୱତାୱୁସୋ, ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – ‘ନ ତିଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସିତବ୍ବ’ନ୍ତି। ଅହଞ୍ଚମ୍ହି ଗିଲାନୋ। ନ ସକ୍କୋମି ତିଚୀୱରଂ ଆଦାୟ ପକ୍କମିତୁଂ। ନାହଂ ଗମିସ୍ସାମୀ’’ତି । ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଗିଲାନସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିଂ ଦାତୁଂ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଦାତବ୍ବା। ତେନ ଗିଲାନେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ଗିଲାନୋ। ନ ସକ୍କୋମି ତିଚୀୱରଂ ଆଦାୟ ପକ୍କମିତୁଂ। ସୋହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘଂ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିଂ ୟାଚାମୀ’ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ୟାଚିତବ୍ବା। ତତିୟମ୍ପି ୟାଚିତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୪୭୪। ‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ। ନ ସକ୍କୋତି ତିଚୀୱରଂ ଆଦାୟ ପକ୍କମିତୁଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିଂ ୟାଚତି। ୟଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିଂ ଦଦେୟ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅୟଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ। ନ ସକ୍କୋତି ତିଚୀୱରଂ ଆଦାୟ ପକ୍କମିତୁଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିଂ ୟାଚତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିଂ ଦେତି। ୟସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତିୟା ଦାନଂ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ୟସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

‘‘ଦିନ୍ନା ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ତିଚୀୱରେନ ଅୱିପ୍ପୱାସସମ୍ମୁତି। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ’’ତି।

ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୪୭୫।‘‘ନିଟ୍ଠିତଚୀୱରସ୍ମିଂ ଭିକ୍ଖୁନା ଉବ୍ଭତସ୍ମିଂ କଥିନେ ଏକରତ୍ତମ୍ପି ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ତିଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସେୟ୍ୟ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିୟା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୪୭୬।‘‘ନିଟ୍ଠିତଚୀୱରସ୍ମିନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁନୋ ଚୀୱରଂ କତଂ ୱା ହୋତି ନଟ୍ଠଂ ୱା ୱିନଟ୍ଠଂ ୱା ଦଡ୍ଢଂ ୱା ଚୀୱରାସା ୱା ଉପଚ୍ଛିନ୍ନା।

ଉବ୍ଭତସ୍ମିଂକଥିନେତି ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ମାତିକାନଂ ଅଞ୍ଞତରାୟ ମାତିକାୟ ଉବ୍ଭତଂ ହୋତି, ସଙ୍ଘେନ ୱା ଅନ୍ତରା ଉବ୍ଭତଂ ହୋତି।

ଏକରତ୍ତମ୍ପି ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ତିଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସେୟ୍ୟାତି ସଙ୍ଘାଟିୟା ୱା ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ ୱା ଅନ୍ତରୱାସକେନ ୱା।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିୟାତି ଠପେତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତୀତି ସହ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନା [ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେନ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ , ଚୀୱରଂ ରତ୍ତିୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥଂ [ରତ୍ତିଂ ୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥଂ (ସୀ।)] ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିୟା ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ, ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୪୭୭। ଗାମୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ନିୱେସନଂ ଏକୂପଚାରଂ ନାନୂପଚାରଂ। ଉଦୋସିତୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ଅଟ୍ଟୋ

ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ମାଠଓ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ପାସାଦୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ହମ୍ମିଯଂ ଏକୂପଚାରଂ ନାନୂପଚାରଂ। ନାୱା ଏକୂପଚାରା ନାନୂପଚାରା। ସତ୍ଥୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ଖେତ୍ତଂ ଏକୂପଚାରଂ ନାନୂପଚାରଂ। ଧଞ୍ଞକରଣଂ ଏକୂପଚାରଂ ନାନୂପଚାରଂ। ଆରାମୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ୱିହାରୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ। ରୁକ୍ଖମୂଲଂ ଏକୂପଚାରଂ ନାନୂପଚାରଂ। ଅଜ୍ଝୋକାସୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାନୂପଚାରୋ।

୪୭୮।ଗାମୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାମ ଏକକୁଲସ୍ସ ଗାମୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ । ଅନ୍ତୋଗାମେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋଗାମେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି, ଯସ୍ମିଂ ଘରେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଘରେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୭୯। ନାନାକୁଲସ୍ସ ଗାମୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ। ଯସ୍ମିଂ ଘରେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଘରେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ସଭାଯେ ୱା ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ସଭାଯଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତେନ ହତ୍ଥପାସେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସଭାଯେ ୱା ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ସଭାଯେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ସଭାଯେ ୱା ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି, ଯସ୍ମିଂ ଘରେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଘରେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୦। ଏକକୁଲସ୍ସ ନିୱେସନଂ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତଞ୍ଚ, ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା। ଅନ୍ତୋନିୱେସନେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋନିୱେସନେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି, ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୧। ନାନାକୁଲସ୍ସ ନିୱେସନଂ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତଞ୍ଚ, ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା। ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ । ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି, ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୨। ଏକକୁଲସ୍ସ ଉଦୋସିତୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ, ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା । ଅନ୍ତୋଉଦୋସିତେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋଉଦୋସିତେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି, ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୩। ନାନାକୁଲସ୍ସ ଉଦୋସିତୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ, ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା। ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି, ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୪। ଏକକୁଲସ୍ସ ଅଟ୍ଟୋ ହୋତି, ଅନ୍ତୋଅଟ୍ଟେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋଅଟ୍ଟେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ଅଟ୍ଟୋ ହୋତି, ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା। ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୫। ଏକକୁଲସ୍ସ ମାଠଓ ହୋତି, ଅନ୍ତୋମାଠଏ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋମାଠଏ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ମାଠଓ ହୋତି ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା, ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୬। ଏକକୁଲସ୍ସ ପାସାଦୋ ହୋତି, ଅନ୍ତୋପାସାଦେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋପାସାଦେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ପାସାଦୋ ହୋତି, ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା। ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୭। ଏକକୁଲସ୍ସ ହମ୍ମିଯଂ ହୋତି। ଅନ୍ତୋହମ୍ମିଯେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋହମ୍ମିଯେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ହମ୍ମିଯଂ ହୋତି, ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା। ଯସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଗବ୍ଭେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୮। ଏକକୁଲସ୍ସ ନାୱା ହୋତି। ଅନ୍ତୋନାୱାଯ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋନାୱାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ । ନାନାକୁଲସ୍ସ ନାୱା ହୋତି ନାନାଗବ୍ଭା ନାନାଓୱରକା। ଯସ୍ମିଂ ଓୱରକେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ଓୱରକେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୮୯। ଏକକୁଲସ୍ସ ସତ୍ଥୋ ହୋତି। ସତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ପୁରତୋ ୱା ପଚ୍ଛତୋ ୱା ସତ୍ତବ୍ଭନ୍ତରା ନ ୱିଜହିତବ୍ବା, ପସ୍ସତୋ ଅବ୍ଭନ୍ତରଂ ନ

ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ସତ୍ଥୋ ହୋତି, ସତ୍ଥେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୯୦। ଏକକୁଲସ୍ସ ଖେତ୍ତଂ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତଞ୍ଚ। ଅନ୍ତୋଖେତ୍ତେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋଖେତ୍ତେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ଖେତ୍ତଂ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତଞ୍ଚ। ଅନ୍ତୋଖେତ୍ତେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୯୧। ଏକକୁଲସ୍ସ ଧଞ୍ଞକରଣଂ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତଞ୍ଚ। ଅନ୍ତୋଧଞ୍ଞକରଣେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋଧଞ୍ଞକରଣେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ଧଞ୍ଞକରଣଂ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତଞ୍ଚ। ଅନ୍ତୋଧଞ୍ଞକରଣେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୯୨। ଏକକୁଲସ୍ସ ଆରାମୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ। ଅନ୍ତୋଆରାମେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋଆରାମେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ଆରାମୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ। ଅନ୍ତୋଆରାମେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୯୩। ଏକକୁଲସ୍ସ ୱିହାରୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ। ଅନ୍ତୋୱିହାରେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋୱିହାରେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି, ଯସ୍ମିଂ ୱିହାରେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ୱିହାରେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ୱିହାରୋ ହୋତି ପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ଚ। ଯସ୍ମିଂ ୱିହାରେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ୱିହାରେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ ଦ୍ୱାରମୂଲେ ୱା, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ। ଅପରିକ୍ଖିତ୍ତୋ ହୋତି , ଯସ୍ମିଂ ୱିହାରେ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ହୋତି ତସ୍ମିଂ ୱିହାରେ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ, ହତ୍ଥପାସା ୱା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

୪୯୪। ଏକକୁଲସ୍ସ ରୁକ୍ଖମୂଲଂ ହୋତି, ଯଂ ମଜ୍ଝନ୍ହିକେ କାଲେ ସମନ୍ତା ଛାଯା ଫରତି, ଅନ୍ତୋଛାଯାଯ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅନ୍ତୋଛାଯାଯ ୱତ୍ଥବ୍ବଂ। ନାନାକୁଲସ୍ସ ରୁକ୍ଖମୂଲଂ ହୋତି, ହତ୍ଥପାସା ନ ୱିଜହିତବ୍ବଂ।

ଅଜ୍ଝୋକାସୋ ଏକୂପଚାରୋ ନାମ ଅଗାମକେ ଅରଞ୍ଞେ ସମନ୍ତା ସତ୍ତବ୍ଭନ୍ତରା ଏକୂପଚାରୋ, ତତୋ ପରଂ ନାନୂପଚାରୋ।

୪୯୫। ୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥେ ୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥସଞ୍ଞୀ ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥେ ୱେମତିକୋ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥେ ଅୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥସଞ୍ଞୀ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅପ୍ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧଟେ ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧଟସଞ୍ଞୀ…ପେ… ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜିତେ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିତସଞ୍ଞୀ… ଅନଟ୍ଠେ ନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅୱିନଟ୍ଠେ ୱିନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅଦଡ୍ଢେ ଦଡ୍ଢସଞ୍ଞୀ…ପେ… ଅୱିଲୁତ୍ତେ ୱିଲୁତ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ଚୀୱରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ । ଅୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥେ ୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥେ ଅୱିପ୍ପୱୁତ୍ଥସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୪୯୬। ଅନାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋଅରୁଣେ ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧରତି, ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତି, ନସ୍ସତି, ୱିନସ୍ସତି, ଡଯ୍ହତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଗଣ୍ହନ୍ତି, ୱିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଉଦୋସିତସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦୁତିଯଂ।

୩। ତତିଯକଥିନସିକ୍ଖାପଦଂ

୪୯୭। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଅକାଲଚୀୱରଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ ହୋତି। ତସ୍ସ ତଂ ଚୀୱରଂ କଯିରମାନଂ ନପ୍ପହୋତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତଂ ଚୀୱରଂ ଉସ୍ସାପେତ୍ୱା ପୁନପ୍ପୁନଂ ୱିମଜ୍ଜତି। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ଭଗୱା ସେନାସନଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ତଂ ଚୀୱରଂ ଉସ୍ସାପେତ୍ୱା ପୁନପ୍ପୁନଂ ୱିମଜ୍ଜନ୍ତଂ। ଦିସ୍ୱାନ ଯେନ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଇମଂ ଚୀୱରଂ ଉସ୍ସାପେତ୍ୱା ପୁନପ୍ପୁନଂ ୱିମଜ୍ଜସୀ''ତି? ''ଇଦଂ ମେ,

ଭନ୍ତେ, ଅକାଲଚୀୱରଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ। କଯିରମାନଂ ନପ୍ପହୋତି। ତେନାହଂ ଇମଂ ଚୀୱରଂ ଉସ୍ସାପେତ୍ୱା ପୁନପ୍ପୁନଂ ୱିମଜ୍ଜାମୀ''ତି। ''ଅତ୍ଥି ପନ ତେ, ଭିକ୍ଖୁ, ଚୀୱରପଚ୍ଚାସା''ତି? ''ଅତ୍ଥି, ଭଗୱା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା, ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରପଚ୍ଚାସା ନିକ୍ଖିପିତୁ''ନ୍ତି।

୪୯୮। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭିକ୍ଖୂ – ''ଭଗୱତା ଅନୁଞ୍ଞାତଂ ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରପଚ୍ଚାସା ନିକ୍ଖିପିତୁ''ନ୍ତି ଅକାଲଚୀୱରାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଅତିରେକମାସଂ ନିକ୍ଖିପନ୍ତି। ତାନି ଚୀୱରାନି ଚୀୱରୱଂସେ ଭଣ୍ଡିକାବଦ୍ଧାନି ତିଟ୍ଠନ୍ତି। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ସେନାସନଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତୋ ତାନି ଚୀୱରାନି ଚୀୱରୱଂସେ ଭଣ୍ଡିକାବଦ୍ଧାନି ତିଟ୍ଠନ୍ତେ। ଦିସ୍ୱାନ ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''କସ୍ସିମାନି, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରାନି ଚୀୱରୱଂସେ ଭଣ୍ଡିକାବଦ୍ଧାନି ତିଟ୍ଠନ୍ତୀ''ତି? ''ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଅକାଲଚୀୱରାନି ଚୀୱରପଚ୍ଚାସା ନିକ୍ଖିତ୍ତାନୀ''ତି। ''କୀୱଚିରଂ ପନାୱୁସୋ, ଇମାନି ଚୀୱରାନି ନିକ୍ଖିତ୍ତାନୀ''ତି? ''ଅତିରେକମାସଂ, ଆୱୁସୋ''ତି। ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଅତିରେକମାସଂ ନିକ୍ଖିପିସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଅତିରେକମାସଂ ନିକ୍ଖିପନ୍ତୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ଅକାଲଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଅତିରେକମାସଂ ନିକ୍ଖିପିସ୍ସନ୍ତି! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୪୯୯।''ନିଟ୍ଠିତଚୀୱରସ୍ମିଂଭିକ୍ଖୁନା ଉବ୍ଭତସ୍ମିଂ କଥିନେ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପନେୱ ଅକାଲଚୀୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜେଯ୍ୟ, ଆକଙ୍ଖମାନେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବଂ। ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖିପ୍ପମେୱ କାରେତବ୍ବଂ। ନୋଚସ୍ସ ପାରିପୂରି, ମାସପରମଂ ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ତଂ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବଂ ଊନସ୍ସ ପାରିପୂରିଯା ସତିଯା ପଚ୍ଚାସାଯ। ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି [ଉତ୍ତରିଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ନିକ୍ଖିପେଯ୍ୟ, ସତିଯାପି ପଚ୍ଚାସାଯ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

୫୦୦।ନିଟ୍ଠିତଚୀୱରସ୍ମିନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁନୋ ଚୀୱରଂ କତଂ ୱା ହୋତି ନଟ୍ଠଂ ୱା ୱିନଟ୍ଠଂ ୱା ଦଡ୍ଢଂ ୱା ଚୀୱରାସା ୱା ଉପଚ୍ଛିନ୍ନା।

ଉବ୍ଭତସ୍ମିଂ କଥିନେତି ଅଟ୍ଠନ୍ନଂ ମାତିକାନଂ ଅଞ୍ଞତରାଯ ମାତିକାଯ ଉବ୍ଭତଂ ହୋତି, ସଙ୍ଘେନ ୱା ଅନ୍ତରା ଉବ୍ଭତଂ ହୋତି।

ଅକାଲଚୀୱରଂ ନାମ ଅନତ୍ଥତେ କଥିନେ ଏକାଦସମାସେ ଉପ୍ପନ୍ନଂ, ଅତ୍ଥତେ କଥିନେ ସତ୍ତମାସେ ଉପ୍ପନ୍ନଂ, କାଲେପି ଆଦିସ୍ସ ଦିନ୍ନଂ, ଏତଂ ଅକାଲଚୀୱରଂ ନାମ।

ଉପ୍ପଜ୍ଜେଯ୍ୟାତି ଉପ୍ପଜ୍ଜେଯ୍ୟ ସଙ୍ଘତୋ ୱା ଗଣତୋ ୱା ଞାତିତୋ ୱା ମିତ୍ତତୋ ୱା ପଂସୁକୂଲଂ ୱା ଅତ୍ତନୋ ୱା ଧନେନ।

ଆକଙ୍ଖମାନେନାତି ଇଚ୍ଛମାନେନ ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବଂ।

ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଖିପ୍ପମେୱ କାରେତବ୍ବନ୍ତି ଦସାହା କାରେତବ୍ବଂ।

ନୋ ଚସ୍ସ ପାରିପୂରୀତି କଯିରମାନଂ ନପ୍ପହୋତି।

ମାସପରମଂ ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ତଂ ଚୀୱରଂ ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବନ୍ତି ମାସପରମତା ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବଂ।

ଊନସ୍ସ ପାରିପୂରିଯାତି ଊନସ୍ସ ପାରିପୂରତ୍ଥାଯ।

ସତିଯା ପଚ୍ଚାସାଯାତି ପଚ୍ଚାସା ହୋତି ସଙ୍ଘତୋ ୱା ଗଣତୋ ୱା ଞାତିତୋ ୱା ମିତ୍ତତୋ ୱା ପଂସୁକୂଲଂ ୱା ଅତ୍ତନୋ ୱା ଧନେନ।

ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ନିକ୍ଖିପେଯ୍ୟ ସତିଯାପି ପଚ୍ଚାସାଯାତି ତଦହୁପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଦସାହା କାରେତବ୍ବଂ। ଦ୍ୱୀହୁପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଦସାହା କାରେତବ୍ବଂ। ତୀହୁପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀୱରେ…ପେ… ଚତୂହୁପ୍ପନ୍ନେ… ପଞ୍ଚାହୁପ୍ପନ୍ନେ… ଛାହୁପ୍ପନ୍ନେ… ସତ୍ତାହୁପ୍ପନ୍ନେ… ଅଟ୍ଠାହୁପ୍ପନ୍ନେ … ନୱାହୁପ୍ପନ୍ନେ… ଦସାହୁପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଦସାହା କାରେତବ୍ବଂ । ଏକାଦସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ…ପେ… ଦ୍ୱାଦସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ତେରସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ଚୁଦ୍ଦସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ପନ୍ନରସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ସୋଳସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ସତ୍ତରସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ଅଟ୍ଠାରସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ଏକୂନୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଦସାହା କାରେତବ୍ବଂ।

ଏକଓ୍ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀଓ୍ୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀଓ୍ୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ନଓ୍ୱାହା କାରେତବ୍ବଂ। ଦ୍ୱାଓ୍ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ…ପେ… ତେଓ୍ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ଚତୁଓ୍ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ପଞ୍ଚଓ୍ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ଛବ୍ବୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ସତ୍ତଓ୍ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ଅଟ୍ଠଓ୍ୱୀସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ… ଏକୂନତିଂସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀଓ୍ୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀଓ୍ୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ଏକାହଂ କାରେତବ୍ବଂ… ତିଂସେ ଉପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀଓ୍ୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀଓ୍ୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି , ତଦହେଓ୍ୱ ଅଧିଟ୍ଠାତବ୍ବଂ ଓ୍ୱିକପ୍ପେତବ୍ବଂ ଓ୍ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତବ୍ବଂ। ନୋ ଚେ ଅଧିଟ୍ଠେୟ୍ୟ ଓ୍ୱା ଓ୍ୱିକପ୍ପେୟ୍ୟ ଓ୍ୱା ଓ୍ୱିସ୍ସଜ୍ଜେୟ୍ୟ ଓ୍ୱା, ଏକତିଂସେ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଓ୍ୱା ଗଣସ୍ସ ଓ୍ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଓ୍ୱା। ଏଓ୍ୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଓ୍ୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଅକାଲଚୀଓ୍ୱରଂ ମାସାତିକ୍କନ୍ତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ, ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

ଓ୍ୱିସଭାଗେ ଉପ୍ପନ୍ନେ ମୂଲଚୀଓ୍ୱରେ ପଚ୍ଚାସାଚୀଓ୍ୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି, ରତ୍ତିୟୋ ଚ ସେସା ହୋନ୍ତି, ନ ଅକାମା କାରେତବ୍ବଂ।

୫୦୧। ମାସାତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ମାସାତିକ୍କନ୍ତେ ଓ୍ୱେମତିକୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ମାସାତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅନଧିଟ୍ଠିତେ ଅଧିଟ୍ଠିତସଞ୍ଞୀ…ପେ… ଅଓ୍ୱିକପ୍ପିତେ ଓ୍ୱିକପ୍ପିତସଞ୍ଞୀ… ଅଓ୍ୱିସ୍ସଜ୍ଜିତେ ଓ୍ୱିସ୍ସଜ୍ଜିତସଞ୍ଞୀ… ଅନଟ୍ଠେ ନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅଓ୍ୱିନଟ୍ଠେ ଓ୍ୱିନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅଦଡ୍ଢେ ଦଡ୍ଢସଞ୍ଞୀ… ଅଓ୍ୱିଲୁତ୍ତେ ଓ୍ୱିଲୁତ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଚୀଓ୍ୱରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ମାସାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ମାସାନତିକ୍କନ୍ତେ ଓ୍ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ମାସାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୦୨। ଅନାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋମାସେ ଅଧିଟ୍ଠେତି, ଓ୍ୱିକପ୍ପେତି, ଓ୍ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତି, ନସ୍ସତି , ଓ୍ୱିନସ୍ସତି, ଡୟ୍ହତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଓ୍ୱିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ତତିୟକଥିନସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୪। ପୁରାଣଚୀଓ୍ୱରସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୦୩। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଓ୍ୱା ସାଓ୍ୱତ୍ଥିୟଂ ଓ୍ୱିହରତି ଜେତଓ୍ୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମତୋ ଉଦାୟିସ୍ସ ପୁରାଣଦୁତିୟିକା ଭିକ୍ଖୁନୀସୁ ପବ୍ବଜିତା ହୋତି। ସା ଆୟସ୍ମତୋ ଉଦାୟିସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଅଭିକ୍ଖଣଂ ଆଗଚ୍ଛତି। ଆୟସ୍ମାପି ଉଦାୟୀ ତସ୍ସା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ସନ୍ତିକେ ଅଭିକ୍ଖଣଂ ଗଚ୍ଛତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ତସ୍ସା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ସନ୍ତିକେ ଭତ୍ତଓ୍ୱିସ୍ସଗ୍ଗଂ କରୋତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମୟଂ ନିଓ୍ୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀଓ୍ୱରମାଦାୟ ଯେନ ସା ଭିକ୍ଖୁନୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତସ୍ସା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରତୋ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଓ୍ୱିଓ୍ୱରିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସୀଦି। ସାପି ଖୋ ଭିକ୍ଖୁନୀ ଆୟସ୍ମତୋ ଉଦାୟିସ୍ସ ପୁରତୋ ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଓ୍ୱିଓ୍ୱରିତ୍ୱା ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ସାରତ୍ତୋ ତସ୍ସା ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଅଙ୍ଗଜାତଂ ଉପନିଜ୍ଝାୟି। ତସ୍ସ ଅସୁଚି ମୁଚ୍ଚି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ତଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଏତଦଓ୍ୱୋଚ – ''ଗଚ୍ଛ, ଭଗିନି, ଉଦକଂ ଆହର, ଅନ୍ତରଓ୍ୱାସକଂ ଧୋଓ୍ୱିସ୍ସାମୀ''ତି। ''ଆହରୟ୍ୟ , ଅହମେଓ୍ୱ ଧୋଓ୍ୱିସ୍ସାମୀ''ତି ତଂ ଅସୁଚିଂ ଏକଦେସଂ ମୁଖେନ ଅଗ୍ଗହେସି ଏକଦେସଂ ଅଙ୍ଗଜାତେ ପକ୍ଖିପି। ସା ତେନ ଗବ୍ଭଂ ଗଣ୍ହି। ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଏଓ୍ୱମାହଂସୁ – ''ଅବ୍ରହ୍ମଚାରିନୀ ଅୟଂ ଭିକ୍ଖୁନୀ, ଗବ୍ଭିନୀ''ତି। ''ନାହଂ, ଅୟ୍ୟେ, ଅବ୍ରହ୍ମଚାରିନୀ''ତି ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ଓ୍ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଅୟ୍ୟୋ ଉଦାୟୀ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରାଣଚୀଓ୍ୱରଂ ଧୋଓ୍ୱାପେସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତା ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ଓ୍ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଉଦାୟୀ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରାଣଚୀଓ୍ୱରଂ ଧୋଓ୍ୱାପେସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାୟିଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ଓ୍ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗଓ୍ୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉଦାୟି, ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରାଣଚୀଓ୍ୱରଂ ଧୋଓ୍ୱାପେସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗଓ୍ୱା''ତି। ''ଞାତିକା ତେ, ଉଦାୟି, ଅଞ୍ଞାତିକା''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତିକା, ଭଗଓ୍ୱା''ତି। ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ନ ଜାନାତି ପତିରୂପଂ ଓ୍ୱା ଅପ୍ପତିରୂପଂ ଓ୍ୱା ପାସାଦିକଂ ଓ୍ୱା ଅପାସାଦିକଂ ଓ୍ୱା। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରାଣଚୀଓ୍ୱରଂ ଧୋଓ୍ୱାପେସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ଓ୍ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏଓ୍ୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଓ୍ୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୦୪।''ଯୋପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ପୁରାଣଚୀଓ୍ୱରଂ ଧୋଓ୍ୱାପେୟ୍ୟ ଓ୍ୱା ରଜାପେୟ୍ୟ ଓ୍ୱା ଆକୋଟାପେୟ୍ୟ ଓ୍ୱା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ''ନ୍ତି।

୫୦୫।ଯୋପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଅଞ୍ଞାତିକା ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ଯାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହଯୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧା।

ଭିକ୍ଖୁନୀ ନାମ ଉଭତୋସଙ୍ଘେ ଉପସମ୍ପନ୍ନା।

ପୁରାଣଚୀୱରଂ ନାମ ସକିଂ ନିୱତ୍ଥମ୍ପି ସକିଂ ପାରୁତମ୍ପି।

ଧୋୱାତି ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଧୋତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ରଜାତି ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ରତ୍ତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ଆକୋଟେହୀତି ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସକିଂ ପାଣିପ୍ପହାରଂ ୱା ମୁଗ୍ଗରପ୍ପହାରଂ ୱା ଦିନ୍ନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଭିକ୍ଖୁନିୟା ଧୋୱାପିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୦୬। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେତି ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେତି ଆକୋଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେତି ରଜାପେତି ଆକୋଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ରଜାପେତି ଆକୋଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ରଜାପେତି ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ରଜାପେତି ଆକୋଟାପେତି ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଆକୋଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଆକୋଟାପେତି ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଆକୋଟାପେତି ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଆକୋଟାପେତି ଧୋୱାପେତି ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟେନ ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ୱେମତିକୋ…ପେ… ଅଞ୍ଞାତିକାୟ ଞାତିକସଞ୍ଞୀ…ପେ… ଅଞ୍ଞସ୍ସ ପୁରାଣଚୀୱରଂ ଧୋୱାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନିସୀଦନପଚ୍ଚତ୍ଥରଣଂ ଧୋୱାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଏକତୋଉପସମ୍ପନ୍ନାୟ ଧୋୱାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାୟ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ । ଞାତିକାୟ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାୟ ଞାତିକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୦୭। ଅନାପତ୍ତି ଞାତିକାୟ ଧୋୱନ୍ତିୟା ଅଞ୍ଞାତିକା ଦୁତିୟା ହୋତି, ଅୱୁତ୍ତା ଧୋୱତି, ଅପରିଭୁତ୍ତଂ ଧୋୱାପେତି, ଚୀୱରଂ ଠପେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞଂ ପରିକ୍ଖାରଂ ଧୋୱାପେତି, ସିକ୍ଖମାନାୟ, ସାମଣେରିୟା, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ପୁରାଣଚୀୱରସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। ଚୀୱରପଟିଗ୍ଗହଣସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୦୮। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି। ଅଥ ଖୋ ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମୟଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରମାଦାୟ ସାୱତ୍ଥିଂ ପିଣ୍ଡାୟ ପାୱିସି। ସାୱତ୍ଥିୟଂ ପିଣ୍ଡାୟ ଚରିତ୍ୱା ପଚ୍ଛାଭତ୍ତଂ ପିଣ୍ଡପାତପ୍ପଟିକ୍କନ୍ତା ଯେନ ଅନ୍ଧୱନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି ଦିୱାୱିହାରାୟ। ଅନ୍ଧୱନଂ ଅଜ୍ଝୋଗାହେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞତରସ୍ମିଂ ରୁକ୍ଖମୂଲେ ଦିୱାୱିହାରଂ ନିସୀଦି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଚୋରା କତକମ୍ମା ଗାୱିଂ ୱଧିତ୍ୱା ମଂସଂ ଗହେତ୍ୱା ଅନ୍ଧୱନଂ ପୱିସିଂସୁ। ଅଦ୍ଦସା ଖୋ ଚୋରଗାମଣିକୋ ଉପ୍ପଲୱଣ୍ଣଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଅଞ୍ଞତରସ୍ମିଂ ରୁକ୍ଖମୂଲେ ଦିୱାୱିହାରଂ ନିସିନ୍ନଂ। ଦିସ୍ୱାନସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ସଚେ ମେ ପୁତ୍ତଭାତୁକା ପସ୍ସିସ୍ସନ୍ତି ୱିହେଠିସ୍ସନ୍ତି ଇମଂ ଭିକ୍ଖୁନି''ନ୍ତି ଅଞ୍ଞେନ ମଗ୍ଗେନ ଅଗମାସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଚୋରଗାମଣିକୋ ମଂସେ ପକ୍କେ ୱରମଂସାନି ଗହେତ୍ୱା

ପଣ୍ଡପୁଟଂ [ପଣ୍ଡେନ ପୁଟଂ (ସ୍ୟା।)] ବନ୍ଧିତ୍ୱା ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଅୱିଦୂରେ ରୁକ୍ଖେ ଆଲଗ୍ଗେତ୍ୱା – ''ଯୋ ପସ୍ସତି ସମଣୋ ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ୱା ଦିନ୍ନଂଯେୱ ହରତୂ''ତି, ୱତ୍ୱା ପକ୍କାମି। ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ସମାଧିମ୍ହା ୱୁଟ୍ଠହିତ୍ୱା ତସ୍ସ ଚୋରଗାମଣିକସ୍ସ ଇମଂ ୱାଚଂ ଭାସମାନସ୍ସ। ଅଥ ଖୋ ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ତଂ ମଂସଂ ଗହେତ୍ୱା ଉପସ୍ସଯଂ ଅଗମାସି। ଅଥ ଖୋ ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ତସ୍ସା ରତ୍ତିଯା ଅଚ୍ଚଯେନ ତଂ ମଂସଂ ସମ୍ପାଦେତ୍ୱା ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ ଭଣ୍ଡିକଂ ବନ୍ଧିତ୍ୱା ୱେହାସଂ ଅବ୍ଭୁଗ୍ଗନ୍ତ୍ୱା ୱେଳୁଓ୍ୱନେ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାସି [ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠାସି (?)]।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭଗୱା ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପୱିଟ୍ଠୋ ହୋତି। ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଓହିଯ୍ୟକୋ ହୋତି ୱିହାରପାଲୋ। ଅଥ ଖୋ ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଯେନାଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କହଂ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱା''ତି? ''ପୱିଟ୍ଠୋ, ଭଗିନି, ଭଗୱା ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାଯା''ତି। ''ଇମଂ, ଭନ୍ତେ, ମଂସଂ ଭଗୱତୋ ଦେହୀ''ତି। ''ସନ୍ତପ୍ପିତୋ ତଯା, ଭଗିନି, ଭଗୱା ମଂସେନ। ସଚେ ମେ ତ୍ୱଂ ଅନ୍ତରୱାସକଂ ଦଦେଯ୍ୟାସି, ଏୱଂ ଅହମ୍ପି ସନ୍ତପ୍ପିତୋ ଭୱେଯ୍ୟଂ ଅନ୍ତରୱାସକେନା''ତି। ''ମଯଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ମାତୁଗାମା ନାମ କିଚ୍ଛଲାଭା। ଇଦଞ୍ଚ ମେ ଅନ୍ତିମଂ ପଞ୍ଚମଂ ଚୀୱରଂ। ନାହଂ ଦସ୍ସାମୀ''ତି। ''ସେଯ୍ୟଥାପି, ଭଗିନି, ପୁରିସୋ ହତ୍ଥିଂ ଦତ୍ୱା କଚ୍ଛେ ସଜ୍ଜେଯ୍ୟ [ୱିସ୍ସଜ୍ଜେଯ୍ୟ (ସ୍ୟା।)] ଏୱମେୱ ଖୋ ତ୍ୱଂ ଭଗିନି ଭଗୱତୋ ମଂସଂ ଦତ୍ୱା ମଯି ଅନ୍ତରୱାସକେ ସଜ୍ଜସୀ''ତି [ଅନ୍ତରୱାସକଂ ନ ସଜ୍ଜସୀତି (କ।), ମଯ୍ହଂ ଅନ୍ତରୱାସକଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେହୀତି (ସ୍ୟା।)]। ଅଥ ଖୋ ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଆଯସ୍ମତା ଉଦାଯିନା ନିପ୍ପୀଳିଯମାନା ଅନ୍ତରୱାସକଂ ଦତ୍ୱା ଉପସ୍ସଯଂ ଅଗମାସି। ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତିଯୋ ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣଂ ଭିକ୍ଖୁନିଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''କହଂ ତେ, ଅଯ୍ୟେ, ଅନ୍ତରୱାସକୋ''ତି? ଉପ୍ପଲଓ୍ୱଣ୍ଣା ଭିକ୍ଖୁନୀ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଅଯ୍ୟୋ ଉଦାଯୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସତି କିଚ୍ଛଲାଭୋ ମାତୁଗାମୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ ତା ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉଦାଯୀ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦାଯିଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉଦାଯି, ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ , ଭଗୱା''ତି। ''ଞାତିକା ତେ, ଉଦାଯି, ଅଞ୍ଞାତିକା''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତିକା, ଭଗୱା''ତି। ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ନ ଜାନାତି ପତିରୂପଂ ୱା ଅପ୍ପତିରୂପଂ ୱା ସନ୍ତଂ ୱା ଅସନ୍ତଂ ୱା। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସସି! ନେତଂ ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୫୦୯।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହେଯ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୫୧୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭିକ୍ଖୂ କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯନ୍ତା ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ପାରିୱତ୍ତକଚୀୱରଂ ନ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତି। ଭିକ୍ଖୁନିଯୋ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଅଯ୍ୟା ଅମ୍ହାକଂ ପାରିୱତ୍ତକଚୀୱରଂ ନ ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତାସଂ ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତୀନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତୀନଂ ୱିପାଚେନ୍ତୀନଂ। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାରିୱତ୍ତକଂ ପଟିଗ୍ଗହେତୁଂ – ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ, ଭିକ୍ଖୁନିଯା, ସିକ୍ଖମାନାଯ, ସାମଣେରସ୍ସ, ସାମଣେରିଯା। ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମେସଂ ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ପାରିୱତ୍ତକଂ ପଟିଗ୍ଗହେତୁଂ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ।

୫୧୧।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହେଯ୍ୟ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ପାରିୱତ୍ତକା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

୫୧୨।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଅଞ୍ଞାତିକା ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ଯାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହଯୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧା।

ଭିକ୍ଖୁନୀ ନାମ ଉଭତୋସଙ୍ଘେ ଉପସମ୍ପନ୍ନା।

ଚୀୱରଂ ନାମ ଛନ୍ନଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ୱିକପ୍ପନୁପଗଂ ପଚ୍ଛିମଂ।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ପାରିୱତ୍ତକାତି ଠପେତ୍ୱା ପାରିୱତ୍ତକଂ।

ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ହତ୍ଥତୋ ପଟିଗ୍ଗହିତଂ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ପାରିୱତ୍ତକା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୧୩। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ପାରିୱତ୍ତକା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ୱେମତିକୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ପାରିୱତ୍ତକା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ପାରିୱତ୍ତକା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଏକତୋଉପସମ୍ପନ୍ନାଯ ହତ୍ଥତୋ ଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ପାରିୱତ୍ତକା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାଯ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାଯ ଞାତିକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୧୪। ଅନାପତ୍ତି ଞାତିକାଯ, ପାରିୱତ୍ତକଂ ପରିତ୍ତେନ ୱା ୱିପୁଲଂ, ୱିପୁଲେନ ୱା ପରିତ୍ତଂ, ଭିକ୍ଖୁ ୱିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହାତି, ତାୱକାଲିକଂ ଗଣ୍ହାତି , ଚୀୱରଂ ଠପେତ୍ୱା ଅଞ୍ଞଂ ପରିକ୍ଖାରଂ ଗଣ୍ହାତି, ସିକ୍ଖମାନାଯ, ସାମଣେରିଯା, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଚୀୱରପଟିଗ୍ଗହଣସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। ଅଞ୍ଞାତକୱିଞ୍ଞତ୍ତିସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୧୫। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ । ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପଟ୍ଠୋ [ପଟ୍ଟୋ (ସ୍ୟା। କ।)] ହୋତି ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କାତୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତୋ ଯେନାଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନଂ ଖୋ ତଂ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସେସି ସମାଦପେସି ସମୁତ୍ତେଜେସି ସମ୍ପହଂସେସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତୋ ଆଯସ୍ମତା ଉପନନ୍ଦେନ ସକ୍ୟପୁତ୍ତେନ ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସିତୋ ସମାଦପିତୋ ସମୁତ୍ତେଜିତୋ ସମ୍ପହଂସିତୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ୱଦେଯ୍ୟାଥ, ଭନ୍ତେ, ଯେନ ଅତ୍ଥୋ। ପଟିବଲା ମଯଂ ଅଯ୍ୟସ୍ସ ଦାତୁଂ ଯଦିଦଂ ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚଯଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାର''ନ୍ତି। ''ସଚେ ମେ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଦାତୁକାମୋସି, ଇତୋ ଏକଂ ସାଟକଂ ଦେହୀ''ତି। ''ଅମ୍ହାକଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, କୁଲପୁତ୍ତାନଂ କିସ୍ମିଂ ୱିଯ ଏକସାଟକଂ ଗନ୍ତୁଂ। ଆଗମେହି, ଭନ୍ତେ, ଯାୱ ଘରଂ ଗଚ୍ଛାମି। ଘରଂ ଗତୋ ଇତୋ ୱା ଏକଂ ସାଟକଂ ପହିଣିସ୍ସାମି ଇତୋ ୱା ସୁନ୍ଦରତର''ନ୍ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତଂ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ ''ସଚେ ମେ ତ୍ୱଂ ଆୱୁସୋ ଦାତୁକାମୋସି ଇତୋ ଏକଂ ସାଟକଂ ଦେହୀ''ତି। ଅମ୍ହାକଂ ଖୋ ଭନ୍ତେ କୁଲପୁତ୍ତାନଂ କିସ୍ମିଂ ୱିଯ ଏକସାଟକଂ ଗନ୍ତୁଂ, ଆଗମେହି ଭନ୍ତେ ଯାୱ ଘରଂ ଗଚ୍ଛାମି, ଘରଂ ଗତୋ ଇତୋ ୱା ଏକଂ ସାଟକଂ ପହିଣିସ୍ସାମି ଇତୋ ୱା ସୁନ୍ଦରତରନ୍ତି। ତତିଯମ୍ପି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତଂ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ ''ସଚେ ମେ ତ୍ୱଂ ଆୱୁସୋ ଦାତୁକାମୋସି, ଇତୋ ଏକଂ ସାଟକଂ ଦେହୀ''ତି। ଅମ୍ହାକଂ ଖୋ ଭନ୍ତେ କୁଲପୁତ୍ତାନଂ କିସ୍ମିଂ ୱିଯ ଏକସାଟକଂ ଗନ୍ତୁଂ, ଆଗମେହି ଭନ୍ତେ ଯାୱ ଘରଂ ଗଚ୍ଛାମି, ଘରଂ ଗତୋ ଇତୋ ୱା ଏକଂ ସାଟକଂ ପହିଣିସ୍ସାମି ଇତୋ ୱା ସୁନ୍ଦରତରନ୍ତି। ''କିଂ ପନ ତଯା, ଆୱୁସୋ, ଅଦାତୁକାମେନ ପୱାରିତେନ ଯଂ ତ୍ୱଂ ପୱାରେତ୍ୱା ନ ଦେସୀ''ତି।

ଅଥ ଖୋ ସୋ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତୋ ଆଯସ୍ମତା ଉପନନ୍ଦେନ ସକ୍ୟପୁତ୍ତେନ ନିପ୍ପୀଳିଯମାନୋ ଏକଂ ସାଟକଂ ଦତ୍ୱା ଅଗମାସି। ମନୁସ୍ସା ତଂ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ ଅଯ୍ୟୋ ଏକସାଟକୋ ଆଗଚ୍ଛସୀ''ତି? ଅଥ ଖୋ ସୋ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତୋ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''ମହିଚ୍ଛା ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠା। ନଯିମେସଂ ସୁକରା ଧମ୍ମନିମନ୍ତନାପି କାତୁଂ [ନଯିମେ ସୁକରା ଧମ୍ମନିମନ୍ତନାଯପି କାତୁଂ (ସ୍ୟା।)]। କଥଞ୍ହି ନାମ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତେନ ଧମ୍ମନିମନ୍ତନାଯ କଯିରମାନାଯ ସାଟକଂ ଗହେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉପନନ୍ଦ, ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଞାତକୋ ତେ, ଉପନନ୍ଦ, ଅଞ୍ଞାତକୋ''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ଭଗୱା''ତି। ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ନ ଜାନାତି ପତିରୂପଂ ୱା ଅପ୍ପତିରୂପଂ ୱା ସନ୍ତଂ ୱା ଅସନ୍ତଂ ୱା। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତକଂ ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତଂ

ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୧୬।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୫୧୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ସାକେତା ସାୱତ୍ଥିଂ ୨ ଅଦ୍ଧାନମଗ୍ଗପ୍ପଟିପନ୍ନା ହୋନ୍ତି। ଅନ୍ତରାମଗ୍ଗେ ଚୋରା ନିକ୍ଖମିତ୍ୱା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଭଗୱତା ପଟିକ୍ଖିତ୍ତଂ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତୁ’’ନ୍ତି, କୁକ୍କୁଚ୍ଚାୟନ୍ତା ନ ୱିଞ୍ଞାପେସୁଂ। ଯଥାନଗ୍ଗାୱ ସାୱତ୍ଥିଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଅଭିୱାଦେନ୍ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ସୁନ୍ଦରା ଖୋ ଇମେ, ଆୱୁସୋ, ଆଜୀୱକା ଯେ ଇମେ ଭିକ୍ଖୂସୁ ଅଭିୱାଦେନ୍ତୀ’’ତି। ତେ ଏୱମାହଂସୁ – ‘‘ନ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଆଜୀୱକା, ଭିକ୍ଖୂ ମୟ’’ନ୍ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପାଲିଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ‘‘ଇଙ୍ଘାୱୁସୋ ଉପାଲି, ଇମେ ଅନୁୟୁଞ୍ଜାହୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମତା ଉପାଲିନା ଅନୁୟୁଞ୍ଜିୟମାନା ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପାଲି ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁୟୁଞ୍ଜିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଭିକ୍ଖୂ ଇମେ, ଆୱୁସୋ। ଦେଥ ନେସଂ ଚୀୱରାନୀ’’ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ନଗ୍ଗା ଆଗଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତି! ନନୁ ନାମ ତିଣେନ ୱା ପଣ୍ଣେନ ୱା ପଟିଚ୍ଛାଦେତ୍ୱା ଆଗନ୍ତବ୍ବ’’ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରସ୍ସ ୱା ନଟ୍ଠଚୀୱରସ୍ସ ୱା ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତୁଂ। ଯଂ ଆୱାସଂ ପଠମଂ ଉପଗଚ୍ଛତି, ସଚେ ତତ୍ଥ ହୋତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱିହାରଚୀୱରଂ ୱା ଉତ୍ତରତ୍ଥରଣଂ ୱା ଭୂମତ୍ଥରଣଂ ୱା ଭିସିଚ୍ଛୱି ୱା, ତଂ ଗହେତ୍ୱା ପାରୁପିତୁଂ ଲଭିତ୍ୱା ଓଦହିସ୍ସାମୀ’’ତି । ନୋ ଚେ ହୋତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱିହାରଚୀୱରଂ ୱା ଉତ୍ତରତ୍ଥରଣଂ ୱା ଭୂମତ୍ଥରଣଂ ୱା ଭିସିଚ୍ଛୱି ୱା ତିଣେନ ୱା ପଣ୍ଣେନ ୱା ପଟିଚ୍ଛାଦେତ୍ୱା ଆଗନ୍ତବ୍ବଂ; ନ ତ୍ୱେୱ ନଗ୍ଗେନ ଆଗନ୍ତବ୍ବଂ। ଯୋ ଆଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୧୮।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେୟ୍ୟ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ସମୟା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ତତ୍ଥାୟଂ ସମୟୋ – ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରୋ ୱା ହୋତି ଭିକ୍ଖୁ ନଟ୍ଠଚୀୱରୋ ୱା। ଅୟଂ ତତ୍ଥ ସମୟୋ’’ତି।

୫୧୯।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଅଞ୍ଞାତକୋ ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ଯାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହୟୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧୋ।

ଗହପତି ନାମ ଯୋ କୋଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ଗହପତାନୀ ନାମ ଯା କାଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ଚୀୱରଂ ନାମ ଛନ୍ନଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ୱିକପ୍ପନୁପଗଂ ପଚ୍ଛିମଂ।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ସମୟାତି ଠପେତ୍ୱା ସମୟଂ।

ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରୋ ନାମ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଚୀୱରଂ ଅଚ୍ଛିନ୍ନଂ ହୋତି ରାଜୂହି ୱା ଚୋରେହି ୱା ଧୁତ୍ତେହି ୱା, ଯେହି କେହିଚି ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ନଂ ହୋତି।

ନଟ୍ଠଚୀୱରୋ ନାମ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ଚୀୱରଂ ଅଗ୍ଗିନା ୱା ଦଡ୍ଢଂ ହୋତି, ଉଦକେନ ୱା ୱୁଳ୍ହଂ ହୋତି, ଉନ୍ଦୂରେହି ୱା ଉପଚିକାହି ୱା ଖାୟିତଂ ହୋତି, ପରିଭୋଗଜିଣ୍ଣଂ ୱା ହୋତି।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ସମୟା ୱିଞ୍ଞାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ , ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିକଂ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ସମୟା ୱିଞ୍ଞାପିତଂ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୨୦। ଅଞ୍ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ସମୟା, ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ୱେମତିକୋ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ସମୟା, ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ସମୟା, ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୨୧। ଅନାପତ୍ତି ସମୟେ, ଞାତକାନଂ, ପୱାରିତାନଂ, ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାୟ, ଅତ୍ତନୋ ଧନେନ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଅଞ୍ଞାତକୱିଞ୍ଞତ୍ତିସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ତତୁତ୍ତରିସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୨୨। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରକେ ଭିକ୍ଖୂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ''ଭଗୱତା, ଆୱୁସୋ, ଅନୁଞ୍ଞାତଂ – 'ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରସ୍ସ ୱା ନଟ୍ଠଚୀୱରସ୍ସ ୱା ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିଂ ୱା ଗହପତାନିଂ ୱା ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତୁଂ'; ୱିଞ୍ଞାପେଥ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱର''ନ୍ତି। ''ଅଲଂ, ଆୱୁସୋ, ଲଦ୍ଧଂ ଅମ୍ହେହି ଚୀୱର''ନ୍ତି। ''ମୟଂ ଆୟସ୍ମନ୍ତାନଂ ୱିଞ୍ଞାପେମା''ତି। ''ୱିଞ୍ଞାପେଥ, ଆୱୁସୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରକା, ଆୱୁସୋ, ଭିକ୍ଖୂ ଆଗତା। ଦେଥ ନେସଂ ଚୀୱରାନୀ''ତି, ବହୁଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସୁଂ।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ସଭାୟଂ ନିସିନ୍ନୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପୁରିସଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରକା ଅୟ୍ୟୋ ଭିକ୍ଖୂ ଆଗତା। ତେସଂ ମୟା ଚୀୱରଂ ଦିନ୍ନ''ନ୍ତି। ସୋପି ଏୱମାହ – ''ମୟାପି ଦିନ୍ନ''ନ୍ତି। ଅପରୋପି ଏୱମାହ – ''ମୟାପି ଦିନ୍ନ''ନ୍ତି। ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୁଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସନ୍ତି, ଦୁସ୍ସୱାଣିଜ୍ଜଂ ୱା ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା କରିସ୍ସନ୍ତି, ପଗ୍ଗାହିକସାଲଂ [ପଟଗ୍ଗାହିକସାଲଂ (?)] ୱା ପସାରେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୁଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୁଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେଥା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୁଂ ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୨୩।''ତଞ୍ଚେ ଅଞ୍ଞାତକୋ ଗହପତି ୱା ଗହପତାନୀ ୱା ବହୂହି ଚୀୱରେହି ଅଭିହଟ୍ଠୁଂ ପୱାରେୟ୍ୟ ସନ୍ତରୁତ୍ତରପରମଂ ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ତତୋ ଚୀୱରଂ ସାଦିତବ୍ବଂ। ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ସାଦିୟେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ''ନ୍ତି।

୫୨୪।ତଞ୍ଚେତି ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ।

ଅଞ୍ଞାତକୋ ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ଯାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହୟୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧୋ।

ଗହପତି ନାମ ଯୋ କୋଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ଗହପତାନୀ ନାମ ଯା କାଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ବହୂହି ଚୀୱରେହୀତି ବହୁକେହି ଚୀୱରେହି।

ଅଭିହଟ୍ଠୁଂ ପୱାରେୟ୍ୟାତି ଯାୱତକଂ ଇଚ୍ଛସି ତାୱତକଂ ଗଣ୍ହାହୀତି।

ସନ୍ତରୁତ୍ତରପରମଂତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ତତୋ ଚୀୱରଂ ସାଦିତବ୍ବନ୍ତି ସଚେ ତୀଣି ନଟ୍ଠାନି ହୋନ୍ତି ଦ୍ୱେ ସାଦିତବ୍ବାନି, ଦ୍ୱେ ନଟ୍ଠାନି ଏକଂ ସାଦିତବ୍ବଂ, ଏକଂ ନଟ୍ଠଂ ନ କିଞ୍ଚି ସାଦିତବ୍ବଂ।

ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ସାଦିୟେଯ୍ୟାତି ତତୁତ୍ତରି ୱିଞ୍ଞାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତତୁତ୍ତରି ୱିଞ୍ଞାପିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୨୫। ଅଞ୍ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ ତତୁତ୍ତରି ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ୱେମତିକୋ ତତୁତ୍ତରି ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ ତତୁତ୍ତରି ଚୀୱରଂ ୱିଞ୍ଞାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୨୬। ଅନାପତ୍ତି – ''ସେସକଂ ଆହରିସ୍ସାମୀ''ତି ହରନ୍ତୋ ଗଚ୍ଛତି, ''ସେସକଂ ତୁୟ୍ହେୱ ହୋତୂ''ତି ଦେନ୍ତି, ନ ଅଚ୍ଛିନ୍ନକାରଣା ଦେନ୍ତି, ନ ନଟ୍ଠକାରଣା ଦେନ୍ତି, ଞାତକାନଂ, ପୱାରିତାନଂ, ଅତ୍ତନୋ ଧନେନ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ତତୁତ୍ତରିସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ସତ୍ତମଂ।

୮। ଉପକ୍ଖଟସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୨୭। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ପଜାପତିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ''ତି। ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିଣ୍ଡଚାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଇମଂ ୱାଚଂ ଭାସମାନସ୍ସ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୟେନାୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ମହାପୁଞ୍ଞୋସି ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ଉପନନ୍ଦ, ଅମୁକସ୍ମିଂ ଓକାସେ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ପଜାପତିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ'''ତି। ''ଅତ୍ଥାୱୁସୋ, ମଂ ସୋ ଉପଟ୍ଠାକୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ୟେନ ସୋ ପୁରିସୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ପୁରିସଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସଚ୍ଚଂ କିର ମଂ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମୋସୀ''ତି? ''ଅପି ମେୟ୍ୟ, ଏୱଂ ହୋତି – 'ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ'''ତି। ''ସଚେ ଖୋ ମଂ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମୋସି, ଏୱରୂପେନ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେହି। କ୍ୟାହଂ ତେନ ଅଚ୍ଛନ୍ନୋପି କରିସ୍ସାମି ୟାହଂ ନ ପରିଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀ''ତି।

ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ଉଜ୍ଝାୟତି ଖିୟ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ''ମହିଚ୍ଛା ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠା। ନୟିମେ ସୁକରା ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେତୁଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ଅୟ୍ୟୋ ଉପନନ୍ଦୋ ମୟା ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ମଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ''ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତସ୍ସ ଖିୟ୍ୟନ୍ତସ୍ସ ୱିପାଚେନ୍ତସ୍ସ। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ …ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉପନନ୍ଦ, ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଞାତକୋ ତେ, ଉପନନ୍ଦ, ଅଞ୍ଞାତକୋ''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ଭଗୱା''ତି। ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ନ ଜାନାତି ପତିରୂପଂ ୱା ଅପ୍ପତିରୂପଂ ୱା ସନ୍ତଂ ୱା ଅସନ୍ତଂ ୱା। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୨୮।''ଭିକ୍ଖୁଂ ପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ଗହପତିସ୍ସ ୱା ଗହପତାନିୟା ୱା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ [ଚୀୱରଚେତାପନଂ (ସ୍ୟା।)] ଉପକ୍ଖଟଂ ହୋତି – 'ଇମିନା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେନ ଚୀୱରଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ'ତି; ତତ୍ର ଚେ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟ – 'ସାଧୁ ୱତ ମଂ ଆୟସ୍ମା ଇମିନା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେନ ଏୱରୂପଂ ୱା ଏୱରୂପଂ ୱା ଚୀୱରଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ଅଚ୍ଛାଦେହୀ'ତି, କଲ୍ୟାଣକମ୍ୟତଂ ଉପାଦାୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ''ନ୍ତି।

୫୨୯।ଭିକ୍ଖୁଂପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସାତି ଭିକ୍ଖୁସ୍ସତ୍ଥାୟ, ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରମ୍ମଣଂ କରିତ୍ୱା, ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମୋ।

ଅଞ୍ଞାତକୋ ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ଯାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହଯୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧୋ।

ଗହପତି ନାମ ଯୋ କୋଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ଗହପତାନୀ ନାମ ଯା କାଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ନାମ ହିରଞ୍ଞଂ ୱା ସୁୱଣ୍ଣଂ ୱା ମୁତ୍ତା ୱା ମଣି ୱା ପୱାଳଓ ୱା ଫଲିକୋ ୱା ପଟକୋ ୱା ସୁତ୍ତଂ ୱା କପ୍ପାସୋ ୱା।

ଇମିନା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେନାତି ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତେନ।

ଚେତାପେତ୍ୱାତି ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା।

ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀତି ଦସ୍ସାମି।

ତତ୍ର ଚେ ସୋ ଭିକ୍ଖୂତି ଯଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ଉପକ୍ଖଟଂ ହୋତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ।

ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋତି ପୁବ୍ବେ ଅୱୁତ୍ତୋ ହୋତି – ‘‘କୀଦିସେନ ତେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରେନ ଅତ୍ଥୋ, କୀଦିସଂ ତେ ଚୀୱରଂ ଚେତାପେମୀ’’ତି?

ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱାତି ଘରଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଯତ୍ଥ କତ୍ଥଚି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ।

ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜେଯ୍ୟାତି ଆଯତଂ ୱା ହୋତୁ ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା ସଣ୍ହଂ ୱା।

ଇମିନାଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେନାତି ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତେନ।

ଏୱରୂପଂୱା ଏୱରୂପଂ ୱାତି। ଆଯତଂ ୱା ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା ସଣ୍ହଂ ୱା।

ଚେତାପେତ୍ୱାତି ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା।

ଅଚ୍ଛାଦେହୀତି ଦଜ୍ଜେହି।

କଲ୍ୟାଣକମ୍ୟତଂ ଉପାଦାଯାତି ସାଧତ୍ଥିକୋ [ସାଧୁତ୍ଥିକୋ (ସ୍ୟା।)] ମହଗ୍ଘତ୍ଥିକୋ। ତସ୍ସ ୱଚନେନ ଆଯତଂ ୱା ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା ସଣ୍ହଂ ୱା ଚେତାପେତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକଂ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପନ୍ନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ, ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୩୦। ଅଞ୍ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ୱେମତିକୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୩୧। ଅନାପତ୍ତି ଞାତକାନଂ, ପୱାରିତାନଂ, ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାଯ, ଅତ୍ତନୋ ଧନେନ, ମହଗ୍ଘଂ ଚେତାପେତୁକାମସ୍ସ ଅପ୍ପଗ୍ଘଂ ଚେତାପେତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଉପକ୍ଖଟସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଅଟ୍ଠମଂ।

୯। ଦୁତିୟୌପକ୍ଖଟସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୩୨। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପୁରିସଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ''ତି। ସୋପି ଏୱମାହ – ''ଅହମ୍ପି ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ''ତି। ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିଣ୍ଡଚାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ତେସଂ ପୁରିସାନଂ ଇମଂ କଥାସଲ୍ଲାପଂ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୟେନାୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ମହାପୁଞ୍ଞୋସି ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ଉପନନ୍ଦ। ଅମୁକସ୍ମିଂ ଓକାସେ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ପୁରିସଂ ଏତଦୱୋଚ – 'ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ'ତି। ସୋପି ଏୱମାହ – 'ଅହମ୍ପି ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ'''ତି। ''ଅତ୍ଥାୱୁସୋ, ମଂ ତେ ଉପଟ୍ଠାକା''ତି।

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ୟେନ ତେ ପୁରିସା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତେ ପୁରିସେ ଏତଦୱୋଚ – ''ସଚ୍ଚଂ କିର ମଂ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରେହି ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମାତ୍ଥା''ତି? ''ଅପି ନୟ୍ୟ, ଏୱଂ ହୋତି – 'ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେହି ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମା'''ତି। ''ସଚେ ଖୋ ମଂ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରେହି ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମାତ୍ଥ, ଏୱରୂପେନ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେଥ, କ୍ୟାହଂ ତେହି ଅଚ୍ଛନ୍ନୋପି କରିସ୍ସାମି, ୟାନାହଂ ନ ପରିଭୁଞ୍ଜିସ୍ସାମୀ''ତି । ଅଥ ଖୋ ତେ ପୁରିସା ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''ମହିଚ୍ଛା ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠା। ନୟିମେ ସୁକରା ଚୀୱରେହି ଅଚ୍ଛାଦେତୁଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ଅୟ୍ୟୋ ଉପନନ୍ଦୋ ଅମ୍ହେହି ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ''ତି!

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ପୁରିସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉପନନ୍ଦ, ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଞାତକା ତେ, ଉପନନ୍ଦ, ଅଞ୍ଞାତକା''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତକା, ଭଗୱା''ତି। ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତକାନଂ ନ ଜାନାତି ପତିରୂପଂ ୱା ଅପ୍ପତିରୂପଂ ୱା ସନ୍ତଂ ୱା ଅସନ୍ତଂ ୱା। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକେ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୩୩।''ଭିକ୍ଖୁଂ ପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଉଭିନ୍ନଂ ଅଞ୍ଞାତକାନଂ ଗହପତୀନଂ ୱା ଗହପତାନୀନଂ ୱା ପଚ୍ଚେକଚୀୱରଚେତାପନ୍ନାନି ଉପକ୍ଖଟାନି ହୋନ୍ତି – 'ଇମେହି ମୟଂ ପଚ୍ଚେକଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେହି ପଚ୍ଚେକଚୀୱରାନି ଚେତାପେତ୍ୱା ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୀୱରେହି ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମା'ତି ; ତତ୍ର ଚେ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟ – 'ସାଧୁ ୱତ ମଂ ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ ଇମେହି ପଚ୍ଚେକଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେହି ଏୱରୂପଂ ୱା ଏୱରୂପଂ ୱା ଚୀୱରଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ଅଚ୍ଛାଦେଥ, ଉଭୋୱ ସନ୍ତା ଏକେନା'ତି, କଲ୍ୟାଣକମ୍ୟତଂ ଉପାଦାୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ''ନ୍ତି।

୫୩୪।ଭିକ୍ଖୁଂପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସାତି ଭିକ୍ଖୁସ୍ସତ୍ଥାୟ, ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରମ୍ମଣଂ କରିତ୍ୱା, ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମା।

ଉଭିନ୍ନନ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ।

ଅଞ୍ଞାତକା ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ୟାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହୟୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧା।

ଗହପତୀ ନାମ ୟେ କେଚି ଅଗାର ଅଜ୍ଝାୱସନ୍ତି।

ଗହପତାନିୟୋ ନାମ ୟା କାଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସନ୍ତି।

ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନାନି ନାମ ହିରଞ୍ଞା ୱା ସୁୱଣ୍ଣା ୱା ମୁତ୍ତା ୱା ମଣୀ ୱା ପୱାଳା ୱା ଫଳିକା ୱା ପଟକା ୱା ସୁତ୍ତା ୱା କପ୍ପାସା ୱା।

ଇମେହି ପଚ୍ଚେକଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେହିତି ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତେହି।

ଚେତାପେତ୍ୱାତି ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା।

ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମାତି ଦସ୍ସାମ।

ତତ୍ର ଚେ ସୋ ଭିକ୍ଖୂତି ଯଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନାନି ଉପକ୍ଖଟାନି ହୋନ୍ତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ।

ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋତି ପୁବ୍ବେ ଅୱୁତ୍ତୋ ହୋତି – ‘‘କୀଦିସେନ ତେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରେନ ଅତ୍ଥୋ, କୀଦିସଂ ତେ ଚୀୱରଂ ଚେତାପେମା’’ତି।

ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱାତି ଘରଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଯତ୍ଥ କତ୍ଥଚି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା।

ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି ଆୟତଂ ୱା ହୋତୁ ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା ସଣ୍ହଂ ୱା।

ଇମେହି ପଞ୍ଚେକଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେହୀତି ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତେହି।

ଏୱରୂପଂ ୱା ଏୱରୂପଂ ୱାତି ଆୟତଂ ୱା ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା ସଣ୍ହଂ ୱା।

ଚେତାପେତ୍ୱାତି ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା।

ଅଚ୍ଛାଦେଥାତି ଦଜ୍ଜେଥ।

ଉଭୋୱ ସନ୍ତା ଏକେନାତି ଦ୍ୱେପି ଜନା ଏକେନ।

କଲ୍ୟାଣକମ୍ୟତଂ ଉପାଦାୟାତି ସାଧତ୍ଥିକୋ ମହଗ୍ଘତ୍ଥିକୋ।

ତସ୍ସ ୱଚନେନ ଆୟତଂ ୱା ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା ସଣ୍ହଂ ୱା ଚେତାପେନ୍ତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକେ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପନ୍ନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୩୫। ଅଞ୍ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ୱେମତିକୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୩୬। ଅନାପତ୍ତି – ଞାତକାନଂ, ପୱାରିତାନଂ, ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାୟ, ଅତ୍ତନୋ ଧନେନ, ମହଗ୍ଘଂ ଚେତାପେତୁକାମାନଂ ଅପ୍ପଗ୍ଘଂ ଚେତାପେତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଦୁତିୟୋପକ୍ଖଟସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ନୱମଂ।

୧୦। ରାଜସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୩୭। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ଉପଟ୍ଠାକୋ ମହାମତ୍ତୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ଦୂତେନ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ପାହେସି – ‘‘ଇମିନା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେନ ଚୀୱରଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ଅୟ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେହୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଦୂତୋ ଯେନାୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଇଦଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ଆଭତଂ। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତୁ ଆୟସ୍ମା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନ’’ନ୍ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତଂ ଦୂତଂ ଏତଦୱୋଚ –

“ନ ଖୋ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାମ, ଚୀୱରଞ୍ଚ ଖୋ ମୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାମ କାଲେନ କପ୍ପିୟ”ନ୍ତି। ଏୱଂ ୱୁତ୍ତେ ସୋ ଦୂତୋ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – “ଅତ୍ଥି ପନାୟସ୍ମତୋ କୋଚି ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ”ତି ? ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଉପାସକୋ ଆରାମଂ ଅଗମାସି କେନଚିଦେୱ କରଣୀୟେନ। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତଂ ଦୂତଂ ଏତଦୱୋଚ – “ଏସୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଉପାସକୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ”ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଦୂତୋ ତଂ ଉପାସକଂ ସଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ୟେନାୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – “ୟଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆୟସ୍ମା ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରଂ ନିଦ୍ଦିସି ସଞ୍ଞତ୍ତୋ ସୋ ମୟା। ଉପସଙ୍କମତୁ ଆୟସ୍ମା କାଲେନ, ଚୀୱରେନ ତଂ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସତୀ”ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ସୋ ମହାମତ୍ତୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – “ପରିଭୁଞ୍ଜତୁ ଅୟ୍ୟୋ ତଂ ଚୀୱରଂ, ଇଚ୍ଛାମ ମୟଂ ଅୟ୍ୟେନ ତଂ ଚୀୱରଂ ପରିଭୁତ୍ତ”ନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତଂ ଉପାସକଂ ନ କିଞ୍ଚି ଅୱଚାସି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ ସୋ ମହାମତ୍ତୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – “ପରିଭୁଞ୍ଜତୁ ଅୟ୍ୟୋ ତଂ ଚୀୱରଂ, ଇଚ୍ଛାମ ମୟଂ ଅୟ୍ୟେନ ତଂ ଚୀୱରଂ ପରିଭୁତ୍ତ”ନ୍ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତଂ ଉପାସକଂ ନ କିଞ୍ଚି ଅୱଚାସି। ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ସୋ ମହାମତ୍ତୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – “ପରିଭୁଞ୍ଜତୁ ଅୟ୍ୟୋ ତଂ ଚୀୱରଂ, ଇଚ୍ଛାମ ମୟଂ ଅୟ୍ୟେନ ତଂ ଚୀୱରଂ ପରିଭୁତ୍ତ”ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ନେଗମସ୍ସ ସମୟୋ ହୋତି। ନେଗମେନ ଚ କତିକା କତା ହୋତି – “ୟୋ ପଚ୍ଛା ଆଗଚ୍ଛତି ପଞ୍ଞାସଂ ବଦ୍ଧୋ”ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ୟେନ ସୋ ଉପାସକୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ଉପାସକଂ ଏତଦୱୋଚ – “ଅତ୍ଥୋ ମେ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରେନା”ତି। “ଅଜ୍ଜଣ୍ହୋ, ଭନ୍ତେ , ଆଗମେହି, ଅଜ୍ଜ ନେଗମସ୍ସ ସମୟୋ। ନେଗମେନ ଚ କତିକା କତା ହୋତି – ‘ୟୋ ପଚ୍ଛା ଆଗଚ୍ଛତି ପଞ୍ଞାସଂ ବଦ୍ଧୋ’”ତି। “ଅଜ୍ଜେୱ ମେ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଂ ଦେହୀ”ତି ଓୱଟ୍ଟିକାୟ ପରାମସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଉପାସକୋ ଆୟସ୍ମତା ଉପନନ୍ଦେନ ସକ୍ୟପୁତ୍ତେନ ନିପ୍ପୀଳିୟମାନୋ ଆୟସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ଚୀୱରଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ପଚ୍ଛା ଅଗମାସି। ମନୁସ୍ସା ତଂ ଉପାସକଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – “କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ଅୟ୍ୟୋ, ପଚ୍ଛା ଆଗତୋ, ପଞ୍ଞାସଂ ଜୀନୋସୀ”ତି।

ଅଥ ଖୋ ସୋ ଉପାସକୋ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – “ମହିଚ୍ଛା ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠା । ନୟିମେସଂ ସୁକରଂ ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚମ୍ପି କାତୁଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ଉପାସକେନ – ‘ଅଜ୍ଜଣ୍ହୋ, ଭନ୍ତେ, ଆଗମେହୀ’ତି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ନାଗମେସ୍ସତୀ”ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – “କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଉପାସକେନ – ‘ଅଜ୍ଜଣ୍ହୋ, ଭନ୍ତେ, ଆଗମେହୀ’ତି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ନାଗମେସ୍ସତୀ”ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ… ପେ… “ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉପନନ୍ଦ, ଉପାସକେନ – ‘ଅଜ୍ଜଣ୍ହୋ, ଭନ୍ତେ, ଆଗମେହୀ’ତି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ନାଗମେସୀ”ତି ? “ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା”ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଉପାସକେନ – ‘ଅଜ୍ଜଣ୍ହୋ, ଭନ୍ତେ, ଆଗମେହୀ’ତି ୱୁଚ୍ଚମାନୋ ନାଗମେସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୩୮।“ଭିକ୍ଖୁଂ ପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ରାଜା ୱା ରାଜଭୋଗ୍ଗୋ ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ୱା ଗହପତିକୋ ୱା ଦୂତେନ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ପହିଣେୟ୍ୟ – ‘ଇମିନା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେନ ଚୀୱରଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେହୀ’ତି। ସୋ ଚେ ଦୂତୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ଇଦଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ଆଭତଂ, ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତୁ ଆୟସ୍ମା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନ’ନ୍ତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୋ ଦୂତୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘ନ ଖୋ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାମ। ଚୀୱରଞ୍ଚ ଖୋ ମୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାମ, କାଲେନ କପ୍ପିୟ’ନ୍ତି। ସୋ ଚେ ଦୂତୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ଅତ୍ଥି ପନାୟସ୍ମତୋ କୋଚି ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ’ତି, ଚୀୱରତ୍ଥିକେନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁନା ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ ନିଦ୍ଦିସିତବ୍ବୋ ଆରାମିକୋ ୱା ଉପାସକୋ ୱା – ‘ଏସୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଭିକ୍ଖୂନଂ ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ’ତି। ସୋ ଚେ ଦୂତୋ ତଂ ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରଂ ସଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ‘ୟଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆୟସ୍ମା ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରଂ ନିଦ୍ଦିସି ସଞ୍ଞତ୍ତୋ ସୋ ମୟା, ଉପସଙ୍କମତୁ ଆୟସ୍ମା କାଲେନ, ଚୀୱରେନ ତଂ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସତୀ’ତି, ଚୀୱରତ୍ଥିକେନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁନା ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଦ୍ୱତ୍ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦେତବ୍ବୋ ସାରେତବ୍ବୋ – ‘ଅତ୍ଥୋ ମେ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରେନା’ତି। ଦ୍ୱତ୍ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦୟମାନୋ ସାରୟମାନୋ ତଂ ଚୀୱରଂ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେୟ୍ୟ, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେୟ୍ୟ, ଚତୁକ୍ଖତ୍ତୁଂପଞ୍ଚକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଛକ୍ଖତ୍ତୁପରମଂ ତୁଣ୍ହୀଭୂତେନ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଠାତବ୍ବଂ। ଚତୁକ୍ଖତ୍ତୁଂ ପଞ୍ଚକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଛକ୍ଖତ୍ତୁପରମଂ ତୁଣ୍ହୀଭୂତୋ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ତିଟ୍ଠମାନୋ ତଂ ଚୀୱରଂ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେୟ୍ୟ, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରିୱାୟମମାନୋ ତଂ ଚୀୱର ଅଭିନିପ୍ଫାଦେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ନୋ ଚେ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେୟ୍ୟ, ୟତସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ଆଭତଂ, ତତ୍ଥ ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ‘ୟଂ ଖୋ

ତୁମ୍ହେ ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ପହିଣିତ୍ଥ, ନ ତଂ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କିଞ୍ଚି ଅତ୍ଥଂ ଅନୁଭୋତି, ୟୁଞ୍ଜନ୍ତାୟସ୍ମନ୍ତୋ ସକଂ, ମା ୱୋ ସକଂ ୱିନସ୍ସା'ତି, ଅୟଂ ତତ୍ଥ ସାମୀଚୀ''ତି।

୫୩୯।ଭିକ୍ଖୁଂ ପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସାତି ଭିକ୍ଖୁସ୍ସତ୍ଥାୟ, ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରମ୍ମଣଂ କରିତ୍ୱା , ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମୋ।

ରାଜା ନାମ ୟୋ କୋଚି ରଜ୍ଜଂ କାରେତି।

ରାଜଭୋଗ୍ଗୋ ନାମ ୟୋ କୋଚି ରଞ୍ଞୋ ଭତ୍ତୱେତନାହାରୋ।

ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ନାମ ଜାତିୟା ବ୍ରାହ୍ମଣୋ।

ଗହପତିକୋ ନାମ ଠପେତ୍ୱା ରାଜଂ ରାଜଭୋଗ୍ଗଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ଅୱସେସୋ ଗହପତିକୋ ନାମ।

ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ନାମ ହିରଞ୍ଞଂ ୱା ସୁୱଣ୍ଣଂ ୱା ମୁତ୍ତା ୱା ମଣି ୱା।

ଇମିନା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନେନାତି ପଚ୍ଚୁପଟ୍ଠିତେନ।

ଚେତାପେତ୍ୱାତି ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା।

ଅଚ୍ଛାଦେହୀତି ଦଜ୍ଜେହି।

ସୋ ଚେ ଦୂତୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଇଦଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ଆଭତଂ। ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତୁ ଆୟସ୍ମା ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନ''ନ୍ତି, ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୋ ଦୂତୋ ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ନ ଖୋ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାମ। ଚୀୱରଞ୍ଚ ଖୋ ମୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାମ, କାଲେନ କପ୍ପିୟ''ନ୍ତି। ସୋ ଚେ ଦୂତୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ଅତ୍ଥି ପନାୟସ୍ମତୋ କୋଚି ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ''ତି? ଚୀୱରତ୍ଥିକେନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁନା ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ ନିଦ୍ଦିସିତବ୍ବୋ ଆରାମିକୋ ୱା ଉପାସକୋ ୱା – ''ଏସୋ ଖୋ, ଆୱୁସୋ , ଭିକ୍ଖୂନଂ ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ''ତି। ନ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ତସ୍ସ ଦେହୀତି ୱା, ସୋ ୱା ନିକ୍ଖିପିସ୍ସତି, ସୋ ୱା ପରିୱତ୍ତେସ୍ସତି, ସୋ ୱା ଚେତାପେସ୍ସତୀ''ତି।

ସୋ ଚେ ଦୂତୋ ତଂ ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରଂ ସଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦେୟ୍ୟ – ''ୟଂ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ଆୟସ୍ମା ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରଂ ନିଦ୍ଦିସି ସଞ୍ଞତ୍ତୋ ସୋ ମୟା। ଉପସଙ୍କମତୁ ଆୟସ୍ମା କାଲେନ, ଚୀୱରେନ ତଂ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସତୀ''ତି, ଚୀୱରତ୍ଥିକେନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁନା ୱେୟ୍ୟାୱଚ୍ଚକରୋ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଦ୍ୱତ୍ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦେତବ୍ବୋ ସାରେତବ୍ବୋ – ''ଅତ୍ଥୋ ମେ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରେନା''ତି। ନ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ଦେହି ମେ ଚୀୱରଂ, ଆହର ମେ ଚୀୱରଂ, ପରିୱତ୍ତେହି ମେ ଚୀୱରଂ, ଚେତାପେହି ମେ ଚୀୱର''ନ୍ତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ତତିୟମ୍ପି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେତି, ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା ତୁଣ୍ହୀଭୂତେନ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଠାତବ୍ବଂ। ନ ଆସନେ ନିସୀଦିତବ୍ବଂ। ନ ଆମିସଂ ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବଂ। ନ ଧମ୍ମୋ ଭାସିତବ୍ବୋ। ''କିଂ କାରଣା ଆଗତୋସୀ''ତି ପୁଚ୍ଛିୟମାନୋ ''ଜାନାହି, ଆୱୁସୋ''ତି ୱତ୍ତବ୍ବୋ। ସଚେ ଆସନେ ୱା ନିସୀଦତି , ଆମିସଂ ୱା ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ଧମ୍ମଂ ୱା ଭାସତି, ଠାନଂ ଭଞ୍ଜତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଠାତବ୍ବଂ। ତତିୟମ୍ପି ଠାତବ୍ବଂ। ଚତୁକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦେତ୍ୱା ଚତୁକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାତବ୍ବଂ। ପଞ୍ଚକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦେତ୍ୱା ଦ୍ୱିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାତବ୍ବଂ। ଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦେତ୍ୱା ନ ଠାତବ୍ବଂ। ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ୱାୟମମାନୋ ତଂ ଚୀୱରଂ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ , ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ଅତିରେକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ ଅତିରେକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ ଅଭିନିପ୍ଫାଦିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

ନୋ ଚେ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେୟ୍ୟ, ୟତସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ଆଭତଂ ତତ୍ଥ ସାମଂ ୱା ଗନ୍ତବ୍ବଂ ଦୂତୋ ୱା ପାହେତବ୍ବୋ – ''ୟଂ ଖୋ ତୁମ୍ହେ ଆୟସ୍ମନ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଚେତାପନ୍ନଂ ପହିଣିତ୍ଥ ନ ତଂ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କିଞ୍ଚି ଅତ୍ଥଂ ଅନୁଭୋତି। ୟୁଞ୍ଜନ୍ତାୟସ୍ମନ୍ତୋ ସକଂ, ମା ୱୋ ସକଂ ୱିନସ୍ସା''ତି।

ଅୟଂ ତତ୍ଥ ସାମୀଚୀତି ଅୟଂ ତତ୍ଥ ଅନୁଧମ୍ମତା।

୫୪୦। ଅତିରେକତିକ୍ଖୁତ୍ତିଂ ଚୋଦନାୟ ଅତିରେକଛକ୍କୁତ୍ତିଂ ଠାନେନ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅତିରେକତିକ୍ଖୁତ୍ତିଂ ଚୋଦନାୟ ଅତିରେକଛକ୍ଖୁତ୍ତିଂ ଠାନେନ ୱେମତିକୋ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅତିରେକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ ଅତିରେକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ ଊନକସଞ୍ଞୀ ଅଭିନିପ୍ଫାଦେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଊନକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ ଊନକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ ଊନକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ ଊନକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ ଊନକସଞ୍ଞୀ ଅନାପତ୍ତି।

୫୪୧। ଅନାପତ୍ତି – ତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ, ଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ, ଊନକତିକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଚୋଦନାୟ, ଊନକଛକ୍ଖତ୍ତୁଂ ଠାନେନ, ଅଚୋଦିୟମାନୋ ଦେତି, ସାମିକା ଚୋଦେତ୍ୱା ଦେନ୍ତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ରାଜସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦସମଂ।

କଥିନୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଉବ୍ଭୂତଂ କଥିନଂ ତୀଣି, ଧୋୱନଞ୍ଚ ପଟିଗ୍ଗହୋ;

ଅଞ୍ଞାତକାନି ତୀଣେୱ, ଉଭିନ୍ନଂ ଦୂତକେନ ଚାତି।

୨। କୋସିୟୱଗ୍ଗୋ

୧। କୋସିୟସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୪୨। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ଆଳୱିୟଂ ୱିହରତି ଅଗ୍ଗାଳୱେ ଚେତିୟେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ କୋସିୟକାରକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦନ୍ତି – ‘‘ବହୂ, ଆୱୁସୋ, କୋସକାରକେ ପଚଥ, ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଦସ୍ସଥ, ମୟମ୍ପି ଇଚ୍ଛାମ କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାତୁ’’ନ୍ତି। ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ଅମ୍ହେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱକ୍ଖନ୍ତି – ‘ବହୂ, ଆୱୁସୋ, କୋସକାରକେ ପଚଥ, ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଦସ୍ସଥ, ମୟମ୍ପି ଇଚ୍ଛାମ କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାତୁ’ନ୍ତି! ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଅଲାଭା, ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଦୁଲ୍ଲଦ୍ଧଂ, ଯେ ମୟଂ ଆଜୀୱସ୍ସ ହେତୁ ପୁତ୍ତଦାରସ୍ସ କାରଣା ବହୂ ଖୁଦ୍ଦକେ ପାଣେ ସଙ୍ଘାତଂ ଆପାଦେମା’’ତି। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ କୋସିୟକାରକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱକ୍ଖନ୍ତି – ‘ବହୂ, ଆୱୁସୋ, କୋସକାରକେ ପଚଥ, ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଦସ୍ସଥ, ମୟମ୍ପି ଇଚ୍ଛାମ କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାତୁ’’’ନ୍ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, କୋସିୟକାରକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱଦେଥ – ‘ବହୂ, ଆୱୁସୋ, କୋସକାରକେ ପଚଥ, ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଦସ୍ସଥ, ମୟମ୍ପି ଇଚ୍ଛାମ କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାତୁ’’’ନ୍ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, କୋସିୟକାରକେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱଂ ୱକ୍ଖଥ – ବହୂ, ଆୱୁସୋ, କୋସକାରକେ ପଚଥ, ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଦସ୍ସଥ, ମୟମ୍ପି ଇଚ୍ଛାମ କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାତୁନ୍ତି। ନେତଂ , ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୪୩।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୫୪୪।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ସନ୍ଥତଂ ନାମ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା କତଂ ହୋତି ଅୱାୟିମଂ।

କାରାପେୟ୍ୟାତି ଏକେନପି କୋସିୟଂସୁନା ମିସ୍ସିତ୍ୱା କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, କୋସିୟମିସ୍ସକଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୪୫। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାୟ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ । ଅଞ୍ଞେନ କତଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୫୪୬। ଅନାପତ୍ତି ୱିତାନଂ ୱା ଭୂମତ୍ଥରଣଂ ୱା ସାଣିପାକାରଂ ୱା ଭିସିଂ ୱା ବିମ୍ବୋହନଂ ୱା କରୋତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

କୋସିୟସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଠମଂ।

୨। ସୁଦ୍ଧକାଳକସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୪୭। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ୱେସାଲିୟଂ ୱିହରତି ମହାୱନେ କୂଟାଗାରସାଲାୟଂ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତି। ମନୁସ୍ସା ୱିହାରଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତା ପସ୍ସିତ୍ୱା ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସନ୍ତି, ସେୟ୍ୟଥାପି ଗିହୀ କାମଭୋଗିନୋ’’ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେଥା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୪୮।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୫୪୯।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

କାଳକଂ ନାମ ଦ୍ୱେ କାଳକାନି – ଜାତିୟା କାଳକଂ ୱା ରଜନକାଳକଂ ୱା।

ସନ୍ଥତଂ ନାମ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା କତଂ ହୋତି ଅୱାୟିମଂ।

କାରାପେୟ୍ୟାତି କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ …ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସୁଦ୍ଧକାଳକାନଂ ଏଳକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୫୦। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିୟୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାୟ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞେନ କତଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୫୫୧। ଅନାପତ୍ତି ୱିତାନଂ ୱା ଭୂମତ୍ଥରଣଂ ୱା ସାଣିପାକାରଂ ୱା ଭିସିଂ ୱା ବିମ୍ବୋହନଂ ୱା କରୋତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ସୁଦ୍ଧକାଳଅକସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦୁତିଯଂ।

୩। ଦ୍ୱେଭାଗସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୫୨। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ – ''ଭଗୱତା ପଟିକ୍ଖିତ୍ତଂ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେତୁ''ନ୍ତି, ତେ ଥୋକଂଯେୱ ଓଦାତଂ ଅନ୍ତେ ଆଦିଯିତ୍ୱା ତଥେୱ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଥୋକଂଯେୱ ଓଦାତଂ ଅନ୍ତେ ଆଦିଯିତ୍ୱା ତଥେୱ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଥୋକଂଯେୱ ଓଦାତଂ ଅନ୍ତେ ଆଦିଯିତ୍ୱା ତଥେୱ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେଥା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା… ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଥୋକଂଯେୱ ଓଦାତଂ ଅନ୍ତେ ଆଦିଯିତ୍ୱା ତଥେୱ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୫୫୩।''ନୱଂ ପନ ଭିକ୍ଖୁନା ସନ୍ଥତଂ କାରଯମାନେନ ଦ୍ୱେ ଭାଗା ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ଆଦାତବ୍ବା ତତିଯଂ ଓଦାତାନଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ଗୋଚରିଯାନଂ । ଅନାଦା ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ଦ୍ୱେ ଭାଗେ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ତତିଯଂ ଓଦାତାନଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ଗୋଚରିଯାନଂ ନୱଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେଯ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

୫୫୪।ନୱଂ ନାମ କରଣଂ ଉପାଦାଯ ୱୁଚ୍ଚତି।

ସନ୍ଥତଂ ନାମ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା କତଂ ହୋତି ଅୱାଯିମଂ।

କାରଯମାନେନାତି କରୋନ୍ତୋ ୱା କାରାପେନ୍ତୋ ୱା।

ଦ୍ୱେ ଭାଗା ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ଆଦାତବ୍ବାତି ଧାରଯିତ୍ୱା ଦ୍ୱେ ତୁଲା ଆଦାତବ୍ବା।

ତତିଯଂ ଓଦାତାନନ୍ତି ତୁଲଂ ଓଦାତାନଂ।

ଚତୁତ୍ଥଂ ଗୋଚରିଯାନନ୍ତି ତୁଲଂ ଗୋଚରିଯାନଂ।

ଅନାଦାଚେ ଭିକ୍ଖୁ ଦ୍ୱେ ଭାଗେ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ତତିଯଂ ଓଦାତାନଂ ଚତୁତ୍ଥଂ ଗୋଚରିଯାନନ୍ତି। ଅନାଦିଯିତ୍ୱା ଦ୍ୱେ ତୁଲେ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ତୁଲଂ ଓଦାତାନଂ ତୁଲଂ ଗୋଚରିଯାନଂ ନୱଂ ସନ୍ଥତଂ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ, ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସନ୍ଥତଂ ଅନାଦିଯିତ୍ୱା ଦ୍ୱେ ତୁଲେ ସୁଦ୍ଧକାଳଅକାନଂ ଏଳଅକଲୋମାନଂ ତୁଲଂ ଓଦାତାନଂ ତୁଲଂ ଗୋଚରିଯାନଂ କାରାପିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୫୫। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ । ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାଯ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞେନ କତଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୫୫୬। ଅନାପତ୍ତି ତୁଲଂ ଓଦାତାନଂ ତୁଲଂ ଗୋଚରିଯାନଂ ଆଦିଯିତ୍ୱା କରୋତି, ବହୁତରଂ ଓଦାତାନଂ ବହୁତରଂ ଗୋଚରିଯାନଂ ଆଦିଯିତ୍ୱା କରୋତି, ସୁଦ୍ଧଂ ଓଦାତାନଂ ସୁଦ୍ଧଂ ଗୋଚରିଯାନଂ ଆଦିଯିତ୍ୱା କରୋତି, ୱିତାନଂ ୱା ଭୂମତ୍ଥରଣଂ ୱା ସାଣିପାକାରଂ ୱା ଭିସିଂ ୱା ବିବ୍ବୋହନଂ ୱା କରୋତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଦ୍ୱେଭାଗସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ତତିଯଂ।

୪। ଛକ୍କସ୍ସସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୫୭। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା ସାଵତ୍ଥିଯଂ ଵିହରତି ଜେତଵନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁଵସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତି। ତେ ଯାଚନବହୁଲା ଵିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ଵିହରନ୍ତି – ''ଏଳକଲୋମାନି ଦେଥ। ଏଳକଲୋମେହି ଅତ୍ଥୋ''ତି। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ଵିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଅନୁଵସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସନ୍ତି, ଯାଚନବହୁଲା ଵିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ଵିହରିସ୍ସନ୍ତି – 'ଏଳକଲୋମାନି ଦେଥ, ଏଳକଲୋମେହି ଅତ୍ଥୋ'''ତି! ଅମ୍ହାକଂ ପନ ସକିଂ କତାନି ସନ୍ଥତାନି ପଞ୍ଚପି ଛପି ଵସ୍ସାନି ହୋନ୍ତି, ଯେସଂ ନୋ ଦାରକା ଉହଦନ୍ତିପି ଉମ୍ମିହନ୍ତିପି ଉନ୍ଦୂରେହିପି ଖଜ୍ଜନ୍ତି। ଇମେ ପନ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଅନୁଵସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତି, ଯାଚନବହୁଲା ଵିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ଵିହରନ୍ତି – ''ଏଳକଲୋମାନି ଦେଥ, ଏଳକଲୋମେହି ଅତ୍ଥୋ''ତି!

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତାନଂ ଵିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ଵିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁଵସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସନ୍ତି, ଯାଚନବହୁଲା ଵିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ଵିହରିସ୍ସନ୍ତି – 'ଏଳକଲୋମାନି ଦେଥ, ଏଳକଲୋମେହି ଅତ୍ଥୋ'''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଅନେକପରିଯାଯେନ ଵିଗରହିତ୍ୱା ଭଗଵତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖଵେ, ଭିକ୍ଖୂ ଅନୁଵସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେନ୍ତି, ଯାଚନବହୁଲା ଵିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ଵିହରନ୍ତି – 'ଏଳକଲୋମାନି ଦେଥ, ଏଳକଲୋମେହି ଅତ୍ଥୋ'ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗଵା''ତି। ଵିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଵା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖଵେ, ମୋଘପୁରିସା ଅନୁଵସ୍ସଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେସ୍ସନ୍ତି, ଯାଚନବହୁଲା ଵିଞ୍ଞତ୍ତିବହୁଲା ଵିହରିସ୍ସନ୍ତି – 'ଏଳକଲୋମାନି ଦେଥ, ଏଳକଲୋମେହି ଅତ୍ଥୋ'ତି! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ଵା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏଵଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୫୫୮।''ନଵଂ ପନ ଭିକ୍ଖୁନା ସନ୍ଥତଂ କାରାପେତ୍ୱା ଛବ୍ବସ୍ସାନି ଧାରେତବ୍ବଂ। ଓରେନ ଚେ ଛନ୍ନଂ ଵସ୍ସାନଂ ତଂ ସନ୍ଥତଂ ଵିସ୍ସଜ୍ଜେତ୍ୱା ଵା ଅଵିସ୍ସଜ୍ଜେତ୍ୱା ଵା ଅଞ୍ଞଂ ନଵଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେଯ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

ଏଵଞ୍ଚିଦଂ ଭଗଵତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୫୫୯। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ଭିକ୍ଖୁ କୋସମ୍ବିଯଂ ଗିଲାନୋ ହୋତି। ଞାତକା ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସୁଂ – ''ଆଗଚ୍ଛତୁ, ଭଦନ୍ତୋ ମଯଂ ଉପଟ୍ଠହିସ୍ସାମା''ତି। ଭିକ୍ଖୂପି ଏଵମାହଂସୁ – ''ଗଚ୍ଛାଵୁସୋ, ଞାତକା ତଂ ଉପଟ୍ଠହିସ୍ସନ୍ତୀ''ତି। ସୋ ଏଵମାହ – ''ଭଗଵତା, ଆଵୁସୋ, ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – 'ନଵଂ ପନ ଭିକ୍ଖୁନା ସନ୍ଥତଂ କାରାପେତ୍ୱା ଛବ୍ବସ୍ସାନି ଧାରେତବ୍ବ'ନ୍ତି। ଅହଞ୍ଚମ୍ହି ଗିଲାନୋ, ନ ସକ୍କୋମି ସନ୍ଥତଂ ଆଦାଯ ପକ୍କମିତୁଂ। ମଯ୍ହଞ୍ଚ ଵିନା ସନ୍ଥତା ନ ଫାସୁ ହୋତି। ନାହଂ ଗମିସ୍ସାମୀ''ତି। ଭଗଵତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗଵା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖଵେ, ଗିଲାନସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିଂ ଦାତୁଂ। ଏଵଞ୍ଚ ପନ , ଭିକ୍ଖଵେ, ଦାତବ୍ବା। ତେନ ଗିଲାନେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଵୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ଵନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏଵମସ୍ସ ଵଚନୀଯୋ – 'ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ଗିଲାନୋ। ନ ସକ୍କୋମି ସନ୍ଥତଂ ଆଦାଯ ପକ୍କମିତୁଂ। ସୋହଂ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘଂ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିଂ ଯାଚାମୀ'ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ତତିଯମ୍ପି ଯାଚିତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୫୬୦। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅଯଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ। ନ ସକ୍କୋତି ସନ୍ଥତଂ ଆଦାଯ ପକ୍କମିତୁଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିଂ ଯାଚତି। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିଂ ଦଦେଯ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ । ଅଯଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ଗିଲାନୋ। ନ ସକ୍କୋତି ସନ୍ଥତଂ ଆଦାଯ ପକ୍କମିତୁଂ। ସୋ ସଙ୍ଘଂ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିଂ ଯାଚତି। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିଂ ଦେତି। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତିଯା ଦାନଂ, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେଯ୍ୟ।

''ଦିନ୍ନା ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ସନ୍ଥତସମ୍ମୁତି। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏଵମେତଂ ଧାରଯାମୀ''ତି।

ଏଵଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଵେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୫୬୧।‘‘ନଓଂ ପନ ଭିକ୍ଖୁନା ସନ୍ଥତଂ କାରାପେତ୍ୱା ଛବ୍ବସ୍ସାନି ଧାରେତବ୍ବଂ। ଓରେନ ଚେ ଛନ୍ନଂ ୱସ୍ସାନଂ ତଂ ସନ୍ଥତଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତ୍ୱା ୱା ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜେତ୍ୱା ୱା ଅଞ୍ଞଂ ନଓଂ ସନ୍ଥତଂ କାରାପେୟ୍ୟ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା , ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ’’ନ୍ତି।

୫୬୨।ନଓଂ ନାମ କରଣଂ ଉପାଦାଯ ୱୁଚ୍ଚତି।

ସନ୍ଥତଂ ନାମ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା କତଂ ହୋତି ଅୱାଯିମଂ।

କାରାପେତ୍ୱାତି କରିତ୍ୱା ୱା କାରାପେତ୍ୱା ୱା।

ଛବ୍ବସ୍ସାନି ଧାରେତବ୍ବନ୍ତି ଛବ୍ବସ୍ସପରମତା ଧାରେତବ୍ବଂ।

ଓରେନ ଚେ ଛନ୍ନଂ ୱସ୍ସାନନ୍ତି ଊନକଛବ୍ବସ୍ସାନି।

ତଂ ସନ୍ଥତଂ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତ୍ୱାତି ଅଞ୍ଞେସଂ ଦତ୍ୱା।

ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜେତ୍ୱାତି ନ କସ୍ସଚି ଦତ୍ୱା।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯାତି ଠପେତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଂ ଅଞ୍ଞଂ ନଓଂ ସନ୍ଥତଂ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସନ୍ଥତଂ ଊନକଛବ୍ବସ୍ସାନି କାରାପିତଂ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୬୩। ଅଉନା ୱିପ୍ପକତଂ ଅଉନା ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଉନା ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ । ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ଅଉନା ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

୫୬୪। ଅନାପତ୍ତି ଛବ୍ବସ୍ସାନି କରୋତି, ଅତିରେକଛବ୍ବସ୍ସାନି କରୋତି, ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାଯ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଅଞ୍ଞେନ କତଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି , ୱିତାନଂ ୱା ଭୂମତ୍ଥରଣଂ ୱା ସାଣିପାକାରଂ ୱା ଭିସିଂ ୱା ବିବ୍ବୋହନଂ ୱା କରୋତି, ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଛବ୍ବସ୍ସସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। ନିସୀଦନସନ୍ଥତସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୬୫। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଇଚ୍ଛାମହଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ତେମାସଂ ପଟିସଲ୍ଲୀଯିତୁଂ। ନମ୍ହି କେନଚି ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଏକେନ ପିଣ୍ଡପାତନୀହାରକେନା’’ତି। ‘‘ଏୱଂ, ଭନ୍ତେ,’’ତି ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ନାସ୍ସୁଧ କୋଚି ଭଗୱନ୍ତଂ ଉପସଙ୍କମତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଏକେନ ପିଣ୍ଡପାତନୀହାରକେନ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସାୱତ୍ଥିଯା ସଙ୍ଘେନ କତିକା କତା ହୋତି – ‘‘ଇଚ୍ଛତାୱୁସୋ, ଭଗୱା ତେମାସଂ ପଟିସଲ୍ଲୀଯିତୁଂ। ନ ଭଗୱା କେନଚି ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ , ଅଞ୍ଞତ୍ର ଏକେନ ପିଣ୍ଡପାତନୀହାରକେନ। ଯୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଉପସଙ୍କମତି ସୋ ପାଚିତ୍ତିଯଂ ଦେସାପେତବ୍ବୋ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପସେନୋ ୱଙ୍ଗନ୍ତପୁତ୍ତୋ, ସପରିସୋ ଯେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଆଚିଣ୍ଣଂ ଖୋ ପନେତଂ ବୁଦ୍ଧାନଂ ଭଗୱନ୍ତାନଂ ଆଗନ୍ତୁକେହି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ପଟିସମ୍ମୋଦିତୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପସେନଂ ୱଙ୍ଗନ୍ତପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କଚ୍ଚି ୱୋ, ଉପସେନ, ଖମନୀଯଂ କଚ୍ଚି ଯାପନୀଯଂ, କଚ୍ଚିତ୍ଥ ଅପ୍ପକିଲମଥେନ ଅଦ୍ଧାନଂ ଆଗତା’’ତି? ‘‘ଖମନୀଯଂ , ଭଗୱା, ଯାପନୀଯଂ, ଭଗୱା। ଅପ୍ପକିଲମଥେନ ଚ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ, ଅଦ୍ଧାନଂ ଆଗତା’’ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମତୋ ଉପସେନସ୍ସ ୱଙ୍ଗନ୍ତପୁତ୍ତସ୍ସ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭଗୱତୋ ଅୱିଦୂରେ ନିସିନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା

ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦବୋଚ – ‘‘ମନାପାନି ତେ, ଭିକ୍ଖୁ, ପଂସୁକୂଲାନୀ’’ତି? ‘‘ନ ଖୋ ମେ, ଭନ୍ତେ, ମନାପାନି ପଂସୁକୂଲାନୀ’’ତି। ‘‘କିସ୍ସ ପନ ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ପଂସୁକୂଲିକୋ’’ତି? ‘‘ଉପଜ୍ଝାୟୋ ମେ, ଭନ୍ତେ, ପଂସୁକୂଲିକୋ। ଏୱଂ ଅହମ୍ପି ପଂସୁକୂଲିକୋ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପସେନଂ ୱଙ୍ଗନ୍ତପୁତ୍ତଂ ଏତଦବୋଚ – ‘‘ପାସାଦିକା ଖୋ ତ୍ୟାୟଂ, ଉପସେନ, ପରିସା। କଥଂ ତ୍ୱଂ, ଉପସେନ, ପରିସଂ ୱିନେସୀ’’ତି? ‘‘ଯୋ ମଂ, ଭନ୍ତେ, ଉପସମ୍ପଦଂ ଯାଚତି ତମହଂ [ତାହଂ (କ।)] ଏୱଂ ୱଦାମି – ‘ଅହଂ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଆରଞ୍ଞିକୋ ପିଣ୍ଡପାତିକୋ ପଂସୁକୂଲିକୋ। ସଚେ ତ୍ୱମ୍ପି ଆରଞ୍ଞିକୋ ଭୱିସ୍ସସି ପିଣ୍ଡପାତିକୋ ପଂସୁକୂଲିକୋ, ଏୱାହଂ ତଂ ଉପସମ୍ପାଦେସ୍ସାମୀ’ତି। ସଚେ ମେ ପଟିସ୍ସୁଣାତି ଉପସମ୍ପାଦେମି, ନୋ ଚେ ମେ ପଟିସ୍ସୁଣାତି ନ ଉପସମ୍ପାଦେମି। ଯୋ ମଂ ନିସ୍ସୟଂ ଯାଚତି ତମହଂ [ତାହଂ (କ।)] ଏୱଂ ୱଦାମି – ‘ଅହଂ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଆରଞ୍ଞିକୋ ପିଣ୍ଡପାତିକୋ ପଂସୁକୂଲିକୋ। ସଚେ ତ୍ୱମ୍ପି ଆରଞ୍ଞିକୋ ଭୱିସ୍ସସି ପିଣ୍ଡପାତିକୋ ପଂସୁକୂଲିକୋ, ଏୱାହଂ ତେ ନିସ୍ସୟଂ ଦସ୍ସାମୀ’ତି। ସଚେ ମେ ପଟିସ୍ସୁଣାତି ନିସ୍ସୟଂ ଦେମି, ନୋ ଚେ ମେ ପଟିସ୍ସୁଣାତି ନ ନିସ୍ସୟଂ ଦେମି। ଏୱଂ ଖୋ ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ପରିସଂ ୱିନେମୀ’’ତି।

‘‘ସାଧୁ ସାଧୁ, ଉପସେନ। ସାଧୁ ଖୋ ତ୍ୱଂ, ଉପସେନ, ପରିସଂ ୱିନେସି । ଜାନାସି ପନ ତ୍ୱଂ, ଉପସେନ, ସାୱତ୍ଥିୟା ସଙ୍ଘସ୍ସ କତିକ’’ନ୍ତି? ‘‘ନ ଖୋ ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ଜାନାମି ସାୱତ୍ଥିୟା ସଙ୍ଘସ୍ସ କତିକ’’ନ୍ତି। ‘‘ସାୱତ୍ଥିୟା ଖୋ, ଉପସେନ, ସଙ୍ଘେନ କତିକା କତା – ‘ଇଚ୍ଛତାୱୁସୋ, ଭଗୱା ତେମାସଂ ପଟିସଲ୍ଲୀୟିତୁଂ। ନ ଭଗୱା କେନଚି ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଏକେନ ପିଣ୍ଡପାତନୀହାରକେନ। ଯୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଉପସଙ୍କମତି ସୋ ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଦେସାପେତବ୍ବୋ’ତି। ‘‘ପଞ୍ଞାୟିସ୍ସତି, ଭନ୍ତେ, ସାୱତ୍ଥିୟା ସଙ୍ଘୋ ସକାୟ କତିକାୟ, ନ ମୟଂ ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ପଞ୍ଞପେସ୍ସାମ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ୱା ନ ସମୁଚ୍ଛିନ୍ଦିସ୍ସାମ, ଯଥାପଞ୍ଞତ୍ତେସୁ ସିକ୍ଖାପଦେସୁ ସମାଦାୟ ୱତ୍ତିସ୍ସାମା’’ତି। ‘‘ସାଧୁ ସାଧୁ, ଉପସେନ, ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ନ ପଞ୍ଞପେତବ୍ବଂ, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ୱା ନ ସମୁଚ୍ଛିନ୍ଦିତବ୍ବଂ, ଯଥାପଞ୍ଞତ୍ତେସୁ ସିକ୍ଖାପଦେସୁ ସମାଦାୟ ୱତ୍ତିତବ୍ବଂ। ଅନୁଜାନାମି, ଉପସେନ, ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରଞ୍ଞିକା ପିଣ୍ଡପାତିକା ପଂସୁକୂଲିକା ଯଥାସୁଖଂ ମଂ ଦସ୍ସନାୟ ଉପସଙ୍କମନ୍ତୂ’’ତି।

୫୬୬। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ସମ୍ବହୁଲା ଭିକ୍ଖୂ ବହିଦ୍ୱାରକୋଟ୍ଠକେ ଠିତା ହୋନ୍ତି – ‘‘ମୟଂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପସେନଂ ୱଙ୍ଗନ୍ତପୁତ୍ତଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଦେସାପେସ୍ସାମା’’ତି । ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପସେନୋ ୱଙ୍ଗନ୍ତପୁତ୍ତୋ ସପରିସୋ ଉଟ୍ଠାୟାସନା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମି। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପସେନଂ ୱଙ୍ଗନ୍ତପୁତ୍ତଂ ଏତଦବୋଚୁଂ – ‘‘ଜାନାସି ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ଉପସେନ, ସାୱତ୍ଥିୟା ସଙ୍ଘସ୍ସ କତିକ’’ନ୍ତି। ‘‘ଭଗୱାପି ମଂ, ଆୱୁସୋ, ଏୱମାହ – ‘ଜାନାସି ପନ ତ୍ୱଂ, ଉପସେନ, ସାୱତ୍ଥିୟା ସଙ୍ଘସ୍ସ କତିକ’ନ୍ତି? ନ ଖୋ ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ଜାନାମି ସାୱତ୍ଥିୟା ସଙ୍ଘସ୍ସ କତିକ’’ନ୍ତି। ‘‘ସାୱତ୍ଥିୟା ଖୋ, ଉପସେନ, ସଙ୍ଘେନ କତିକା କତା – ଇଚ୍ଛତାୱୁସୋ, ଭଗୱା ତେମାସଂ ପଟିସଲ୍ଲୀୟିତୁଂ। ନ ଭଗୱା କେନଚି ଉପସଙ୍କମିତବ୍ବୋ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଏକେନ ପିଣ୍ଡପାତନୀହାରକେନ। ଯୋ ଭଗୱନ୍ତଂ ଉପସଙ୍କମତି ସୋ ପାଚିତ୍ତିୟଂ ଦେସାପେତବ୍ବୋ’’ତି। ‘‘ପଞ୍ଞାୟିସ୍ସତି, ଭନ୍ତେ, ସାୱତ୍ଥିୟା ସଙ୍ଘୋ ସକାୟ କତିକାୟ, ନ ମୟଂ ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ପଞ୍ଞପେସ୍ସାମ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ୱା ନ ସମୁଚ୍ଛିନ୍ଦିସ୍ସାମ, ଯଥାପଞ୍ଞତ୍ତେସୁ ସିକ୍ଖାପଦେସୁ ସମାଦାୟ ୱତ୍ତିସ୍ସାମାତି। ଅନୁଞ୍ଞାତାୱୁସୋ, ଭଗୱତା – ‘ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରଞ୍ଞିକା ପିଣ୍ଡପାତିକା ପଂସୁକୂଲିକା ଯଥାସୁଖଂ ମଂ ଦସ୍ସନାୟ ଉପସଙ୍କମନ୍ତୂ’’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ସଚ୍ଚଂ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପସେନୋ ଆହ – ‘ନ ଅପଞ୍ଞତ୍ତଂ ପଞ୍ଞପେତବ୍ବଂ, ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ୱା ନ ସମୁଚ୍ଛିନ୍ଦିତବ୍ବଂ, ଯଥାପଞ୍ଞତ୍ତେସୁ ସିକ୍ଖାପଦେସୁ ସମାଦାୟ ୱତ୍ତିତବ୍ବ’’’ନ୍ତି। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଅନୁଞ୍ଞାତା କିର ଭଗୱତା – ‘ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆରଞ୍ଞିକା ପିଣ୍ଡପାତିକା ପଂସୁକୂଲିକା ଯଥାସୁଖଂ ମଂ ଦସ୍ସନାୟ ଉପସଙ୍କମନ୍ତୂ’’’ତି। ତେ ଭଗୱନ୍ତଂ ଦସ୍ସନଂ ପିହେନ୍ତା [ଦସ୍ସନାୟ ପିହୟମାନା (ସ୍ୟା।)] ସନ୍ଥତାନି ଉଜ୍ଝିତ୍ୱା ଆରଞ୍ଞିକଙ୍ଗଂ ପିଣ୍ଡପାତିକଙ୍ଗଂ ପଂସୁକୂଲିକଙ୍ଗଂ ସମାଦିୟିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ସମ୍ବହୁଲେହି ଭିକ୍ଖୂହି ସଦ୍ଧିଂ ସେନାସନଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତୋ ଅଦ୍ଦସ ସନ୍ଥତାନି ତହଂ ତହଂ ଉଜ୍ଝିତାନି। ପସ୍ସିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘କସ୍ସିମାନି, ଭିକ୍ଖୱେ, ସନ୍ଥତାନି ତହଂ ତହଂ ଉଜ୍ଝିତାନୀ’’ତି? ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ତେନ ହି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞପେସ୍ସାମି ଦସ ଅତ୍ଥୱସେ ପଟିଚ୍ଚ – ସଙ୍ଘସୁଟ୍ଠୁତାୟ, ସଙ୍ଘଫାସୁତାୟ,...ପେ... ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୬୭।‘‘ନିସୀଦନସନ୍ଥତଂପନ ଭିକ୍ଖୁନା କାରୟମାନେନ ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥି ଆଦାତବ୍ବା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣକରଣାୟ, ଅନାଦା ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଂ ନୱଂ ନିସୀଦନସନ୍ଥତଂ କାରାପେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୫୬୮।ନିସୀଦନଂ ନାମ ସଦସଂ ୱୁଚ୍ଚତି।

ସନ୍ଥତଂ ନାମ ସନ୍ଥରିତ୍ୱା କତଂ ହୋତି ଅୱାୟିମଂ।

କାରଯମାନେନାତି କରୋନ୍ତୋ ୱା କାରାପେନ୍ତୋ ୱା।

ପୁରାଣସନ୍ଥତଂ ନାମ ସକିଂ ନିୱତ୍ଥମ୍ପି ସକିଂ ପାରୁତମ୍ପି।

ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥି ଆଦାତବ୍ବା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣକରଣାଯାତି ଥିରଭାୱାଯ ୱଟ୍ଟଂ ୱା ଚତୁରସ୍ସଂ ୱା ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଏକଦେସେ ୱା ସନ୍ଥରିତବ୍ବଂ ୱିଜଟେତ୍ୱା ୱା ସନ୍ଥରିତବ୍ବଂ।

ଅନାଦା ଚେ ଭିକ୍ଖୁ ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିନ୍ତି ଅନାଦିଯିତ୍ୱା ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଂ ନୱଂ ନିସୀଦନସନ୍ଥତଂ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ, ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ନିସୀଦନସନ୍ଥତଂ ଅନାଦିଯିତ୍ୱା ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଂ କାରାପିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟାତି…ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୬୯। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅତ୍ତନା ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ଅତ୍ତନା ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ପରେହି ୱିପ୍ପକତଂ ପରେହି ପରିଯୋସାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାଯ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୫୭୦। ଅନାପତ୍ତି – ପୁରାଣସନ୍ଥତସ୍ସ ସାମନ୍ତା ସୁଗତୱିଦତ୍ଥିଂ ଆଦିଯିତ୍ୱା କରୋତି, ଅଲଭନ୍ତୋ ଥୋକତରଂ ଆଦିଯିତ୍ୱା କରୋତି, ଅଲଭନ୍ତୋ ଅନାଦିଯିତ୍ୱା କରୋତି, ଅଞ୍ଞେନ କତଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ୱିତାନଂ ୱା ଭୂମତ୍ଥରଣଂ ୱା ସାଣିପାକାରଂ ୱା ଭିସିଂ ୱା ବିବ୍ବୋହନଂ ୱା କରୋତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ନିସୀଦନସନ୍ଥତସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। ଏଳକଲୋମସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୭୧। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୋସଲେସୁ ଜନପଦେ ସାୱତ୍ଥିଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ ଅନ୍ତରାମଗ୍ଗେ ଏଳକଲୋମାନି ଉପ୍ପଜ୍ଜିଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତାନି ଏଳକଲୋମାନି ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗେନ ଭଣ୍ଡିକଂ ବନ୍ଧିତ୍ୱା ଅଗମାସି। ମନୁସ୍ସା ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପସ୍ସିତ୍ୱା ଉପ୍ପଣ୍ଡେସୁଂ – ‘‘କିତ୍ତକେନ ତେ, ଭନ୍ତେ, କୀତାନି? କିତ୍ତକୋ ଉଦଯୋ ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି? ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ତେହି ମନୁସ୍ସେହି ଉପ୍ପଣ୍ଡିଯମାନୋ ମଙ୍କୁ ଅହୋସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ସାୱତ୍ଥିଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ତାନି ଏଳକଲୋମାନି ଠିତକୋୱ ଆସୁମ୍ଭି। ଭିକ୍ଖୂ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ‘‘କିସ୍ସ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମାନି ଏଳକଲୋମାନି ଠିତକୋୱ ଆସୁମ୍ଭସୀ’’ତି? ‘‘ତଥା ହି ପନାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମେସଂ ଏଳକଲୋମାନଂ କାରଣା ମନୁସ୍ସେହି ଉପ୍ପଣ୍ଡିତୋ’’ତି। ‘‘କୀୱ ଦୂରତୋ ପନ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଇମାନି ଏଳକଲୋମାନି ଆହରୀ’’ତି? ‘‘ଅତିରେକତିଯୋଜନଂ, ଆୱୁସୋ’’ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୁ ଅତିରେକତିଯୋଜନଂ ଏଳକଲୋମାନି ଆହରିସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଭିକ୍ଖୁ, ଅତିରେକତିଯୋଜନଂ ଏଳକଲୋମାନି ଆହରୀତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅତିରେକତିଯୋଜନଂ ଏଳକଲୋମାନି ଆହରିସ୍ସସି! ନେତଂ ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୫୭୨।‘‘ଭିକ୍ଖୁନୋପନେୱ ଅଦ୍ଧାନମଗ୍ଗପ୍ପଟିପନ୍ନସ୍ସ ଏଳକଲୋମାନି ଉପ୍ପଜ୍ଜେଯ୍ୟୁଂ। ଆକଙ୍ଖମାନେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବାନି। ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ତିଯୋଜନପରମଂ ସହତ୍ଥା ହରିତବ୍ବାନି [ହାରେତବ୍ବାନି (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)], ଅସନ୍ତେ ହାରକେ। ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ହରେଯ୍ୟ, ଅସନ୍ତେପି ହାରକେ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ’’ନ୍ତି।

୫୭୩।ଭିକ୍ଖୁନୋପନେୱ ଅଦ୍ଧାନମଗ୍ଗପ୍ପଟିପନ୍ନସ୍ସାତି ପନ୍ଥଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତସ୍ସ।

ଏଳକଲୋମାନି ଉପ୍ପଜ୍ଜେୟ୍ୟୁନ୍ତି ଉପ୍ପଜ୍ଜେୟ୍ୟୁଂ ସଙ୍ଘତୋ ୱା ଗଣତୋ ୱା ଞାତିତୋ ୱା ମିତ୍ତତୋ ୱା ପଂସୁକୂଲଂ ୱା ଅତ୍ତନୋ ୱା ଧନେନ।

ଆକଙ୍ଖମାନେନାତି ଇଚ୍ଛମାନେନ ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବାନି।

ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ତିୟୋଜନପରମଂ ସହତ୍ଥା ହରିତବ୍ବାନୀତି ତିୟୋଜନପରମତା ସହତ୍ଥା ହରିତବ୍ବାନି।

ଅସନ୍ତେ ହାରକେତି ନାଞ୍ଞୋ କୋଚି ହାରକୋ ହୋତି ଇତ୍ଥୀ ୱା ପୁରିସୋ ୱା ଗହଟ୍ଠୋ ୱା ପବ୍ବଜିତୋ ୱା।

ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ହରେୟ୍ୟ, ଅସନ୍ତେପି ହାରକେତି ପଠମଂ ପାଦଂ ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦୁତିୟଂ ପାଦଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ [ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ହୋନ୍ତି (ସ୍ୟା।)]। ଅନ୍ତୋତିୟୋଜନେ ଠିତୋ ବହିତିୟୋଜନଂ ପାତେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ [ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ହୋନ୍ତି (ସ୍ୟା।)]। ଅଞ୍ଞସ୍ସ ୟାନେ ୱା ଭଣ୍ଡେ ୱା ଅଜାନନ୍ତସ୍ସ ପକ୍ଖିପିତ୍ୱା ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି ହୋନ୍ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବାନି ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବାନି…ପେ… ଇମାନି ମେ, ଭନ୍ତେ, ଏଳକଲୋମାନି ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମିତାନି ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟାନି। ଇମାନାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୭୪। ଅତିରେକତିୟୋଜନେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ ଅତିକ୍କାମେତି [ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେତି (ସ୍ୟା।)], ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅତିରେକତିୟୋଜନେ ୱେମତିକୋ ଅତିକ୍କାମେତି [ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେତି (ସ୍ୟା।)], ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅତିରେକତିୟୋଜନେ ଊନକସଞ୍ଞୀ ଅତିକ୍କାମେତି [ତିୟୋଜନଂ ଅତିକ୍କାମେତି (ସ୍ୟା।)], ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଊନକତିୟୋଜନେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକତିୟୋଜନେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକତିୟୋଜନେ ଊନକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୭୫। ଅନାପତ୍ତି ତିୟୋଜନଂ ହରତି, ଊନକତିୟୋଜନଂ ହରତି, ତିୟୋଜନଂ ହରତିପି, ପଚ୍ଚାହରତିପି, ତିୟୋଜନଂ ୱାସାଧିପ୍ପାୟୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ତତୋ ପରଂ ହରତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ନଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ହରତି, ନିସ୍ସଟ୍ଠଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ହରତି, ଅଞ୍ଞଂ ହରାପେତି କତଭଣ୍ଡଂ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଏଳକଲୋମସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ଏଳକଲୋମଧୋୱାପନସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୭୬। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସକ୍କେସୁ ୱିହରତି କପିଲୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ନିଗ୍ରୋଧାରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେନ୍ତିପି ରଜାପେନ୍ତିପି ୱିଜଟାପେନ୍ତିପି। ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱନ୍ତିୟୋ ରଜନ୍ତିୟୋ ୱିଜଟେନ୍ତିୟୋ ରିଞ୍ଚନ୍ତି ଉଦ୍ଦେସଂ ପରିପୁଚ୍ଛଂ ଅଧିସୀଲଂ ଅଧିଚିତ୍ତଂ ଅଧିପଞ୍ଞଂ। ଅଥ ଖୋ ମହାପଜାପତି ଗୋତମୀ ୟେନ ଭଗୱା ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ଅଟ୍ଠାସି। ଏକମନ୍ତଂ ଠିତଂ ଖୋ ମହାପଜାପତିଂ ଗୋତମିଂ ଭଗୱା ଏତଦୱୋଚ – ''କଚ୍ଚି, ଗୋତମି, ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଅପ୍ପମତ୍ତା ଆତାପିନିୟୋ ପହିତତ୍ତା ୱିହରନ୍ତୀ''ତି? ''କୁତୋ, ଭନ୍ତେ, ଭିକ୍ଖୁନୀନଂ ଅପ୍ପମାଦୋ! ଅୟ୍ୟା ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେନ୍ତିପି ରଜାପେନ୍ତିପି ୱିଜଟାପେନ୍ତିପି। ଭିକ୍ଖୁନିୟୋ ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱନ୍ତିୟୋ ରଜନ୍ତିୟୋ ୱିଜଟେନ୍ତିୟୋ ରିଞ୍ଚନ୍ତି ଉଦ୍ଦେସଂ ପରିପୁଚ୍ଛଂ ଅଧିସୀଲଂ ଅଧିଚିତ୍ତଂ ଅଧିପଞ୍ଞ''ନ୍ତି।

ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ମହାପଜାପତିଂ ଗୋତମିଂ ଧମ୍ମିୟା କଥାୟ ସନ୍ଦସ୍ସେସି ସମାଦପେସି ସମୁତ୍ତେଜେସି ସମ୍ପହଂସେସି। ଅଥ ଖୋ ମହାପଜାପତି ଗୋତମୀ ଭଗୱତା ଧମ୍ମିୟା କଥାୟ ସନ୍ଦସ୍ସିତା ସମାଦପିତା ସମୁତ୍ତେଜିତା ସମ୍ପହଂସିତା ଭଗୱନ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘଂ ସନ୍ନିପାତାପେତ୍ୱା ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ପଟିପୁଚ୍ଛି – ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେଥପି ରଜାପେଥପି ୱିଜଟାପେଥପୀ''ତି ? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଞାତିକାୟୋ ତୁମ୍ହାକଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଞ୍ଞାତିକାୟୋ''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତିକାୟୋ, ଭଗୱା''ତି। ''ଅଞ୍ଞାତକା, ମୋଘପୁରିସା, ଅଞ୍ଞାତିକାନଂ ନ ଜାନନ୍ତି ପତିରୂପଂ ୱା ଅପ୍ପତିରୂପଂ ୱା ପାସାଦିକଂ ୱା ଅପାସାଦିକଂ। ତତ୍ଥ ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଅଞ୍ଞାତିକାହି ଭିକ୍ଖୁନୀହି ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେସ୍ସଥପି ରଜାପେସ୍ସଥପି ୱିଜଟାପେସ୍ସଥପି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୭୭।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେଯ୍ୟ ୱା ରଜାପେଯ୍ୟ ୱା ୱିଜଟାପେଯ୍ୟ ୱା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ’’ନ୍ତି।

୫୭୮।ଯୋପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଅଞ୍ଞାତିକା ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ଯାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହଯୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧା।

ଭିକ୍ଖୁନୀ ନାମ ଉଭତୋସଙ୍ଘେ ଉପସମ୍ପନ୍ନା।

ଧୋୱାତି ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଧୋତାନି ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯାନି ହୋନ୍ତି। ରଜାତି ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ରତ୍ତାନି ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯାନି ହୋନ୍ତି। ୱିଜଟେହୀତି ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ୱିଜଟିତାନି ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯାନି ହୋନ୍ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବାନି ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବାନି…ପେ… ଇମାନି ମେ, ଭନ୍ତେ, ଏଳକଲୋମାନି ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଭିକ୍ଖୁନିଯା ଧୋୱାପିତାନି ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯାନି। ଇମାନାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୭୯। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେତି ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେତି ୱିଜଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେତି ରଜାପେତି ୱିଜଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ରଜାପେତି ୱିଜଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ରଜାପେତି ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ରଜାପେତି ୱିଜଟାପେତି ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ୱିଜଟାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ୱିଜଟାପେତି ଧୋୱାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ୱିଜଟାପେତି ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ । ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ ଏଳକଲୋମାନି ୱିଜଟାପେତି ଧୋୱାପେତି ରଜାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯେନ ଆପତ୍ତି ଦ୍ୱିନ୍ନଂ ଦୁକ୍କଟାନଂ।

୫୮୦। ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ୱେମତିକୋ…ପେ… ଅଞ୍ଞାତିକାଯ ଞାତିକସଞ୍ଞୀ…ପେ… ଅଞ୍ଞସ୍ସ ଏଳକଲୋମାନି ଧୋୱାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଏକତୋ ଉପସମ୍ପନ୍ନାଯ ଧୋୱାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାଯ ଅଞ୍ଞାତିକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାଯ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତିକାଯ ଞାତିକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୮୧। ଅନାପତ୍ତି ଞାତିକାଯ ଧୋୱନ୍ତିଯା ଅଞ୍ଞାତିକା ଦୁତିଯା ହୋତି, ଅୱୁତ୍ତା ଧୋୱତି, ଅପରିଭୁତ୍ତଂ କତଭଣ୍ଡଂ ଧୋୱାପେତି, ସିକ୍ଖମାନାଯ ସାମଣେରିଯା ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଏଳକଲୋମଧୋୱାପନସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ସତ୍ତମଂ।

୮। ରୂପିଯସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୮୨। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ କୁଲସ୍ସ କୁଲୂପକୋ ହୋତି ନିଚ୍ଚଭତ୍ତିକୋ। ଯଂ ତସ୍ମିଂ କୁଲେ ଉପ୍ପଜ୍ଜତି ଖାଦନୀଯଂ ୱା ଭୋଜନୀଯଂ ୱା ତତୋ ଆଯସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିସୋ ଠପିଯ୍ୟତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସାଯଂ ତସ୍ମିଂ କୁଲେ ମଂସଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ ହୋତି। ତତୋ ଆଯସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ପଟିୱିସୋ ଠପିତୋ ହୋତି। ତସ୍ସ କୁଲସ୍ସ ଦାରକୋ ରତ୍ତିଯା ପଚ୍ଚୂସସମଯଂ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାଯ ରୋଦତି – ‘‘ମଂସଂ ମେ ଦେଥା’’ତି। ଅଥ ଖୋ

ସୋ ପୁରିସୋ ପଜାପତିଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଅୟ୍ୟସ୍ସ ପଟିୱିସଂ ଦାରକସ୍ସ ଦେହି। ଅଞ୍ଞଂ ଚେତାପେତ୍ୱା ଅୟ୍ୟସ୍ସ ଦସ୍ସାମା’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଆଦାଯ ଯେନ ତଂ କୁଲଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ଯେନାଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ହିଯ୍ୟୋ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ସାଯଂ ମଂସଂ ଉପ୍ପନ୍ନଂ ଅହୋସି। ତତୋ ଅୟ୍ୟସ୍ସ ପଟିୱିସୋ ଠପିତୋ। ଅଯଂ , ଭନ୍ତେ, ଦାରକୋ ରତ୍ତିଯା ପଚ୍ଚୂସସମଯଂ ପଚ୍ଚୁଟ୍ଠାଯ ରୋଦତି – ‘ମଂସଂ ମେ ଦେଥା’ତି। ଅୟ୍ୟସ୍ସ ପଟିୱିସୋ ଦାରକସ୍ସ ଦିନ୍ନୋ। କହାପଣେନ, ଭନ୍ତେ, କିଂ ଆହରିୟ୍ୟତୂ’’ତି? ‘‘ପରିଚ୍ଚତ୍ତୋ ମେ, ଆୱୁସୋ, କହାପଣୋ’’ତି? ‘‘ଆମ, ଭନ୍ତେ, ପରିଚ୍ଚତ୍ତୋ’’ତି। ‘‘ତଞ୍ଞେୱ ମେ, ଆୱୁସୋ, କହାପଣଂ ଦେହୀ’’ତି।

ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ଆଯସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ କହାପଣଂ ଦତ୍ୱା ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିୟ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ‘‘ଯଥେୱ ମଯଂ ରୂପିଯଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାମ ଏୱମେୱିମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ରୂପିଯଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହନ୍ତୀ’’ତି। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତସ୍ସ ଖିୟ୍ୟନ୍ତସ୍ସ ୱିପାଚେନ୍ତସ୍ସ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ରୂପିଯଂ ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉପନନ୍ଦ, ରୂପିଯଂ ପଟିଗ୍ଗହେସୀ’’ତି [ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାସୀତି (ସ୍ୟା।)]? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ରୂପିଯଂ ପଟିଗ୍ଗହେସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୮୩।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଜାତରୂପରଜତଂ ଉଗ୍ଗଣ୍ହେୟ୍ୟ ୱା ଉଗ୍ଗଣ୍ହାପେୟ୍ୟ ୱା ଉପନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ୱା ସାଦିଯେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ’’ନ୍ତି।

୫୮୪।ଯୋପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅଯଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଜାତରୂପଂ ନାମ ସତ୍ଥୁୱଣ୍ଣୋ ୱୁଚ୍ଚତି ।

ରଜତଂ ନାମ କହାପଣୋ ଲୋହମାସକୋ ଦାରୁମାସକୋ ଜତୁମାସକୋ ଯେ ୱୋହାରଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି।

ଉଗ୍ଗଣ୍ହେୟ୍ୟାତି ସଯଂ ଗଣ୍ହାତି ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ [ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି (ସ୍ୟା।)]।

ଉଗ୍ଗଣ୍ହାପେୟ୍ୟାତି ଅଞ୍ଞଂ ଗାହାପେତି ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ [ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି (ସ୍ୟା।)]।

ଉପନିକ୍ଖିତ୍ତଂୱା ସାଦିଯେୟ୍ୟାତି ଇଦଂ ଅୟ୍ୟସ୍ସ ହୋତୂତି ଉପନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ସାଦିଯତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ – ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ‘‘ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ରୂପିଯଂ ପଟିଗ୍ଗହେସିଂ। ଇଦଂ ମେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ’’ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା। ସଚେ ତତ୍ଥ ଆଗଚ୍ଛତି ଆରାମିକୋ ୱା ଉପାସକୋ ୱା ସୋ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଜାନାହୀ’’ତି। ସଚେ ସୋ ଭଣତି – ‘‘ଇମିନା କିଂ ଆହରିୟ୍ୟତୂ’’ତି, ନ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ‘‘ଇମଂ ୱା ଇମଂ ୱା ଆହରା’’ତି। କପ୍ପିଯଂ ଆଚିକ୍ଖିତବ୍ବଂ – ସପ୍ପି ୱା ତେଲଂ ୱା ମଧୁ ୱା ଫାଣିତଂ ୱା। ସଚେ ସୋ ତେନ ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା କପ୍ପିଯଂ ଆହରତି ରୂପିଯପ୍ପଟିଗ୍ଗାହକଂ ଠପେତ୍ୱା ସବ୍ବେହେୱ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। ଏୱଞ୍ଚେତଂ ଲଭେଥ, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ଲଭେଥ, ସୋ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଛଡ୍ଡେହୀ’’ତି। ସଚେ ସୋ ଛଡ୍ଡେତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ଛଡ୍ଡେତି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକୋ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ – ଯୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ଛଡ୍ଡିତାଛଡ୍ଡିତଞ୍ଚ ଜାନେୟ୍ୟ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଠମଂ ଭିକ୍ଖୁ ଯାଚିତବ୍ବୋ। ଯାଚିତ୍ୱା ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୫୮୫। ‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକଂ ସମ୍ମନ୍ନେୟ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

‘‘ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକଂ ସମ୍ମନ୍ନତି। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକସ୍ସ ସମ୍ମୁତି, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

‘‘ସମ୍ମତୋ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ରୂପିୟଛଡ୍ଡକୋ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ’’ତି।

ତେନ ସମ୍ମତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନିମିତ୍ତଂ କତ୍ୱା ପାତେତବ୍ବଂ। ସଚେ ନିମିତ୍ତଂ କତ୍ୱା ପାତେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୫୮୬। ରୂପିୟେ ରୂପିୟସଞ୍ଞୀ ରୂପିୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ରୂପିୟେ ୱେମତିକୋ ରୂପିୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ରୂପିୟେ ଅରୂପିୟସଞ୍ଞୀ ରୂପିୟଂ ପଟିଗ୍ଗଣ୍ହାତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅରୂପିୟେ ରୂପିୟସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅରୂପିୟେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅରୂପିୟେ ଅରୂପିୟସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

ଅନାପତ୍ତି ଅଜ୍ଝାରାମେ ୱା ଅଜ୍ଝାୱସଥେ ୱା ଉଗ୍ଗହେତ୍ୱା ୱା ଉଗ୍ଗହାପେତ୍ୱା ୱା ନିକ୍ଖିପତି – ଯସ୍ସ ଭୱିସ୍ସତି ସୋ ହରିସ୍ସତୀତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ରୂପିୟସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଅଟ୍ଠମଂ।

୯। ରୂପିୟସଂୱୋହାରସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୮୭। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜନ୍ତି। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସନ୍ତି, ସେୟ୍ୟଥାପି ଗିହୀ କାମଭୋଗିନୋ’’ତି ! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜଥା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୮୮।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୫୮୯।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ନାନପ୍ପକାରକଂ ନାମ କତମ୍ପି ଅକତମ୍ପି କତାକତମ୍ପି। କତଂ ନାମ ସୀସୂପଗଂ ଗୀୱୂପଗଂ ହତ୍ଥୂପଗଂ ପାଦୂପଗଂ କଟୂପଗଂ। ଅକତଂ ନାମ ଘନକତଂ ୱୁଚ୍ଚତି। କତାକତଂ ନାମ ତଦୁଭୟଂ।

ରୂପିୟଂ ନାମ ସତ୍ଥୁୱଣ୍ଣୋ କହାପଣୋ, ଲୋହମାସକୋ, ଦାରୁମାସକୋ, ଜତୁମାସକୋ ଯେ ୱୋହାରଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି।

ସମାପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି କତେନ କତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ [ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି (ସ୍ୟା।)]। କତେନ ଅକତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। କତେନ କତାକତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅକତେନ କତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅକତେନ ଅକତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅକତେନ କତାକତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। କତାକତେନ କତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। କତାକତେନ ଅକତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। କତାକତେନ କତାକତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ‘‘ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ନାନପ୍ପକାରକଂ ରୂପିୟସଂୱୋହାରଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ। ଇଦଂ ମେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ’’ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା। ସଚେ ତତ୍ଥ ଆଗଚ୍ଛତି ଆରାମିକୋ ୱା ଉପାସକୋ ୱା ସୋ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ‘‘ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଜାନାହୀ’’ତି। ସଚେ ସୋ ଭଣତି – ‘‘ଇମିନା କିଂ ଆହରିୟ୍ୟତୂ’’ତି, ନ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ‘‘ଇମଂ ୱା ଇମଂ ୱା ଆହରା’’ତି। କପ୍ପିୟଂ ଆଚିକ୍ଖିତବ୍ବଂ – ସପ୍ପି ୱା ତେଲଂ ୱା ମଧୁ ୱା ଫାଣିତଂ ୱା। ସଚେ ସୋ ତେନ ପରିୱତ୍ତେତ୍ୱା

କପ୍ପିୟଂ ଆହରତି, ରୂପିଯଚେତାପକଂ ଠପେତ୍ୱା, ସଙ୍ଘେହେୱ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ। ଏୱଞ୍ଚେତଂ ଲଭେଥ, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ଲଭେଥ, ସୋ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ଆୱୁସୋ, ଇମଂ ଛଡ୍ଡେହୀ''ତି। ସଚେ ସୋ ଛଡ୍ଡେତି, ଇଚ୍ଚେତଂ କୁସଲଂ; ନୋ ଚେ ଛଡ୍ଡେତି, ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକୋ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ – ଯୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ଭଯାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ଛଡ୍ଡିତାଛଡ୍ଡିତଞ୍ଚ ଜାନେୟ୍ୟ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଠମଂ ଭିକ୍ଖୁ ଯାଚିତବ୍ବୋ। ଯାଚିତ୍ୱା ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୫୯୦। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକଂ ସମ୍ମନ୍ନେୟ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକଂ ସମ୍ମନ୍ନତି। ଯସ୍ସାଯସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକସ୍ସ ସମ୍ମୁତି, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ଯସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ସମ୍ମତୋ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ରୂପିଯଛଡ୍ଡକୋ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରଯାମୀ''ତି।

ତେନ ସମ୍ମତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଅନିମିତ୍ତଂ କତ୍ୱା ପାତେତବ୍ବଂ। ସଚେ ନିମିତ୍ତଂ କତ୍ୱା ପାତେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୫୯୧। ରୂପିଯେ ରୂପିଯସଞ୍ଞୀ ରୂପିଯଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ରୂପିଯେ ୱେମତିକୋ ରୂପିଯଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ରୂପିଯେ ଅରୂପିଯସଞ୍ଞୀ ରୂପିଯଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅରୂପିଯେ ରୂପିଯସଞ୍ଞୀ ରୂପିଯଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ । ଅରୂପିଯେ ୱେମତିକୋ ରୂପିଯଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅରୂପିଯେ ଅରୂପିଯସଞ୍ଞୀ ରୂପିଯଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅରୂପିଯେ ରୂପିଯସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅରୂପିଯେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅରୂପିଯେ ଅରୂପିଯସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୯୨। ଅନାପତ୍ତି ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ରୂପିଯସଂୱୋହାରସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ନୱମଂ।

୧୦। କଯୱିକ୍କଯସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୯୩। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପଟ୍ଟୋ ହୋତି ଚୀୱରକମ୍ମଂ କାତୁଂ। ସୋ ପଟପିଲୋତିକାନଂ ସଙ୍ଘାଟିଂ କରିତ୍ୱା ସୁରତ୍ତଂ ସୁପରିକମ୍ମକତଂ କତ୍ୱା ପାରୁପି। ଅଥ ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋ ପରିବ୍ବାଜକୋ ମହଗ୍ଘଂ ପଟଂ ପାରୁପିତ୍ୱା ଯେନାଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସୁନ୍ଦରା ଖୋ ତ୍ୟାଯଂ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘାଟି; ଦେହି ମେ ପଟେନା''ତି। ''ଜାନାହି, ଆୱୁସୋ''ତି। ''ଆମାୱୁସୋ, ଜାନାମୀ''ତି। ''ହନ୍ଦାୱୁସୋ''ତି, ଅଦାସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପରିବ୍ବାଜକୋ ତଂ ସଙ୍ଘାଟିଂ ପାରୁପିତ୍ୱା ପରିବ୍ବାଜକାରାମଂ ଅଗମାସି। ପରିବ୍ବାଜକା ତଂ ପରିବ୍ବାଜକଂ ଏତଦୱୋଚୁଂ – ''ସୁନ୍ଦରା ଖୋ ତ୍ୟାଯଂ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘାଟି; କୁତୋ ତଯା ଲଦ୍ଧା''ତି? ''ତେନ ମେ, ଆୱୁସୋ, ପଟେନ ପରିୱତ୍ତିତା''ତି। ''କତିହିପି ତ୍ୟାଯଂ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘାଟି ଭୱିସ୍ସତି, ସୋୟେୱ ତେ ପଟୋ ୱରୋ''ତି।

ଅଥ ଖୋ ସୋ ପରିବ୍ବାଜକୋ – ''ସଚ୍ଚଂ ଖୋ ପରିବ୍ବାଜକା ଆହଂସୁ – 'କତିହିପି ମ୍ୟାଯଂ ସଙ୍ଘାଟି ଭୱିସ୍ସତି! ସୋୟେୱ ମେ ପଟୋ ୱରୋ'''ତି ଯେନାଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ହନ୍ଦ ତେ, ଆୱୁସୋ, ସଙ୍ଘାଟି [ସଙ୍ଘାଟିଂ (ସ୍ୟା। କ।)]; ଦେହି ମେ ପଟ''ନ୍ତି। ''ନନୁ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ମଯା ୱୁତ୍ତୋ – 'ଜାନାହି, ଆୱୁସୋ'ତି ! ନାହ ଦସ୍ସାମୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପରିବ୍ବାଜକୋ ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିୟ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ''ଗିହୀପି ନଂ ଗିହିସ୍ସ ୱିପ୍ପଟିସାରିସ୍ସ ଦେନ୍ତି, କିଂ ପନ ପବ୍ବଜିତୋ ପବ୍ବଜିତସ୍ସ ନ ଦସ୍ସତୀ''ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ପରିବ୍ବାଜକସ୍ସ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତସ୍ସ ଖିୟ୍ୟନ୍ତସ୍ସ ୱିପାଚେନ୍ତସ୍ସ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପରିବ୍ବାଜକେନ ସଦ୍ଧିଂ କଯୱିକ୍କଯଂ ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉପନନ୍ଦ, ପରିବ୍ବାଜକେନ ସଦ୍ଧିଂ କଯୱିକ୍କଯଂ ସମାପଜ୍ଜସୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ପରିବ୍ବାଜକେନ ସଦ୍ଧିଂ କଯୱିକ୍କଯଂ

ସମାପଜ୍ଜିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୯୪।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ନାନପ୍ପକାରକଂ କୟୱିକ୍କୟଂ ସମାପଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୫୯୫।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ନାନପ୍ପକାରକଂ ନାମ ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚୟଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରା, ଅନ୍ତମସୋ ଚୁଣ୍ଣପିଣ୍ଡୋପି ଦନ୍ତକଟ୍ଠମ୍ପି ଦସିକସୁତ୍ତମ୍ପି।

କୟୱିକ୍କୟଂ ସମାପଜ୍ଜେୟ୍ୟାତି ଇମିନା ଇମଂ ଦେହି, ଇମିନା ଇମଂ ଆହର, ଇମିନା ଇମଂ ପରିୱତ୍ତେହି, ଇମିନା ଇମଂ ଚେତାପେହୀତି। ଅଜ୍ଝାଚରତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଯତୋ କୟିତଞ୍ଚ ହୋତି ୱିକ୍କୟିତଞ୍ଚ ଅତ୍ତନୋ ଭଣ୍ଡଂ ପରହତ୍ଥଗତଂ ପରଭଣ୍ଡଂ ଅତ୍ତନୋ ହତ୍ଥଗତଂ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଅହଂ, ଭନ୍ତେ, ନାନପ୍ପକାରକଂ କୟୱିକ୍କୟଂ ସମାପଜ୍ଜିଂ। ଇଦଂ ମେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୫୯୬। କୟୱିକ୍କୟେ କୟୱିକ୍କୟସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। କୟୱିକ୍କୟେ ୱେମତିକୋ , ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। କୟୱିକ୍କୟେ ନକୟୱିକ୍କୟସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ନକୟୱିକ୍କୟେ କୟୱିକ୍କୟସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନକୟୱିକ୍କୟେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ନକୟୱିକ୍କୟେ ନକୟୱିକ୍କୟସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୫୯୭। ଅନାପତ୍ତି – ଅଗ୍ଘଂ ପୁଚ୍ଛତି, କପ୍ପିୟକାରକସ୍ସ ଆଚିକ୍ଖତି, ‘‘ଇଦଂ ଅମ୍ହାକଂ ଅତ୍ଥି, ଅମ୍ହାକଞ୍ଚ ଇମିନା ଚ ଇମିନା ଚ ଅତ୍ଥୋ’’ତି ଭଣତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

କୟୱିକ୍କୟସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦସମଂ।

କୋସିୟୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିୟୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

କୋସିୟା ସୁଦ୍ଧଦ୍ୱେଭାଗା, ଛବ୍ବସ୍ସାନି ନିସୀଦନଂ;

ଦ୍ୱେ ଚ ଲୋମାନି ଉଗ୍ଗଣ୍ହେ, ଉଭୋ ନାନପ୍ପକାରକାତି।

୩। ପତ୍ତୱଗ୍ଗୋ

୧। ପତ୍ତସିକ୍ଖାପଦଂ

୫୯୮। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ବହୂ ପତ୍ତେ ସନ୍ନିଚୟଂ କରୋନ୍ତି। ମନୁସ୍ସା ୱିହାରଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତା ପସ୍ସିତ୍ୱା ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ବହୂ ପତ୍ତେ ସନ୍ନିଚୟଂ କରିସ୍ସନ୍ତି, ପତ୍ତୱାଣିଜ୍ଜଂ ୱା ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା କରିସ୍ସନ୍ତି ଆମତ୍ତିକାପଣଂ ୱା ପସାରେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଧାରେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଧାରେଥା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଧାରେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ …ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୫୯୯।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଧାରେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

ଏୱଞ୍ଚିଦଂ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ ହୋତି।

୬୦୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମତୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଅତିରେକପତ୍ତୋ ଉପ୍ପନ୍ନୋ ହୋତି। ଆଯସ୍ମା ଚ ଆନନ୍ଦୋ ତଂ ପତ୍ତଂ ଆଯସ୍ମତୋ ସାରିପୁତ୍ତସ୍ସ ଦାତୁକାମୋ ହୋତି। ଆଯସ୍ମା ଚ ସାରିପୁତ୍ତୋ ସାକେତେ ୱିହରତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମତୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଏତଦହୋସି – ''ଭଗୱତା ସିକ୍ଖାପଦଂ ପଞ୍ଞତ୍ତଂ – 'ନ ଅତିରେକପତ୍ତୋ ଧାରେତବ୍ବୋ'ତି। ଅଯଞ୍ଚ ମେ ଅତିରେକପତ୍ତୋ ଉପ୍ପନ୍ନୋ। ଅହଞ୍ଚିମଂ ପତ୍ତଂ ଆଯସ୍ମତୋ ସାରିପୁତ୍ତସ୍ସ ଦାତୁକାମୋ। ଆଯସ୍ମା ଚ ସାରିପୁତ୍ତୋ ସାକେତେ ୱିହରତି। କଥଂ ନୁ ଖୋ ମଯା ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବ''ନ୍ତି? ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ''କୀୱଚିରଂ ପନାନନ୍ଦ, ସାରିପୁତ୍ତୋ ଆଗଚ୍ଛିସ୍ସତୀ''ତି? ''ନୱମଂ ୱା, ଭଗୱା, ଦିୱସଂ ଦସମଂ ୱା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ , ଦସାହପରମଂ ଅତିରେକପତ୍ତଂ ଧାରେତୁଂ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୬୦୧।''ଦସାହପରମଂ ଅତିରେକପତ୍ତୋ ଧାରେତବ୍ବୋ। ତଂ ଅତିକ୍କାମଯତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

୬୦୨।ଦସାହପରମନ୍ତି ଦସାହପରମତା ଧାରେତବ୍ବୋ।

ଅତିରେକପତ୍ତୋ ନାମ ଅନଧିଟ୍ଠିତୋ ଅୱିକପ୍ପିତୋ।

ପତ୍ତୋ ନାମ ଦ୍ୱେ ପତ୍ତା ଅଯୋପତ୍ତୋ ମତ୍ତିକାପତ୍ତୋତି।

ତଯୋ ପତ୍ତସ୍ସ ୱଣ୍ଣା ଉକ୍କଟ୍ଠୋ ପତ୍ତୋ ମଜ୍ଝିମୋ ପତ୍ତୋ ଓମକୋ ପତ୍ତୋ। ଉକ୍କଟ୍ଠୋ ନାମ ପତ୍ତୋ ଅଡ୍ଢାଳ୍ହକୋଦନଂ ଗଣ୍ହାତି ଚତୁଭାଗଂ ଖାଦନଂ ତଦୁପିଯଂ ବ୍ଯଞ୍ଜନଂ। ମଜ୍ଝିମୋ ନାମ ପତ୍ତୋ ନାଳିକୋଦନଂ ଗଣ୍ହାତି ଚତୁଭାଗଂ ଖାଦନଂ ତଦୁପିଯଂ ବ୍ଯଞ୍ଜନଂ। ଓମକୋ ନାମ ପତ୍ତୋ ପତ୍ଥୋଦନଂ ଗଣ୍ହାତି ଚତୁଭାଗଂ ଖାଦନଂ ତଦୁପିଯଂ ବ୍ଯଞ୍ଜନଂ। ତତୋ ଉକ୍କଟ୍ଠୋ ଅପତ୍ତୋ, ଓମକୋ ଅପତ୍ତୋ।

ତଂ ଅତିକ୍କାମଯତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯୋ ହୋତୀତି ଏକାଦସେ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯୋ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବୋ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବୋ। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ''ଅଯଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ପତ୍ତୋ ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯୋ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ''ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ବ୍ଯତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା, ନିସ୍ସଟ୍ଠପତ୍ତୋ ଦାତବ୍ବୋ।

୬୦୩। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ଅଯଂ ପତ୍ତୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯୋ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଟ୍ଠୋ। ଯଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇମଂ ପତ୍ତଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଦଦେଯ୍ୟା''ତି।

୬୦୪। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସମ୍ବହୁଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସୁ ୱଚନୀଯା – ''ଅଯଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ପତ୍ତୋ ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯୋ। ଇମାହଂ ଆଯସ୍ମନ୍ତାନଂ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ''ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ବ୍ଯତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା, ନିସ୍ସଟ୍ଠପତ୍ତୋ ଦାତବ୍ବୋ।

୬୦୫। ''ସୁଣନ୍ତୁ ମେ ଆଯସ୍ମନ୍ତା। ଅଯଂ ପତ୍ତୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତାନଂ ନିସ୍ସଟ୍ଠୋ। ଯଦାଯସ୍ମନ୍ତାନଂ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ଆଯସ୍ମନ୍ତା ଇମଂ ପତ୍ତଂ ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଦଦେଯ୍ୟୁ''ନ୍ତି।

୬୦୬। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଏକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀଯୋ – ''ଅଯଂ ମେ, ଆୱୁସୋ, ପତ୍ତୋ ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯୋ। ଇମାହଂ ଆଯସ୍ମତୋ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ''ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା, ନିସ୍ସଟ୍ଠପତ୍ତୋ ଦାତବ୍ବୋ – ''ଇମଂ ପତ୍ତଂ ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀ''ତି।

୬୦୭। ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତେ ୱେମତିକୋ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଦସାହାତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅନଧିଟ୍ଠିତେ ଅଧିଟ୍ଠିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅୱିକପ୍ପିତେ ୱିକପ୍ପିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅଓିସ୍ସଜିତେ ଓିସ୍ସଜିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅନଟ୍ଠେ ନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଓିନଟ୍ଠେ ଓିନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ । ଅଭିନ୍ନେ ଭିନ୍ନସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଓିଲୁତ୍ତେ ଓିଲୁତ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପତ୍ତଂ ଅନିସ୍ସଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦସାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦସାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଦସାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୦୮। ଅନାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋଦସାହଂ ଅଧିଟ୍ଠେତି, ଓିକପ୍ପେତି, ଓିସ୍ସଜ୍ଜେତି, ନସ୍ସତି, ଓିନସ୍ସତି, ଭିଜ୍ଜତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଓିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ନିସ୍ସଟ୍ଠପତ୍ତଂ ନ ଦେନ୍ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ''ନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଟ୍ଠପତ୍ତୋ ନ ଦାତବ୍ବୋ। ଯୋ ନ ଦଦେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

ପତ୍ତସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଠମଂ।

୨। ଊନପଞ୍ଚବନ୍ଧନସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୦୯। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସକ୍କେସୁ ୱିହରତି କପିଲୱତ୍ଥୁସ୍ମିଂ ନିଗ୍ରୋଧାରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରେନ କୁମ୍ଭକାରେନ ଭିକ୍ଖୂ ପୱାରିତା ହୋନ୍ତି – ''ଯେସଂ ଅଯ୍ୟାନଂ ପତ୍ତେନ ଅତ୍ଥୋ ଅହଂ ପତ୍ତେନା''ତି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତି। ଯେସଂ ଖୁଦ୍ଦକା ପତ୍ତା ତେ ମହନ୍ତେ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତି। ଯେସଂ ମହନ୍ତା ପତ୍ତା ତେ ଖୁଦ୍ଦକେ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ କୁମ୍ଭକାରୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ବହୂ ପତ୍ତେ କରୋନ୍ତୋ ନ ସକ୍କୋତି ଅଞ୍ଞଂ ୱିକ୍କାଯିକଂ ଭଣ୍ଡଂ କାତୁଂ, ଅତ୍ତନାପି ନ ଯାପେତି, ପୁତ୍ତଦାରାପିସ୍ସ କିଲମନ୍ତି। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସନ୍ତି! ଅଯଂ ଇମେସଂ ବହୂ ପତ୍ତେ କରୋନ୍ତୋ ନ ସକ୍କୋତି ଅଞ୍ଞଂ ୱିକ୍କାଯିକଂ ଭଣ୍ଡଂ କାତୁଂ, ଅତ୍ତନାପି ନ ଯାପେତି, ପୁତ୍ତଦାରାପିସ୍ସ କିଲମନ୍ତୀ''ତି।

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା...ପେ... ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ...ପେ... ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତୀତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା...ପେ... କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସନ୍ତି! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ...ପେ... ୱିଗରହିତ୍ୱା ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପତ୍ତୋ ୱିଞ୍ଞାପେତବ୍ବୋ। ଯୋ ୱିଞ୍ଞାପେଯ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସା''ତି।

୬୧୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପତ୍ତୋ ଭିନ୍ନୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ – ''ଭଗୱତା ପଟିକ୍ଖିତ୍ତଂ ପତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତୁ''ନ୍ତି କୁକ୍କୁଚ୍ଚାଯନ୍ତୋ ନ ୱିଞ୍ଞାପେତି। ହତ୍ଥେସୁ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରତି। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ହତ୍ଥେସୁ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରିସ୍ସନ୍ତି, ସେଯ୍ୟଥାପି ତିତ୍ଥିଯା''ତି! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ନଟ୍ଠପତ୍ତସ୍ସ ୱା ଭିନ୍ନପତ୍ତସ୍ସ ୱା ପତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତୁ''ନ୍ତି।

୬୧୧। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ – ''ଭଗୱତା ଅନୁଞ୍ଞାତଂ ନଟ୍ଠପତ୍ତସ୍ସ ୱା ଭିନ୍ନପତ୍ତସ୍ସ ୱା ପତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତୁ''ନ୍ତି ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଭିନ୍ନେନ ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଖଣ୍ଡେନ ୱିଲିଖିତମତ୍ତେନପି ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେନ୍ତି । ଅଥ ଖୋ ସୋ କୁମ୍ଭକାରୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ତଥେୱ ବହୂ ପତ୍ତେ କରୋନ୍ତୋ ନ ସକ୍କୋତି ଅଞ୍ଞଂ ୱିକ୍କାଯିକଂ ଭଣ୍ଡଂ କାତୁଂ, ଅତ୍ତନାପି ନ ଯାପେତି, ପୁତ୍ତଦାରାପିସ୍ସ କିଲମନ୍ତି। ମନୁସ୍ସା ତଥେୱ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ନ ମତ୍ତଂ ଜାନିତ୍ୱା ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସନ୍ତି! ଅଯଂ ଇମେସଂ ବହୂ ପତ୍ତେ କରୋନ୍ତୋ ନ ସକ୍କୋତି ଅଞ୍ଞଂ ୱିକ୍କାଯିକଂ ଭଣ୍ଡଂ କାତୁଂ, ଅତ୍ତନାପି ନ ଯାପେତି, ପୁତ୍ତଦାରାପିସ୍ସ କିଲମନ୍ତୀ''ତି।

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିଯ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା...ପେ... ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି

– ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଭିନ୍ନେନ ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଖଣ୍ଡେନ ୱିଲିଖିତମତ୍ତେନପି ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଭିନ୍ନେନ ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଖଣ୍ଡେନ ୱିଲିଖିତମତ୍ତେନପି ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେଥା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଭିନ୍ନେନ ଅପ୍ପମତ୍ତକେନପି ଖଣ୍ଡେନ ୱିଲିଖିତମତ୍ତେନପି ବହୂ ପତ୍ତେ ୱିଞ୍ଞାପେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୬୧୨।''ୟୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଊନପଞ୍ଚବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅଞ୍ଞଂ ନୱଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୋ ପତ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁପରିସାୟ ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବୋ। ୟୋ ଚ ତସ୍ସା ଭିକ୍ଖୁପରିସାୟ ପତ୍ତପରିୟନ୍ତୋ ସୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପଦାତବ୍ବୋ – 'ଅୟଂ ତେ, ଭିକ୍ଖୁ, ପତ୍ତୋ ୟାୱ ଭେଦନାୟ ଧାରେତବ୍ବୋ'ତି। ଅୟଂ ତତ୍ଥ ସାମୀଚୀ''ତି।

୬୧୩।ୟୋ ପନାତି ୟୋ ୟାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଊନପଞ୍ଚବନ୍ଧନୋ ନାମ ପତ୍ତୋ ଅବନ୍ଧନୋ ୱା ଏକବନ୍ଧନୋ ୱା ଦ୍ୱିବନ୍ଧନୋ ୱା ତିବନ୍ଧନୋ ୱା ଚତୁବନ୍ଧନୋ ୱା। ଅବନ୍ଧନୋକାସୋ ନାମ ପତ୍ତୋ ୟସ୍ସ ଦ୍ୱଙ୍ଗୁଲା ରାଜି ନ ହୋତି। ବନ୍ଧନୋକାସୋ ନାମ ପତ୍ତୋ ୟସ୍ସ ଦ୍ୱଙ୍ଗୁଲା ରାଜି ହୋତି। ନୱୋ ନାମ ପତ୍ତୋ ୱିଞ୍ଞତ୍ତିଂ ଉପାଦାୟ ୱୁଚ୍ଚତି।

ଚେତାପେୟ୍ୟାତି ୱିଞ୍ଞାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟୋ ହୋତି। ସଙ୍ଘମଜ୍ଝେ ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବୋ। ସବ୍ବେହେୱ ଅଧିଟ୍ଠିତପତ୍ତଂ ଗହେତ୍ୱା ସନ୍ନିପତିତବ୍ବଂ। ନ ଲାମକୋ ପତ୍ତୋ ଅଧିଟ୍ଠାତବ୍ବୋ – ''ମହଗ୍ଘଂ ପତ୍ତଂ ଗହେସ୍ସାମୀ''ତି। ସଚେ ଲାମକଂ ପତ୍ତଂ ଅଧିଟ୍ଠେତି – ''ମହଗ୍ଘଂ ପତ୍ତଂ ଗହେସ୍ସାମୀ''ତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବୋ। ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସଙ୍ଘଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏକଂସଂ ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ କରିତ୍ୱା ୱୁଡ୍ଢାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପାଦେ ୱନ୍ଦିତ୍ୱା ଉକ୍କୁଟିକଂ ନିସୀଦିତ୍ୱା ଅଞ୍ଜଲିଂ ପଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସ ୱଚନୀୟୋ – ''ଅୟଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ପତ୍ତୋ ଊନପଞ୍ଚବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଚେତାପିତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟୋ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ''ତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ଆପତ୍ତି ଦେସେତବ୍ବା। ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ଆପତ୍ତି ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବା। ପଞ୍ଚହଙ୍ଗେହି ସମନ୍ନାଗତୋ ଭିକ୍ଖୁ ପତ୍ତଗ୍ଗାହାପକୋ ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ – ୟୋ ନ ଛନ୍ଦାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ଦୋସାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ମୋହାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ନ ଭୟାଗତିଂ ଗଚ୍ଛେୟ୍ୟ, ଗାହିତାଗାହିତଞ୍ଚ ଜାନେୟ୍ୟ । ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ସମ୍ମନ୍ନିତବ୍ବୋ। ପଠମଂ ଭିକ୍ଖୁ ୟାଚିତବ୍ବୋ। ୟାଚିତ୍ୱା ବ୍ୟତ୍ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିବଲେନ ସଙ୍ଘୋ ଞାପେତବ୍ବୋ –

୬୧୪। ''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ୟଦି ସଙ୍ଘସ୍ସ ପତ୍ତକଲ୍ଲଂ, ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପତ୍ତଗ୍ଗାହାପକଂ ସମ୍ମନ୍ନେୟ୍ୟ। ଏସା ଞତ୍ତି।

''ସୁଣାତୁ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସଙ୍ଘୋ। ସଙ୍ଘୋ ଇତ୍ଥନ୍ନାମଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ପତ୍ତଗ୍ଗାହାପକଂ ସମ୍ମନ୍ନତି। ୟସ୍ସାୟସ୍ମତୋ ଖମତି ଇତ୍ଥନ୍ନାମସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପତ୍ତଗ୍ଗାହାପକସ୍ସ ସମ୍ମୁତି, ସୋ ତୁଣ୍ହସ୍ସ; ୟସ୍ସ ନକ୍ଖମତି, ସୋ ଭାସେୟ୍ୟ।

''ସମ୍ମତୋ ସଙ୍ଘେନ ଇତ୍ଥନ୍ନାମୋ ଭିକ୍ଖୁ ପତ୍ତଗ୍ଗାହାପକୋ। ଖମତି ସଙ୍ଘସ୍ସ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରୟାମୀ''ତି।

୬୧୫। ତେନ ସମ୍ମତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପତ୍ତୋ ଗାହେତବ୍ବୋ। ଥେରୋ ୱତ୍ତବ୍ବୋ – ''ଗଣ୍ହାତୁ, ଭନ୍ତେ, ଥେରୋ ପତ୍ତ''ନ୍ତି। ସଚେ ଥେରୋ ଗଣ୍ହାତି, ଥେରସ୍ସ ପତ୍ତୋ ଦୁତିୟସ୍ସ ଗାହେତବ୍ବୋ। ନ ଚ ତସ୍ସ ଅନୁଦ୍ଦୟତାୟ ନ ଗହେତବ୍ବୋ। ୟୋ ନ ଗଣ୍ହେୟ୍ୟ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅପତ୍ତକସ୍ସ ନ ଗାହେତବ୍ବୋ। ଏତେନେୱ ଉପାୟେନ ୟାୱ ସଙ୍ଘନୱକା ଗାହେତବ୍ବା। ୟୋ ଚ ତସ୍ସା ଭିକ୍ଖୁପରିସାୟ ପତ୍ତପରିୟନ୍ତୋ, ସୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପଦାତବ୍ବୋ – ''ଅୟଂ ତେ, ଭିକ୍ଖୁ, ପତ୍ତୋ ୟାୱ ଭେଦନାୟ ଧାରେତବ୍ବୋ''ତି।

ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ସୋ ପତ୍ତୋ ନ ଅଦେସେ ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବୋ, ନ ଅଭୋଗେନ ଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବୋ, ନ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତବ୍ବୋ – ''କଥାୟଂ ପତ୍ତୋ ନସ୍ସେୟ୍ୟ ୱା ୱିନସ୍ସେୟ୍ୟ ୱା ଭିଜ୍ଜେୟ୍ୟ ୱା''ତି? ସଚେ ଅଦେସେ ୱା ନିକ୍ଖିପତି ଅଭୋଗେନ ୱା ଭୁଞ୍ଜତି ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

ଅୟଂ ତତ୍ଥ ସାମୀଚୀତି ଅୟଂ ତତ୍ଥ ଅନୁଧମ୍ମତା।

୬୧୬। ଅବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଏକବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଦ୍ୱିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ତିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି,

ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଚତୁବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଏକବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଏକବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଏକବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଏକବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଦ୍ୱିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଏକବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ତିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଏକବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଚତୁବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଦ୍ୱିବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଦ୍ୱିବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଏକବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ତିବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଏକବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଚତୁବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଏକବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଏକବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ … ତିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଏକବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଏକବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଦ୍ୱିବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ତିବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଚତୁବନ୍ଧନେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଏକବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅବନ୍ଧନୋକାସେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅବନ୍ଧନୋକାସେନ ପତ୍ତେନ ଏକବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସେନ ପତ୍ତେନ ଏକବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅବନ୍ଧନୋକାସେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଏକବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସେନ ପତ୍ତେନ ଅବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ…ପେ… ଏକବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଦ୍ୱିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ତିବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ… ଚତୁବନ୍ଧନୋକାସଂ ପତ୍ତଂ ଚେତାପେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

୬୧୭। ଅନାପତ୍ତି ନଟ୍ଠପତ୍ତସ୍ସ, ଭିନ୍ନପତ୍ତସ୍ସ, ଞାତକାନଂ ପୱାରିତାନଂ, ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାଯ, ଅତ୍ତନୋ ଧନେନ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଊନପଞ୍ଚବନ୍ଧନସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦୁତିଯଂ।

୩। ଭେସଜ୍ଜସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୧୮।[ଇଦଂ ୱତ୍ଥୁ ମହାୱ। ୨୭୦] ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ରାଜଗହେ ପବ୍ଭାରଂ ସୋଧାପେତି ଲେଣଂ କତ୍ତୁକାମୋ। ଅଥ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଯେନାଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିଂ, ଭନ୍ତେ, ଥେରୋ କାରାପେତୀ''ତି? ''ପବ୍ଭାରଂ ମହାରାଜ, ସୋଧାପେମି ଲେଣଂ କତ୍ତୁକାମୋ''ତି। ''ଅତ୍ଥୋ, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟସ୍ସ ଆରାମିକେନା''ତି? ''ନ ଖୋ, ମହାରାଜ, ଭଗୱତା ଆରାମିକୋ ଅନୁଞ୍ଞାତୋ''ତି। ''ତେନ ହି, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱନ୍ତଂ ପଟିପୁଚ୍ଛିତ୍ୱା ମମ ଆରୋଚେଯ୍ୟାଥା''ତି। ''ଏୱଂ ମହାରାଜା''ତି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ରଞ୍ଞୋ ମାଗଧସ୍ସ ସେନିଯସ୍ସ ବିମ୍ବିସାରସ୍ସ ପଚ୍ଚସ୍ସୋସି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ରାଜାନଂ ମାଗଧଂ ସେନିଯଂ ବିମ୍ବିସାରଂ ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସେସି ସମାଦପେସି ସମୁତ୍ତେଜେସି ସମ୍ପହଂସେସି। ଅଥ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଆଯସ୍ମତା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛେନ ଧମ୍ମିଯା କଥାଯ ସନ୍ଦସ୍ସିତୋ ସମାଦପିତୋ ସମୁତ୍ତେଜିତୋ ସମ୍ପହଂସିତୋ ଉଟ୍ଠାଯାସନା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ପଦକ୍ଖିଣଂ କତ୍ୱା ପକ୍କାମି।

୬୧୯। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ଭଗୱତୋ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – ''ରାଜା, ଭନ୍ତେ , ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଆରାମିକଂ ଦାତୁକାମୋ। କଥଂ ନୁ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ମଯା ପଟିପଜ୍ଜିତବ୍ବ''ନ୍ତି? ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆରାମିକ''ନ୍ତି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଯେନାଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦିୱଚ୍ଛୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଅନୁଞ୍ଞାତୋ, ଭନ୍ତେ, ଭଗୱତା ଆରାମିକୋ''ତି? ''ଏୱଂ, ମହାରାଜା''ତି। ''ତେନ ହି, ଭନ୍ତେ, ଅଯ୍ୟସ୍ସ ଆରାମିକଂ ଦମ୍ମୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଆଯସ୍ମତୋ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛସ୍ସ ଆରାମିକଂ ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ୱିସ୍ସରିତ୍ୱା ଚିରେନ ସତିଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ଅଞ୍ଞତରଂ ସବ୍ବତ୍ଥକଂ ମହାମତ୍ତଂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଯୋ ମଯା, ଭଣେ, ଅଯ୍ୟସ୍ସ ଆରାମିକୋ ପଟିସ୍ସୁତୋ, ଦିନ୍ନୋ ସୋ ଆରାମିକୋ''ତି? ''ନ ଖୋ, ଦେୱ, ଅଯ୍ୟସ୍ସ ଆରାମିକୋ ଦିନ୍ନୋ''ତି। ''କୀୱଚିରଂ ନୁ ଖୋ, ଭଣେ, ଇତୋ ହି ତଂ ହୋତୀ''ତି? ଅଥ ଖୋ ସୋ ମହାମତ୍ତୋ ରତ୍ତିଯୋ ଗଣେତ୍ୱା [ୱିଗଣେତ୍ୱା (କ।)] ରାଜାନଂ ମାଗଧଂ ସେନିଯଂ ବିମ୍ବିସାରଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ପଞ୍ଚ, ଦେୱ, ରତ୍ତିସତାନୀ''ତି। ''ତେନ ହି, ଭଣେ, ଅଯ୍ୟସ୍ସ ପଞ୍ଚ ଆରାମିକସତାନି ଦେହୀ''ତି। ''ଏୱଂ, ଦେୱା''ତି ଖୋ ସୋ ମହାମତ୍ତୋ ରଞ୍ଞୋ ମାଗଧସ୍ସ ସେନିଯସ୍ସ ବିମ୍ବିସାରସ୍ସ ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମତୋ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛସ୍ସ ପଞ୍ଚ ଆରାମିକସତାନି ପାଦାସି [ଅଦାସି (ସ୍ୟା।)], ପାଟିଯେକ୍କୋ ଗାମୋ ନିୱିସି। ଆରାମିକଗାମକୋତିପି ନଂ ଆହଂସୁ, ପିଲିନ୍ଦଗାମକୋତିପି ନଂ ଆହଂସୁ।

୬୨୦। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ତସ୍ମିଂ ଗାମକେ କୁଲୂପକୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଆଦାଯ ପିଲିନ୍ଦଗାମକଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାୱିସି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ତସ୍ମିଂ ଗାମକେ ଉସ୍ସୱୋ ହୋତି। ଦାରକା ଅଲଙ୍କତା ମାଲାକିତା କୀଳନ୍ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ପିଲିନ୍ଦଗାମକେ ସପଦାନଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରମାନୋ ଯେନ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ଆରାମିକସ୍ସ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ତସ୍ସା ଆରାମିକିନିଯା ଧୀତା ଅଞ୍ଞେ ଦାରକେ ଅଲଙ୍କତେ ମାଲାକିତେ ପସ୍ସିତ୍ୱା ରୋଦତି – ''ମାଲଂ ମେ ଦେଥ, ଅଲଙ୍କାରଂ ମେ ଦେଥା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ତଂ ଆରାମିକିନିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସାଯଂ ଦାରିକା ରୋଦତୀ''ତି? ''ଅଯଂ, ଭନ୍ତେ, ଦାରିକା ଅଞ୍ଞେ ଦାରକେ ଅଲଙ୍କତେ ମାଲାକିତେ ପସ୍ସିତ୍ୱା ରୋଦତି – 'ମାଲଂ ମେ ଦେଥ, ଅଲଙ୍କାରଂ ମେ ଦେଥା'ତି। କୁତୋ ଅମ୍ହାକଂ ଦୁଗ୍ଗତାନଂ ମାଲା କୁତୋ, ଅଲଙ୍କାରୋ''ତି? ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ଅଞ୍ଞତରଂ ତିଣଣ୍ଡୁପକଂ ଗହେତ୍ୱା ତଂ ଆରାମିକିନିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ହନ୍ଦିମଂ ତିଣଣ୍ଡୁପକଂ ତସ୍ସା ଦାରିକାଯ ସୀସେ ପଟିମୁଞ୍ଚା''ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ଆରାମିକିନୀ ତଂ ତିଣଣ୍ଡୁପକଂ ଗହେତ୍ୱା ତସ୍ସା ଦାରିକାଯ ସୀସେ ପଟିମୁଞ୍ଚି। ସା ଅହୋସି ସୁୱଣ୍ଣମାଲା ଅଭିରୂପା ଦସ୍ସନୀଯା ପାସାଦିକା। ନତ୍ଥି ତାଦିସା ରଞ୍ଞୋପି ଅନ୍ତେପୁରେ ସୁୱଣ୍ଣମାଲା। ମନୁସ୍ସା ରଞ୍ଞୋ ମାଗଧସ୍ସ ସେନିଯସ୍ସ ବିମ୍ବିସାରସ୍ସ ଆରୋଚେସୁଂ – ''ଅମୁକସ୍ସ, ଦେୱ, ଆରାମିକସ୍ସ ଘରେ ସୁୱଣ୍ଣମାଲା ଅଭିରୂପା ଦସ୍ସନୀଯା ପାସାଦିକା। ନତ୍ଥି ତାଦିସା ଦେୱସ୍ସାପି ଅନ୍ତେପୁରେ ସୁୱଣ୍ଣମାଲା। କୁତୋ ତସ୍ସ ଦୁଗ୍ଗତସ୍ସ! ନିସ୍ସଂସଯଂ ଚୋରିକାଯ ଆଭତା''ତି!! ଅଥ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିଯୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ତଂ ଆରାମିକକୁଲଂ ବନ୍ଧାପେସି। ଦୁତିଯମ୍ପି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ପୁବ୍ବଣ୍ହସମଯଂ ନିୱାସେତ୍ୱା ପତ୍ତଚୀୱରଂ ଆଦାଯ ପିଲିନ୍ଦଗାମକଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାୱିସି। ପିଲିନ୍ଦଗାମକେ ସପଦାନଂ ପିଣ୍ଡାଯ ଚରମାନୋ ଯେନ ତସ୍ସ ଆରାମିକସ୍ସ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଟିୱିସ୍ସକେ ପୁଚ୍ଛି – ''କହଂ ଇମଂ ଆରାମିକକୁଲଂ ଗତ''ନ୍ତି? ''ଏତିସ୍ସା, ଭନ୍ତେ, ସୁୱଣ୍ଣମାଲାଯ କାରଣା ରଞ୍ଞା ବନ୍ଧାପିତ''ନ୍ତି।

୬୨୧। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ଯେନ ରଞ୍ଞୋ ମାଗଧସ୍ସ ସେନିଯସ୍ସ ବିମ୍ବିସାରସ୍ସ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ

ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିୟୋ ବିମ୍ବିସାରୋ ଯେନାୟସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନଂ ଖୋ ରାଜାନଂ ମାଗଧଂ ସେନିୟଂ ବିମ୍ବିସାରଂ ଆୟସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ଏତଦୱୋଚ – ''କିସ୍ସ, ମହାରାଜ, ଆରାମିକକୁଲଂ ବନ୍ଧାପିତ''ନ୍ତି? ''ତସ୍ସ, ଭନ୍ତେ, ଆରାମିକସ୍ସ ଘରେ ସୁୱଣ୍ଣମାଲା ଅଭିରୂପା ଦସ୍ସନୀୟା ପାସାଦିକା। ନତ୍ଥି ତାଦିସା ଅମ୍ହାକମ୍ପି ଅନ୍ତେପୁରେ ସୁୱଣ୍ଣମାଲା। କୁତୋ ତସ୍ସ ଦୁଗ୍ଗତସ୍ସ! ନିସ୍ସଂସଯଂ ଚୋରିକାଯ ଆଭତା''ତି!! ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ରଞ୍ଞୋ ମାଗଧସ୍ସ ସେନିୟସ୍ସ ବିମ୍ବିସାରସ୍ସ ପାସାଦଂ ସୁୱଣ୍ଣନ୍ତି ଅଧିମୁଚ୍ଚି। ସୋ ଅହୋସି ସଦ୍ଦସୋୱଣ୍ଣମଯୋ। ''ଇଦଂ ପନ ତେ, ମହାରାଜ, ତାୱ ବହୁଂ ସୁୱଣ୍ଣଂ କୁତୋ''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତଂ, ଭନ୍ତେ, ଅୟ୍ୟସ୍ସେୱେସୋ ଇଦ୍ଧାନୁଭାୱୋ''ତି। ତଂ ଆରାମିକକୁଲଂ ମୁଞ୍ଚାପେସି। ମନୁସ୍ସା – ''ଅୟ୍ୟେନ କିର ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛେନ ସରାଜିକାଯ ପରିସାଯ ଉତ୍ତରିମନୁସ୍ସଧମ୍ମଂ ଇଦ୍ଧିପାଟିହାରିଯଂ ଦସ୍ସିତ''ନ୍ତି, ଅତ୍ତମନା ଅଭିପ୍ପସନ୍ନା ଆୟସ୍ମତୋ ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛସ୍ସ ପଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜାନି ଅଭିହରିଂସୁ, ସେୟ୍ୟଥିଦଂ – ସପ୍ପି ନୱନୀତଂ ତେଲଂ ମଧୁ ଫାଣିତଂ। ପକତିଯାପି ଚ ଆୟସ୍ମା ପିଲିନ୍ଦୱଚ୍ଛୋ ଲାଭୀ ହୋତି ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ଭେସଜ୍ଜାନଂ। ଲଦ୍ଧଂ ଲଦ୍ଧଂ ପରିସାଯ ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତି। ପରିସା ଚସ୍ସ ହୋତି ବାହୁଲ୍ଲିକା। ଲଦ୍ଧଂ ଲଦ୍ଧଂ କୋଲମ୍ବେପି ଘଟେପି ପୂରେତ୍ୱା ପଟିସାମେତି, ପରିସ୍ସାୱନାନିପି ଥୱିକାଯୋପି ପୂରେତ୍ୱା ୱାତପାନେସୁ ଲଗ୍ଗେତି। ତାନି ଓଲୀନୱିଲୀନାନି ତିଟ୍ଠନ୍ତି। ଉନ୍ଦୂରେହିପି ୱିହାରା ଓକିଣ୍ଣୱିକିଣ୍ଣା ହୋନ୍ତି। ମନୁସ୍ସା ୱିହାରଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତା ପସ୍ସିତ୍ୱା ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''ଅନ୍ତୋକୋଟ୍ଠାଗାରିକା ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା, ସେୟ୍ୟଥାପି ରାଜା ମାଗଧୋ ସେନିୟୋ ବିମ୍ବିସାରୋ''ତି ! ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ଏୱରୂପାଯ ବାହୁଲ୍ଲାଯ ଚେତେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ଏୱରୂପାଯ ବାହୁଲ୍ଲାଯ ଚେତେନ୍ତୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ଏୱରୂପାଯ ବାହୁଲ୍ଲାଯ ଚେତେସ୍ସନ୍ତି! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୬୨୨।''ଯାନିଖୋ ପନ ତାନି ଗିଲାନାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପଟିସାଯନୀଯାନି ଭେସଜ୍ଜାନି, ସେୟ୍ୟଥିଦଂ – ସପ୍ପି ନୱନୀତଂ ତେଲଂ ମଧୁ ଫାଣିତଂ, ତାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ସତ୍ତାହପରମଂ ସନ୍ନିଧିକାରକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବାନି। ତଂ ଅତିକ୍କାମଯତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

୬୨୩।ଯାନି ଖୋ ପନ ତାନି ଗିଲାନାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ପଟିସାଯନୀଯାନି ଭେସଜ୍ଜାନୀତି ସପ୍ପି ନାମ ଗୋସପ୍ପି ୱା ଅଜିକାସପ୍ପି ୱା ମହିଂସସପ୍ପି [ମହିସସପ୍ପି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ୱା ଯେସଂ ମଂସଂ କପ୍ପତି ତେସଂ ସପ୍ପି। ନୱନୀତଂ ନାମ ତେସଂ ଯେୱ ନୱନୀତଂ। ତେଲଂ ନାମ ତିଲତେଲଂ ସାସପତେଲଂ ମଧୁକତେଲଂ ଏରଣ୍ଡତେଲଂ ୱସାତେଲଂ। ମଧୁ ନାମ ମକ୍ଖିକାମଧୁ। ଫାଣିତଂ ନାମ ଉଚ୍ଛୁମ୍ହା ନିବ୍ବତ୍ତଂ।

ତାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ସତ୍ତାହପରମଂ ସନ୍ନିଧିକାରକଂ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବାନୀତି ସତ୍ତାହପରମତା ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବାନି।

ତଂ ଅତିକ୍କାମଯତୋ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂହୋତୀତି ଅଟ୍ଠମେ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଭେସଜ୍ଜଂ ସତ୍ତାହାତିକ୍କନ୍ତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ, ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୬୨୪। ସତ୍ତାହାତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ସତ୍ତାହାତିକ୍କନ୍ତେ ୱେମତିକୋ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ସତ୍ତାହାତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅନଧିଟ୍ଠିତେ ଅଧିଟ୍ଠିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜିତେ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅନଟ୍ଠେ ନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅୱିନଟ୍ଠେ ୱିନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଦଡ୍ଢେ ଦଡ୍ଢସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅୱିଲୁତ୍ତେ ୱିଲୁତ୍ତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ନିସ୍ସଟ୍ଠଂ ପଟିଲଭିତ୍ୱା ନ କାଯିକେନ ପରିଭୋଗେନ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ, ନ ଅଜ୍ଝୋହରିତବ୍ବଂ, ପଦୀପେ ୱା କାଳୱଣ୍ଣେ ୱା ଉପନେତବ୍ବଂ, ଅଞ୍ଞେନ ଭିକ୍ଖୁନା କାଯିକେନ ପରିଭୋଗେନ ପରିଭୁଞ୍ଜିତବ୍ବଂ, ନ ଅଜ୍ଝୋହରିତବ୍ବଂ।

ସତ୍ତାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସତ୍ତାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସତ୍ତାହାନତିକ୍କନ୍ତେ ଅନତିକ୍କନ୍ତସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୨୫। ଅନାପତ୍ତି ଅନ୍ତୋସତ୍ତାହଂ ଅଧିଟ୍ଠେତି, ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତି, ନସ୍ସତି, ୱିନସ୍ସତି, ଡଯ୍ହତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଗଣ୍ହନ୍ତି, ୱିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ଚତ୍ତେନ

ୱନ୍ତେନ ମୁଣ୍ଡେନ ଅନପେକ୍ଖୋ ଦତ୍ୱା ପଟିଲଭିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଭେସଜ୍ଜସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ତତିଯଂ।

୪। ୱସ୍ସିକସାଟିକସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୨୬। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଭଗୱତା ଭିକ୍ଖୂନଂ ୱସ୍ସିକସାଟିକା ଅନୁଞ୍ଞାତା ହୋତି। ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଭଗୱତା ୱସ୍ସିକସାଟିକା ଅନୁଞ୍ଞାତା’’ତି, ପଟିକଚ୍ଚେୱ [ପଟିଗଚ୍ଚେୱ (ସୀ।)] ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସନ୍ତି, ପଟିକଚ୍ଚେୱ କତ୍ୱା ନିୱାସେନ୍ତି, ଜିଣ୍ଣାଯ ୱସ୍ସିକସାଟିକାଯ ନଗ୍ଗା କାଯଂ ଓୱସ୍ସାପେନ୍ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା… ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ପଟିକଚ୍ଚେୱ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସିସ୍ସନ୍ତି, ପଟିକଚ୍ଚେୱ କତ୍ୱା ନିୱାସେସ୍ସନ୍ତି, ଜିଣ୍ଣାଯ ୱସ୍ସିକସାଟିକାଯ ନଗ୍ଗା କାଯଂ ଓୱସ୍ସାପେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ପଟିକଚ୍ଚେୱ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସଥ? ପଟିକଚ୍ଚେୱ କତ୍ୱା ନିୱାସେଥ? ଜିଣ୍ଣାଯ ୱସ୍ସିକସାଟିକାଯ ନଗ୍ଗା କାଯଂ ଓୱସ୍ସାପେଥା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ ମୋଘପୁରିସା, ପଟିକଚ୍ଚେୱ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସିସ୍ସଥ, ପଟିକଚ୍ଚେୱ କତ୍ୱା ନିୱାସେସ୍ସଥ, ଜିଣ୍ଣାଯ ୱସ୍ସିକସାଟିକାଯ ନଗ୍ଗା କାଯଂ ଓୱସ୍ସାପେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୬୨୭।‘‘ମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁନା ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସିତବ୍ବଂ; ‘ଅଦ୍ଧମାସୋସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି କତ୍ୱା ନିୱାସେତବ୍ବଂ। ‘ଓରେନ ଚେ ମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସେଯ୍ୟ, ‘ଓରେନଦ୍ଧମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି କତ୍ୱା ନିୱାସେଯ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ’’ନ୍ତି।

୬୨୮।‘ମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି ଭିକ୍ଖୁନା ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସିତବ୍ବନ୍ତି। ଯେ ମନୁସ୍ସା ପୁବ୍ବେପି ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ଦେନ୍ତି ତେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଏୱମସ୍ସୁ ୱଚନୀଯା – ‘‘କାଲୋ ୱସ୍ସିକସାଟିକାଯ, ସମଯୋ ୱସ୍ସିକସାଟିକାଯ, ଅଞ୍ଞେପି ମନୁସ୍ସା ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ଦେନ୍ତୀ’’ତି। ନ ୱତ୍ତବ୍ବା – ‘‘ଦେଥ ମେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ, ଆହରଥ ମେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ, ପରିୱତ୍ତେଥ ମେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ, ଚେତାପେଥ ମେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱର’’ନ୍ତି।

‘ଅଦ୍ଧମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି କତ୍ୱା ନିୱାସେତବ୍ବନ୍ତି। ଅଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ କତ୍ୱା ନିୱାସେତବ୍ବଂ।

‘ଓରେନ ଚେ ମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି ଅତିରେକମାସେ ସେସ ଗିମ୍ହାନେ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

‘ଓରେନଦ୍ଧମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି ଅତିରେକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ କତ୍ୱା ନିୱାସେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ , ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ଅତିରେକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ପରିଯିଟ୍ଠଂ ଅତିରେକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ କତ୍ୱା ପରିଦହିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି।…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ୟୁନ୍ତି… ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୬୨୯। ଅତିରେକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅତିରେକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ୱେମତିକୋ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅତିରେକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଊନକସଞ୍ଞୀ ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିଯେସତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅତିରେକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ କତ୍ୱା ନିୱାସେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅତିରେକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ୱେମତିକୋ କତ୍ୱା ନିୱାସେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ । ଅତିରେକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଊନକସଞ୍ଞୀ କତ୍ୱା ନିୱାସେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ସତିଯା ୱସ୍ସିକସାଟିକାଯ ନଗ୍ଗୋ କାଯଂ ଓୱସ୍ସାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଊନକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

ଊନକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ୱେମତିକୋ , ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକଦ୍ଧମାସେ ସେସେ ଗିମ୍ହାନେ ଊନକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୩୦। ଅନାପତ୍ତି ‘ମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିୟେସତି , ‘ଅଦ୍ଧମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି କତ୍ୱା ନିୱାସେତି, ‘ଊନକମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି ୱସ୍ସିକସାଟିକଚୀୱରଂ ପରିୟେସତି, ‘ଊନକଦ୍ଧମାସୋ ସେସୋ ଗିମ୍ହାନ’ନ୍ତି କତ୍ୱା ନିୱାସେତି, ପରିୟିଟ୍ଠାୟ ୱସ୍ସିକସାଟିକାୟ ୱସ୍ସଂ ଉକ୍କଡ୍ଢିୟ୍ୟତି, ନିୱତ୍ଥାୟ ୱସ୍ସିକସାଟିକାୟ ୱସ୍ସଂ ଉକ୍କଡ୍ଢିୟ୍ୟତି, ଧୋୱିତ୍ୱା ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବଂ; ସମୟେ ନିୱାସେତବ୍ବଂ, ଅଚ୍ଛିନ୍ନଚୀୱରସ୍ସ, ନଟ୍ଠଚୀୱରସ୍ସ, ଆପଦାସୁ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ୱସ୍ସିକସାଟିକସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। ଚୀୱରଅଚ୍ଛିନ୍ଦନସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୩୧। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଭାତୁନୋ ସଦ୍ଧିୱିହାରିକଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଏହାୱୁସୋ, ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସାମା’’ତି। ‘‘ନାହଂ, ଭନ୍ତେ, ଗମିସ୍ସାମି; ଦୁବ୍ବଲଚୀୱରୋମ୍ହୀ’’ତି। ‘‘ଏହାୱୁସୋ, ଅହଂ ତେ ଚୀୱରଂ ଦସ୍ସାମୀ’’ତି ତସ୍ସ ଚୀୱରଂ ଅଦାସି। ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ – ‘‘ଭଗୱା କିର ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସତୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ ଏତଦହୋସି – ‘‘ନ ଦାନାହଂ ଆୟସ୍ମତା ଉପନନ୍ଦେନ ସକ୍ୟପୁତ୍ତେନ ସଦ୍ଧିଂ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସାମି, ଭଗୱତା ସଦ୍ଧିଂ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସାମୀ’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘ଏହି ଦାନି, ଆୱୁସୋ, ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସାମା’’ତି। ‘‘ନାହଂ, ଭନ୍ତେ, ତୟା ସଦ୍ଧିଂ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସାମି, ଭଗୱତା ସଦ୍ଧିଂ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସାମୀ’’ତି। ‘‘ୟମ୍ପି ତ୍ୟାହଂ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଂ ଅଦାସିଂ, ମୟା ସଦ୍ଧିଂ ଜନପଦଚାରିକଂ ପକ୍କମିସ୍ସତୀ’’ତି, କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦି।

ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ୟେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା…ପେ… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଆୟସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିସ୍ସତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ, ଉପନନ୍ଦ, ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ , ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୬୩୨।‘‘ୟୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦେୟ୍ୟ ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦାପେୟ୍ୟ ୱା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୬୩୩।ୟୋ ପନାତି ୟୋ ୟାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ଭିକ୍ଖୁସ୍ସାତି ଅଞ୍ଞସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ।

ସାମନ୍ତି ସୟଂ ଦତ୍ୱା।

ଚୀୱରଂ ନାମ ଛନ୍ନଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ, ୱିକପ୍ପନୁପଗଂ ପଚ୍ଛିମଂ।

କୁପିତୋଅନତ୍ତମନୋତି ଅନଭିରଦ୍ଧୋ ଆହତଚିତ୍ତୋ ଖିଲଜାତୋ।

ଅଚ୍ଛିନ୍ଦେୟ୍ୟାତି ସୟଂ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ [ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି (ସ୍ୟା।)]।

ଅଚ୍ଛିନ୍ଦାପେୟ୍ୟାତି ଅଞ୍ଞଂ ଆଣାପେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ସକିଂ ଆଣତ୍ତୋ ବହୁକମ୍ପି ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା

ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ଭିକ୍ଖୁସ୍ସ ସାମଂ ଦତ୍ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି …ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୬୩୪। ଉପସମ୍ପନ୍ନେ ଉପସମ୍ପନ୍ନସଞ୍ଞୀ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦାପେତି ୱା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଉପସମ୍ପନ୍ନେ ୱେମତିକୋ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦାପେତି ୱା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଉପସମ୍ପନ୍ନେ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସଞ୍ଞୀ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦାପେତି ୱା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଅଞ୍ଞଂ ପରିକ୍ଖାରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦାପେତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସ୍ସ ଚୀୱରଂ ୱା ଅଞ୍ଞଂ ୱା ପରିକ୍ଖାରଂ ଦତ୍ୱା କୁପିତୋ ଅନତ୍ତମନୋ ଅଚ୍ଛିନ୍ଦତି ୱା ଅଚ୍ଛିନ୍ଦାପେତି ୱା, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନେ ଉପସମ୍ପନ୍ନସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନେ ଅନୁପସମ୍ପନ୍ନସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ।

୬୩୫। ଅନାପତ୍ତି – ସୋ ୱା ଦେତି, ତସ୍ସ ୱା ୱିସ୍ସସନ୍ତୋ ଗଣ୍ହାତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଚୀୱରଅଚ୍ଛିନ୍ଦନସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। ସୁତ୍ତୱିଞ୍ଞତ୍ତିସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୩୬। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ରାଜଗହେ ୱିହରତି ୱେଳୁୱନେ କଲନ୍ଦକନିୱାପେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଚୀୱରକାରସମୟେ ବହୁଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେସୁଂ। କତେପି ଚୀୱରେ ବହୁଂ ସୁତ୍ତଂ ଅୱସିଟ୍ଠଂ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତଦହୋସି – ‘‘ହନ୍ଦ ମୟଂ, ଆୱୁସୋ, ଅଞ୍ଞମ୍ପି ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେମା’’ତି। ଅଥ ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞମ୍ପି ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେସୁଂ। ୱୀତେପି ଚୀୱରେ ବହୁଂ ସୁତ୍ତଂ ଅୱସିଟ୍ଠଂ ହୋତି। ଦୁତିୟମ୍ପି ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞମ୍ପି ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେସୁଂ। ୱୀତେପି ଚୀୱରେ ବହୁଂ ସୁତ୍ତଂ ଅୱସିଟ୍ଠଂ ହୋତି। ତତିୟମ୍ପି ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞମ୍ପି ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେସୁଂ। ମନୁସ୍ସା ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିୟା ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି!

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତେସଂ ମନୁସ୍ସାନଂ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତାନଂ ଖିୟ୍ୟନ୍ତାନଂ ୱିପାଚେନ୍ତାନଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ , ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେଥା’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୬୩୭।‘‘ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ଚୀୱରଂ ୱାୟାପେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୬୩୮ ।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟଂ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

ସାମନ୍ତି ସୟଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା।

ସୁତ୍ତଂ ନାମ ଛ ସୁତ୍ତାନି – ଖୋମଂ କପ୍ପାସିକଂ କୋସେୟ୍ୟଂ କମ୍ବଲଂ ସାଣଂ ଭଙ୍ଗଂ।

ତନ୍ତୱାୟେହୀତି ପେସକାରେହି ୱାୟାପେତି, ପୟୋଗେ ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ [ୱାୟାପେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ (ସ୍ୟା।)]। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ସାମଂ ସୁତ୍ତଂ ୱିଞ୍ଞାପେତ୍ୱା ତନ୍ତୱାୟେହି ୱାୟାପିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ

ଦମ୍ମୀତି।

୬୩୯। ୱାଯାପିତେ ୱାଯାପିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ୱାଯାପିତେ ୱେମତିକୋ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ୱାଯାପିତେ ଅୱାଯାପିତସଞ୍ଞୀ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ଅୱାଯାପିତେ ୱାଯାପିତସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅୱାଯାପିତେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅୱାଯାପିତେ ଅୱାଯାପିତସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୪୦। ଅନାପତ୍ତି – ଚୀୱରଂ ସିବ୍ବେତୁଂ, ଆଯୋଗେ, କାଯବନ୍ଧନେ, ଅଂସବନ୍ଧକେ [ଅଂସୱଟ୍ଟକେ (ସୀ।)], ପତ୍ତତ୍ଥୱିକାଯ, ପରିସ୍ସାୱନେ, ଞାତକାନଂ, ପୱାରିତାନଂ, ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାଯ, ଅତ୍ତନୋ ଧନେନ, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ସୁତ୍ତୱିଞ୍ଞତ୍ତିସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ମହାପେସକାରସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୪୧। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିଯଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ପୱାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ପଜାପତିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସୁତ୍ତଂ ଧାରଯିତ୍ୱା ଅମୁକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯସ୍ସ ଦେହି, ଚୀୱରଂ ୱାଯାପେତ୍ୱା ନିକ୍ଖିପ, ଆଗତୋ ଅଯ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ''ତି। ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ଅଞ୍ଞତରୋ ପିଣ୍ଡଚାରିକୋ ଭିକ୍ଖୁ ତସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଇମଂ ୱାଚଂ ଭାସମାନସ୍ସ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ଯେନାଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ମହାପୁଞ୍ଞୋସି ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ ଉପନନ୍ଦ, ଅମୁକସ୍ମିଂ ଓକାସେ ଅଞ୍ଞତରୋ ପୁରିସୋ ପୱାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ପଜାପତିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସୁତ୍ତଂ ଧାରଯିତ୍ୱା ଅମୁକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯସ୍ସ ଦେହି, ଚୀୱରଂ ୱାଯାପେତ୍ୱା ନିକ୍ଖିପ, ଆଗତୋ ଅଯ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ''ତି। ''ଅତ୍ଥାୱୁସୋ, ମଂ ସୋ ଉପଟ୍ଠାକୋ''ତି। ସୋପି ଖୋ ତନ୍ତୱାଯୋ ଆଯସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ଉପଟ୍ଠାକୋ ହୋତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଯେନ ସୋ ତନ୍ତୱାଯୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ତନ୍ତୱାଯଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ଇଦଂ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଂ ମଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ୱିଯ୍ୟତି; ଆଯତଞ୍ଚ କରୋହି ୱିତ୍ଥତଞ୍ଚ। ଅପ୍ପିତଞ୍ଚ ସୁୱୀତଞ୍ଚ ସୁପ୍ପୱାଯିତଞ୍ଚ ସୁୱିଲେଖିତଞ୍ଚ ସୁୱିତଚ୍ଛିତଞ୍ଚ କରୋହୀ''ତି। ''ଏତେ ଖୋ ମେ, ଭନ୍ତେ, ସୁତ୍ତଂ ଧାରଯିତ୍ୱା ଅଦଂସୁ; ଇମିନା ସୁତ୍ତେନ ଚୀୱରଂ ୱିନାହୀ''ତି। ''ନ, ଭନ୍ତେ, ସକ୍କା ଆଯତଂ ୱା ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା କାତୁଂ। ସକ୍କା ଚ ଖୋ, ଭନ୍ତେ, ସୁୱୀତଞ୍ଚ ସୁପ୍ପୱାଯିତଞ୍ଚ ସୁୱିଲେଖିତଞ୍ଚ ସୁୱିତଚ୍ଛିତଞ୍ଚ କାତୁ''ନ୍ତି। ''ଇଙ୍ଘ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଆଯତଞ୍ଚ କରୋହି ୱିତ୍ଥତଞ୍ଚ ଅପ୍ପିତଞ୍ଚ। ନ ତେନ ସୁତ୍ତେନ ପଟିବଦ୍ଧଂ ଭୱିସ୍ସତୀ''ତି।

ଅଥ ଖୋ ସୋ ତନ୍ତୱାଯୋ ଯଥାଭତଂ ସୁତ୍ତଂ ତନ୍ତେ ଉପନେତ୍ୱା ଯେନ ସା ଇତ୍ଥୀ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ଇତ୍ଥିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ସୁତ୍ତେନ, ଅଯ୍ୟେ, ଅତ୍ଥୋ''ତି। ''ନନୁ ତ୍ୱଂ ଅଯ୍ୟୋ [ଅଯ୍ୟ (ସ୍ୟା।)] ମଯା ୱୁତ୍ତୋ – 'ଇମିନା ସୁତ୍ତେନ ଚୀୱରଂ ୱିନାହୀ'''ତି। ''ସଚ୍ଚାହଂ, ଅଯ୍ୟେ, ତଯା ୱୁତ୍ତୋ – 'ଇମିନା ସୁତ୍ତେନ ଚୀୱରଂ ୱିନାହୀ'ତି। ଅପିଚ, ମଂ ଅଯ୍ୟୋ ଉପନନ୍ଦୋ ଏୱମାହ – 'ଇଙ୍ଘ ତ୍ୱଂ, ଆୱୁସୋ, ଆଯତଞ୍ଚ କରୋହି ୱିତ୍ଥତଞ୍ଚ ଅପ୍ପିତଞ୍ଚ, ନ ତେନ ସୁତ୍ତେନ ପଟିବଦ୍ଧଂ ଭୱିସ୍ସତୀ'''ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ଇତ୍ଥୀ ଯତ୍ତକଂଯେୱ ସୁତ୍ତଂ ପଠମଂ ଅଦାସି ତତ୍ତକଂ ପଚ୍ଛା ଅଦାସି। ଅସ୍ସୋସି ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ – ''ସୋ କିର ପୁରିସୋ ପୱାସତୋ ଆଗତୋ''ତି। ଅଥ ଖୋ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ଯେନ ତସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ନିୱେସନଂ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ପଞ୍ଞତ୍ତେ ଆସନେ ନିସୀଦି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ଯେନାଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ତେନୁପସଙ୍କମି; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅଭିୱାଦେତ୍ୱା ଏକମନ୍ତଂ ନିସୀଦି। ଏକମନ୍ତଂ ନିସିନ୍ନୋ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ପଜାପତିଂ ଏତଦୱୋଚ – ''ୱୀତଂ ତଂ ଚୀୱର''ନ୍ତି? ''ଆମାଯ୍ୟ, ୱୀତଂ ତଂ ଚୀୱର''ନ୍ତି। ''ଆହର, ଅଯ୍ୟଂ ଉପନନ୍ଦଂ ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ସା ଇତ୍ଥୀ ତଂ ଚୀୱରଂ ନୀହରିତ୍ୱା ସାମିକସ୍ସ ଦତ୍ୱା ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୁରିସୋ ଆଯସ୍ମତୋ ଉପନନ୍ଦସ୍ସ ସକ୍ୟପୁତ୍ତସ୍ସ ଚୀୱରଂ ଦତ୍ୱା ଉଜ୍ଝାଯତି ଖିଯ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ''ମହିଚ୍ଛା ଇମେ ସମଣା ସକ୍ୟପୁତ୍ତିଯା ଅସନ୍ତୁଟ୍ଠା। ନଯିମେ ସୁକରା ଚୀୱରେନ ଅଚ୍ଛାଦେତୁଂ। କଥଞ୍ହି ନାମ ଅଯ୍ୟୋ ଉପନନ୍ଦୋ ମଯା ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ତନ୍ତୱାଯେ [ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ (କ।)] ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ''ତି।

ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ପୁରିସସ୍ସ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତସ୍ସ ଖିଯ୍ୟନ୍ତସ୍ସ ୱିପାଚେନ୍ତସ୍ସ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା...ପେ... ତେ ଉଜ୍ଝାଯନ୍ତି ଖିଯ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଆଯସ୍ମା ଉପନନ୍ଦୋ ସକ୍ୟପୁତ୍ତୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆଯସ୍ମନ୍ତଂ ଉପନନ୍ଦଂ ସକ୍ୟପୁତ୍ତଂ ଅନେକପରିଯାଯେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ...ପେ... ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତ୍ୱଂ,

ଉପନନ୍ଦ, ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜୀ''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ''ଞାତକୋ ତେ, ଉପନନ୍ଦ, ଅଞ୍ଞାତକୋ''ତି? ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ଭଗୱା''ତି। ''ଅଞ୍ଞାତକୋ, ମୋଘପୁରିସ, ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ନ ଜାନାତି ପତିରୂପଂ ୱା ଅପ୍ପତିରୂପଂ ୱା ସନ୍ତଂ ୱା ଅସନ୍ତଂ ୱା। ତତ୍ଥ ନାମ ତ୍ୱଂ, ମୋଘପୁରିସ, ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜିସ୍ସସି! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାଯ...ପେ... ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେଯ୍ୟାଥ –

୬୪୨।''ଭିକ୍ଖୁଂ ପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଅଞ୍ଞାତକୋ ଗହପତି ୱା ଗହପତାନୀ ୱା ତନ୍ତୱାଯେହି ଚୀୱରଂ ୱାଯାପେଯ୍ୟ, ତତ୍ର ଚେ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜେଯ୍ୟ – 'ଇଦଂ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଂ ମଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ୱିଯ୍ୟତି। ଆଯତଞ୍ଚ କରୋଥ ୱିତ୍ଥତଞ୍ଚ। ଅପ୍ପିତଞ୍ଚ ସୁୱୀତଞ୍ଚ ସୁପ୍ପୱାଯିତଞ୍ଚ ସୁୱିଲେଖିତଞ୍ଚ ସୁୱିତଚ୍ଛିତଞ୍ଚ କରୋଥ। ଅପ୍ପେୱ ନାମ ମଯମ୍ପି ଆଯସ୍ମନ୍ତାନଂ କିଞ୍ଚିମତ୍ତଂ ଅନୁପଦଜ୍ଜେଯ୍ୟାମା'ତି। ଏୱଞ୍ଚ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱତ୍ୱା କିଞ୍ଚିମତ୍ତଂ ଅନୁପଦଜ୍ଜେଯ୍ୟ ଅନ୍ତମସୋ ପିଣ୍ଡପାତମତ୍ତମ୍ପି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯ''ନ୍ତି।

୬୪୩।ଭିକ୍ଖୁଂ ପନେୱ ଉଦ୍ଦିସ୍ସାତି ଭିକ୍ଖୁସ୍ସତ୍ଥାଯ ଭିକ୍ଖୁଂ ଆରମ୍ମଣଂ କରିତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁଂ ଅଚ୍ଛାଦେତୁକାମୋ।

ଅଞ୍ଞାତକୋ ନାମ ମାତିତୋ ୱା ପିତିତୋ ୱା ଯାୱ ସତ୍ତମା ପିତାମହଯୁଗା ଅସମ୍ବଦ୍ଧୋ।

ଗହପତି ନାମ ଯୋ କୋଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ଗହପତାନୀ ନାମ ଯା କାଚି ଅଗାରଂ ଅଜ୍ଝାୱସତି।

ତନ୍ତୱାଯେହୀତି ପେସକାରେହି।

ଚୀୱରଂ ନାମ ଛନ୍ନଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ୱିକପ୍ପନୁପଗଂ ପଚ୍ଛିମଂ।

ୱାଯାପେଯ୍ୟାତି ୱିନାପେତି।

ତତ୍ର ଚେ ସୋ ଭିକ୍ଖୂତି ଯଂ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ଚୀୱରଂ ୱିଯ୍ୟତି ସୋ ଭିକ୍ଖୁ।

ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋତି ପୁବ୍ବେ ଅୱୁତ୍ତୋ ହୋତି – ''କୀଦିସେନ ତେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରେନ ଅତ୍ଥୋ, କୀଦିସଂ ତେ ଚୀୱରଂ ୱାଯାପେମୀ''ତି?

ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱାତି ଘରଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ଯତ୍ଥ କତ୍ଥଚି ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା।

ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜେଯ୍ୟାତି – ''ଇଦଂ ଖୋ, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରଂ ମଂ ଉଦ୍ଦିସ୍ସ ୱିଯ୍ୟତି, ଆଯତଞ୍ଚ କରୋଥ ୱିତ୍ଥତଞ୍ଚ। ଅପ୍ପିତଞ୍ଚ ସୁୱୀତଞ୍ଚ ସୁପ୍ପୱାଯିତଞ୍ଚ ସୁୱିଲେଖିତଞ୍ଚ ସୁୱିତଚ୍ଛିତଞ୍ଚ କରୋଥ। ଅପ୍ପେୱ ନାମ ମଯମ୍ପି ଆଯସ୍ମନ୍ତାନଂ କିଞ୍ଚିମତ୍ତଂ ଅନୁପଦଜ୍ଜେଯ୍ୟାମା''ତି।

ଏୱଞ୍ଚ ସୋ ଭିକ୍ଖୁ ୱତ୍ୱା କିଞ୍ଚିମତ୍ତଂ ଅନୁପଦଜ୍ଜେଯ୍ୟ ଅନ୍ତମସୋ ପିଣ୍ଡପାତମତ୍ତମ୍ପୀତି। ପିଣ୍ଡପାତୋ ନାମ ଯାଗୁପି ଭତ୍ତମ୍ପି ଖାଦନୀଯମ୍ପି ଚୁଣ୍ଣପିଣ୍ଡୋପି ଦନ୍ତକଟ୍ଠମ୍ପି ଦସିକସୁତ୍ତମ୍ପି, ଅନ୍ତମସୋ ଧମ୍ମମ୍ପି ଭଣତି।

ତସ୍ସ ୱଚନେନ ଆଯତଂ ୱା ୱିତ୍ଥତଂ ୱା ଅପ୍ପିତଂ ୱା କରୋତି, ପଯୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ...ପେ... ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀୱରଂ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଅଞ୍ଞାତକସ୍ସ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପନ୍ନଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି...ପେ... ଦଦେଯ୍ୟାତି...ପେ... ଦଦେଯ୍ୟୁନ୍ତି...ପେ... ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୬୪୪। ଅଞ୍ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ୱେମତିକୋ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅଞ୍ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ ପୁବ୍ବେ ଅପ୍ପୱାରିତୋ ଗହପତିକସ୍ସ ତନ୍ତୱାଯେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ଚୀୱରେ ୱିକପ୍ପଂ ଆପଜ୍ଜତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ

ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ଞାତକେ ଅଞ୍ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଞାତକେ ଞାତକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୪୫। ଅନାପତ୍ତି – ଞାତକାନଂ, ପୱାରିତାନଂ, ଅଞ୍ଞସ୍ସତ୍ଥାୟ, ଅତ୍ତନୋ ଧନେନ, ମହଗ୍ଘଂ ୱାୟାପେତୁକାମସ୍ସ ଅପ୍ପଗ୍ଘଂ ୱାୟାପେତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ମହାପେସକାରସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ସତ୍ତମଂ।

୮। ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୪୬। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଅଞ୍ଞତରୋ ମହାମତ୍ତୋ ପୱାସଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତୋ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପାହେସି – ‘‘ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଭଦନ୍ତା ୱସ୍ସାୱାସିକଂ ଦସ୍ସାମୀ’’ତି। ଭିକ୍ଖୂ – ‘ୱସ୍ସଂୱୁଟ୍ଠାନଂ ଭଗୱତା ୱସ୍ସାୱାସିକଂ ଅନୁଞ୍ଞାତ’ନ୍ତି, କୁକ୍କୁଚ୍ଚାୟନ୍ତା ନାଗମଂସୁ। ଅଥ ଖୋ ସୋ ମହାମତ୍ତୋ ଉଜ୍ଝାୟତି ଖିୟ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଭଦନ୍ତା ମୟା ଦୂତେ ପହିତେ ନାଗଚ୍ଛିସ୍ସନ୍ତି! ଅହଞ୍ହି ସେନାୟ ଗଚ୍ଛାମି। ଦୁଜ୍ଜାନଂ ଜୀୱିତଂ ଦୁଜ୍ଜାନଂ ମରଣ’’ନ୍ତି। ଅସ୍ସୋସୁଂ ଖୋ ଭିକ୍ଖୂ ତସ୍ସ ମହାମତ୍ତସ୍ସ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତସ୍ସ ଖିୟ୍ୟନ୍ତସ୍ସ ୱିପାଚେନ୍ତସ୍ସ। ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ‘‘ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ନିକ୍ଖିପିତୁ’’ନ୍ତି।

୬୪୭। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଭିକ୍ଖୂ – ‘‘ଭଗୱତା ଅନୁଞ୍ଞାତଂ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ନିକ୍ଖିପିତୁ’’ନ୍ତି , ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରାନି ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତି। ତାନି ଚୀୱରାନି ଚୀୱରୱଂସେ ଭଣ୍ଡିକାବଦ୍ଧାନି ତିଟ୍ଠନ୍ତି। ଅଦ୍ଦସ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ସେନାସନଚାରିକଂ ଆହିଣ୍ଡନ୍ତୋ ତାନି ଚୀୱରାନି ଚୀୱରୱଂସେ ଭଣ୍ଡିକାବଦ୍ଧାନି। ତିଟ୍ଠନ୍ତେ ଦିସ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଏତଦୱୋଚ – ‘‘କସ୍ସିମାନି, ଆୱୁସୋ, ଚୀୱରାନି ଚୀୱରୱଂସେ ଭଣ୍ଡିକାବଦ୍ଧାନି ତିଟ୍ଠନ୍ତୀ’’ତି? ‘‘ଅମ୍ହାକଂ, ଆୱୁସୋ, ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରାନୀ’’ତି। ‘‘କୀୱଚିରଂ ପନାୱୁସୋ, ଇମାନି ଚୀୱରାନି ନିକ୍ଖିତ୍ତାନୀ’’ତି? ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆୟସ୍ମତୋ ଆନନ୍ଦସ୍ସ ଯଥାନିକ୍ଖିତ୍ତଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ଉଜ୍ଝାୟତି ଖିୟ୍ୟତି ୱିପାଚେତି – ‘‘କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେସ୍ସନ୍ତୀ’’ତି! ଅଥ ଖୋ ଆୟସ୍ମା ଆନନ୍ଦୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସି…ପେ… – ‘‘ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ, ଭିକ୍ଖୂ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେନ୍ତୀ’’ତି? ‘‘ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା’’ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେସ୍ସନ୍ତି! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୬୪୮।‘‘ଦସାହାନାଗତଂ କତ୍ତିକତେମାସିକପୁଣ୍ଣମଂ ଭିକ୍ଖୁନୋ ପନେୱ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ଉପ୍ପଜ୍ଜେୟ୍ୟ, ଅଚ୍ଚେକଂ ମଞ୍ଞମାନେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବଂ, ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଯାୱ ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବଂ। ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ନିକ୍ଖିପେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ’’ନ୍ତି।

୬୪୯।ଦସାହାନାଗତନ୍ତି ଦସାହାନାଗତାୟ ପୱାରଣାୟ।

କତ୍ତିକତେମାସିକପୁଣ୍ଣମନ୍ତି ପୱାରଣା କତ୍ତିକା ୱୁଚ୍ଚତି।

ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ନାମ ସେନାୟ ୱା ଗନ୍ତୁକାମୋ ହୋତି, ପୱାସଂ ୱା ଗନ୍ତୁକାମୋ ହୋତି, ଗିଲାନୋ ୱା ହୋତି, ଗବ୍ଭିନୀ ୱା ହୋତି, ଅସ୍ସଦ୍ଧସ୍ସ ୱା ସଦ୍ଧା ଉପ୍ପନ୍ନା ହୋତି, ଅପ୍ପସନ୍ନସ୍ସ ୱା ପସାଦୋ ଉପ୍ପନ୍ନୋ ହୋତି, ସୋ ଚେ ଭିକ୍ଖୂନଂ ସନ୍ତିକେ ଦୂତଂ ପହିଣେୟ୍ୟ – ‘‘ଆଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଭଦନ୍ତା ୱସ୍ସାୱାସିକଂ ଦସ୍ସାମୀ’’ତି, ଏତଂ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ନାମ।

ଅଚ୍ଚେକଂ ମଞ୍ଞମାନେନ ଭିକ୍ଖୁନା ପଟିଗ୍ଗହେତବ୍ବଂ ପଟିଗ୍ଗହେତ୍ୱା ଯାୱ ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବନ୍ତି ସଞ୍ଞାଣଂ କତ୍ୱା ନିକ୍ଖିପିତବ୍ବଂ – ‘‘ଇଦଂ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱର’’ନ୍ତି।

ଚୀୱରକାଲସମୟୋ ନାମ ଅନତ୍ଥତେ କଥିନେ ୱସ୍ସାନସ୍ସ ପଚ୍ଛିମୋ ମାସୋ, ଅତ୍ଥତେ କଥିନେ ପଞ୍ଚମାସା।

ତତୋଚେ ଉତ୍ତରି ନିକ୍ଖିପେୟ୍ୟାତି ଅନନ୍ତତେ କଥିନେ ୱସ୍ସାନସ୍ସ ପଚ୍ଛିମଂ ଦିୱସଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ [ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି (ସ୍ୟା।)]। ଅନ୍ତତେ କଥିନେ କଥିନୁଦ୍ଧାରଦିୱସଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରଂ ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୬୫୦। ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରେ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରସଞ୍ଞୀ ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରେ ୱେମତିକୋ ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରେ ଅନଚ୍ଚେକଚୀୱରସଞ୍ଞୀ ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ। ଅନଧିଟ୍ଠିତେ ଅଧିଟ୍ଠିତସଞ୍ଞୀ …ପେ… ଅୱିକପ୍ପିତେ ୱିକପ୍ପିତସଞ୍ଞୀ… ଅୱିସ୍ସଜ୍ଜିତେ ୱିସ୍ସଜ୍ଜିତସଞ୍ଞୀ… ଅନଟ୍ଠେ ନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅୱିନଟ୍ଠେ ୱିନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅଦଡ୍ଢେ ଦଡ୍ଢସଞ୍ଞୀ… ଅୱିଲୁତ୍ତେ ୱିଲୁତ୍ତସଞ୍ଞୀ ଚୀୱରକାଲସମୟଂ ଅତିକ୍କାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ଚୀୱରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅନଚ୍ଚେକଚୀୱରେ ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅନଚ୍ଚେକଚୀୱରେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅନଚ୍ଚେକଚୀୱରେ ଅନଚ୍ଚେକଚୀୱରସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୫୧। ଅନାପତ୍ତି – ଅନ୍ତୋସମୟେ ଅଧିଟ୍ଠେତି, ୱିକପ୍ପେତି, ୱିସ୍ସଜ୍ଜେତି, ନସ୍ସତି, ୱିନସ୍ସତି, ଡୟ୍ହତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଗଣ୍ହନ୍ତି, ୱିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ଅଚ୍ଚେକଚୀୱରସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଅଟ୍ଠମଂ।

୯। ସାସଙ୍କସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୫୨। ତେନ ସମୟେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା ସାୱତ୍ଥିୟଂ ୱିହରତି ଜେତୱନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଭିକ୍ଖୂ ୱୁତ୍ଥୱସ୍ସା ଆରଞ୍ଞକେସୁ ସେନାସନେସୁ ୱିହରନ୍ତି। କତ୍ତିକଚୋରକା ଭିକ୍ଖୂ – ''ଲଦ୍ଧଲାଭା''ତି ପରିପାତେନ୍ତି। ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଅଥ ଖୋ ଭଗୱା ଏତସ୍ମିଂ ନିଦାନେ ଏତସ୍ମିଂ ପକରଣେ ଧମ୍ମିଂ କଥଂ କତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୂ ଆମନ୍ତେସି – ''ଅନୁଜାନାମି, ଭିକ୍ଖୱେ, ଆରଞ୍ଞକେସୁ ସେନାସନେସୁ ୱିହରନ୍ତେନ ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତୁ''ନ୍ତି।

ତେନ ଖୋ ପନ ସମୟେନ ଭିକ୍ଖୂ – ''ଭଗୱତା ଅନୁଞ୍ଞାତଂ ଆରଞ୍ଞକେସୁ ସେନାସନେସୁ ୱିହରନ୍ତେନ ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତୁ''ନ୍ତି ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ୱିପ୍ପୱସନ୍ତି। ତାନି ଚୀୱରାନି ନସ୍ସନ୍ତିପି ୱିନସ୍ସନ୍ତିପି ଡୟ୍ହନ୍ତିପି ଉନ୍ଦୂରେହିପି ଖଜ୍ଜନ୍ତି। ଭିକ୍ଖୂ ଦୁଚ୍ଚୋଳା ହୋନ୍ତି ଲୂଖଚୀୱରା। ଭିକ୍ଖୂ ଏୱମାହଂସୁ – ''କିସ୍ସ ତୁମ୍ହେ, ଆୱୁସୋ, ଦୁଚ୍ଚୋଳା ଲୂଖଚୀୱରା''ତି? ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଭିକ୍ଖୂ ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ୱିପ୍ପୱସିସ୍ସନ୍ତୀ''ତି! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ତେ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ସଚ୍ଚଂ କିର, ଭିକ୍ଖୱେ , ଭିକ୍ଖୂ ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ୱିପ୍ପୱସନ୍ତୀତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ମୋଘପୁରିସା ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପିତ୍ୱା ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ୱିପ୍ପୱସିସ୍ସନ୍ତି! ନେତଂ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୬୫୩।''ଉପୱସ୍ସଂ ଖୋ ପନ କତ୍ତିକପୁଣ୍ଣମଂ ଯାନି ଖୋ ପନ ତାନି ଆରଞ୍ଞକାନି ସେନାସନାନି ସାସଙ୍କସମ୍ମତାନି ସପ୍ପଟିଭୟାନି ତଥାରୂପେସୁ ଭିକ୍ଖୁ ସେନାସନେସୁ ୱିହରନ୍ତୋ ଆକଙ୍ଖମାନୋ ତିଣ୍ଣଂ ଚୀୱରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀୱରଂ ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପେୟ୍ୟ, ସିୟା ଚ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୋଚିଦେୱ ପଚ୍ଚୟୋ ତେନ ଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱାସାୟ। ଛାରତ୍ତପରମଂ ତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ତେନ ଚୀୱରେନ ୱିପ୍ପୱସିତବ୍ବଂ। ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ୱିପ୍ପୱସେୟ୍ୟ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିୟା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ''ନ୍ତି।

୬୫୪।ଉପୱସ୍ସଂ ଖୋ ପନାତି ୱୁଟ୍ଠୱସ୍ସାନଂ।

କତ୍ତିକପୁଣ୍ଣମନ୍ତି କତ୍ତିକଚାତୁମାସିନୀ ୱୁଚ୍ଚତି।

[ପାଚି। ୫୭୩]ଯାନି ଖୋ ପନ ତାନି ଆରଞ୍ଞକାନି ସେନାସନାନୀତି ଆରଞ୍ଞକଂ ନାମ ସେନାସନଂ ପଞ୍ଚଧନୁସତିକଂ ପଚ୍ଛିମଂ।

[ପାଚି। ୫୭୩]ସାସଙ୍କଂ ନାମ ଆରାମେ ଆରାମୂପଚାରେ ଚୋରାନଂ ନିଓିଟ୍ଠୋକାସୋ ଦିସ୍ସତି, ଭୁତ୍ତୋକାସୋ ଦିସ୍ସତି, ଠିତୋକାସୋ ଦିସ୍ସତି, ନିସିନ୍ନୋକାସୋ ଦିସ୍ସତି, ନିପନ୍ନୋକାସୋ ଦିସ୍ସତି।

[ପାଚି। ୫୭୩]ସପ୍ପଟିଭଯଂ ନାମ ଆରାମେ ଆରାମୂପଚାରେ ଚୋରେହି ମନୁସ୍ସା ହତା ଦିସ୍ସନ୍ତି, ଓିଲୁତ୍ତା ଦିସ୍ସନ୍ତି, ଆକୋଟିତା ଦିସ୍ସନ୍ତି ।

[ପାଚି। ୫୭୩]ତଥାରୂପେସୁ ଭିକ୍ଖୁ ସେନାସନେସୁ ଓିହରନ୍ତୋତି ଏଓରୂପେସୁ ଭିକ୍ଖୁ ସେନାସନେସୁ ଓିହରନ୍ତୋ।

ଆକଙ୍ଖମାନୋତି ଇଚ୍ଛମାନୋ।

ତିଣ୍ଣଂ ଚୀଓରାନଂ ଅଞ୍ଞତରଂ ଚୀଓରନ୍ତି ସଙ୍ଘାଟିଂ ଓା ଉତ୍ତରାସଙ୍ଗଂ ଓା ଅନ୍ତରଓାସକଂ ଓା।

ଅନ୍ତରଘରେ ନିକ୍ଖିପେଯ୍ଯାତି ସମନ୍ତା ଗୋଚରଗାମେ ନିକ୍ଖିପେଯ୍ଯ।

ସିଯା ଚ ତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ କୋଚିଦେଓ ପଚ୍ଚଯୋ ତେନ ଚୀଓରେନ ଓିପ୍ପଓାସାଯାତି ସିଯା ପଚ୍ଚଯୋ ସିଯା କରଣୀଯଂ।

ଛାରତ୍ତପରମଂତେନ ଭିକ୍ଖୁନା ତେନ ଚୀଓରେନ ଓିପ୍ପଓସିତବ୍ବନ୍ତି ଛାରତ୍ତପରମତା ଓିପ୍ପଓସିତବ୍ବଂ।

ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯାତି ଠପେତ୍ୱା ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଂ।

ତତୋ ଚେ ଉତ୍ତରି ଓିପ୍ପଓସେଯ୍ଯାତି ସତ୍ତମେ ଅରୁଣୁଗ୍ଗମନେ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଓା ଗଣସ୍ସ ଓା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ଓା। ଏଓଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖଓେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ। ''ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଚୀଓରଂ ଅତିରେକଛାରତ୍ତଂ ଓିପ୍ପଓୁଟ୍ଠଂ, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀ''ତି… ପେ… ଦଦେଯ୍ଯାତି…ପେ… ଦଦେଯ୍ଯୁନ୍ତି…ପେ… ଆଯସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୬୫୫। ଅତିରେକଛାରତ୍ତେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ ଓିପ୍ପଓସତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅତିରେକଛାରତ୍ତେ ଓେମତିକୋ ଓିପ୍ପଓସତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅତିରେକଛାରତ୍ତେ ଊନକସଞ୍ଞୀ ଓିପ୍ପଓସତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ। ଅପ୍ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧଟେ ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧଟସଞ୍ଞୀ…ପେ… ଅଓିସ୍ସଜ୍ଜିତେ ଓିସ୍ସଜ୍ଜିତସଞ୍ଞୀ… ଅନଟ୍ଠେ ନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅଓିନଟ୍ଠେ ଓିନଟ୍ଠସଞ୍ଞୀ… ଅଦଡ୍ଢେ ଦଡ୍ଢସଞ୍ଞୀ … ଅଓିଲୁତ୍ତେ ଓିଲୁତ୍ତସଞ୍ଞୀ ଓିପ୍ପଓସତି, ଅଞ୍ଞତ୍ର ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ପାଚିତ୍ତିଯଂ।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯଂ ଚୀଓରଂ ଅନିସ୍ସଜ୍ଜିତ୍ୱା ପରିଭୁଞ୍ଜତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକଛାରତ୍ତେ ଅତିରେକସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକଛାରତ୍ତେ ଓେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଊନକଛାରତ୍ତେ ଊନକସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୫୬। ଅନାପତ୍ତି – ଛାରତ୍ତଂ ଓିପ୍ପଓସତି, ଊନକଛାରତ୍ତଂ ଓିପ୍ପଓସତି, ଛାରତ୍ତଂ ଓିପ୍ପଓସିତ୍ୱା ପୁନ ଗାମସୀମଂ ଓକ୍କମିତ୍ୱା ଓସିତ୍ୱା ପକ୍କମତି, ଅନ୍ତୋ ଛାରତ୍ତଂ ପଚ୍ଚୁଦ୍ଧରତି, ଓିସ୍ସଜ୍ଜେତି, ନସ୍ସତି, ଓିନସ୍ସତି, ଡଯ୍ହତି, ଅଚ୍ଛିନ୍ଦିତ୍ୱା ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଓିସ୍ସାସଂ ଗଣ୍ହନ୍ତି, ଭିକ୍ଖୁସମ୍ମୁତିଯା, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ସାସଙ୍କସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ନଓମଂ।

୧୦। ପରିଣତସିକ୍ଖାପଦଂ

୬୫୭। ତେନ ସମଯେନ ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗଓା ସାଓତ୍ଥିଯଂ ଓିହରତି ଜେତଓନେ ଅନାଥପିଣ୍ଡିକସ୍ସ ଆରାମେ। ତେନ ଖୋ ପନ ସମଯେନ ସାଓତ୍ଥିଯଂ ଅଞ୍ଞତରସ୍ସ ପୂଗସ୍ସ ସଙ୍ଘସ୍ସ ସଚୀଓରଭତ୍ତଂ ପଟିଯତ୍ତଂ ହୋତି – ''ଭୋଜେତ୍ୱା ଚୀଓରେନ ଅଚ୍ଛାଦେସ୍ସାମା''ତି। ଅଥ ଖୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିଯା ଭିକ୍ଖୂ ଯେନ ସୋ ପୂଗୋ ତେନୁପସଙ୍କମିଂସୁ; ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ତଂ ପୂଗଂ ଏତଦଓୋଚୁଂ – ''ଦେଥାଓୁସୋ, ଅମ୍ହାକଂ ଇମାନି ଚୀଓରାନୀ''ତି। ''ନ ମଯଂ, ଭନ୍ତେ, ଦସ୍ସାମ। ଅମ୍ହାକଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଅନୁଓସ୍ସଂ ସଚୀଓରଭିକ୍ଖା ପଞ୍ଞତ୍ତା''ତି। ''ବହୂ, ଆଓୁସୋ, ସଙ୍ଘସ୍ସ ଦାଯକା, ବହୂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଭତ୍ତା [ଭଦ୍ଦା (କ।)]। ମଯଂ ତୁମ୍ହେ ନିସ୍ସାଯ

ତୁମ୍ହେ ସମ୍ପସ୍ସନ୍ତା ଇଧ ୱିହରାମ। ତୁମ୍ହେ ଚେ ଅମ୍ହାକଂ ନ ଦସ୍ସଥ, ଅଥ କୋ ଚରହି ଅମ୍ହାକଂ ଦସ୍ସତି? ଦେଥାୱୁସୋ, ଅମ୍ହାକଂ ଇମାନି ଚୀୱରାନୀ''ତି। ଅଥ ଖୋ ସୋ ପୂଗୋ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେହି ଭିକ୍ଖୂହି ନିପ୍ପୀଳିୟମାନୋ ଯଥାପଟିୟତ୍ତଂ ଚୀୱରଂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଦତ୍ୱା ସଙ୍ଘଂ ଭତ୍ତେନ ପରିୱିସି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଜାନନ୍ତି ସଙ୍ଘସ୍ସ ସଚୀୱରଭତ୍ତଂ ପଟିୟତ୍ତଂ, ନ ଚ ଜାନନ୍ତି ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟାନଂ ଭିକ୍ଖୂନଂ ଦିନ୍ନନ୍ତି, ତେ ଏୱମାହଂସୁ – ''ଓଣୋଜେଥାୱୁସୋ, ସଙ୍ଘସ୍ସ ଚୀୱର''ନ୍ତି। ''ନତ୍ଥି, ଭନ୍ତେ। ଯଥାପଟିୟତ୍ତଂ ଚୀୱରଂ ଅୟ୍ୟା ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେସୁ''ନ୍ତି। ଯେ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଅପ୍ପିଚ୍ଛା… ତେ ଉଜ୍ଝାୟନ୍ତି ଖିୟ୍ୟନ୍ତି ୱିପାଚେନ୍ତି – ''କଥଞ୍ହି ନାମ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟା ଭିକ୍ଖୂ ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେସ୍ସନ୍ତୀ''ତି ! ଅଥ ଖୋ ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଛବ୍ବଗ୍ଗିୟେ ଭିକ୍ଖୂ ଅନେକପରିୟାୟେନ ୱିଗରହିତ୍ୱା ଭଗୱତୋ ଏତମତ୍ଥଂ ଆରୋଚେସୁଂ…ପେ… ''ସଚ୍ଚଂ କିର ତୁମ୍ହେ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେଥା''ତି? ''ସଚ୍ଚଂ, ଭଗୱା''ତି। ୱିଗରହି ବୁଦ୍ଧୋ ଭଗୱା…ପେ… କଥଞ୍ହି ନାମ ତୁମ୍ହେ, ମୋଘପୁରିସା, ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେସ୍ସଥ! ନେତଂ, ମୋଘପୁରିସା, ଅପ୍ପସନ୍ନାନଂ ୱା ପସାଦାୟ…ପେ… ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ଇମଂ ସିକ୍ଖାପଦଂ ଉଦ୍ଦିସେୟ୍ୟାଥ –

୬୫୮।''ଯୋ ପନ ଭିକ୍ଖୁ ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେୟ୍ୟ, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟ''ନ୍ତି।

୬୫୯।ଯୋ ପନାତି ଯୋ ଯାଦିସୋ…ପେ… ଭିକ୍ଖୂତି…ପେ… ଅୟ ଇମସ୍ମିଂ ଅତ୍ଥେ ଅଧିପ୍ପେତୋ ଭିକ୍ଖୂତି।

[ପାଚି। ୪୯୧]ଜାନାତି ନାମ ସାମଂ ୱା ଜାନାତି ଅଞ୍ଞେ ୱା ତସ୍ସ ଆରୋଚେନ୍ତି ସୋ ୱା ଆରୋଚେତି।

[ପାଚି। ୪୯୧]ସଙ୍ଘିକଂ ନାମ ସଙ୍ଘସ୍ସ ଦିନ୍ନଂ ହୋତି ପରିଚ୍ଚତ୍ତଂ।

[ପାଚି। ୪୯୧]ଲାଭୋ ନାମ ଚୀୱରପିଣ୍ଡପାତସେନାସନଗିଲାନପ୍ପଚ୍ଚୟଭେସଜ୍ଜପରିକ୍ଖାରା। ଅନ୍ତମସୋ ଚୁଣ୍ଣପିଣ୍ଡୋପି, ଦନ୍ତକଟ୍ଠମ୍ପି, ଦସିକସୁତ୍ତମ୍ପି।

[ପାଚି। ୪୯୧]ପରିଣତଂ ନାମ ଦସ୍ସାମ କରିସ୍ସାମାତି ୱାଚା ଭିନ୍ନା ହୋତି।

ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେତି, ପୟୋଗେ ଦୁକ୍କଟଂ। ପଟିଲାଭେନ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ହୋତି। ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଗଣସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା। ଏୱଞ୍ଚ ପନ, ଭିକ୍ଖୱେ, ନିସ୍ସଜ୍ଜିତବ୍ବଂ…ପେ… ଇଦଂ ମେ, ଭନ୍ତେ, ଜାନଂ ସଙ୍ଘିକଂ ଲାଭଂ ପରିଣତଂ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମିତଂ ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ। ଇମାହଂ ସଙ୍ଘସ୍ସ ନିସ୍ସଜ୍ଜାମୀତି… ପେ… ଦଦେୟ୍ୟାତି…ପେ… ଦଦେୟ୍ୟୁନ୍ତି…ପେ… ଆୟସ୍ମତୋ ଦମ୍ମୀତି।

୬୬୦। ପରିଣତେ ପରିଣତସଞ୍ଞୀ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେତି, ନିସ୍ସଗ୍ଗିୟଂ ପାଚିତ୍ତିୟଂ।

ପରିଣତେ ୱେମତିକୋ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପରିଣତେ ଅପରିଣତସଞ୍ଞୀ ଅତ୍ତନୋ ପରିଣାମେତି, ଅନାପତ୍ତି। ସଙ୍ଘସ୍ସ ପରିଣତଂ ଅଞ୍ଞସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଚେତିୟସ୍ସ ୱା ପରିଣାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଚେତିୟସ୍ସ ପରିଣତଂ ଅଞ୍ଞଚେତିୟସ୍ସ ୱା ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା ପରିଣାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ପରିଣତଂ ଅଞ୍ଞପୁଗ୍ଗଲସ୍ସ ୱା ସଙ୍ଘସ୍ସ ୱା ଚେତିୟସ୍ସ ୱା ପରିଣାମେତି, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅପରିଣତେ ପରିଣତସଞ୍ଞୀ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅପରିଣତେ ୱେମତିକୋ, ଆପତ୍ତି ଦୁକ୍କଟସ୍ସ। ଅପରିଣତେ ଅପରିଣତସଞ୍ଞୀ, ଅନାପତ୍ତି।

୬୬୧। ଅନାପତ୍ତି କତ୍ଥ ଦେମାତି ପୁଚ୍ଛିୟମାନୋ ଯତ୍ଥ ତୁମ୍ହାକଂ ଦେୟ୍ୟଧମ୍ମୋ ପରିଭୋଗଂ ୱା ଲଭେୟ୍ୟ ପଟିସଙ୍ଖାରଂ ୱା ଲଭେୟ୍ୟ ଚିରଟ୍ଠିତିକୋ ୱା ଅସ୍ସ ଯତ୍ଥ ୱା ପନ ତୁମ୍ହାକଂ ଚିତ୍ତଂ ପସୀଦତି ତତ୍ଥ ଦେଥାତି ଭଣତି, ଉମ୍ମତ୍ତକସ୍ସ, ଆଦିକମ୍ମିକସ୍ସାତି।

ପରିଣତସିକ୍ଖାପଦଂ ନିଟ୍ଠିତଂ ଦସମଂ।

ପତ୍ତୱଗ୍ଗୋ ତତିୟୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଦ୍ୱେ ଚ ପତ୍ତାନି ଭେସଜ୍ଜଂ, ୱସ୍ସିକା ଦାନପଞ୍ଚମଂ;

ସାମଂ ୱାଯାପନଚ୍ଛେକୋ, ସାସଙ୍କଂ ସଙ୍ଘିକେନ ଚାତି।

୬୬୨। ଉଦ୍ଦିଟ୍ଠା ଖୋ, ଆଯସ୍ମନ୍ତୋ, ତିଂସ ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯା ପାଚିତ୍ତିଯା ଧମ୍ମା। ତତ୍ଥାଯସ୍ମନ୍ତେ ପୁଚ୍ଛାମି – ‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’? ଦୁତିଯମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’? ତତିଯମ୍ପି ପୁଚ୍ଛାମି – ‘କଚ୍ଚିତ୍ଥ ପରିସୁଦ୍ଧା’? ପରିସୁଦ୍ଧେତ୍ଥାଯସ୍ମନ୍ତୋ, ତସ୍ମା ତୁଣ୍ହୀ, ଏୱମେତଂ ଧାରଯାମୀତି।

ନିସ୍ସଗ୍ଗିଯକଣ୍ଡଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ପାରାଜିକପାଳି ନିଟ୍ଠିତା।